© Ministerio de Cultura

Ine.
221

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Summa d abstinētia predicato ribus multum necessaria

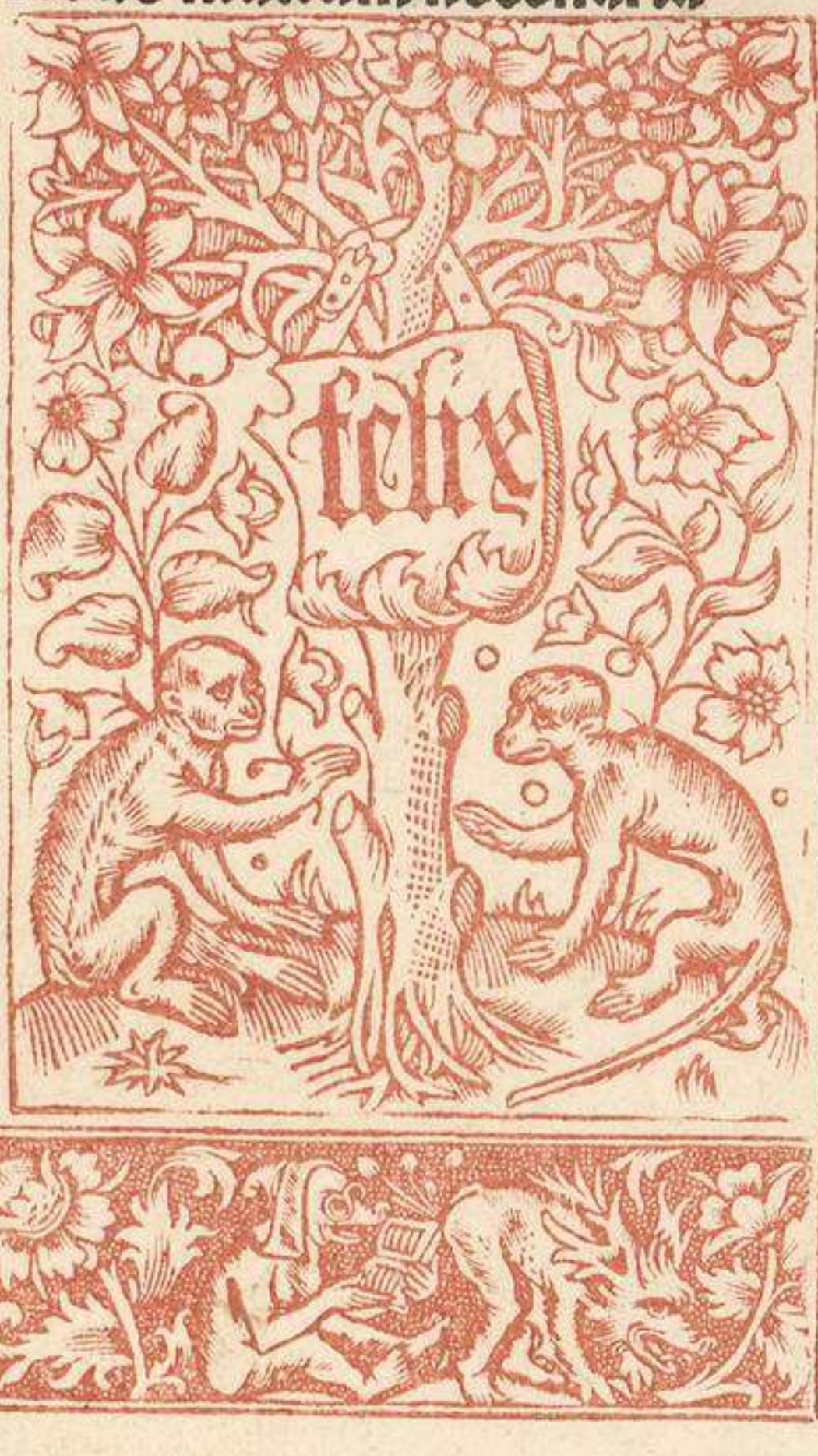

Bonales reperiũtur Clestrille faulx veau:

BIBLIOTECA PUBLICA DE ARAGONA

(c) 2006 Ministerio de Cultura

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Prima

¶ Incipit Summula omnibus verbi diuini seminatoribꝰ p necessitate q̃ de abstinẽtia intitulatur In qua singulꝫ indagator materias scõm varietatem temporũ applicabiles modũq; accommode adaptandũ facile comperiet. sl tabulam adaptationesq; sequentes diligenter considerauerit.

Rubrica de abstinẽtia c.i.

Duplex est abstinentia. Laudabilis et Detestabilis.

Detestabilis vt In ypocritis Auaris Et gulosis

¶ Ypocrita abstinet vt laudetur Talis nimis fatuus est qꝫ de hoc qvni hosti substrahit duos hostes pascit. scz mundum. et dyabolum dyabolus enim est sicut latro. qui q̃do cognoscit mercatores aliquid portare sociat se eis vt eos spoliet. Sic dyabolus spoliat superbos per iactantiaz et ostentationem. Exemplum de ezechia qui ostendit inimicis thesaurum turris babilonis et amisit. ysa. xxxix. E. Non fuit res quaz non ostenderet eis ꝛc. Ideo dicitur. Job. xvº. H. Congregatio ypocrite sterilis. Iste de bono opere vnde posset habere regnum eternum. querit ventum vane laudis. grego. Qui ex bono opere qꝫ agit humanos fauores requirit. rem magni precij pro vili precio venalem exponit.

Multi qui parum valent ostendunt multa bona vel multi boni ostendunt multa que parum valent. Et talis apparet bonus qui non est. et econuerso

Melior est saccus plenus lapidibus preciosis. q̃ bursa serica plena stupis et ꝯ sub vili sarpileria latet precia merces ꝛ sub pictura aurea lignũ putridum et vermiculosum. Jo. viiº. d. Nolite iudicare scõz faciem ꝛc. Ne Eneas aurum qcunq; relucet vt aurum. Nec pulcrum pomum quodlibz esse bonum. Nec ꝛ. Mat. vi. c. Cũ ieiunatis nolite fieri sicut ypocrite tristes. exterminant enim fa. s. vt vi. h. i.

¶ Auarus ieiunat vt bursam impleat iste quod ori substrahit. in ore dyaboli ponit. os enim dyaboli est bursa auari. que impleri nõ põt. Jsido. Sit ieiunium tuum non marsupij lucrum. sz sacietas animarũ. Augu. Talc ẽ ieiunium sine elemosina: q̃lis est lampas sine oleo. ¶ Gulosus ieiunat vt [illegible] melius comedat. grego. [illegible] sibi ieiunat: qui ea que ventri [illegible] pus subtrahit. non in opibus tribuit. sed ventri postmoduz offerenda cumulat.

Sunt autez multi qui tantum vt plus comedunt vna vice cum ieiunant: quantum comederent duabus si non ieiunarent. qui talem gratiam faciunt deo: qualem facit ille qui alicui dat duos obolos prouno denario. Quod debẽt in duobus terminis soluere carissimi: vno termiõ soluũt Au. Sicut sumuntur medicamenta sic sumi debent alimenta quanto terra magis impinguatur: tanto plures spinas et tribulos germinat. Sic quanto caro melius nutritur: plures motus generat. ꝛ plus spiritum impugnat. pucr. xxix. f. Qui delicate a pueritia nutrit seruum suuz. i. corpus postea inuenit eum contumacem. i. spiritui repugnãtem. Nota qꝫ sunt quidam qui faciũt festum ante vigiliam. vt illi qui in puericia delicate viuunt. sed festum eoꝝ diurnuz erit. Vigilia autez eterna in inferno cum diuite qui non potuit habere guttam aque. Luc. xvi. f.

Abstinentia laudabilis est duplex.

¶ Prima a peccato et põt esse. Tertia. scz a malis

Secunda a cibo

verbis. ¶ Prima est abstinentia laudabilis a peccato. de q̃ dr̃ pma thesaurꝰ tiij. Abstineatis vos ab oĩ fornicatiõe glo. tã spũali. q̃ cor. Qui ei im mortali peccato ieiunat corpꝰ suũ velut cada

(c) 2006 Ministerio de Cultura

uer mortuū offert ...ra illud. Ro. xij. a. Obsecro vos per m...sericordiaz dei vt exhibeatis corpora vestra hostiam viuentem non mortuam. Ideo dr Eccle. iij. g. Sapiēs cor ꝛ intelligibile abstinebit se a pctis ꝛc. Item ꝑma. pe. ij. c. Obsecro vos ꝛc. abstiete vos a carnalibus desideriis ꝛc. Sunt multi qui dicunt ꝙ nō possunt, abstiere vl' ꝑtiere ...ccato. sed tamen abstinent se a no ...rpozum. Si alicui apponeret ...ciferus et venenosus. dice ...ꝑtem comedere. nullus enī ... qui scienter comederet. vel bibe ret mortiferuz corpori. voluptas prohibita mortifera est. vt dicit Augusti. Omne seminarium voluptatis. venenum puta. hanc tamen auide hauriūt multi inde moriuntur. Apoca. viij. f. Multi mortui sunt de aquis. i. delectationibus mundi vel carnis. quia amare facte sunt. s. post mortem. Item talis vno gartione presente non auderz fornicari. sed sola verecundia cohibere eum. ꝙto magis presentia dei ꝛ angeli custodientis eum deberet euz cohibere. B. in quo vis angulo reuerentiam exhibe angelo. nec audeas illo ꝑsente facere ꝙ me presente facere nō auderes. Boe. Magna nobis indicta est necessitas probitatis. cum omnia agamus ante oculos iudicis cuncta cernentis. Exemplum de thaide meretrice. non est dauid ꝙ equus nō posset cohiberi qui ex freno modico cohibetur. Sic nō debet aliqs dr̄e. non possum a peccato carnis me cohibere. ꝙ frenū erubescentie cohibet. Itē nō dr domus alic⁹ eo inuito cōburi. ex q̄ ipse ignez ꝛ ligna ꝓprijs manibus apponit. s. cibos ꝛ potus calidos ad luxuriā inflamātes. qz sicut dicitur Eccle. xxviij. b. Sine ligno silue exardescet ignis. potius enim deberet amouere quia dicitur prouer. xxvi. e. Cum defecerit ligna extinguetur ignis. Item si peccatum adimpletur. nō extinguit famem sed excitat. sicut stillicidium fabri ...oram mitigat ignem. Sed postea ferrum ardentius reddit. Sic peccatum perpetratum plus exardescit ꝙ ante. Osee. x. d. Comedent ꝛ non saciabuntur. fornicati sunt et non cessabunt. glosa. Vires fornicantium deficiunt. sed desideria in ardescunt. Item non videtur inuitus capi qui hostes suos insequitur: et in manus eorum se prohicit. cum sola fuga posset euadere. nec inuitus moritur qui mortez suam emit. Sic non debet aliquis dicere non possum continere qui consorcia mulierum non vult fugere sed eas care emit. Et bene videtur velle comburi qui se in ignem proicit Ecc. iij. k. Qui amat periculum in illo peribit. Item non debet dr̄e eger. nō possuz curari qui consilio medici nō vult obedire. de consilio corporalis medici abstinet homo a vino ꝛ a carnibus per mensem vel plus. Sed de consilio medici spiritualis non posset per vnam diem in septimana. peccatum enim quod non deletur per penitām mor suo pondere ad aliud trahit. vt patet in lapide. lapis enim cadens in puteum. si fundum non inuenit semper in casu est. In peccato autem fundus non est. vnde cadens in peccatuz in continuo casu est. nisi manu gratie sustentetur. quia abyssus abyssum inuocat. Item propena temporali vitāda homo abstinet a peccato. quia si sciret post peccatum sibi pedem abscidi vel in ignem mitti. peccatum nullo modo faceret. sed pro eterna pena vitanda non potest. Insanus reputaretur q̄ ad mensā iret in q̄ paz cibi hr̄ēt et oīa bona sua pro symbolo sol... se sciret. ꝛ in carcerē ꝑpetuo mitti. tal est peccator qui pro pctō oībus bonis denudabitur ꝛ in inferno ponet. ꝛ a r... gno eterno spoliabitur. Eccle. x. c. Da

(c) 2006 Ministerio de Cultura

tū insipiētis nō erit vtilis tibi: rixa dabit.et multa iproperabit.Iracuer. vi. f. Precium est scorti .vir est vnius panis. Mulier autem pretonsam animam viri cupit. ¶Secunda abstinentia est a cibo corporali.de qua dicit.Jhero.Tunc est preclara apud dñm abstinentia corporis cum aliquis ieiunat avicijs. Quid prodest corpus attenuare abstinentia.cum aliquis intumescit .supbia.ysido. Qui a cibis abstinent et mala agunt .demones imitantur quibus esca vel cibus non est.Et nequitia semper adest.Si quis lauaret manus suas in aqua lutosa. non mundificaret eas. Sic ieiunans et agens penitentiam in mortali peccato.non mundificat animam suam. ab immundo enīz quis mundabitur. abstinentia enim a cibo corporali cōmēdaī a multiplici.suo effectu.Valet enim abstinentia quia.

Sanitatem corporis procurat.
Dyabolum ab homine fugat.
Et carnis ſrcilium domat.

Valet igr.ad sanitatez corporis.Eccl. xxxvij.g.Qui abstinens est adiciet vitam.ꝛ in multis escis erit infirmitas. Si homo ita sollicite abstinet se a vino ꝛ a carnibus ꝓ sanitate ꝛ vita corporali.ꝙtomagis pro spirituali. Rachabite non biberunt vinum.quia pater eoꝝ ꝓcepit.Nota hystoriā.Je.xxxv.b. ¶Item abstinētia dyabolum ab hoīe fugat sicut enim fames cōpellit lupū a gregemore. sic abstinentia dyabolum a hoīe.M.ix. d.Hoc genus demoniorum in nullo ꝓt exire:nisi in oratione ꝛ ieiunio. ponit eī dyabolū i arido vbi requiem non inuenit.M.xij.f. Cum immūdus spūs exierit ab hoīe ꝛc Dyabolus ad modum piscis habitat in locis humidis.Job.xl. e. Tob. vi. Cum exxisset piscem de aqua deliciarum.cepit palpitar ante pedes eius.Amb.dicit ꝙ homo ieiuni⁹.spu to suo serpentem corporalem interficit ꝙtomagis spiritualē Judith.xiij.c Post ieiunium amputauit caput holofernis. ¶Carnem vincit et castigat Irridendi sunt illi qui dicunt se carnem non posse vincere cū possint ei ieiunando victualia subtrahere. Non est a deo forte castrum ꝙ non possit capi si victualia ei subtrahantur. deo magnus ignis qui non potingui per subtractionem. al vigilis m. prouer.xxvi.e(Cum defecerint ligna) ciborum(extinguetur ignis) luxu.ie. Jtem homo sine abstinentia est sicut equus īdomitus sine freno q̄ ꝓcipitat dominum suum vbi non vellet. Jdeo ꝺr.Mich.vij.b.Ab ea que dormit in sinu tuo custodi claustra oris tui.i.consensum cordis.plus confidit dyabolus in adiutorio carnis.q̄ in aliquo alio.quia domesticus hostis.hostem istum fugare vel fugere nō potest .circunferre vel nutrire neᵉce est perimere non lz.sed subiugare.tenere pedez sub gula.alioquī nūq̄ faciet bonam dyetam.Eccle.xxxiij.f.Seruo mali volo tortura ꝛ compedes.mitte eum in operatione ne vacet. ¶Tertia abstinentia ē a malis verbis.Señ. a verbis turpiꝫ abstineto.nā licētia eorū ī pudētia.nutrit.de hᵒ require in capitulo.de locutione.¶Quarta est a praua societate.Sap.ij.e. Dicūt mali de iusto abstinz se a vicijs nr̄is.tanq̄ ab immunditcijs.i.The.v.f. Ab omni specie mala abstinete vos.Require ꝺ mala societate.

¶De adulatione. c.ii.

Adulatio est nutrix dyaboli lactās peccatores lacte adulatōis.ꝛ obdormire faciēs ī pctis cātādo eis placebo cātilenā dyaboli.pū.i.b.Fili mi.si te lactauerīt peccatores.ñ acqiescas eis. Jtem ibidem. xvi°.Vir iniquus lactat amicum suuz

(c) 2006 Ministerio de Cultura

et ducit per viam non bonam. ¶ Item sicut mimi et ioculatores dyaboli.nō permittentes suos in aliquo contristari.Osee.vij.b.In malicia sua letificauerunt regem.et in mundicijs suis principes. ¶ Item sunt incantatores dyaboli .qui faciunt hominibus credere q̄ ipsi non sunt.et vbi nichil [illegible]quid esse ostendunt ps.Oleum [illegible]is non impinget caput meum hi[illegible]ugit dyabolus suos. Au. Oleum est ista laus adulatoris q̄ mentem rigore veritatis.emollit ad noxia ¶ Item sunt proditores qui sub spē osculi tradunt hominem hostibus suis.vt iudas christus.Joab amasam.ij. R.xx.c.ysa iiij°.d.ppte me? qui beatum te dicunt.ipsi te decipiunt.ys.ix.e. Et erunt qui bīficant ppter istum seducentes.et qui btificantur precipitati. ¶ Item sunt rethe dyaboli.prouerb. xxix.b.Qui blādis fictisq̄ sermonib? loquar. proximo suo expandit rethe gressibus eius.

¶ De ambitione c iii.

Ambitio tria facit
Allicit.
Deicit.
Et decipit

¶ Primo ābitio allicit et tz hoiez ipericuloso statu .sicut eī canis in vit? reliq̄d os carneum7 carnes nimis calidas iuxta ignē licet noceāt.7 ltez nimis plen? sit.Sic ambitiosus dignitates.lz occa° ne eaz multas angustias sustineat et pericula.puer.i.e.Asquoq̄ puuli diligitis infantiaz.7 stulti ea q̄ sibi sunt noxia cupient.puer cum difficultate ascēdit equuz.sed qn̄ paz eq̄tauit.non potest deponi donec cadat subito.Sic et ambitiosus vir dignitates relinq̄t. donec subito moriatur.ps.xxxvi.Vidi impiū sup exaltatū.7c. ¶ Scdo deicit i pctm̄ vel i infernū.arbor paulati 7 cū difficultate exaltat.sed subito flatu vē tor deicī.Sic ābitios?.gg.Paulati ascēdisti sz nō paulati descēdes. sz t a nq̄ fulgur et alter sathanas. Item qui ponit sedem suum supuacuū vel foueā statim alta deserit.et in ima cadit Sic qui affectū suū ponit in vanitate rez tēporaliū vel dignitatum.cito deū deserit.7 in culpaz cadit.ps.lxxi. Deiecisti eos dum elleuarentur.Sicut cornicula qn̄ nō pt frangere nucē.i altuz portat vt fortius cadat.7 frangatur. Sic dyabolus īdignitatib? eleuat aliquos quos ante nō poterat vincere vt in peccatū deiciat.Ideo statuit christū super pinaculum templi.Mathei.iiij. b.Job.xxx.e.Eleuasti me.et quasi sup ventum ponēs elisisti me valide.Item aquilam volantem alte facit cadauer descendere.sic hoīem qui alta virtutū et contemplationis ascendit.dignitas vel temporalis voluptas. ps.vi. Ascēdunt vsq̄ ad celos.7 descendunt vsq̄ ad abyssos. ¶ Item decipit.apis mel habet in ore in cauda aculeuz. Sic dignitas temporalis post blandimenta adulatorum.vanitatum et delectationū pungit.puer.v.a.Nouissima illi? amara.q.absincium.hoc est osculum iude qui cū dño manducauit.post tradidit eum inimicis suis.Traditor aūt dedit eis signum 7c.Mathei xxvi.e. De aliqua dignitate temporali dicit mundus de monib?. Iste est q̄ trado vobis vt vestrum.Item accidit q̄ cō mestis carnibus os proicitur.magni canes esse relicto inter se litigant ppt ipsum.alius puus canis veniens [illegible] uenit et commedit in pace.magis [illegible] eo certantibus et nisi m̄ habentibus. Sic ē de istis magnis clicis cū aliqua prelatura vel grossa prebenda vacat. exurgit vnus ex vna parte.alter ex [illegible] tera ad illam adipiscendam [illegible] appellant.Prelatura relicta sup a m litigant.causantur.et interduz dns cō fert eam alicui simplici et bono v[illegible]o q̄ eā nō expectabat nec curam tadhibuit ad eam habēdam.Luce.i.e.Deposuit

(c) 2006 Ministerio de Cultura

potentes desede.ꝛc. Item cappa pluuialis non ideo preponitur ceteris vestibus qꝛ preciosioꝛ ꝛ carioꝛ habeatur.sz nec sola deturpetur.ꝛ alia vestimenta munda custodiantur.Sic hō ī prelatōne.qꝛ expeditvt vnus moriatur homo pro populo.

De aicitia dei.c.iiii

Quattuoꝛ faciūt hoīes dei.s. Justicia Cordismundicia Preceptoꝛū custodia Aduersoꝛū tolerantia

¶ Primū est iusticia opans p dilectionem.Jaĉ ij.g.Credidit abrahaz deo ꝛ reputatū est ei ad iusticiā.ꝛ ideo amicus dei appellat⁹ est.¶ Secūz est cordis mūdicia. pū.xxij.c.Qui diligit cordis mūdiciā pp grām labioꝝ suoꝝ habebit amicū regē.¶ Tertiū est p̄ceptoꝝ custodia. Jo.xv.c.Vos amici mei estis si feceritis ea p̄cipio vobis. ¶ Quartuz est aduersoꝝ tollerātia. Jud.viij.c.abraham tēptatus est.et per multas tribulatōnes pbatus amicus dei appellatus ē

De amoꝛe proprio c.v.

Amare se est amare latronez morte condempnatum.Señ Oēs capitali supplicio ꝺdēpnati sum⁹ ij.thi.iij°.aErūt hoīes seipos amātes cupidi.elati.supbi parētib⁹ ñ obediētes.īgrati.sceleratti:sine affectōne ꝛ sine pace.Glosa.ex eo q seipos ī debite amant.qua.aradice hec que sequuntur mala oriuntur. Criso⁹.omium malorum causa est amoꝛ sui et radix ꝛ fons Amoꝛ ergo sui hominem.

Excecat. Destruit. Occidit.

¶ Amoꝛ ergo sui cecat hominem tā coporalit q̄ mentaliter Gre.Ademēter claudit oculos amoꝛ p̄uatus ex q̄ fit vt qđ nos agim⁹ gue eē ñ estimus.primꝫ ꝛ aggrauat a proximo qđ nobis delectabile videt.Secus mō videt se inq[illegible]atum.iz sit ipse multū. ¶ Secđo quis nimis amat se.destruit se.vult enim esse in ocio vbi corrūpit sicut vestis in archa reposita.Job.xiij°.Consumendus sum sicut vestimentum qđ commeditur a tinea.ps. c.i. Omnes sicut vestimentum veterascēt ¶ Tertio qui nimis amat se:perdit se quia nimis sollicite se custodit.et sic perdit se sicut ille qui diu seruat mentum suum perdit illud. [illegible] pitur semen si seminet.[illegible] dicit Gre.super illud.Jo.xij. Nisi granum frumenti.ꝛc.Jncipiens tu qui seminas non viuificatur nisi prius moriatur.J.cor.xv.c.Jdeo dr̄.Jo.xij.c. Qui amat animam suam perdet eaz Augu.Si male amaueris tunc odisti Si bene oderis tunc amasti.Jđ. Si perdit homo amando se. profecto inuenitur negando se discе ergo amare te.non amando te. Item magna stultitia est seruum proditoꝛem nutrire.Gre.Magna mia qꝛ laqueum nr̄m nobiscum portamus.hastem nr̄m nutrire ꝺpellimur.ꝛ q̄to p̄fa ei bona facimus tanto plus nos impugnat.quia tanto plus terra īpinguatur tanto plures malas herbas germinat. Sic q̄to melius nutritur corpus. tanto generat. plures motus carnales.Ge.iij. f.Maledicta terra ī opere tuo spinas ꝛ tribulos germinabit tibi.prouerbi. xxix.f. qui delicate nutrit seruum suum id est corpus suum a pueritia sua post ea inuenit eum contumacez.i. spiritui repugnantem.

De amoꝛe dei c.vi.

Sicut sepe canitur. Toute ioye viēt de biē aymer.Sz non ab omibus capit q̄si sit bñ amare. Jdeo dominus qui suos vult promouere ad omne gaudium dat illis formam bone dilectionis. Mathei.xxij. f.et Luce.x.e. Diliges

(c) 2006 Ministerio de Cultura

dominuz deum tuu ex t[illegible]o corde tuo et ex tota anima tua et ex tota mente tua. Diligendus est deus tripl'r videlz Integraliter. Fideliter. Perseueranter. ¶ Est ergo diligendus deus integraliter. qz in toto corde Sed quid est ex toto corde diligere. respondeo. At ad nullius rei dilectionē magis inclinatum sit q̄ in deo. nec de [illegible] in aliqua re alia q̄ in deo. nō in [illegible]ibus. non in auro vel argento vel [illegible] hmōi. Si autē in aliq̄ isto fuerit cordis amor tui. iaz non ex toto corde amas deum. Exempluz. q̄to rami inferiores arboris multiplicā tur et crescunt. tāto minus arbor crescit et eleuatur superius. Sic q̄to magis amor sui ꝛ suorum et rer̄ terrenarum crescit in homīe. tāto minus eleuatur in amore dei et minus deum amat. Ag⁹. Minus te amat qui aliq̄d tecum amat. quod nō propter te amat Ideo amor talis resecādus esset sicut rami inferiores et superflui resecari debent ab arbore. vt melius crescat et fructificet. Deuť. xxx. b. Circūcidet dominus cor tuum et cor seminis tui. vt diligas deum tuum ex toto corde tuo Vult enim dominus totū cor habere vt auis nobilis de preda sua quia solus potest illud implere. et solus creauit. Ag⁹. Totuz exigit te qui fecit te totum. Exemplū. Si haberes aliq̄ō iocale. vel munusculum ad donandum deliberares vbi posset illō melius implicari. Sic debes facere de corde tuo vt diligenter consideres cui melius ꝛ vtilius possis illud dare per amorem. Exemplū. Mōnevides ludentē ad sacos in manu diu saccuz tenere super scacarium et considerat diligenter et cū magna deliberatione cogitat vt in tuto loco assideat ne ab adūsario capiať. Sic facias de corde tuo. ꝛ caueas ne in loco turpi periculoso ꝛ aduersario discoopertum illud ponas. Sz deo que potest illō custodire des per amorem quia ipse petit. puer. xxiij. f. Fili prebe michi cor tuum. s. totum tanq̄ ferculum precios̄um de preda mea. amor enim est quoddam interferculuz .i. entremes valde delicatum ꝛ precios̄um. quod defertur coram rege summo ad mensaz celestē. ꝛ sicut inter ferculum ponit coram domino totum vt sumat q̄d voluerit et residuum relinquat alijs. Sic dominus amorem cordis vult sibi totum presentari. quādo dixit. Diliges dominum deum tuum ex toto corde. deinde alijs distribui. propter quod sequitur. et proximum tuū sicut teipsum. Jo. xv. c. hoc est preceptum meum vt diligatis inuicem. per finales amores. tunc autem est amor finalis qñ est purus. Sicut aurum se affinat in igne separando se ab omni alio metallo et a terra. Sic amor qñ separatur ab omni carnalitate ꝛ terrenitate ťr finalis. Non dicitur aurum purum vbi aliq̄d admixtuz ē. sic amor purus nō ťr vbi aliq̄d admixtū est carnalitatis et terrenitatis. Sed dicitur. Lu. xiij. a. Quod pilatus miscuit sanguinem xp̄i sacrificio galileorum. hoc fit qñ illud q ꝑm sp̄z diligi dz. scōz carnez diligit. vt i begina. vbi alñ sub pretextu dilectōis spūalis. q ē. q̄t. sacrificium deo. latz sanguis carnalis affectionis. ꝛ cū pallio religiōis opitur latrina viciorum. et de christo fit hostium lupanaris. christi propter deū dilecti simulatur. Gal. iij. a. Sic stulti estis v[illegible] cum spiritu ceperitis. nunc carne consumamini. Debet ergo deus diligi ex toto corde tuo ratione creationis et recreationis. B. Ecce domine quia fecisti me. debeo me amori tuo t[illegible]n. ꝛ tantum debeo plus q̄ me ipsum. q̄to tu maior es me. pro quo dedisti teipsum. ¶ Secundo diligendus est deus fideliter. et hoc est ipsuz diligere ex[illegible] ta aīa. sicut ipse dilexit nos quia maluit animam suam separari a corpore

(c) 2006 Ministerio de Cultura

q̄ ab eo seperārētur anime nostre. Sic et nos q̄ ab eo seperemur. Idē dicitur. M. viij. c. Fortis ē vt mors dilectō quia propter dilectionem dei contēpnit homo mortem. sicut fecerunt sancti martires de quibus dicit scriptura Despecta nāq̄ presentis vite luce. contemptoq̄ suorum corpoꝝ cruciatu. sequentem mundus pro dei amore vicerunt propter hoc dr. Sap̄. iij. b. Fideles in dilectione acquiescent illi. Hinc est q̄ tormentum non separat.

Labor non lassat. ¶ Primo dico Thesaurꝰ nō supat q̄ tormentū Alienꝰ amor ñ occupat nō separat fidelem amorem. Ro. viij. g. Quis nos separabit a caritate christi tribulatō. i. afflictio corpis. an āgustia. i. mentis anxietas. an fames an periculum. Exemplum de cane qui ita diligit dominum suum q̄ sequitur euz inuitum vbiq̄. licet ille comminetur ei et iactet ei lapides. tamen sequitur eum per spinas et per aquam. turbā q̄ armatam. Sic et nos deum diligamus ad minus vt canis dominum suum. vt si inferat nobis tribulatōnes ꝛ infirmitates. ꝛ alias corporis molestias nō relinquamus eū sicut Job. viij. c. Qui dixit. Et si occiderit me in ipso sperabo. Exēplū de muliere. que multas molestias sustinz p̄ suo amasio. et corripitur ꝛ frequenter percutitur ab eo. et sp̄ sequit̄ eū. nec reputat iniuriā s[illegible] amorem. et q̄si iocū nuptiaꝝ. qr mel[illegible]a sunt verbera diligētis. q̄ fraudulēta oscula odiētis pū. xxvii. b. Ideo dicit augꝰ. Nichil ē fortius aīo caritatē hñte. ¶ Secundo verum amorē labor non lassat. qr vt dicit. gg. Munq̄ est amor de[illegible]ciosus. operatur enī magna si est. si autem operari renuit amor ñ est. Sicut de ferro frigido non pōt aliqs operari nisi calefctm̄ fuerit p̄ ignez nec pt flecti sz frāgit̄ sō martello. Sicut dicit augꝰ. ferrū calidū dū tundit̄ dilatatur frigitur autē frigidum. Sic homo nō est aptus bene operari nisi calefactus fuerit igne caritatis. Trē. i. e. De excelso misit ignem. in ossibus meis. et erudiuit me. s. ad bene operādum. Augꝰ. amantis anxietas non sinit euz dormire. amor de quiete fit inquietor. quies fit afflictō. quies fit tēptatio sed dilectio quiescere nesc[illegible] hmōi gustu inebriatas fuerit op[illegible] opus bonum ylarescit. [illegible]al vigilia on sentit laborat ꝛ non latescit. deficietur nec aduertit. Idez. Qui amat non laborat. Exemplum de iacobo. Ge. xxxi. e. Die noctuq̄ estuabat et gelu. fugiebat sompnꝰ ab oculis meis p. xx. annos ī domo tua seruiui tibi. quattuordeciz pro filiabus et septem pro gregibus. Hñ. xxix. d. c. Et videbantur ei dies pauci preamoris magnitudie. Si tot et tantas vigilias et labores sustinet homo pro amore carnali vel lucro temporali quot et q̄ta debet pro dei amore sustinere. Augꝰ. Si tanta portat nobis cupiditas. quare tanta non portat caritas. Criso. Si nautis pericula maris glacies ꝛ frigora agroꝝ cultoribus. vulnera militum leuia et portabilia sunt pp̄ spēz lucri tp̄alis q̄to magis q̄ deū amat nullum dz sentire periculuz. gg. Idena interrogat si quis deum veraciter amat. ¶ Tertio fidelem amorē thesaurus nō supat. Job. xviij. b. Nescit homo p̄ciū eius. Sap̄. vii. b. Oñe aurū in ꝓparatōe illiꝰ arena est exigua. Sine quo diues pauper est. cū quo paup̄ diues est. vt ait. Augꝰ. Vir qui deū amat iam habet q̄ amat nec eum vere diligere posset: si euz quem diligeret non haberet. id est. dives est humana religio que in possessore omnium omnia possidet. Cant. viij. e. Si dederit homo totam substantiam domus sue pro dilectione sua habenda. q. nichil despiciet eaz. Glo. vbi habundat amor eternorū. mox vilescit amor

(c) 2006 Ministerio de Cultura

terrenorũ. ¶ Quarto amor extraneus non occupat nec commiscetur. qr non possunt commisceri vera vanis eterna caducis. spiritualia carnalibus sũma ynimis. vt dicit. B. Exemplũ Mulier fidelis non amat alium cum viro suo carnaliter. non potest vere dicere mulier. diligo virum meum: que die[illegible]cte in lecto viri tenet adulterum [illegible]sum expulit. Sic non dicas te di[illegible]um q̃ de domo cordis tui expulit peccando. et dyabolum recepisti. Jhe. iij. f. Quomodo si comtemp nat mulier amatorem suum. sic contempsit me dom⁹ israel. Decepta es o aĩa si credis sil' hr̃e spõsũ tuũ christũ et adulterũ dyabolũ. Quia sicut dicit in ysa. xxviij. e. Coangustatum est ita vt alter decidat. ꝛ palliũ breue vtrũq; opire non põt. pp se ꝙ diligendus est deus non propter sua qui enim recte amat eum querit q amat nõ que sua sunt. Qui amat premium sui amoris preter deum querit. pro certo deum non diligit. sed sua. vt meretrix lecatorem q̃diu dat munera. sic ꝛ canis carnosum os diligit sed mundum abici. prouerbio. xxvi. e. Cum defecerint ligna. beneficiorum extinguetur ignis caritatis. Sed ligna beneficiorum dei nunq̃ deficiunt sed semper adduntur et crescunt. Unde magnus deberet esse in nobis ignis caritatis quia ꝑm lignа silue exardescet ignis. ¶ Tertio diligendus est deus perseueranter. et hoc est dicere ex tota mente tua. quia q̃ bien ayme atart oblie. prouer. xvij. e. Omni tempore diligit qui amicus est. non sicut illi quorum amor non habet nisi solum vne sayson. scilicet circa pascha vel ꝑl. qui amor similis est floribus qui tam diu grati sunt q̃diu recentes sunt. Crisostomus. Quid est diligere ex tota mente nisi vt omnes sensus tui deovacent. sapia: intellect⁹: cogitatõ. ꝛ memoria. Qui ergo aliq̃ istorum circa temporalia occũpat tam non ex tota mente deum amat. Sicut ille qui turpiter amat non potest cogitare nisi de eo qđ amat. sic qui bene deum amaret. semper de deo cogitaret. B. o amor ĩpetuose qui preter te aliud cogitare non sinis. Sap̃. vi. e. Cogitare de illa sensus est consumatus. et qui vigilauerit pp illam: cito erit securus. ¶ Secundo videndum est q̃re amandus est deus. quattuor de causis solet aliquis diligi ab alio scilicet.

Ratione. ¶ Primo diligend⁹
Attinentie. est deus causa attinẽ
Delicie. tie. quia pater et fra
Bñficentie ter noster est. Ma. xxiij. b. ¶ Patrem nolite vocare super terram. vnus est enim pater vester q̃ est in celis. s. deus. ¶ Si filius naturalit amat patrem a quo habet partem corporis. q̃to magis debet amare deum qui corpus et animam eius ex nihilo fecit. Aug⁹. Amandus est generator sed preponendus est creator. Ecclesiastici. vij. f. In omni virtute tua dilige eum qui te fecit. ¶ Scđo amand⁹ est deus qr delicie in eo ĩueniũtur. B. Si tanta inueniẽ delectatio ĩportuncula creature. q̃ta inueiẽ in ipo creatore. Aug⁹. Quicqd p̃ter deũ ẽ. nihil ẽ. dulce nõ ẽ. gustate ꝙ et videte qm̃ suauis est do⁹. beatus vir qui sperat ĩ eo. i. totam spez suã figit in illo. ꝛ tali datum est sentire suauitatẽ ei⁹. vñ cum eius amor sit suauissimus patet quia o[illegible] amor sit suauissimus patet quia o[illegible] nem aliuz amorem ꝓtẽpnit. Exempli saporis mellis. qui tollit omnem aliuz saporez eius suauitas ad amanduz ipsum nos attrahere dz. p̃s. cxliij. Suauis dñs vniuersis. Qui nõ hẽnt palatuz infectũ febre vl' veneno. [illegible]d⁹. Injpius enim dulcedinem dei non sentit quia de febre iniq̃tatis palatum cordis amisit. ¶ Tertio amandus est causa bñficentie. qr beneficijs suis nos [illegible]ruit. B. Multum de nobis deus meru-

(c) 2006 Ministerio de Cultura

it qz seipsum nobis in precium dedit ecce domīe quia me feciſti.debeo me tuo amori totum quia me redemiſti. debeo me amori tuo totum. Non eſt ita lignum frigidumvel aquoſum qđ ignis ſuccendatur ſi ponatur in fornacemvel clibanum.Sic nec coz ita tepidū aliquod ſi ponatur in fornace amoris dei et intueat q̄tū in patione nos amauit:q̄ non accendatur ad amādū ipſum p̄s.xvij.Carbones ſuccēſi ſunt ab eo.B.Super omnia te reddit amabilem bone ihesu calix paſſionis. qui bibiſti opus noſtre redemptionis.hūc enim amorem noſtrum ſibi facileven dicat totum. ¶Quarto amandus eſt deus quia beneficia vel premia ſperā tur ab eo.ſ.gloria eterna. B.qz tanta p̄mittis debeo me amori tuo totum. p̄m a Corin.ij.e.oculus no vidit.et in coz hominis non aſcendit que preparauit deus diligentibus ſe. ¶Tertio vidēdū eſt qui diliguntur adeo adeo autem diliguntur.

Juſti a malo declinantes.
Pij miſericordiam exercentes.
In locutionibus vera dicentes.
In ſimplicitate ſtudentes.
In amoze domini feruentes.
In bono incepto perſeuerantes.

¶Primi generi qui a domino diligūtur ſunt iuſti declinantes a malo.p̄s. cxlv.Dominus diligit iuſtos ſcz tanq̄ ſimiles ſibi.quia omne animal diligit ſitimile ſibi. Juſtus dominus iuſticiaz dilexit.prouer.xv.b.Qui ſequitur iuſticiā diligetur ab eo.¶Secundi ſunt pij opus miſericordie exercentes.p̄s. Diligit miſericordiam.et maxime qñ fit cum ylaritate.ſcđa. Corin.ix.b.ylarem enim datorez diligit deus. Criſoſtomus. tali vultu recipiet deus ea q̄ facis .cum quali facis. ¶Tertij ſunt ſociētes.Apo.3.c. Ego dilexiste.quia ſeruaſti verbum ſapīe id eſt mandatū pacientie quam dico meam. quia docui verbo et oſtendi exēplo. vel nr̄am pacientiam dixit ſuam vniat in colle-
tollerādo.p̄s.lxx. Tu es paciētia mea domine.apls.phil.iij.f. Omnia poſſum in eo qui me cōfortat. ¶Quarti ſunt veraces.p̄s.l. Ecce veritatem dilexiſti. Idem miſericordiam et veritatem diligit deus. ¶Quinti ſunt ſimplices. i.pal.xxix.d. Scio domine deus quod probes corda quia ſimpli-
tem diligis.qđ patet quia cu[illegible]
tenet parlamentum ſuum [illegible] al vigilia q.g.
Et cum ſimplicibus ſermocinatio ei⁹
¶Sexti ſunt ipſum diligentes.puer. viij.d.Ego diligētes me diligo me.d-
cit non mea.¶Septī ſunt perſeueran
tes.Sap̄.vij.g. Neminem diligit de⁹ niſi eum qui cum ſapiēa inhabitat.i. perſeueranter cum ipſo habitat. non enim querit deus hoſpitemvnius noctis.nec ponit tibi pedez animi ad manendum.Jo.xiiij.f.Ad eum veniem⁹ et manſionem aput eum faciemus.

¶De amore primi.c.vii

Hons qui in alto oritur. de facili ad inferiora loca deriuatur.Sic amor ſi dedeo plene et integre hēatur.deide ad proximū recte deriuatur.vt.ſ.proxim⁹ pp deū ametur. Unde Aug⁹. Nemo pōt veraciter eſſe amicus hoīs niſi p̄mit⁹ fuerit amicus ipſi⁹ veritatis. gg. per amorem dei amor primi gignitur. et per amorez primi amor dei nutritur Amandus eſt ergo proximus amore.

Gratuito
Recto
Diſcreto
Et perpetuo.

¶Primo amandus eſt primus amore gratuito nō ex precedentibus meritis.ſicut chriſtus dilexit nos. Aug⁹. Vera amicitia non penſanda eſt temporalibus commodis ſz gratuito amore peroztanda. hoc ē amare p finales amores.qz tunc ē finalis amor qñ eſt purus. ſicut auruz ſe affinat in fornace.vt ſupra.in p̄cedenti capitulo Cauendum eſt ne amor iſte oriatur

(c) 2006 Ministerio de Cultura

bonis nature.vel fortune.quia tunc vir ascenderet vsq; ad bonum gratie ꝙ enim nō ascendit vltra ꝙ oriat sz ad locum vñ exeunt flumina reuertū tur.Ecclesiastes.i.b.Jño.vi.Eccl.xiij. d.Caue tibi ⁊ attēde diligēter auditui tuo quoniū cuz subuersione tua ambulas.¶ Secundo amandus est amore non reflexo ad terrena.Jhe. De[illegible] est amicitia que amicorum felici[illegible]diuicias sequit.hutus mōi hoies n videnꝫ amicos.sz seipsos diligere.Sicut canis diligit os carneum et amplectitur.et seruat ꝙ diu inuenit in eo quod rodat.sed nudum sine carne relinquit. Sic et meretrices lecatores.Señ. Qui vtilitatis causa assumptus fuerit.tamdiu placebit ꝙ diu vtilis fuerit. Exemplum. arbor diligenter custoditur et frequenter visitatur ꝙ diu in ea sunt fructus.sed ablatis fructibus sine custodia relinquitur vt patet in vineis et ortis.que tempore fructus clauduntur et custodiuntur.sed amotis fructibus exponuntur.ysa.l.b. Derelinquatur filia syon sicut vmbraculum in vinea. et sicut tugurium in cucumerario.quā do.s.non sunt fructus.tales sunt similes pullis vulpium. qui quando non inueniunt lac in maternis vberibus mordent dentibus et lacerant.et tanꝙ exnea reputant Ap⁹. Hk.v.d. Dō si inuicem mordetis et commeditis videte ne ab inuicē consuma mini ¶Tertio amandus est amore discreto.amor discretus personas amat.et vicia persequitur. Nec sic personis condescendit ꝙ vicijs implicetur. Ro.xiij. f.Dilectio proximi malum non operatur glosa. Qui diligit homines aut quia iusti sunt.Aut vt sint iusti diligere debet. Qui enim alter se diligit iniuste se diligit.quia ad hꝰ se diligit vt sit iniustus. Qui autem se diligere nescit. nec proximum suum sicut seipsum se diligit.August. Uidē si nosti diligere temetipsum. et committo tibi proximum. vt eum diligas tanꝙ teipsum.Si autem non nosti diligere teipsum. timeo ne decipias proximum sicut teipsum. Jdē. Si te interrogem vtrum diligas te. Respondes quia diligis. Quis enim se odit.ergo non diligs iniquitatem. nam si diligis iniqtatem odis te.ps.x. Qui diligit iniqtatez odit aiaz suaz. Quō ꝙvolebas tibi committi primū tuū.vt diligēs eū tāꝙ teipz q̄ pdis te? Si enim sic te diligis vt perdas te.sic profecto perditurus es eum ꝙ diligis sicut te.Nolo ergovt ꝙquā diligas.sz solus pi.aut corrige dilectionem.aut respue societatez.Tullius hꝰ idē.sētō nisi in bonis amicitiam eē non posse. nam qui ea in malo vtuntur.non iam sibi amici existunt.vt illi qui propter amicos odiunt alios.Unde dicitur. Eccles.vi.a.Noli esse pro amico inimicus proximo tuo.vt illi qui ppter amicos periurant vel aliud malū faciunt.Tullius.lex amicitie requirit vt nec rogemus res turpes.vel faciam⁹ rogari.nulla enim est excusatio si amicitie causa peccaueris.¶ Quarto amādus est amore perseueranti.prouerb. xvij.e.Omni tempore diligit qui amicus est.Non sicut illi quoz amor non habet nisi vne sayson.qui sicis ē floribus qui tandiu grati sunt.ꝙ diu sunt recentes. talium: amor tandiu durat ꝙdiu durat beneficium.vt amor meretricum.Eccles.vij.b. Est amicus socius mense et non permanet in die necessitatis.i.tribulatiōis.Sic discipuli concomitati sunt xp̄m ad nuptias sz in passione dereliquerūt eū. Sicut milui et cornices sequuntur vetulam portantem trippas ad foruz.sed ī reditu non.vel quando vadit ad eccliā. Seneca. Mel muſce.cadauera lupi. frumentum formice. Pridam

(c) 2006 Ministerio de Cultura

non hominem sequitur ista turba. gg. Cuz ds ponitur iprosperitate diligit incertuz valde est vtrū possessor vel p= speritas diligat amissio felicitatis vi interrogat dilectionis Qui enim in aduersitate primū defit: a pte cognoscit q̄ hūc in psperitate non amauit.

De amore iimicor c. viii.

Debemus inimicos nostros amare. ppter tria. videlicet

Ut xp̄m imitemur
Ut magis lucremur.
Ut nō ingrati iudicemur

¶ Ut xp̄m imitemur tāq̄ filij patrē qz tm̄ dilexit nos cū ad huc iimici essem⁹ q̄ pro nobis mori voluit, Quis enim tam insanus amator d̄ p aliqua re habēda faceret q̄ ipse fecit pro aīa hois habenda. quia pro ea acquirenda.

Omnez paupertatē hūit
Amicos suos mor. expo.
Et inseipso mortē ptulit.

Ephe. ij. b. pp nimiā caritatē suā q̄ dilexit nos cū essem⁹ mortui peccatis cōuiuificauit nos xp̄s. Itē p crucifixorib⁹ suis rogauit. Añ sīle a nobis reqrit. Luc. vi. e. t. Ma. v. f. Diligite iimicos vr̄os ꝛc. vt sitis filij p̄is vr̄i q̄ in celis ē. Sicut vulgarit d̄r. Tale seynor tele maynee. Ecclesia. x. a. Secūdum iudicē popli sic t ministri ei⁹. vt magis lucr̄etur. In mercib⁹ enī magis lucratis solēt mercatores ponere nūmos suos t̄ terra magis fertili iacitur semē. et ideo amor cordis ponendus ē i inimico qz fructuosior t lucrabilior. fortōr ē enī ignis q̄ ardz i aq̄ vl̄ hūido. qz inuenit q̄ sibi resistit. t fruct̄a t vina preciosiora sunt vbi nō crescūt. sīl̄r amor i inimico t odiente. Ma. v. f. Si diligitis eos qui vos diligunt q̄ mercedē hēbitis. q .paucā vel nullā qz canis t bruta pagani t sarraceni hec faciunt. Ut non

ingrati sim⁹. Magis bñfactentes diligimus. sed malefactor nos acqrit apd dominū. Si paciēter iniuriā recipim⁹ t sustinem⁹. bñfactor vero nos obligat ad vicē reddendā. Qui aūt acqrit maioris est beneficij q̄ qui obligat. Item per ipsum magis lucramur. qz auruz t argentuz t lapides pretiosos nobis proicit. t coronam fabricat eternā qñ malum nobis facit. vel ꝯtumd dicit. puer. xi. g. Stultus seruiet sapienti. pōt aūt cognosci cōitas. et amor sctōruz per similitudinē mēbroz i corpore. attēdit aūt h̄ sīlitudo in septem. ¶ Primuz est q̄ vnum membrorum officiū suū sibi ñ a p̄p̄at. sz gratis alijs mīstrat. oculus enim nō sibi. sed alijs mēbris opat. pes nō sibi. sed omnib⁹ alijs membris operatur. t tori corpori t totum corpus portat. Sic quilz iust⁹ non sibi soli. sed omnib⁹ cōmūicare debz si q̄ hēt gratiam. Ro. xij. b. Mlti vnū corp⁹ sum⁹ in christo singuli autem alter alterius membra. i. pe. iiij. c. Unusq̄sq̄ prout accepit grām in alt utrū illā administrātes sicut boni dispen. ꝛc. Ambr̄. Nō est firm⁹ amor. nisi se mutuo p̄ueniat obsequijs. ¶ Secundum est q̄ vnum membroz alterius officium non inuidet sicut illud habet. Ro. xij. b. Omnia autem membra nō eundē actū hñt. Sic tu si ihūili ori t laborioso offō ꝯstitut⁹ es. alij qui in sublimiori t min⁹ laborioso officio sūt ꝯstituti. si mēbrū christi es non debes inuidere p̄ma. Cor. xij. b. Si totuz corpus oculus non auditus ꝛc. Si enī omnia membra essent vnum membrum vel corpus. Stella differt a stella in claritate sicut dicit apostolus p̄ma. Cor. xv. e. t tam̄ claritati alterius illa que minorē habet non inuidz. Augu. auertat de⁹ pestē inuidie ab aīs oīm hoīm. Tertium est q̄ mēbra q̄ videntur corporis infirmiora eē. neccīora sūt et que putam⁹ in nobiliora mēbra cor

(c) 2006 Ministerio de Cultura

portis.hūs honorem habundantiorem circundamus Sic tuqui membrū xp̄i es nō debes eos qui ignobiliores ꝛ inferiores videntur esse despicere.quia ip̄m cuius sunt membra despiceres.sicut ipse dicit in euangelio. Luce x.c. Qui vos spernit me spernit. Cri.Si cut hō intelligit q̄ membrū habet honorabili⁹ in corpore suo.vel ihonesti⁹ aūt membrū se nō cognoscit si honorabili⁹ vel ꝓtēptibili⁹ fuēit. Sic debet inter sctm̄ ꝛ sctm̄ sol⁹ de⁹ cognoscit.cui⁹ membra oīs sum⁹ ipsis aūt scis nō ē ꝓcessus vt cognoscāt suā drāz adiutcē vt meliores nō supbiāt ꝓtra iferiores nec deteriores tristent̄ de eorū infirmitate. Si ꝙ mēbrū xp̄i es.ñ te p̄feras alijs mēbris cū tibi nō sit ꝓcessuz dignitatē tuā cognoscere. Sz solt christo cui⁹ mēbrū es.iudiciū tuū et alioz relinquas.Quartuz ē q̄ illud q̄ vnū mēbrum recipit oībus alijs membris cōicat.Si vno alio mēbrū pl⁹ debito sibi retinet de eo q̄ sibi tribuit̄.ad malū suū retinet ē ei materia apostematis vel alteri⁹ infirmitatis.Sic inter fideles.ꝛ marie claustrales cū aliq̄s vltra necessitatē retinz.necvult alijs cōicare. ad maluz suuz retinz.Ecces.v.e. Infirmitas pessia quā vidi sub sole diuitie ꝓseruate i malū dñi sui.Coica ꝙ alijs qō hēs.vt sis eoz socius in lucro Sicut mercatores associāt se i nūdinis ꝛ q̄cq̄d lucrant̄ i coi ponūt.ita ē de cōi scōrum.ideo dicit.dō.p̄s. c.xviij.particeps ego sū oīm timentiū te. Quintū ē q̄ vnū mēbrū sibi reputat fieri qō fit alijs membris in eodem corpore siue bonū sit siue nō. Añ si ledatur pes.os conqueritur.et dicit ledis me.nō dicit ledis pedez.sz ledis me.Si calcei dantur tibi.os regraciatur.ꝛ dicit.Calcias me.sic si membrū christi es.debes reputare tibi q̄ fratri vt̄ sorori fit.Sic vt eius mala tua reputes p ꝓpassionē et bona sibi facta attribuas tibi p gratulatōem.i.Cor.xij.f.Si quid patitur vnū membrum.ꝓpatiuntur oia membra.Seneca. loq̄ns cuidaz amico suo michi expedit illud q̄ tibi.aut non sis amic⁹ Quicq̄d agit̄ ad te ptinēs.meum est.ꝓsocciū enimz rex inter nos facit amicitiaz. ¶ Sextū est q̄ si vnū mēbrum lesuz fuerit. ab alio membro se non vindicat. puta carpētarius ligna cedēdo pedez incidit.pes lesus de manu se ledēte nō se vindicat. sz sustinet Sic ꝛ tu si vex christi membruz es.nō vindictā q̄res.sz pacientiā hēbis. Ro. xij.f. Nulli malū p̄ malo reddentes. ¶ Septimū est q̄ vnū mēbrum p̄ alio lesioni se exponit. vt man⁹ pro oculo. Sic tu si verū mēbruz corporis christi es malū porta ne frater tuus culpe lesionem incurrat. debes in te velle.sussipe exēplo christi capitis tui.q̄ in cruce scapulis suis obumbrauit tibi.mortis ictū sup se recipiens.ne sup te ict⁹ diuine vltionis descenderet. Jo.i.io. iij.f. In hoc ꝓgnouimus caritatez dei qm̄ ipse prior p̄ nobis aiaz suam posuit.ꝛ nos debem⁹ p̄ frīb⁹ aias ponere.

De aspectu di i nob c.lx.

Quam visus vl̄ aspectus alicq̄ruz rerū vel creaturaz̄ effectū vel virtutez hēant in creaturis ꝺr eni q̄ basilicus solo aspectu interficit.dicit ambro⁹. q̄ aspect⁹ iusti.plerūq̄ correctionis ē amonitio vñ ñ ē mirū si aspect⁹ dei effecm̄ hēat i hoīe. Apoc.v.b. q̄ agn⁹ occisus ꝺr septez.i. septem effctūs hēt vt⁹ eius in hominis.sunt isti effectus.s.

Timoris incussio
Hominis ꝓpōiti inspiratō
Per grāz di clpe remissō
Tp̄is recuperāda ꝓcessio
Peccatorum punitio

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Donoꝝ dei multiplicatō Ab oī miseria liberatio

¶ Prim⁹ ē tioꝛis icussio. Sicut re⁹ ex aspectu iudicis terret. Sic peccoꝛ ex aspectu dei. Rex enī qui sedet in solio tudicij ituitu suo dissipat oñe malū ī tuitu suo, pu. xx. b. Quia p tioꝛē dñl ꝺ cliat ois amalo . pu. xv. f. ps. c tij. Qui respicit terrā. i. hoiem ɜ trenū ɼ facit eā tremere. ij. Math. xv. a. Honoꝛa euz q̄ vntûsa respicit. vt. s. ñ facias in ei⁹ pre sentia q̄ ñ faceres ī ꝑtentia hoīs Ecc. xxiij. f. Oculi dñi multo lucidioꝛes so le circūspiciēs oēs vias hoim. ¶ Secū dus effctūs ē boni ꝓpositi īspiratō vñ āna ī aspectū dñi ꝓcepit sexū virilē. i. op⁹ virtuosū. i. R. i. b. Dñe de⁹ exerci= tuū si respiciēs afflictōnē famꝛe tue. ɼ recoꝛdat⁹ mei fueris nec oblit⁹ ācille tue. dederisq̄ ꝛue tue sexū virilē. dabo eū dño. s. ꝑ rectā ītentōez ɼ gtiaꝝ actō nē. Sic respexit helisabeth q̄ ꝓcepit io hēz. i. op⁹ grosū. Luce. i. c. Sic fecit ñ dñs ī dieb⁹ qb⁹ respexit auferre ob ꝓ bciū meū inꝛ hoīes ɼ btāz virginē q̄ ꝓ cepit xp̄m. i. op⁹ salut/ Luc. i. d. Respe xit hūilitatē ācille sue. Mō de illꝛ q̄ ꝓci piūt sine ꝑtu. c. ꝺ volūtate bōa. ¶ Ter ti⁹ ē culpe remissio ꝑ gr̄az. ps xxxi. Re misisti iiqtatē ɼc. ɼ Lu. xxij. f. Cōuersus dñs respexit petrū. ɼ egressus foras fle uit amare. ꝑ ꝓtritōez nec miꝝ. qꝛ oculi dñi. q. flamma ignis coꝛ aūt peccōris q. gelu frigidū ē. qꝺ a facie ignis sol= uitur. ps. lxvij. Sicut fluit cera a facie ignis ɼc. Hūc respectū petebat dō. Di mitte vniuersa delicta mea. respice ī= me ɼ mi. mei. ¶ Quartus ē tēpoꝛis ad recuperāda ꝑdita ꝓcessio ꝑ penitētiaz Ecc. i. c. Est hō marcidus. ī pñie affli ctione egens. recuꝑatione. s. bonoꝛum ꝑditoꝝ. deficiēs virtute. s. ad bonū ope randum habūdās pauꝑtate. i. inopia bonoꝛum spiritaliū occls dei respe= xit illum in bono. s. dando ei tempus ad penitentiam faciendam. Sic fecit ezechie regi. ysaie. xxxviij. Eccle. xi. c. Et erexit illum ab humilitate et exal tauit caput ei⁹ Ideo dicitur epb̄. v. d. Redimentes tempus qm̄ dies mali sunt sicut vadium. fatuum ē enim va dium centum librarum dimittere pro paruo precio. ē qui multa redimat p= uo precio. i. modica penitentia. Nota de preciosītate tempoꝛis. capitulo ꝺe tempoꝛe. ¶ Quintus est ꝑ trib⁹ bon= nes ɼ flagella peccatoꝛum pun= Exo. xiiij. f. Jam aduenerat vigilia matutina. et ecce dominus respiciens super castra egiptoꝛum ꝑco. ignis. et nubes. i. per intolerabiles ymbꝛes et subuertit rotas curruum auferens o peratoꝛes feruentes ad patrem. Isto respectu respexit omnes electos. quia flagellat omnem filiuz q̄ recipit. Ge. xij. f. Gratia dei ɼ mia in sanctos ei⁹ ɼ respectus in electos illi⁹. Sap̄. iiij. ɼ bñdicit gr̄a. magnā eī gr̄az facit illi q̄ dignatur respicere. qꝛ per hoc euadet terribilez aspectuz qui erit in die iudi cij. de quo iob. xl. b. Respice cunctos superbos et ꝓfunde eos. ɼc. Domine hic vre. hic secca. vt ineternum parcas ¶ Sextus est donoꝛum dei multiplica tio. isto respectu respexit humiles. qꝛ habent vas coꝛdis vacuum ad recipi= endum dona spiritualia. ysa. xlvi. a Ad q̄ respiciam nisi ad pauperē. i. hu milem ɼ cōtritum. Eccle. xv. g. Deus in ɼaz respexit. ɼ in hoīez humilē ɼ re pleuit eam bonis suis. s. spiritualibus Valles enī habūdabūt frumēto vt ait ps. lxiiij. ¶ Septimus est ab omni mi seria liberatio. ɼ pfectio coꝛporis ɼ aīe Sap̄. iij. a. Tanq̄ aurum in fornace probauit electos domin⁹. ɼc. i. dignos recipi ad ordinē angeloꝛum iudicauit ɼ ī tēpoꝛe erit respectus illoꝝ . ɼ subdit fructū. fulgebūt iusti ɼ tanq̄ scintille ɼc. Et nō. q̄tuoꝛ dotes ꝺ coꝛpoꝛ glorifi cati. felix sterilis. ps. c. i. de celo respe=

(c) 2006 Ministerio de Cultura

xitvt audiret gemitus. Eccle. xxxvi. a. Miserere nostri de⁹ oīz ⁊ respice nos et ostende lumen miserationuz tuax.

Quomō acquiritur regnum celorū c.x.

Equiritur regnuz celorum multis modis

Legitīa successione

a satiſfatione

Voluntaria ab negōe

Parui p̄cii emptōe

Corporis fatigatōe

Mundi temptatōe

Paternali donatōe

¶ Primo legitima successione. vt filij nati ex legitimo matrimonio. et sic habetur per fidem heb. itij. b. Ingrediemur enim requiem qui credimus. Per fidem autem sumus filij dei. Jo. v. i. Dedit eis potestatem filios dei fieri ⁊c. si autem filij et heredes. Ro. viij. c. Si heredes fidem suo domino non seruarent. nec debita seruicia redderēt. hereditate paterna priuarentur. Sic est de filijs dei. M. xxi. g. Auferetur a nobis regnum. ⁊ dabitur genti facienti fructus eius. i. opera illa vel seruicia que pro illo habendo requiruntur. ¶ Secundo acquirit operatione. seu pura fatigatione. M. xi. c. Regnum dei vim patitur. et violenti rapiunt illud. glo. regnum celox vim patitur dum peccator ad illud. q. ad alienum locum per penitentiaz intrat. Grandis violentia in terra nasci ⁊ celuz capere. ⁊ hr̄e p virtutem q̄ nō possem⁹ p naturā. Qui bella spūalia suscipiunt. iure societatis regnum acquirunt. Sicut christus dicit. luce. vi. c. Nonne oportuit christum pati ⁊c. et Luce. xxij. c. Vos estis qui pmansistis mecum intemptationibus meis ⁊c. et ego dispono. ⁊c. i. eodem foro vos participes facit. Et multi deficiūt de societate. q⁹ nihil volūt pati. ⁊ ideo nō erūt socij in regno q⁹ nolunt soluere precium. Apo. i. c. Particeps in tribulatōe et regno. ¶ Tertio voluntaria abnegatione. ⁊ tunc emitur q̄n temporalia propria voluntate relinquūtur. vt vita eterna habeatur. Ut pz ītrātib⁹ relig̃oez vbi q̄ pl⁹ retz pl⁹ pdit. M. vij. e. Non oīs qui dicit michi dñe domine intrabit in regnum ⁊c. Jdeo dr ibidez xix. f. Ecce nos relinq̄mus oīa ⁊c. De hijs ēt q̄ non hēt homo potest fieri cō mutatio. vt si pauperes relinquāt possibilitatez ⁊ voluntatem hr̄idi. Grego. Tanta a sequentibus dimissa sunt. q̄ta a non sequentibus ꝓcupisci potuerunt. fit aūt ista cōmutatio in confessione. vbi vilissima peccatoruz moneta dimittitur. et gratia dei reportatur. alr̄ nō. ¶ Quarto parui precij emptione paruz hēmus dare. s. aīam. et corpus. ⁊ res tēporales. ⁊ multū accipere. ⁊ sic bonum foruz. q⁹ sola voluntate regnū eternuz tm̄. vz q̄tum hēs emit. i. voluntaria paupertate Au. Dicit dom⁹ venale hēo. q̄d dñe. Regnuz celorum quo emit̄ paupertate. Emitur regnū celox rerum temporalium largitione pcam q⁹ qui nō dat q̄ amat. non accipit ipse q̄ optat. Si ergo volum⁹ accipere adeo. nec̄e ē q̄ ei dem⁹. sz dona eius. Eccle. xxxv. b. Da altissimo sz dona illius. ad hanc emptōnē monemur. M. xiij. f. Simile est regnum celoruz hoī negociatori ⁊c. Et nota q̄ emptio ista non solum in opere est. sz in corde nullus est qui nō possit ꝓpati. vl odiū remitere. dñs plus aspicit affectuz q̄ censum. Aū mulr ponēs duo minuta plus omnib⁹ posuit. Lu. xxi. a. Quia de corde melioi fecit. ¶ Quinto labore corpoi s sīc solz dici. h⁹ de iure meum est q̄ lucratus sum brachijs meis. M. vij. c. Intrate per angustaz port. glo. labore. ⁊ ieiunio. Et illud penitēti

(c) 2006 Ministerio de Cultura

rentiam agite a pi. eni re. Mat. iij. a p
Serue bone et fidelis itra i gau. dñi
tui. Ma. xxv. d. ¶ Sexto mũdi tẽptatõe
q hoc ẽ. q. per ludum vbi vno ictu vel
tactu perdit totuz. p impaciaz vel ꝓcef
sum. Tene ergo luduz. quia multum
posuisti ad ludum istum animam tu
am. et gloriam dei regnum eternum
et omnia bona tua. de hoc cantatur.
Estote fortes in bello ꝛc. tene ludum
quia magnum habes cuantagiuz sci
licet ius tuum. auxilium dei qui non
dimittit te decipi. et decios in manu.
id est liberum arbitrium. Voli red=
dere decios q non põtvincere vni vo
lentem. ij. R. vi. g. De dauid. ludam et
vilior fiam ꝛc. q temptatõ humiliat.
Nota q̃liter ẽ dyabolo resistenduz. q
gr̃as deo agendo. vel maiora tormẽta
appetendo. vt laurentius qui dicebat
gira et manduca. q̃ſſ. d. de alto latere
resulta. Et anthonius vulneratus a d
monibus fecit se portari ad heremuz
q tunc inuitauit demones Ecce inq̃t
anthonius. Job. vi. c. Qui cepit ipse
me ꝓterat ꝛc. q tunc dyabolus dimittit
ludum q fugit. Jac. iiij. e. Resistite dya
bolo. q fugiet a vobis. Septimo dona
tõe paterna. Sic habẽt hũiles q igno=
scẽtes. M. x. b. Sinite paruulos ve
nire ad me ꝛc. q illud Luc. xij. d. Nolite
timere pusillus grex. q cõplacuit pa
trivr̃o dare vobis regnum. ps. xxv. In
innocentia mea ingressus sum.

De apertione aurium vel sensuum c. xi

Ebemus aperire aures ad audiendum.

Aures cor ad ītelligendũ debem⁹
os ad loquendum apire ad
oculos ad vidũdũ audien=
dum ver
bum dei. ad obediendũ eius volũtati

Primo debem⁹ aperire aures ad au
diendũ verbũ dei. Sicut apiunt scole
magistro ad audiẽndũ ip̃z. ipe ei apit
aures viroꝝ. q erudiẽs eos instruit di
scipulis. Job. xxxiij. d. Sed multi ma
gistro clamanti aures claudunt. sikes
aspidi surde et obturanti aures suas
Secundo ad obediendũ ei⁹ volũtati.
Sicut apit castrũ regi vt pareat eius
ysa. i. d. Dominus aperuit michi q ei⁹
ego aũt nõ ꝓtradico. retrorsuz n⁹ boy.
Job. xlij. a Auditu auris audiui te. nũc
aũt oculus meus videt te ꝛc. Cor api
endum est ad recipiendum.
Illuminationem in intellectu
Diuinam gratiam in affectu
¶ Primo aperiendũ ẽ cor ad recipien
dũ illũinatõez in intellectu vt fenestra
dom⁹ vt lux intret. q illũinet. ij. Mac.
i. a. Ad aperiat domin⁹ cor vestrum
in lege sua q ī preceptis suis. pũ. vi. f.
Mandatũ lucerna est et lex lux. Sed
multi claudunt fenestram ꝓtra solem
vt quieci⁹ dormiãt ī peccatis de q̃bus
dr̃. Job. xxiiij. d. Ipsi fuerunt rebelles
lumini. sicut noctua q cecus qui fugie
bat beatum martinum ne illuminare
tur. ¶ Secũdo aperiẽdũ cor ẽ ad reci=
piẽduz diuinã gratiaz ī affectu. sicut a
pert̃ talam⁹ sponso. Apoc. iij. g. Ego
sto ad hostiũ q pulso. si quis mihi ape
ruerit ītrabo ad ip̃z. Nota q̃ pulsatio
duobus modis fieri ꝓsueuit. Manu
vel virga. pulsat manu beneficiorum
pulsat virga flagellorum. Solet dici.
ille qui pulsat magno strepitu. non ve
nit vacua manu. ĩmo signum ẽ q̃ ali
q̃d apportat q talis vulgariter recipit
q̃tomagis sponso tuo apire debes q̃
cum tanta multitudine donorum cele
stium venit ad te. habet enim vtramq̃
manum plenam. Sinistram bonis tẽ
poralibus. q dextrã bõis spiritualibus
Magna rusticitas ẽ donũ recipere. et
donantẽ repellere. aperi ergo cor tuũ
deo. ad hostiuz expectanti dicenti. api

(c) 2006 Ministerio de Cultura

mihi soror mea.amica mea caput meum plenum est rore.s.gratie.Cāt.v.b. Surrexi vt apirē dilecto meo. ¶ Pulsat virga flagellox.s.doloꝝ et angustijs.circolare seu mouē facit egritudinib⁹ ꝛ penis corporalib⁹.ex mia enī nos punit. Au. Magna dei ira est qñ pctōri pcit.ad hº ei pcit vt ī eknū puniat et magna dei mia ē ī p̄senti miaz ñ [illegible] in mia ē pcē virge. ne pcuciat̄ p [illegible] et carnē putridaz nō secare. Sz mi[illegible] qui potius apiūt cor suum dyabolo.q deo. Si de⁹ pulsat firmatū ē barra forti ꝛ ñ p̄t itrare.sz dyabol⁹ si pulsz firmatū ē festuca.ꝛ statī tāq dño apiēt p ꝓfessuz. Jud.x.vi. Cū dixit dalida philisteis.s.caro demonib⁹.accedite ad huc sek.qr nūc apuit michi sansō .i.rō vl̄ aīa cor suū.i.ꝓfessuz. Eccle.xx. vi.d.Cōtra oēz sagittā apiet pharetrā .i. dyaboli tēptatōez apiet cor suū:donec deficiat. ¶ Nō os sīr debe⁹ apire

Ad p̄dicandum.
Ad ꝓfitendum
Ad orandum
Ad laudandum

¶ Os debe⁹ apire ad p̄dicandum vl̄ dicendū x̄bū hedificatōis. Sic aperiūt̄ horrea ad distribuēdū triticū Ge.xli.g. Apuit iopseph horrea vniū sa regis ꝛ vēdebat triticū egyptijs.horrea sūt corda pfectox. ī q̄bus abscōdū tur verba sacre doctrine.p̄u.xi.f. Qui abscōdit fruñta maledicetur ī popl̄o bñdictio aūt sr̄ capita vēdenciū puer. vl̄.f. Os suuz aperuit sapie ꝛc. Eccle. xv.a. In medio eccl̄e apuit os ei⁹ ꝛc. Sz sunt mlti q̄ p fruñto bone locutionis paleas vēdūt deceptōis.vt mēdaces ꝛ vetule carmiatrices. Amos.viii. b.q̄sq̄lias.frumēti vendem⁹. ¶ Jtē ad ꝓfitendū. Dap̄.xxxix.a. Apiet̄ os suuz in ꝓfessiōe. Ge.viij.b. Apuit noe.i. vir iust⁹ fenestraz arche.i. cōscie.ꝛ emisit coruū.q ñ ē reuers⁹. p coruū mortalia pctā designant̄ q̄ sic emitti debēt p os arche.i.ꝓscie ꝓfitendo ne reuertantur ad ꝓsciam. Sicut coruu⁹ ñ ē reuersus ad archā. Leui.xi.c. Dē q ē coruini generis ñ māducabis p colūbā pctā ig°rantie. ꝛ venialia ītelligunt̄. Osee.vij. .e. Effraym.q.colūba seducta simplicitate ñ hñs cor.h ēt emitti dz p ꝓfessiones.q̄ sī itex.reuertunt̄.itex emittant̄ sicut aq̄ de naue. ne mētez demergāt p suā habundantiā.i.p pctm̄ mortale. ¶ Jtem adorandū.p̄s.c.xviij. Os meum aperui.glo.querēdo.petendo. pulsando.iux̄ illd.M.vij.b.petite ꝛ dabit̄ vobis querite ꝛ inuenietis ꝛc.p̄s. Os meū apui ꝛ attraxi spm̄.q̄.s.q̄ docz orare ꝛ q̄ libent̄ vadit vbi rogat̄ ꝛ desiderat̄. Ro.viij.e. Sp̄s postulat p nobis gemitib⁹ ī ennarrabilib⁹.i. sic ad postulādū docz ꝛ iflāmat ysid.qñ q̄s orat sp̄z sctm̄ ad se vocat.ꝛ vbi venerit oīa tēptam̄ta demonū q̄ se mētib⁹ hūanis ingerūt.ꝓfestiz effugiūt.sicut muscę de olla qñ bullit. ¶ Jtē ad laudandū deuz p̄s.l. Domīe labia mea apies.glo.pp pctā clausa.ꝛ os meū ānūciabit laudē tuā.qr nōē specioſa laus ī ore pctōris Eccl.xv d.p̄s.lxx Repleat̄ os meū laude.i.fac me idesignēter te laudare. vt cantez gr̄iaz.t.tota die magni.t.glo.q ante q̄ eēm feciſti me. cū eēm salutez mihi dediſti.cū peccassez ignoſciſti.cō uersuz me eruiſti pseuerātez corona ſti. Jōo bñdicā dñz in oī tp̄e. ¶ Man⁹ aperiende sunt.s.

Ad dandum
Et operandū.

¶ Ad dandū pauperib⁹ p̄u.vl̄.d. Manus suas aperuit in opi ꝛc. Sz multi man⁹ hñt ad recipiendū aptas. ad ī dū āt clausas.ꝓtra q̄s dr.ecc.liij.g.N[illegible] sit manus tua ad accipiendū porrecta et ad dāduz collecta. ¶ Ad operanduz nō ei possum⁹ opari sine instrumenti aphensione.nec apphendere sine manus opatōe. puer.vl̄.d. Manū suam misit ad forcia ꝛc. Sicut pigerita bēt man⁹ ꝓtractas q̄ nichil p̄t apphendere.qr abscōdit piger man⁹ suas sī ascellis.ꝛ laborat si ad os eas conuertat

(c) 2006 Ministerio de Cultura

puer.xix.f.r.xx.b.ꝓpter frigꝰ piger ararare nolutt ꝛc.Oculi aperiẽdi sunt ad duo Si iuste ad ꝯsideratiõez pẽaꝝ inferni.Dext ad ꝯsiderationẽ ꝑ mĩjckni ¶Primo aperiendꝰ ẽ occulꝰ ad cõsideratiõem penaꝝ inferni.Baruck.ij.c. Api oculos tuos ꝛ vide tribkonẽ nr̃aꝝ qm̃ nõ mortui q̃ sunt ĩ inferno dabũt laudẽz ꝛ honorez deo.Sz aĩa tristis super magnitudine malt sui.q.d. ℞ ẽ locus iustificatõis.illi nõ.Sz stultꝰ nõ timet donec accipit. ita mkti nõ cauent de supplitõ donec acciptãt.ꝛ tũc tarde ysa. xxxviij.c.vadã ad portas ĩferi.B. vadã vt euadã. ¶Dexter oculꝰ aperiendꝰ ẽ ad ꝯsideratõez ꝑmiozꝝ celi.pũ. xx.d.Aperi oculos tuos ꝛ saturare panibus api ꝑ ꝯtemplationẽ ꝛ desiderĩũ celestiũ.Je.iij.a.Leua oculos tuos in directũ.oculꝰ paupis sp ẽ ad tenentez panẽ.ps.xxxiij. Oculi mei sp ad dm̃.

De ambulare ¶.c.xii.

AMbulare vel venire debemus ad.deũ vel ad celũ festinanter.sicut pauperes festinant ad portaz diuitis pro refectione vniũs diei.ꝛ multũ ẽ debilis qui illuc ñ properat dominꝰ .pault nobis mensaz ꝛ refectõem nõ ad horã vel ad diẽ sz ippetuũ.et fecit eam clamari ꝑ cuã geliuz suũ. M.xi.g.venite ad me oẽs qui laboratis et onerati estis ꝛ ego reficiã vos.Mandata hꝰ mũdi nõ reficiunt.sz magis fame ꝛ siti pimũt. Exẽplũ de inferno cui trahit pena made facta ꝑ labia. ꝛ nõ sedatur vultus eiꝰ sed magis prouocatur. nam vt habet Jo.iiij.b.Qui biberit ex aqua hac sciet iterum.i.temporalibus istis festinemus ꝙ ingredi ĩ illã requiẽ ne claudatur nobis ianua. aut leuetur pons mie. q̃ mõ est dimissus.ꝛ excludamur cũ fatuis virginibꝰ mõ dñs comedit hostio aperto.i. mia sz i morte claudetur porta et leuabitur pons.qm̃ tẽpus mie cessabit.B. Festinemus ad locuz tutiorem.ad agrum vbertorem.ad pastum suauiorez.vt habitemur sine metu habundemus sine defectu.epulemur sine fastidio Exemplum de viatore que festinat vt malam terram trãseat cito.ꝛ ad fertilem veniat.et qm̃ parũ habet de vie.ꝛ ad hoc longe est ab hospicio.ne nox.i.mors eum apprehẽdat festinat.ꝛ de operario qui festinat vt dietam suam perficiat ꝛ post ea ꝙ eiꝰ ꝛ de peregrio q̃ cothidie facit m̃ bonã dietam vt veniat ad patriã suã.Jo.xij.e.Ambulate duz lucẽ habetis.vt non tenebre vos comprehendant

¶Item eundum est.

Honeste. Digne. Caute. Sollicite. Simpliciter. Perseuerãter.

¶Primo eundũ est honeste non enĩ vtunt̃ honeste ire qui vadit de nocte.vt adulteri.fures.et hijs similes qui diligũt opera tenebrarum.i. peccata. Jo.iij.e.Qui male agit odit lucem.ꝛc.Ro.xiij.g. Abiciamus opera tenebrarum. Item non vadit honeste qui vadit nudus. Unde sequitur.et induamur arma lucis.i.virtutes.sicut in die honeste ambulemus Apo.xvi. f .Beatus qui custodit vestimenta sua ne nudus ambulet.Col. iij.e.Induite vos sicut electi dei.ysa. lij.a.Induere vestimentis glorie tue que.s. ad gloriam ducunt.Ille qui nõ habuit vestem nuptialem expulsus est a nuptijs. Mathei.xxij.b.i.thes. xiij.e. Precipimus vobis vt honoste ambuletis ad eos qui foris sunt in cõuersatione vestra ipsos edificantes. ¶Secundo ambulandum est digne. Ephe.iiij.a.Obsecro vos ego iũctus in domino vt digne ambuletis vocatione qua vocati estis scz prout requirit dignitas illa scz vita eterna.ad quaz vocati estis digne ambuletis ne in via indigna committatis.propter q̃ dignitatem illã perdatis exẽplũ.Stultus esset electꝰ in epm si ãte ꝓfirmatõ

(c) 2006 Ministerio de Cultura

nem aliquit committeret vnde episco patū ꝑderet. Sic ille qui peccatū mor tale ꝺmittit ꝑ quo vitaz eternaz āmit tit. Eph̄.i.a. Elegit nos añ mundi con stitutionem vt essemus mundi ꝛ ī ma culati in ꝺspectu ei⁹. ꝛ ī caritate. Itez digne. vt illa modica ꝛ īdigna tempo ralia ꝺtempnamus. Si alicui ꝓtinz re ..nuz ex ꝓte patris. ꝛ modica terra ex hili⁹ matris. fatuus ꝛ.q. insan⁹ eēt si ꝑ meūt ꝙ illa ẽra regnū ꝺmitteret. Sic sunt ꝙ. q ꝑ terrenis eterna ꝺimittūt. ꝺs. Quid michi ẽ ī celo. ꝛ a te ꝙ volui ī terrā seneca. Añ hostes ꝺtēpne opes ꝛ te dignū finge ꝺo. Nemo deo dign⁹ est nisi q opes ꝺtempnit. Itē digne vt ꝑ illa digne opemur. Magnitudo p̄= mij magnū req̄rit laborē. ꝛ iustū est vt multuz laboret opari⁹ sustineat q ma gnā mercedē expectat. Ideo ꝺr Col. i. b. ambuletis. digne deo ꝓ oīa placen= tes in omni opere bono fructificātes ꝛ crescētes in scia dei. ¶ Tertio ambu landuz est caute. Eph̄. v.c. Videte quō caute ambuletis. s. sapiēter. Qui vult ..ute ambulare ꝺz respicere inicium vie. i. vite meum et finem. B. hō consi dera vnde venis: et erubesce. vbi es et ingemisce. quo vadis et contremis ce. Caute ambulanduz est quia vt ha betur. M. vij. ꝺ. Arta est via que ducit ad vitam. q: ꝙcito pes extra viam po nitur labitur. Exemplum de alpibus et de planta stricta penitentie. que ab vna parte hui⁹ vite rippe. vsq; ad ali am ꝓtem rippe p̄ie extenditur. ꝛ tunc dñs porrigit tibi manū sz manuz das ei ꝓ rectaz intentōem. bonū opus. s. et attribuēdo. p̄s. lxxij. Tenuisti manuz dex. m. ꝛc. vñ qui vadit sup strictā plan tā nō ꝺz mustādo incedere sz respice re ad pedes suos. i. ad finē suū. Eccle. vij. g. In oīb⁹ opibus tuis memorare nouissima. ꝛc. Sz dicit p̄s. lxxij. Non ē respectus morti eorum ꝛc. Et nota q; lati currus. i. large cōscientie non pos sunt bene currere p artā viā penitētie sine subuersione. Eccle. xiij. ꝺ. Attēde auditui. qm̄ cū subuersione tua ambu las. Item qui vult caute ambulare ꝺz malam societatez vitare. puer. i. b. Fi li mi si te lactauerint pctōres ꝛc. ꝛ ita ne ambules cū eis de hoc. Re. prima de mala societate. ¶ Quarto ambulā duz est sollicite. Mich. vi. ꝺ. Indicabo tibi hō ꝙd sit bonū ꝛ quid dominus re quirat a te vtiq; facere iudicium ꝛ iu sticiam et diligere mīaz ꝛ sollicitū am bulare cum deo tuo. Solue q; tibi iu dicium iuste viuendo. ꝓrio mīaz. deo sollicitudinez iudicādi nos dimisit no bis do⁹, i. Cor̄. xi. g. Si nos metipsos iudicaremus non vtiq; iudicaremur. Si q; in cōfessione feras sniaz tue dāp nationis deus profert sententiam ab solutōnis. Recte ergo iudicate filij ho min⁹ .non recte iudicat: qui peccatū suū elleuat. et peccatum alterius gra uat. vt phariseus publicanū. Exēpluz de ludo scacoꝝ. vbi vidz hō clari⁹ ī lu do alt̄ius q̄ ꝙ in ꝓpo. Sic hō facili⁹ vi det alt̄ius culpaz q̄ suā. isti ī facie blā diūtur. ꝛ occulte detrahūt. pacē cū ami co loquit̄. ꝛ occulte pōit insidias. Jere. ix. c. Joab cum amasa. ij. R. xx. c. Simi les burse tabernarij que diuersa hēt folia ꝙ diuersas monetas. Seq̄tur et diliges mīaz. i. cū bono vultu dare. Qui facit bonū vultuz pauperi ꝛ do⁹ ei sicut ille. q̄ arridet speculo. ꝛ specu lum ei. Crisos. tali vultu respicit de⁹ ea que facis: cū q̄li facis. ij. Cor̄. ix. c. ylarez ei datorem diligit de⁹. Seq̄t et sollicitū ambulare cum do⁹ deo tuo. Qui vadit ad deum. vadit cū deo. qui viaz ostēdit. ꝛ expensas soluit. Nolite q; solliciti eē dicētes q̄d mā. aut q̄d bi. M. vi. g. Scit ei pater vr̄ q: hūs omni bus indigetis. Crisos. Qui ad fontē va dit non est sollicit⁹ q̄d bibat. vel q̄ ad magnum conuiuiū. vt cū magno dño q̄d cōmendat. q̄d q; times stulte maior

(c) 2006 Ministerio de Cultura

est fons diuine prouidentie.i. ℣e.v. e.Omnẽ sollicitudinẽ vrãm in illũ p hiciente.quantũ ipsi cara est de vobis ¶ Quinto ãbulandũ ẽ simplr p humi litatẽ ꝛ pauptatem.nõ sicut diuites su pbi q̃vadũt de humeris ꝛ capite q̃ vi dentur ruere a lapides.pũ.xi.a.Melt or est paup ambulãs ĩ simplicitate sua ꝙ dines torquẽs labia sua. decipiẽdo simplices ꝛ deridẽdo.pũ.x.b. Qui am bulat simplr ãbulat ꝓfidẽter qꝛ vadit cũ deo q̃ eũ defendit ꝛ dirigit .pũ.xi.a. Siplicitas iustoꝝ diriget eos¶ Sexto ambulandum ẽ perseueranter.Geñ.x xxij.a.Abijt iacob itinere quo ceperat Job.xxvij.b.Justificatõnez quam ce pi tenere ñ deseram aĩalia ibant.ꝛnon reuertebantur . Eze.i.b. Sicut canis ad vomitum.ꝛ sus lota in luto iterũ se ꝓbicit.Sap̃.vij.g. Heminez diligit deus nisi eũ qui cũ sapĩa inhabitat.i. pseueranter.nõ ei q̃rit hospiciuz vni noctis.nec ponit ibi pedez nisi ad ma nenduz perpetuo.Jo.xiiij.f.Ad eũ ve niemus ꝛ mansionẽ apud eũ faciem multũ ẽ manere cũ deo.ꝛ insanus ẽ.q̃ diu est lõge p pctm̃.qui venit iter nos ad ẽrbibendum tot bñficia carttatis. Manete inq̃t. Jo.xv.c.In dilectione mea.sed altq̃ manent cũ eo in quodaz transitu.sicut fit in predicatione vel ĩ. ẽl.vel in ifluitate talibus ñ ꝓmunicat bona sua sed pseuerãtibus. qꝛ q̃ pse ueraũit vsq̃ ĩ finẽ ħ salu⁹ erit.M.x.d.

Benedicere. c.xiii.

Benedicẽd⁹ est deus. qꝛ nos Sanauit.¶ Primo sanauit Redemit. Jdeo eivenit in mũdũ vt Jlluminat.nos saluaretvel sauare.m. Docet. xxi.b.Bñdict⁹ q̃ venit ĩ no mine dñi. Aug⁹. Magn⁹ ad nos ve nit medicus qꝛ magnusvbiq̃ iacebat egrotus.Jste medicus p infirmo suo sudauit.Luce.xxij e. Factus est sudoꝛ ei⁹ tanq̃ gutte sanguinis decurrẽtis in terra.potõez a marã recepit.ꝛ sana tus ẽ mũdus eger.ps.lxviij.Dederũt ĩ escam meam fel.ꝛ in sl.m.po.me a.p mũdi a egritudine mortus ẽ medic⁹. ꝛ sanat⁹ ẽ mũdus eger.ysa.liij.c.Cui⁹ liuoꝛe sanati sum⁹.Aug⁹. Fusus ẽ sã guis medici ꝛ factus ẽ medicamẽtum frenetici.ps.c.ij.Bñdic aĩa mea dñm. ꝛc.Aut piciat oĩbus inquitatiꝫ ei⁹ qui sanat omnes infirmitates hoy. ¶ Scdo bñdicẽdus est qꝛ nos redemit Luce.i.f.Bñdict⁹ dñs de⁹ israel qꝛ ꝙ sitauit ꝛc.Nos ꝓmederam⁹ ꝛ bibera mus ĩ taberna dyaboli.ꝛ ipse finiuit ꝺ scoto nr̃o ps.lxviij.q̃ ñ raput tũc ex sol uebã.Ẽditi eram⁹ dyabolo p pctõ et ipe pciuz soluit ysa.lij.b.Grat⁹ venũda ti est⁹. ꝛ sine ar.redimi.i.pe.i.f.Nõ coꝛ ruptibilib⁹ auro vel argẽto redempti estis sed pcioso sanguie.ꝛc.Thit.ij.g. Qui tradidit semetipm pro nobis vt nos redimeret ab oi iniqtate Ergo qꝛ ẽpti estis ptio magno.glo.ꝛ poꝛ.d.ĩ coꝛ vno.i.Coꝛ.vi.g. ¶ Tertio.qꝛ illumiat omnẽ hoiez venientẽ ĩ hũc mũdũ. Jo. b.vt q̃ ñ videbãt videãt.aduenientẽ lu mie solis fugãt tenebre noc.ꝛ icipit ap parẽ pulchritudo vniuersi.ita fit ĩ aĩa illumiata p grãz q̃ videt defect⁹ suos qs pri⁹ ñ videbat.sicut atomi in radio sol apparẽt.ꝛ ñ ĩ vmbra.ita mĩa pctã ĩ ꝓscia illumiata .Jꝺo ꝺr ĩ ps.xxxiij.Ac cedite ad eũ ꝛ illumiamiSz nikti fugi unt hãc lucẽ vt noctue ꝛ hiusmo.q̃ dili gũt opa tenebraꝝ.Jo.iij.d.Lux venit ĩ mũduz.ꝛ dilexerũt homines magis te nebras ꝙ lucem erãt enim eoꝝ mala opa ꝓpt̃ hº ꝺr ĩ ps.c.xvij bñdctũs q̃vẽ turus es ĩ noie dñi de⁹ dñs ꝛ illuxit.i. nos illuminauit.¶ Quarto q̃a docet nos pugnare ꝺtra tẽptatiões et adiu uat ps c.xliij Bñdict⁹ dñs de.me.q̃ do cet man⁹ meas ad pliũ.glo.p sp̃z sctm̃ dõat mihi dona gr̃aꝝ.quib⁹ docz ꝛ faĉ pugnare ꝺ mũdũ carnẽ ꝛ dya.Sequit

(c) 2006 Ministerio de Cultura

misericordia mea.glo.dat mihi vt mi sericors sim ⁊ sic vicaz.qz de nullo ita vicitur dyabol⁹ sicut de mia q̄ i duobus ꝓsistit.i dādoz dimittēdo qz si das ⁊ ego.si dimittis.⁊ ego.Lu.vi.f. Date ⁊ dabr̄ vobis.dimittite⁊ dimittet vobis Ecclesiastici.xxix.d. Sup scutū potentis ⁊ sup lāceā.i.eꝛaz aduersus ipugnātez.i.dyabolū sicut.Scutū ē ad pregē dā lācea ad pugnādū. Sic.eꝛa ꝓtegit hili⁹ ū dyabolū.⁊ ipugnat.⁊ debilitat eū.ps xl.Bt⁹ q̄ itelligit sup egenū ⁊ paupē ⁊c.Seqt̄ ⁊ refugiū meū vt ad te fugiā ps.xxxi.Tu es refugiū meū a tribꝛoe ⁊c.Seqt̄ susceptoz me⁹ ne cadā i pctm̄. qz ꝺ facili trāsit malū passū q̄ hz malā apodiatōez.⁊liberatoz me⁹ a demōib⁹ ps.lxxxi.Jpe liberauit me de laq̄ove nāciū. Jdē.c.xxiij.bñdict⁹ dn̄s q̄ ñ ꝺdit nos i captiōe dētib⁹ eoz. Jtē fortificat .i.dat volūtatē resistēdi.ps.Mirabilis de⁹ i sctis suis deus isꝛl ipe dat virtu. ple.sue.i.vilib⁹ ⁊ abiectis ps.dns fortitudo ple.s.ysa.xl.g.Qui dat lasso virtutē.⁊ hūs q̄ ñ sūt fortitudinē⁊ robur mlt iplicat. Jtē docz orare.⁊ exaudiet orātes ps.xxviij. Bñdict⁹ dn̄s.qm̄ au.vo. dep̄.mne. Jdē lxv.bñdict⁹ dn̄s q̄ ñ amouit.o.m.⁊ miaz suā a me.glo. Secur⁹ esto.si ñ ē amota oro nec mia.qz si differt q̄ danꝺ ē.ñ auffert.ñ ē āt crudelitas dilatō sz iō differt vt psuadeat aīe i q̄ male p̄cipitauit se.⁊vt augeat p̄mū ysidoz⁹. Tardi⁹ audiūtur q̄rundā oro nes.vt dū differūt̄ fortī⁹ exercitati ma foꝛtib⁹ premijs cumulent̄.au. Mō vult tibi cito darevt discas magna magne desiꝺrare. Jtē differt q̄rundā orōes exaudire.vt augeatvirrutē ⁊ purget̄ culpa p̄ penā. ¶ Jtē ꝓsolat̄ i tribulone alid q̄d dulcedis apponēdo sicut medic⁹ a maris potōib⁹ aliq̄d dl̄ce appōit.vt facili⁹ potō absoꝛbeat̄ vñ apls.ij.coꝛ.i.a. bñdict⁹ ꝺ⁹ ⁊ p̄ dn̄i nr̄i ihu xp̄i.p̄ mias rū ⁊ de⁹ toti⁹ cōsolatōis qui conso.⁊c.

¶ De caritate c.xiiii.

CAritas hoiem facit fortē̄ vt cēntū pietē lapides fortiter ꝓiūgēdo facit.g hoiez.

Fortem. Diuitez. Paciētez.

¶ Prio dico q̄ facit hoīnez fortē.Cāt.viij.b. Fortis ēvt moꝛs dilectō. Ho ta.q̄ homo dicit fortis ꝓpter q̄tuoꝛ. Propt̄ difficiliū oponū Propt̄ firmā itentōm Propt̄ opandi facilitatē Propt̄ foꝛciū supationū

¶ ꝓpter difficiliuz opatōm. Si q̄s fortibꝫvicul⁹ teneret̄ ligat⁹.⁊ ea faciliter rūpet. fortis diceret̄ vt sāsō.sic hēt̄ Judic.xiiij. xv.xvi ca°.p totū.h° facit caritas.vicinū ei auaricie rūpit eꝛas faciēdo.amicitie et. ꝓsanguīitatis.vltra mare.vel alibi ꝑegrinādo.vel religionem intrā dovite carnal̄ cum necessarie fuerit se moꝛti ꝓ xp̄o exponēdo. ¶ Jtē ꝓpt̄ firmā itentōez.q̄ ei qꝺ tenz ista firmiter tenz q̄ auferri nō potest merito fortis reputatur. et hec facit caritas. qz ita deo fortit̄ adheret.⁊ ita eū foꝛtiter tenet q̄ nec aduersitate.nec ꝓsperitate aufferri ab eo p̄t. Ro.viij.g. Quis nos separabit a caritate christi ⁊c. Et post certus sum q̄ neq̄ moꝛs.⁊c. ¶ Propt̄ opādi arduā felicitatē.si q̄s ei sine sui grauamīe grauia sustineret.fortis merito diceret̄.homo enī vel equ⁹ facilr magnum onus ferens vel magnā dietam.sine lassitudine pficiēs. fortis reputatur hec facit caritas oīa enī fena ⁊ imania facilia ⁊ppe nīla facit amoꝛ vt ait aug⁹. ¶ Propter foꝛcium sup tōm.fortis ei dr̄ q̄ p̄t de fortissimo triumphare ꝫ caritas facit de ꝺo q̄ fortis sim⁹.ē.qz ip̄z de celo ad t̄rā traxit ⁊ ad stipitē crucis ligauit ys.ix.b. Paruul⁹ nat⁹ ē nobis.⁊c.⁊.i.cui⁹ p̄cipat⁹ sup humez ei⁹. Quid facit hec:caritas.p̄t dici q̄ amoꝛ facit oīa. Vincit oīa.sicut moꝛs.quia fortis est vt moꝛs dilectio. Cāt.b. ¶ Caritas facit hominem diuitem diuit cūs spūalibus. Aug⁹.vbi est caritas q̄d est q̄ possit obesse. vbi non

(c) 2006 Ministerio de Cultura

est caritas quid est q̄ possit prodesse. Si aliq̄s haberet lapidem pretiosum qui tante ēt virtutis q̄ quicq̄d tangeret cū illo. cōuertetur in aurum: multū ēt diues ⁊ diligenter custodiret illum Talis est caritas q̄ quicq̄d facit meritorium est vite eterne. ⁊ sine illa nichil est meritorium. i. Cor. xiij. a. Si linguis hominum loquar. ⁊ angelorū. ⁊c. Habe caritatem. ⁊ fac quicq̄d vis. ex hac radice non potest procedere nisi vt bonum. ¶ Item tante virtutis est. quicquid tangit suum facit. dcm̄ ē de filijs israel. Deut. xi. f. Omis locus ꝙ calcauit pes vester. s. affectus caritatis vr̄ erit. Aug. Tolle iuidiā. ⁊ tuū est q̄ habeo. liuor sepat caritas plūgit. Jō or Apoc. iij. f. Suadeo tibi emere aur ignitum ⁊ probatum vt locuples fias. ¶ Item facit hominem sapientem. tante virtutis est caritas. q̄ omia scire facit habenti eam. i. Jo. ij. e. et. g. Unctionem habetis a spū scto ⁊ nostis oia et non necesse habetis vt aliq̄s doceat vos sed sicut vnctio docet vos de omnibus. August. Ille scit qđ patet ⁊ q̄ latet in diuinis codicibus qui caritatē habet in moribus Ecclesiastici. i. c. Dilectio dei honorabilis sapientia ¶ Item sanat tante virtutis est lapis. iste q̄ sanat. omnem infirmitatem spiritualem prouer. x. c. vniuersa delicta operit caritas. ac si nunq̄ fuissent. vt patet in magdalena. Lu. viij. g. Quia dimissa sunt ei peccata multa q̄m dilexit mltū hāc sanitatē atestat bōa dispositio gust⁹ spūalis. q̄m res sapiūt p ut sūt. q̄m bōa spūalia sē ei cara ⁊ delectabilia. ⁊ temporalia ⁊ carnalia vilia. Si aliter sit timendū ē illi de infirmitate spūali. qr̄ n̄ hēt palatū cordis. bn̄ dispositū. Aug. Impi⁹ dulcedinem dei n̄ sētit. de febre ei⁹ iq̄tatis palatū amisit cordis. Sed caritas in omib⁹ ponit saporē. ¶ Item viuificat. tāte virtutis ē q̄ mortua opa viuificat. vt carbo viu⁹ mortuos. i. Jo. iij. e. Nos scimus qm̄ translati sumus de morte ad vitā qm̄ diligim⁹. frēs sine caritate nihil viuit vita grē ibidē. Qui n̄ diligit. manz in morte. ¶ Item triūphat tāte virtutis ē q̄ sine repcussōibus triūphat de hostib⁹ ēt si nō leuaret vnā festucā. B. Tenē militie ⁊ delicati pflict⁹ solo amore d cunctis vicijs victoriaz reptare. quid mirum: qr̄ ē regina virtutū ⁊ absq̄ ei⁹ ipio. nīla pōt mouere pedez ad bonū i. Cor. xiij. g. Maior hoy ē caritas. qui caritatem hēt. ē. q. in sinu dei. ideo in magna securitate ē. Quid times hō i sinu dei posit⁹. tu de sinu illi⁹ noli cadere. q̄cq̄t illi pacieris. ad salutem vadet. nō ad pnitiē. ¶ Item fructificat. caritas arbor⁹ ē. cui⁹ fruct⁹ sunt īputribiles. aq̄ n̄ excidit nec flos nec foliū. nec fruct⁹ dū ipi steterit. ps. i. Et foliū ei⁹ n̄ defluet. ⁊c. pl⁹ valz flos vn⁹ h⁹ arboris. q̄ infinita milia auri ⁊ argēti. i. vnū bonū ppositum. Eccle. xxiiij. e. Flores mei fruct⁹ honoris ⁊ honestatis. est ei⁹ tā pciosus thaur⁹ dei. sine ipo n̄ pro sunt thauri h⁹ mundi. Ideo or. cam vlt. e. Si dedit hō totā sōaz dom⁹ sue p dilectiōe. q. nihil despiciet eā. Calor sol facit hoīes expoliare. Sic ⁊ feruor caritatis. omia relinquere. Apoc. phil iij. c. Oia detrimentū feci. ⁊ arbitror vt stercora christū lucrifaciā. Ecclesiastici xliij. a. sol in meridiano exurit terram .i. terrentem cordib⁹ hoīm expellit.

De cogitatione .c.xv.

Sicut nobiles i egressib⁹ suis hūt hostiarios añ se. cū backo turbā arcentes ne ꝓpmāt eos q̄r pſōas suspectas ne suppollū dij se īgerāt expellūt. Sc aīa iusti q̄m exit ad loq̄ndū vl audiēdū. vl videndū timorē hz p hostiario q̄ totū infernū hēt p backo ad turbaz malaz cogitationū repellendum. ne ab eis animā cōprimatur p ꝓsensuz possit ¶ Jō dictum est ihesu. turbe compmunt te

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Ita ꝓpimit thes?.i.salus aie ꝙ turbã cogitationuz:ꝙ exire cõpellit.nũquit ergo sine hostiario exeũduz est. timoz seruilis nõ est hostiari? viuus.sz depictus.qui pctm̃ videt ꝓhibere.sz omino nõ ꝓhibet.qz manet in timoze seruili peccãdi volũtas.t sequeret opus si seperaret ipunitas. ¶ Item ipiculo est thesaur? vbi hostia sunt apta. Sic thesaur? cordis qñ os ad loquẽduz.aures ad audiẽdum apte sunt ꝛc. Nota ꝙ diligẽter firmat homo hostiũ dom? ũe.vel archã.et bẽdis t clauis ferreis rigat.qñ habet magnũ thesaurũ ibi Sic cor suũ debet firmare.vbi habet thesaurũ.gre. Jõo dr Nee.xiij.e. claudite ianuas ad portas castri maior custodia ponẽda est.qz si porte castri apte sunt.cito potest capi.Si claudis hostia tua et fenestras dom? tue ꝓtra vẽtũ et pluuiã.q̃re tu claudis sens? tuos ꝓtra tẽptationes .malas cogitationes t malas delectationes.nã mors intrat ꝙ fenestras nr̃as. Jhe.ix.f. Job.xxx.d. Qui rupto muro t apta ianua irruerunt sup me.ysa.xxvi.g Intra i cubila tua claude hostia tua sup te . Nota ꝙ dominus venit ad discipulos suos ianuis clausis. Sic ad cor homis venit. Ezech.xliij.a. Porta hec clausa erat. t deus israel ingressus ẽ. Joseph erat clausus.t deus erat cum eo. Ge.xxxix.g. Potus vel vrceus cooptus meliuſ fuat calorẽ t mũdiciaz suã.ps.xxxviij cõcaluit cor meũ intra me. Item quãdo fit i ciuitate aliquis tumult?. Sapientes homies claudũt hostia. Sz stulti resiliũt i mediũ:et frequẽter redeũt vulnerati. Sic sapiẽs ꝓtra obprobria. litigationes ttribulatiões:tẽptatões t malas cogitatiões claudũt hostia cor sui. Ego i quit ps xxxvij.tanꝙ surdus nõ audiebã. ¶ Itez attende quomodo bonus paterfamilias curat dolia vini sui.t obtrauat ne vinũ effluat. Sic et tu sẽsus tuos ne gratia di effũdatur felix qui dicere potest. Lu.xi.b Hostiũ meũ clausũ est.et pueri mei mecũ sũt in cubili.i.cogitationes et affectiones in secreto cõsciẽtie mee.nõ sicut pueri vagi qui de hostio in hostium cũ labore t pudore panẽ mendicãt. hĩ sũt qũ qui cogitationes t affectões suas ad meditandũ delectationes carnales et mũdana solatia ꝙuertũt quos lamentatur. Je.i dcem̃.i.d.dicẽs. Omis ppls gemẽs t querẽs panem.

De custodia cordis .c.xvi.

Custodiendum ẽ cor. Sicut vas olim thesaurozꝫ celestiũ Sicut castrũ i terra inimicorum sitũ. ¶ Primo custodiendũ ẽ cor.sicut vas olim thesaurozuz celestiũ.puer.iiij f. Custodia serua cor tuum.tanꝙ vas pretiosum.qũ carius emitur.t i ei? fractura mai? dampnuz ꝓsequit.t difficilius reparatur.t ideo diligẽci? custodit. Jõo dic.apls.i.thes iiij.b. Sciat vnusquisꝙ vas suũ possidere i scificatione t honore. Sctm̃ enim t mũdum debet esse vas illud.i quo ꝑciosi liquores sapie et gratie infũdun tur. Si enim vasa in quib? reliquie sctõrum reponunt ꝓsueuerũt haberi in scitate t honore ꝙto magis cor i quo tã ꝑciose relique corporis t sãguis dñi reponũt. Ecc.x.g Immãsuetudine seruа aiaz t da illi honorẽ scõz meritũ suum. Nobilẽ hospitẽ leuares de turpi? vili loco.t i honesto poneres . anima tua nobilissia ẽ. t ibo male i trenis.vt i ceno pecudi colloqt. Jõo ps.xxiij. Ad te dñe leuaui.a.m.attẽde ꝙ cor tuum ꝓcedis inimico.qñ sustines ipm in pctõ delectari. Vas vero qñ pctõ ꝓsert Transfertur enim cordis dominiũ ꝑ cõsensũ. Cũ ei vanitat?:cupiditat?: seu delectatio tibi offert a dyabolo. reice tanꝙ dãgeros? epulator tã discõuentes t i mundos cibos.t q.scutella sua

(c) 2006 Ministerio de Cultura

dyabolũ i frõte sua pcuties. vt nec gustes nec ꝓmedas de cibo eiꝰ. Nã illaꝫ differẽtiaꝫ dic inꝯ gustare et ꝓmedere q̃ ẽ inꝯ sẽtire ꝛ delectari citra ꝓsẽsum. Gustare ẽ sine deglutõne sup liguã tenere. Sicut qñ gustaꝯ cibꝰ si bene sit salitꝰ ꝓmedere ẽ cũ itus cibꝰ i corpore trahere. Eodẽ mõ sũt q̃dam q̃ cibum mortiferũ a dyabolo i tẽptatõe oblatũ nolunt ꝓmedere p ꝓscensũ. tñ gustare q̃damõ dicũꝯ. duꝫ in xpi delectatõe corꝛ suũ q̃dã i sania sui ad versione pickꝛ sui morari pmittũt. qꝺ pickosũ ẽ Colꝯ. ij. g. Neqꝫ terigeris p cogitatõeꝫ. neqꝫ gustaueris p delectatõeꝫ. neqꝫ ꝓtracta ueris p ꝓsensũ vel opatõeꝫ. Et nota q̃ gustatio multiplicata aliqñ vni hausꝛ tui eqpollet. Sicut pꝫ de illis qui ꝑbãt vina. sic frequẽs delectatio plerumqꝫ iducit ꝓsẽsũ. Sic ergo timeꝰ mortẽ aïe quã facit ꝓsẽsus vꝯ tũc caue. time tale gustare q̃ dispõit ad mortẽ. Job. vi. b. Nũq̃d gustare potit q̃s qꝺ gustatũ affert mortẽ. ¶ Custodiẽdũ ẽt ẽ corꝛ sicut castrũ in tra ĩimicoꝝ poituꝫ ex oĩ pte obsẽssũ. añ castrũ illꝺ tꝫ sedẽ suã dyabolꝰ cũ toto exercitu suo. ipse ẽ leo q̃ circuit q̃rẽs q̃ deuoret. i. ꝑe. v. d. glo. Circuit dya. tãq̃ hostis clausos obsidẽs illos. exploꝛat ãt sit aliq̃ ps minꝰ stabiꝯ. cꝰ aditu ad ĩtioꝛa penetreꝯ. Attẽde q̃ obsessi i castrꝭ q̃ sobrieviuũt. ꝛ q̃ pax dormiũt. q̃ caro ꝛ ĩ q̃to timoꝛe. et q̃ta cautela castra exeũt. ꝛ q̃ diligẽter ꝺ freqnꝯ officias ꝛ portas girãt. cũ tã strenuitate se iuicẽ excitãt. sup muros ad detrẽꝺ adũsarios decãtãt ꝫ dolẽtes. q̃ freqnꝯ succursũ a dño ꝛ amicꝭ iploꝛãt ꝛ nũcios oꝝois mittũt. ꝟ temet ipsũ ꝛ aiaꝫ sollicite. ¶ Jtẽ corꝛ hoĩs ẽ sicut auicꝯa i cayola spuolitãs. q̃ si inueniat foramen euolat. tale corꝛ simꝯe est nuncio modulit rosoliaꝫ qui de hospicio i hospiciũ mittitur pro forma ipãrũ seu modulo. ꝛ in fine nihil reportat nisi cõfusionez ꝛ laboꝛẽ. Si corꝛ in disciplinatũ de vna cogitatõe cõuertitur ad aliã scõm q̃ dicit Job. Cogitatões varie succedũt mihi. ꝛ mẽs mea i diã sa rapitur. Sap. i. b. Sps sctũs auffert se a cogitatõibꝰ q̃ sunt sine intellectu vsq̃z ꝟ morabuntur in te cogitatões noxie vt dicit. Jsido. ꝛ si alñ veniãt cũ morari nõ dñt. ¶ Jtẽ si corꝛ tuũ i psona ꝓpa i ecclia ñ seruit. attẽdẽdo ad ea q̃ dicuntur. ñ mireris si adeo ꝓsolatões dine tanq̃ distributões canõice sbtra hunꝯ. Nõ eĩ fructũ prebẽde ꝛ distributões canonicas pcipit q̃ i psona ꝓpria nõ deseruit Jõo dicit apls. Ad ephe. v. e. psalentes ꝛ cantantes in cordibus vrĩs dño. de talibus ẽt ꝺr. ysa. lvij. f. Abijt vagꝰ in via cordis sui. ñ discernẽs q̃d cogitat. Sicꝰ vagꝰ qui nescit q̃ vadit. Seq̃r vias eiꝰ vidi ꝛ dimisi eũ Tales silles sunt pastoribꝰ ouiuꝫ q̃ in pellibꝰ yrcoꝝ ꝛ vituloꝝ ꝓsueuẽrt musare. Sen a. Cogitatões vagas ñ recipies q̃bꝰ si aĩm tuũ delectaueris. cũ ola dispoſueris tristis remanebis.

De cõtritione. ca. xvii.

Contritio ẽ q̃daꝫ virtꝰ q̃ dyabalũ fugat. Aïam purgat ꝛ ipaꝫ sanat. ¶ Primo cõtritio fugat. et expellit dyabolũ ab hoĩe. sicut fumus hoĩeꝫ de domo ꝓpa. Nñ ignis ponit in signis viridibꝰ exit fumus. q̃ ꝓpellit hoĩeꝫ exire lacrimãdo de domo sua. ꝓ. Sic qñ ignis sps scti corꝛ pctõris tãgit. exit fumꝰ ꝓpũctiõis ps. c. xliij. Qui tãgit mõtes ꝛ fumigabũt. i. lacri mari cogit. ꝛ dyabolũ expellit sicut ꝺr ĩ Thob. vi. b. Particulã piscis pone sr carbões ꝛ fumoilliꝰ fugabitur demoniũ piscis iste xps ẽ q̃ exẽterat. quõ deitas latuit sub carne. fel reseruat qñ amaritudo illiꝰ memorie ꝓmẽdat. Corꝛ qñ caritas eiꝰ ꝓsiderat ꝑticula sr carbões põit. qñ de illa dilectiõe cogitat ꝛ ĩde fumꝰ ꝓpũctõis gña

(c) 2006 Ministério de Cultura

tur.qui fugat oē gen⁹ demoīoꝝ.qr oīs strepit⁹ suggestionis obmutescitvi cō punctōis. Añ ps.xvij.persequr īimicos meos.pctā.s.et demones. pmos mot⁹ pseqr īuestigādo ꝛ cogitando. Treñ. .iij.e.Scrutemurvias nr̄as.ꝛ reuertamur ad dn̄m.ꝛ ꝯphendā illos.s.dolendo.nā īimic⁹ in ꝓritōe occidit̄ ꝓterit̄. et sb̄mergitur.cum oībus pctis.vnde pho cū oī exercitu suo.i. dyabol⁹ cum oībus pctis submersus ē ī mari rubro ps.lxxiij. Cōtribulasti capita draconū i.demonioꝝ ī aqs.¶ Scdo ꝓritō purgat aīaz.pctō eiciēdo. Sicut mare ad littus mortuos eiecit Jhe.ī Treñ.ij.e Magna estvelut mare ꝓritō.tertia h̄ est amara potō pctōris q̄ fit ex herbis amaris q̄ recrescūt i orto ei⁹.s.ꝛ ex meditatōe pctōrum.ysa.xxxviij.f.Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine aīe mee.et mortis. Ecclesiastici.xij.a. O mors q̄ amara ē memoria tua homini iniusto. ex consideratōne mortis ꝛ īferni.amara eī erit peccato bibentibus illam. ps.lix. potasti nos vino compunctōis.glo. Quō pūgitur pacies vt vuln⁹ purgetur. huic potōi celestis medic⁹ aliqd dr̄cedis apponit vt facili⁹ absorbeat̄.ysa.xxxviij. f.Ecce ī pace amaritudo mea amarissima. Jtē sicut vinum emittēdo feces purgat se.ꝛ sp ē ī motu ꝛ turbiō donec separet̄ purū ab īpuro. Sic qui vere ꝓteritur sp ē ī motu ꝛ tremore donec. ab eo sepet̄ ī mundicia pctī.lz eī īimicus mortu⁹ sit ī ꝓritōe.ñ ē tñ bonū eū dimittē ī domo pp fetorē.possz ēt reuiuiscē.ꝛ te iterū īgulare. Nonne prēm tuū mortuū de domo tua eicies. ꝙtomagʒ īimicū tuū: Nota de musca mortua q̄ īpoīta fimario reuiuiscit. Jtem torrēs q̄libz obuiācia suo īpetu reicit Sic meror ꝓritōis ꝛ fluct⁹ lacrimarū sordes ab aīa. Exēplū a magdalena. q̄ per flumina lacrimaꝝ lauit maculas sctōꝝ ꝛ de aq̄ q̄ ignē extīguit.gg. Flām suggestionū dyaboli citi⁹ extin guit vnda lacriaꝝ. Sz vulgr̄ dr̄ q̄ oculus nō vidz cor ñ dolz. Jnd ē q̄ pctōr ñ vidēs dāpnū pctī. nec factū penitētie. de pctō ñ vult dolere.nec ꝯfiteri.appa ret ꝙ q̄ ñ vere penitz q̄ pctā ī corde retinz. Osee.xiij.e. Colligata ē iniquitas effraym vīculo.s.male volūtatis. Exē plū de vīculo qō ita ligat fasciculū vbi nec vnica palea decidat.ꝛ de circulo q̄ tm̄ strīgit doliū. q̄ vnica gutta ñ ꝑt exire.nisi pri⁹ ꝓforetur. Et de febre q̄ ad horā cessat vl̄ tps. Jnꝓpolata exterius cessat malia īteri⁹ remanēte.et ido in crastino reuertit̄. Sic aliquit actum pecij ad horā vl̄ tps deserūt volūtate īteri⁹ remanēte.ꝛ sic cito ad idē reuertūtur. ꝓra q̄s dr̄. Je.i.d. Ecce ꝓstituite sup gētes.i.pctā carnaliaꝝ regna.i. pctā spūalia.vt euellas.s.radicē male volūtatis ī ꝓritōe radice manēte interra iterꝝ germīat.ꝛ mala herba subcrescit. Seq̄tur absc̄ditū ē pctm̄ eius sicut gladiū in corde. Exēplum de fatuo q̄ gladiū nō pmisit extrahi de corpore vsq̄ ad vesperā ꝛ extracto gladio mortu⁹ ē.pctm̄ eī ī aīa ē velud serpēs ī sinu.vel venenū ī stomacho.vl̄ latrones in domo qui Receptat latrones in domo non facit ex eis iusticiaz in ꝓritione ꝛ fatigatōe vl̄ ostēdit iudici in ꝓfessione/merek̄ inuēnici.pctā.occulta sūt latrones q̄ debem⁹ reuelare iudici ī ꝓfessiōe.qñ ea deꝑhendim⁹ in ꝓritōe. Seq̄t dolores vt ꝑturiētis veīt ei Nota ꝙ mr̄ cū delectatōne ꝓcipit. cū dolore vehemtissio parit.qr ñ ē tm̄ mūū in corpore. qō nō sacrificiat de pctō.cū oīa mbra fuerīt instrā vicioꝝ. sic dn̄t eē sl̄ istrā pñie. Exemplum de magdalena q̄ tot fecit de se holocausta.q̄t habuit delectam̄ta.¶ Tertio cōtritō sanat aīaz.sicut medicīa corporis primo turbat. et postea sanat. ps. lix. Commouisti terraz cordis et commouisti eam feces peccatorum emittendo.sana contritiones eius q̄ sanat cōtritos corde. Job.x.g. Dimitte me vt

(c) 2006 Ministerio de Cultura

plãgaz pau. do.m.bñdic. Dimitte. qz vna dies de dilatõe. valet mille marchas argẽti. Exẽplũ i dyaℓ. de illo qui pecũjt iducias vsqz mane. ⁊ nõ hũit.
Sequitur vt plan .pau. do. m. non vt gaudeam vel iterũ faciã. Exẽpluz de porco q̃ dimittiℓ. crescere vt ipinguet. et occidaℓ. aut fure qui semel aut bis dimissꝰ. itm i furto deꝓhensꝰ suspendiℓ. Seqℓ añq̃ vadã ⁊ nõ reuertar. ⁊c. Est enĩ ifernꝰ sicut domꝰ dedali cuiꝰ facilis est ingressus. sz negaℓ egressus Exẽpluz de nassa quã facile itrat piscis sz egressꝰ est impossibilis.

¶ De cõfessione. c. xviii.

Confessio dz esse p̃meditata ad similitudiez mundaturi domũ. q̃ ꝓpus pulueres ⁊ ceteras imundicias hospicii cumulũ ꝓgregat. añq̃ eas eiciat extra domũ. Sic tu cõsciaz tuã ikrogesꝛ examines et iudices añq̃ ad purgãdum coꝛ tuũ p ꝓfessionẽ accedas. p̃s. lxxvij. Exercitabar ⁊ scopebã sp̃m meuz. dz q̃ eẽ ꝓfessio p̃meditata ad similitudiez Domum mundaturi: ¶ Primo dz Infirmi purgaturi eẽ p̃meditata Et munitionẽ celebraℓi ad similitudinẽ domũ mundaturi. vt dcm̃ ẽ supra ¶ Scdo ad modũ infirmi purgaturi. qz prius p̃paratõnez accipit q̃ prauos humoꝛes ꝓmoueat. vt medicia sequẽs .i. penia meliꝰ eiciat. praui humoꝛes sunt moꝛes mali. B. Magna ĩsanta ẽ sanis humoꝛibꝰ retentis i coꝛde. ⁊ põnes eicere Sic bona sua foꝛas p ostentationẽ emittere ⁊ prauos humoꝛes. i. pctã i coꝛde retinere. ¶ Tertio i munitione coꝛporali. ⁊ tãtumõ prauũ sãguinez a vena brachij emittere curraℓ bono sanguĩe ad coꝛporis nutrimẽtuz retento. Sic i muñtione coꝛdis q̃ ẽ cõfessio coꝛruptũ sãguinẽ pcti. p oꝛis venã exꝛahere debes. et intꝰ bona tua tãq̃ bonũ sãguinem in coꝛdis tui retineas nutrimẽtũ. vena eĩ vite os iusti. vt dr̃. puer. x. b. Quia cãm moꝛtis. s. sãguinẽ pcti lãceã ꝓtritionis a coꝛde amittit Et nota. qz frequẽter nocz coꝛpoꝛi differre munitionez. Sic ⁊ coꝛdi differre cõfessionez. Et sicut pꝰ munitione m debet homo q̃escere. sic post ꝓfessionẽ dz a pctõ cessare. et se caucius custodire. vñ ysa. i. d. Lauami mũdi estote. auferte malũ cogitationũ vrãrũ. q̃escite agere puerse. discite et benefacere
Item dispẽsatoꝛ domꝰ vel villicꝰ expensas coꝛã dño suo ꝓputaturꝰ p̃us q̃ lapillos ꝓputat añq̃ dño suo apiat. et diẽ ⁊ cãm debitoꝛũ. Sic et tu ꝓputationẽ facias in cõfessione. añq̃ coꝛã dño i iudicio appeas. attẽdens omia bona tua. s. gr̃e. nature et foꝛtune sub numeꝛo tibi cõmissa ⁊ sub numeꝛo reddẽda tibi eĩ dr̃. Ecclesiastici xlij. b. Quecũq̃ trades munera ⁊ appende. datuz veꝛo ⁊ aceptum scribe. Halℓ. Qui mẽt a cõte. ne ment a honte. Si quis dño suo i magno debito tenereℓ. et sciret q̃ fctã cõputatione. ꝓseruo dñi sui statim ab solueꝛeℓ a dño suo a debito. mℓtuz festinaꝛet ꝓputare. Sic ⁊ tu festina ꝓ[illegible] p̃s. lxxxviij. Preocupem⁹ faciem eiꝰ in cõfessione. Mora q̃ sine ꝓputatione hospitis sui recedit. vel de nũdinis vℓ de taberna. capiℓ vt latro. Sic qui sñ ꝓfessione vel penitentia recedit a mũdo capr̃ a dyabolo. vt suspẽdaℓ i inferno. Itez aduocatꝰ aũq̃ coꝛã iudice veniat. ⁊ rationes suas vel allegationes ordiaꝛ ⁊ affirmat. Sic ⁊ tu coꝛã iudice tuo sũmo i foꝛo ꝓfessionis p̃meditatꝰ accedas. Ecclesiastici. xviij. d. Añ iudicium interroga teipsum . ⁊ in conspectu dei iuenies propiciationẽ. ¶ Item debet eẽ cõfessio. hec ẽ bona distictio de cõfessione. superioꝛ aũt nõ est distinctio. Confessio debet esse.

Premeditata.	¶ Primo dz eẽ premeditata
Festina.	vt ẽ supra exp̃ssũ

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Integra. Et nuda. ¶Scdo dz esse festina. Sed quidam nolunt ꝓfiteri nisi ī infirmitate grauenť vel morte timeanť. Isti assimulanť latronib⁹ q̄ in pede patibuli ꝓfitentur Eccle.xvij.f. San⁹ ꝛ viuēs ꝓfiteberis. exēplū de milite q̄ ad monitōez regis sui ꝓfiteri noluit. Et ꝺ aduocato q̄ noluit ꝓfiteri nisi ius dicaret ꝛ aīci ꝓsulerēt ꝛ cū nimis īfestareť. īcepit clamare. appello. appello. et sic mortuus est Nota ħ de illis qui nolunt ꝓfiteri nisi ꝛ tota. ꝛl. fere trāsierit. Illud vltimo volunt facere qꝺ dñs prīo vult fieri. vult dñs ꝙ illi qui ei seruiunt sint mūdi. i. a ꝓfessiōe incipiāt. ps. lxxxviij. Preoccupem⁹ fa. ei⁹ ī ꝓfe. ꝛ ī psal.. ꝛc. ꝛ ī pa xvij. e. Just⁹ ī pncipio accusator ē sui. Itē tūc man⁹ lauare volūt. aliq̄. qñ cibū iā sumpserunt. ꝛ vineaz putare. qñ maior ps vīdemiata ē. Iniusti qñ ieiuniū pp defectū stat⁹ amiserunt: tūc ad illud se preparāt. fatu⁹ reputareť qui crucē trāsmarinā suscipet ꝛ nolz ꝓfiteri donec pegrinationez pficerz cū sint ꝓpuenīēda pctō ꝙ ꝓfessio. vt peregrinatio sit grata deo. Quaꝛ ñ sīꝛ ieiuniū Itē tales tūc vas lauare volūt qñ iaz vinū insuderūt. ꝛ sicut q̄ nō euacuata materia morbū curare ꝓsumūt. ꝛ vul n⁹ sanare Facto ī eo remanēte. cū diceť vulgr. ꝙ quādiu ferrū est ī vulnere nō ē medicina necessaria. Itez morsum serpētis īfernalis volunt curare ad hocveneno pctī ī eo remanēte. Itē redēptōem suā ꝓus ex magna pte soluere volunt anteq̄ deliberatione sua tracteť. vñ accidit ꝙ soluta ex magna parte redēptōne adhuc capti a dyabolo maneant sicut prius. Item si homo haberet sagittā in corpore. non differret extrahere vsq̄ ad pascha. et tamē cōfiteri differt. Quod periculosius est ¶Tertio debet esse integra vulneratus multis iaculis non sanatur nisi a motis omnibus. quia quandiu ferruz est in vulnere nō ꝓt sanari. Sic ꝙ diu pctm̄ est in ꝓscia. non sanať spūaliter. hō. Job. xxxiij. c. Mūq̄t q̄ ñ amat iudicium sanari ꝓt. Item qñ fenestra aperitur sol intrat. et domum illuminat. Sic qui cor aperit dño p ꝓfessōez grām deī intrat et illud illuminat. Crisō⁹. Confessio cor emundat. sensus illuminat. aīaz sanctificat ꝛ suscepti onē chri sti ꝓparat. Jdo dr. in canť. v. b. Api mihi sor mea. ꝛ. i. Caput meū plenū est rore. gre. s. Exemplū de illo quē vidit heremita cū horribili vultu. ꝛ tenebroso ꝛ post ꝓfessiōez clar⁹ appuit. Itē hō infirm⁹ mltis infirmitatibus gauat⁹ vl plagis varijs vulnerat⁹ nō ꝓt stare vl operari. Sic q̄ vulnerat⁹ ē mltis peccatis. ñ ꝓt resistere dyabolo. nec bonū opari. ps. xxxvij. Derelicq̄ me virtus mea. glo. quā habui añ pctm̄. Jdē īfirmati sunt nec fuit qui adiuuaret. glo. non valentes resistere vicijs. Exemplum de illa quam dyabolus verberabat. et trahebat p plateas. ¶Quarto debet eē nuda et aperta. qui sanitatē desiderat. nccē est vt vulnus detegat. ps. xxxi. Delictum meuz cognitū tibi feci. ꝛ in iust. m. non abscondi glo. non operui sed aperui vt operires tu. detexivt tegens tu. nam qñ hō detegit de⁹ detegit cū hō tegit de⁹ apit. Si homo noscit deus ignoscit. abscondere pctm̄ suū ē abscondere ignem in sinu suo. ꝛ latrones in domo sua. Non hēt homo membrum ita indecens ī domo sua. ꝛ. in corpore. quin ante ostenderet medico corꝙ mortē corporalez īcurreret. Sed pecā sua non vult ostendere medico spūali ī ꝓfessiōe. vt eťnā euadat penā Eccle. xvij. e. In tpe infirmitatis tue ostende ꝓuersatōez tuā. Exēpluz de illo qui timore mortis ꝓfessus est ī maiori peccatum suum coram omnibus et postq̄ a periculo maris liberat⁹ fuit. nec cōfiteri voluit nec pctm̄ cognouit. Irez secretuz alienatur ab homīe

(c) 2006 Ministerio de Cultura

verboso. vñ latrones bene cauent ne furta sua reuelent verbosis ne accusent eos. Sic facit dyabolus alienat se ab illo qui peccata sua reuelat iudici per confessionem. Jo. Renelata traditione: cõfusus recedit iniquus. Ecclesiastici. Si reuelaueris archana eius. non persequeris post eum. i. nõ pfect⁹ sequeris eius. amicitiam sed amittes qz q reuelat archana amici. fidez pdit Item lupus capit ouem p gutur. non per pedez Sic dyabolus ymittit hoiez ire adeclaz dare elemosias. sed ñ ofiti Exemplũ de monacho tardante ofiti quẽ dyabol⁹ subfocauit. z de mitre que hũit demoniũ sup dorsuz. Jt qñ aposthema ouertit ad interiora z i eis crepat cã ẽ mortis corpalis. Sz qñ ouertit ad exteriora possibile ẽ ad sanitatẽ puenire Sic pctm̃ absc̃ditũ iterius. cã ẽ mortis eterne. ouersuz vero exterius z manifestatuz per ofessionẽ. sanitatẽ spũalis ẽ indiciũ. Aug⁹. Si ñ ofessus lates i ofessio odẽpnabilis. Jho. Eccle. v. Nõ ofundaris pro aĩma tua dicere veruz

¶ De coreatricibus. c. xix.

Coreatrices multa mala faciunt qz in exercitu dyaboli Arma deferunt. ¶ Primo Ignem incendũt. ĩ exercitu Deo z sctis o tumẽliã faciũt. dyaboli arma defecerũt Exercitũ dyaboli recoligũ Nñ ẽceps aliqs timz deguerra. ẽcipit hoĩb⁹ suis mõstrare arma i alia q festo Sic facit dyabol⁹ iuuẽib⁹ porta re arma luxurie dieb⁹ festiuis z sicut senex q nõ põt ãpli⁹ ferre arma dat filio suo p se. Sic vetule q ñ pñt pl⁹ facẽ filiab⁹ suis dãt arma luxurie. z mittũt i exercitu dyaboli. s. ad choreas h⁹ sat⁹ i nuit. Apoc. ix. a. vbi dr qz de fumo putei. i. de fetore z ardore luxurie exierũt locuste. i. choratrices advolũtatẽ ei⁹ saltãtes: sikes equis pati ad pliũ. i q inuit qz diabolus i eis sedeat. vt p eas deũ ipugnet. et sr capita eoz tanq̃ corone similes auro. h⁹ pertinẽt ad ornatũ capitis potentiora arma q̃ habet dyabolus sunt mulieres. qz ptz ex hoc qz diabolus elegit mulierez ad decipiendũ primũ hoiez. Sic dauid. z sanso z salomõ. z fortissimi qcũq; interfect ist ab ea Jn choreis ñ hẽt dya. vnicũ gladiũ. sz tot qt stilli pso̅e pchret ornate. v ñ. J. gladi⁹ igne⁹ spes mulris. Scdo igne icendũt. Tales sikes sunt vulpib⁹ sansons hñtes ignẽ in caudis. q̃ obusserunt segetes. Cãt. ij. g. Capite vobis vulpes paruulas que demoliunt vineas. Nõ vtit dyabol⁹ vnica tm facula ad incendẽduz corda hoiz. sz mitis. Jtez canis nobit alijs latratic̃b⁹ p villã pacifice i domo stat. z tacz. Sic nobiles puelle filie sumi regis alijs canentibus in chorea remanẽt i domo sedẽtes z orãtes. Nota. qz cãicula qñ diligit canes: nõ põt teneri in vinculis. Sic mulr amorosa vaga ẽ q̃etis ipaciens nec valz in domo osistere pedib⁹ suis pũ. vij. c. ¶ Tertio dor sctis otumeliã factũt. nlli scõ vl scẽ defunt qn choreas ducãt. et oĩbus otumelias faciant. Sicut eni otumeliã faciũt alicui sctõ: q peccãt i loco ei dedicato. sic peccant tpe ei dedicato. vñ. B. Meli⁹ ẽ in diebus festiuis fodere vel modo alio laborare q̃ choreas ducere. Nota. qz q̃ cantant illi: presbiteri dyaboli sunt. q̃ aũt respondẽt: eius montales vel clerici. Qui assistũt ei⁹ parrochiani. litabur: cãpane. Quarto dyaboli excercitum ogregant. quãdo custos porcoruz vult porcos suos per cãpum dispsos cõgregare. facit vnum clamare. et alij oẽs oueĩunt. Sic facit dyabol⁹ quãdo vult ogregare excercitũ suũ. facit vnã gartiã clamare i mediavia. vl cãpanaz suã. i. litabur pulsare. z tunc oẽs stulti oueĩunt. hoc bene innuit. Apoc. ix. f. vñ dicit. qz vn⁹ angls tuba cecinit. vl

(c) 2006 Ministerio de Cultura

vidi i visione equos.i.mulieres ornatas.ꝛ qui sedebant sup eos habebant loricas igneas.ne cõcupine flãmatas et lasciuias vanitate.supbore.ꝛ sulphureas .luxuria fetẽtes.ꝛ capita eoꝝ tanq̃ capita leonũ.et de ore eorũ ꝓcedebat ignis.i.cãtilene iflãmantes ad luxuriã et fum⁹.vanitatis.et sulphur.et fetor luxurie. Exemplum de illa que ardebat per choreas.ꝛ de illa que fuit in purgatorio. per.xviij.dies pro cantilena quam audiuit. Item homo qui ducit ad mortẽ stultus reputaretur si cãtaret.vel se pretiosis in duret.tales sunt iuuenes qui tripudiãdo currunt ad mortem.Nichil aliud vita presens q̃ cursus ad mortem vt ait.Augusti. Ideo dicit. Gaudium mundanorum. gaudium freneticorum.

¶ Que debet esse cogitatio. c.xx.

Cogitatio hois versari debz circa.Altitudinem dei Passionem cristi. Mandata dei Peccatum sui. Insidias dyaboli. Mortem ꝓpinq̃. Sctõꝝ exempla. Gaudia eterna

¶ Primo dz cogitatio hominis eẽ intẽta circa altitudinez dei. vt sit de illis de quibus dicit Saꝑ.v.e.Cogitatio eorũ apud altissimũ. solẽt quidã hoies alti cordis appellari:qui valde bassum habent cor.et terrenis affectibus suffocatũ. Ille solus cor altum habere dicit.qui alta itatcog.ꝛ ad alta tẽdit. Ideo dicit.ps.lxxv.Cogitatio hominis confitebit tibi.nõ cogitatio pctõris.i. carnalis homis. qui admodum vulturum et cornicuũ circa tripas carnalium voluptatum volitat euersat. Sed tales non cogitant vt hoies: sed vt porci.qui de corde suo fecerũt coq̃nam vel bordellum. Eze.xvi.c. Fecisti tibi ymagines masculinas.ꝛ fornicata es in eis.a talibus cogitationib⁹ se aufert spũs sctũs.Saꝑ.i.b. Spirit⁹ sanct⁹ aufert se a cogitationibus que sunt sine intellectu.ꝛ corripiet.i.expelletur a superuenięte iniquitate. Usq̃ quo ergo morabuntur in te cogitationes noxie.vt habet.Je.iiij.c. Et si alĩ quãdo veniunt:tamẽ morari non debent.ſz expelli vt mulieres de claustris virorũ.Sic immunde cogitationes de cordib⁹ virtuosorum expelli debent. Mulieres sunt cogitationes molles circa carnalia ista versantes.Mañ.iij.e.Popul⁹ tuus.i.cogitatio tua in medio tui.i.in corde q̃t mulier. Et nota. q̃ sunt quidam qui nõ solum cogitãt noxia.ſz in ania et vana.de quib⁹ dicit ps.ij.Meditati sunt inania.Sicut illi qui nõ discerũt.nec aduertũt qui cogitant.ps.lxxxxiij.Domin⁹ sit cogitationes hominũ qm̃ vane sunt. Tales sũt similes nuncio qui ꝑ modulo rostiarũ trãsmittit de hospitio in hospicium.qui tandez nichil reportat nisi cõfusionẽ et laborẽ. et sicut homo vag⁹ nesciẽs quo vadit.ysa.lvij.f.Abijt vagus i via cordis sui.Job.xx.a.Cogitationes varie succedũt michi.et mens mea i diuersa rapitur.ps.lxxvi. Meditatus sum cũ corde meo.Cum corde suo meditatur qui discrete ꝛ vtiliter cogitat. ¶ Scdo cogitatio nra debet vsari circa passiõez xpi ad nos armãd .i.pe.iiij.a.xpo igit passo i carne.ꝛ vos eadem cogitatiõe armamĩ. Tre.z.g. Dabis ei scutũ cordis laborẽ tuũ. Heb xij.a.Cogitate eũ q̃ talẽ ꝛc.B.Tho.a ẽ virt⁹ passionis xpi q̃ sũt mẽte firmiter hꝛemus.nulla libido pcti.nulla ꝑuaslere potest iuuidia.ſz ꝓtinuo ad memoriaz ei⁹ tot⁹ excercit⁹ pcti ꝛ mortis fugatur. ¶ Tertio cogitatõ nra debz versari circa mandata dei. Ecc.iij.e.Que ꝓcepit tibi de illa cogita sẽp. Jo.vi.g. Cogitatũ habeo i ꝓceptis altissi.vt.s. illa ipleas.ꝛ i mãdatis ei⁹ maxie assid⁹ esto.assiduus ẽ i mãdatis ei⁹ q̃ ab ipis ꝑ ꝓpositũ pcti nõ recedit. Job.xx.iij.f.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

xvi.

amādatis labioꝝ et⁹ñ receſſi.ps. ꝑim⁹ i lege eⁱ⁹ meditabiť die ac nocte Deuť ꝑi.b.h⁰ m̄ditaberſ ſedēs ī dō tua.ābu. ī itiere.dormiēs atq; ꝓſurgēs¶ Quar to cagitatō dz eſſe circa pectā ꝓꝑa.ps xxxvij.Cogitabo ꝓ pctō meo.ſ. penaz quā merui ꝛ dāpna q̄ feci.ysa:xxxviij. e.Recogitabo tibi.o.an .m.in ama.a. me.latro capt⁹ cogitās penā q̄ meru it ꝛ bōa q̄ amiſit.dolz ꝛ flet.ſic pctōr dz facere.ysi.Tanta dz eſſe ſeruo dei me moria pctōꝝ: vt ea q̄ geſſit ſemꝑ lacrt mās ꝓfiteať.Nullū eī inueniť delicto ruz tale remediū.ſicut eoꝝ ꝓtinua me moria.¶ Quito dz eē circa iſidias dya boli.Mte eī ſunt iſidie doloſi.Eccle. xi.g.Bōa ī mala ꝓuertēs iſidiaťꝛc.La tro ñ venit furari q̄ obťuať.Sic dya bol⁹ .i.R.xxiij.e.Dixit ſaul.de dō.i.dy abol⁹ de iuſto recogitate quō callide ī ſidieť ei.Et nota.q̄ cogitatiōes male locū dyabolo ꝓparant.q̄ r̄cipiūtur Sicut q̄ aliq̄s ꝑncepī magn⁹ vult ho ſpitari ī aliq̄ domo ꝑmittit nūciū ad ꝑ parādū ſibi hoſpiciū.ꝛ vbi recipiť nū= ci⁹ ibi deſcēdit dñs.Sic dyabol⁹ ꝑmit tit malas cogitatōes.vt ei ꝑꝑēt hoſpi ciū.ꝛ vbi recipiūť declinat illuc dicēs Qui vos recipit me recipit ꝛ q̄ vos ſpnit me ſpnit.Jō cū repellūť diſcedit Job.iiij.d.Reſiſtite dyabolo ꝛ fu.aub. Jtē parui latrūculi ꝑ puū foramē ītrā tes domū ipaz apiūt domū conſciētie magnis pctis ꝑ ꝓfēſū cordis ꝛ captiuā ducunt aīaz ſpoliatā gratuitis.Sicut ii R.v.a.q̄ latrunculi ſyrie captiuaz dixerunt filiam iſrael.Job.xix.Vene= runt latrones.ꝛ fecerunt ſibi viaz per me Nō ꝑmitteres vicinuz tuū ꝑ ſata tu a vel ordeū tuū ocóez viā facere.Sed ſepib⁹ ꝛ muris claudēs.ꝛ cor tuum diſ cuſum dimittis.ꝛ ꝑ illud demonibus viā facere ꝑmitis.Sunt enim plures citius aperiūt cor ſuñ dyabolo ꝑ pec= catū q̄ deo ꝑ ꝓfeſſionem ꝛ malis cogi tatoibus q̄ bonis.Si deus pulſat fir= matum eſt barra fortī.ſ.peruerſevolū tatis.Sed ſi dyabol⁹ pulſat mala ſug gerēdo ſtatim.q.domino apietur ei ꝑ cōſenſuz.Eccleſiaſtici.xxvi.e.cc.omnē ſagittā.ſ.tēptatōnem dyaboli aperiet pharetrā .ſ.cor ſuuz ꝑ ꝓſenſum. Jtem nō aperies domum vel archam tuam in qua ſcires magnū theſaurū eſſe la tronib⁹ volentib⁹ ipm auferre et cor tuū aperis tēptatōib⁹ demonum qui furantur theſaurum gratie ꝛ virtutū. Sed ſi aliq̄s aportaret tibi magnum theſaurū cum feſtinatōne apires ei.ꝛ quare nō aperis chriſto ad hoſtiū cor= dis tui ſtati cum multitudine donoruz ſpiritualiū apoc.iij.g. Ego ſto ad ho= ſtium ꝛ pulſo.ꝛc. Nota.qui pulſat q̄ venit vacua manu.chriſt⁹ habet vtrā q̄ manū plenam dexteram bonis ſpi= ritualib⁹.ſiniſtra bonis tēporalibus. Jtez nō ſuſtineret aliq̄s q̄ alius ſemt naret ī orto ſuo cum olerib⁹ ſuis ſemi na venenoſa.ꝛ tamen ſuſtinet q̄ dya= bolus ſeminet ī corde ſuo immundas ꝛ venenoſas cogitatōnes.Augu.Om ne ſeminarium voluptatis.venenum puta.¶ Sexto debet eſſe circa mortez q̄ ſit propiqua.q̄ incerta.ꝛ q̄ amara. quere infra.cocluſio.de morte.¶ Sep timo debz eſſe circa ſctōrū exēpla Den tur.xxxij.a. Cogita generationes ſin= gulas.i.nō ſoluz viros.ſedēt mulieres poſtremos pravos ꝛ puellas.non ipru dentia decipi.non iniquitate peruerti nunc timore ſeculi frangi.vt dicit.B. Jtem maior multitudo muſcarum ſo let reſidere ſuper ſcabioſum q̄ ſuper ſanū.Sic immunde cogitationes ſup peccatores q̄ ſup iuſtos.gre. Facta p cedētiū recolamus.et non erunt gra= uia q̄ toleram⁹.Quō dz ī formare vi= tā ſuā hō exēplis ſctōrum.Quere.i.c. de rēplis. ¶ Altio dz eē nr̄a cogitatio circa gaudia eterna. ps.lxxvi. Cogi= taui dies antiquos et annos eternos in mente habui. Jhe.li.e. Recorda=

(c) 2006 Ministerio de Cultura

mini procul domini ⁊ ierusalem ascē-
dat sup cor vestruz apes super flores
resident.⁊ inde attrahunt mel. Sic iu
sti de ercrnis bonis cogitāt ⁊ inde at-
trahunt dulcedinem. Sed muſce lo-
ca immūda frequētant.⁊ deturpant.
Sic immūde cogitatiōes peccatores.
Eccleſiastes.x.a. Muſce morientes.i.
immūde cogitationes pdūt suauitatē
vnguenti.i.deuotionez orationis. Itē
auef ad escaz descendentes.⁊ circa ter
ram volantes citius capiūtur.q̄ ille q̄
alte volant. Sic homines terrena et
carnalia cogitantes citi⁹ capiuntur a
dyabolo.puer.i.c. Frustra iacitur re-
the ante occulos pēnatorū. glo.iaqos
dyaboli facile euadit in terris:qui oc
culos semp hēt eleuatos in celis. non
ad trippas carnalium voluptatum.

¶ De cōsolatione. c.xxi.

Consolatio triplex solet di-
stingui.
Tēporal
Spiritualis.
Et eternalis.

¶ Primo de tē
porali dr. Luce.
vi.d. Ue vobis
diuitibus qui hic habetis cōsolationē
vestram·hec consolatio fugienda
Quia vana et parum durat.
Quia fastidium sui generat.
¶ Primo quia vana ⁊ parum durat.
Jac.x.a. Uane cōsolabantur. Qui enī
plus habebit de ista cōsolatione. plus
solum de pena. Apoc.xviij.b. Quātuz
glorificauit se et in delicijs fuit tm̄ da
te ei tormentuz ⁊ luctuz. ¶ Item q⁊ fa
stidium sui generat. Augusti. bonum
temporale dilectū vilescit cum adue-
nerit eternum.aut magis placet ade
ptum q̄ desideratū. ¶ Scda cōsolatio
est spiritualis.de qua dr. Col.ij.a. Cō-
solētur cordavr̄a instructi i caritate.h°
appetenda est propter multa .s. quia.
Animam sanat.
Terrena despicere facit.
Animam roborat

¶ Primo q⁊
aīam sanat
h° ē q̄ vlcus
Mentez illuminat.
Mentem eleuat.

ezech.sanatum
est ficuū appo-
sitione.iiij°.R.xx.b. Hanc sanationem
attestatur bona dispositio gustus spūa
lis.tunc anima sanata videtur a pec-
cato qñ sapiunt ei bona spiritualia.vt
oratiōes. ieiunia ⁊ hmōi. Sicut signū
ē q̄ hō sanus est corporaliter.qñ bonū
habet appetitum cōmedēdi.et qñ non
saptūt ei cibaria.signum est q̄ ad hoc
infirmus. Col.iiij.a. Si consurrexisti
cum christo q̄ sursum sūt sapite. ¶ Se-
cundo q⁊ terrena ⁊ carnalia despicere
facit. Actū.iiij.g. Barnabas.i.filiꝰ ꝯso
lationis cū haberet agrum vendidit
illum.⁊ posuit precium añ pedes apo
stolorum Qui habet bonū vinū.ñ q̄-
rit aquā turbidā ad bibendū.q⁊ degu
stato spiritu decipit omnis caro.et q̄
to summa placent:tanto imma displi
cent. Añ dicit gre. Idem Qui celestis
patrie dulcedinem q̄ possibilitas ad-
mittit perfecte cognouerit.ea q̄ī ter-
ris amauerat libēter cuncta derelinq̄
deserit habita.congregata dipgit.in
ardescit in celestibus annꝰ. nichil de
terrenis libet.de forme aspicitur q̄cq̄t
de terrene rei placebat spē. ¶ Tertio
aīam roborat.phil.iiij.e. Omnia pos-
sum in eo qui me cōfortat. Exēplū de
martirib⁹ qui ꝓpter ꝯsolationez quaz
hēbant interius sustinebant tormēta
grauia pacienter. Et de tribus pueris
in fornace.quibus facit dominus me
dium fornacis.q.ventum roris flantē
Dañ.iij.d. Quarto mundicia de a-
rioribus herbis conficitur:tanto plūs
apponitur de zuccaro vel alio dulci.
vt ifirmus facilius valeat absorbere.
sic facit deꝰ suis apo.ij.Cor.i.b. Sicut
habundant passiones christi in nobis.
ita habundat cōsolatio nr̄a. ps.iiij.xx.
xiij. Siñ.multitudinem dolor.m.ī cor
de.m.ꝯso.t.leti.a.m. ¶ Quarto mentē
illūiat.i.R.xiiij.d. postq̄ gustauit Jona
thas de melle.illumīati sunt oculi eiꝰ

(c) 2006 Ministerio de Cultura

In melle diuine bonitatis dulcedo intelligitur. quam qui gustauerit. visus eius interior roboratur. ps. xxxiij. Gustate ⁊ videte. primo dicit gustate. ⁊ p⁹ ea videte. q̃ gustatio dīaz cognitōem gn̄at. gg. Ei⁹ dulcedinē non cognoscitis. q̃ mīme gustatis. Gustate dicit nō ꝓmedite. q̃ q̃tuncūq; sentiat hō ī hac vita. n̄ ē nisi quedā pregustatio. Sicut vini venditores aliq̃tulū dant gustare volentibus emere. vt suauitate pregustata ad emendū alliciant. Au. Gusta vite. ⁊ esurio. tetigisti me et exarsi. Itē aliq̄n ītroducis me ītroꝛsuz. nescio in quā dulcedinē. ps. xx. Dñe p̃uenisti eū in bñdictionib⁹ dulcedinis. q̃ si p̃ficiatur in me nescio q̃t erit aliud vita eterna nisi ista. Job. xxxvi. g. In manibus abscōdit lucē ⁊c. Sic armiger pariuz p̃tibat ancipitrē suū. vt ardentius volz ad auē. Dñs facit sicut ille q̃ vult vendere bladū. paꝛ portat ad foꝛ. ⁊ dicit mercatoꝛib⁹. de tali satis vēdā vob hēo ei hoꝛrea mea plena. Sic de⁹ amicis suis aliquib⁹ paꝛ oñdit de dulcedine suavt alliciat ad emendū. Ideo oñdit apl̄is suis aliq̃tulū de gl̄a sua in trās̄figuratione. ¶ Quito mētez p̃ ꝓtē plationez eleuat. Job. vij. e. Si dixero consabit̄ me lectul⁹ me⁹ et reuelaboꝛ loq̄ns mecū ī stratu meo. eleuab̄ eī aīa p⁹rē desideratā. Sic canis p⁹ cibū sibi poꝛrectū. vl̄ ostēsuz sensuz salit ⁊ auis famelica p⁹ predaz suā se agitat ⁊ coꝛ luz extendit. lz iectis sit retenta vel laqueis in pertica sit retenta vl̄ pedica. Treñ. iij. e. Leuem⁹ coꝛda nr̄a cū manib⁹ ad deū ī celo. Nō q̃ ꝫ ꝓfecto dab̄.

¶ Penitentibus.
¶ Humilibus.
¶ Lugentibus.
¶ Timentibus.
¶ Silentibus.
¶ Patientibus.

¶ Datur primo penitētib⁹ Job. xxij. f. Si reuers⁹ fueris ad oīpotentez .s. p penīaz hedificaberis. glo. invirtutib⁹. qui prius eras distractus: tūc super omnipotētē delicijs affluēs. Cant. iij. e. Que est ista que ascendit de deserto. s. vitioꝝ delicijs affluēs. Egressis de egypto. i. de peccato datuz est māna in desto. Nota. q̃ talis ē natura coꝛui q̃ pullos suos nō pascit. donec videat eos nigrescere et sibi assimilari. Sic deus nō reficit hominem ꝓsolatōne sua. donec videat eum nigrescere per pn̄az. ⁊ sibi assimilari p̃ mundiciam. ¶ Scdo dab̄ humilibus. Cor. iij. Qui consolatur hūiles consolatus est nos. ps. c. xvij. hec me ꝓsolata ē ī hu. m. Nota mater lac dat filio cū puulus est. sz q̄n est magn⁹ subtrahit. Sic deus ꝓsolatur humiles non superbos. ps. c. xxx. Si non humiliter sentiebaz ⁊c. Sicut ablactatuz mr̄e sua cōsolatōe diuina. Judith viij. d. Expectemus hūiles ꝓsolatōnū ei⁹. ¶ Tertio dab̄ lugentib⁹ ysa. lvij. g. Reddi ꝓsolatōnū ip̄i ⁊ lugentib⁹ ei⁹ M. v. a. Bti qui lugēt. q̄m ip̄i ꝓsolabūtur. q̃ fcat aq̃ mutatio ī vinum Jo. .ij. a. Quid per vinū quod letificat coꝛ hoīs vbi spūalis iocunditas designat̄ qđ in nuptijs q̄nq; deficit. Si eī concederetur aīe amoroꝛose deuoratō coꝛpus suū ꝓsumeret. et cogeretur venire ad defectū q̃ n̄ vult do⁹. Sz clauez cellarij secū defert. n̄ sp eī vult do⁹ facere vindemias. Sz sbtrahit eis vinū iocūditatis q̃ debile caput hn̄t qđ innuit ī scdo li. Ro. xiij. e. Ān cum absalon iuitassēt dō patrē suū ad ꝓuiuiū. Rñdit. Noli fili ne grauem⁹ te. Sic deus interioꝝ gaudioꝝ intercedit ꝓuiuiū nec parcat expensis. ne graueb̄ spōsa et deficere ꝓpellat. ¶ Quarto datur timentibus. Ecclesiastici. i. b. Timoꝛ dn̄i delectabit coꝛ. s. in presenti. et dabit leticiam et gaudium. s. in futuro. Et nota. q̃ vehemens amatoꝛ non soluz timet amoꝛem sponse perdere ⁊ presentiam sed ne committat aliquid per qđ bonum multum ei⁹ amittat. i. ꝓsolatōez spūalē. Mta eī presentiā dulcedis tol

(c) 2006 Ministerio de Cultura

sunt.q̄ pñiaz non tollũt. vt in illis q̄ a verbis occiosis nõ cauẽt. Sz exteriori bus solacijs immoderate se exponũt Sic et tu nõ tñ timeas pcrñ mortale ꝓmittere ꝑ qõ ei⁹ amore priueris-sed etiã venialia timeas. ꝑ q̄ perdr̃ bon⁹ vult⁹ aĩci.i.ꝓsoko spũalis. puer.xxxi.f. Cõsiderauit semitã dom⁹ sue.i.consci entie sue.prouer. Diligenter cõsidera semitas dom⁹ tue.i. ꝓscie tue ꝑ quas egredi dilect⁹ valeat ꝛ egredi. Sicut dr̃ de vxore thob.q̄ p⁹ filium suspirãs nullo mõ poterat cõsolari sz circuibat oẽs vias per quas remanẽdi videbaẽ Tho.x.c. ¶ Quinto datur silentibus ysa.viij.b. Aque soloe.i.ꝓsolatõnes dine. vadunt.i.cum silentio.ps. Letati sunt qꝛ siluerũt. Qñ vce⁹ coopertus est.nix refrigeratur. Sic homo q̄ tacz ꝛ restringit se ad discursib⁹ ꝛ dissolutõnib⁹. ꝟuat deuotõnez suã. ps .xxxviij. Cõcaluit coꝛ meũ ĩtra me.ꝛ in meditatione mea exardescet ignis. Jtẽ panis q̄ in archa ꝟuatur melius seruat humorem.ꝛ teneritudinez suã nec ita de Facili desiccatur. vl deturpatur. sicut ille qui ad fenestraz venalis exponitur Sic ociose confabulationes et sessiones in partis. dissolutiões et detur pationem in cordibus religiosarum personaruz adducũt. Job.xv.b. Munquit grande est vt consoletur te de⁹ sz ẋba tua mala hoc prohibent. ¶ Sexto datur pacientibus Ecclesiastici.i.f. vsq̄ in tp̃s. sustinebit paciens ꝛ p⁹ ea reddi tio tocunditatis. Boe⁹. de ꝓsol. narrat q̄ in palatio touinano erant duo dolia vini. vnum de optimo vino. aliud de amarissimo. et quicunq̄ volebat bibere de bono. oportebat q̄ prius bibe ret de amaro. Sic qui vult bibere de vino consolationis oportet q̄ prius bibat de vino compunctionis. scilz amaritudinis. gg. Si mens appetit q̄ demulcet. primo bibat q̄ dolet. ¶ Septimo datur alienam renuentibus. mater non lactat filium quando com edit alia cibaria. Sic deus non dat consolationem suam illis q̄ alienã recipiunt. Jdo filijs israel nõ ẽ datuz mãna donec defecit farĩa. quã de egypto tulerant. B. Delicata ẽ dĩa ꝓsolatio. nec ꝓceditur admittentibus alienam. Lamatores vini vel tabernarij non dant gustare de vino suo canib⁹. vel porcis vel leprosis. Sic de⁹ de consolatõe sua non dat gulosis. detractoribus ꝛ luxuriosis. ꝛ alijs peccatorib⁹. qꝛ dicit aug⁹ Jmpius dulcedinẽ dei nõ sentit. qꝛ de febre iniq̄tatis palatum cordis amisit ps. lxxvi. Renuit cõsolari anima mea consolatione aliena. memor fui dei et delect̃atus sum. tertia est consolatio eterna. ysa. lxvi. d. Jn iehrlm consolabimini ꝛ ridebitis ꝛ gaudebit coꝛ vestrum. ꝟ ꝓsolatio erit longissima non breuis sicut mõ. Sz eterna. ij. thes. ij. .g. Deus pater noster dilexit nos ꝛ dedit nobis ꝓsolom eternaz. ysa. xxxv. g. Leticia sempiterna sr̃ capita eoꝝ. gaudiuz et exultationem obtinebunt.

De compatione .ca.xxii.

Compatiens vere dolet de alteri⁹ infirmitate. sicut de sua. Quis cum infirmã cõsortem in furore sol ꝓspicit iacere laborantẽ: vmbram infirme facẽ dr̃ erecta cõtra feruorẽ solvt refrigerata ad pascua ꝓsergat. Jtẽ membra corporis adinuicez doloribus suis ꝓdolent. vñ si patitur vnum membrum. ꝓpatiuntur alia membra q̃si statiz apiẽ os ad querẽdũ remediũ. auris ad audiendũ Man⁹ ad operandũ. oculus ad videndũ. Jtẽ camelis hic pietas ineẽ dr̃vt si aliqs coꝝ egritudĩe detentus ĩ grege non mãducat alij. q. sibi ꝓpatiendo abstinent. ij. Cor̃. xi. g. Quis infirmatur et ego non infirmor. Jsido. vult te deus alterius angustias sentire. vt tuas et quõ tibi ĩ tali tribꝛone si esset cupe res subuenirĩ: tu alteri subuenias gꝑ

(c) 2006 Ministerio de Cultura

deum. Cum enim vnum corpus sim⁹ in christo alter alterius membra vt ꝛ Ro.xij.b. Debem⁹ iuicē ꝑpati aut non ꝑtinem⁹ ad corp⁹ christi h° ēt porci faciunt. Si vn⁹ stridat. alij. q. et ꝑpaciēdo murmurant. Sz sumus. q. membrum abscisum a corpore. quod dolorem corporis non sentit. Similes canibus q̄ percussum canez ꝛ vlulantē omnes mordent ꝛ lacerant. Apostolus. gloria v.d. Si inuicez mordetis videte ne ab inuicem consumamini. Unde amici iob ipsum percussum non agnouerūt Itez ille qui fuit diu in lumine. qñ intrat locum obscurū. ñ pōt videre eos. qui sunt in tenebris aduersitatis non agnoscit donec diu steterit cū illis. Sic hō qui diu fuit in luce honoris ꝛ prosperitatis. eos q̄ sunt in aduersitate nō agnoscit nisi cū illis adūsitatē vel infirmitatē p ꝑpatōem habuit. puer. xix.f. homo indigens misericors est.

De cōsuetudīe. ca. xxiii.

Consuetudinē bonā bonuz ē assuescere. ꝛ fuire deo in iuuētute pp q̄nq̄ qz bonū qđ assuessit i iuuente

Facilius recipitur.
Diutius ꝑseruat.
Utilius portatur.
Leuius sustinetur.
Securius agitur.

¶ Prio facilius recipit arbor ei iuuenis facili⁹ dirigit si torta fuerit q̄ senex. De facili recipit vestis rectā formam. si non dum prauam suscepit Sz si ꝓria: vix potest rectaz suscipere Et corā dū molle ē de facili impssionez sigilli recipit sz ñ postq̄ induraūit. Ecc. xxx.c. Curua ceruicē filij tui i iuuētute. tñ ꝺ laka ei⁹ dū ifans ē. ne forte iduresc at. ꝛ ñ credat tibi. ꝺsuetudo ei alka naka est. Aug⁹. Dū ꝺsuetudi non resistitur fit nc̄itas. Lepra enī in veteratā. ꝛ gutta inossata. non de facili curantur. Job. xx.c. Ossa illius implebūtur vicijs adolescētie ei⁹. Eccle. xviij. e. añ lāgorē adhibe mediā. Ꝟ. ouidij i suo ꝺ reme. amo. Sero mdicia por⁹ cū mala p longas ꝓualuere moras. Beda. sup luc. dya⁹ q̄to diuici⁹ tenuit hoiez. tāto difficili⁹ dimittit. Sicut rustic⁹ trā q̄diu tenuit. vlt eā hereditario iure tenere. Item qñ terra aliqua fuerit diu in manu mali dñi. ita corrupta ē p⁹ea prauis legib⁹ ꝛ consuetudībus q̄ vix ām nūq̄ possunt ide praues cōsuetudines extirpari. ita est de hoie q̄ diu fuit istatu culpe si vult redire ad statū grē vix potest prauas cōsuetudines a se euellere. Ro. vij.f. Video aliā legē in mēbris meis repugnātem legi mētis mee. ꝛ captiuētaz me in lege pcti q̄ est i mēbris meis. Scdo diuici⁹ cōseruat vt calciamēta vel vestimēta rectitudinē vel tortitudiez q̄ ām susceperunt inouitate diu cōseruat. Sic hō q̄ accipit i iuuētute sua siti i bonū siue i malu z. Tous tours sōt lex ans limortier Que noua testa capit in ucterata sapit. puer. xxij.b. Adolescēs iuxta viaz suā eē cū senuerit ab ea non recedet. Sicut equ⁹ qui i iuuētute cōsueuit ambulare. vel trotare. vix potest alterius ire. Je. xiii.f. Si potest etiops mutare pellē suam aut pardus varietates suas. ꝛ vos poteritis bñfacere. cum dididiceritis maluz in ea pelle in qua lupus nat⁹ est. in ea oppz euz mori. ¶ Tertio vtilius pcat. fruct⁹ p̄mi tpis solēt esse cariores. ꝛ carnes. ꝛ pisces q̄to recētiores. tāto meliores. Sic penīa i iuuētute. Ecclesiastes. xii.a. Memēto creatoris tui in die iuuētutis tue fatu⁹ mercator ē qui seruat merces suas vsque ad tēpus quo viliores sunt. Sz qñ cariores sunt vēdere solent sapiētes. sic pnīa ē i iuuētute carior et melior quā i senectute. ps. lviij. Fortitudinē meaz ad te custodiam. s. ad seruiendum tibi Meliorem pacem facit homo cuz aduersario suo cuz sanus et integer est q̄ cū est vulnerat⁹. et ad terrā ꝓstrat⁹ Sicut peccatoz. m. pccm. q̄ p⁹t pctm.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Folio

.i.Cor.x c.Qui se existimat stare vide at ne cadat.qz cum voluerit nõ surget ¶Quarto leuius sustinetur. Et qui cuz magna difficultate adiscũt ambu lare.ꝛ postea ita leue est eis ꝙ nesciũt aliter ire.Ouidius.Ꝺ male fers as sueesce ꝛ feres.Sic qui assuescit bene facere ī iuuẽtute nõ multũ ḡuaꝫ quã do est senex.Cyrothece ꝛ calciamenta stricta per vsus frequencium fiunt larga et longa. ita ꝙ facile homo in= tratur sic penitentia stricta ꝛ laborio= sa videtur in principio.Sz per vsuz le uior efficitur.puer.iiij. Ducã te p se= mitas equitatis.quas cum ingressus fueris ꝛc.B.primũ tibi aliqt ī porta= bile videtur processu tẽporis si assue= scas videbitur nõ adeo graue. Deide leue sẽties.paulopost ñ nec sẽties.pau lopost delectabit¶Quinto iocundius ꝛ securius agit. Seneca Optima formaviuendi eligenda ẽ q̃ iocũdam reddit ꝯsuetudoSecure p̃t pegrinari q̃ nihil dz.secure põt mori q̃ nihil dya. B.Secura vita vbi pura ꝯsciẽtia.vbi ꝑs expectaꝫ cũ securitate.ꝛ suscipiꝫ cũ dulcedĩe.de hoc.B.ca.de cõuersiõe

De correctione. c.xxiiii.

Correctõ dz eẽ. Leuis.vtilis. Ostensiua. ¶Primo di= Et caritatiua.co ꝙ correp= tio debet esse leuis qz flaꝫ leuis ignẽ accendit et nutrit.Sed nimius extin= guit.Sic leuis correctio caritatem nu trit.p̃s.lxxxix.Superuenit mansuetu do ꝛ corripiemur.Qui dure corrigũt vel corripiunt similes sunt illis qui veteres patellas reparant . quando volunt obstruere vnum foramen vno ictu mallei.multa foramina faciunt. vel vnum magnum maius q̃ ante. vel patellam omĩno ꝯfrigunt . Quid est correctio nisi fractorum vasorum reparatio.Ecclesiastici. xxi.d.Cor. fa= tui.q.vas fractum omnem sapiẽtiam non tenebit. Item sicut medicus ni= mia potatione vel medicina occidit egrotum Sic ille qui corripit minus dura correctione. Señ vicia anĩ sicut vicia corporis leuiter sunt tractan= da. Isti contra muscas ꝛ pulices gla= dio pugnare volũt.qñ ꝙ leui culpa du rã correctionẽ vl̃ grauẽ penã ī ponũt. aliorum pctã ad magnum pondus.et sua ad puũ appendẽtes.Sunt quidaz qui sic furẽt cõtra aliox pctã vt pluri= mũ videantur esurire ꝛ sitire iusticiam si de suis pectis apud eos idem esset iudicium.Utinaz sed nõ ẽ ita.nũc añt pondus ꝛ pondus.mensura ꝛ mensu ra vtrumq̃ abhominatio est apud de um. Isti sunt sicut vermis qui lignuz q̃tumcunq̃ durum penetrat et corro dit.si vero tangitur modicum.crepat ꝛ inquinat tangentẽ.durus cũ tangit. sed mollis cum tangitur. Sic aliq̃ ali os corrigere ꝛ arguere dure volunt: tñ corrigi vel argui dedignãtur.puer. xxix.a.Viro qui corripientem se dura ceruice ꝓtempnit.repẽte superueniet ei interitus.ꝛc.Itẽ cum custos porcoꝝ facit clamare porcum vnum.facit q̃ omnes alij clamant.ꝛ surgũt ꝓtra eũ sic qñ prelatus reprehendit aliquẽ sub ditorum suorum de eo ꝙ ipse facit.vl̃ corripit plus debito omnes alij subdi ti clamãt.ꝛ insurgũt cõtra eũ dicẽtes. Vos idem facitis vel peius.Hab.ij.a. In quo alium iudicas teipsuz ꝯdẽp= nas.eadem enim agis q̃ iudicas p̃u. ix.c.Qui arguit impiũ sibi maculam generat.Itẽ isti sunt sicut scabiosus q reprehẽdit scabiosũ.ꝛ sicut lipp9 q̃ reꝑ hẽdit lupũ.Immũda man9 ī mũdũ ñ mũdat.sz amplꝰ sordidat. Sap̃.i.a p bata virt9 corripit incipientẽ. ¶Scõ dz esse vtil.Inutilr corripit.q̃ scienter incorrigibilem corripit.qui de correc= tiõe deliorat Sz sicut ĩmedicia signũ est mortis cũ eger ex medicina deteri

(c) 2006 Ministerio de Cultura

oratur.sic signum ē mortis spūalis in illis qui ex correctione que est medicina aīe deteriorāt.puer.xv.b. Qui īcrepatōes odit morietᵉ.Tales sunt sic̄ equus scabiosus tactus ī loco doloris pedibꝰ fertt ꝛ dētibꝰ mordet.Ꝫ vulgr̄ dicit.Qui semel recalcitrat.bis se pū git.Sic multi corripientes dentibꝰ detractōnis lacerāt.Amos.v.c.Odio habuerūt ī porta corripientē. ꝛ loq̄ntē p fecte abhoīati sunt.i.a ꝓsortio eiꝰ fugierūt.Itē virga posita ī aquavidet̄ torta. ꝛ tñ recta est.Sic correctio malᵗ vr̄ iniusta.ꝛ tñ iusta ē.ysa.xi.a. Egrediet̄ virga de radice iesse.i. de incendio caritatis.¶ Tertio ostensiua conīgit alīq̄ñ q̄ assista fīt in aliq̄ villa.illi qui assistaz illaz assident taliter īponūt fr̄ pauperes q̄ ipsi nichil inde soluunt.Sed multi abbates ꝛ p̄sidentes statuta ordinis et pfie onera sup subditos talit distribuunt q̄ ipsi sibi nihil iñ retinēt Ꝫ īponunt honera ḡuia hoībus digito aūt suo nolūt ea mouere. M.xxiij. .a. Aunq̄ clementer ammouent.gg. Sed pastoralis mansuetudinis obliti iure dñationis premunt. Tales sunt silꝛes carceratoꝝ custodibꝰ q̄ eꝝ carcerez large ꝛ splendideviuunt de bonis captiuoꝝ.et ip̄is strictā dietā assignāt nec descēdunt ī carcerē nisi vt melius ꝛ strictius ligēt. Sic mlti abbates late et splēdide ī camerꝭ viuūt.ꝛ claustralibꝰ paꝝ distribuūt.nec capituluz ītrāt nisi ad precepta strictioza facienda.et vt ꝺ loq̄ntez grauiter corripiant.Crisoᵒ Vis apparere scꝛs esto circavitā tuaz auster circa vitam alioꝝ benignus. Itē tales sunt sicut canis q̄ ducit secū q̄ deuiat in lutū ꝓpt̄ os vel aliud emolumentū capiēdum. ꝛ cecū q̄ ducit secum trahit.Sic ꝛ isti p malū exēplum alios ad pctm̄ trahūt.M.xvi.c.Si cecus ceco ducatur ambo in foueam cadūt. Mal.ij.c.vos recessistis de via. et scandalizastis plurimos in lege.

¶ Quarto debet esse caritatiua.aues non capiuntur strepitu sed in silentio Sic qui peccatoꝛes vult capere.blande ꝺz eos corripere.non sicut hauriga furoꝛis vel furiosus qui de grossa virga percutit equos suos. sunt enī multi p̄lati similes prauis quadrigarijs.q̄ dū deberent equos suos excitare.erūt eis oculos.ꝛ tm̄ verberant ꝛ onerabāt eos q̄ inutiles reddunt. Et magistro iracundo et crudeli q̄ tm̄ verberat pueros vel puerum q̄ facit eum toto tēpoꝛe vite sue fugitiuum. Ideo dicitur Hab.vi.a.Si p̄occupatus fuerit homo in aliquo delicto. vos qui spirituales estis instruite huius in spiritu leuitatis.considerans te ipꝛsum ne et tu tēpteris.glo.ne in simile cadas.

De cor.xp̄i.ca.xxv.

Circa corpꝰ xp̄i tria sunt cōsideranda q̄ ad presens.vz
In fallibilis fidei veritas
Rationabilis dispositionis ꝯgruitas.
Inuiolabilis obseruatiōis ꝓtinuitas.
¶ Primo enī circa corpꝰ christi ꝯsideranda ē infallibilis fidei veritas .s.q̄ ibi est corpꝰ xp̄i sub specie panis ꝛ vini.Unde sciendum est q̄ q̄ñ sacerdos ista verba p̄nūciat.s.hoc est corpꝰ meuz ꝛc.panis transit ī corpꝰ xp̄i ꝛ vinuz in sanguinē vertitur illa verbi virtute quaverbum caro factū ē .et habitauit in nobis. qꝛ oīa dixit et facta sunt. Jo.i.b. Quia vxorē loth ī statuā salis mutauit.Heñ.xix.e.Quā virgā mosa ycaz vertit ī colubrū.Exo.iiii.a.Quā fontes et flumina egypti conuertit in sanguinem.Exo.vij.f.et aquam in vinum.Jo.ij.b.Si verbum helye ignez de celo potuit deponere.iiij.R.i.d.verbum xp̄i non poterit panem in carnez mutare.certe maius est de nichilo aliquid creare q̄ꝝ q̄ est in aliud mutare.
¶ Item si potuit corpoꝛi mortuo. vt lazaro.et corpoꝛi in simili. vt ade vitā inspirare.ꝛ de terra insensibili facere

(c) 2006 Ministerio de Cultura

rem ſenſibilez. ꝗre nō poterit panem in carnē mutare. Jtē hō facit de terra ferrū tota die. ⁊ de cinere vitrū. Sz nū ꝙ deꝰ bōe ē ipotentioꝛ: ergo ⁊c. Jtem ſi queras quō credam illi eſſe coꝛpus xp̄i cūvidere nō poſſi reſpōdeo. credis iumenta omnia animantia exiſſe de terra. ⁊ tñ exire non vidiſti ⁊ te pauuz ⁊ abauū habuiſſe ⁊ tñ nō vidiſti. quare ergo nō credis ibi eſſe coꝛpꝰ chriſti ſub illa ſpē panis licz nō videas Nōne fides eſt argumentū rex non apparē= tium Jtem querunt heretici quō pōt manducari coꝛpus chriſti ab hoībus Si eſſet mons magnus. iam totus cō meſtus eſſet. Ro. Sicut de quīque pa nibus quīque milia hominū ſaciauit et de quibus maioꝛes reliqui reman ſerunt ꝙ eſſent quinqꝫ panes. Sic po teſt ipſe totam eccleſiam de coꝛpoꝛe ſuo paſcere ſiue ſui decreſcentia. Jtē caloꝛ ⁊ ſplendoꝛ ignis. et odoꝛ roſe. et ſapientia hominis ſe omnibus com= municāt ꝙtuz in ſe ē ſine ſui decreſcē tia Sic ⁊ ſol oībus ſe cōmunicat ſic ⁊ candela candelis mltis ſine ſui de cre mento ignem ⁊ lucē mōſtrat. Et ſicut mlr ſarepteā cotidie commedebat de farina ydrie. ⁊ nō diminuebatur fari= na nec oleuz in lethico mulieri altere helyſeus oleum multiplicauit. iiij. R. iiij. b. Jtem. Idem propheta inuitatis ſuis: cibaria multiplicauit. iij. R. xvij. b. Sic tota eccleſia cotidie ſumit coꝛ= pus chriſti ſine decremento ſui. Jtem ſicut vna voꝛ predicationis eadez nu mero auditur ab hominibus ad quos poteſt peruenire. Sic deus ꝑt facere vt vnū coꝛpus chriſti numero ab oīb⁹ recipiaē ſacr̄alr. ¶ Jtē altqui miraē ꝙ ivna hoſti tam parua eſt totū coꝛpꝰ chriſti ī oībus ꝓtib⁹ illi⁹ hoſtie ſil vnt tis. ita ꝙ in nulla parte ē totum et tñ ſi hoſtia diuidatur in partes eſt to= tum in qualibet parte. ⁊ nō mirantur ꝙ in vno ſpeculo apparet tota yma= go ⁊ vnica. ⁊ ſi diuidatur ſpeculum in partes ꝗt eſſent ꝓtes ſpeculi. tot eſſent integre eius ymagines. Jtem quidaz mirantur ꝙ immodica ſpecie eſt tan tum coꝛpus ⁊ totum et non mirantur quō in ſpeculo apparet vnum magnū templum. ¶ Secundo. attenddera eſt rationabilis diſpoſitōis ꝯgruitas .i. vt in ſuſceptōne coꝛporis xp̄i ſuā cō ſcientiam vnuſqſqꝫ examinz munduz ⁊ diſponat Quia q̄ vult ponē precio= ſuz liqꝛez ī aliquo vaſe probat vtrū ſit Mundum. ¶ Sic debz facē de ſe Sanum ſacramtuz altaris ſuſ Al̄ coꝛruptū. ceptur⁹. Apo⁹. i. Coꝛ. xi. f. ꝓbet autez ſe hō. ⁊ ſic de pane illo edat. ⁊ de calice bibat Jtē ſacerdos q̄ tiens ad menſam coꝛporalē dz accedē man⁹ ſuas lauauit et maīb⁹ illotis ſi ꝓmedit. ⁊ tñ ad menſaz dñi maīb⁹ illo tis accedūt mali ſacerdotes. nec lauāt ꝙ menſem vl̄ ampli⁹ non accedentes ꝙ dr. Retribuet mihi dominus ſm iu ſticiam meam ⁊ ſm puritatē manuuz meaꝝ. michi nō ſm plitatē miſſarum Jtez ſunt mlti qui ī ꝓpatōne cibi coꝛ poral̄ volunt laboꝛare amane vſqꝫ ad terciā. in ꝓpatōe cibi ſpūal̄ vix volunt laboꝛare per mediā hoꝛaz. mod⁹ ꝓpa randi tangitur Exo. xij. b. vbi legitur de agno paſchali. Nō ꝓmedetis ex eo crudum q̄d. vel coctuz aq̄. ſz aſſuz tm̄ igni. Crudū comedit ille in quo ignis caritatis deeſt. Coctu m. aqua come= dit qui in delicijs et influxu luxurievi uit. Aſſum igne qui paſſionem dñi ni recolit ita vt in meditatione ei⁹ ex ardeſcat ignis caritatis. Dz etiam co= medi cum lactucis a greſtibus. i. cum doloꝛe et amaritudine coꝛdis pro pec= catis. Nota ꝙ dicitur in libro. Sap̄. vi. g. Quod manna ad caloꝛem ſolis liqueſiebat. ſed ad ignem indureſce bat. ſic coꝛpꝰ xp̄i. qđ ꝑ māna ſignatū ē qñ ab aīa recipr̄. vbi ē caloꝛ ſol̄. i. cari= tas q̄ illā liq̄facere facit ⁊ ſolue̅ diui nuz amoꝛem ⁊ deuotionem. Cant̄. v. c.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Aia mea liq̃facta ẽ. vt dilectus locut⁹ est. Q̃n vero recipitur ab aia vbi est calor ignis male ꝓcupĩe. ĩdurare eam facit ꝓ obstiatõnez. Probet ꝙ se homo vtrum in eo sit calor solis vel ignis ꝛ sic de pane illo edat ꝛ c. Jtẽ recipien d⁹ ẽ etiã ĩ sindone mũda. i. ĩ prauitate cordis ꝛ ĩ sepulcro ĩ q̃ nõ dq̃ꝙ posit⁹ sit nõ ponat ergo aliquis corp⁹ cristi vbi iã est dyabolus qr nulla cõuentõ cristi ad abelial. vñ sicut iudas poculũ tradidit eũ iudeis. sic sumẽs in digne corp⁹ xp̃i tradidit eũ de moib⁹ q̃tũ in se ẽ. dũ posit eũ ĩ loco q̃ est ĩ ptãte dyaboli. Jdeo de tali cũquerit dom⁹. manus tradẽtis me mecũ ẽ ĩ mẽsa. Aug. Magis peccãt qui tradũt pccõrib⁹ mẽbris q̃ꝙ q̃ tradiderũteũ crucifixorib⁹ iudeis Preterea quã maiorẽ in iuriã p̃t quis facere dño suo. q̃ꝙ si euz capiat incarcerez ꝛ ĩ mundiciã ꝓiciat. hoc facit indigne sumẽs corp⁹ xp̃i. Cor. xi. f. Qui mãducat ꝛ bibit idigne re⁹ erit corpor ꝛ sãguis dñi. glo. penas xp̃o dabit. ac si ip̃m occiderit punier. Amb. Qui i digne xp̃m sumit idez ẽ ac si ipsum iterficiat. Tertio ĩ violabilis ob seruationis ꝓtinuitas. i. diligens custodia post susceptionẽ. Si quis in pixide vbi corp⁹ dñicũ ẽ posituz fetiduz aliquit vel lutũ poterit in fidelis iudicaret. quat ꝙ iudicãd⁹ ille ẽ q̃ os suũ ĩ quo dñicũ corp⁹ recipit mal⁹ vbis vel cor suum in malis cogitationib⁹ polluit. ꝓuer. xxvij. e. Qui custos ẽ dñi sui glorifica it. Jtez si tm̃ ẽ pctm̃ deo negare hos pctũ. mai⁹ videt p⁹ q̃ꝙ receptus fuerit eũ ab hospicio suo expellere. Quia ꝺr Turpi⁹ eicit. q̃ꝙ nõ admittit hospes. Si tm̃ offẽdit de⁹ q̃n discipulis eius. nõ suscipiũt. vt ꝺr. Luc. x. b. Quot sodomitis remissi⁹ erit in die iudicij q̃ꝙ illis qui nõ receperĩt nos. quãtuz credãd⁹ est de⁹ offendi q̃n sibi negatur hospiciuz. et p̃cipue a suis. Jo. i. c. In ꝓpria venit et sui eũ nõ receperũt. Jt talis simul est iude. q̃ postq̃ admẽsam domĩ ꝓmedit. eum tradidit hostibus suis. Ecclesiastici. vi. b. Est amic⁹ sociꝰ us mẽse. ꝛ nõ ꝓmanet in die necessitatis. Tales similes sũt iudeis. q̃ ĩ ramis palmarum ꝛ florib⁹. cãticis ꝛ hymnis cum laudib⁹ dñm honorifice susceperunt ꝛ post ea cũ in iuria ꝛ ꝓtumelia eiecerunt. prodicio enĩ ẽ magna dñm suum suscipe ĩ hospitio. ꝛ post ea hostes ĩ ducere qui eũ cũ gladiis et fustibus expellũt. qꝺ faciunt q̃ eum prĩ recipiũt. ꝛ post ea pctã ꝓmittũt. Miru esset si cor hois crecaret ñ q̃ vident se ab vxore sua cuz domo eici. ꝛ ribaldũ adulteriũ in occulis suis recipi ab ea Sic de⁹ cũ videt se ꝓtẽpni. ꝛ de domo sua eici. ꝛ vicia ꝛ dyabolum recipi. Jo v. f. Ego veni ĩ nomine patris mei et nõ recepisti me. Si alius. i. dya⁹ venerit in noĩe suo. ip̃m recipietis.

De derisoribus c. xxvi.

Derisores xp̃m psecuntur Socij demonium videntur Animas deo auferunt Quis domicas lupis exponunt. ¶ Primo xp̃m psequũtur. peior videt eẽ maliuolẽtia de risorũ q̃ꝙ hero diana. herodes occidit prauos iam natos derisor ĩ vtero mris ecclesie ꝓceptos. qr quã cito apparerent in eis aliq̃ signa voluntatis bone. ipsos suffocãt verecondiam eis facientes. B. Hrodiana est malicia nascentem persequi religionẽ. Apoc. xij. b. Draco stetit ante mulierem que erat paritura. vt cũ peperisset filium deuoraret. Sz ipsi ꝓtum matris ecclesie non expectant. sz conceptum deuorant. Secundo socii demonium videntur. et hoc in lucro ꝛ damno. Si dyabolus lucratur aliquẽ ipsi gaudent. si amittit ip̃i dolentet latrant. sicut canes. gg. Hregez dyaboli

(c) 2006 Ministerio de Cultura

custodiẽtes sũt derisores.ne deus auferat aliq; ouẽ de grege dyaboli. Tertio.aias deo auferunt.Maiꝰ dãpnum videtur derisor facere deo qñ aufert ei vnã aiam q; si auferret mile corpora.cum vna aia ꝑualeat mille homiz corporibꝰ.Isti nõ videñ xp̃iani.sz sunt ãtixp̃i·Jo.ij.d.Hũc ãticristi mlti sunt. Hũquid apostatã iudicareñ q nõ permiteret crucẽ xp̃i ĩ tẽplo corporali. q; to magis ille qui crucẽ pñie nõ pmitit eẽ ĩ tẽplo spũali. Tales cuz sint cet claudicãtes derident videntes et recte ãbulãtes.Quarto lupis applaudũt.i quo lupos eẽ se ostẽduntoues vero ꝛ agnos exterrent:ꝛ cristuz ilm crucifigũt duz aias ꝑ quibꝰ mortꝰ ẽ aufe rũt.vel auferre nitũñ Isti sũt buffões q odorẽ vinee dñi floretis nõ possũt sustinere Sũt etiã crudeles ĩ primuz.dum spũale vulnꝰ ipiꝰ ꝑ penitentiã sanatũ itez ꝓcidunt. Job.xvi.e. Conscidi me vulnere sup vulnꝰ. Crudeles etiã sũt qꝛ frẽs suos acarcere dyaboli liberatos ilm capi faciunt. Hõ reputaretur xp̃ianus q xp̃ianos acarcere paganorũ liberatos faceret itez capi Derisores id faciũt ꝓderisionis suis. Anꝭ Nulla ẽ spes ioculatoris qꝛ tota intentõe mistri sũt sathane.ps.ij. Deũ ñ cõgnouerũt.ꝛ ido deus spreuit eos ꝛ dñs subsanabit illos.qꝛ derisores derideñ

calca per afflictionem.vt docet apoꝰ. i.Cor.ix.g.Castigo corpus meum:et in seruitutem redigo. Exemplum. de prauis qui veterem vestem lantãt vt nouas recipiant. et de armigero qui destruit equum vt habeat meliorem. Et de illo qui dissipat domum vt faciat pulcriorem.ij. Cor.v.a. Scimus q; si domus nostra terrestris huius habitationis dissoluitur. q habemus a deo domum non manu fcãz ꝛc. ¶ Scda domꝰ ẽ ista mãlis eccla.de qua.M.xxi.c.Domꝰ mea domꝰ oõis vocabiñ.Ad hũc eundũ ẽ ad oranduz. qꝛ ibi omẽs oões exaudiũtur.iij.R. s c.ꝛ.ij.pal.vi.d.Jdeo dñs veniẽs ihe rusalẽ primo templum pecũt dãs formaz oibus vt ꝑmo eãt ad domũ pris deo se ꝓmendantes.Tempore guerre petitur a ꝑncipe saluũ ire ꝛ redire Baruc.iij.b.Quid ẽ o isrl q in terra tnimicoz es pullus nisi sit sub alis mris rapiñ a miluo.Exo.ix.b.Qui fuerunt in domo a grandine non perierunt. Sed q extra per pectm̃.Et illi q extra archam fuerunt.aquis diluuij perierunt.He.vij.g.v Jdeo ps.Introibo in domum tuam ꝛc.petens ꝓductũ vñ se ꝗtur dedit m̃ dñe invia.t.ꝛc.Sz ꝗdã ñ orãt sz orãtes ipediũt ꝓfabulãdo.Mix ẽ aliq; loqui ĩ vtero matris.Aug. Nemo aliud illi agat.nisi ad qꝺ fcm̃ est. vnde nomẽ accepit. Item eundum ẽ ibi ad audiẽdũ ẋbũ dei.Ecclesiastes iiij.g.Custodi pedem tuum.i.affectuz vel intẽtionem tuã ingrediens domũ dei.et apropinqua vt audias. asinum tuum semel iu die põis ad presepium et.bis ad mensam corporalem vis ire et vix semel in mense ad mensam aie Ecclesiastes.vij.a. Melius est ire ad domum luctus.quam ad domum conuiuij.Quia. ¶ Primo qꝛ

De domo .ca.xxvii.

Domꝰ quadruplicit ĩ venit in sacra scriptnra scilicet. Caro in qua habitat aia. Militans ecclesia. Cor hois seu ꝓscia. Et celestis patria.

Prima domꝰ est caro hũana ĩ qua hãtat aia.Job.iiij.g. Habitãt domos luteas q terrenũ hñt fundam tum.M.ix.b.Vade in domũ tuã.vtilitatẽ tuã ꝓsiderando. Maũ. iij.e.Jntra lutũ ꝛ calca.ũtra lutũ.i.fragilitatem ꝛ vilitatẽ tuã.ꝛ calca ꝓsiderãdo. Ecclesi ci.vij.g.Memorare nouissima tua et

Ibi deus ĩ venitur
Ibi gratie ĩ partiñ

ibi deus in venitur

Luc.ij.f. Jnuenerunt eum in templo

(c) 2006 Ministerio de Cultura

non in foro vel locutorio. vel tecto. vl. porticu. ¶ Scdo qr ibi gra imptiť ps. lvi. e. Letificabo eos i domo orois me s. dado graz deuotois. B. Sepe ad oro nis studium rc. ¶ Tertia dom⁹ ē cor hominis siue ꝓscia. de qua. i. ℙe. ij. a. Super hedificamini domos spuales. ps. xcij. Domu tua dñe decz sctitudo adhac domu debe⁹ ire trib⁹ modis. s. Ipm inuestigado. ¶ ℙrio ipaz in Ipam mundando. vestigando. Ec= Ipam virtutu ornado. clesiastici. xxxij. ad. precure prior in domu tua. peccato abijciendo ne tecum inuentiantur in morte. Exemplum de latrone q furtu eicit añq̄ iudex vēiat Ecclesiasti. xvij d. Añ iudiciuz interroga teipm. Jndo mu tua vicit. nō alienam. alios temere iudicādo. Ecclesiasti. xxi. f. ℙes fatui facilis i domu proximi sui. r illic aduo cate. i. acuris scli remoue. ysa. clvi. f. Redite preuaricatores ad cor r age cō ceptones tuas. i. bonu ꝓpositum tuu q̄ mente concepisti perduc ad opus. ne concipias sine partu. ¶ Jtez ipsam mudando ad recipiendu deu. qm i ma liuolaz anima nō intrat sapiētia Sap. i. a. ℙremitēdo tiorē q pctm expellat sicut solz mitti nucius ad ꝓparādu ho spiciu alicui⁹ mani. Eccle. ij. f. Qui ti met dñm ꝓparabut corda sua. r iospe ctu illi⁹ scificabut aias suas. Cofessio et pmittēda ē q̄ sordes pctoq̄ eiciat. ps xcv. Cofessio r pulchritudo i ospectu et⁹. gg. Si alics magn⁹ amic⁹ domu itraret. cu oi freqncia tota dom⁹ mu= daret. Tergat g sordes praui opis. q deo ꝓparat domu cordis. ¶ Jtē ipm or nando virtutib⁹. i. Mach. iiij. g. Orna uerunt faciem templi coronis an. rc. ps. xxv. Dñe dilexi decorem domus. t. Sz quida de domo corporis sui faciut spellucaz latronu. hij sut q lites r odia cogitant r rapinas exercent. Luc. xix. g. Vos aute fecistis illa spe. la. Quida. de ipa domo corporis facit via ad eu dum ad forum tales sunt qui terrenis inhiat ꝓtra quos ℙolite facere domu patris mei domu negotiaois. Quida scortu meretricu. Eze. viij. b ℙutas ne vides tu q̄ isti faciunt abhoinationes manas quas dom⁹ isrl facit r ꝓcul re cedaz a sctuario meo: frustra putatur q̄ dns hitet i spelunca q. latro. vel in foro. q. mercator. vel in prostibulo. q. adulter sit. Sz i talamo mudo. q. spō= sus fundamtu hui⁹ dom⁹ est fides. al titudo pietu spes pu. xxvij. g. Qui spe rat i dño saluabit. Tectu vero caritas q̄ opit multitudinē pctoz um. i. pe. x. c. ¶ Quarta dom⁹ ē celestis patria. ps. lxxxij. Bti q̄ habitāt i domo t. dñe. Jn domu dni ibim⁹ ꝓfitēdo. Qua sit rep pleta oib⁹ bonis. ps Replebimur ab vbertate dom⁹ tue. Qua sit ornata Jo xiij. a. Jn domo pris mei masiões mlt te st. Qua spaciosa baruc. iij. c. O isrl q̄ magna est domus dni. q̄ ingens lo cus pocessionis eius.

De detractione. c. xxiii.

Detractonis spes possunt ad presens. vij. assignari. s. Malu de aliquo dicere. Audita cu agmēto referre Falsa crimina ꝓponere ¶ ℙria de Manifesta bona miuere tracto ē ma Bonu i malu ꝓuertere lu ꝺ a⁹ dicē. Detractões libēt audire. ꝺ q̄ ꝺr Leu. xix. b. Noui maledices surrdo glo. sur do maledicit q̄ absētit detrahit. qꝺ val de ipiu ē cum ipe nō audiat. nec ꝓtra obiecta possit aliquid respondere. Detract⁹ ꝓparat. ¶ ℙrio dico q̄ de= ℙorco. tract⁹ ꝓparat porco qr Sepulcro. admodu porci ñ pcit ort r Carnificio. suo ab imūdicia. Sic nec pedi suo. Añ si porc⁹ itrat ortu. vbi ex vna pte flores videat r ex alta stercora nec lectis floribus ad stercora currit r rostrum suu in eis figit. Sic detracto= res flores virtutu trāseūt Sz stercoiḃ? i. pctis alioq̄ insident vñ. semper hnt

(c) 2006 Ministerio de Cultura

os in luto peccatorum.plus ludant ster cora.q̄ aromata.ysa.v.e.Ve qui dici= tis bonum malum. ¶ Scō compara tur latine vł sepulcro.de quibus fetor incessanter exalat.ps.v. Sepulcrū pa tens est guttur eor ꝛc. Nullum sepul crum vel laterna tm̄ fetet in ꝓspectu hoim sicut detractor ī ꝓspectu dei.tan tus ei fetor de ore ei⁹ egredit vt ex fe tore illo multi moriātur. Jtē detracto r es sūt dapiferi dyaboli. qui carnes hūana s hoibus cōmedēdas apponūt puer.xxiij.d. Moli eē in ꝓuiuijs pota= tor.i. in collocutōe cor q̄ carnes cōfe runt aduscēdū.glo. Carnes aduescen= dus ꝓferreē.in collocutiōe de rogatio nis vicissī vicia primor ore. gg.q̄ ali ena detractōe pascit. pcul aliena car ne saturatur .Hab.v.d. Si inuicē mor detis.ꝛ ꝓmedetis. videte ne ab inuicē consumamini. ¶ Secunda species est audita cum augmento referre. Quā do enim aliquis refert malum de al= tero aliquid apponit de suo. ꝛ alius a liud.Ecclesiasti.xix.c. Sagitta ī fixa ī femore canis verbū in ore stulti. Cais ei habens sagittas īfixam femori.non cessat clamare. nec quiescit donec reō ta fuerit. Sic stultus quiescere nō pōt donec verbus malum qđ de prio au= diuit alij retulerit. et aliq̄d addiderit. Eccle.xix.c. Audiuisti verbū ꝰ primū moriat ī te. ¶ Tertia ē fla crimia im= posuere. Jdeo ꝓpantur muscę querē ti vulnus in sana carne ꝛ illi insidz et mordet. Añ sctūs basili⁹. Musca sanā carnem pcutit. vlteri insidz ꝛ illi figit rostrum. Sic detractor querit q̄ mor deat vt canis. Quid dicat vt inuidus Unde accusęt vt bedell⁹. Unde famā denigret et attenuet. vt inimicus. et si nichil inueniat fingit vt testis falsus. Jtem tales comparantur canibus q̄ ī macello morantur. et sanguini insidi antur. et sanguiuolenta habent labia puer.i.d. Jnsidiantur sanguini Sunt enim canes custodientes gregez dya boli. nec permittunt vnam ouiculam inde aufferri.quin latrent et mordeāt obloquendo vel deridendo. ¶ Quar= ta species est occulta bona negare. Sz offendez artifex qñ op⁹ suū a suo vituperatur ꝛ deturpatur.mlto magꝭ deus qñ hō ad ymaginē suā fact⁹ de= turpaī a creatura sua.Ro.xiiij.b. Tu qui es qui iudicas alienum seruum. Suo domīo stat aut caditvnde de ma lo alieno os tuum non inquines. non detrahas peccati.sz ꝺdole.ꝛ q̄ displicz in alijs ī te potius ptimesce.nunq̄ de trahes si teipsum bene perspexeris. ¶ Quinta est manifesta bona minue re.detractio enim dicitur.q. de alieno tractio vel deorsum trahere. qr detra= ctor q̄tuz in se ē deorsum trahit. et de bono primi subtrahit ꝛ minuit. vnde detractor ē fur.qr bona christi furatur dū minuit imo peior ē alijs furibus. qr illi furanī bona tpalia iste spūalia. et bonū nomē nrz q̄ ē meli⁹ q̄ diuicie multe. Amb. Tolabiliores sūt fures q̄ vestes ꝛ alia bona nostra diripiunt. q̄ fures qui famam nostram lacerant. ¶ Sexta species est bona et mala con uertere. bona in mala cōuertēs īsidia tur. Jdo ꝓpatur spenti. Ecclesiastes. x.d. Quō si mordeat spens in silentio nihil eo min⁹ hēt qui occulte detrahit Serpēs ē alis pditōsum. Sic ē detra ctor.illos ei mordz retro q̄s amare se pe sīat dū sē pntes. Tortuose ī ceditvt spēs qr a laude illi⁹ incipit cū vni de trahē. et dicit se eū mltū diligē nec ai mo detrahēdi dfevt maior ei fides ad hibeaī. Je.viij.f. Ecce ego mittā ī vo bis spentes pessios. B. Munqt ñ vipa ē līgua detractoris.q̄ tres inīficit vno flatu: Qui detrahit.ꝛ de q̄ de trahit. vno enī flatu tres īīficit.qr eū īterficit qui detrahit.de quo de trahit ꝛ eū q̄ li benter detractionem audit. ¶ Septa

(c) 2006 Ministerio de Cultura

est libenter detractores audire. ysdo. ꝗ pari reatu tenentur detrahẽtes. ⁊ audientes B. Detraherev̄ detrahentes audire. q̄d hoꝝ dāpnabilius sit nō facile dixerim. Reprehensibiles sūt in hoc q̄ vidēt fratres suos a canib⁹ lacerari ⁊ nō exterreṫ eos saltē clamorib⁹. p̄cipue cū sperēt se posse proficē. imo canibus applaudūt. ⁊ eos instigāt. ꝺ quos. Ecclesiastici. xxviij. g. Sepi aures tuas spinis. ⁊ ne audias liguā neq̄. ⁊ ori tuo facito hostia. ⁊ sera auribus tuis. Jtē q̄ detractores audiūt. v̄ q̄ frēs suos ꝺmedunt salsaz ministrant. cū qua salsa eos commedūt ylarez multū eis ostendēdo. sine qua salsa morsellus detractoris. q. insipidus esset detractoribus. Nemo inuito auditore libenter narrat prouer. xxv. g. Uentus aquilo dissipat pluuias ⁊c. Criso. Sicut exsoꝝ dib⁹ ⁊ luto ꝺtrahit̄ imūdicia si Riciāt in aures canis Sic verba scurrilia ⁊ inhonesta inmundicia generāt si supueniāt ad aures mētis. ⁊ si imunditiam generant in audiente. multo magis in proferente.

De duricia cordis. c. xxix.

Durum cor correptionem cō tempnit.

Dmō pōt emolliri. ¶ p̄mo cor nōvult a pctō separi. rectio Et nulli ꝺpatitur nē nō accipit Sed ꝺtēpnit. lup⁹ vel canis senex. sagittas nō timet ꝓp̄t duriciaz cordis. vel pelt. sic pctōr in vicijs inueteratus ñ capit correctōez. p̄s xxxi. Inueterata sūt oia ossa mea. ¶ Scō non potest emolliri. sicut lapis durus. vel ferrum non pōt frāgi. vel scindi. nec. ad equari martellis. Sic cor durū nec monitionib⁹. nec flagellis molliri pōt. Job. xl. f. Cor ei⁹ indurabitur. q. lapis. ¶ Tertio nōvult a peccato separari. sed sicut musca nō potest separari a sanguine sine ictu mor⁹ prouer. xxviij. ꝺ. Qui mentis est dure. corruet in malum. Ecclesiastici. iij. f. Cor durū malū hēbit in nouissimo. ¶ Quarto nulli ꝺpatitur. In passiōe christi mota est terra. petre scidunt. monumenta aperta sunt. Sz cor durū passionis christi cōsideratiōe non emollitur. Jo⁹. Omnia ꝺpaciunt christo moriente. Sol obscurat⁹ est. petri scindūtur terra mouetur. et miser homo non cōpatitur sibi. pro quo solo christus moritur.

De diuiciis. c. xxx.

Juicie aīam suffoocāt sicut dicit gre. Solēt hoīes peccare in diuicijs quattuor modis.

Male acquirendo.
Male expendendo.
Male rettnendo.
Nimis diligendo.

¶ Primo male acquirendo vt villicus iniquitatis q̄ defrauda uit dominū suz. Lu. xvi. b. Scōo expēdendo vt diues ille qui iduebatur purpura ⁊ bysso ⁊ epulabatur cotidie splē dide. Luc. xvi. e.

¶ Tertio male retinēdo Lu. xij. e. Aia mea hēs mlta bōa reposita ē ī annos plimos ⁊c. Sūt ergo diuicie acq̄rentibus periculose propter multa. s. quia.

Jnquinant tangentes
Illaqueant cupientes.
Et captiuant possidentes.

¶ Primo inquināt tangētes. vix enim sine perculo furti. mēdacij. ⁊ doli acq̄runt puer. xxviij. f. Qui festinat ditari non erit inocens. Spine nō coligūtur sine lesione manus colligētis nec lutū ꝺgregatur sine ꝺgregētis inquinatione. diuicie eī a domino spine dicuntur. Luc. viij. c. Ab apto aūt sterco ra nuncupantur. phil. iij. c. Ecclesiasti ci. xi. b. Si diues fueris non eris a peccato ī munis. ¶ Secūdo illaqueant. laquens enim sunt ad decipiendum captēdum aīas. Thi. iij. vi. Qui volūt diuite. s fieri icidunt in laqueū ⁊ itēptatōes dyaboli. q̄ diuicias male cupiunt adyabolo cupiūt p̄ta ē ꝺcapis capēis.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Sicut auis capiẽdo granũ.ꝛ piſcis ver mẽ in hamo.modica rapiũt. Sz mort̃ piculuz ĩ currunt.ꝛ plus dãpnificanꝫ ꝙ dãpnificẽt aliuz.qꝛ capiẽdo capiꝫ.et tenẽdo teneꝫ adyabolo. In fundo fluminis.vas aqua plenũ teneꝫ.ꝛ hoc nõ eẽt niſi ĩ ſe aquã ꝓtineret ꝛ tãdiu tenebiꝫ quãdiu aqꝙ ꝓtinebit.Sic ꝙ tenet alienuz teueꝫ a dyabo. Aug⁹. Tenes alienũ.teneris a dyabolo.Itẽ capiſtro tenet equũ. qꝛ mãdibulis tenet ipz. ſi dimitteret ꝛ nõ teneret nõ teneꝫ ab ipo.Et auis tz laqueũ:qꝛ teneꝫ alaqo ꝛ ham⁹ tz piſcẽ.qꝛ tz eũ in faucib⁹.Ec cleſiaſtes.ix:f. Neſcit hõ finẽ ſuũ.ſz ſic capiũꝫ piſces hamo ꝛ aues laqo: Sic capiũꝫ hoĩes i tpe malo.Et vere malo dicꝫ qꝛ malũ ẽ tẽp⁹ qñ vna denaria ꝓſtat decẽ.Et certe vn⁹ denari⁹ furat⁹ ꝓſtat furãti pluſ ꝙ.xx.ſol.qꝛ dãpnũ aie ĩ currit.ꝙ ĩ ꝓpabile ẽ argento ꝛ auro. ¶ Tertio captiuatũ dyabolo vẽdit ſeipm.multũ eſſet paup qui vẽderet manum vel pedez ꝓpt egeſtatẽ.paupior qui vtrũq; pauperim⁹ qui ſe ipm.Talis ẽ auar⁹ cupidus.ipe enĩ venalem hz aiam ſuã. Itẽ luci⁹ ĩ aqua ꝓmedit paruos piſces.ꝛ ad vltimũ ipe ꝓmeditur. Sic qui mõ paupes depdanꝫ.i fine adcmoib⁹ depdabunꝫ.yſa.xxxiij.i. Ne q̃ pdaris.nõne et ipe depdaueris. Talib⁹ mirabilit illudit adyabolo.ſicut cecis ĩ ludo ſtultorũ porcus eis ad lacerãdum tradr̃.ꝛ cũ alt credit ſcidere porcũ.ſcindit manũ ſocij.ꝛ ille ſuaz reportat ꝛ modicũ fructuz.Sz magno ſtipẽdio mun⁹ illud emit. Sic cupido modicuz lucrum tpale mẽciendo ꝛ iurãdo.ſz magna vulnera pctõꝝ q̃ nõ attendũt ꝓtrahunt. Ideo qꝛ ĩ ludo cecorum fuerũt execauit enĩ eos malicia eorum.Sap.ij.g. ¶ Scdo peccaꝫ in diuiciis eis male vtẽdo.guloſe vel prodige expẽdãdo. Si quis haberet vas qđ corrumperet vinum quam cito eſſet in fuſum non libenret poneret ibi de melioꝛi. Talis eſt vente hominis. Joelis.primo.b. Vlulate qui bibiſtis viuum ĩ dulcedine ſua.quoniã periit ab ore veſtro. Quere de iſta materia capitulo de prodigalitate. ¶ Tertio pecat homo mala retẽtione.ſunt enĩ dãpnoſe conſeruantibus. Qui enim peccuniaz.bladum.vinum.vel veſtes vſque ad corruptionẽ ſeruauerit:teſtes dampnationis ſue cuſtodit ꝛ acquirit. ligna ad ſe comburẽdum colligit. cuz tamen nullus ſane mentis citatus ad iudicium teſtes cõtra ſe adducere vel ligna ad cõburendum ſe quereret.vel ſeruaret. Quod tamen faciunt auari Jac.v.a. Agite nunc diuites.ſ. penitẽciam quando tempuſ habetis plorate glo.corde in ꝓtritione vlulamtes. ore in confeſſione.in miſeris.i promiſeriſque euenient vobis. Diuicie veſtre putruerũt.auruz et argẽtum veſtrum eruginauit.ꝛ c. ¶ Sunt dampnoſe. Sũt nociue. Sunt dampnoſe. Relinqũꝫ i fine. qꝛ faciũt errare a fide.i.Tht.vi.c. Radix oĩm maloruz ẽ cupiditas.quã q̃daz appectẽtes erraverũt a fide. ſi quiſ iudicaꝫ ydolatra qꝛ duo grana turis offuſcunt ſup altare mercurij.cur nõ ille iudicaꝫ ydolatra qui totũ ſeruiciũ vite ſue qđ debz offerre vel dare deo dat pecuĩe. M.vic. Nõ poteſtis deo ſeruire et mãmone glo.diuicijs ſeruire deum negare eſt. Auarus enĩ pocius obedit nũmis ꝙ duo.magiſter oſtẽdens ſe ſuũ eẽ nummi ꝙ dei.plus enim ponderat ĩ corde auari nũm⁹ ꝙ de⁹.ꝛ aia ei⁹.ꝛ regnuz eẽnũ.Ecc.v.b. Auaro nichil ẽ celeſti⁹ Scdo ſt nocĩe.qꝛ cor hñm relinquũt vacuũ ꝛ ĩ ane. Luc.i.e. Diuites dimſit inanes.ꝛ eſurientes ipleuit bonis. B. Nõ pl⁹ faciaꝫ cor hoĩs auro ꝙ cor⁹ aura. Quãto enĩ pl⁹ habet auar⁹ tãto plus ꝓcupiſcit. Sicut ignis q̃ nõ extinguit ex appotione lignorum ſed auꝙetur.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Ecclesiastici.xx.viij.b.Sicut ligna sil ue exardescet ignis.Crescit amor nũ= mi q̃tum peccunia crescit. puer.xxx. d.Ignis nũq̃ dicit sufficit. Sicut enim vinum in dolio sitim corporalẽ nõ se= dat.sic.peccuia in archa:siti auaricie nõ extinguit.qr peccuia nõ poit vbi si tis auara ẽ.s.in corde. Item pecunia ẽ res corporalis.aia vero spũalis.Res corpal' spũalẽ nõ ꝓtiplereri sic archa pt' ipleri spia.ita nec aia peccũia. ¶ Ex reliquũt i morte.psxlviij. Relinqnt alii enis dicias suas.Auar⁹ ei simꝰ ẽ co= lũbe q ibi idificat.vbi ipa ꝛ oms parẽ tes eius pullos amiserunt.Sic auari imũdo thesaurisant vbi parẽtes eorũ oia reliqrũt.Jo.xxvij.f.Dives cũ dor mierit nichil secũ affert ꝛ c.assimila= tur cani qui sequitur duos hoes ꝛ ne scitur cuius sit illoꝝ nisi cũ separanꝰ et tunc canis sequitur dñz suum.Sic nescitur mõ cuius pecunia sitvꝰ hois aut mũdi.nisi cũ sepantur per mortẽ ꝛ tunc apparet cuius sunt diuicie.qr mundi non hominis. quia remanse= runt in mundo.Jhero. Mõ sũt bona hominis q̃ secũ ferre non potest. Soli nia comes ẽ deffũctorũ.Auar⁹ ei ẽ si= cut mers⁹ i aquis. qr q̃cquid tenz ita fortiter tz q̃ nõ vult dimittere.sz secũ submergit. Sic auar⁹ diuicias ꝛ totã familiã suã secũ i infernũ submergit. Mirũ ẽ q̃ sũt i aqua vsq̃ ad collũ vel supra ꝛ adhuc sciũt.sicut tãtal⁹.Si ca put hois sit extra aquã ꝛ totũ corp⁹ sit i aq[illegible] nõ submergit. Sic si hõ sit in= diuicis multis.ꝛ cor nõ sit ibi non no= cẽt. Si aũt sit:ibi nõ perit. Treb.iij.f. Innudauerunt aq̃ super caput meuz dixi perij. Item aues quãdo laqueuz senciunt.poci⁹ pedem dimittũt q̃ nõ euadãt.Sz auar⁹ ñ vult restituere alie na vt penã eꝛnã euadat.Mõ ei dimit tit pctm̃ nisi restituat ablatũ. ¶ Item di uicie sũ nociue. qr turbãt hoiez. nec p mittũt eũ i pace viuere.nec quiescere

Exemplũ deloth.ꝛ abrahaz.Ge.xiij.b. Jac.iiij.a.Añ bella ꝛ lites i vobis.ꝛc. Excitant ei fures ꝛ latrones sup euz. Sicut carnes sup ossa iuitãt canes ꝺ ipsa.Si mundũ eẽt os ꝛ desicatũ ipa= ce acanib⁹ dimitteretur.Sic raptores ꝛ latrões diuitib⁹ isidiãt. Ecclesiastes v.e.Est infirmitas pessima quã vidi sb sole.diuicie cõseruate in malũ dñi sui ꝛc.Item arbor si ñ herꝰ fructũ nõ lapi= dareꝰ.nec rami ei⁹ frangereꝰ.Cũ au= sẽ habũdat fructib⁹ vix trãsit aliqs q̃ nõ ꝓiciat lapides.vꝰ ramos frãgat. Recte sic qui diuicias hz isidias latro nũ.oppressiões dñoꝝ sustinet.a quib⁹ pauperes sũt imunes .Abac.ij.c. Ve qui multiplicat nõ sua.vsq̃quo agra= uãt ꝺtra si densũ lutũ. Mũq̃t ñ repẽte ꝺsurgẽt q̃ mordeãt te.ꝛ suscitabuntur lascerãtes te.ꝛ eris i rapinaz eis qr tu spoliasti.multos spoliabũt te q̃ relicti fuerint de populis. ¶ Quarto peccat homo in diuiciis eas nimis diligen= do.Et nota q̃ diuicie sunt similes dili gẽtibus eas. Ecclesiastes.v.d. Qui a mat diuicias fruct⁹ nõ capiẽtes ex eis Sicut ei q̃ aceruũ suũ vultvidẽ ꝛ hre corã se.nec spgit p agros nõ reportat ꝺmodũ ab eo.quos facerẽt si p agros spgeret.Sic q̃ amat diuicias in tm̃ vt pauꝑibus nõ diuidat ꝛ distribuat:fru ctus nõ capit ex eis.qr ẽ sicut saccus q̃ frumentũ recipit.ñvt se nutriat.sz alii os. Ecclesiastici.xiiij.a. In bonis illi⁹ ali⁹ luxuriabr̃.Item fim⁹ ꝺgregat⁹ terrã ñ ipiguat.nec fertilẽ reddit. nisi p cãpos dispergaꝰ. Sic diuitie ꝺgre gate ñ ꝓficiũt.sz dispersę.ps.c.xij.Dis persit dedit pauperib⁹ ꝛc.Item auar⁹ẽ sicut cais ad cumulũ fent iacẽs nec in de aliqt ꝺmedit.sz latrãs nthil ãmoue ri ꝑmittit.Item sicut ꝓpẽtes q̃ balsamũ vt ꝺr fuant. nec ãmoueri ꝑmittũt lz ñ vtanꝰ. Et mastini q̃ pleno ventre ca= dauera fuãt.et aues famelicas abicẽ nitunꝰ. Et apib⁹ q̃ flores colligũt et

(c) 2006 Ministerio de Cultura

moriunt in fecib⁹ melk. vnde silis est cant transeunti p aquā ferenti in ore caseum.q cū viderit vmbrā casei in aquā.putauit eē vex caseum ⁊ cupiens vtrūq aperiens os suuz vt acciperet. ccidit caseus ab ore.⁊ neutrum hūit Sic quidam volentes hre vmbrā diuiciax ⁊ dñi simul vtrūq pdūt in mor te Ipsi volūt habe oua ⁊ obolū Jero⁹. Impossibile est vt presentibus quis ⁊ futuris fruatur bonis.vt de diuicijs ad delicias.de delicijs ad diuicias trā seat.vt hic mēt̄ ventrē ipleat.⁊ in celo ⁊ in terra guloſus appareat. Jtem nauis adherēs terre:ad portū nō gradit.sz periculax.Sic qui adheret diuicijs per amorē ad portū salutis nō venit nauis ei⁹ nimis onerata est.ꝺ hoc est remedium. nauem alleuiare per elemosinā .Joñ.i.b. Miserūt merces in marevt alleuiaret nauis.. Si ergo hēs diuicias:da paupib⁹.⁊ grādi onere liberatus es.auarus ei tm amat diuicias suas.q dicit eas seipm.An qm amittit equū vel bouē vel aliqd aliud. lis dicit se mortuū.De illis qui ꝺmedunt sua dicit.ꝺmedūt me totū.Job.xxxij.e Si putaui aurū robur meuz.⁊ obrizo dixi fiducia mea.Luc.xviij. e .Facili⁹ ē camelū per foramē acus trāsire quā diuitē.glo.i.amantē diuicias in regnū celorum intrare.

De dolore. c.xxxi.

Dolorum semptez sunt drie est enim dolor.

Deponendus.
Recolendus.
Appetendus
Assumendus.
Sustinendus.
Aborrendus.
Et precauendus

¶ Primo dolor deponēdus.et h ē dolor aliene felicitatis Iste dolor regnat i inuidis.q similes sunt buffoni q sicut ꝺr odorem florētis vinee sustinere nō potest.⁊ quibusdaz serpentibus indie qui statim fugiunt qui vident florere arbores aromaticas quas ēt corrodere dicunꝫr ne floreant.eo q odorem florum earum sentire non valent.Sic inuidi prosperitatem proximorum videre non possunt. ⁊ de ipsorū in fortunio gaudent.Jsti⁹. ꝺr.Ecclesiastici.xxvij.g.Laqueo peribunt qui oblectantur casu iustoꝝ.doloꝛ ꝺsumet eos añq moriātur gladi⁹ enī inuidie cor eoꝝ perforat.incessanti cruciat.sz illꝺ poeticū.Justi⁹ iuidie nullus ē q pmit⁹ ipm.corrodit auctorem.excruciatq suū.Exēplū.de rubigie q paulati ꝺsuiuit ferrū.Et sequit Jhesus ab ē oīs.nisi q fetere dolores. Sikes st dyabolo.q nūq letax. nisi qñ videt alteri⁹ malū.ps.xiij. Quorū os malis ple.é.⁊ ama.⁊ do.ꝛc. ¶ Scꝺo est doloꝛ recolēd⁹.⁊ h ē doloꝛ dilice passionis ad q ꝺsiderādū inuitamur.Treñ. i.d.O vos omnes qui transitis per viam ꝛc.ob cuius memoriā pigi semet ipm fecit ī parietibus. in cuius figuraz cruces ī ꝺpitis eleuātur.cui⁹ doloꝛ signatur per doloꝛē capitis cui⁹ doloꝛi ꝺdolent oīa mēbra corporis.nisi corrupta sint nec patz imparaliticis.vel abscisa vt invtilitatis. Unde.iij. Re. x.d.Dicit ille. Caput meun doleo ꝛc. Quantus esse debeat doloꝛ iste dicit. za.xij.f.Dolebunt super eum sicut doleri solet super mortem vnigeniti cui⁹ doloꝛ est summus ⁊ ꝺtinuus.ij. Reg. i.g.Doleo super te frater mi ionatha doleo super te.sicut mater vnicū amat filium.ita te diligebaz.Uerba sunt sāctoruz passioni christi. tāq fratris aut filij cmpatiētium.¶ Tertio est doloꝛ appetendus.⁊ hic est doloꝛ contrictionis.q petebat.Job.x.d .Dicens. Dimitte vt plangam .pau.do.m. Et bene dicit Dimitte me.qē donū.Salt Donnes moy respit. Ung iour de respit.cent mars vaut.Exēpluz illius in dyabolis q pecijt inducias vsq mane ⁊ hre nō potuit.Sequitur. vt plangā paululū doloꝛē.m.vt plāgā dicit.nōvt gaudeā.aut mala q feci faciā.Exēplū

(c) 2006 Ministerio de Cultura

de porco q̄ dimittit crescere. vt postq̄ fuerit magn⁹ ⁊ pīguis occidatur aut furis qui semel vel bis dimissus iterū in furto deprehēsus suspendī. Sequtur Añq̄ vadā ⁊ nō reuertar ⁊c. Est ei īfern⁹ sicut dom⁹ dedali cui⁹ facilē ē ingressus. sz negat egressus. Exēplū de nassa q̄m facilr ītrāt pisces Sz exit⁹ īpossibl. ō isto dolore dr Jhe. viij. g. Dolor me⁹ sr dolorē ī me cor meū merēs. bis exp̄mit dolorē. qr dolor cordis dz addi dolor satisfactōis. hic ē dolor penalis. nō ei sufficit penitere nisi addat satisfacere dū tñ tēpus hēm⁹. Sicut nō sufficit velle se acq̄tare ꝺ debito nisi seq̄t solutio. Seq̄t. Jn me cor meū merēs Meror ei ꝓtrictōis eicit sordes ab aia Exēplū de torrēte q̄ q̄lz obuiancia sibi suo reicit īpetu. Exēplū ꝺ magdalena q̄ p flumina lacrimar̄ lauit maculas pctōr̄. Et de aq̄ q̄ ignē extīguit Et de medicamēto qꝺ dolorez lenit. q̄t⁹ aūt debeat eē dolor ꝓtrictiōis dr. Osee xiij e. Colligata ē iniq̄tas effraym vicko. s. male volūtat⁹. Exēplū. deviculo q̄ ita ligat fasticulū. q̄ nec vnica palea decidat. Et de circko qꝺ ita strīgit doliū q̄ nec vna guta p̄t exire nisi pforet. seq̄t abscōditū ē pctm̄ ei⁹ sicut gladi⁹ ī cor de. Exēplū ꝺ stulto q̄ ñ p̄misit extrahi gladiū de corpore vsq̄ advespā. ⁊ statī mortu⁹ ē. pctm̄ i aīa serpēs ē ī sinu. vl venenuz ī stomaco vel latrones in domo. Seq̄t dolores parturiētis īueniēt ei. Nota. q̄ mlr. cū maxīa delecctatōe cōcipit. ⁊ cū vehemētissimo dolore parit ita q̄ nullium mēbrū ē in parturiente q̄ nō dolebat. Sic nec mimū mbrū dz eē ī corpore qꝺ ñ satisfaciat. Cū ei oīa mēbra fuerīt īstrumēta viciorū. debēt eē simul īstrumēta penitētie. Exēplū de magdalena que tot de se fecit sacrificia quot hūit delectamēta. ysa. xiij. c. Tortiones et dolores tenebunt. q. ptu rientes dolebuut. ¶ Quarto est dolor assumendus. hic est dolor compassiōis Membra siquidē ad īuicē doloribꝰ su is ꝓdolēt. vñ si pciat vnū mēbruz. statim apitur os ad querēdum remediū auris ad audiēduz ꝓsilium: oculus ad vidēdum: manꝰ ad liguādum. Cū igi tur oīs sīm⁹ vnū corp⁹ in xp̄o. alr ār alti⁹ menbra. sicut dr. Ro. xij. b. Debemus ad īuicē ꝓpati. sin aūt non ptinemus ad corp⁹ xp̄i. hui⁹ doloris. Exemplū hēm⁹. Tre. i. f. Audite obsecro vniversi ppli. ⁊ videte dolo. m. Juuenes mei ⁊ virgīes mee abierūt in captīatez. Videte q̄ magr̄ ꝓpatir iuuenibus et virginib⁹ quos captiu auerat dya⁹ qr talib⁹ magistris īsidiar ⁊ ad versar Est enī sicut venator q̄ delicatōra q̄rit aīalia. qr ecīa magr̄ p tales lucrat. qñ sūt ī exercitu suo. Sz pauci sūt qui cō doleāt p̄rīs. similes canib⁹ qui p̄cussū canē ⁊ vlulātez oīs lacerāt ⁊ p̄sequūtur et mordēt. Cū enī hñdant diuicūs vsitār frequātanr. qñ fiūt paupes ꝓtē pnūtur ⁊ abiciunr. Exēpluz arboris q̄ visitat ⁊ obſuat diligēter qñ fruct⁹ ē ī ea. Sz ablato fructu negel et exponit vt pz in vineis q̄ claudūt tp̄e fructu ⁊ post modū exponūt. Exēplū de moriali q̄ sorori penitēti. pctā exprobrauit. et post modicū cū ribaldo claustrū exiuit. ī q̄ cōpletuz ē illud. Ecclesiastici. xx viij. g. Qui oblectār. ⁊ c. Quīto ē dolor sustinēdus. hic ē dolor mūdane aduersitais. huiꝰ exēpluz hēm⁹ ī capite nr̄o de quo dr. ysa. liij. b. Vere dolores nr̄os ipe tulit. et lāguores nostros ipe portat Scim⁹ q̄ non ē possibile qꝺ caput doleat. ⁊ cerera mēbra sine dolore remaneāt. secūduz illud poeticuz. Cui caput īfirmū. cetera mēbra dolēt. Cuz igitur caput nr̄m xp̄s. tot dolores sustinuerit. iustuz est. ⁊ q̄i necessariuz q̄ dolores ī presēti sustineam⁹. alter enīz de familia ei⁹ nō possem⁹ esse. Unde de bono milite dicit Job. xxiij. g. Caro ei⁹ dum viuit dolebit. ⁊ c. ij. Mach. vi g. Duros cordis sustineo dolores.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Est igitur hic dolor sustinend⁹. Eccle. ij.a·Indolore sustine.⁊ ihumiliate tua paciam habe.qm̃ in igne ⁊ c. Omnes ei ad laborez nascimur. ꝟ iō.ps.lxviij. Ego sum paup ⁊ dolens.⁊ c. Jdeo puer tāq̄ ꝓpheta sui nascit plorans. Exēplus pugilis q̄ nud⁹ ⁊ ī ermis aggredit bellum. Exēplus de illo qui de terra sua mittit ierilin.et de icarserato que ꝓgredit ad supplicin. Ad hoc enim nascimur vt in cōtinua pugna simus.vt ī exiliovt necessariū domūm mortis senciam⁹.propt hoc etiā dicit. Je.xx.g.Quare deuulua egress⁹ sum videre laborē et dolorē.⁊c.¶ Mono est dolor abhorrēd⁹.et hic ē dolor vlti me resolutionis.de quo.ps.xxx.Defecit ī dolore mea vita.et āni mei.⁊c.Baruc. ij.e.Non audierūtvocē tuā dñe.Seqt et ecce mortui sunt ī doloribꝰ pessimis Mal⁹ est dolor mortis:qr separat ab amicis ⁊ cognatis.pessim⁹ est qr aīa a corpe sepat.Jdeo timēdus qr subitus Exēplū scintille q̄ cito extīguit.et fumi q̄ cito dispgit.et de rosa q̄ nunc rubet ⁊ statim marcescit.i.th.v.a. Cum dixerint pax ⁊ securitas.tūc repētinus supueniet inkit⁹.Ecce ꝙ subit⁹ ⁊ īcertus·Exēplum de fulgure ꝙ in īstanti dissoluit magnā krim Seqt q̄ dolor p turiētis.Ecce ꝙ grauissim⁹.īpartu q̄dem ruptis carnib⁹extrahet fet⁹ avē tre.sz ī morte cuiusz extrahetur aīa a corpore.Squit.Et nō effugiet. Ecce ꝙ ē ꝓpetuus.⁊q̄ necessari⁹.Mirabile si euadere possūt quo ex vna pte dya⁹ ex altera mors circūdat.ps.xvij.Circū dederūt me dolores mortis.⁊c. Sūt eī aliq̄ q̄ desinunt eē.sz nō penit⁹ sicvidemus de pellib⁹ aīaliū siūt sotulares ⁊ alia vsib⁹ humanis necessaria.Sz cadauer ad nichil aliud erit necessariuz. vsq; dum pōt generalē remortionē. cō solidatum fuerit.ppt hoc dr. ps.c.iij. Deficiāt pctōres a terra. ⁊ iiqui ita vt nō sint.Ecclesiastici.xiiij.f.Omē opus corruptibile ī fine deficiet.⁊ qui opat illud cū illo pibit¶ Septīo.est dolor p cauēdus.⁊ hic ē dolor eterne dāpnationis.⁊ hūc dolorē a grauat acerbitas ī ꝓparabilis.illic eī vlulabūt miseri pre dolore.sicut lup⁹ īpedita capt⁹.et sicut deoriat⁹.ysa.lxv.d. Serui mei laudabūt p exultatiōe cordis vr⁹ pangustia sps vlulabitis.⁊ hoc significatur. Apoc.xvi·e.Ubi dr ꝙ māducabūt linguas suas predolore qd̄ pcipue tāgit aduocatos. agrauat ecia hunc dolorez anxietas in mitigabilis.nulla enī erit spes alleuiationis.ꝓpter ꝙ fugit blaphemabūt dn̄ a quo nulli expectabūt remediū:similes desperatis. Apoca. xvi.e.Blaphemabūt deū celi predolorib⁹ ⁊ vulneribꝰ suis.⁊c.Dn̄s enī medici de mūdo non possent eis exibere medicinā.Je.xxx.d. Jnsanabilis ē dolor tuus ꝓpter multitndinē iniqtatuz tuarum.⁊c.Agrauat in sup ⁊ hunc dolorē eternitat q̄s ī terminabilis Nulla spes erit unq̄ euassionis. Tunc enī dicetur eis cum derisione illud. ysa.l.g. Ambulate in lumine ignis vestri. et in flāmis quas succendistis de manu mea factū est hoc vobis. Jndoloribus dormietis.Si dormitis supple qd̄ erit ipossibile. Quis enī dormiet in igne. vel in tāto dolore.Tunc dicent miseri illud.ps.xvij.Dolores inferni circundederūt me.ꝓoccupauerūt.⁊ c.aqbus nos liberet qui videx est viuorūt mortuorū.et iutroducat in gloriam suam.

¶ De elemosina. c.xxxii

Elemosina debz dari festinā ter ¶ Habundāter. ¶ Et yla riter. ¶ Primo dz dari elemosina festināter.qr qs cito dat bis dat.puer. iij.f. Ne dicas amico tuovade et cras dabo tibi.cum statim possis dare. Ecclesiastici.x.a. Cor in opis ne afflixeris.et non protrahas donū angustiati .attēdere debet hic illi qui permanus ꝓprias in vita sua

(c) 2006 Ministerio de Cultura

nulli volunt distribuere.sed per manus alienas post mortem suam exper tantes q̄ tūc fiat eis candelū de faria sua cum mortui fuerint.et medicina detur eis post mortem contra ꝓsiliuz sap̄.Ecclesiastici.xviij.d. Ante langorem adhibe medicinam.melior ē vna candella ante q̄ due retro.elemosina que datur in vita est lucerna que precedit aliq̄ seruans cuz ne cadat in lutum vel foueam.Illa que fit post mortem est sicut lucerna que defertur alicui post tergum.que non custodit euz ne cadat in foueam inferni.Augu. Considerate fratres q̄ multi subito bona sua perdiderunt.que studiose recondebant.ꝛ quorum penituerunt.qꝛ non audierunt consilium domini dicentis.Da pauperibus ꝛ habebis thesaurum in celo.Crisoꝰ.illic congregabam.vbi habes patriam. Qui enim collocat thesaurum in terra nō habet q̄ speret in celo. At qui enim aspicis in celum.vbi nichil habes repositum. Quis iudicaret pauperem diuitem cui in alieno hospicio seruitur auro et argento in mensa.ꝛ nullus lz et extra portare.Job.xxvij. f. Diues cum dormierit nullus secum affert. Amb. Non sunt bona hominis que secū ferre non potesSola mia comes ē defūc torū.hic ergo tuum reputa q̄ pauperibus erogasti.quicq̄t enim ꝑ mūdo feciſti.perdituz habe. mūdus ei ē tāq̄ bursa pforata.vbi q̄cquid ponit totū exhibit.Aggei.i.bQui congregauit mercesposuit eas in saccū pertusum.In mercibꝰ magis lucratiuis ponūt mercatores nūmos.ꝛ in terra magis fertili iacitur semen.Mercatores aūt dilīgēter attendūt cui magis credāt merces et vbi reponant.Sic ꝛ tu scias cū credas credencias tuas.ꝛ illi soli cōmitas qui potens est depositū tuū ꝙuare ap̄.ij.thim.i. e. Scio cui credidi et certus sum quia potens est depositum meum seruare in illum diem iustus iudex.Item semen gelu pressum ꝛ retardatum vberius fructificat alī. Sic ela que aduersitate prestatur.maiorez habet remuneratōez.et illa cui detrahit.q̄ que laudatur M.v.g.Sit ela tua iabscondito ꝛc. ¶ Scōo debet dari ela hūdanter.Ecclesiasti.xxxv.b. da altissimo sed donati eius.i.sicut se ꝛ sua dedit tibi sic tu et te et tua sibi. Sicut enim michi retinuit erga te. sic tu nichil retineas erga ipsum.Sicut fuit tibi largus.sic et tu ei.thobi. iiij.b.Quō poteris illa esto misericors Si multum tibi fuerit hūdant tribue Hota.nullꝰ pōt se excusare ꝑacollatione ele.licet pauper sit.cui alīn tantuz placeat deo obolum qō dat pauper ꝑ deo.sicut si diues daret centum denarios.Exemplum de paupere vidua. Lu.xxi.a.Libēter emeret aliquis pauper carnes.vel vinum si tm̄ crederet se habiturum pro vno denario q̄ dimes pro centum.p̄s.xxxvi. Justus misereturꝛ tribuet.glo.semper est iusto aliud q̄ det saltem orationem.M.x. Qui dederit calicem aque frigide tm̄ non perdet ꝛc.Crisoꝰ.Si videris inopem ꝛ dixeris iuuenis ꝛ sanus nichil agens.quare non laboras.hic dic ad temetipsum .cum sanus sis.ꝛ michi agis eorum que tibi ōs ī tūc xerit.Dicit autem.Qui non laborat ñ manducet.Si vero dicas.semel vel bis dedi. Quid ergo? Non indiget rursum cibari qui semel est cibatus? ¶ Doneventer tertio has leges. Ite in vinea illa libēciꝰ sumptuose colligī q̄ bonūvinū affert.q̄ illa q̄ prauū vl̄ nichil.Sic pauperes magis inuitandi sunt q̄ diuites qꝛ renumeratio maioꝛ habebit Meliꝰ ē lucrari ī stupis ꝛ burello.q̄ perdere in gemmis ꝛ scarleto Sic meliꝰ ē pauꝑibꝰ ꝛ vilibꝰ dare.q̄ diuitibꝰ de q̄bꝰ nullū lucrū hēbitur.Luc.xiiij.c.Cum facis ꝓuiuium illis cenā noli vocare

(c) 2006 Ministerio de Cultura

amicos ꝛ diuites ꝛc. Item creditor dã do pecuniam ad vsuram plus lucrat ꝙ debitor. Sic ꝙ dat· eꝫ lucrat magꝭ quã qui· accipit. Diuites autem qꝫ tri buunt pauperibꝰ. deo ad vsurã mutu ant ꝑuer. xix. e. Feneratur deo qui mi seretur pauperi. glo. Centuplum acce pturus. Act. xx. g. Beatius est dare ꝙ accipere. ¶ Tertio dꝫ dari eꝫ ylariter ꝛ ĩtentõne bona. Cor. ix. b. Non ex tri= stitia aut nccitate ylarez datorẽ diligit deꝰ Criſoꝰ. Cũ tali vultu respicit deꝰ ea ꝙ facis cũ ꝙli facis Ivo dr Eccleſia xxxv. b. In omni dato ylarẽ facvultuꝫ tuum. quia bonus vultus valet vnum ferculum. Qui arridet speculo. et spe culum ei. Itez occulus intentionis ſẽ= per debet precedere manũ operationis Ideo solet dici operario. Respice ĩ ma nibus tuis. Si carpentarius ꝑcuteret ex vna ꝑte. ꝛ respiceret ex alia. forſitã ꝛ se lederet et rectũ opus. vel iectũ nõ faceret. Sic pictor ꝛ ſcriptor. ꝑů. iiij. g. Palpebre tue precedant greſſus tuos Señ. Mondd detur refer. ſꝫ ꝙ mẽte R. Aquanit opes aĩo ꝙ exiguũ tribuit. ſꝫ libẽter Qui ſic miſericors fuerit miaꝫ ꝓſeqꝫ. m. v. b. Cũ mĩa dei fonsſit.. mia vra riuulus a fõte mĩe dei fluẽs. Quõ poſſet eẽ ꝙ riuulus vre mĩe ad ꝓrimũ fluerct. ꝛ. fõs dine mĩe nobis ſicc⁹ eẽt. Au. Fluit riuul⁹. ꝛ fõs ſiccabiꝫ. q. d. nõ ꝑt esſe qr riuulus deſcẽdit a fonte. vn⁹ quiſqꝫ talẽ indulgentiam accepturus est a deo. qualem dederit proximo.

De ebrietate. c. xxxiii.

Ebrietas ſm augustinũ ẽ vi le ſepulcrũ rõnis ꝛ furor mẽ tis. Idẽ Ebrietas mltos sub uertit ſenſum minuit. ꝛ egri tudinez inducit Ex ebrietate mlta ma la proueniunt nam.

Grauat naturam.
Accendit luxuriã.
Facit hoĩez ſeruuz
Reddit ipz inſanũ.

¶ Primo igitur ebrietas grauat naturã vñ dicit. Luc. xxi. f. Dñs attendite ne gra uentur cordavra crapula ꝛ ebrietate gre. Quarto corꝑ implet. aĩa minorat Baſiliꝰ. Ebrioſus cum putat bibere bibr. Sicut enim pi= ſcis cũ auidis faucibus ꝓperat vt glu ciat eſcam reppente hamuz infra fau ces repperit Ita ꝛ ebrioſus ĩtra ſe ꝓvi num ſuſcipit inimicum. q infra eum morans. impellit ad oĩe opus nefan dum. ꝛ hõ rõnalis. vt irõale aꝫ fatiga= tur. ꝛ ſic natura ex ebrietate grauatur ¶ Secundo incendit luxuriam ꝑů. xx. a. Luxurioſa res vinum ꝛ tumltuoſa ebrietas. q cũq in hijs delectaꝫ. ñ erit ſapiens Ihe. Aenter mero eſtuãs cito ſpumat in libidinem. Augꝰ. Ebrietas gignit furorem cordis ꝛ libidinis flã= mam. vnde. Apoꝰ. Epheſ. v. d. Nolite inebriari vino in quo eſt luxuria.

¶ Tertio facit hominem ſeruum pcti. Nulli pctõ ꝑt reſiſtere qui captus eſt hoc vitio. Dyabolus quidẽ dz cũ ꝓ os. ꝛ ducit cũ quo vult. Galienus. Ebrius ſeruꝰ ẽ oĩm pctõꝝ. qr ex quo dyabolꝰ cepit portã clauſtri. de facili totã fami liaz ſuam ĩtroducit. Señ. Voluptates inter res vilissimas precipue extir= ꝑa. que more latronum in hoc nos cõ plectuntur vt ſtrangulent. ¶ Quar= to facit et reddit hominem inſanum Señ. Ebrietas nichil aliud ẽ ꝙ volun taria inſania. Tullius. Recta mente vti non poſſunt. multo vino et cibo repleti. Oſee. vij. b. Ceperũt principes furere a vino. yſyꝰ. Ebrietas ita mẽtẽ alienat. vt vbi ſit neſciat. vñ ꝛc. nec ma lum ſentitur qõ ꝓ ebrietatez commit= tiꝫ. Baſiliꝰ. Ebrioſus putat ſe aliquid optime agere. cuz fuerit in principitõ deuolutus. ¶ Quito egeſtatẽ pat. Ec cleſiaſtici. xix. a. Qui parꝰ ebrioſus non locupletabiꝫ ꝑů. xxi. d. Qui diligit epu ſtolas. in egeſtate erit. qui amat vi= num ꝛ pinguia non ditabitur. ¶ Ter= to procurat famez. Oſee. iiij. c.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Comedant ꝛ nō saturabuntur Jhc. voluptas hīta. famē nō saturitatem perit ꝫ fetorem et corruptionem. Si quis haberet vas qꝫ corrūpet vinū. qnādo esset infusum. stultus esset qui de meliori in eo infunderet. Tale vas ē corpus humanū in quo q̄cquid infundit totum corrūpitur ꝛ fetidum efficit. Joel. i. b. Ululate qui bibitis vinū in dulcedine sua. qm̄ p̄ist ab ore vestro. ꝯg. Ebrietas est blādus dem̄. dulce venenum suaue pctm̄. quā qui in se habet. se nō hz. & q̄ facit. non facit pctm̄ ꝫ tot⁹. est pctm̄. Exēpluz de illo qui post ebrietatē voluit opprimere mātez: patrēq; occidere. qđ ān nolebat

De erubescēcia c. xxxiiii

Erubescēcia ē bona et mala. Sunt aūt quidā qui magis erubescūt de bona operatione quam de mala.

Quidam enim de istis sunt.
Sicut equi in sonitu foliorum
Sicut puer in latratu catulorum
Sicut stulti i cōfessione pctōrum

¶ Primo quidā sunt sicut eq̄ vmbratiles q̄ terrentur i somitu foliorū ꝛ vmbra arborū et lapiū. ꝛ nō audēt trāsire Sz armigeri q̄ equos equitāt. faciūt trāsire frequēter p̄ loca que formidāt Sic ꝛ isti facere deberēt vt ea que magister formidant frequētius facerent vt ē ieiunare. Ecclesias visitare. predicationes audire elemosinas facere. et spūalia cogitare. ꝛ similia bona facere Scdo sūt sicut pueri qui terrent latratu catulorum qui ad huc mordere nesciūt. Sen. auctoritatē habeam⁹ senuz sz vicia puerouz. nō puerorū tm̄ sz infancium. etiā illi leuia formidāt. s. irrisiones. hūj vero falsa reputāt dedecus q̄ ē honor. s. sentire deo. nos vtraque. Oq̄ streni milites q̄ pp latratū canūt custodiēciū gregē dyaboli dereliquūt deum suum. certuz ē qꝛ fugerēt si gladios ꝛ enses viderent cōtra se. Si aliquis de militibus regis ipso petente ab eo seruitium debitum. diceret non audere se ei seruire. qꝛ Jn̄ homines loquerent ꝛ propter hoc feudum suū qđ a rege teneret perderet. stultus reputaretur. q̄tomagis ille qui propter verba detractorū dimittit seruire deo

¶ Tertio aliqui assimilant stultis qui erubescūt deligatione vulnerū. Sic q̄ erubescūt de peccatorum p̄fessione. et de pēitēcie susceptōe. qđ ē ac si erubescerēt de manuū lotiōe ꝛ debitoꝝ solutione. Nullus ē qui sane mētis sit qui claudicātez nō p̄cēpiat si viderat se irrideri ab eo de hoc q̄ recte incedit. et quis nō iudicet eum fatuū si idcovelit claudicātī assimulari. qꝛ ab eo deridetur. Item nō ē vituperium auro ꝛ argento. si tumēta non appreciāt. qꝛ nesciunt estimare. nisi fenuū ꝛ stipulam ꝛ huiusmodi. puer. xiiij. a. Ambulans recto itinere despicit ab eo q̄ in fami graditur via. Item talis erubescit de eo q̄ est sanus. alijs leprosis. q̄ mundus est alijs de turpatis. q̄ stat alijs cadentibus. Seneca. Sit tibi tam turpe laudari a turpibus. q̄ si laudareris obturpia. Seneca. Nunquā multis sz quibus placeas cogites. lector esto q̄ riens displices malis et malorum de te estimationes malas. veram tui laudem describere.

De exemplo. c. xxxv.

Exemplum duplex nobis relinquitur. malorū. s. ꝛ bonoꝝ Malorū exēplū nobis relinquitur vt a pctō caueamus. Bonorum autem vt eorum exemplo proficiamus. Unde dicit dom̄in⁹ vnicuique fideli. Exodus. xx. v. g. Vade ꝛ fac secunduz exēplar. qđ tibi monstratum ē in monte. mons iste sacra scriptura ē. vade igitur. ꝛ lege scripꝝ̄ ꝛ ibi in veīes malos pp pctm̄ punitos cru

(c) 2008 Ministério de Cultura

deliter.bonos autem premiatos nobi liter. Jn exemplū aũt nobis reliquũt Primi pentesvt caueamus a pecca to iobie. Sodoite. vt caueam⁹ a pctõ carnalitat⁹ Jsrlite. vt caueam⁹ a pctõ infidelitatis Iuiuite vt caueam⁹ a pctõ istabilitatis ¶ Primo relinquũt nobis pmi pentes adã.s. et eua i exemplū. vt caueam⁹ a pctõ iobiet temi tatis q nõ soluz pctm̃ iobie ꝯmiserũt sz apeccata sex mortalia commiserunt Quere i isto libro.ca. de sex crimib⁹ Ade.iij. Et pp pctm̃ iobedie mortem temporalẽ icurrerunt. Jac.xiij.d. Adã exemplum meũ ab adolescentia mea Quividerit medicum aliqua potõne mori.non libenter post ipsuz de illa bi beret. Sic qui videt prelatum vel prez suum vel alium malo opere. vel alio veneno pctī spiritualiter mortuuz nõ debet eum sequi. Job.vi.b. Angusta re poterit quis q gustatuz affert mor tem. ¶ Secundo relinquuntur vobis in exemplum sodomite vt caueam⁹ a pctõ carnalitatis.ij.pe.ij.b. Ciuitates sodomorum t gomoreorum in ci nere redigens euersione dampnauit. Exemplum eorũ q impie acturi sunt ponens. Qui videret aliq in ignem cadere t ꝯburi. vel in foueã t suffoca ri. vel in aqua submergi. non sequere tur eũ. sz vitaret. Sic nec isti sunt imi tandi nec alij eoz similes qr dicit glo. qr ex eoz imitatõe mors seqtur eter na. Exo.xxi.f. Mandabatur vt si quis aperiret cisternam t non operiret eaz et ceciderit bos vel asinus in eam. i. aliquis simplex exẽplo alterius pecca uerit. do⁹ cisterne reddet preciũ. i. con dignam penitentiam. et aĺ mortuum erit suuz. i. pctm̃ ei iputabitur. ¶ Ter tio relinquuntur nobis in exemplum filij israel. vt caueam⁹ a pctõ ifidelita tis. Ad hebre.iiij.f. Festinem⁹ igredi in illaz requiem nequis incidat in ip sum incredulitatis. Exemplũ glo. Jn qua patres nostri fuerunt. qui ꝓpt in credulitatem suam terram promissio nis non intrauerunt. quando illi qui sciunt viam errant. non est mirũ si illi errant qui nesciunt. Et tamen fatuus est, qui scienter sequitur deuiantem. li bri q sũt scripti ad exẽplaria fta solẽt esse falsi. Jdeo non ẽ mirum si multi sũt mali et corrupti. qr exẽplaria eorũ scilicet prelati et parentes mali corru pti sunt. Je.v.b Jbo ad optimates et ipsi magis fregerunt iuguz ꝛc. Et tñ non ex hoc sumus excusati. qr si sacer dotes vineam suam quando florere i cipit vindemiaret. nemo exẽplo illi⁹ si militer de sua faceret. Quõ g cuiusq aiaz tuã pdis. cui exemplo illi⁹ nolles denarium amittere. Jtem si videres aliq malũ mercatũ facere exẽplo illi⁹ caueres tibi de silī. Deut.xviij.c. Cave ne imitari vellis abhomiationem gentium. ¶ Quarto ponuntur nobis in exemplum niuiuite. vt caueamus a pctõ instabilitatis. qr non steterunt i pñia. Mañ.iij.b. ponam te in exemplũ et erit ois qviderit te resiliet a te. t di cet. Vastata ẽ niniue. ¶ Quinto i exẽ pluz relinquit nobis meõria sctõz vt advirtutes tẽdam⁹. debe⁹ ei respicere sctõs q nos ꝓcesserũt. vt defcũs nros cognoscam⁹ t emendem⁹. Job.xxxiij. f. Respiciet hõ t dicet. peccaui. et vere deliqui. t vt erã dignus nõ recepi. Et nota. qz dicit respiciet. Sicut antiqua exẽplaria respiciũt. vt prauitas t fls tas nouoz librorz emẽdetur. antiq ẽiz scti. exẽplaria nobis sũt. vt ilt nos ꝓfor memus. Acc.iij.b. Dicit petr⁹ claudo Respice in nos. Et sicut scriptor qui vult vere scribere. semp habet oculuz ad exemplar alioquin falsuz sepe scri beret. Sic et nos ad vitam sanctorum respiciamus. et illis nos conformem⁹ Hab.iiij.c. Emulamini bonum in bo no semper. Cemẽtarius qñ ponꝫ t ap tat modulum ad lapidem defectum

(c) 2006 Ministerio de Cultura

lapidis percipit.ꝛ carpentarius lignū
mensurans lignea tortuositatē illi⁹ et
gibbositatem cognoscit Sic mēsurare
remus vitā nr̄am ad vitam ꝛ pñiam
scrō⁹ ꝛ antiquo⁹ prīm.q.nullā reputa-
rem⁹. Deñ. Nisi ad regl̄am.praua nō
corriges. Idez.vnā sp̄ ad aquā viuas
regulā p̄nde.ꝛ ad illam oīnez vitā tuā
exeq̄. Itē cera fcipit formā quā i sigil
lo iuenit.ꝛ metallū qualē inuenit i mo
dulo.siue tortā siue rectā Sic iuuenes
formā viuēdi quā inuenīt in antiq̄s
Sed mlti sūt qui cici⁹ q̄runt formā re
ctā ad iformādū sotulares suos q̄ ad
informādū vitam suam.phi.iij.f. Imi
tatores mei estote ꝛc. ¶ Proponit nob
ꝫ i exēplū scto⁹ memoria aduirtutes.
Xp̄s in exmplum pacie ꝛ humilitatis
Alij scti i exemplū.pñie ꝛ viuacitatis.
Perseuerantie ꝛ longaminitatis
¶ Primo ꝓponitur nobis xp̄s i exēm
pacie et hūilitatis. qñ lauit pedes dis
cipulorum suoruz. Jo.xiij.c. Si ego la
ui pedes vr̄os dns ꝛ magister ꝛc. Exē
plū ei dedi vobis.ꝛc.qz ñ ē seru⁹ maior
dño suo. De paciētia autem .i. Pe.ij.
f. Xp̄s passus est pro nobis vobis relin
quens exēpluz.ꝛc. Similiter tob.xvij.
b. posuit me.q.in prouerbium vulgi.
ꝛ exemplum sum corā eis. Et tho.ij.d.
Manc temptationem permisit deus il
li euenire.vt posteris daretur exēplū
paciētie ꝛc. ¶ Scdo. proponitur nobis
in exēplū pacie ꝛ viuacitatis sic fuerūt
scti martires .scti apostoli.cōfessores
.virgines ꝓtra pigritantes ꝛ desidio
sos.prouer.xxiiij. f .per agrum pigri
hominis transiui ꝛc.qd cum vidissem
exēplo didici disciplinā vsquoq̄ piger
dormis sompno scilz mortis.ꝛ iaces in
icto peccati. Surge ꝛc. ¶ Tertio. ꝓpo
nūtur nobis alij scti ꝛ ꝓphete i exēplū
perseuerantie ꝛ longanimitatis. Jac.
v.e. Exēplum accipite fratres mei ex
itus mali non culpe.sed pene et lon-
guanimitatis prophetas qui locuti sūt

De excōicatione c.xxxvi.

Excommunicatio Due sunt
spēs excōicationis. Maior
s.ꝛ.minor Minor separat a
sacrāmtis ecc̄e. Maior vo
ab ingressu ecc̄e.ꝛ co ione fideliuz. Et
possūt assignari multe rōnes qr timen
da sit excōmunicatio. Timēda ē quia
Separat animam a deo · ¶ Prīo qr
Et tradit eam dyabolo. gladi⁹ spūalis
Et priuat omni auxilio est qui ma
gis est timēdus q̄ materialis gladi⁹
spūalis separat aīaz a dō. sz matialis se
parat a corpore Au. Grauius ē hoc illi
q̄ si feriretur gladio. vel a feris deuo
raretur. vel a flāmis vreret. ¶ Scdo ti
mēda ē excōmunicatio qz hō excōicat⁹
ē sic capt⁹ ab hostib⁹ suis. oī in succur
su ꝛ auxilio destitut⁹. qz ē puat⁹ ꝯmuī
one fideliū nec hr̄ partē i aliquib⁹ bo
nis q̄ fiunt ab ecc̄a. Ipse similis ē illi
qui cecidit in foueam sub onere. nec
hēt qui subleuet ip̄m. Ecclesiastes. iiij
e. ve soli quia si ceciderit ꝛc. Item ē
vt membrum abscisum a corpore. qđ
nullius valoris ē. quid enim valz mē-
brum abscisum a corpore-i. hō sepatus
a ꝯmūicatōe fideliū. Sicut qñ vnū mē
brū abscidit oīa alia membra com-
tremiscunt. Sic qñ homo separatur
a corpore xp̄i p excoicatōez. Corp⁹ aūt
xp̄i ē ecclesia. cui⁹ mēbra sūt fideles.
a quib⁹ excoicat⁹ p sniam excmunica
tionis separatur. Augu. Nichil sic ti-
mere dz christian⁹ q̄ separari a corpe
xp̄i Itez ē sicut canis immūd⁹ cui non
licet intrare ecc̄am. Apoc. vlt. Foris
canes ꝛc. Ecclesiastes. xiij. Que ꝓca
tio sci ad canem. vñ sicut canes immo
magis q̄ canes expellendi sunt de ec-
clesia. Item est sicut arbor euulsa a
terra. et palmes a vinea et ramus ab
arbore. qui vigorem ꝛ fructum perdit
Sic excomunicatus omnia bona per
dit que fiunt in ecclesia. quia separa-
tus a comunione oīm. membrū ei ab-

(c) 2006 Ministerio de Cultura

scisuz nõ vegetaꝫ a corpe. nec palmes a vinea. Sic nec homo seperatus ab ecclesia. Jo. xv. Sicut palmes non potest facere fructum nisi manserit in vite. sic et vos nisi in me mãseritis. sz nõ aptum nisi ad ignem. Eze. xv. Filihominis qui fiet de ligno vicijs. ꝛ c. Ecce datum est ī escam ignis. s. ĩferni ¶ Tertio excõicatus. i. tradit dyabolus p sentẽtiã excoicaõis. Cor. v. Ego quidẽ absens corpore. presens aũt spũ iudicaui huiusmodi hominez tradere sathane. Dyaꝰ ẽ sicut canis qui ad macelluz expectat. vt si quit ꝓficiaꝫ accipiat ꝛ deuozet. vnde sicut ecclesia hereticos ꝯuictos relĩqt seculari potestati ita illi qui excoĩantur potãti sathane traduntur. Augu. Omis xp̃ianus qui excoĩcatur sathane tradr̃. ¶ Per vnum excoĩcatum dyaꝰ lucratur multos. vñ quidã dyaꝰ loquens in quodã demoniaco post multas coniurationes cuiusdã boni viri. dixit ei ꝙ hoc erat peccatum p qꝺ plures lucrabãtur. vnꝰ enim excõmunicatus vna die quãdoqꝫ facit peccare centum personas. dum facit eas coĩcare sibi. Et nota. ꝙ ille qui cõmunicat cuz excoĩcato. peccat in se. qz nõ cauet sibi ab eo qui habet morbuz ꝓtagiosum in quo videꝫ se minꝰ amare quã afinuz. quibus caueret ab illis qui morbum ꝓtagiosum haberẽt. ¶ Peccant in eũ cui ꝯmunicat. qz aufert ei remedium mortis. s. ꝯfusionẽ p quam corrigi deberet. Ecclesiastici. iiij. Est cõfusio adducẽs gloriã. ¶ Peccat in eũ p quo excoĩcatus ẽ qz aufert ei rẽ suã ¶ Peccat etiã in deum ꝙ in mĩstro suo spernit. Luc. x. Qui vos spernit me spernit. Et qz potiꝰ amat priuari mensa dei quã excoĩcari et societate filioz dyaboli quã filioz dei. Et ideo merito in inferno socius erit dyaboli

De exaltatione c'xxxvii.

Exaltatio. ad exaltationẽ veram venitur. ¶ Per fidei firmitatem
Per obedientiam veram.
Per puram humilitatem.
Per pacienciaz rectam.
Per iusticiam cõgruam.
Et mansuetudine.
Cum perseuerancia. firma.

Primo enĩ ad veram exaltationẽ veitur per fidei firmitatem. ps. lx. A finib⁹ terre ad te clamaui dum auxiaretur coꝛ meum ĩpetra exaltasti me. in xp̃o io. Meretur fides exaltari. qz victoriosa est. ĩ bello spirituali. Sicut pugil pꝰ victoriam meretur exaltari. habet aũt fides victoriã de triplici hoste. Heb. xi Sancti perfidem viscerũt regna. s. carnis. mũdi. ꝛ dyabolivt hr̃ ãte capitulo ō fide. scdo exaltaꝫ p obediẽciã xp̃i. q̃ voluit xp̃s doceri a patre ĩ cruce. qz ex hijs qui passus est didicit obediencia phi. ij. Factus ẽ obediens patri vsqꝫ ad mortem. Et si parũ de genere mortis. vsqꝫ ad mortem turpissimaz. Fuit enim mors eius turpis propter locũ. qz in caluaria. Turpioꝛ propter crucez qz pena erat latronum. Turpissima qz inter latrones mortuus est propter ꝙ et deus exaltauit illum. Si ergo dñs tuus obediuit vsque ad mortez turpissimam bene deberes ei obedire vsqꝫ ad mortem pulcherrimã. s. penitenciã q̃ pulcra dicitur. qz aufert peccati turpitudinẽ pulchrioꝛ. qz deo placere facit per gr̃ãm pulcherrimã. qz facit dignũ vita eterna. M. iij. Peniam agite. apropiquabit cĩ regnum celoꝝ. ¶ Tertio per humilitatẽ pfectã. Luc. vij. Qui se humiliat exaltabitur. Oõ valis sñ colle. i. huilitas sñ exultatõne nec collis sñ valle. i. neqꝫ exaltatõ sine huilitate. vñ seqr̃. Et q̃ exaltat huiliabr̃. Luc. ij. Deposuit. po. desede sup ex. ps. lxxij. Deiecisti eos dum alleuarent Exẽplũ de arboꝛe q̃ difficile ꝛ longuo tpe exaltaꝫ et subito flatu vẽtoꝝ. subvertitur. B. Paulatim ascendit. sed

(c) 2006 Ministerio de Cultura

non paulatim descendes. sz tanꝯ fulgur ⁊ alter sathanas. Exẽpluz de lucifero. ps. xxxvi Inimici dñi mox honorificati sunt et exaltati. deficientes. ꝯ admodum fumus deficietur. qui ꝯto plus ascendit. plus deficit. ps. xxxvi. vidi impium super exaltatum ⁊c. et transiui et ecce non erat. Stultum est querere ꝙ ita cito pdit. Sequitur. et exaltauit humiles. Ideo dicit. i. pe. v. Humiliamĩ sub potenti manu dei. vt vos exaltet in tempore visitationis.

Quarto per paciam. ps. Lix. De torrente. s. tribulationis in via bibit. ppt ea exal. caput. Glo. exaltauit eũ deus. Nota triplicem potum. s.

Sanctorum. ¶ Primus est sctõꝝ
Tribulatoruz. in gloria. ps. lxxiij.
⁊ pctõrum Calix i manu dei vini meri. i. praui gaudij. ysa. xxv. faciet dñs i mõte hoc conuiuiũ pingue. ⁊c. In toto mũdo nõ ẽ vn⁹ pinguis morsell⁹ Sz oẽs aridi sunt respectu xpi ⁊ sctõꝝ ¶ Scos ẽ mixt⁹ tribulatoꝝ. ps. lxxiij. Ple⁹ mixto. qr iclĩauit ex h⁹ i hoc. ps. xciij. Scoz mlitudinẽ doloꝝ meoꝝ i corde meo. ꝺsolatões tue leti ⁊c. Tẽpat nob do⁹ calicẽ istũ. qr tot⁹ mũd⁹ ñ possz ferre vnã guttã gaudij nisi esset parita. Exẽplũ. de pet⁹ in transfiguratiõe ¶ Tertius ẽ fecis pctõꝝ q i pseti potãt feces carnaliũ voluptatũ. ⁊ ꝓ hijs potabũt feces penaruz infernaliu. ps. lxxiij. Fex ei⁹ non ẽ exinanita. ⁊c. Idẽ ignis sulphur. ad temperandum calicez istũ pecijt diues guttã aque et nõ hũit. qr noluit bibere h de mixto bibet de puro iferni tm̃ ꝙ nõ poterit exalare. qr fex ei⁹ nõ ẽ exinanita. i. non finiet. Eze. xxiij. Calicẽ hes ꝓfundũ ⁊ latũ et eris. i derisuz ⁊ i sbsannatõez q ẽ capacissia ebrietate. ⁊ dolore replebis. et calice. mioris ⁊ tristie. ⁊ bibes et potabis illum vsq; ad feces. id est finem

¶ Quinto per iusticiam. psalmus. In iustia tua. s. quam a te habent exal rabũtur. iuste. ergo iudicate filij hoim ps. lxxiij. Cornua peccatoruz ꝙfringã q sunt posita ⁊ habũdantia. rez sapia mundi. quib⁹ ventilant pauges. Eze. xxiij. Cornib⁹ vris vẽtilabit⁹. ps. lxxiij Nolite exaltare cornu vestrum. h cornua ꝙfringet do⁹ qñ potẽtiã puerz in iudiciũ. diuicias i paupertatez sapiaz in fatuitatem. sz exaltabuntur cornua iusti q mõ depmunt. ps. lxxxviij. exaltaui electũ ꝺ plebe mea. Nõ. ꝙ facies moysi apperuit cornuta ex consortio deo. sic multi ex consortio magnorum Amos. vi. Qui letamini i nichili ⁊ dicitis. Nunquid in fortitudine nostra assumpsim⁹ nobis cornua: Ecce ego suscitabo sr vos gentẽ ⁊ conteret nos ¶ Sexto p mansuetudinem. ps. cxlix. Exaltauit mansuetos in salutem. i. scientes pati. Mali amantes guerram q volunt superare per deffensionẽ et vindictam exaltantur. sed non ad salutem. sz i dampnationẽ. ⁊ tales nonvincunt. sz vincuntur. qr illevincit q patit Ap⁹. Noli vinci a malo. sz vince in bono malum. ¶ Septimo per perseuerantiã. ps. xxvi. Expecta dñm. ⁊ exaltauit te. Sicut dicitur obsesso. Expecta viriliter age resiste aduersario. et cõforta cor tuum. qr cito habebis succursum et custodi viam eius. et exaltabit te. vt hereditate capias terram. s. viuentiuz ad quam nos perducat.

De fide ca. xxxviii.

Ides est fundamentuz oĩm bonorum. vt dicit. Aug⁹. vñ ꝺr ruinam q̃re q sine ea vult hedificare. In fide est stabile hedificium Ñ cũ fides i aliquo destruitur funditus in eo bonum destruitur. Item fides ẽ radix omnium bonorum. et ceteraruz virtutum. vnde si hic radix euellatur. cetere virtutes arescunt. gg. Sicut rami sine radice arescunt ita quelz bõa opera lz videantur bona nulla sunt. si a fidei vnitate distungantur. Unde vi

(c) 2008 Ministerio de Cultura

ctoria spiritualis fidei ascribit. Hebr. xi. Scti p fidez vicerũt regna. s. regnũ Inferni. ¶ Primo regnũ Celi. inferni. vice cũ fidelib⁹ Et mundi. xp̃s. cõtriuit portas ere as et vectes ferreos confregit. et coti dievincit dum oratione fidelium aias a porta inferi eripit. ¶ Secũdo regnũ celi vincit. quiẽ. quadam violantia illud acquirit. Heb. xi. Sancti perfidi z. i. adepti sũt repromissiões. i. pe. i. Re portantes fidei vestre fierẽ salutẽ animaz vestrarum. ¶ Tertio regnũ mundi vĩcit. i. Jo. h ẽ victoria q̃ vĩcit munduz fides nr̃a. In quibusdã subiciẽdo z in aliquib⁹ abiciẽdo fides igr̃ vincit munduz z ea que sunt in mundo. s.

Diuicias. ¶ Primo vincit diuici
Delicias. as dum ostendit eas eẽ
z honores. muscipulam dyaboli. Augu. predam quam vis capere mus cipula est. quam dumuis capere cape peris. Item diuicias vincit cum eter nas meliores ostendit. Habebis. x. Ra pinam bonoruz nostroz cum gaudio Suscepistis cognoscentes vos habere meliorem et manentem substantiam Qui eniz verã fidẽ hẽt de deo. nõ q̃rit in hỹs miseriis diues fieri nec pluris enim ei mundus q̃ deus. gg. vilescũt temporalia dum considerantur eterna. ¶ Scõo vincit delicias dum corp⁹ vr̃m latronẽ ostendit morti ꝺdempnatum. de quo pz q̃ non decẽt eũ delicie Sene. oĩs capi tali supplicio. ꝺdempnati sum⁹. ysa. xi Erit. fides cinctoriuz renum eius. ¶ Tertio vincit honores dũ plenos ꝓfusione eos ostendit. phi. .iij. Hec in confusione eorũ q̃ terrena sapiunt. Et notandum q̃ mundus pugnat nobiscũ cum duabus manib⁹. s. Dextera prosperitatis. ꝓsperis alli z Sinistra aduersitatis. ciens adũsis terrenis. Sed nec illa appetenda. nec ista timẽda ex⁹ deo. Aug⁹. Omĩa bona terrena contẽpsit homo xp̃s. vt contempnẽda monstraret. z oĩa mala sustinuit. que sustinenda precipiebat. vt nec ĩ illis quereretur felicitas. nec in istis. aduersitas terreretur. Notandum etiam q̃ fides nostra debet esse

Una. ¶ Primo debet esse vna
Integra Eph̃. iiij. vnus de⁹. vna
Vera. fides. glo. vnum z idez
z viua. est quod creditur a cunctis fidelibus. Unde fides catholica dicitur vna. q̃ ille de principaliter fides est vnus est. z non mutatur. Exo. xx. Audi isrl̃ de⁹ tuus vnus est. p̃s. lxxx. Nõ erit in te deus recens Jac. i. apud q̃ nõ est transmutatõ. Ideo nec fides mutatur. Tho. ij. vitam illam expectamus quaz dominus daturus est hỹs qui fidem suam nunq̃ mutant ab eo. ¶ Secundo fides nostra debet esse integra. s. de oĩbus articulis fidei. artãs hoĩes ad articulos credendos. et ipsi crediti. artant. nos ad timorem z amorem dei vel ad aliam affectionem ad deum. Et nota q̃ nõ oĩa credẽda dici possunt articuli. sunt eĩ q̃dã q̃ fidẽ añcedunt vt q̃ sunt iuris naturalis. Sic ẽ h⁹ q̃ ꝓrio nõ ẽ nocenduz. Quedam vero consequntur fidem. vt annexuz esse futurum. licet tam hic q̃ illa sint credenda. tamen nõ sunt articuli fidei ¶ Tertio debet esse fides nostra vera. Natura aquile talis est. q̃ sigillatim ponit pullos suos in radio solis. et illos qui radios solis acute respiciunt. pascit z retinet. alios ad terram prohicit. Sic deus illos qui veram et integram fidem habent que est radius illuminans animam. amat et reficit. q. aquila prouocans pullos suos ad volandum. Sed alios. scilicet non credẽtes in tenebris iferni prohiciet. Eccle siastici. xvi. Ingente in creduli exardescet ira. ¶ Quarto debet esse viua. fides enim sine opere est sicut cadauer mortuum non valens se mouere. Ja. .ij. Sicut corpus sine spiritu mortuuz

(c) 2006 Ministerio de Cultura

nst. sic fides sine operibus. B. Quid ē fides que non operatur ex dilectione nisi cadauer exanime. vnde honoras deum munere fetido. Unde placcas deum fidei tui interfector. Ideo in iudicio apparebis ꝓditor et litteras tue dampnatōnis tunc deffers. Fides tua ostendet te christianum. et opera tua dei inimicum quia verbis te confiteris nosse deum factis autem negas. Aug⁹. Nolite tanꝯ de fide securi esse adiungite fidei rectam vitam. verbis confitemini vera de ūo. et factis bene operando. Item fidem sine operibus est. q. carbo extīctus cui musca in mū de cogitationis non timet in fide: Sz viuo non insidet. Sic temptator fugit eum qui habet fidem viuam quia nō habet fiduciam ꝙ possit ei preualere .i. Pe. v. Cui resistite fortes in fide. Item sine operibus caritatis est. q. cā dela extincta non valens pedes mentis dirigere. Fides enim mentem illuminat. et gressus dirigit. Aug⁹. fides ceteris virtutibus lumen ministrat. ꝙ multuz dyabolus laborat extingue re. Sicut latro qū intrat domuz lumē extinguit et fenestras claudit ne videatur. et sicut mercator deceptor tenebras querit vt decipiat. Jo. iij. Qui male agit lucem odit. et non venit ad lucem vt manifestentur opera eius. hic est occulus. interior quem coruus infernalis eruere querit. Sicut coruus primo currit ad oculū cadaueris nostrum quia hostis inuisibilis est et sine fide non vniuersaliter. et ideo non timetur. hic est oculus ꝙ vaas a monites qui interpretatur serpens conatur eruere. i. Ro. xi. Dicitur inuitis patrum ꝙ quando operiuntur oculi anialis circuit ad molendinum. Sic dyabolus si operuit oculuz mentis .i. fidem humiliat ad omne pctm̄. Jud. xvj. Sanson erutis oculis circuit ad molen. Ideo dicit. Seneca. Qui fidem perdidit nullus retinz q̄ sine fide omni bono vacuus ē. Et nota ꝙ fides hominem. Justificat. Purificat. Mortem destruit. z vitam donat. ¶ Primo purificat hominem a peccis. Act. xx. Fide purificans corda eorum

¶ Secundo iustificat. Ro. tertio Arbitramur hominem iustificari per fidem prouer. xv. per mīsericordiā z fidem purgantur peccata. ¶ Tertio mortem eternam destruit. Jo. xi. Omnis qui viuit et credit in me nō morietur in eternuz. ¶ Quarto filios dei efficit. Gal. iiij. Oīnes filij dei estis ꝑ fidez. ¶ Quīto vitā donat qz vita eterne glie ex fide ē Jo. v. Vitā hēbitis eternaz qui creditis in nomine filij dei.

Hystoria de fide. c. xxxix.

Nota quomodo fides opat miracula Legitur ꝙ quidā videmus intendēs iniuria ri christo z nocere xpanis q̄ erāt in alexandria. retulit ꝓncipi babilōis i euāgelio christianoz scriptū esse ꝙ q̄ haberet fidē sicut granū synapis i. ardentē. mōtē posset transferre de loco suo. tunc ille iussit ꝯgregari oīnes xpanos q̄ erant in terra sua z ꝯmīatus est eis mortē nisi hoc ꝙ i euāgelio scriptum erat īplerēt alit mēdatiū xpo dixisset z falsuz. nec ei eē credendū. patriarcha vero xpanus ieiuniū indixit. z hortans eos domino supplicare vt dignaretur honorare fidem suam et populum suum custodire. Deinde cū quereret quis esset magis meriti inter eos. significatum est de quodam sutore qui oculum sibi eruit. quia videndo vana ipsum scandalizauit. z intelligens per ipsum impleri posse euāgelij mandatum. Vocauit eum et iunxit sibi. vt virtute nominis christi in hoc deberet pūcipi satisfacere Qui cum se indignum clamaret. tandem admonitionem patriarche concessit.

(c) 2008 Ministerio de Cultura

et diem statuit coraz omnib⁹ precepit monti et ille cepit moueri versus ciuitatem de loco suo. Tunc sarraceni timentes rogauerũt eum pro ciuitate et ad p̃ces illius adiunct⁹ ẽ alĩ mõti

Hystoria de eodẽ. c.xl

QUidã p̃nceps dubitãdo q̃re baꝑa suis q̃ fides eẽt tenenda xp̃ianoꝝ an iudeoꝝ. an sarracenoꝝ. vñ illos pp h⁹ sĩl ꝯgregauit. Inter alios quidam xp̃ianus hoc exemplum posuit dicens. Quidaz rex habuit tres filios. et vnum lapidem p̃ ciosissimum. quando rex debuit mori cogitauit q̃ filij pro isto lapide inter se decertarent. Unum autem filium preceteris dilexit. Unde fecit fieri tres anulos sĩles et duos lapides vitreos siles p̃cioso ꝛ singlis anulis sigłos lapides fecit ip̃i. ꝛ ne deciperet bonuz anuluz tenuit pp filiũ carissimũ Et vocatis singulis. p se dedit singulos anulos sz filio q̃ dilexit meliorem post decessum p̃ris q̃lz dixit se habere bonum anulũ cũ lapide p̃cioso. Quidaz vero sapiens ait. Probate quis anulus morbos expellat. et ille preualet. qđ fecerunt. falsis anulis nichil operantibus. manifestũ fuit q̃ filium pl⁹ dilexit. Isti tres ppli sũt tres filij dei p creationez. verumtñ liq̃t q̃ ppm xp̃i anum plus dilexit. qz anulum fidei ei reliquit. qui cecos illuminat mortuos suscitat et morbos sanat. Sz inter infideles non fiunt ista. Unde dicant. Signa nostra non vidimus ꝛc. Et sic p̃nceps acquieuit. et in fide catholica roboratus est.

De fidelitate .ca.xl.

FIdelitas in tribus consistit .s. vxoris ad virum.
Amici ad amicum
Serui ad dominum.

¶ Prima est vxoris ad virum suum Esto fidelis dño deo tuo. sicut debz eẽ vxor viro suo. vt nulli alij ad hereat per amorem. sed illi soli te teneas qui desponsauit te in fide Osee. ij. Fidem vocat fidelitatẽ quã debẽt sibi ꝓuga-ri ad ĩuicẽ q̃ etiã ĩ spũali matrimonio reqritur. vt. s. tã cor viri q̃ sponse sibi inuicem subiciantur. appone cor tuum ergo per amorem et nulli alij. ipsum enim fidelitatis vinculo cui tãto ampliuste nebis astrictum q̃to magis ipsi te astringeris per amorem. Nam sicut eadem aĩa nõ p̃t eẽ simul hĩtatrix duorum corporum. ita amor mundi ꝛ dei nõ possũt simł in eadem anima dominari. Aug⁹ totum exigit te q̃ fecit te. Sed sũt q̃dã sicut mulier infidelis que fingunt maritum suum mortuum vltra mare ꝛ adherent alij. et committunt adulterum. Sic isti deum derelinquunt. ꝛ adulterium spirituale in domĩ committunt. peccando. Jhe. iij. Quõ si contempserit mulier amatorem suum Sic contempsisti me dom⁹ isrł. Sed dr̃ Ecclesiastici. q̃ zel⁹ ꝛ furor viri non parcet in die vindicte ¶ Secunda fidelitatis est amici ad amicum. Ecclesiastici. sexto. amico fideli nulla est comparatio ꝛ nõ est digna ponderatio auri et argenti contra bonitatem fidei illius. i. fidelitatis quia melior est amicus in via q̃ denarius in bursa. Quare amicus fidelis semper viuat. etiam post mortem. q̃ non facit aurum vel argentum. Idem. Amicus fidelis. protectio fortis quia nõ relinquid aduersis. sed sẽp p̃ꝛit qui inuenit illum. inuenit thesarum quo. s. vtatur tẽpore necessitatis. amic⁹ iste christ⁹ ẽ. qui tm̃ nos dilexit. vt aĩaz suam daret pro nobis. Jo. xv. Maiorem hac dilẽ. ne. habet ꝛc. Huic amico nulla est ꝓparatio. qz qui de celo venit sup omnes est in quibus ꝓsistit fidelitas amici. Re. retro cõclusio. de amore proximi. ¶ Tertia fidelitas est serui ad dominũ. ꝛ hic ꝓsistit in mãdatis. s.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

timendo ardenter. Obediẽdo viriliter Fideliter dispẽsando. Depositа custodiẽdo. Indiligendo. ⁊ ꝑseuerando Ecclesiastici.i. Initiũ sapĩe timor dñi. ⁊ cũ fidelib⁹ in vulua concreat⁹ ẽ. vul uam vocat pñiam vel baptismuz. ꝓ q̃ generat ecclesia spũales filios. Illi er go sunt fideles serui. qui a tempore pñi vel baptismi. dño fuiunt i timore ¶ Secundo est inobediendo. R. xxij. Quis in omĩbus seruis tuis sicut dõ fidelis. ⁊ generis regis. ⁊ pergens ad iperiũ ei⁹. sed de mltis dr̃ in p̃s. lxxvij Cor eorum non erat rectuz cũ eo. nec fideles ⁊c. Sed dr. Luc. xij. Seruus sci ens voluntatem domini sui ⁊ nõ faci ens vapulabit plagis multis. Debet ergo seruus esse fidelis; domino suo promissa soluendo. Eccle. Sic q̃t volu isti dño nõ moreris reddere. displicet eniz ei infidelis ⁊ stulta ꝓmissio. Nos sum⁹ mercatores dñi nr̃i ihu christi. i bono opere ꝓtr̃ nobiscũ Sibi retinet gloriam nobis ꝓcedit vtilitatez. ⁊ nos q. infideles coloni. nobis ꝓtẽ ei⁹ dep̃ nabilr̃ vsurpamus. sed totum amitti mus exemplum de cane caseum ferẽ te in ore per aquaz. B. Revera fidelis seruus deo es si de multa glia domi tui. ⁊ non exeunte a te. tamẽ transeũte per te nullus manibus tuis adherere contigerit. ¶ Tertia est accepta fideli ter dispẽsando. Luc. xxv. Quis putas est fidelis seruus ⁊ prudens q̃ ꝓsti. do. su. fami. s. vt det illis cibum in tempo re. añ dico vobis. ⁊c. Sed iam querit inter dispensatores vt fidelis quis in ueniatur. Exemplũ. M. xxv. de illo q̃ noluit operari de talẽto sibi ꝓmisso. sz absc̃odit. Criso⁹. iste ⁊ si talẽtũ nõ ami sit. tñ reus ẽ dãpni. Sicut infidelis ser uus ꝑ causa seminãdi a dño accipiẽs. non seminat tempore seminationis. ¶ Prima fide litas fui circa dñm suũ ꝓsi= stit in timore. Mal. i. Seru⁹ timet dñm suũ et dampnum facit dño suo. Sic qui sciam ad docendum. vel gratiam ad operandum. vel tempus ad penitẽdũ accepit. et nihilfacit arguendus est. Ap⁹. vnusquisq̃ prout accepit gratiã in alterutruz illã administrantes sicut boni dis. multi gratie dei. ¶ Quarta fidelis custodia depositorum. thi. vi. de posituz custodi animam mundã. ⁊ alia dona nature et gr̃e. vt non minorent. nec peiorentur. Apud te. ⁊ ⁊c. Ideo dr̃ in ecclesiastico. fili in mansuetudĩe cu stodi aiaz tuaz. ⁊ da illi honorẽ ꝓm me suuz. ꝓuer. Omni custodia fua cor tu um. in quo taz precios liquores gr̃e re ponunt. Qui castrũ dñi sui sibi ꝓmis= suz et b̃ garuitum sine licentia eius reddit hosti suo. ifideiis fuus ẽ timo ꝓ ditor. ⁊ re⁹ mortis ⁊ dãpni. cũ possz illo b̃ tenere. ⁊ auxiliũ dñi sui h̃re si volu isset. Sic nos si suggestionib⁹ dyaboli ꝓsentim⁹ castrũ aĩe edo nob ꝓmissũ ⁊ b̃ garnitũ tanc̃ ꝓditores tradim⁹ i mico cũ possem⁹ ꝓ orõez dñi auxiliũ i petrare si vellem⁹. Sicut. ei dr̃. Jnuo ca me i die tribulonis. ⁊ erudiã te. Eccl. xx. Abraham in tẽptatõne in ventus ẽ fidelis. Jtez qui accipit bonã peccũiaz ⁊ reddit prauam ⁊ falsam infidelis ẽ. Sicut ⁊ homo deturpans. deprauans ⁊ polluens aĩaz suam ꝓuer. xx. Virum fidelem quis inuenier. q. d. pauci sunt M. xviij. Filius hominis veniet. pu= tas inueniet fidem super terram. ¶ Quintum est bona acquirendo vel multiplicando dño suo Quoniã seruo multiplicanti talenti tallenti talenta dñi sui. dcm̃ est. Euge serue bone ⁊ fi= delis ⁊c. Jnfidelis reputaretur nunci us alicuius mercatoris qui dño suo posset emere scarlatam de peccunia sibi tradita eodez precio quo emit bu rellũ si eã ñ emeret. Tales sũt illi q̃ le gẽ diuinã per quã luccrari aĩas possẽt contempnunt. et phisicam et leges ꝓ quas temporalia lucrantur adiscunt.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

qui etiam tēpus gratiam et fortitudinem. in tēporalibus nō ī spūalibus expēdunt. Luc. xvi. Si īminimo nō fuisti fidelis. ⁊ c. Et qui ī minimo in fidelis ē. ⁊ in maiori īfidelis erit. ¶ Sexta ē in diligendo. Sap̄. iij. fideles in dilectione acquiescent illi. fidelis dilectio est. quam tormētum nō separat. labor nō lassat. ⁊ c. sicut habes capitulo de amore dei. ¶ Septima. ē pseuerando. Apoc. ij. Esto fidelis vsq; ad mortem ⁊ dabo tibi coronā vite. thi. iiij. Bonus certamen certaui. cursum consūmaui fidē seruaui. i. fidelitatē de reliquo reposita ē michi corona iusticie quā reddet michi domin⁹ in illa die iustus iudex. Non enī coronabitur. nisi qui legitime certauerit.

De fortitudine. c. xlii.

FOrtitudo. Multa sūt q̄ faciunt hominem fortem. s.

Radix fidei.
Robur spei
Et ardor caritatis.
¶ Paciencia.
Continencia
Humilitas
Et perseuerantia.

¶ primū q̄ facit hominē fortē ē radix fidei .ij. per aḋ. p̄bet fortitudinē hiq̄ pfecto corde creduut in eū. Cōfides deficit ī aliq̄ deficit ī eo. oē bonū. ysa. vij. Si n̄ credideritis. n̄ permanebitis Sen. Qui fidem perdidit: nichil retinet. Ap⁹. ad ephe. vi. In omībus sumentes scutū fidei. in quo possitis oia tella nequissimi ignea extīguere. i. pe Resistite fortes in fide. ¶ Scōm est robur spei. ysa. xl. Qui sperāt in dño mutabūt fortitudinē. vt. s. q̄ prius erāt fortes ⁊ potētes adibāḋ ⁊ sectādā cbrietatē postea fiant fortes ad ieiunādum ⁊ alia penitēcie opa faciēda. Sz econuerso plures sūt fortes ad malum. ⁊ dicūt se ī potētes ad bonū. aūor acarnib⁹ abstinēt studiose per mensem vel plus p̄ in firmitate corpis. Sz pro salute anīe ieiunare non possunt īterdum vl̄ vna die in septimana. Item si aliquis haberet morbum in oculo vel n alio mē bro. ⁊ medicus corporalis diceret ei q̄ si vinum biberet vel carnes cōmederet mortem in curreret. vel membrū perderet. non habet tam carum amicum pro quo dietam illam. infrīgeret nec seruare erubesceret. Sz dietam a medico spirituali datam. dicit se non posse tenere. nec audere p̄pter erubescenciam. Ideo dicitur. Sap̄. i. Spirit⁹ sanctus discipline effugiet fictum. Irē sūt similes asino q̄ apte anteriori vbi crucez habet debilis est. Sed a parte posteriori fortis. Sic multi ad opera penitēcie ⁊ abstinencie. ⁊ hu iusmōi sūt debiles. sz ad tēporalia sūt fortes Je. xxiij. Factus est cursus eoz mal⁹ ⁊ dissilis Tertiū ē ardor caritat⁹. cāt. viij Fortis est vt mors dilectio. q̄ propter dei dilectionem cōtempnit homo mortem. vt fecerunt sancti martires. hoc est virtus quam nichil vincit. Sene. Amor dei contra te oia armabit. omnia enim seua et in mania facilia et p̄pe nulla facit amor. Quomodo caritas facit hominem fortem. Re. capitulo de caritate. ¶ Quartum est paciencia probans. puer. xxx Leo id est iustus fortissimus bestiarum. ad nullius pauebit occursum. Justus quasi leo confidens absque terrore erit. Jo. ij. Scribo vobis filioli. quoniam fortes estis et vicistis maligum. puer. xvi. Melior est sapiens viro forti. et q̄ dominatur animo suo: expunatore vrbium. ¶ Quintum est castitas seu cōtinencia purgans. puer. vlt̄. Accinxit fortitudine lumbos suos. i. restrinxit fluxum carnalium voluptatum et roborauit brachiū suū. i. fortit̄ opata ē. nō ei sufficit p̄tinuēcia. nisi ad hoc fortī

(c) 2006 Ministerio de Cultura

tudo operuz.neqꝫ opus valet niſi ꝯña ꝯmittetur.Luc.xij.Sint lumbi veſtri ꝓcincti per continentiam.et lucerne ardentes in manibus veſtris:per bonam operationem.Sed de malis dicitur. Job.xl.virtus eiꝰ in lumbis eius et fortitudo illius in vmbilicoventris eius.prouer.xiij. Lucerna impiorum extinguetur. ¶ Sextum eſt humilitas exaltans.ps.lxvij .Ipſe dabit virtutem et fortitudinem plebis ſue.i.vilibet et abiectis.yſa.xl. Qui dat lapſo virtutem. et hijs qui non ſunt fortes fortitudinem et robur multiplicat.vocat enim ea que non ſunt tanꝯ ea que ſunt.Ro.viij°. ¶ Septimum eſt perſeuerancia premians atqꝫ coronans. Job.xvij°. Tenebit iuſtus viam ſuã. ⁊ mũdis manibꝰ addz fortitudinẽ .i.ꝓ ſeuerancie.ps.lviij. Fortitudinẽ meã ad te cuſtodiã.ſ.ad fuiendũ tibi.non i luxuria et laſciuia expendam.vt faciunt iuuenes qui totum vinum ſuum .i.vitam ſuam nolũt hr̃e corruptum. niſi ſolum feces.i.finem vite.Malam vitã volũt hr̃e.⁊ finẽ ſuũ bonum. Iſta cauda nõ ẽ de iſto vitulo. Sine pſeuerantia nullus palmam premij accipiet. Sicut pugil ſi defecerit in victoria ꝑmiũ nõ hẽbit.⁊ mercenariꝰ mercedẽ niſi dietã pfecerit. Jõo dr̃.Jof.xiiij°. dicit caheph. In me illiꝰ tẽporis.ſ.qñ iuuenis erã fortitudo vſqꝫ hodie pſeuerat.tã ad bellandum ꝙ ad gdiendũ

De gaudio ca.xlvi.

Audium ſolet diſtingui tripliciter.ſcz.

Culpe Gratie. et Glie

¶ primum eſt peccatoꝝ et mundanorum.Scõz eſt iuſtorum et pfectoꝝ

Tertium eſt ſanctorum angelorum ⁊ beatorum. ¶ Primum gaudium eſt culpe.⁊ hꝰ eſt mundanorum et pctõrũ qõ augꝰ vocat gaudium. freneticorũ frenetici vero ſiue amentes tunc ridẽt et gaudẽt quãdo grauiter infirmãtur. quia ſtatum ſuum non accedunt nec cognoſcunt. Sic gaudent peccatores de quibus dicitur.Saꝑ.i.Letantur cum male fecerint ⁊c.Eccle.ij. Risum reputaui errorem ⁊ gaudio dixi q̃d fruſtra deciperis pp tria.vituperabile eſt illud gaudium.ſ.Ratione.

Loci. Rei. Et finis.

¶ Primo ꝯõne loci.qꝛ ñ poſuit nos deꝰ ĩ hᵒ mundo vt letemur ſed vt pctã noſtra lugeamus yſa.xxij. vocauit nos deus ad fletum ⁊ ad planctuz ⁊c.Sequiꝫ ꝯriuz. Et ecce gaudiũ ⁊ leticia ⁊c.ꝙ oſtẽdit ſtatus cuiuſlz naſcentis.puer a ploratu incipit.nec poteſt ridere.⁊ ẽ ꝓpꝑa ſue calamitatis. Lu.xix.Videns ihs ciuitatez fleuit ſuper illam dicens.Si ꝯgnouiſſes. ſcilicet ſtatum tuum et tu fleres. vita iſta eſt ſicut mulier pregnans. que cum gaudio concipit.ſed cum dolore vehementi percurrit. Sic multi modo gaudent in hoc mundo. ſed in fine dolebunt. quia extrema gaudij luctus occupat.prouerbi.xxv.ps. xxx.Defecit in dolore vita mea. Si vita ſcanctorum in dolore deficit. vt patet in martiribus q̃to magis vita peccatorum.Si ortolanus precidit arbores fructuoſas.ſterilis et nociua timere debet.Math.vij. Omnis arbor que non facit fructum bonum excidetur.et in ignem mitetur. Si iudex deſeuit in amicum quantomagis inimicum.puer. Si iuſtus in tm̃ recipit q̃tomagis impius et deprecor ¶ Secundo ratõne rei gaudent enim peccatores de peccato. de quo magis dolendum eſſet. ꝓuerbio. xv. Stulticia eſt gaudium ſtulto. Sapientia.i. letantur cum male fecerint et exultãt ĩ rebus peſſimis.ꝙ idẽ eſt ac ſi hõ gauderet ꝙ cecidit in lutum et bene ſordidaretur. peccatum enim in mundiſſima res eſt vel ſi auis gauderet de la-

(c) 2006 Ministerio de Cultura

queo quo capitur. vel lup⁹ de pedica vel piſcis de hamo. Aug⁹. Gaudet piſcis q hamum inuenit et eſcam deuorat. Sed cum piſcator euz traxerit torquentur viſcera eius. Eccle. xix. Quō capiuntur hamo ꝛc. Piſcator enim nō compellit venire piſces ad hamum. vel intrare naſſam. Sed eſcam demōſtrando allicit. Recte dyabolus ſic facit abſcondendo penam delectationē oſtendit. vt piſcator hamum abſcondens eſcam oſtendit. Item dyabolus eſt ſicut mulier que vult capere muſcas. limit ollaz ſuam ītrinſecus cū lacte ꝛ tunc muſce intrant. ꝛ cum multitudo magna intrauerit includit eas et ſuccendit. Sic dyabolus delectationem pectī oſtendit. et hominem capit q ꝛcenſum peccati ꝛ captum ligat per conſuetudinē. et ligatum in ignez infernī trahit. Ideo in principio tēptatōnis clamandum eēt. ſicut dicitur x. R. x. Mors in olla. ſ. corporis et aīe. in delectatione venenoſa. ¶ Tertio rōne finis. vituperabile eſt enī gaudiū illud q terminatur ad eternum interitum vt delectatio ſcabioſī gratādo ad dolorem. vnde cuius finis malus. ipm totum malum eſt. Exēplum de. c. libris cenſus. Job. xxi. Tenent tympanum et cythara. gaudēt ad ſonitum organi ducūt in bonis ꝛc. Idez. Scio q laus impioꝝ breuis ſit. ꝛ gaudiuz ypocrite ad inſtar puncti. ¶ Secundum gaudium eſt gratie. quod gaudent iuſti. Apoſtolus. Gaudete in domino ſemp prouer. xv. Gaudium eſt iuſti facere iuſticiam de ſeipſo. quia poſt ea non tradetur crucia tui inferni. Exemplū de prelatis. quia q inferior prelatus ſufficienter correxit. ſuperior prelatus veniens vlterius non corripit. Apoſtolus. Si nos metipſos iudicaremus. ſi vtiq; iudicaremur. Nota de tribus ſpecialiter debent iuſti homines gaudere ſcilicet de.

Aduerſitatibus propriis. ¶ Primo
Bonis alienis ō aduer
Et viſitatiōnibus diuinis. ſitatib⁹
ppriis. Jac. i. Omne gaudiū exiſtimate fres mei cū ī varias temptationes incideritis. qz p hoc virtus hominis cognoſcitur qualis ſit. ſicut. per cōtritionem virtutis ſynapis. et per furozē fornacis virtus vaſis. puer. xxvij. vaſa figuli probat fornax. et homines iuſtos pbo tribulatōnis. gg. Qualis qſq; apud ſe latoat illata contumelia p bat. Non eſt mirum ſi lucerna non extinguatur. vbi nec ventus nec pluuia eſt. Dz magnū ē lucere in vento temptatōis. ꝛ arderē aqua tribꝰois. Sap. vij°. Aque multe non potuerunt extīguere caritatem. ergo aduerſitate.

Virtus hoīs probatur ¶ Primo
Anima medicatur. virtus ho=
ꝛ a pene debito abſoluēr minis pro=
batur aduerſitate vt ſupra. ¶ Secūdo anima meditatur. gaudere dz infirm⁹ in conſcientia qñ ſentit celeſtem medicinam ꝛ ex hoc ſpare veniam. gg. niſi correctis hereditatem dare diſponerz eos per moleſtias erudire non curaret. Medicīa enim corporis pmo corp⁹ turbat. Dz paruz poſt pacatum reddit et ſanum. Sic tribꝰo q̄tum ſit vtilis neſcit ſz poſtea ſcietur. Jo. xiij°. Dicit do⁹ pet°. Quō ego facio tu neſcis mō ſcies aūt p⁹ ea. ꝛ ideo dr iob. v. Increpatōnē deo ne reprobes. qz ipe vulnerat et medetur. pcutit et man⁹ eius ſanabunt. ¶ Tertō qz aīa a debito penē ſolutur hō eī qñ peccat debitor eſt pene ꝛ ideo penā nō dz grauiter ſuſtinē ſz gaudē de⁹ euz affligat ī pſenti. qz vult euz acq̄tare. ꝛ emendam de pctō accipere in ceptulo minor ē quaz poſt ea ſolueret. Act̄. v. Ibant apoſtoli gaudentes a conſpectu concilij ꝛc. gg. ſancti temporalem penam lucrum reputant quia per hanc eternam gaudere non ignorant. Petri quarto

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Loicantes passionib⁹ xp̃i.ꝛc. Exẽplo de socõ augusti. Itẽ ꝓp̃t mercedẽ q̃ expectat operari⁹ lz grauet operando tñ libẽti⁹ laborat qñ magistrũ stipẽdium expectat. Sic iust⁹ cuz cogitat de tribulatione mercedẽ.M.v.Beati eritis cum maledixerint nobis hoies.ꝛc. ¶ Scdo debet gaudere iust⁹ de bonis alienis vt sit particeps eoꝝ. Ut vnum mẽbrum decomõ membri sui gaudet. Ap⁹.Si gaudet vnũ mẽbrũ tũ gaudẽt omia mẽbra.Sapiens mercator libenter se associat illi cuz quo sperat se aliquit lucraturũ.qꝛ si diligit et gaudet de bonis alienis lucrat.ps.c xviij.particeps ego sum oim timentiũ te.Multi tamẽ associant se malis.ꝛ non lucrãtur.sz totum perdunt.vt illi qui gaudent malis aliorum.cõtra quos dicit puer.xiiij. Si ceciderit inimicus tuus ne gaudeas.ꝛ in ruina eius nõ exultet cor tuum.ne forte videat do⁹.et displiceat ei. ¶ Tertio debet gaudere de diuinis visitationibus quas habent viri sancti quibus sapit dominus.ꝛ c. q̃ dam auantagium de quo dicitur.Ecclesiastici.xxx. Honne oblectamẽtum super cordis gaudium.Aug⁹.Aliquãdo introduxisti me in affectũ multum in vsitatum in trorsum nescio inquaz dulcedinẽ.q̃ si perficiat ur ĩ me nescio quid aliud sit vita eterna nisi ista. ps. xxxiij.Gustate ꝛ videte.ꝛ c.primo dicit gustate.et post ea videte.qꝛ experiẽtia gustus diuinã cognitionez ministrat. ss.Eius dulcedinẽ nõ cognoscitis.qꝛ minime de gustatis. Ad istud gaudiũ perueniẽ per

Timorem.
Amorem.
Paciamciam.
Tristiciam.

¶ Primo per timorem Ecclesiastici.i.Timor domi delectabit cor.s in presenti.dabit leticiam et gaudium in longitudinez dierum.i. in eternum.ps.xxx.Quam magna multido dulcedis tue domine ꝛ quamtum impius non sentit.qꝛ de febre iniquitatis palatum cordis amisit.Non enĩ signum sanitatis spiritualis est quãdo homo non habet palatum cordis bene dispositum.quãdo.s. spũalia non sapiũt ei. ¶ Secundo per amorẽ.Jo.xvi.Si diligeretis me gauderetis vtiqꝫ.i.de me sentiretis gaudium interius.qꝛ caritas in omĩbus ponit saporem.Sap̃.viij. Non enĩ habet amaritudinem conuersatio illius nec tedium ꝯuictus illius.¶ Tertio ꝑ pacieẽciaz.Ecclesiastici.ij. Usque ad tẽpus sustinebit patiens.et postea reddit tõ iocunditatis.Jac.i.Omẽ gaudium existimate fratres mei cum intẽptatõnes varias incideritis.sciẽtes q ꝓbono fidei vestre paciam opatur. pacia autem opus perfectum habet.vt sitis perfecti et integri.in nullo defficiẽtes puer.xij. Qui pacis in eunt cõsilia seq̃ eos gaudiũq̃ ꝗpacẽ hz.dñi secũ hz Lor̃ pacem habente.ꝛ deus pacis ꝛ dilectionis erit vobiscum. ¶ Quarto ꝑ fletum et tristiciam.Jo.xvi. Plorabitis et flebitis vos.mundus autẽ gaudebit.sz tristicia vestra vertetur ĩ gaudium.Je.xxx.Conuertã luctum eoruz in gaudium.et consolator eos adolore suo.Thob.iij. post tempestatem transquillum facis et post lachrimationez et fletum exultationem in fundis.
¶ Tertium gaudium ẽ glorie.de quo dicitur.Serue bone et fidelis intra in gaudium domĩ tui.p̃s.lxxxvi. .Sicut letancium oĩm habitatio est in te.

Istud gaudium erit
Inenarrabile
Jocundabile.
Cum plenitudine
Interminabile.

Primo erit inenarrabile.i.peũ.In quo exultabitis leticia ĩ enarrabili.ꝛ c ysa.lxiiij.Oculus non videt deus absque te.que p̃parasti expectantibus te oscurristi letanti et facienti iusticiam ¶ Secũdo erit iocundabile.purũ sine doloris amixione.sĩ ysa.xxv.Gaudiuz ꝛ leticiaz obtinebunt.ꝛ fugiet dolor ꝛ

(c) 2006 Ministerio de Cultura

gemitus. In hac vita tẽtuꝫ vino gaudij miſcetur aqua doloꝛis. yſa. i. Vinũ tuũ mixtum' eſt aqua. puer. Riſus doloꝛe miſcebitur. ¶ Tertio erit cuꝫ plenitudine. Jo. xvi. Petitent gaudiuꝫ veſtrum ſit plenum ps. xv. Ad iplebiſ me leticia cum vultu tuo. ¶ Quarto erit interminabile. yſa. xxxv. Leticia ſempiterna ſuper capita eoꝛum gaudium et exultacionẽ opti. lxv. Gaudebitis et exultabitis vſque ineternum Jo. xvi. Gaudiũ vr̃m neõ tollꝫ avobis

¶ De gloꝛia c. xliii.

Gloꝛia cum homo ſit nobiliſ creatura et ad gloꝛiã regni celeſtis creatus ipſe natura liter vult gloꝛiari. et ideo neceſſe eſt ſcire in quo gloꝛiari debeat. ꝛ ad hoc ſciẽdũ nota ꝙ duplex ẽ gr̃ia. ſ.

Inferioꝛ ꝛ dyabolica.
Exterioꝛ et vana.
Interioꝛ ꝛ ſecreta.
Superioꝛ ꝛ beata

¶ Prima gloꝛia eſt inferioꝛ ꝛ dyabolica hec ẽ fugienda. dyabolica gloꝛiatio ẽ de peccato gloꝛiari. ps. li. Quid gloꝛiaris in malicia ꝛc. qõ idem eſt ac ſi aliquis gloꝛiaretur ꝙ in luto cecidiſſet. vel ſimiliter peperiſſet buffonem vel ſerpentem vl̃ auis gloꝛiaretur de laqueo. lupus de pedica. ꝛ piſcis de hamo. vel el̃ ꝙ ſi homo gloꝛiaretur ꝙ amiſiſſet hereditatẽ propꝛiam ꝛ ſua bona omnia. Eccleſiaſtici. x. Qui gloꝛiatur ꝛ iocundatur in malicia denotabit̃. i. de noticia chriſti delebitur ſalmus. lxviij Deleantur de libꝛo viuencium ꝛc. ¶ Scõa gloꝛiatio ẽ exterioꝛ ꝛ vana hec eſt reprobanda.

Nullius valoꝛis
Vilis et bꝛeuis.
Dampnoſa ꝛ expoliatrix

¶ Primo ꝙ nullius valoꝛiſ. io.

Si ego gloꝛifico me ipſum gloꝛia mea nulluſ ẽ. ꝙ huiſmodi. gloꝛia non eſt niſi ventus. Qui vane gloꝛiatur aſſimilatur molendino ad ventum ꝙ non mollit niſi vento agitetur. ita homo guloſus non facit aliquid niſi ventum habeat vane gloꝛie. Talis eſt ſicut camaleon dyaboli. q̃ ex vẽto vult ꝛ paſcit̃. Nauis eĩ nõ põt currere niſi habeat ventũ. a tõo tollit eam ventus ꝛ aufert de loco ſuo. vt dicitur in ob. Jhe. xxij°. Omnes paſtoꝛes tuos paſcit ventus. Jſte ventus veſter eſſe leuis et tamen tranſfert montes id ẽ viros ſpirttuales a regno dei. ad regnum dyaboli. ¶ Scõo. ꝙ vilis ꝛ bꝛeuis. i. Mach. ij. Hꝛa hoĩs peccõꝛis ſtercus ꝛ ℞mis hoc extollit̃ ꝛ cras n̄ venit amatoꝛ enim vane gr̃ie de hiſtrione vel ribaldo iudicem ſuum facit. fingit enim eam qualem vult quandoq; adnichilat. quandoq; magnificat. B. Qui conſcientias ſuas in alienis linguis poſuerũt. mõ qui modo magni. modo nichil vtuntur. pro vt linguis hominum eos laudare vel vituperare placuerunt. ¶ Tertio ꝙ ſpoliat bonis. dyabol' enim eſt ſicut latro qui ſequit̃ mercatoꝛes q̃ cognoſcit eos aliquit portare et ſociat ſe eis vt ſpoliet Sic dyabolus ſpoliat ſuperbos p iactantiam vel vanam gloꝛiam quam appetunt. M. vi. Amen dico vobis receperũt mercedẽ ſuam. Jſte vult habere fructum ſtatim ꝙ ſeminetur. immo añ aliquãdo. Qui enĩ bladũ ſuuꝫ colligit in herba. non habet in angulo qui reponat in hoꝛreo. Unde dicr̃ i vicij̃s patrum ꝙ ſicut fieri non poteſt vt herba ſimul naſcatur et ſemen ita non poteſt fieri vt gloꝛiam habentes ſimul et fructum faciamns celeſtem. Pauo q̃is ova galine ſue perquirit vt frangat. et cõmedat vi libertus libidini vacꝛ. Sic dyabolus bona noſtra nitit̃ aufferre. Sꝛ galina ouã ſua abſcõdit vt ſuet. Sic ꝛ nos bona nr̃a delumus abſcondere. Mathei. vi. Neſciat ſiniſtra tua quid faciat dextera tua. Et ibidem. Cum oꝛaueꝛis intra cubiculum ꝛc. Sed quid ſunt gr̃ii

(c) 2006 Ministerio de Cultura

na domestica que statim vt ouume mi serit .clamat et accusat .et ideoamittit.ysa.xxxix .Omnia que ī domo mea sunt viderūt.ꝛ ñ fuit res quā nō ostēderem eis.verba sūt ezechie regis ad ysayam ꝓphetā de nūcijs regis babilonis.Cui ꝓpheta dixit ꝙ omīa amitteret. Semma qñ nō sūt opta humo tollunt aues et ꝓmedunt.sic dyabol⁹ bona opa diścoopta.Luc.viij. Volucres celi ꝓmederūt illud.ſ. qđ cecidit ī via. .gg. depdari desiderat q̄ thesaurū publice ivia portat. Mota ꝙ mercatores abscondunt merces suas male soluentib⁹ sic iusti faciant.bona adulatorib⁹ abscondant. sz notandum ꝙ hec gloriatio ꝓsistit in multis. Mā alij gr̄iañ.

In apparentia.
In sapiencia.
In fortitudine.
Inpulchritudine.

¶ Aliqui gloriañ in apparēti bono.Ro.iij vbi est gloria tua.ſ.de bono ope.exclusa ē.i.ablata ē Vos sum⁹ mediatorij sin̄ perctionarij dn̄i nostri ihū cristi.In bono ope ptitur nobiscū nos ponim⁹ opom̄ liberi arbitrij tpe grām. Nobis cōcedit vtilitatez.sibi retinet gloriaz. Nos vero sicut fraudulēti vsurpam⁹ ptem ei⁹ ꝛ totum amittimus. Sicut fecit canis portans caseum in ore et cum transiret per a quam vidit vmbram casei.a periens os pro vmbra casei.caseus q̄ portabat de ore eius cecidit et sic amisit vtrumque.ysa. Gloriam meam alteri non dabo. ¶ Alij gloriamtur in sapientia mundana.que stulticia est apud deum. Sapientia autem hoc est sicut lumen ligni putredi de nocte tm̄ apparēs.In tenebris hutus vite sapia vr̄a sz in futuro apparebit ꝙ ī sapiēti a est. Non est gloriandum de sapienti a.ne amittatur.qr donum dei ē.Sicut nabuchodonor qui per elationem mētis fact⁹ ē sicut bestia.et lucifer. Eze. xviij. Eleuatum est cor tuum in decorem.ꝛc.perdidisti sapienciam. ꝛc.Et eī que stulta sunt huius mūdi elegit de⁹, vt confundat sapientes. vt ne glorietꝛ in conspectu eius omnis caro. Je.ix. Non glorietur sapiens in sapiencia sua.quia hoc ē de alieno gloriari.vt cornix de plumis auiū.Ecclesiastici.i.ois sapientia a domino domini est. Cor. Quid habes qđ non accepisti.quid ergo gloriaris quasi non acceperis

¶ Alij gloriantur in fortitudine.de q̄bus dicit ysa. Erit fortitudo nostra vt fauilla stupe. August. Si de fortitudine gloriarts.superaris abestijs. Si fortis es.pulicibus resiste. nec dormias. Gloriart igitur de fortitudine carnis.est gloriari de fortitudine inimici sui:cum corpus aduersetur spiritui Sequitur. Nec diues in diuicijs. ps xl viij. Qui confidunt in virtute sua et in multitudine diuiciarum suarū gloriantur.ꝛc.Ecclesiastici.xi. Qui gloriatur de hoc ꝙ dicior est alijs.qui gloriatur de hoc ꝙ cōpedes habet maiores q̄ alij.Qui gloriatur in sua pauperta te vereatur.Sap̄.xiij.Facti sunt in laqueum ꝛ in muscipulam pedibus (illegible) sipiencium. Item gloriatur ꝙ cecidit in laqueum inimici.ꝛ de hoc ꝙ habet magnā molem ad collum. vt demergatur in profundum maris.thi.vi. Qui volunt diuites fieri.incidunt in laqueum dyaboli.et temptationem.et desideria multa. ¶ Alij gloriantur in pulchritudine corporis.ꝙ est gloriari ī re accomodata.puer.xxx.Falax gloria ꝛ vana est pulchritudo.qr cito amittit sicut pulchritudo floris.ysa.ix.Omīs caro fenuz.et ois gloria eius.q.flos feni.Augu⁹.Si gloriaris de pulchritudine pulcrior ē cauda pauonis. liban. .i.mudnus duas filias habēs.ſ.rachel et lyam. Sz multi ꝑ rachel.i.pulcra laborant.Sz supponetur eis lya ploratrix.et lippa.i.confusio et turpitudo. Osee.iiij. Gloriam eorum in ignominiam conmutabo. ¶ Tertia gloria est interior et sancta.q̄ est de puritate cordis.et (illegible)nscientia mūda.i.Cor.i. Glia

(c) 2006 Ministerio de Cultura

nostra hoc est testimoniū cōsciēcie nostre.i.ꝓscia pura ab omī simulatione peccati.ꝓscia pura est·q·quodā speculum qꝫ de interiori pulchritudine non mentit. Gloriādum est in cruce qꝫ

Dyabolum flagellat
Penam dulcorat
Paradisum appit

Primo gloriandum est in cruce qꝫ dyaboluꝫ flagellat. Hab.vij.michi aūt absit gloriari nisi in cruce.ꝛ c.qꝫ.s.virtus crucis fugat dyabolū a nobis. vñ moyses flagellauit pharaonem virga mltiplicit. Damas. Crux ē tropheum aduersꝰ dyaboluꝫ vt non apropiquet vastatoꝛ. Crisoꝰ. Si crucē ī fixeris vultui tuo: nullū demoniū ꝓpe stare poterit. vidēs ensem in quo plagam accepit. videns arma in quibꝰ xp̄s caput suū abscidit. Crux facit demones non solum terribiles. sꝫ etiā cōtēptibiles.

Ideo virga moyses deuoꝛauit serpentes.i.demonū tēptatiōes. scdo qꝫ pniaꝫ dulcoꝛat ꝛ mittigat. Ecclesiastici. xxvi. nōne a ligno dulcoꝛata ē aqua amara q̄ēdit doꝰ lignuꝫ moysi. qđ cū misissꝫ in aquā. in dulcedine verse sūt. ¶ Tertio qꝫ paradisuꝫ appit. Hest. ij. Nemo trāsibat ad assuerūt regē nisi priꝰ virga de osculata. de qbꝰ gloriādū ē ꝛ gaudendum. Re. in precedēti ca. Quarta gloria est superioꝛ ꝛ beata. de qua. p̄s. c.xi. Gloria ꝛ diuicie ī domo eiꝰ ad istā Gloriam peruenitur.

Per humilitatem.
Per caritatem.
Per gratiam.
Per obedienciam

¶ Primo ꝙ venit ad istā gloriam per humilitatez Job.xxij. qui humiliatus fuerit erit in gloria. puer ix. Gloriā precedit huīlitas. Et xx. huilem spiritu suscipiet gloria. ¶ Scdo ꝙ caritatem. p̄s.v. gloriabunt omnes q̄ diligunt nomen tuū. ¶ Tertio per graciam. puer.xi. Mulier gratiosa inueniet gloriam. De hoc require in sequēti capitulo in fine. ¶ Quarto per obedienciam. Job xxxij. Si audierint et obseruauerint complebunt dies suos in bono et annos suos in gloria.

De gratia c.xlv.

Gratia solꝫ triplicit distīgui scilꝫ ¶ Infusa que restringit malas cogitationes
Diffusa que dirigit bonas locutiones. ¶ Effusa q̄ ordinat orationes et preparationes. ¶ Primo igit est gratia infusa. ꝛ hoc est gr̄a que restringit malas cogitaciones de qua gratia cantat ecclesia. Imple superua gr̄a que tu creasti pectoꝛa. Ecclesiasti xxiiij. In me.i in coꝛde meo omīe grā vie ꝛ veritatis. Sꝫ quidā hanc gratiā nō recipiūt. sꝫ subtfugiunt. vt lasciui ꝛ in mūdi. Aug. Homo non habet gratiam non qꝫ hāc nō dat deꝰ. sꝫ qꝫ hanc nō accipit.i. homo nō disponit se ad recipiēdum illā. Sol quātum ē ī se oībꝰ se coīcat. Sic lux gr̄e. Ecclesiastici xlij Sol illumīans respexit oīa nisi īueiat qꝫ sibi repugnet. Sicut sol nō itrat domū propter obstaculū fenestre. aperit fenestrā ꝛ sol intrabit in domū tuā et eā illuminabit. Item maꝛia que hꝫ aquā nō de facili recipit ignē. qꝫ inuenit qꝫ sibi repugnet. vt patꝫ ī candella madefacta et ligno aquoso. Sic grā non intrat coꝛ homīs propt ostaculuꝫ pctī. vel male volūtatis. Act. ix. Dura ceruice et indomabili coꝛde vos sēp spūi sctō a gratie spū sctī restitistis. nō est ꝑ defectus ex pte gratie. Sꝫ expte homīs. ¶ Sꝫ est sciendum. hanc gr̄am Quidā nō recipiūt: sꝫ subtfugiūt vt laciui. ¶ Quidā recipiunt. sꝫ statim effūdunt vt fatui. ¶ Quidam recipiunt sꝫ in vacuum. vt de sidiosi et pigri. Quidam recipiunt. sꝫ non in uacuum vt soliciti ¶ De illis qui nō recipiunt dictum est supra immediate. ¶ Scdo sunt quidam qui recipiunt. Sꝫ statim effundunt. vt fatui. scdm qꝫ solet dici. Si stultus haberet [illegible] nam scutellam statim effunderet illam

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Ecclesiastici.xx.Sīe fatuoꝝ effundēt glo.extra fundent.qꝛ nichil celare vel abscondere.possunt.Exemplū.de vase ꝓfracto.R.e īfra.capitulo.de iactātia puer.xxv°.Totū spūm suum profert stultus.¶Tertio sunt quidam qui recipiunt.sed inuacuum.vt pigri ꝛ desidiosi qui non operantur.Cor.xv. Gratia dei in me vacua non fuit.frustra securi vel aliud īstrumētū opādū ꝓcat:nisi operetur de illo.Cor.vi.Hortamur vos ne inuacuum gratiam dei recipiatis.glo.Inuacuum recipit qui se scōm gr̄am receptam non exercet in bonis operibus ille qui non operari voluit de talento sibi tradito amisit.ꝛ ille qui operatus est dupplicauit. M.xxv. Item homo sapiens non teneret equum in domo sua nisi aliq̄d operaretur neqꝫ suū q̄ de nichilo sibi seruiret.Et q̄d credit piger fieri de se qui deo a quo omīa hꝫ de nihilo fuit M.xxv.Seruum inutilem proicite in tenebꝛas exteriores.Iste similis est caro q̄ bñ vult ꝓmedere pisces.sꝫ nō vult pedē mergere in aquā.Et de trutanno qui vellꝫ sp satis hr̄e.sed ñ vult ad hoc laborare.ꝓū.xiij.vult ꝛ ñ vult piger.¶Quarto alij recipiūt.sed non in vacuum.vt operatores solliciti. Cor.xv.¶Plus omnibus laboraui non ego solus.Sed gratia dei mecum lapis non potest per se sursum moueri. nec securis ad secandum sine adiutorio alieno.Sic homo ad bene operandum sine adiutorio gratie dei.i. Cor. xv.Gratia dei sum id q̄ sum.Ro.vij. Velle michi adiacet perficere autem non inuenio.s.ex me.Ideo dicitur. Heb.iiij. Adeamus cum fiducia ad tronum gratie eius ꝛc.Item sicut arbor cuius radix exsiccata est non pōt ferre fructum.sic homo sine humore gratie.non potest ferre fructuꝫ bonorum operum.Osee.ix.Radix eorū exsiccata est ne quaq̄ fructum facient. nota q̄ ad optinēdū gr̄aꝫ necessaria ē Humilitas ad recipiendum. Et pietas ad conseruandum. ¶Primo igit̄ necessaria ē humilitas ad gr̄aꝫ obtinēdum vel recipiendum. Iac.iiij.Superbis deus desistit.humilibus autem dat gratiam :aque enim enim gratiaruꝫ descendunt deserētes mōtes superbie ad valles hmilitatis. Ecclesiastici.vij.q̄nto magn°.humiliate in oīb us.ꝛ cor̄a deo inuenies gr̄am vas non impletur aqua fluminis vel putei.nisi inclinet vel ꝓfunde mergatur.Sic hō ñ īpletus gr̄a.nisi humiliet ur.Eccle.vlti. Modicū inclinaui aurē meā.ꝛ recepi sapiaꝫ.i.gr̄aꝫ.¶Scōo pietas valꝫ ad conseruandum gr̄am. Ecclesiastici.xxix. Gloria viri.q.saccul° cū eo ꝛ gr̄aꝫ hoīs.q.pupillā ꝓseruabit ¶Scōa gr̄a est diffusa ꝑs.xliiij.Diffusa ē gr̄a in labijs tuis ad dirigēdos sermones facit eī discrete loqui.Col.iiij. Sermo nr̄ in gr̄a semp sale sī cōditus Si nouisti condire pulmenta. quare nō nouisti condire verba? hoc sal datum est tibi in baptismo.quādo dctm̄ est tibi accipe sal sapientie.Sꝫ lingue multoꝝ istud sal non recipiūt.ꝛ ideo vermibus.i.malis verbis scaturizant. Au.Eligis cibos quos cōmedis quare non eligis verba que dicis.s.bona et sana.Et sic ista gratia facit. Discrete loqui. ¶Secundo facit grāose loqui.Ecclesiastici vi.Lingua cucharis in bono homine habundabit.i. facit hominem feruenter predicare. Ideo spiritus sanctus in linguis igneis apparebat Act.ij.Apparuerūt eis dispertite ligue tanq̄ ignis ꝛc.¶Tertia gratia est effusa ad ordinandum actiones Acc̄.x.Effusa est gratia in omnes nationes.

Et hec gratia facit tria.
Purgat ꝛ iustificat.
Defendit.ꝛ conseruat.
Erudit.et confortat.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

¶ Primo ista gratia nos purgat et iu
stificat. Ro.iij°. Omnes enim peccaue
runt et egent gratia dei.glo. Indulgē
tia pecccatorum iustificati per gratiā
ipsius. Ille qui iam iustificatus est p
gratiam et illuminatus melius vidz
periculum peccantiuz q̄ illi qui sunt
in peccato. qr̄ Ille est in lumine. illi in
tenebris.et neq̄ se neq̄ alium vident
p̄s.xxxix.Comprehenderūt me iniqta
tes mee.et non po.vt viderem. Sicut
illi qui fuerunt in periculo maris et
euaserunt et ad hec stant in littore me
lius cognoscunt periculuz eorum qui
sunt in mari q̄ illi qui adhuc sunt ibi
Ideo dicit apostolus.Roma.septimo
Infelix ego homo quis me liberabit
de corpore mortis huius.gratia dei p
ih̄m xp̄m.Glo. Non petit liberari de
substātia corporis que bona est sed de
vicijs carnalibus a quibus non libe=
ratur homo nisi gratia dei saluatoris
¶ Secundo deffendit et conseruat in
bono statu.Ro.vi°.peccatuz nobis nō
dominabitur sicut prius non enim es
tis sub lege.sed sub gratia.que ardo=
rem contumeliam peccati refrigerat
sicut ros ardorem solis. Ecclesiastici.
xviij°. Nonne ardorem refrigerabit
ros.vnde apostolus.cum stimulū car
nis petisset amoueri a se dictuz est ei
Sufficit tibi gratia mea.s.ad te custo=
diendum.nam virtus in infirmitate p
ficitur.i.thi.iij°.Filij confortare in gra
tia tanq̄ in fulcimento ad sustinendū
te. Nota cum adiutorio aque potest
homo magnuz pondus portare.quod
per se facere non posset. Sic cuz adiu
torio gratie magnam penam sustine=
re.vel etiam tribulationem tollerare.
Cor.xv°. Plus omnibus laboraui.nō
ego solus sed gratia dei mecum. Idē
Omnia possum in eo qui me confor=
tat. Item quando est aliquis in loco
altiori.tūc se debet firmius tenere ne
cadat.quia pl⁹ lederetur. q̄ de imo
caderet.Sic qui est in statu gratie vel
innocentie ne cadat in peccatum fir=
miter se teneat quia caderet ō celo ad
infernum.Ecclesiastici Attende ne la
baris in lingua et cadas in conspectu
inimicorum insidiancium tibi et sit ca
sus tuus insanabilis.¶ Tertio erudit
et cōfortat.thi.iij°.apparuit gratia dei
saluatoris nostri omnibus hominib⁹
erudiens nos.i.Expectantes beatam
speciem t aduentum domini hoc gra
tia docet nos.

Quid vitandum. ¶ Primo quid
Quō viuendum. vitanduz illi vt
t q̄d sit appetenduz. ab negantes i=
pietatem. que corrumpit intellectum
et secularia desideria que corrumpūt
affectuz.¶ Secundo quomodo viuen
dum illi sobrie t iuste. t pie viuamus
in hoc seculo.Sobrie vobis Juste pro
prexo pie.i.religiose. Deo.Deut.viij.
Sicut homo erudit filium suum. ita
domin⁹ tu⁹ erudit te.vt custodias mā
data eius.¶ Tertio docet quid sit ap=
petendum ibi. Expectantes beatam
spem.i.beatitudinem separatam.i.io.
.iij°.vnctiōem hētis a sctō t nostis oia
i.grā sp̄s scti.q̄ corda vngit t lienit.et
possunt ħ notari quatuor signa p q̄ p̄t
cognosci si hō hēat gr̄am t illūiationē
spiritus sancti.s.Si
Mandata dei seruat.
Peccato careat.
De rebus ollare iudicat.
Et patienter aduersa tolerat.
¶ Primum est si mandata dei seruat
ligna enim et licinium oleo vncta fa
cilius accendit et vrit.i.io.iij°.Unctōez
quam accepistis ab eo maneat i vob.
que ad seruanda dei mandata cor im
plet et inflammat.¶ Secundum est.si
manus dyaboli.i.peccatuz totaliter eua
dat.pugil enim bene vnctus non diu
tenetur a socio.Ecclesiastici. Qui vn
git reges ad pugnam¶ Tertium est si
anima lucide et clare de rebus iudi=

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Icet. Res enim vncta lucidior est. Sic aīa grā iuncta clare et lucide ac vere iudicat de mundanis.i. Jo.ij. Unctionem habetis.ꝛc. ¶ Quartū est.si honera tribulationum et in firmitatū peīc et huiusmodi.patitur ꝛ sine murmure percat. Quadriga enī bene iuncta currit sine stridore.Ecclesiasti xxxviij. In hijs currās mittgabit dolorē.ꝛ vnguentarius pigmēta faciet suauitatis et vnctiones conficiet sanitatis sed notandum ꝙ vnctum locum in vadunt muſce et in quinār. sic demones illos quos vidēt habere gractam:nitū tur in quinare prauis cogitationibus Ecclesiastici.x. Muſce morientes.i.in munde cogitationes ꝑdunt suauitatē unguenti.i.meritum bonoꝝ operum. et desiderium oronis.post ꝑbatꝰ ē bō in hijs omībus.ꝛ perfectus in ventus est.grā de qua loq̄mur ipm hoiem beatificat.Ro.vi. Gratia dei vita eterna glo. Illis meritis vita eterna reddit. Uita eterna q̄ grā contulit homini. gra eniz est pensio siue pignus ad habendam gloriā.ꝑuer.xi. Mulier gratiosa inueniet gloriaz. sicut pignꝰ vel arra certificat tenentez ipam de foro. seu de alio beneficio dādo.Sic grā certificat hoiem de gloria. Fulgenciꝰ pro grā iustificationis.grām glificationis. ps.lxxxiij. Gram et gloriā dabit dns. glloriā ꝑ grā. Certus est de re qui bonum pignꝰ habet penes se.Et certus est de foro:qui habet bonam archam. Sic securus potest esse de gloria qui habet pignꝰ grē.si bene seruauerit.ij. Cor.i. Qui dedit pignus suū sps sancti. in cordibus vestris.Ephe.i. Qui ē pignus hereditatis nostre.ad quam hereditatem et cetera.

De gladio c.xlvi.

Gladius est duplex.s. dyaboli. Et dei.

Gladius dyaboli triplex distinguitur in sacra scriptura.scilicet. Jngulationis.Detractionis.Et deceptiōis.Prim⁹ gladi⁹ īgulatiōis.s. ē peccatum non est vnus tantum.sz plures Quot enim sunt vicia tot sunt gladij quibns vtitur dyabolus ad interficiēdas animas.Ecclesiastici.xxvi.Quasi tōphea bis acuta omis iniquitas.Dicit gladius peccatum.qz mentē pūgit per remotionem consciencie.sicut gladius carnez.ꝑuer.xiij.Est qui promittit sibi in pueritatem. et quasi gladio pūgitur.Premotionē consciencie bis acuta dicitur.qz in corpore ꝛ in anima punientur.Ecclesiastici.vij. Uindictā carnis īpij.ignis et vermis.ysa.vlt. Jgnis eorum non extinguet et vermis eoꝝ non morietur.hic est flameus gladius prohibēs pccōres ī trare paradisuz Apoc.xxi. Non intrabit ī illā aliquid. Jnmundū corde. Jnquinatū ore. Et iniquum opere. Sunt aūt q̄dā insipientes q̄ fabricant sibi gladium quo occiduntur.i. oportunitatē peccandi querunt.et in gladium sponte se ꝓiciūt.sicut fecit saul et armiger eius. Sz si boni pugnatores essemus.vite versa dyabolū ꝓprio gladio vincerem⁹.i. pene peccati cōsideratione.Dauid enim caput golye.i. principium tēptationis ꝓprio gladio amputauit.i.R.xvij.¶ Scds gladius dyaboli est lingua detractoris.et iste gladius non est solus.qz tot sunt gladij. quot sunt mala verba.ps.lvi.Fili hominū dentes eorum.i.verba detractionis quibus corodunt alios. Arma ad percuciendum de prope stantes.et sagitte ad vulnerandum de longe stantes. et lingua eorum gladius acutus Sic acutusvt tres interficiat vno ictu Ita acutus est qđ non inuenit sic duram petram vel ferrum.i.sanctum virum inquā non ingrediatur. ps.lxiij.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Exacuerunt vt gladium linguas su-
as. ita acutꝫ vt nõ possit exire devagi
na.i.de corde quin scidat eã.ps.xxxvi.
Gladium euaginauerunt peccatores
vt crucident rectos corde.gladius eo
rum inret i corda iporum.hic est gla-
dius ioab qui de facili egrediebatur
de vagina.quo Occidit amasiaz.tenẽs
mentum eius vna manu et alia per-
cussit eam.Porro amasia non obser-
uabat gladium.qr detractor palaz.lau
dat. r oculos detrahit.pacem cũ ami
co loquitur et occulte ponit ei in sidi-
as.¶ Tertius gladius dyaboli est de-
ceptionis.et hic gladius est mulier or
nata.Joꝫ.gladius igneus spẽs muli-
eris.puer.v.Lingua eius.s.mulieris
acuta.q.gladius biceps.i.totuz corpꝫ
et quelibet eius pars in flãmat ad lu
xuriam.biceps dicit.qr ante et retro
vulnerat.Hunc gladium limat et acu
it dyabolus.i. pingit et ornat quando
vult militare contra nos. Sicut solẽt
milites facere tempore belli.Eze.xxi.
Gladius eracueutus r limatus vt ce
dat victimas.et ideo de facili exit de-
vagina.i.de domo in qua non valent
consistere pedibꝫ suis.si enĩ rubigiatꝫ
esset .i.male parata r ornata.ita de fa
cili non exiret.sicut carus pellem com
bustam.puer.vij. Ecce mulier occur
rit ei ornatu meretricio preparata ad
capiendas animas.que non solum ca
pit.sz tenet et interficit.Je.xlvij.. Lo-
quãs isti gladio. vsqz occideris mucro
dñi.vsqzquo non quiesces. Ingredere
in vaginam .refrigerare.r sile. Mirũ
est de isto gladio qꝫ solo visuvulnerat
et occidit vt basilicus. Ideo dicitur.
Ecclesiastici.ix.Ne respicias mulierẽ
multiuolam.ne forte incidas in laqꝫs
eius.Si dicat mulier non intendo ma
lum me ornãdo.sicut nec gladius oc-
cidendo.Ro.vi.non exibeatis membra
vestra peccato arma iniquitatis. ba-
bet etiam dominus gladios suos qs
dat militibus suis.i predicatoribus. r
iste gladius est duplex.tertiuz sibi re
tinens.Gladius qui datur predicato-
bus est verbum.vt
Peccatores moueant et conuertant.
Et vt ipsos percuciant.r occidant.
¶ Primo datus ẽ predicatoribus gla
dius.i.verbum vt preuaricatores mo
neant et ad deum conuertant.Sz qui
dam istum gladium.
Portant retro. Quidam por-
Quidam in volutuz tant retro. vt
Quidam in ore tm̃. rustici ẽsem vt
illi qui nõ recolũt qꝫ audiunt.ps.xlix.
Tu vero odisti disciplinaz et proieci-
sti sermones meos retrorsum Qui
dam involuunt palio.vt illi qui nolũt
predicare vel opere ostẽdere exẽplum
bonum.gg. Qui scia et virtute predi
ci solitudinem contemplationis appe
tunt tot animarum rei sunt.quot pro
cedentes in publicum prodesse potue
runt.Quid ergo de illis qui propt pi
griciã vel timorem pene dimittunt .i.
R.xxi Achimelec habebat gladium
golye in volutũ qꝫ tullit dauid.i bonꝰ
predicator.Quidã portant in ore tan-
tum.et ideo non percutiunt.ps.lviij.
Gladius in labijs eorum quoniã quis
audiuit.et tu domine deridebis eos.
Quidam percant i manibus ad ope
tandum. et aduersarios deuincendũ
accide gladiũ,sãctꝰ i quo deuinces ad
uersarios tuos. Cãt.iij.omnes ten-
tes gladiũ ad bella doctissimos.Je.i.
Ecce dedi in ore tuo verba mea vt
euellas edificestruas pctõres qui ad de
um conuerti volunt.et edifices et plã
tes peitentes.et ad deũ conuersos in
vitam eternã.Scdo datus est gladius
dei militibus ad peccatores puniens
dos.Exo.xxxij. Ponat vnusquisqꝫ
gladium supm suuer femur suum.
et occidat fratrem suum et am[illegible]um.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Heb.iiij.Vnius est sermo dei et efficax.ꝛ penetrabilior omni gladio ancipiti.Et tñ aliquando non vulnerat. quia armati sunt excusationibus ꝛ detractionibus.Jo.viij. Sermo meus non capit in vobis. Sicut nec gladius in armato vel petrã.Moyses percussit petra ꝛ fluxerunt aque.illi vero non mouentur.Jhe.xv.Indurauerũt facies suas supra petrã ꝛ noluerunt reuerti.ꝛ ideo percuttit eos dominus gladio temporalis miserie.iij.R.ij. Non recedet gladius de domo tua vsq; in sempiternum.hic gladio pcussit dñs adam quando peccauit Jste gladius transitorius est super iustos. Luc.ij.Tuam ipsius aiam pertransibit gladi⁹.ps.lxxx Jn me trãsierũt ire tue.Sed super reprobos stabit.ps.c. iij.Super montes stabunt aque.s.penarum.Exo.Stetit vnda fluens.s.super egiptios Justi hic gladio non pereunt sed proficiunt. Ro.viij. Quis nos separabit a caritate christi.tribulatio.an pesecutio.an gladi⁹ ꝛc.Heb. xj.Sancti per fidem vicerunt regna ꝛ.i.effugerunt aciem gladij.fortes facti sunt in bello hic gladio pereunt reprobi.i.R.xxxi.Saul irruit super gladium suuz.et mortuus est.Job.xxxvi. Morietur in tempestate anima eoruz ¶ Tertius gladius conseruatus ipsi domino est in euitabilis sententia icti iudicij.ps.vij. Nisi conuersi fueritis gladium suum vibrauit.ꝛc. Job.xix.Fugite a facie gladij.modo penitendo.quoniam vltor iniquitatis est gladius qui ita subito feriet. vt nullus preuidere valeat Mathe.xxv. Vigilate quia nescitis diem neq; horam.Apo.i. Ex ore eius procedebat gladius exvtraq; pte acutus.i.sñia iudicij puniẽs in corpore ꝛ aĩa Deut.xxxi Si acuero vt fulgur gladium meum ꝛc.h⁹ gladio occidentur.

Superbi tur.Deuter.Gladi⁹ Mali prelati meus deuorabit carnes id est carnales. Heb.xij°. Fornicationes et adulatiões iudicabit dominus.¶ Auari.ysa.xxxiij° Quoniaz inebriatus est in celo gladius meus. super ydummea descendet. ydũmea terrena interpretatur.¶ Superbi ꝛ inobedientes.Job.xxxv. Si audierint ꝛ obseruauerint complebunt dies suos in bono.ꝛ annos suos in gloria. Si autem non audierint transibunt per gladium.i.sententiaz iudicij.ysa.i. Si volueritis et audieritis me.bona terre comedetis.qz si nõ audieritis.ꝛ me ad iracundiam prouocaueritis gladius meus deuorabit vos. ¶ Mali prelati qui.s.grauãt subditos suos. Exo. .xij. Si leseritis eos vociferabunt ad me.et ego exaudiam clamorem eoruz et indignabitur furor meus. percutiamq; vos gladio.ysa.xxvi. Visitabit domin⁹ super leuiatham.i. malum platum in gladio suo duro et forti. Sapientia.vi. Judicium durissimum sup hijs qui presunt fiet.Dampnabit ẽ eos domin⁹ pena eterna.Ecclesiaci xxxvi. Qui transgreditur de iusticia a peccatũ deus parauit illũ ad rõpheã .i.ad penã eternã.ẽ h° gladio dicebat dõ.de gladio maligno ẽtie ripe me ꝛc.

De gula c.xlvii.

Gula est immoderatus appetitus edẽdi vel bibẽdi hoc vitio peccatur v .modis.

Horam preueniendo.
Delicata desiderando.
Nimis commedendo
Sollicite preparando.
Auide ꝛ ardẽter sumendo.

¶ Primo horã prãdendi.vel cenãdi pueniẽdo

Ecclesia.xi.Ue terre cui⁹ rex puer est ꝛ cuius principes mane commedunt. terra ista corpus est.Rex liberuz arbitrium q̃ hz aĩmam regere.principes

Lascia
Auari

¶ Lasciuia ꝛ carnaliter viuentes occiden

(c) 2006 Ministerio de Cultura

vero qnqz.sensus.qñ aliquisvult cape castrum.festinat portaz occupare. Gu la est porta per quam totus exercitus dyaboli intrat. Qui habz portã castri de facili habet ꝛ castrũ.p portam eniz oris.dyabolus totam suam familiam introducit. Item ad portã oris maior custodia ponenda est. qz nisi prius gu la refrenetur. frustra cõtra alia vicia laboratur. Qui enim tenet equum p os:ducit eum quo vult.Sic dyabolus gulosos. Jac.iij°. Si frena equis ĩ ora mittimus.ad ꝯsentiendũ nobis.ꝛ totũ corp⁹ illoz circunferimus.Exẽpluz ꝺ illo q̃ statĩ hora ꝑma volebat.comedẽ ¶ Scꝺo delicata nimis desiderãdo.vt filij isrl carnes in heremo desideraue runt. Nu.xi.Sufficit ꝺ cibarijs q̃ sint comestibilia.nõ concupiscibilia.Señ. Palatum tuum fames excitet nõ sa= pores. Si q̃s haberet aliquod vas qꝺ corrumperet vinum qñ esset infusum nõ libenter poneret ibi de meliori Ta le vas est venter hominis.corrumpit eniz quicquid ibi infunditur. Joel.i. vlulate qui bibitis vinum in dulcedi ne.qm̃ perijt ab ore vestro. Item quã do homo delicate nutrit asinum suuz prohicit eum in lutum.Sic qui delica te nutrit corpus suum ꝓhicit.eum in lutuz peccati.puer.xxix°. Qui delica te a pueritia nutrit seruum suum .i. corp⁹ suũ.ĩueniet eũ postea cõtinuatẽ .i spũi repugnãtẽ.Tertio nimis cõme dendo. Illa pluuia optima ẽ q̃ suaui= ter descendit.subitus autẽ. et nimius ymber arua subuertit.Sic cibus mo= deratus vtilor ẽ corpori. Quãto plus terra fimatur.tãto magis malas her= bas producit.Sic corpus q̃to melius nutrit.tãto ꝑres mot⁹ carnales gñat Ge.iij°.Maledicta terra in opere tuo spinas et tribulos germinabit tibi. Item q̃to vinea plus stercoratur.ci cius vinum corrumpitur.Sic homo ni mis comedens cicius infirmatur. Ec clesiastici.xxxvij°. propter crapulã mꝛ ti perierunt. et in multis escis erit in firmitas.Seneca. Maior pars homi= num voluptate perijt. ¶ Quarto solli cite et studiose preparando. vt filij he ly.i. Ro.ij°. Isido⁹. Tota die epulas ruminat qui ad explendum ventrem vespere delicias parat. Studiose cor= pus nutrire. nichil aliud est q̃ vermi bus escas parare.Erubesceret homo valẽs esse cocus regis. et non erubes cit esse cocus vermium.Señ.Multis subaudisvermibus seruiet.qui corpo ri seruit. Item qui corpus suum solli cite nutrit hostem suuz impĩguat. Et q̃to plus ei bene facit. tãto magis eũ impinguat.Galli.v°. Caro concupis cit aduersus spiritum. ¶ Quinto aui de et ardenter sumendo.Exemplum. de esau.Ge.xx°.Ideo dicitur.Eccles̃ia stici.xxxviij°.Nolĩ esse auidus in oñi epulatione.nec te effundas super om nem escam. viuere secundum carnez est viuere ꝺ regulã porte sue. ve illis qui talĩ albatisse fecerunt professionẽ qz. ñ finit eos exire de claustro suo.i. de taberna.Qui sequitur portum:du cit eum ad lutum. Ecclesiastici xvij. post cõcupinas tuas nõ eas.ps.lxxvij Qui adhuc eorum erant in ore ipsoꝝ et ira dei ascendit super eos.

De humilitate. ca.xlviij.

Humilitas est duplex. Ficta ꝛ vera. Ficta ĩ ypocritis vera vt ĩ hoĩb⁹ iu stis. ¶ Ficta ergo humilitas est in ypo critis que fingunt se vetulam mortu= am.vt habeant prelaturam.velvt lau dem temporalẽ acquirant. Sicut vul pes que similauit se mortuam vt po= neretur in quadrigavbi erant alleca. Sed comedendo allecta ostendit se vi uaz.Eze.xiij°.Quasi vulpes in deser to ꝓphe tui isrl.Ecclesiastici.xx.Est q̃

(c) 2006 Ministerio de Cultura

nec̃ litur se humiliat. et interiora ei⁹ plena sunt dolo. ¶ Secũdo humilitas vera que est in hominibus iustis consistit in corde. de q̃ dr. M. xi. Discite a me qr mitis sum ⁊ humilis corde. glo. non ficte ⁊ ex hoc procedit humilitas exterior sicut ramus ex radice. i. pe. v. Omnes inuicem humilitatem insinuate. Nota. ꝑ q̃ bona humilitas est trip̃lex. scilicet.

Sufficiens se subdere maiori.
Habundans. subdere se equali.
Superhabundãs subdere se minori.
¶ Prima humilitas est sufficiens et hic est q̃n subditus vl̃ inferior subdit se suo maiori. et non prefert se equali ⁊ hic est necessaria cuilibet iusto. i. pe. v. Humiliamini sub potẽti manu dei vt vos exaltet in tempore visitationis arbor sursum non crescit nisi radicem figat. in ymum. Sic homo non exaltabitur nisi pri⁹ humilietur. Aug⁹. Arborem attendite. radicez figit in ymũ vt verticem tendat ad celuz. si sine radice est. et auras petit. ruina est illud non incrementum. Idem Si vis construere magnam celtitudinem fabrice. de fundamẽto. cogita humilitatis Quanto enim excelsus est hedificiuz tanto profundius foderetur fundamẽtum qr qui altam facit domum suam sine fundamento querit ruinaz. ¶ Humilitas habũdãs est subdere se equali. nec preferre se minori. gg. Non quibus iam superiores estis. sed eos quibus ad hec inferiores estis aspicite. qr sicut incentiuum ẽ elationis respect⁹ deterioris. ita cautella humilitatis cõsideratõ melioris. Quãtomagis arbor habũdat fructib⁹. tãto magis inclinatur. Ita bõ q̃n habũdat bõis operibus ⁊ gracijs: tãtomagis huĩliet se. Ecclesiasti. vi. Quãto maior es. huĩlia te in oĩbus. et corã deo iuenies gr̃am. Itẽ quis q̃ando vult in altũ volare. pri⁹ fr̃e de primit. vel ĩclinat. simili q̃ vult salire prius se inclinat. ideo qui vult se exaltari prius se humiliet. Non est valis sine colle. nec collis sine valle. sic non est humilitas sine exultatione nec exultatio sine humiliatione.

Luc. xiiij. Omis qui se exaltat humi. et qui se humi. exal. Tertio humilitas super habundans est subdere se mĩori. sicut fecit xp̃s ioh̃i. quando baptizatus est ab eo. M. iij. Sic decet nos ĩplere omẽz iustiam. i. humilitatem.

Qui vult transire per hostium bassũ nõ est periculum si plus debito se inclinat. ſz si parum plus se erexerit ledit caput. sic. ⁊c. Apoc.. Ecce dedi coram te hostium apertum. qr modicaz habes virtutem. i. huĩlitatem. Item quãtomagis est vas vacuum. tãtomagis intrat de aqua gr̃e. ideo virgo maria qr plus alĳs vacua fuit aput se. magis aliis fuit repleta gr̃a. B. queris quo merito gr̃a pleã. eo q̃ mentez eius nullus meritum occupauit huã num quo minus in flueret gr̃e plenitudo. Item aque descendunt ad valles. et deserunt montes: sic gr̃a venit in humiles et deserit superbos. Luc. iij. superbi deus resistit. huĩlibus aũt dat gr̃ãm. Item vas nõ ĩpletur de aq̃ putet. nisi profunde i. inclinetur. vel profunduz in mergatur. sic nec homo ĩpletur gr̃a nisi humiliet. Ecclesiastici. Inclinaui modicũ aurem meam et recepi illam.

De iactantia. c. xlix.

Iactancia solet distingui tripliciter. s. ¶ Cordis. ¶ Oris. ¶ Et operis. Primo de iactancia cordis dicr̃. Je. xviij. Altitudinem cordis eius ego scio ait dñs. arroganciam et iactanciam eius liquorem precioſum nõ libenter ponit sapiens in vase confracto qr effunderetur. sic deus non ponit gratiam suam in corde superbo quia de facili per iactanciam effunderet. Eccle.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

xr°. Gratie fatuorum effundentur.
¶ Secundo iactantia oris est vt gallina quando emittit ouum non potest tacere. sz clamãs accusat donec amiserit. Sic superbi iactando se bonum op⁹ amittũt. Dañ. iiij°. Dicit nabuch. hec est ciuitas babilon quaz ego hedificaui ĩ robore fortitudinis mee. ꝛ gloria decoris mei. Et cuz sermo esset in ore regis vox de celo ruit ter dicẽs regi regnum tuum transiit a te. Job. xviij°. vsqz ad quem fierem verba iactabitis Idem. Munquid habebunt finem verba ventosa. ¶ Tertio est iactãcia operis que prouenit ex habundantia reruz. Sapientia. v. Quid profuit nobis superna aut diuiciarum iactantia quid contulit nobis. Ipsa eniz ydolum seipsum colens et cõmendans et de seipsa cantans. Cor. x. Non enim q̃ seipsum cõmẽdant ille probatus est. sz quẽ de⁹ commendat. Hest. v. fecit rex assuerus conuiuium magnum principibus suis et post vt ostenderet diuicias glorie regni sui et magnitudinez ꝛet iactanti am potentie sue

De innocentia. ca. l.

INnocentia inuenit tripl̃r. s. Cordis ꝛet hoc est incipientiũ. Oris. et hoc est proficientiuz. Operis. et hec est perseuerantiuz. De q̃bus dr in p̃s. xxiij. Quis ascẽdet in montem domini ꝛc. Innocens manibus ꝛ mundo corde. ¶ Prima innocentia est cordis de qua. p̃s. c. per ambulabam innocentia. cordis mei. Idez innocentia mea ingressus sum. id ẽ in mundicia quam seruaui. Qui eivult gratiaz dei recipere. necesse habz vas cordis mundum custodire. nullus sci enter poneret in vase q̃ diu continuit lutum balsamum. quia timeret amittere. Sic deus gratiam suam non ponit in corde quod diu continuit lutuz peccati. Est enim ad gratiam suscipiendum minus ydoneum. Balsamum est gratia dei. vas pulcher̃imũ requirit hec innocẽtia custoditur per mundiciam bonorum operum. Job. xxij. Saluabitur innocens in mundicia manuum suarum. facilius est alĩ quem ditari q̃tum ad diuicias istius scli cui multa dimissa sunt aparentibus que bene seruauit. q̃ illũ q̃ bona paterna iam consumpsit. Sic illi qui bona naturalia. virginitatem et incentiam post baptismuz seruauerunt facilius ditari possunt bonis spiritualibus. q̃ illi qui perdiderũt. p̃s. xxxvi. Custodi innocentiam vt bonum patrimonium tuum. et vide equitatem domini dei tui. ¶ Secunda innocentia ẽ proficiẽtiũ. hoc est oris. p̃s. lxxxiij. Nõ priuabis bonis eos qui ambulant in ĩnocẽtia. hec custoditur iusticia. et carnis mortificatõne. sicut carnes custodiuntur salis appositione. Sicut enĩ carnes putrescunt. et scaturiunt vermib⁹ nisi sal cito apponatur. Sic caro hois verme peccati. et praue delectationis scaturit nisi ĩ etate iuuenili dometur et redigatur in seruitutem spiritus. Quem enim contrarium gratie dei occupauit aliquẽ per peccatuz difficilius in eo gratia dei postea recipitur. Sicut maria que habet in se aquam. difficilius suscipit ignem. quia ignis inuenit ibi quod sibi repugnet. vt patet de ligno aquoso. ¶ Tertia innocẽtia est perseuerantium. que est operis de qua iob. xxviij°. Donec deficiaz nõ recedam ab innocentia mea. sed eam semper conseruabo. Quia sicut fatu⁹ est ille qui haberet vas aureum ꝛ balsamum ibi oblatum in eo reponere nollet. donec lutum in eo annis multis tenuisset. Sic fatu⁹ est ille qui gratiam dei in pueritia non vult recipere. nisi prius fuerit vas peccati et immundicie. Treñ. Qui nutriebantur ĩ croceis amplexati sunt stercora. hic custoditur per bonã societatem. p̃s. xvi. Cum sancto sanctus eris ꝛc.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

De stabilitate capitulo li.

Instabilitas. Quattuor faciunt hominem instabilem.s. Stulticie cecitas Peccati feditas. Impacietie feritas Presumpta securitas.

¶ Primū est stulticie cecitas ois ei stult⁹ īstabilis ē iuxta verbū sapiēn. Stult⁹ vt luna mutatur.de cogitatione in cogitationē.de desiderio in desiderium.pū.xvi. de cor stultor⁹ dissile erit Deñ.Añ oia curavt consules tibi obserua vt eadēvel hoie q̄ heri.mutatio ⁊ ei volūtatis īdicat aiaz vacare at q̄ alibi appere,put tulit vētus.Idem Quid ē sapiētia.Et.R.ac idemvelle ⁊ nolle.stulto nichil ꝓstat.nichil diu placet.¶ Scōz ē pctī fedias.cor ei pctōris ē sicut pila que ī ludo puerorum depellit de alio ad aliū.Sic pctōris devno pctō ad aliud currit.de quo ꝓquerit dñs p ieremiā.d.pctm̄ peccauit ihrl̄z.pp instabilis fctā ē.Idō dctm̄ ē ꝓpoīto illi⁹ tēpli.ys.xxij.Ponā te.q.pilā in t̄rrā latā,⁊ spatiosam.Cor peccatoris ē sicut,

Pila in ludo puerorum
Gallus supra pinaculum templi
Auis in gabia.
Panis soli ⁊ vento expositus

¶ Primo est tale cor sicut pilla.vt hic immediate.¶ Idō est sicut gallus supra pinaculum templi.qui cuilibetvē to se vertit.Sic homo qui cuilibet cedit tēptationi.Job.Tollet eos ventus vros.⁊ aufert de loco suo paleam tollit ventus non granum. et poma putrida ⁊ vermiculosa cito cadunt de arbore a modico aggitata vento.sed sana bñ se tenent.Job.xxi. Erūt sicut palea a facie vēti.⁊ sicut fautilla quaz turbo dispergit¶ Tertio ē sicut auis ī gabia que quiescere nō potest sed sp currit p gabiolam modo huc modo illuc.Ihc dicit dñs populo huic q̄ dilexit mouere pedes suos.⁊ non quieuit.⁊ dño non placuit.Señ.Ecce vagaris.⁊ de loco ad locū inq̄etaris.egri aī ē ista iactatio.¶ Quarto ē sic panis q̄ de archa ad fenestrā posit⁹.a venditore.soli ⁊ ventus et luto expositus facilius et citius denigratur et desiccatur.Sic sessiones hostiū,et fenestris. et collocutiones inutiles in cordibus religiosorum. decolorationes consuevuerunt generare.et humorem deuotionis aufferre.Illi vero qui in claustro cordis sui se tenent iuxta verbum ysate.et a vento se abscondūt. Et celant a turbine et tempestate rumorum secularium et consolationum. sunt sicut panis in archa conseruatus.qui temeritudinem et humorem deuotionis facilius retinent.quā illi qui pascunt ventum ⁊ pascuntur a vento inanis glorie.et exsufflantur et exsiccantur.Ideo dicit apo.ad hebre:xiij q̄ optimum est gratia stabilire cor.¶ Tertium ē impacientie feritas.omnis ei impaciens. instabilis est.vt dicit. Boetius in libro de conso.Quis est tam felix qui cuz dederit ipacientie man⁹ statum suum non oporteat mutare.

¶ Quartum est presumpta securitas qui est defectus timoris. Timor enim reddit hominem stabilem.Sicut lapides superpositi asseribus super tecta custodiunt eas ne a vento moueantur.Ecclesiastici.xxv. Timor domini super omnia superposuit se. Unde sicut anchora tenet nauem ne mergatur.ita timor tenet cor stabile.greg. Anchora mentis.pondus timoris et sicut timoris.bonus facit hominem stabilem:sic timor malus facit euz instabilem.vt timor mundanus vel humanus talis nunq̄ quiescit. Job.xv. Sonitus terroris semper in auribus eius.et cum pax sit semper insidias suspicatur.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

De ira. c.lii.

IRa multa mala facit homini.quia.

Ipm excecat
Ab oi bono ꝑuat
Oia mala ꝓuocat.

¶ Prio hoiez excecat.Exẽpluz de q̃ cui optunt occuli circueat ad molẽdinũ.Sic dyabol⁹ excecat hominẽ p irã.ꝛ tunc sicut equm excecatum ducit quo vult.Ideo philistij sanſonem excecauerunt et post ea fecerunt illum ire ad molam.i.ad peccatum currere Job xvij.Caligauit ab indignatione occulus meus.

Item sicut in aqua turbata non resultat ymago.nec oculus turbatus clare videre potest .Sic homo turbatus nec se nec deum cognoscit.ps.xxxi Turbatus est in ira oculus meus.

Itez dyabolus facit sicut piscator qui turbat aquam vt pisces nonvidentes nassam intrent. Sic dyabolus turbat hominem.vt pecatũ non cognoscens adimpleat.Sopho.i.Tribulabo homines ꝛ ambulabunt vt ceci .Item dyabolus est similis coruo qui quando venit ad cadauer primo currit ad oculum.Sic dyabolus primo excecat hominem per iram.sciens q̃ post ea poterit eum precipitare de facili in fouea peccati ps.lvij.Sup cecidit ignis. ꝛ non viderunt solem. ¶ Secundo ab oi bono priuat auferendo ei spũalia ꝛ tpalia ꝓ.xix.Qui ipaciẽs ẽ sustinebit dampnum.s.bonoꝝ omniuz.Nota q̃ iracũdus est sicut hõ cui dom⁹ ꝓburitur.tunc in vesperis diues est et male nichil habet.qz ignis oĩa sibi abstulit.Ita bona spũalia ꝑdidit hõ iracundus ad sibilũ vnius verbi.dũ in iram vel odiũ cadit.Ecclesiastici.ij. Ve eis qui ꝑdiderũt substinentiã.Item est vel lud olla nimiũ ignem hñs.que ebulliendo emittit quicq̃d in ea ẽ ꝓuer.xv. Cor stultoruz ebullit stulticiam quia quicquid sentit in corde profert ore.

¶ Tertio oĩa mala prouocat ꝓuer.xij. Vir iracundus prouocat rixas glo Janua viciorum est iracundia.qua clausa virtutibus interius dabr̃ reqes.qua aperta ad omne facinus arma bitur irat aĩs.ꝓuer.xxix. Qui ad indignandum facilis est.erit peccatum procliuior.Multũ enĩ per iraz dñatur dyabolus in hoĩe.Nõ ei timz hõ irat⁹ facere quicq̃d dyabolus precidit non parcit seruo.nõ filio ñ vxori.q̃n ꝓphiciatur in ignẽ vel ĩ aquam ꝓuer.xvij Expedit magis occurrere vrse raptis catulis q̃ fatuo confidenti in stulticiam suam. Item ĩ exercitu dyaboli est incendaria ferens ignem ante se. homo ei iracũdus ẽ velud serpẽs ignẽ vomẽs ex ore.exurẽs oĩs.q̃ sũt tusta se.ꝓuer.iij. Vir iracũdus ꝓuocat rixas. Itẽ ẽ sicut ferrũ . ignitũ vrẽs oẽ q̃ tãgit.Et sicut lignũ spinosuz qz̃ pũgit amplectentes se Sz licet hõ amet oĩes arbores que sunt ĩ orto suo spinosas tñ declinat.ne lacerẽt eũ.Sic lz oẽs amandi sint familiaritas tñ iracũ doꝝ declinãda Ideo dr . Eccle.xvi. Noli esse socius homini iracundo.

De ĩfirmitate spũali.c.liii

IInfirmitas spiritualis dr peccatum propter multa.
Propter corporis debilitõez
Propter visus obsecationem.
Propter nociuorum appetitionem
Propter ciborum abhominationem.
Propter frequẽtem deiroffentionem
¶ Primo propter corporis debilitationez.qz sicut ĩfirmitas debilitat corp⁹ ita pctm̃ anim̃a.ps.xxxv. Dereliquid me virtus mea.glo.quam habui ante peccatum.Treñ.i.Abierunt absq̃ fortitudine ante faciem subsequentis.
¶ Secundo debilitat visum et obcecat.Unde sequitur.ꝛ lumen oculoruz meorum.ꝛ ipsum nõ est mecũ.Interius ps.xxxix.Apprehenderũt me iniq̃

(c) 2006 Ministerio de Cultura

tates mee. ⁊ non po. vt ui. Satis. cec⁹ est qui ita ponit pedem in luto sicut i in mundo et plano. treñ. iiij. Erraue=runt ceci in platets. polluti sunt san=guiné. ¶ Tertio propter noxiorum ap petitur. puer. primo. vsq3 paruuli dili gitis infanciam. et stulti que sibi sunt noxia appetunt. ¶ Quarto. pp ciborũ insipiditatez. infirmis non sapiunt. cor poralia cibaria. nec peccatoribus spiri tualia. Aug⁹. Impius dulcedinez dei non sentit quia de febre iniquitatis. palatum cordis amisit. ¶ Quinto pp frequentem dei offensionem. gg. Iu=sto dei iudicio deus cor peccatoris ob nubilat vt merito precedentis peccati in alia cadat. Cicius cadit homo in in firmitatem quam habuit. Sexto vidẽ duz est quomodo sanẽtur ifirmitates spirituales. Sicut corporales infirmi tes p diuersa remedia de consilio me dicorum curantur. Sic spiritualis in firmitas de consilio scripturaruz. Igi tur infirmitas potest sanari.

Per emplaustruz attractiuum.
Per sudorem humectatiuum
Per balneum lauatiuum.
Per vomitum euacuatiuam.
Per dietam extenuatiuum.
Per resecationem afflictiuam.
Per victionem lenitiuam.
Per minutionem alleuiatiuam.
Per medicinam sanatiuam.

¶ Primo per emplaustrum attracti=uum. ⁊ sic senatur spiritualis infirm⁹ infirmus per emplaustrũ q̃ ẽ verbũ dei Emplaustruz trahit dolorez a corpore Sic verbũ dei pctm̃ ab aĩa ysa. xxxviij. Justum ẽ vt sup vlcus ezechie regis carbaphasmarent massam ficuum. qđ dulcedinem dei significat quod tante efficacie est q̃ sanat omnez infirmita tem spiritualem. vt habetur infra de verbo dei. ¶ Secundo per sudo=rem humectatiuum qui humorem noxium expellit a corpore, sic sanatur anima per timorem dei ⁊ pene eterne Ecclesiastici. i. Timor dñi foras expel lit pctm̃. B. Praui humores. mali mo res. pu. iij. Time deũ ⁊ recede a malo. Sanitas quippe in vmbilico tuo erit per vmbilicum qđ adheret materno vtero carnalis concupia designatur Sanitas ergo in vmbiculo est q̃ per timorem dei concupiscẽcia carnalis ex pellitur. vel deprimitur. prouerb. viij. Timor dñi odit maluz. Sed de cõtra rio conquerit dñs Eze. vi. In die or⁹ tui non est precisus vmbilicus tuus. i. carnalis concupia. ¶ Tertio p lotio nem. vel balneum lauatiuum. Ideo dictum est naaman syro tertio. R. v. Vade ⁊ lauare septies in iordane et recipiet sanitatem caro tua. Sic sa=natur homo spiritualiter p lachrima rum effusionem in confessione. ps. vi. Miserere mei dñe quoniaz infirmus sum. glo. Reatu peccatorum infirma=tur anima. Sana me dñe q̃m contur=bata sunt omnia ossa mea. glo. Mens mea turbata est ad penitẽtiam ps. lx. Commouisti terram. s. cordis mei. et conturbasti eã ad penitentiaz. sana cõ tritiones eius q̃ sanas ꝓtrictos corde. ¶ Quarto per vomitum euacuatiuũ i. p ꝓfessionem. Ecclesiasti. xxxi. Si co actus fueris in edẽdo multa. i. multa pctã i ꝓgregando surge e medio ⁊ vo=mo p ꝓfessionem. s. vt venenum mor=tiferum. ⁊ refrigerabit te. ⁊ non adici et corpori tuo infirmitatez Job. xxxiiij Nunqđ qui ñ amat iudiciũ sanari p̃t

Qui sanari desiderat necesse est vt vln⁹ de tegat. vñ dictum est leprosis q̃ petebãt sanitatẽ. Luc. xviij. Ite ostẽ dite vos sacerdotib⁹. ⁊ dũ irent sanati. sũt. Quit⁹ mod⁹ sanãdi ẽ p dietã ex=tenuatiaz q̃ de⁹ iiũgit. ⁊ h⁹ ẽ duplex. s. Abstinẽcia pctõrum Pria dicta Obseruãcia p̃ceptorum quaz deus iniungit est abstinẽcia peccatorum. de

(c) 2006 Ministerio de Cultura

qua.thes.tiij.Abstinete vos ab omni fornicatione.vt supra habes de abstinentia. ¶Secunda est observancia preceptorum.M.xix.Hoc fac et viues Jhe.Si quis sermonem meum seruauerit mortem non gustabit in eternuz Sed quia hanc dietam adam non seruauit.ipse cuz tota sua progenie mortem incurrit.He.ij. Quacunqz homo commederis morte morieris.Sic moriuntur spiritualiter . qui diuina precepta non custodiunt .¶Tertiam dietam iungit sacerdos.et hoc est abstinẽtia a cibo.vt habes supra ibidem.

¶Sextus modus per resecationem afflictiuam putridorum. Sic sanatur homo per tribulationẽ.vñ iob.v. Increpationem dñi ne reprobes.qz ipse vulnerat ꝛ mie detur.percutit.ꝛ manꝰ eius sanabunt deuter.percutiaz ꝛ ego sanabo.i.de tribulatione. ¶Septimꝰ modus per vnctionem .i. orationem que mentem linit. M.vi. Ungebat oleo multos egros ꝛ sanabantur.ps. xxix.Domine clamaui ad te.et sanasti me.Ecclesiastici. xviij. Fili in tua infirmitate ne despicias teipsum .sed ora dominum.ꝛ ipse sanabit te.

¶Octauus per minutionem alleuiatiuam.i.per elemosinarum largitionem. ad altitudinem celi ascendere non poteris oneratus . alleuia ergo sarcinam tuam dando pauperibus bona tua . Luc.vi.qđ super est date elemosinam.ꝛ ecce oia munda sũt vob̃ ys.Frange esurienti panem tuum ꝛc. Sequitur.Tũc erumpet. q.mane lumen tuum.et sanitas tua cicius orietur.¶Altimo datur medicĩa que omniuz infirmitatũ spũaliũ ẽ sanatiua.et hec caritas.Sanat ergo caritas omnes langores.qz opit mltitudinẽ.pctõrum.Eccle.xiij.Medicina omniũ infestatione nebule.nebula ardoiez solis cõtẽperat. Sic caritas tribulatõez ꝛ penalitatem.Cuicunqz auia amari tudini fuerit admixtus amor dei statim dulescit. amor autem dei omnia facit dulcia.etiam mortem.Augꝰ.Amanti nichil difficile est.caritas in omnibus ponit saporem.

De inuidia ca.liiij.

Inuidia q̃ ẽ pestis aĩe a dyaº ĩtroducta.iuxt illũ inuidia dyaboli mors introiuit in orbez terrarũ.

De melioratõe alteriꝰ deterioratr
De pfectu alterius adnichilatur
De leticia alterius tabescit.
De pinguedĩe pxĩ marcescit.
De sanitate ppĩqui infirmatur.
De vita alterius moritur.

¶Primo de melioratione proximi deterioratur.Augꝰ.Inuidia est dolor aliene felicitatis.ꝛ de bono dolz.de malo gaudet. vt dyabolus. Inuidi enim sunt socij dyaboli in lucro. et in damno.qz qñ dyabolus lucratur gaudẽt sz qñ pdit dolent.ꝛ dampnum ꝛ lucrum eius suum reputant. Sapieñ.ij. Inuidia dyaboli mors introiuit in orbem terrarum. imitantur autem euz qui sunt ex parte eius. ¶Secundo de profectu alterius deficit et consumit. est enim ignis aggestis qui in aquis.s. gratiarum ardet. et seipsum cõsumit Sic ignis ligna.Est esse vicium venenosum.habet enim venenum in corde.Est etiam sicut aranea.Quicquid suggit vertitur in venenum. et alios suo veneneno inficit detrahendo.immo medicinalia vt bona opera fiunt ei venenosa.de qua medicina moritur Augus. Sciendum qz cum per omne vicium antiqui hostis venenum humano cordi infunditur in zelo inuidie tota viscera sua xpẽs pcutit.¶Tertio de leticia tabescit.et lucem bonoꝝ opeꝝ obscuratur. Sunt enĩ sicut noctue non valentes lucem bonorũ opuz videre.Sikes hely qui non [illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

dere lucernam donec extingueretur q̃ radio solis oscuratur.gg. Mons ĩ uidi cum de alieno bono affligitur.q̃ ſi de radio solis obscuratur. Ita corru ptus ẽſt. vt fetentia ei redoleant.et re dolẽtia feteãt.et amara.ſĩt dulcia ⁊ dl cia amara ve q̃ dicũt bonũ malũ ⁊ ma lũ bonũ.ponẽtes lucẽ tenebras.⁊ te.lu cẽ ⁊c. ¶ Quarto ꝺ pinguedine alteri⁹ marceſcit poeta. Jnuidus alterius re bus marceſſit opimis.Eſt enim velud vermis qui naſcitur de ligno vel ve= ſte.et poſt illꝺ vnde natus eſt corrodit et conſumit. puer.xiiij°.putredo oſſi= um inuidia. ¶ Quinto de ſanitate al= terius infirmatur. Magna ſtultitia de alieno vulnere vult vulnus ſuum ſanare. Sanitatez querit in aliena in firmitate.bonuz.in alieno malo.quod idem eſt ac ſi in igne quereret aquam et in ſpinis vuas. et in tribulis ficus. aug⁹.de aliena pena querit ſibi medi cinam medicamentuz.et acquirit.grã de tormentum. Jnuidia eſt egritudo animi ex felicitate alterius proueniẽs ¶ Sexto de vita moritur. Job.v.par= uulum occidit inuidia. vt cayn abel. Se.iij°.glo.Niſi ĩferior eſſet. de bono alterius non doleret.alia glo.paruus eſt qui terrena diligit.magnus q̃ eter na paru⁹ ergo occiditur. quia nullus hac peſte moritur. niſi qui terrena ap petit.Exempluz.de illo qui pecĳt a re ge vt ſibi vnus oculus erueretur. vt ſocius ꝺuos perderet.

quam modum ſolet duci latrovelatis oculis ad patibulum. Exemplum.de ſedechia.iij°Roma.vlti. Qui excecatus anabuch. ductus eſt in babilonez Sed multis rõnibus⁊ exemplis poſſz oſtendi infernuz eſſe. Exemplum ma gnificentia regalis requirit q̃ rex ha= beat palacia pulchra propter bonos.⁊ carceres propter malos.Rex vero glo rie magnificatus ſuper omnes reges terre.habet pro bonis palaciuz ſpacio ſum q̃ eſt celum et carcerem hẽt tene broſum quod eſt infernus. ¶ Jtem de us a deo eſt iuſtus q̃ in regno ſuo ni hil relinquit impunitum.Job.xxxiiij° Deus in vultum aliquid abire nõ pa titur.Sed videmus mltos ſceleratos mori impenitentes. nec hic puniũtur ergo alij punientur.locus iſtius puni tionis inferius eſt. Jtem lex terrena requirit.q̃ aliqui propter ſuas culpas deferantur in exiliuz perpetuum.Sic deus in exilium perpetuum mittit im penitentes.q̃ eſt in infernum. Jtem iuſticia eccleſiaſtica ſeparat aliquos perpetuo a conſortio fidelium. ⁊ in ſe pultura ſepelit eorũ cadauera ex̃ alia corpora fidelium.ſcilicet in locovilli q̃ iuſticia diuina q̃ maior ẽ.nõne ſepara bit aliqs indignas aĩas ꝑ ſortio ſctõr eas in locovili collocando.et in exilio inferni tranſferendo.Luc.xvi°.Mor= tuus eſt diues et ſepultus eſt in infer no. ¶ Secundo de conditione inferni. Scienduz q̃ ibi erit penarum diuerſi tas.Multiplicitas.⁊ ꝑpetuitas.p̃s.x°. ignis ſulphur ⁊ ſpiritus procellarum pars calicis eorum. Si pars eoruz ca licis erit talis.quid de toto.gg.Jn in= ferno erit frigus intollerabile ignis in extinguibilis. vermis immortalis. fetor ĩtollerabilis.tenebre palpabiles flagella cedencium. horrida viſio de= monum.Confuſio peccatoruz.Deſpe ratio omnium bonorum.Sepulti q̃ in loco tante triſticie erunt.

De inferno.ca.l.

Jnfernus eſt locus ĩ q̃ pctõr aĩe ſepeliunt. Sz [illegible]nduz. De eius aſſertõe. De ipius conditõe. Et ei⁹ meditatõe. ¶ Circa aſ= ſertõez eius ſciendum qr ꝺyabol⁹ multũ nitit extinguẽ fidẽ de i ferno.vt ſic hoĩez excecatũ facili⁹ du= cat illuc per viam peccatorum.dum ñ refugiat [illegible]gnam quam non credit.ſcõz

(c) 2006 Ministerio de Cultura

In timore continuo.
In dolore per maximo.
In labore perpetuo.
et erit eis de peccatis confusio.

¶ Primo erunt in timore continuo. Job.xviij°. Terrebunt eum undiq; formidines gre. In temporalibus cũ pena infligit̃ar.timor quiescit apud i feros pene inflictio. timoris est augmentatio. ¶ Secundo erunt in dolore per maximo. Job xx. Omnis dolor irruet super eum. Si dolor partus irruens in mulierem eam ita affligit.q̃d erit de illis super quos irruet oĩs dolor? Si homo non potest sustinere modicum ignẽ vnã horam in vna pte digiti q̃tus erit dolor qñ interius et exterius ardebit. ysa.xiij. Tortiones interius.ꝛ dolores exterius tenebũt.q. parturientes dolebunt. ¶ Tertio erũt perpetuo labore nec leuationem accipient de labore suo. Reda super illõ Job.xvi. In iferno nulla est redẽptio Non credat errore decept⁹ q̃ aliquo precio redimendus sit apud inferos. nec doloris mitigatio. Unde sine fine laborabũt.p̃s.xlviij. Laborabit in eternum.ꝛ viuet adhuc in finem. Et hoc est quia nolũt modo laborare sed quiescere ꝛ delicijs affluere. facientes festum ante vigiliam. Exemplum. de mari q̃ a causa intrinseca sp̃ẽ inquietum. ysa.lviij. Cor impij .q. mare feruens q̃ quiescere nõ potest. ¶ Quarto erit eis illi de peccatis commissis cõfusio Jhe.ij. Quõ confunditur fur qñ deprehenditur.ita ꝛ tu confunderis. Probabile est q̃ in inferno erunt alia signa dampnationis eorũ. Exemplum de fure cui suspenditur furtum ad collum.vt causa sue pene propaletur. Treñ.i. Conuolute sunt.s.peccata mea.ꝛ imposite collo meovt.s. videantur ab omnibus. ¶ Secundo. erit ibi penarũ acerbitas.ꝛ hoc multis de causis.s.ex fletu ſi. exstridore d[illegible]ciũ:ex plãctu:ex desiderio mortis:ex manducatione linguarum:ex blaphemia conditoris que omnia patent ex scripturis. sacris.gre. Hoc suspicari non potuit q̃ hic cruciatibus deditus inuenit aduertendum est q̃ta erit afflictio vbi tot pene ꝛ tantum acerbe concurrunt cum vnica pena in presenti tantuz affligat hominem q̃ vix potest penam q̃uis modicam sustinere Item febris que aliquantuluz ad tempus quiescit tantum affligit hominem.q̃to magis illa afflictio continua ꝛ sine aliqua requie Jhe.xvi. Seruietis dijs alienis qui non dabunt vobis requiem die ac nocte huis consideratio videt dõ cõuertisse.vt dr̃ in p̃s .lxx. Quãtas ostẽdisti nisi tribulationes multas ꝛ malas.et conuersus viuifica.me.ꝛc. Jtez aggrauat etiaz penam illam

Horribilis demonum visio.

Eorum multiplex mala conditio

¶ Visio demonum horribilis aggrauat dampnatorum penam. Job.xx. Uadent et venient super eum horribiles. Exemplum .in dyal.de illo quidit demones añ se quocunq; se vertebat cum moreretur. Et cum non posset euadere cepit clamare. Inducias vsq; mane. Sed non habuit. Jtez tirã ni mundi sic afflixerũt matres.q̃d erit de demonibus qui in comparabiliter sunt potentiores.ꝛ crudeliores in pernis: Job.xl.g. Non est potestas in terra que ei valeat ꝓparari. Eccleſiastici xxxix. Sunt spũs ad vindictam creatiꝛ in tempore cõsumationis effundẽt virtus ꝛ furorẽ eius qui fecit.illos

¶ Aggrauant etiam penam dampnatorum male conditiones circa corpora eorum erunt enim.

Deformia.
Debilia.
Et nuda.

¶ Erũt corpora dampnatoruz de formia ad intuenduz. Aug⁹. Si ig[illegible] iste corporalis omni cor[illegible]ora lucida ꝛ decora

(c) 2006 Ministerio de Cultura

deturpat ꝛ denigrat.quãtomagis ille ignis infernalis turpis et obscurus. Exẽplum de igne scti anthonij. Jok.ij b.Oẽs ꝓultus redigentur in olla.
Erũt debilia ad resistãduz. Job.xviij. d. Cõsumet brachia eius ꝑmogenita mors.i. fortitudinẽ q̃ ꝓsistit i brachijs Erunt nuda ad ꝓfundãdum.i.ad eoꝝ ꝓfusionem. Mañ.iij.b.Ostendã gentibus nuditatem tuã. ¶ Tertio erit ibi penarum eternitas.ysa.xxxiij. Quis habitabit ĩ exvobis cũ ardoribus sẽpiternis.gg·Erit miseris mors sine morte defect⁹ sine defectu.qꝛ mors ibi sẽp incipit.ꝛ defectus deficere nescit.si ꝑparetur alicui lectus mollis ꝛ suauis et diceretur ei q̃ opporteret eum tacere in lecto illo per viginti annos.ita q̃ nulla necessitate de illo resurgeret nullomõ credo se velle obligare nec facere posse diceret. Et quomõ poterit esse in ĩferno ꝑ infinita scꝛa seculorum. Ubi subt⁹ eum sternet tinea et operimentũ eius erũt verunt. ꝛ lect⁹ eius ignis.vt dicit.ysa.xiij.hic dom⁹ dedali cuius facilis ẽ ingressus. ſz negatur egress⁹.scõm qõ scribit.ysa.xxxiij.Cõgregabuntur in lacum et claudent ibi in carcere.Exẽplum de lapide in mari ꝓiecto qui nũquã inde exibit.Apo.xvi.Sustulit angelus lapidẽ molarem grãdem.ꝛ ꝓiecit in mare dicens.hic impetu mitetur babilon ĩ infernũ.Itẽ nullus libẽter poneret pin⁹ ꝑciosum pro vili et modico precio. vt redimi nõ posset.Ꝙta ergo stulticia ẽ illuc aiam suam tã preciosã obligare ꝑ modica delectatione pcti.vi[illegible]tire non posset.vbi ignis non extinguetur et vermis non morietꝛ.Job.ix.Luet q̃ fecit omĩa nec tamẽ ꝓsumetur.Exemplum de salmãdra q̃ ab igne tota succẽditur.et non ꝓsumitur.ſz ibi viuit. et de fero qꝫ totus incedit ab igne. nec ꝓpter hoc ꝓsumitur.Circa meditatiõnẽ tormẽtorum [illegible]ferni. Notãdum q̃ hic meditatio ẽ vtilis valde qꝛ inducit pctõres ad peĩtenduz et dyabolo resistãdum ad carnẽ depmendũ ad delicias fugiendũ.ꝛ ad bene opperandũ facit ꝙ hic ꝓsideratio.Cõtra dyabolũ bñ pugnare.
Carnositatem mactare
Mundanã delectationẽ ꝓcultare
A mala via reuocare.
Et ad bonum excitare
Primo facit contra dyabolum virili ter pugnare. Omis enĩ ꝓsiderans q̃ si vict⁹ fuerit ab eo ducet illum ad illa tormẽta nõ pugnet melius ne vincatur.Exẽplum de ãthonio.cũ dyabolus tẽptaret eũ de pctõ.debitas reme morãs penas eidez oppõebat·Et tandez dya⁹ in spẽ pueri puuli ethiopis nigerrimi apparens ei ad pedes eius puolutis se victum ab eo ꝓfessus est. ¶ Scõo valet qꝛ facit carnositatẽ mactare·sicut enĩ bacul⁹ qui versatur in ignem.ꝓsumitur ĩ eo cortex.ita necesse est vt ꝓsumetur carnositas in eo q̃ de inferno meditatur.si enim assidua mortis meditatio carnis est afflictio vt dicitur.Ecclesiasti.xij. Quãto magis meditatio ignis eterni. ¶ Tertio facit mundanã delectationẽ despicere et cõculcare. Exẽplum in vitis patruz.dixit quidã senex. Nutrix quãdo vult puerum ablactare et a dulcedine lactis euertere.ponit aliq̃d amarum ĩ mamilla.qõ sentiens puer a mamilla extrahitur. Sic et tu amaritudinẽ interni delectationibus mũdi opponas ꝛ retraheris ab eis.Job.vi.Nunquid gustare poterit quis.qõ gustatum affert mortem eternaz. ¶ Quarto facit a mala via reuocare.ꝛ ad bonã redire Reuocare a mala via est:viã perdicionis defere.quatur per pcm.ꝛ ad bonã viam redire est:ad penitãciam fructuosam puenire.ps.c.xviij.Cogitaui vias meas que male erant.et conuerti pedes me[illegible].i.affectus ĩ testimonia

(c) 2006 Ministerio de Cultura

tua. Ideo. iob. x. Dimitte me vt plangam paululum per penitentiam dolorem meum. i. peccatum anteq̄ vadaz ꝛc. Exemplum de magistro. qui nolebat audire sermones ne cōuertentur ad penitentiaz. ¶ Quinto facit ad bonum exercitare. ꝛ piguiciam deserere Exemplum inuitis pr̄m. Dixit frater seni. Quid faciam. qz sedens incella patioz accidiam. Reperit senex. Nōdum vidisti futura tormenta. qz si illa vidisses posuisses in corde tuo. ꝛ si eēt sella tua plena. vermibus vsq̄ ad collum sustineres pacienter. et non accidiareris. propter oia dr in p̄s. ix. Conuertantur peccatores in infernum .s. per meditationem. vt illuc se transferant et considerent et paueant.

De iudicio gñali. c. lvi.

Iudicium generale futurum patet auctoritatibus et rationibus. ysa. xij°. vlulate qz ppe est dies dñi. Rex cuiꝰ aduēt⁹ expectatur ꝛ timetur lz remotus sit. tñ videtur ꝓpinquus. probatur ergo

Auctoritatibus. ¶ Primo ꝓbat
Et rōnibus. auctoritatib⁹ apostoloz q̄ hunc vnū de articulis posuerunt. M. xxij. Inde venturus est iudicare vivos et mortuos. ¶ Secundo rationibus homo bene dispositus dicit deum summe esse sapientem. ꝛ primum bonum quo melius excogitari non potest. Si ergo credis deum ꝛ creatorem et gubernatorem mundi non debes eum credere cecum vt ea que fiunt non videat. Aut si videat nō cognoscat. Aut malignum vt maluz q̄ videt sibi placeat. et punire non curet vel negligat. Aut impotentez. vt si velit non valeat. Aut in iustum vt nec bonis bona. nec malis mala retribuat Aut impium et non misericordem. vt afflictiones et oppressiones bonorum ꝗtū ad oppssoresīpune t[illegible]nseat. Aut infidelem. vt eis q̄ fideliter ei seruiūt bonū nō retribuas. sz potius malū cū videam⁹ bonos frequēter oteri ꝛ malos econtrario prosperari. Necesse est q̄ in futuro fiat a iusto iudice in iudicio generali omniuz retributio fm q̄ meruerunt. altissimus eī patiēs reddit oz. ē. p̄s. lxi. Reddz vnicuiq̄ iuxta opera sua. hic est probatio i itinerario clemētis. Timenduz est autem iudiciū pp multa. qz erit mirabile.

Propter signoz multiplicitatem
Propter furoris inflexibilitem.
Propter iudicij infallibilitatem
Per ꝓscientie inexcusabilitatem
Propter diei incredibilitatem.
Propter iudicijs itolerabilitatez

¶ Primo erit iudiciū timenduz pp signoz multiplicitatem. q̄quidē signa p̄cedent iudiciuz. p̄s. lxxiij. Turbabunt gentes ꝛ timebūt q̄ hītant terminos a signis tuis. M. xxiiij°. Sol obscurabitur et luna non dabit lumen suum. et stelle cadent de celo. Lu. xxi°. Erūt signa in sole et luna et stellis ꝛc. Criso⁹ Cum paterfamilias moritur. tota familia deponit ornatum consuetum. et induit seveste lugubri in signum doloris. Sic appropinquāte mundi termino. omnes creature ostendent signa doloris. Item homo moriens cū laborat in extremis amittit verbum. tunc oportet signis loqui. Sic mundus in fine. gg. Multa debent signa precurrere vt malum valeant sine fine nunciare. Item sicut rex volens accipere de suis inimicis vindictam premittit curs[illegible] qui succendunt terras eoz. ita dominus premittet mundum succendentes. Deus veser manifeste veniet ignis in conspectu eius exardescet. et in circuitu eius tēp. et iflammabit in circuitu inimicos ei⁹. M. xxiiij. Mittet angelos suos cum tuba et voce et congregabit electos a quattuor ventis celi. Ideo Sm̄ commendam s[illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ſſe bibam ſemper veſter intonare au=
ribus meis illa vox. Surgite mortui
venite ad iudicium. Criſo⁹. Super il
lud. Luc. xxi. Nam virtutes celorum
mouebuntur. Si rex aliquis proceſſu
rus eſt contra aliquem. omnes dignı=
tates mouebuntur exercitus omnes
excitantur. tota ciuitas Quãto=
magis rege celi exſurgente iudicare
viuos et mortuos. angelice virtutes
commouentur. terribiles miniſtri ter
ribilez dominum precedentes: añ ipz
pro candelabris fulgura viua prece=
dent. et pro tubis horrenda tonitrua.
¶ Secundo timendum ẽ propter iudi
cis furibundi inſuperabilitatem. Puer.
vi. zelus et furor viri nõ parcet in die
vindicte. Job. ix°. Deus cuius ire reſ
ſtere nemo poteſt. Si enim beata vir=
go et omnes ſancti rogarent pro aliq
qui tunc eſſet in peccato mortali. non
exaudirẽtur. Criſo⁹. Nec filij pro parẽ
tibus intercedent. nec angeli pro ho=
minibus. nec ſicut ſolẽt aſſument ver
bum. quia natura iudicij non recipit
miſericordiam. Neſcitur modo poten
tia dei a malis. ſicut acumẽ gladij dũ
eſt in vagina ignoratur. Sic modo iu
ſticia dei et potentia in vagina miſe=
ricordie abſconduntur. Sed cum acu
erit vt fulgur gladium ſuum. et arri=
puerint iudicium manus eius appa=
rebunt. Item feruor ſolis ſub nube te
gitur. Sed quando diſcooperitur. q̃ti
ſit ardoris oſtenditur. Sic chriſtus ſb̃
nube miſericordie miſericordia remo
ta. q̃te ſit potentie et iuſticie oſtendit.
ps. ix. Cognoſcetur dominus iudicia
faciẽs. Veniet eĩ cũ poteſtate magna
q̃ nõ erit angelus nec ſctũs q̃ nõ veni
at cũ eo ꝺ pctõres. Nullꝰ eĩ poterit ei
reſiſtẽ. nec audebit ꝺdicere. ſic̃ palea
non reſiſtit igni. M. iij. paleas ꝓburet
igni in extinguibili. Criſo⁹. Nec reſi=
ſtẽdi virtꝰ nec fugiẽdi facultas. nec
pñie locus. nec ſatiſfactionis tempus.
ex anguſtia omniũ rerũ. nichil rem a=
nebit niſi luctus. ¶ Tertio timendu m
ẽ propter iudicij infabilitatẽ. q̃ inevi=
tabile erit Cor. v. Omnes nos opor=
tet manifeſtari añ tribunal chriſti. vt
referat vnuſquiſq̃ propria corpo=
ris pro vt geſſit ſiue bonum ſiue ma=
lum. Veniet enim ad computandũ q̃
bona nobis ꝓmiſſa diſſipauim⁹ M. ix.
Veniet dñs ſeruorũ illoꝝ ꝛ ponet rõ
nem cum eis. In fine ebdomade ſo=
lent pueri reddere lectiones totius
ſeptimane. qui neſcit. verberatur.
ꝛ qui ſcit euadit. Et operarij in fine
ebdere recipiũt mercedẽ pro operib⁹
ſuis. Et deficientibus. nundinis va=
dunt mercatores ad pagamentum
Sic in fine mundi oportebit rationez
reddere de omnibus. ꝛ recipere mer=
cedem in iudicio. Eccleſiaſtici. vlt.
Cuncta que fecit deus adducet in iu=
dicum pro omni errato ſiue bonum
fuerit ſiue malum Neſcitur modo
ab omnis quare hic. in paupertate et
vilitate dimittit eos deus ſicut virtuſ
radicis in hyeme non videtur. q̃ va=
cuos ramos dimittit. ſz in eſtate appa
rebit eis id eſt in iudicio apparebit
bonitas virtutis dei et ſanctis. cum
eos omni in firmitate et penuria de
poſita decorabit. qñ. ſ. fulgebunt ſicut
ſol in ꝓſpectu prĩs eoꝝ ¶ Quarto ter
ribile erit ad timendum. ꝓp conſcien
tiarum in excuſabilitatez. Nullus po
terit ſe excuſare. q̃ erit ibi denuncia=
tio operum. Eccleſiaſtici. xi. In fine
hominis denunciatio operum illius.
Dañ vndecimo. Judicium ledit. et
libri. ſ. conſcientiarũ aperti ſunt. Cre
ditor probat debitum ſuum per litte=
teras patentes quas habet a debitore
vel per teſtes. Sic dyabolus ꝓbat au
ctorem coram ſummo iudice ſed ope
ra mala que tunc erunt patẽtia. Apo.
.xx. Judicati ſunt mortui ex hĩs que
ſcripta er[illegible] in libro ſcm̃ opera eorũ

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Sap̃.liij. Fili qui nascentur testes sũt neqnicie aduersꝰ parẽtes.i. opa opa rios accusabunt. ¶Peccata enĩz q̃ mõ sunt occulta manifestabunt. vt merces fardelorꝝ in nũdinis.i.Cor.x. Aeĩ et dominꝰ qui illuminabit abscõdita tenebrarꝝ.et manifestabit ꝓsilia principum.vel cordium.Et ideo melĩꝰ esset hic per confessionem deponere. Sicut latro furtum extra domũ eicit.ne iuxta eum inueniatur.p̃s.xciiij. ¶Preueniamꝰ faciez eiꝰ ĩ confessione fatus est ille qui citatꝰ corã dño suo contra se testes adducit.i.mala opa.z bonos testes.i.bona opa qui pro se loq̃rent ĩ via occideret per pctũ.¶Quĩto timendũ est ꝓpter diei incredulitatem.qz tunc veniet q̃ minꝰ sepabit .i.the.v. Cum dixerĩt pax et securitas tunc repente supueniet interitꝰ glo. Subitanea pditio diei iudicij.M.xxiiij. Sicut fuit in diebus noe. ita erit aduentus filij homis. Sicut enĩ erãt in illis diebꝰ ante diluuiũ cõmedẽtes z bibẽtes z nubẽtes z nuptui tradẽtes nõ cognouerunt donec venit diluuiũ et tulit oẽs.ita erit et aduentꝰ fili hominis. Ideo et vos estote parati.qz q̃ hora non putatis filius homis veniet Item si sciret aliquis q̃ rex mãdaret ei per litteras certas q̃ ip̃eveniret cito ad ip̃m.et si eũ in malo et vili statu ĩueniret suspenderer eum.vel in ꝑpetuum incarceret eum credo q̃ ꝑ se p̃pararet se z non differret. Sic dominꝰ mãdat nobis per euãgelium. q̃ in aduentu suo p̃paremus nos.qz remunerabit p̃paratos.imparatos autẽ eternalit dãnabit.M.xxv.Que erant parate intrauerunt cum eo ad nupcias.non paratis autem expulsis. Ideo dicitur.Ecclesiastici.xviij.Ante iudiciũ para iusticiã tibi.z añs̃ loq̃ris disce.et añ langorem adhibe medicinam ¶Sexto timendũ ẽ ꝓpter iudicis intolerabilitatẽ Mal.iij.Quis poterit cogitare diẽ aduẽtꝰ eiꝰ.z quis stabit ad videndũ eũ. Si eĩ tñ timz aliquis qñ sentit se reum de furto vl alio delicto venire coram dño terreno.quantum debet timere apparere coram summo iudice.qui tot criminibus se culpabilem recognoscit.gre.Si tñ ptimescis iudicium pulueris.qua formidine preuidendum est iudicium maiestatis. Augustinus. O q̃ anguste erunt vndiqꝫ vie reprob. Superius erit iudex iratus. Inferius horrendum chaos. a dextris peccata accusancia. a sinistris infinita demonia.ad supplicium trahencia. Intus conscientia vrens exterius mundus ardens quo fugiet pctõr sic dep̃hensus:latere.erit ip̃ossibile.apparere.itollerabile.Apo.ix. In diebus illis querẽt homĩes mortem z nõ ĩueniẽt.z desiderabũt mori z mors fugiet ab eis.Lu.xxiij. Tũc dicẽt mõtibus cadite super nos.et collibus nostris operite nos. Aggrauatio istiꝰ iudicij erit cause magnitudo. Ille enim qui obtinebit in illo:adiudicabitur regno eterno. Ille vero qui cadet a causa sua:aiudicabitur morti eterne.M.xxv. Ibunt hĩj.i.impij ĩ supplicĩũ eternum.iusti aũt in vitam eternam.

De iudicio. ca.lvii.

Iudicio temerario.i.malo.iudicat homo tripliciter.s. In causa sua propria. ¶Propio ĩ causa In causa proximi. sua iudi In causa sua et proximi. cat hoc malevidelz aĩe et carnis.inter quas est cõtinua pugna. Dare sententiã ꝺ aĩam carni acquiescendo.hoc est facere ancillam dominam. et dñaz ancillam. q̃ est magna abusio. ysa.v. Expectaui vt facerent iudicium.et ecce iniquitas. Similes sunt pueris qui non iudicant bonum nisi q̃ placz

(c) 2006 Ministerio de Cultura

eis. Ne q̄ dicitis bonum malu3 et ma lum bonum. Et q̄ illud iudicium sit in iustum patet. Ecclesiasti. xviij. Fili posi ꝯcupias tuas non eas. sz avolun tate tua auertere. Si p̄stes aīe tue cō cupias eius. faciet te in gaudium ini micis tuis. ¶ Scō iudicat homo ma le i causa proxi. vt illi qui iudicant di tiorem meliorem et honerabiliorem. vt canis in cantatoris qui melius in valentē. Jac. ij. Si introierit in ꝯuen= tum vestrum vir anulum aureum ha bens in ve ste candida. in troierit aūt et pauper in sordido habitu et in ten= datis in eum qui i dutus ē veste p̄cla ra t dixeritis ei. tu sede hic bene. pau= peri aūt dicatis tu sta illic. aut sede sō scabello pedum meoꝝ. nōne iudicat ſ apud vos metipsos. et facti estis iudi ces cogitationum iniquarum. Sed illud indictum cassabitur auero iudi= ce. in magnis assistis in iudicio gene= rali. qui non scōm visionem oculoru3 iudicabit. ysa. xl. Exēplum de diuite t lazaro. Luc. xvi. Exēplum sicut fatu⁹ est ille qui emptur⁹ equum nō cōside rat equū. sz scellā vel frenum. sic qui hominē ex veste vel ex cōuersatione exteriori considerat. q̄ ex auro freni non meliorat equum. et aliquādo sub vili sarpileria latent merces p̄cioſe. t sub pictura aurea lignum putridum Jdeo dicit. Jo. vi. Nolite iudicare se= cundū faciem: sz iustum iudicium iu= dica. ¶ Tertio iudicat homo male i causa sua et proximi. factū vel causaz proximi aggrauādo. et suam alleuiā= do. sicut phariseus publicanū iudica uit. Sic oculus qui videt alioꝝ defe= ctus. sz suos non considerat. Ro. ij. pro pter qō in excusabilis es o homo oīs qui iudicas. in quo enī alium iudicaſ teipsum condempnas. Eadem enim agis que iudicas. mirum est q̄ pecca= ta sua minora non vident. et proximi minora pecat vidēt. ꝓtra naturā visꝰ M. vij. Jnquo enim iudicio i udica= ueritis iudicabimini. t sequitur. ypo= crita eice primū trabem de oculo tuo tc. Non debemus alios iudicare Quia statum illoꝝ ignoramus. Quia iudices non sumus Quia de nobis respōsuri sumus ¶ Primo q̄ statum illoꝝ ignoramus Ro. xiiij. Qui non manducat mandu cantem non iudicet. deus enim illum assumpsit. potest esse q̄ placeat ꝺo. B. Cauc aliene vite esse curiosus explo= rator. aut temerarius iudex. q̄ si ꝑpe= ram. i. peruerse ab eo actum esse dēp hendas: nec sic iudices proximū. Ma gis autem excuses in temtionē si op⁹ non potest. vt puta ignorantiam. vel subrectionem vel casum. Nō si omni no dissimulationem rei certitudo re= cusat. dicito aput temetipsum. Nōq̄ ve hemens fuit temptatio illa. Quid de me fecisset in me similiter potestatez ¶ Secō q̄ iudices nō sumus. Ro. iiij. Tu quis es qui iudicas alienū seruū suo domino stat aut cadit. i. ad ipsum pertinet nō ad te. Jo. v. Pater omne iudicium dedit filio. Sapiens balliu⁹ alterius subditum non iudicat. sicut quidam qui alios iudicant secundu3 q̄ in se sentiunt. non secundum veri= tatem. Sicut q̄nādo funditur metallū talem formam accipit. q̄lem in modu lo inuenit. Sic sunt quidā qui modu= lum cordis sui habent de formatum. quicquid ab eis cernitur totum: cor= ruptum t de formatū inuenitur. Jtez sicut in vase corrupto quicq̄d infundi tur totum inuenitur corruptum. Ta= les sunt similes in firmo cui sibus q̄ tumcunq̄ sapidus videtur insipidus t amarus. et hoc non est auitio cibi. sz acorruptione palati. sic iudicium ma= lum non ex facto proximi. sz excorrup tione iudicantis procedit.

Jtem baculus in aqua positus vide= tur fractus propter reflectionem vm

© 2006 Ministerio de Cultura

bre:et turres et montes iuxta aquam videntur trãſuerſi.Eodemmõ cordi p uerſo et viciato.oĩa vidẽtur trãuerſa et viciata.Sap̃.xviij.Sẽper preſumit ſeua perturbata ꝓſcĩa. Ideo dicit ſalomon. ſtultus in via ãbulans cũ iſpe ſit inſipiens:omẽs inſipientes exiſtimat·ſp credit̃ atro:q omẽs ſint ei ſimiles.Criſo⁹.Dis homo ſcõm ſe alterum iudicat.Unde q̃cquid ĩ bono corde cadit.totũ bonũ et dulce efficitur. ſicut apis que amaros ſuccos ⁊ venenoſos in mel ꝓuertit.Ecõtrario in corde mundi vel venenoſi.totũ cõuertit̃ invenenũ. Sicut de aranea q̃ quicq̃t ſuggit ꝓuertitur in venenũ.Eccleſiaſtici.xi.Bona in malũ ꝓuertẽs inſidiatur.⁊ in electis ſuis ponit maculam ¶ Tertio q̃ de nobis reſpõſuri ſum⁹ nõ de alijs.Ro.xiiij.Tu autẽ qui iudicas fratrem tuũ aut tu quare ſperniſ fratrem tuum.oñs ſtabimus ante tribunal x̃pi et poſt.Unuſquiſq̃ noſtruꝫ ꝓ ſe reddet rationẽ deo. Non ergo ãplius in vicem iudicem⁹. ſꝫ hoc iudicate magis ne ponatis offendiculum vel ſcandalum fratri.q̃ ſcõm q̃ iudicabimus alios.iudicabimur a deo M.vij.In quo iudicio iudicaueritis. iudicabimini ⁊ vos.ꝛc. ¶ Quarto q̃ ĩ preſẽti aſſignatũ nõ eſt temp⁹.ſꝫ in futuro.i.Cor.x. Nolite ante tẽpus iudicare.quo ad vſq̃ adueĩat dñs.qui ⁊ illuminabit abſcondita tenebrar̃.ꝛc.

De iudicib⁹ malis. c.lviii

Judices mali muneribus corrũpunt̃. Añ munez̃ acceptõ Judicem execat.
Correctionem enumerat
Juſticiam adnichilat

Primo iudicem excecat.Inſanus eẽt qui in domo ſua reciperet illũ a quo deberet excecari.hoc facit muneriſ acceptor.Deut̃.xvi. Non accipies perſonam nec munera.q̃ munera execant oculos ſapientũ.⁊ ꝓuertunt corda iuſtoꝝ. ¶ Scõo correctionẽ eneruat.aliquãdo p̃latus venit ad aliq̃ ſubditꝫ ſibi cũ tanto latratu:q̃ videt euꝫ velle deuorare.Sꝫ ille percutit eũ devna marcha argẽti.⁊ auffert ab eo loquelã Eccleſiaſtici.xxx. Enſennia et dona excecãt oculos iudicium.⁊ q̃ſi mutus in ore auertit correctionem.et ſic enumeratur muneribus. ¶ Tertio iuſticiam anichilat ⁊ corrũpit.mulier nõ dr caſta que ſollicitat̃ a turpi amatore.ſi munero ab eo recipiat. Item nec iudex munera recipiens a corruptione peccati eſt in munis.ỹ ſa.i. Principes tui infideles ſocij furum. oẽs diligũt munera ſecunt̃ retributiones. pupillo non iudicant. ⁊ cauſa vidue non ingreditur ad eos. Item ſicut iniquus eſſet qui michi capam meam venderet ita iniqu⁹ eſt iudex q̃ ſentanciam quã ex ſuo officio debet vendit.et aliquid ꝓpter hoc accipit.Job.ix. Ignis deuorabit tabernacula eoꝝ qui libent munera accipiunt

De iuſticia. ca.lix

Juſtia ſolꝫ diſtĩgui q̃druplicit
Defficiẽ et remiſſa
Vendita propecunia
Excedens vel nimia
Sufficiens et vera·

¶ Prima eſt iuſticia vendita ꝓpecunia vel laude humana.de q̃.M.vij. Attendite ne iuſticiam veſtrã faciatis coram hominibus vt videamini ab eis. Criſo⁹.Cora illis bona facis.a q̃bus licet remoti ſint velles videri.ſatuus eſt ille qui opera ſua de quibus poſſet emere regnum eternum ꝓ nichilo.i.pro vana gloria que nichil eſt dat.gg. Qui de bonis que facit huãnam laudem querit.rẽ magnã meriti pro vili precio vendit. Item qui bladum ſuum [illegible] herba colligit vt

(c) 2006 Ministerio de Cultura

vineam in agrestа manducat: non inuenit in autumpno quid in horreo vel cellario ponat Sic qui hicvult habere mercedemvane laudis vel terrам commodi in futuro non habebit q; sicut deus non punit bis in idipsuz sic nec renumerat. Jdeo sequitur alio quin non habebitis. ꝛc. Et i. Amen dico vobis receperunt mercedem suam fatuus debet reputari qui statim vt cum seminauerit vult habere frumẽ tum Talis est ille qui de operib⁹ suis hic requirit mercedem. Jnvitis pr̃m dixit quidam Sicut fieri non potest vt herba simul nascatur ꝛ semen. ita fieri non potest vt simul habeamus scꝫ gloriam ꝛ celestem ¶ Secũda est iusticia deficiens vel remissa. hoc est iusticia phariseoz. de q̃ dr̃. Ma. vj. Nisi habũ dauerit iusticiavestra plusquã scribarum ꝛ phariseorum non intrabitis in regnum celorum. hec est illoz. que ad tempus credunt. ꝛ in tempore temptationis recedũt. equus vel operari⁹ inane deficiens. non potest facere magnã dietam. nec pugil ad primum ictum cadens habere victoriaz Job. iiij Deficit te plaga et defeciſti. Gal. vi. Bonũ facientes nõ deficiamus. tempore autem suo metemus. ¶ Tertia est iusticia excedens vel nimia hoc est illorum qui facta et peccata aliorum aggrauant. ꝛ sua alleuiant. B. Sunt quidaz sic feruentes circa aliorum peccata. vt plurimum videantur exurire iusticiam. si de suis peccatis idem esset iudicium. Sed non est sic. Nunc autem pondus et pondus mensura ꝛ mensura vtrumq; abhominatio apud deum. Jsti sunt similes cuidam stulto q̃ audierat q; de⁹ preceperat recte ãbulare nec declinare ad dexteram vel sinistram. ꝛ ideo nolebat diuertere. sz mõtes ꝛ domos trãscẽdere vl̃ diruere. Sic facit nimis iust⁹ q̃ oĩa vult ad suã volũtatẽ reducẽ. ꝛ iudiciũ dei euacuare

Quid ergo necesse est futurũ iudiciũ si oĩa corrigãt hic: Ap⁹. xij. co. v. Dẽs manifestari oz añ tribulal xp̃i. vt referat ꝛc. Jtem sicꝫ sunt stulto transeũti diuersa loca qui omnes lapides quos non recte ordinatos in muneris videbat aliter ordinare volebat. et omnes claudos terre ambulare. ꝛ oẽs luscos videre recte. ꝛ oĩes dies ad equalitatez redire cõtra ordinationẽ dei. Sed nõ oĩs arbores sunt equales. nec fructus eque boni nec eque equales. nec animalia equalia. nec hoĩes equales esse possunt. qr̃ fm aplm oĩa membra nõ eundẽ actum hñt. Sed aliq; contra dei ordinationem oĩa volũt esse equalia. Sicut ignis lampadem sine oleo destruit. sic zelus iusticie cor hominis nisi assitum ole mĩe. Jdeo mia sup exaltat iudiciũ. ¶ Quarta iusticia est sufficiẽs ꝛ vera. de q̃ macrobi⁹ Justicia est virtus reddẽs vnicuiq; quod suũ ẽ Opz ꝯ hominez iuste agere respectu vniuscuiusq; vt sit iust⁹ ꝛ rect⁹ i oĩb⁹

Respectu dei.
Respectu proximi
Respectu sui

¶ Primo respectu dei debz hẽre iusticiã videlz. Jn emẽdatõe ꝓmissoz. in solutõe debitoz Jn sr̃ erogatõe ꝯtuitoruz. ¶ Prãia ẽ in emẽdatõe ꝓmissorum facẽ iusticiã de seipõ in p̃senti. vl̃ fiet i futuro. qr̃ qd̃ iferior p̃lat⁹ sufficiẽter correxerit superior postea veniens iterũ ñ corripiet. Sic si hõ in p̃senti sufficienter se pũit. non punietur in iudicio. Ap. i. c. xi. Si nos metipsos iudicare⁹. non vtiq; iudicamur Sed dicit greg. Qui nõ vult iudicari eo iudicio quo nunc est iudicem expectet. Jdeo dr̃ p uer. xviij. Just⁹ i principio accusator est sui. añq; ab alijs accusetur in futuro glo. Omnis qui vere iust⁹ ẽ. nisi peccanciũ errata ꝓspicit p̃mo seip̃m ĩspicit ꝛ dum seip̃m accusauerit. alios benigne corripit. iniustus vero non accusat se ĩ presenti. ideo accusabitur

(c) 2006 Ministerio de Cultura

in futuro. Seneca. Qui in secreto no lunt audire veritatem. in publico audient eaz. ¶ Secunda est in solutione debitorum. vt sensuum. consuetudinē hoc est dictu reddere suo domino ius suum. Si ergo te recognoscis seruuz dei et de dominio suo. debes ei seruicium de feudo quod tenes ab eo. ij°. Mach. ix. Justum est hominem esse subditum deo. et mortalem non paria deo sentire. Si heres fidez non seruaret domio suo hereditate paterna merito priuaretur. Sic homo ꝛc. M. xxi. Auferetur a vobis regnum dei et dabitur genti facienti fructus eius. id ē facienti opera et seruicia que pro illo habēdo requiruntur. Qui fundū auferet ei a quo emptus est. et traderet illi qui non habet ius iniustus esset. Sic ꝙ seipsuz auffert deo a quo fact⁹ est. ꝛ redemptus. ꝛ seruit dyabolo. magis iniust⁹ est. B. Infidelē rō vrget. et iusticia rōnalis totū se tradere illi a ꝙ se totum hēt. Nota de tribus mensis Onemur seruire deo. de corde dilectionē. Lu. x. Dilige dñm deū tuuz ex toto corde tuo. De corpore bonā operatōez Hab. vi. Dū tps hēmus operemur bonū ad oēs. De possone ele largitōez Thob. viij. Quō poteris ita esto misericors. Si mltū tibi fuerit habūdāter tribue. ¶ Tertia ē isup erogatiōe gratuitoz. h ꝙdaz iusticia bona ē. vt sicut gratis accepim⁹ adeo se ꝛ sua. sic gratis dem⁹ ei nos et nra. puer. xij. Qui negligit dānum pp amicuz iustus est dānum. s. amicoz corporis honoris. et reruz. Dia ista neglexit. christ⁹ pp nos vt nos retineret. Sic et tu non cures quicquid perdas. et quicqd de te fiat. dummō eum retineas. Augu. Quicquid voluerit deus mens aufferre. se michi det. q. d. non curo de aliquo. dū modo ipsum possim habere. ¶ Simr respectu . pri. tri. iusticia nobis nccia est. s. vt ei nocumētum nō inferamus. vt ab eo illata nocumenta. remittam⁹ vt nos et nostra primo exhibeamus. ¶ Prima iusticia que debetur primo est vt ei nocumentuz non inferamus. Tull. Primum fundamētū iusticie ē. ne cui noceatur. Deinde cōmuni vtilitati seruiatur. Justicia magis alijs ꝙ sibi prodest. et vtilitates suas negligit. cōmunia emolumenta pponens. Ideo. puer. xvi. Iniciū bonevire facere iustiaz. s. naturalem. M. vij. Quecū qꝛ vultis vt faciant vobis hoēs: ꝛ vos facitis illis. Exemplū de ppōsito qui hoc recipit ī penitēcia. nulli facere qđ sibi nollet. tho. iiij. Quod ab alijs oderis tibi fieri. vide ne aliqñ alij facias. puer. xvi. Justoꝛ semita. declinat mala ꝛc. ¶ Secunda vt illata nocumenta a proximo remittamus. et hoc quidez iustum est. vt qui iudicari vult a dño in foro misericordie. in eodem foro velit cum proximo iudicari alioquin misericordia non defendet euz si eam negauerit proximo. quia iudicium sine misericordia fiet ei ꝙ nō fecerit mīaz Exemplū de seruo neꝙ. M. xviij. ꝙ eī vult iudicare. ītiust⁹ ē. qꝛ ei auffert ius suū ꝙ dicit michi vindictā ꝛ ego retribuam. Qui vero remittit iust⁹ ē. qꝛ p indulgentia indulgentiā soluit. ps. xxxvi. Mutuabitur pctōr ꝛ nō soluet iustus aūt miseretur ꝛ tribuet. Impossibile est vt riuulus fluat. et fons siccus sit Misericordia dei fons est. mīa nra riuulus. Augu. Fluit riuulus scilicet misericordie nostre ad proximū ꝛ fons .s. misericordie dei siccabit erga nos. M. v°. Beati misericordes qm ꝛc. ¶ Tertia ē vt nos ꝛ nra proxio ipendamus. Sicut scriptum est. Dispersit dedit pauperibus ꝛc. Glo. Qui dat sua. iusticiam operatur. quia proximo reddit debitum. Ecclesiastici. x. Declina pauperi aurem tuam sine tristicia et redde debitum. Osee. x. Semīate vobis iusticiaz. id ē elemosynā ī veritate et metite in ore misericordie. In ore il

(c) 2006 Ministerio de Cultura

lius q̄ dicturus est. Esuriui et dedistis mihi mandu. ⁊c. venite bñdicti. ¶ Sic̄r respectu sui eget hō triplici iustīa. scz
At sit anime sue iustus procurator.
At sit corporis iustus gubernator.
At sit vtriusq; ad bonum promotor.
¶ Primo vt sit anime iustus procurator quia anima pupilla exul. et in carcerata est. que in hominie custodia posita est. et commendata. Ideo iustus ē vt ei necessaria prouideat. Ecclesiastici. xliij. Justus ꝓmedit. et replet aniaz suā. qz q̄rit ei cibum spiritualez. Iniustus videt qui melius procurat ancillam q̄ dñam. i. carnem q̄ aīam. Job. xxiij. Pauit sterilem et q̄ non parit. glo. Carnez que sterilis dr. qz dum sola terrena appetit. bonas cogitatiōes gignere nescit. nec opera bona parere et vidue non bene facit. id est anime quia dum terrenis desideriis seruit. curam anime contempnit. Eccles. xlvi. ¶ Peccantem in animaz suam quis iustificabit. i. iustum reputabit. aut quis honorabit ex honorantem animam suam. Multi plus honorant sotulares suos q̄ animaz suam. quia frequētius eos tergunt. Ecclesiastici. i. Filij in mansuetudine serua cor tuum. i. animaz tuam. et da illi scōm meritum suum. ¶ Scōa iusticia est. vt sit cordis iustus gubernator. et hoc scōm q̄ dicit. Ecclesiasti. xxx. Libaria ⁊ virna ⁊ ois asino. i. corpori. Sz multi ita inpinguāt et in crassant asinos suos. i. corpora q̄ non possunt eos tenere Sed prohiciunt eos in lutum peccati Nota q̄ nos sumus a domino ꝓstituti iudicarij in terra corporis nostri. vt peccata. q. latrones occidamus. Je. i. Ecce constituite super gentes. i. peccata carnalia. et regna. i. peccata spiritualia. At euellas per contritionē et destruas p confessionē. et dissipes p̄satisfactionē. ⁊ post edifices ⁊ plātes i virida

rta eterne vite. Solet dici q̄ terra est secura que bene tenet iusticiā. sed vbi non fit iusticia. latrones habitant. ysa xxvi. Quia iusticiam non fecimus in terra. ideo non ceciderunt habitatores eius. i. peccata ⁊ mali mot⁹. Qui sustinet latrones ⁊ nō facit de eis iusticiam vel ostendit iudici. meretur mortem. latrones sunt peccata occulta. q̄ debemus ostendere iudici per ꝓfessionē. qñ ipa depḡēdi⁹ i domo ꝓscie nr̄e
¶ Tertia vt sit vtriusq; ad bonū ꝓmotor. puer. iiij. Justorum semita. q. lux splēdēs. i. vita que semita dicit propt breuitatem. ⁊ mundiciam. ⁊ rectitudinem quasi lux splendens alios illuminans per exemplum procedit et crescit vsq; ad perfectam diem. s. eternitatis. de quo p̄s. Melior est dies vna in atriis tuis super in presenti seculo.

De iuramento. c. lx

Iuramentum est prohibitum Nolite iurare neq; p celum neq; per terram Multa sunt dissuadē da circa iuramentum scilicet.

Appetitus mundi.
Assiduitas iurandi.
Falsitas attestandi.
Pro nichilo iurandi.
Promptitas blasphemandi.

¶ Primū ē appetitus mūdi. Ja. v. Aī oia frēs neq; p terrā. neq; alīd q̄cūq; iuramentū. Sit aūt ꝓmo videt ē. i. nō. vt non sub iudicio decidatis. s. reatus vel pctī qđ facit q̄ piurat. vel blasphemat. ¶ Secūdum est assiduitas iurandi. Ecclesiastici. xxij. Jurationi nō assuescas os tuum. Vir potest esse qui frequenter iuret qui aliquando periuret Item nominatio dei non sit assidua semper in ore tuo propter periculum periurij. Ille enim qui licitum iuramentum facit quasi laqueuz ad collū suum ponit. puer. vi. Illa queatus es

(c) 2006 Ministerio de Cultura

verbis oris tui. et captus propriis ser monibus.qñ vero iuramentum transgreditur.q.ipso laqueo propriis manibus se transgulat.¶ Tertium est falsitas attestãdi Je.iij. Jurauit viuit dominus inveritate.et in iudicio.ꝛ in iustícia.Qñ aliquis piurat.manũ suam quam extendit ad reliquias.vel quaz super libro dyabolo et donec penitteat de periurio manus illa dyaboli ẽ et quicquid facit de manu illa. vel signat se.vel comedit.manu dyaboli facit. Exemplũ de illo qui cũ periurasz dixit. Mũquid breuior est manus ista quam extendi ad reliquias:et statim combusta est manus illa. Jtem falsarius videt esse si quis sigillo alicuius dñi sibi ꝓmisso ad deferendam aliquã veritatez.ad aliud vteretur confirmãdum falsarius iudicaretur. Sic cum deus permiserit hominibus vt assumant nomen suum ad confirmationẽ veritatatis. Si vtãtur noĩe ipsius ad confirmationem falsitatis ipi falsarij sunt.Qui enim fim iurat vult deũ in iniquere ĩ peccato suoCuz eĩ iurare fz augustinuz sit deum testem inuocare cum ipse iurat fim. vult deũ testẽ adducere falsitatẽ. Jtẽ vult facere q̃ dei reputetur deceptor. duz in nomine eius vult homines deciperevel seducẽ Jo.viij.Unusquisq̃ malum ꝺ ꝓximũ suũ ne cogitetis in cordibus vestris ꝛ iuramentum mendax non diligatis.
¶ Quartum est qñ homo iurat ꝓ nichilo.Exo.xx.Non assumes nomẽ dei tui in vanũ.Et deut.v.Nõ vsurpabis nomẽ dei tui frustra q̃ nõ est ĩpunit? qui pro re vana assumpserit illud.
¶ Quintum est blasphemia.Ostendr̃ magnitudo hui? peccati ex pena qua legitur dñs puniſſe blasphemantes. Leuit.xxiiij.Qui maledixerit dꝺo:portabit pctñ suũ.et qui blaphemauerit nomen dñi.morte morietur.lapidibus obruet eũ omnis multitudo populi.

Exemplũ de puero quiq̃ annoꝝ.Magna offensio dicere ꝓuiciũ militi.maior regi ꝛ quanta est dicere summo regi?Qui quereret ab aliquo si vnq̃ dixit conuicium eꝑo vel regi. Responderet q̃ non.q̃ non fuisset ausus.vel q̃ non meruerunt.ꝛ tñ audet deo dicere qui nunq̃ ei nocuit.semper iuuit ꝛ qui diceret de eo q̃ ipse dicit deo nũ q̃ vlterius diligeret eum.ſz vellet sibi magnam emendaz fieri.ꝛ tñ facit deo qui ẽ dñs eius ſz soluet in futuro Jꝺo dicit au. Non minus peccant qui deũ blaphemant in celis.q̃ qui ipsum crucifixerunt in terris.

De ypocritis.c.lxi

Ypocrita spẽm hẽt sctitatis
Sz opa falsitatis.iõ assikat.

Strutioni aui
Perforate nuci.
Falso nuncio.
Fraudulente vulpi.
Lupo out simili
Et candele ardenti.

¶ Assimilatur ypocrita structõi. Job.xl.pẽna structõi sĩlis ẽ pẽne herodij ꝛ ancipitris.ſ.sĩlis ẽ ypocrita bonis in conuersatione exteriori.Sed non in veritate operis.nec in volatu ꝓtemplationis.aliqui fructus qñq̃ sani exterius apparent. Sed interius sunt putridi ꝛ vermiculosi.ꝛ sub pictura aurea qñq̃ latet lignum.putridum ℣. Non teneas aurum totum qꝺ splendetvt aurum. Nec pulcrũ pomũ q̃ libet esse bonum.Ma.vij.Ve vobis ypocrite qui similes estis sepulchris dealbatis.ꝛc. ¶ Secundo est similis vacue nuci ꝛ perforate vermen habenti intrinsecus.qui in ignem probicitur.Sic ypocrita vacuus gratia dei, cui? ꝓscĩam vermis peccati corrodit. in ignẽ eternum probicietur.Mathei xxij.Seruum inutilem probicite in tenebras exteriores.¶ Tertio similis est simario .vel sterquilinonium cooperto q̃ exterius est candidum et interius fetidum. Jste lanterna vitiorum

(c) 2006 Ministerio de Cultura

suozuz opit pallio religionis falsę. ⁊ presūmptio nequissima vsq3 nata es operire aridam nequicię ⁊ dolosita tem illius. ypocrita q exterius est mū da. q interius relinquit in munduz ſcꝫ ancilla que vasa cuprea exterius cum cineribus mundat. sed interius sordes dimittit. ypocrita mūda prius q iterius est. vt id quod ē exteri⁹ fiat mundum. ¶ Quarto sunt similes fal so nuncio. qui portat pixidem pictam armis regis. ſz intus non habet litteras nec sigillū dñi sui. Sunt ēt cynnosikes qui alb⁹ ē exterius ī plumis. ⁊ intus est niger. Cito prouocatur. cor extractum a corpore diutius mouetur. Sic ypocrita cito prouocatur ad iraz. diu retinem rancorem in corde. Leuiter. xi. prohibemur comedere cynnuz. ¶ Quinto est similis lupo ouina pelle induto. Sed quomo cognoscetur. si percuciatur baculo. ostēdet dentes. ſz ouis capite inclinato transibit. M. vi. Attendite a falsis ꝓphīs qui veniunt ad vos in vestimentis ouium ⁊c. ypocrita est angelus tenebrarum transfiguratus in angelum lucis. Cor. xi. ¶ Sexto est similis vulpi que similat se mortuam. et posita est incysta vbi erant allecia. et tunc comedendo se viuam ostendit. Sic ypocrita similat se vetulam mortuam donec habeat magnam prelationem vel prebendam in quo possit vacare delicijs ⁊ iustos simplices oppīmere. Exo. xiiij. Quasvulpes ī deserto prophe tui israel. ¶ Septimo est similis candele ardenti et seipsam consumenti. et alios illuminā=ti. opera enim illorum per bonum exemplum alijs proficiunt. et sibi vocēt. Apo. iij. Scio opera tua quia nomen habes q viuas et mortuus es. Nota q non est securum candelam portare quando ventus flat sine operculo ne extinguatur. Sic non est illi securum in cuius cor[illegible] ventus vane glorie ad hec flat bona in aperto facere. Item ypocrite domini reputant excommunicatum maiori excommunicatione. q non pmittunt eū intrare ecclesiam .i. cor suū. Sz volunt q exterius remaneāt ī porticis. i. ī vestimētis religiosis Lu. xvi. Vos estis qui iustificastis vos coram hoībus deus autē nouit corda vra. Exemplum de illo qui simulabat se ieiunare. et occulte comedebat. et ideo dat⁹ ē in ore drachoni vt visū ē ei.

De purgatorio. ca. lxii.

Hereticici quidā dicunt purgatorium non esse dicentes q domin⁹ remittit culpaz ⁊ penaz vñ omnes descendēs aut transit in paradisum si peccatum sit ei remissum. vt latro moriēs in cruce aut in infernum si non est ei remissum. Sicut diues qui sepultus est in infernum. contra istos rō ē apta in cōtrarium. Constat q omē pctm̄ non est mortale. sicut nec oīs infirmitas ē ad mortē. nec oīs offensa punit a iustice pena mortis. nec omnis casus inducit mortem. et sic in alijs multis. Sed ponatur q aliquis decedat in venialib⁹ tm̄ solum. constat q non damnabit in eternum. q non habet mortalia. ꝯ saluabitur aliqñ ex quo non damnat non pōt tm̄ saluari nisi purgetur. ꝯ est aliquis loc⁹ in alio seculo ad purgandum. ¶ Item cum aliquis confitetur de mortalibus grauibus. aut remittit ei tota pena necessario. aut non Si sic quis ergo faceret fructus dignos penitentie iuxta preceptuz iohannis baptiste. Si nō oportz q soluat penā nō dum solutam. Dic ꝯ q in alio scło est purgatorij locus in quo purgant aīe anteq assumantur in gloriam. Quia non erit eterna. quia non dampnabitur ergo transitoria. ergo in alio scło est pena purgatoria q trāsit ⁊ purgat.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Potest aũt sane credi q illa pena est ignis.iuxta verbum apostoli.
Si cuius opus arserit detrimentuz pa cietur.ipse autem saluus erit.q.per ignem.Videtur autem sentire.greg. in moralibꝰ. q idẽ sit ignis ifernalis ꝛ purgatorius sicut idem est ignis q̃ aurum purgat.ꝛ paleas concremat.et secundum hoc videtur ponendus esse purgatorius subtus limbum.q. ignobilior locus de quo purgat transierũt olim ad limbum.¶ Item creditur q mali angeli sint ministri penarum qz boni angeli non leguntur punisse bonos magis autem conuenit hoc malis ꝛ q̃uis non intendant purgare sed affligere.tamen illa afflictio: vel punitio est purgatio.¶ Differt autez hec pena.s.purgatoria pena penitentie p̃sentis vite in tribus.s.
Quia hec est leuior.illa acerbior.
Quia hec ẽ iterdũ breuior illa ꝓlixior
Quia hec cito liberat.illa est tardior.

¶ Dico qz pena acerbior est ista illi puntentur venialia ꝛ reliqua debita ꝓ mortalibꝰ que nõ sunt hic soluta.gre. De quibusdam leuibus culpis ante iudicium ignis purgationis credendus est.Augꝰ. Purgandus est igne purgationis.qui hic distulit fructum conuersionis.Hic aũt ignis ꝛ si eternꝰ nõ sit miro modo ẽ grauis excedit eĩ omnem penam quam aliquis passus est in hac vita.Nunq̃ enim in carne inuẽta est tãta pẽa.licz mirabilia passi sint sancti martyres tormenta. Exẽplum de abbate qui ardebat in fonte. qz consuluit ỽ nepote suo fieri abbatẽ Et de illo qui non elegit esse in purgatorio duobus diebus. sed magis sustinere infirmitates suas per duos annos.¶ Multi tamen sunt qui non timent hunc ignem.quia.non cogitãt de illo nec considerant conditiones eius terribiles.ꝛ ideo non cauent peccatis.Exempluz.de ceco qui transiuit passum periculosum vbi videns non est ausus transire aliqui sunt qui cogitant de illo ñ firmiter non credunt.ꝛ ideo non timent ꝙ vulgariter dr. Stultus non timet donec capiatur. Exẽplũ Ge.ix.De sodomis qui noluerunt credere loth de destructione ciuitatis ꝛ exire cum eo.Alij ñ timent qz non sunt experti.iuxta q dr de cane qui non fuit exustus aqua calida. q non timet tñ illam sicut ille qui fuit exustus.Exemplum de illo qui pecijt penitentiã.breuem. Et de illo cui abbas p̃cepit eẽ i purgatorio q̃usz corpꝰ eiꝰ eẽt sepultũ post mortẽ suã.Et de illo qui semper habebat plagas recentes.quas ibi habuerat.¶ Ista pena interdum est breuior illa autem prolixior creditur enim q in modico tpe per magnam contrictionem vel penitẽtiã hic voluntarie factam se possit expedire quis de longa ibidem sustinenda Unde ille qui expectat facere penitentiam suaz in purgatorio similis est homini qui pro vno obolo q̃ modo non vult soluere.obligat se ad centum libras.qz illa pena grauior est in centuplum.Exemplum de illo qui noluit soluere obolum.puniẽtur enĩ ibi culpe que modo non vident. Exempluz de auro qđ videtur purissimũ et tamẽ ignis inuenit ibi feces ipsum purgãdo.Cor.iij. Qualis vnus quisq̃ fuerit ignis probabit.¶ Tertio ista pena meritoria est premij maioris.illa retardat a premio caret enim dei visione quã p timorẽ ꝛ amorẽ desiderãt hĩe fãciũt.Exẽplum de paulo q̃ cupiebat dissolui ꝛ eẽ cũ xpo.Retardatur etiã eoruz premiũ.qz ele ꝛ legata eoꝝ nõ ita cito soluuntur.Exemplũ de clerico q̃ retinuit culcitram socij sui.Et de armigero qui non cito soluit testamentum domini sui.

De luce. c.lxiii.

LUx est que illumiat omia
sine q̃ nec bene mistratur
i domo nec bene ambulat
in via nec bene negociatur in foro.
Nos vero qui sumus in ecclesia pre-
senti sicut ministri in domo dñi sui.
Viatores in itinere positi.
Negociatores in foro intenti.
Voluit nos dñs sine luce deserere.
Sz nobis p luce dedit sanctos docto-
res ecclie de qb⁹ dicit. M.v. vos estis
lux mũdi. Nõ.q triplex ẽ lux in mũdo
q̃ mundum illuiat vniuersuz est
Quedã infundẽs t nõ ifusa vt in sole
Quedã infundens t infusa. vt i luna.
Quedã nõ infundẽs t ifusa vt i aere
In istis tribus modis põt considerari
triplex lux spiritualis.
Scdz pmũ modũ est i deo. ¶ Pria
Secũdũ scdz ẽ i doctorib⁹. g lux in
Secũdũ tertiũ ẽ i simplicib⁹. fundẽs
tm̃ ẽ i deo. de q̃ iob.i. Erat lux vera q̃
illumiat omnez hoiem venientẽ in hũc
mundũ. et tanguntur hic tria. s.
Lucis veritas. ¶ Prio lucis
Lucis fecunditas. veritas tangi
Et effectus necessitas. tur ibi. lux ve
ra. nihil in se hns de tenebra pcti. Jo.
.i. Deus lux ẽ. t tenebre i eo ñ sunt vl
le ꝛc. ¶ Scdo describitur lucis fecũdi
tas. illi q̃ illuiat omnez hoiez. Sz cecus
non illuminatur a sole lz oriatur sup
bonos t malos. Sic peccator a gratia
qz est in ꝑria dispositõe. Jo.i. lux in te
nebris lucet. t tenebre eam nõ ꝓphen
derunt. p obstaculuz pcti. ideo. eph̃. v.
Surge q̃ dormis i sompno pcti t exsur
ge a mortuis per exercitationẽ bonã.
t illumiabit te christus. ¶ Tertio tan-
gitur effectus necitas. illi venientem
in hunc mundu z. ois ei talis intrat lo
cũ obscurum. ideo eget lumine. Mũ
dus eni obscurus est triplex
Fumo vanitatis. ¶ Pria Jo.
Pulvere cupiditatis. ũ°. Dñe qd
Nebula [illegible]itatis. est in mũdo
concupia carnis est. t cupia oculorũ
t supbia vite. ysa. ix. Habitantibus i regi
one vmbre mortis. lux orta ẽ eis. Sed
alicq̃ fugiunt lucẽ vt noctua. t querũt
tenebras. Jo.i. Lux veit in mundũ. et
dilexerũt hoies magis tenebras q̃ lu
cez. erãt ei eoz mala opa. ¶ Secundo
videndũ de luce q̃ ẽ infundẽs t infusa
.s. ꝑdicãtiũ. de q̃ dr. Job. xxvij nubes
spgunt lumẽ suũ. lustrantq; cuncta p
circuitũ. quocunq; volũtas gubernã-
tis duxerit. Nubes vento sps scti agi-
tate predicatores. sunt. de quibus tria
notantur hic. Scilicet.
Liberalitas doctrie gñalr ꝑdicando.
Latitudo caritatis ꝯmuniter visitãdo
Exẽplaritas sbiectõis huilr obediẽdo
¶ Primũ est liberalitas doctrine gña
liter ꝑdicãdo. cũ dr Spgunt lumẽ suũ
ps. c xij Dispsit dedit pau. auar⁹ ẽ q̃ cã
delã accensam hns. nõ vult accendere
alias cũ nõ minuat eius lumen ex ali
aruz accensione. Sap̃. vij. Sine fictõe
didici. et sine iuidia cõico. lux oib⁹ se
cõicat idifferẽter. Eccle. xlij. Sol il-
luminans p oia respexit. ꝺ illos qui tm̃
diuitibus. non pauperibus predicare
volunt. Item lux indifferenter omnia
visibilia manifestat. et omnium ma-
culas reuelat. contra illos qui mani-
festant et arguunt peccata pauperuz
non diuitum. Quis soleat maior can
dela coram diuitibus q̃ pauperibus
ardere. Non sic fecit iohannes qui ar
guebat herodem. Eph̃. v Omnia q̃ ar
guuntur manifestant a lumine. ¶ Se
cundo tãgitur latitudo caritatis com
muniter visitando. illi lustrant cuncta
p circuitũ. ꝺ illos q̃ nõ visitãt nisi loca
pinguia verbũ ꝓcurãtur. ps. lvij. Jpi
dispgent ad manducandũ ꝛc. M.ij°.
Jhesus circuibat castella docens i cir
cuitu. ¶ Tertio tãgitur exemplaritas
subiectionis: humilr obediendo illi q̃
cuiuz voluntas duxerit. Ro.x. Quo pre
dic[illegible]t nisi mitant. ¶ Tertio videndã

(c) 2006 Ministerio de Cultura

est de luce infusa tm̃.s.simpliciuz.pũ. tiij. Semita iustoꝝ.q.lux splendẽs pro cedit ꝛ crescit vsqꝫ ad pfectã diem. Nota.hic triplex status iustorum.

Incipiencium. ¶ Inciptẽtiuz
Proficientium. dr̃ lux splẽdẽs
ꝛ Perfectorum. qꝫ iustoꝝ vita

in initio ẽ.q.splendor aurore.qꝫ semp crescit in eis ꝛ lux ꝛ calor. vñde sequit̃ procedit ꝛ crescit proficiendo.sꝑ causat. Que est ista que progreditur.quasi aurora consurgens. Sed multorum vita ꝛ religio est sicut lux vespertina. que q̃to procedit.tanto decrescit. Nota.q̃ descrescente vmbra. crescit calor.ꝛ cescente decrescit. Sic decrescente amore temporalium crescit fervor caritatis.ꝛ crescente minuitur.

Ihe.v. Ve nobis quia declinauit dies ⁊ poltriores facte.sunt vmbre vesperi quia habundauit iniquitas.ꝛ refrigu it caritas Mathei.xxiiij. Nota q̃ sunt quidam qui lucent sicut luna noua.

Quidam sicut luna plena. Quidam sicut luna vetus. ¶ Quidam lucent sicut luna noua que in principio noctis tm̃ lucet vt illi qui ad tempus credunt.ꝛ intempore temptationis recedunt.nam stultus vt luna mutatur.

¶ Quidam lucent sicut luna plena. que per totam noctem lucet.tales sũt qui bene operantur vsqꝫ ad mortem. Ecclesiasti.l. Quasi luna plena in diebus suis lucet.sic.ꝛc. ¶ Quidam lucẽt sicut luna vetus que in fine noctis lucet. Sic sunt illi qui in fine vite penitent.sed lux.ꝛ vita iustorum procedẽs vsqꝫ ad perfectam diem.s.eternitatis ꝛ hic tangitur status perfectoꝝ vita eĩ in sui consumatione est. Sicut meridies de qua. Ecclesiasti.xliij. Sol in meridiano exurit terrã.s.corda terrenoꝝ Calor meridionalꝫ cogit hoĩez expoliare. Sic feruor caritatis oĩa relinquere qꝫ non est q̃ se abscondat a calore eius Similiter nos debemus esse lumina Lucencia. ¶ Lucẽtia
Ardencia. q̃ honestatem
Viuencia. tem ph̃. ij.

Sitis sine querela ⁊ simplices filij dei sine reprehentione in medio prauationis prauę.ꝛ peruerse. Item quos luceatis sicut luminaria inmundo. verbum vite continentes. Sed luminaria nostra eclypsim patiuntur.per malum exemplum Mathei.vi. Vide ne lumen q̃ in te ẽ tenebre sint ¶ Secundo debemus esse luminaria ardencia per caritatem. Luce.xij. Sint lumbi vestri precincti ꝛ lucerne ardentes in ma. Jo.v. Ille erat lucerna ardens et lucens. B. Lucere tantum vanum est ardere scentũ ardere ꝛ lucere perfectm̃ ¶ tertio .debem⁹ eẽ luĩaria viuẽtia virtutem vigoris habundancia.non per maliciam mortua.sicut hypocrite qui lucent sicut ligna putrida in nocte huius mundi. Sed in die iudicij appare bunt in colore proprio.qñ deus illuminabit abscondita tenebrarum et manifestabit cõsilia cordium.vt dicit apls.

De locutione. c.lxiiij.

Locutio bona est si loquẽdi tempus seruetur. Debz ergo attendere qui loquitur

¶ Quid dicat. ¶ Primo quid
Cui dicat. debeat hõ loq̃
Quando dicat. docetur.ij. Pe
Quomodo dicat. tij. Si q̃s loq̃ẽ

q. sermones dei. Eph̃.iiij. Omnis sermo malus ex ore vestro non procedat. Sed qui bonus est ad hedificationem fidei. Qui enim non timet inquinare linguam suam plusq̃ cetera membra assimilatur.

Porco inmundo. ¶ Primo
Cani de macello. assimilat
Vasi sine operculo. porco. por

cus autem semper habet os ad stercora apertum.non ad flores. Sic malꝰ ad stercora peccatorum non ad flores virtutum.qꝫ ex habundancia cordis

(c) 2006 Ministerio de Cultura

os loquitur. De ore latrine et sepul-
cri non egreditur nisi fetor. ps. v.
Sepulcrum patens est guttur eorum
omni fetore inficiens. quia sunt in circui
tu eius. quia corrupunt bonos mores
colloquia prava. Itē porcus reprobat
ppt grana q̄ habet in lingua. Sic hō
ppter verba mala. Jo⁹. Jnuerbor⁹ po
dere ꝯsistit ꝓbatio vite huāne ¶ Scō
est sicut canis macelli. qui labia hꝫ
sāguinolēta. ab hoīabilis enim ē. Sic
ab homīabilis dꝫ esse homo qui os a
pertum habet muscis ⁊ in mundicijs
et quecūqꝫ vollūt trare ⁊ nidificare p
mittit. ⁊ dyabolū ꝑmittit spuere et ex
creare in gulā suā. Sputū dyaboli est
in mūdicia pctī. poci⁹ tollerandū esset
excreatio vel sputum vni⁹ leprosi. iō
dicit. Sen. Auerbis turpibus abstine
to. qr licencia eoꝝ in pudēciaꝫ nutrit.
Ephe. vi. Omis fornicatio aut in mū
dicia non noīetur in vobis. aut stulti
loquiū. āt scurrilitas q̄ ad rē ñ pertinꝫ
Sꝫ magis grāꝫ accō. ¶ Tertio ē sicut
vas sine operculo. qꝫ in mūduꝫ ē. et ci
to refrigerat. Sic homo qui nō custo
dit linguā suā in mūdus erit. Nume
ri. xviij. vas qꝫ nō habuerit opculum
⁊ ligaturam de super in mūdum erit.
¶ Scō debet actendere cum loquat
gg. Obsecro disce qualī vnū q̄qꝫ allo
qui debeas. qr dicit in ecclesiastico. Cū
stulto nō multū loquaris. Ap⁹. i thi. v
Seniorē ne increpaueris. sꝫ ob secra
vt patreꝫ iuuenes vt fratres. Tertio
debet actendere qui loquitur qñ loq̄t
Est enī temp⁹ tacendi et tēpus loquē
di. Ecclesiast. iiij. Exore ei fatui repro
babit parabola. nō enī dicatur in tpe
suo. Qui enī oīsuo discretōnis custo
diam non apponit est vel vt.

Ciuitas absque muro
Nauis sine gubernaculo.
Equus sine freno.
Molendinum sine exclusa.
Domus sine hostio.

¶ Primo est sicut ciuitas absqꝫ muro
prouerbiorū. xxv. Sicut vrbs patens ⁊
absqꝫ murorum ambitu. ita homo qui
i loquendo non potest prohibere spiri-
tum suum. ꝫ. Si murum silencij nō
habet. patet tacul⁹ inimici ciuitas mēt⁹
et dum per verba se extra semetipꝫ
proicit. apertam se aduersario osten-
dit. Jnpericulo est ciuis cuius por-
ta semp est aperta. tempore guerre. ⁊
in terra inimicorum sta. tales sunt illi
apud quos nullum est silencium nul-
lum secretum. Nichil celare. nichil
abscondere sciunt. Quicquid audie-
rint vel viderint in publicum referūt
Contra quos dicitur in ecclesiastico
Qui viderint oculi tui ne proferas in
turgio ceto. ne forte emendare nō pos
sis. cum de honestaueris amicum tuū
Scō ē sicut nauis absqꝫ gubernacko
q̄ vadit nō quo vult. sꝫ quo vēt⁹ ducit
Itē nauis intrante aq̄ cito submergit
nisi velocius obstruatur. sic homo qui
os suū nō restrīgit a verbis supfluis
cito in pctm̄ cadit. ꝓuer. xxvi. Os lu-
bricū opat ruinā. tertio ē sicut equ⁹ sñ
freno q̄ se ipm̄ ꝓcipitat vbi non vult
dominus eius. Jta homo non refre-
nans linguam suam ad ruinā tendit
ꝓuer. v. Lingua in prudēris subuer-
sio ipsius est. ¶ Quarto est sicut molē
dinū sine exclusa. Sicut aqua ad mo
lendinum ē ille qui habundat malis
verbis. et sicut molēdino submittitur
exclusa q̄ fluxum aque retinet. q̄ am-
mota forcius currit qꝫ ante. sic āmota
exclusa silencij. maior impetu locunt
qꝫ prius ꝓuer. xvij. Qui dimittit aquā
caput est turgiorum. a quam dimittit
qui se afluxu verborum non restrin-
git quod est causa turgiorum et dis-
cordie. Ecclesiastici. xxv. Ne des aque
tue exitum vel ad modicum. ¶ Quin
to est sicut dom⁹ sine hostio. ad portaꝫ
domus vel castri maior custodia pos

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ponenda est.q; qui habet portam.de facili habet castrum. Ideo ps.xxxviij. Posui ori meo custodiam.ꝛc.prouer xiiij. Qui custodit os suum:custodit animam suam.q; mors ⁊ vita in manibus lingue. ¶ Quarto debet attendere qui loquitur quō loquatur.s.prudenter.⁊ honeste.ps.xlviij. Os meum loquetur sapientiam.ap⁹. Sermo vr̄ in gratia sit semper sale conditus. Si nouisti condire pulmentum.quare non nouisti condireverbum h° condimentum a tempore natiuitatis tue recepisti qñ dictum est tibi accipe sal sapientie. Sed quedam lingue sunt que bene sal non receperūt.⁊ ideo putrefient.⁊ quasi quibusdamvermib⁹ i. verbis nocuis scat urire ceperunt. Aug. Eligis cibos quos commedis. et quare non eligis verba que dicis. bona ⁊ sana.

De luxuria. lxv.

Luxuria est ignis de qua dr Job xxxi. Ignisvsq; ad cōsūptionem deuorans.⁊ omnia eradicans gemina. hunc ignem non succedit dominus. sed dyabolus. Sicut faber qñ nō pōt ducere ferrum ad voluntatem suam. pōit illō i ignē ⁊ tm̄ sufflat donec sit calidum.⁊ tunc ducit ad libitum suum. Sic dyabolus qñ non potest aliquē ducere ad pctm̄.calefacit eu; igne luxurie.vt sic possit eum flectere ad pctm̄. ps.liiij. Creaui fabrum sufflantem in igne prunas.⁊ proferentez vas in op⁹ suum. Succeditur iste ignis flatu follouz.i.suggestionevetularum.q̄ sunt q.sufflorium dyaboli ad accēdendum ignem luxurie. Jhe.i. Ollam succensam ego video.i.vetulam nigraz.olla enim qñcunq; alba.si ad ignem ponatur frequēter denigratur. Sic anima per luxurie frequenciaz. Treñ.iij. Denigrata est facies eorum super carbones. Ecce peccati demonstratio. olla enim bulliens si nō haberet nisi vnaz fabam. eam supponeret ⁊ monstraret. Sic luxuriosi luxuriam cohibere nō possunt quin saliat per os.

Turpiter loquendo.
Et cantando.
Per tactum.
Et per ornatum.

Sicut de domo incensa exit ignis p fenestras.accēdit iste ignis ex flatu oris .i.suggestione dyaboli. Job.xl.flat⁹ illius prunas ardere facit. Item accenditur iste ignis colloquijs mulieruz ⁊ familiaritate. Ecclesiastici.ix. Colloquium illius.q.ignis exardescūt. Murilegus iuxta ignem albam pellem comburit. Et papilio iuxta candelam volitans se comburit Sic homo circa mulierez sedens. Nulla securitas est feno vel stuppe esse iuxta ignem. Sic nec homini iuxta mulierez.ys.ix. Dis caro fenum. Item nix licet frigida tñ iuxta ignem liquescit. Sic virginitas colloquijs ⁊ familiaritate mulierū pit Item ferrum durum et frigidum ab igne conuertitur in molliciem. ⁊ quasi ignis efficitur. Sic ferreas mentes libido domat. Je. Flammigero igne percutit mulier hominis ꝓscientiam. Item iste ignis accenditur ex appositō ne combustibiliū.s. lignorum. vel olei vl̄ piscis. Sic ignis luxurie ex appositione ciborum ⁊ potuum. Quilibz eī bonus morsellus. vel ciphus vini. est quoddam incentiuum luxurie. nonvidetur hr̄e bonam voluntatem extinguendi ignem illum. qui bonos morcellos ⁊ fortes vina frequentant. Sicut nec videt hr̄e bonam voluntatez extinguendi domum succensam qui olim ⁊ ligna in ignem probiceret. Uēter enim ⁊ genitalia vicina sunt. Jo⁹. Uenter vino estuans. cito spumat in libidinem. ¶ Secundo accenditur iste ignis ex sufflatione cantus. Uidere retro. capitulo. de cozea[illegible]as.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

¶ Tertio accēditur p contactū. ex duo bus enī lapidibus si inuicē collidant exit ignis. Et quid mirum si ex tactu viri et mulieris exit ignis luxurie et ꝯcupiscēcie. Item si murus nō ꝯburi tur & candella iuxta se posita. tñ veni gratur. Joꝰ. Si cū viris femine habi tent. viscarium dyaboli non deerit

¶ Quarto accendē per ornatū. Sicut enim raptores et ꝑdones qñ volūt vnā villā ꝯburere: ponūt ignem ī vna do mo. ⁊ per illam alie succenduntur. Sic dyabolus ignē luxurie pōit ī vna ioculatrice. Quere supra. cº. de iocu latricibus. Heu iudices vestri caperēt combustores domorum. ⁊ comburen tes aīas immo templum dei non ca piunt. ꝑs. lxxiij. Incenderunt igni san ctuarium dei. ⁊c. Videretur infidelis qui templum succēderet māle. vel vi olaret. ⁊ q̄tomagis qui combureret et violaret templum dei spirituale. au di aplm. Cor. iij. Templum dei san ctum q̄ estis vos. Si quis templum dei violauerit disperdet illum deus. Nota q̄ luxuria est dyaboli. s.

Fouea ad peccatores precipi tandum.
Laqueus ad capiendum.
Hamus ad deciplendum.
Venenum ad toxicandum.
Gladius ad occidendum.

¶ Primo est fouea ad precipitanduz. Sunt enim quidam q̄ dyabolū iuuāt ad capiendum seipsos. qz scienter iux ta foueam vadunt. in quaz dyabolus vult eos precipitare. prouer. xxiij. Fo uea profunda est meretrix. Sed qui in foueam cadunt non qñ volunt exe unt sicut pisces de nassa. Osee. v. Non dabunt cogitationes suas vt reuertā tur ad dñm. qz spūs fornicationis in medio eorum. Sequitur. Insidiatur in via. q. leo. Insidiantes in via qui ducit romam non sunt tolleraodi. Sic nec insidiantes in via paradisi

Sequitur. vt si quos incautos in uenerit interficiat. non sustinerent iu dices latrones qui homines spoliarēt et occiderent. et sustinent meretrices qui occidunt animam et spoliant gra tuitis. ¶ Secundo est laqueꝰ ad capi endum vel muscipula dyaboli. volu ptas. luxurie est. q. esca ī muscipula muribus exposita. glutinum siue vis cus in ligno positum. ad capiendum animas aues et sicut pedica absconsa sub folio. et sicut laqueus sub grano. ꝑs. c. xli. In via in qua ambulabaz ab sconderunt laqueum mihi. et ī ꝑuer. vij. Vincula sunt manus illius. q̄ q̄c quid tenet ita fortiter tenet. q̄ vix pōt euadere. ¶ Tertio est sicut hamꝰ sub cibo piscis. Ecclesiastici. ix. Quomō capiuntur pisces hamo et aues laqo Sic capiuntur homines in tempore malo. ¶ Quarto est sicut venenum sub morsello. Au. Omne seminarium voluptatis. venenuz puta ꝑuer. xxiij. Ingreditur blāde. sz in fine mordebit vt coluber. et sicut regulus venena di fundet. ¶ Quīto est gladius ad inter ficiendum. Joꝰ. Gladius igneus spec ies mulieris. hunc gladium dyabolus cordi tuo applicat q̄ñ prauam cogita tionem immittit ⁊ hunc gladium cor di tuo ī pinguis. quando peccato con suetis. In gladio irruis q̄ñ pctm̄ ope re īples. vt saul qui sup gladiū suū ir ruens mortuꝰ ē. hūc gladiū emit ad se occidēduz q̄ dat mulieri vt ei ꝓsentiat Hō est securū hoī sedē iux hostē suuz hñtez mortis gladiū. i. mulierē de isto gladio. Re. s. cº. de gladio.

De lachrimis. lxvi.

Lacrima que penetrat ce los. et vsq̄ ad consistorium maiestatꝭ accedit ⁊ sñiaz ab ore iudicis rapit et vincit ī uincibilem. et ligat oīpotentem. distin gui potest tripliciter. scilicet.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Contritionis.
Compationis.
Et deuotionis.

¶ Prima lacrima ꝓpũctõis ẽ lauatorium in quo abluuntur anime. vt fiant ſponſe celeſtis regis. Eze. xxxvi. Effundam ſuper vos aquam mũdã. & mundabimini ab oĩbus iquinamẽtis veſtris. Item ſicut littere delentur aqua. Sic lacrime delent litteras mortis quas dyabolus ſcribit manu propa Qui oẽ peccãt tradit dyabolo. q. cyrographum. lacrime delent delicta Scõm auguſtinum q̃ pudor ẽ ꝓfiteri. Item iſte lacrime dyaboluz cum toto exercitu ſuo ſubmergunt. Exo. xiiij. Phariſeo cum toto exercitu ſuo ſubmerſus eſt in mari. ps. lxxiij. Cõtribſti capita drachonũ in aquis. i. in lacrimis. Solet dici q̃ ad paruam pluuiam cadit magnus ventus. Sic modica lacrima magnum peccatum extinguit. grego. Flammam ſuggeſtionuz dyaboli cito extinguit nuda lacrima-
C rum. Unde ſicut ad aquam clamaret & curreret hõ q̃ñ domum ſuam videret ardere. Sic ad aquam lacrimaruz debet recurrere qui domum ſue ꝓſcie igne ꝓcupie & luxurie videt ſuccendi. & ſi nõ ꝑt habere debz poſtulare adeo. & de fontib⁹ ei⁹ haurire. ſ. miſicordie et vulnerum eius. yſ. xij. Hauietis aquas in gaudio de fontibus ſaluatoris. ꝛc. ¶ Secundo ſunt lacrime cõpationis. de quibus dicitur. Job. xxi. Flebam quondam ſuper eo qui afflictus. erat. & cõpaciebatur anima mea pauperi. Eccleſiaſtici. iiij. Super mortuum plora. ſ. in anima pluſq̃ ſuper mortuum in corpore. B. Munquid in te ſunt viſcera pietatis qui plangis corpus a quo receſſit anima. et non plangis animam. a qua receſſit deus. Sequitur. Defecit enim lux eius. ſcilicet gratie plorares ſi filius tuus amitteret oculos corporis. & quare nõ plangis quãdo amittis oculos mentis. ¶ Tertio ſunt lactrine deuotionis. ſ. ex deſiderio ꝙuiſ viſionis. vel cuz anima dulcedinem dei experta deflet abſenciam ſponſi quo ad cenſum dulcedinis. Auguſtinus. Impaciens eſt amor nec lacrimis mod⁹ ſit niſi amor dei q̃ amatur has lacrimas adducit feruor dilectionis. in ſecreto orationis Gene. xxxvi. Hanam quod donuz gratie inꝑ. inuenit aquas calidas in deſerto id eſt in loco ſecreto orando inuenitur deuotio

Nota hee lacrime
Dyabolum in calidant.
Et animã purificant.

¶ Primo dyabolum incalidant. vel incendũt. nec audet ibi aſtare. ſicut muſce olle feruenti. vel catus incalidat⁹ intrare quoquinam. Tho. vi. Incenſo iecore piſcis fugabitur demonium iecoris aduſtio eſt cordis deuotio. vel dilectio ex recordatione paſſionis xꝑi Dz multi ſunt qui non incendunt eũ. dz potius balneant in ĩmundiciis peccatorum cogitando et in eis delectando. et faciunt lectum vel domum dyaboli. q̃ ſicut dicitur in Job. xl. In locis humentibus dormit behemoth. i cupidis ſcilicet & luxurioſis. ¶ Secundo iſte lacrime purificant animam. vt in contemplatione videat ſubtilius laq̃os dyaboli. Sicut columbe ſuper aq̃s reſidentes vmbram auium rapaciuz conſiderant. vt vngues earum cuitẽt gg. Mens lacrimis baptizata. in cõtemplatione videt limpidius

De manſuetudine capitulo. lxvii.

Manſuetudo eſt tranſquillitas modeſti animi. que nulla incurrẽciuz rerum agitatur tribulatione. Et nota q̃ manſuetudo tria bona facit homi

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Aīmā i ſanitate cuſtodit.
Deū in hoīe habitare facit
Hſam dei ⁊ hoīnū acquirit
¶ Primo aīmā illeſam cuſtodit. eſt enī ſicut ante murale in caſtro aīe. la
cidē ouroꝝ verborum leuiter ſuſci=
piens. et oīs ictus fruſtrans et hoīes
a leſione cuſtodiēs. Sicut vaſa vitrea
in fenovꝝ alia re molli. inuoluūt. ⁊ ſic
a cōfractione ſeruātur. Sic māſuetu=
do aīam conſeruat. ne in ira eā fran=
gat. Eccleſiaſtici. x. Fili in manſuetu=
dine ſerua aimā tuā. ⁊c. ¶ Scō deū
in homine habitare facit. eſt eī vt cu=
leſt mollīſſima in lectulo floride ꝓſcie
in qua deus q̄eſcit. Cant. i. Lectulus
vr floridꝰ. Aī ſicut homo libētius dor
mit in lecto molli et ſuaui q̄ in duro.
ſic deus in corde manſueto. qr in pace
factus eſt locus eius. gg. Māſuetudo
in nobis ymaginē dei ꝓſeruat. quam
ira diſſipat. q̄ dum quietē mētis tollit
ſpūs ſāctus ibi non quieſcit. ¶ Tertio
gatiā dei et hominū acquirit. ſic enim
adamas trahit ferrū. ſic manſuetudo
corda hominū. Eze. iiij. Ut ad amātez
dedi faciem tuam. Eccleſiaſtici. iij. In
manſuetudine opera tua pfice. et ſup
gloriaz hominū diligeris. Hō dicitur
arbor immobilis ſi nullus eſſet vent⁹
a quo moueretur. nec lignuz q̄ poſſet
ardere abſente igne ī ꝓbuſtibile. Sic
non dicitur homo manſuet⁹ vbi nul=
la ſit ei iniuria vel obprobriuz. B. Sūt
quidā mittentes dum nichil eis fit vr
bi. niſi pro eoꝝ arbitrio. patebit autez
q̄ lōge ſint a māſuetudine ſi leuis ori
atur occaſio.

De morte c. lxviii

Ors eſt vltimum terribiliū
et ē inflicta hominib⁹ ꝓpt
pctm̄. Timēda ē igitur mors ꝓpt tria
Ꝓpter moriencīū neceſſitatem
Ꝓper mortis velocitatem
Ꝓpter incertam caſualitatem

¶ Primo timēda eſt mors ꝓpter mo
rientium neceſſitatem mors enī nulli
parcit. Señ. Moriēs hac conditione
intrauit vt exirem. Terra enī cū onere
trāſiit ad hominem. ſic caro cū morta
litate. Eccleſ. viij. b. Hō eſt homini ꝓ=
hibere ſpm. nec habet poteſtatē in die
mortis. Sen. Oīs capital⁹ ſupplicon
ꝺēpnati ſum⁹. vñ verſus. Eſt ꝯmune
mori: mors nulli parcit honori
Debilis ⁊ fortis: veniūt ad luia mort⁹
Eccleſ. ij. c. Moritur doctus. pariter et
indoctus. Qui videt domū ꝓximi ſui
ardere. non debet multū de ſua ꝓſide
re. Eccleſiaſti. xxiiij. d. Memor eſto iu
dicij mei. ſic enim erit et timet. michi
heri. ⁊ tibi hodie. Exēplum de iuuene
nobili qui intrauit ordinem ciſt. neq̄
āmonitione vel precib⁹ patris exire
noluit. qr iuuenes ſicut ſenex omēs in
ciuitate ſua moriebātur Sen. Cotidie
morimur: cotidie diminuimur aliqua
pars vite. tunc quoq̄ cū creſcim⁹ vita
noſtra decreſcit. ¶ Scō timenda eſt
mors ꝓpter mortis velocitatem. quia
omēs velociter ad eam currunt. ⁊ ipa
velociter inſequitur nos. Job. vij. b.
Memento quia ventus eſt vita mea
et non reuertetur oculus meus vt vi
deat bona. nec aſpiciet me viſus ho=
minis. qr inuiſibiliter et inceſſanter
et ſine reditu tranſit. Unde compara
tur vmbre que ſemper ſequitur corp⁹
p̄s. ci. Dies mei ſicut vmbra declina.
Aug⁹. Nichil eſt aliud preſens vita q̄
curſus ad mortem. Item laborant ho
mines et diu viuant ⁊ ne ad terminū
vite peruentant. Ipſum tamē viuere
quid eſt: niſi ad finem currere? Studia
tua valde ſunt cōtraria. ambulare vis
et peruenire non vis. Currunt omēs
voluntarij ad terminum q̄ refugiūt
Seneca. omnes dies vite veſtre velut
vltimi computandi ſunt. Mors eſt
Ita mentabilis quod pro toto mun=

(c) 2006 Ministerio de Cultura

do non daretur inducia vnius hore. Exemplum de illo qui pecijt inducia vsqs mane. et de seruo qui pro suo ser uitio pecijt liberatonem ab infirmita te et morte a domino suo. Quia ergo mors festinat. festinemus bene agere Ecclesiastici. xiiij. Fili si hes. s. tempus benefac tecum. et deo dignas oblatio nes offer. Memor esto qm mors non tardabit. non cui hemus de tepore ni si nunc. Ideo dr. Ecclesiastici. xiiij. d. Ante morte bnfac. t ne defrauderis a die bona t pticka diei bone non te pre tereat. ¶ Tertio timenda est propter incertam casualitatem circa mortem quattuor. sunt in circa. videlicet.

Status. Locus. Tempus. Et modus.

¶ Primo est status in certus. qr nescit ho in quo statu moriatur. s. bono vel malo. Qua= lem te mors inuenerit talez inuenies eam. Ideo dicitur in ps. c. xv. Precio sa in conspectu dni mors sanctorum ei? qr eos precioses inuenit. et mos pcto zum pessima. qr eos pessimos inue= nit. Ecclesiastes. ix. a. Sunt iusti atqs sapientes t opa eor in manu dei sunt t tm nescit homo vtrum odio an amo re dignus sit. Sz oia in futuruz reser uantur incerta. ¶ Scdo nescit ho locu in q morietur. Sen. Mors insidiat tibi in oi loco nescis ei quo loco te expectat Tu qz si sapies fueris. vbiqs ea expe= ctabis. B. Certum est quia morieris sed incertum. qm quo vel vbi. ¶ Ter= tio nescit tempus mortis tempus vo luit nobis dominus incertum esse. vt omnis homo haberetur suspecta. M. xxiiij. f. Vigilate quia nescitis qua ho ra dominus vester venturus sit. Ideo cui comparatur auis quado videt ar cum extensum et sagittam preparata non differt auolare. ps. vij. Nisi con= uersi fueritis gladium suum vibra. ar cum. tc. Sicut enim sagitta parata est auez percutere si steterit sic deus vo lentes conuerti. Osee. xi. b. Qui nolu erunt couerti. cepit gladius in ciuita tibus eorum scilicet percutere. Sz mk ti sunt sicut auis stulta q dum differt auolare percutitur. Sic multi duz dif ferunt t postponut cofiteri. subito mo riuntur. ysa. xxx. c. Subito du no spera tur venit contritio eius et comminue tur sicut conteritur lagena figuli con tritione pualida. Ecclesiastici. v. b. Ne tardes conuerti ad dm. t ne differas de die in die subito eiveniet ira illi? t i tpe vindicte disperdet te tc. ¶ Quar= to nescit homo modu vel gen? mortis sue. vtrum gladio. vel igne. vel aqua moriatur. Ecclesiastes. ix. f. Nescit ho mo finem suum. sz quadmodu capti= mur pisces hamo sic capiuntur hoies tempore malo. Ideo dr. Emendemus in melius tc. ¶ Iteru timeda est mors propter duo.

Propter malorum occursionem.
Et propter sme illationem.

¶ Primo pp malo occursione. pta ei ppria et demones occurret morien tib?. Deut. xxxi. g. Occurret nobis ma la i extremo tepore. Exemplu de mili te qui vidit peccata sua scripta in mor te cor se aportari a demonibus. ysa. xxxiiij°. f. Occurrent demonia. Criso?. Quid facies o aia cum relictis omni bus quorumdam iocunda possessio ta gratus aspectus sola ingredieris regi onem penitus ignotam. quis te tuebi tur a rugientibus preparatis ad escaz Quis tibi in die tante necessitatis oc curret. Quis consolabitur. et quis de ducet. ¶ Secundo propter sententie il lationem Recipiet vnusquisqs pro me ritis. et tunc amara erit peccatori val= de. Ecclesiastici. xli. a. O mors q amа ra est memoria tua. homini iniusto. in trat enim per locum vnde nouit sibi omnia auferri. Job. xxvij. f. Diues cu dormierit nichil secum affert. aperiet ockos suos. t nihil inueni[illegible] pphendet

(c) 2006 Ministerio de Cultura

eum q̄ [illegible] ōpia. Ut diuitem epulatione qui non potuit hr̄e guttaz aq̄ Luc.xvi.e. Sz boni mortem nō timēt sz desiderant cupiētes liberari de carcere corpis. Apo⁹ .Ro.vij.g. Infelix ego homo quis me liberabit de corpe mortis huius. Sicut captiui liberationem p̄stolantes. ad hostium carceris stant et canis inclusus se tenet ad hostium. gemens et clamās vt exeat. Sic iustus ad hostium sui carceris se meditatōne tenet. Ecclesiastes. vij. b. Cor sapienciū vbi tristicia. Amatores vero presentis vite sicut culpa p̄fundius infingūtur. renuētes auelli de carcere cordis sui. tñ dr in iob. xviij. e. Auellatur de tabernaculo fiducia ei⁹ Exitum autē carceris timet q̄ signatus ē latrocinio. i. peccato in conscia. q̄ talis non exp[illegible]t in egressu carceris sui nisi infernale patibulum. Job xxi. f. Addiem perditionis seruaī malus. z ad dieūltionis ducet·ve illi qui circa egressū carceris sui nō p̄uident Sz oēs expensas ponunt in reparatione sui corporis ruinosi. Job. viij. e. Innitetur sup domū suaz et non stabit fulciet eam. z non subsistet. supra domū suam ūtitur qui deiuuentute vel fortitudine p̄fidit. fulcit eam cibis et medicinis. z alijs ad mīculis. et nō stabit. Fatuus dz reputari ille qui domū alienam fulcit z reparat. in qua hospitatus est. de qua cito expelletur. i. corpus z p̄priam domū. i. celestem p̄mittit cadere. Ap⁹. ij Cor. v. a. Si domus nostra huius habitationis dissoluatur habemus domum non manufactam. sz eternam in celis. Notandum q̄ memoria mortis valet ad multa. s.

Ad sui humiliationem.
Ad mundi despectionem.
Ad pcti fugationem
Ad carnis depressionem
Ad vite directionem

¶ Primo memoria mortis valet ad sui humiliationē. vnde antiqui volentes se humiliare ponebant cinerē sup capita eoz in memoriam mortis qz cinis essent futuri. Jōo dictum ē homī Memento qz cinis es. z in cinerem reuerteris. He. iij. f. Ecclesiasti. x. b. Quid superbis terra et cinis. pauo visis pennis superbit: et quat caudā Sz visis pedibus: caudaz deponit. sic homo viso fine mortis sue. se humiliat. et ptempnit. Jō⁹. Facile ptempnit omia qui sēper se cogitat morituru m p̄s. lx. Sciant gentes qm̄ homies sūt .s. mortales. vnde solebat esse cōsuetudo iperatoz quando eligebatur· p̄ma die coronationis sue veniebat lathomus ferens tres vel. iiij. lapides marmoris diuersorum colorum dicens videat dominus iperator de quo genere marmoris vult sibi fieri monumētum. eo q̄ homo mortalis est. vt habeat mortem in memoria z humilietur Dicitur etiam q̄ papa hē in loco vbi frequēcius conuersatur lectum precedentis pape deffuncti. vt viso eo recordetur finis sui. et humilietur. Jdē iohannes patriarcha fecit sibi sepulcrū imperfectuz et in magnis sollempnitatibus cuz esset in loco honoris. quidam constitutus ab eo ad hoc dicebat sibi. Dñe imperfectum est sepulcruz tuum. Jube illud perfici. qr nescis q̄ hora fur venerit. ¶ Scdo vz ad mūdi despectionē. Qui vult mūdum despicere. de morte cogitet. Jō⁹. Facile cōtempnit oīa. qui se semp cogitat moriturum. Jdeo saul spoliatus est in ramatha. q̄ viso mortis interpretatur. Luc. xij. c. Stulte hac nocte repetent ate animā tuā ꝛc. Ecclsiasti. x. c. Cum morietur homo hereditabit serpētes bestias et vermes. p̄s. xlviij. Cum iterierit non su. oīa. Exemplū de morte diuitis magne existimationis. z pauperi peregrini. Exemplum de gallina et ancipitr[illegible]gallina in domo diuitis

(c) 2006 Ministerio de Cultura

villpenditur:ita ꝙ si intret domum turpiter eicitur.sed ancipitervel falco honorabiliter.in domo super perticã ponitur.ꝛ sollicite de bonis morsellis nutritur.Sed post mortem in sterquilin prohicitur.gallina autem occisa cum magna reuerentia.et magno lumine coram rege deportatur.q̃ aũ dumviueret foras cuꝫ obprobrio emittebatur.Sic pauperes et simplices in hoc mundo vilipenduntur. et deprimuntur. qui postmortem a domino honorifice recipiuntur ab angelis deportati.Luce.xvi.e.Mortuus est medicus ꝛ aportatus est ab angelis in sinu abrahe. Sed diuites et potentes modo honorantur ꝛ exaltantur. Sed post mortem in sterquiliniuꝫ inferni prohicientur.Unde sequitur. Mortuus est diues.ꝛ se.ꝛc. ¶Tertio valet ad peccati fugationem.Augº.Nichil sic reuocat a peccato.ꝙ frequens mortis cogitatio.Ecclesiastici.vij.g. In omnibus operibus tuis memorare nouissima tua.ꝛc. Qui enim recolit mortem debet cogitare quia peccatuꝫ est causa mortis. Señ.ij.d. De ligno scientie boni.ꝛ mali ne commedas. quacũqꝫ comme.mor.mo.Sed.Treñ. .i.c.dicitur. Sordes eius in pedibus eius quia non est recordata finis sui. Exempluꝫ de illo q̃ emit sciaꝫ centũ librarum.qne scia ista fuit.ꝙ de oĩbus que faceret.prius videret ad q̃ finem deueniret anteq̃ faceret.ꝛ istam scientiaꝫ scripsit in omnibus partibº domº sue ꝛc.¶Quartovalꝫ ad carnaliũ repressionem.desideria ꝛ temptationes. greg.Nichil adeo valet ad domanda carnis desideria.sicut cogitare qualis sit ipsa futura mors. Exemplum de muliere volente ablactare filium que aliq̃d amarũ ponit vberibus suis.Et de heremita qui carnes fetidas mulieris mortue cotidie ponebat ante oculos suos vt sic temptationes vinceret

¶Quinto valet ad [illegible]irectionem.aues enim et pisces regunt se cauda sua. Jumenta ꝛ boues a muscis se cauda defendunt. Sic homies vitam suam dirigunt.ꝛ temptationes excuciunt.mortis memoria.Job.xij.b. Interroga iumenta et docebunt te. volatia celi et indicabunt tibi.ꝛ pisces maris.Item quivult nauem suã bene gubernare ponit se in fine nauis.ꝛ ante se nauem dirigit.et periculа deuitat. Sic qui vult vitam suam bene gubernare debet se ponere in fine vite meditatione.vt possit ad bonum exitum peruenire. Señ. Considera q̃ sit pulchra res.ante mortem vitam consummare deinde secure expectare reliq̃ sui temporis partem. Q̃ sollicite longe ante naute sibi prouident de nauis directione.quando habent malum passum transire. Sic quilibꝫ debꝫ sibi ꝓuidere lõge aũ quomodo possit periculosum passum mortis transire.quia illic naues pertransibunt.s.per arctuꝫ foramen mortis.Notandum etiaꝫ q memoria mortis inducit hominem.

Ad elemosinam largiendam.

Ad penitentiam faciendam.

¶Primo prouocat eĸa ad largiendã i. Matb. i.vt cognoscit alexander q̃ moretur. dimisit regnum prauis. Timor mortis facit condere testamentũ et elemosinas dare.quia dicit.Jõº. Nõ sunt bona hominis que secũ ferre non potest.Sola mia commes est defunctorũ¶Secundo prouocat ad penitentiam faciendam.cum audisset ezechias ex morieris . fleuit. ysa . xxxviij.a. Et rex ninjue audita commissa ratione adhuc.xl. dies ꝛ ninjue subuertetur. Joñ.tertio.b. Indutus est sacco. Quanto magis homo morti appropinquat . tantomagis deberet bona facere et penitere.grego. Qui thesaurum fodiendo que[illegible].cum ab

(c) 2006 Ministerio de Cultura

cius sacs se thesauro appropinquabit et quāto thesauro se existimat appropinquare. tanto plus ad laborē fortius in ardescit. Sic iustus q̄to morti plus appropīquat: tāto in bono opere magis studet. Stultus ēviator si non festinat. quādo videt noctem appropiquare et pontem leuare. et adhuc longe est ab hospitio. M. xxv. v. Que parate erant intrauerūt cum eo ad nupcias. et clausa est ianua. Item mulier plorat filium suum mortuum. si ipse esset rex in aliena terra non ploraret nec vellet regno dimisso eum ad se redire. Ecce mortuus regnat in celo: et tu ploras in terra. tñs. Nolumus vos ignorare de dormientibus ꝛc.

de mūdicia cordis. c. lxix.

Mundicia cordis semper debemus tenere vt thesaurū pretiosum. qr dñs nr thesus vt nos lauaret et mundos faceret suo pretioso sanguine liberaliter fudit. Apoc. i. Redemit nos ꝛ lauit a pctis nostris in sanguīe suo. Cordis autē mūdicia ad multa nos inuitat. s. At grām dei recipere valeamus. At deū a nobis non expellamus. At amicitiā ei⁹ acquirere valeamus. At deū in gloria plenarie videamus. ¶ Primo inuitat nos vt grām dei recipere valeamus. Modicum vini non poneret aliquis in vase in mundo nisi lotum esset. Sic deus non poneret in mundo. ysa. lij. Mundami qui fertis vasa domi. Sicut in pargameno non scribitur nisi prius abrasū et purgatū fuit. ita ī corpe huāno gratia non īfūditur. nisi prius a culpa purgatus fuerit. B. Balsamū est gratia. vas purissimū requirit. Item herbe male ꝛ spine prius eradicantur a terra q̄ triticū seminetur. Sic et nos cogitationes et actiones malas debem⁹ remouere a nobis si esse volumus ager dei et ferre bonum fructus. Je. iiij Nouate vobis nouale. i. conscīam mundate ꝛ nolite serere super spinas. i. pctā. Item nullus sapiens in vase in mūdo. vel pleno vel fracto. vel transuerso preciosum liquorez infunderet. Sic deus cordi humano per luxuria inquinato vento supne pleno. p discordiā fracto per auariciam inclinato gratiā nō infūdit. Añ apo⁹. i. thessa. iiij. Sciat vn⁹ quisq̄ vas suum possidere. in sanctificatione et honore. Si enī vasa in quibus reliquie sanctor reponunt mūde et honorabiliter seruant q̄tomagis vas cordis ī quo preciose reliquie grē. s. et corporis xp̄i recondūtur. Jō in puer. iiij. Omis custodia serua cor tuum. ¶ Scō vt dñm a nobis non expellamus. de⁹ autez non est porcus. vt in luto aut in latrina peccatorum habitet. Deut. xxviij. Sint castra tua sācta et nichil in eis feditatis appareat. ne te derelinq̄. Exēplū de tasso qui quando fodit foueam ad habitādum. veīt vulpes et stercorizat ibi. et tunc tassus recedit. Sic deus recedit a corpore in mundo ꝓpter immundiciam peccati. Simus ergo mūdi corde: et corpore vt ei digne ministremus. Non est aliq̄s rex qui non velit habere suos seruos mundos. q̄tomagis de⁹? ps. viij. Ambulās in via imaculata hic michi mīstrabat. Multuz videt deus diligere mundiciā vestrā. ꝛ ideo valde timenda est immundicia pctī. qr non posset ablui cum tota aqua q̄ in mundo est ꝓpter dignitatem rei quā poluit. q̄ ē ymago dei nisi aqua grē dei de cello descendēs que cor abluat. si quis ymaginem crucifixi in lutum proiceret. infidelis iudicaret. Quid ergo de illo qui ymaginem dei deturpat peccādo. Item in panno albo modica macula apparet. et nimis displicet. Sic in corde puro minima

(c) 2006 Ministerio de Cultura

peccata. Ideo. Ecclesiast. ix. Oi tẽpore vestimenta tua sint candida. Ite i radio solis athomi apparent. Sz nõ in vmbra. Sic in corde puro lumine gratie illustrato minima peccata grego. homo vicinor luci sentit qt ante fuit et quo dignior sibi videt indignior.
De tali mũditia cõsequitur homo mẽtis illuminatio ⁊ exauditio orõis. Job viij. Si diluculo surrexeris ⁊ dñm oipotentem fueris deprecatus. si mũdus ⁊ rctus in cesseris statiz euigilabit ad te. i. exaugiet te au. Munda tantum cubiculuz cordis intus est qui exaudiet. Sed quidam sunt similes mulieri facienti caseum ⁊ veniebat. catus. ⁊ p cutiebat eum manu. ⁊ iterũ ponebat super caseu mmanum suã illam deturpatam Similit muscas venientes occidebat. ⁊ dicebat. Deus da michi facere mundum caseũ. Sic multi mũdiciam petũt a deo. sed manus inquinant per mala opera. grego. Non sunt manus munde que lutum tenẽt Jac. iiij. Emendate manus peccatores ⁊ purificate corda duplices animo
¶ Tertio vt amicitiam eius acqrere valeamus prouerbi. xxij. Qui diligit cordis munditiam propter gratiam labiorum habebit amicuz regem. fluui⁹ habens duos riuulos q̃to plus ad vnum a qua mittit tanto vnus ad aliuz. Sic q̃to plus hõ de corpe sollicitus tãto min⁹ de aĩa. ⁊ q̃to pl⁹ amat terrena: tanto minus celestia. grego. Tanto adĩno amore disiungimr̃ q̃to inferius delectamur. Aug⁹. Minus te amat. qui aliud tecum amat. qõ non propter te amat. Similiter q̃ duobus dominis seruit q̃to plus vni intendit tanto minus alteri. Mathei. v. Nemo potest duobus dñis seruire.
¶ Quarto vt deum in gloria videamus. Mathi. v. Beati mundo corde quoniã ipsi deum videbunt. B. Pura veritas non nisi mundo corde videt hic munditia multis modis [illegible]irit.
Per sanctam predicationem.
Per diuinum timorem.
Per lacrimarum effusionem.
Per purã ⁊ integrã ꝯfessionem.
Per elemosinarum largitionez.
Per mundanorum tribulationez.
Per caritatis operationem.
¶ Primo p sanctam predicationem. Luc. ix. Vos mundi estis propter sermonem q̃ locutus sum vobis.
¶ Secundo propter diuinum timorez qui peccatum expellit. Ecclesiastici. i. Timor dñi expellit peccatum. Sicut purgatur vinum feces emittendo. et semper est in motu donec purum separetur ab impuro. Sic iustus semper debet timere. donec immundicia peccati ab eo separetur. Job. xli. Timebunt angeli ⁊ territi purgabuntur
¶ Tertio per lachrimarum effusionem hic fit in contrictione. iiij. R. v. Dictum est naaman. Vade et lauare septies in iordane ⁊ mundaberis. Eze. xvi. Laui te aqua. et mundaui sanguinem tuum ex te. i. peccatum.
¶ Quarto per puram confessionem. Luce. xviij. Dictum est leprosis. Ite ostendite vos sacerdotibus. Et factũ est dum irent mundati. sunt. Judas. i. confessio mundauit templum. ¶ Quito per elemosinarum largitionẽ Luc. xiiij. Qd̃ super est date elemosinã. et ecce omnia munda sunt vobis. ¶ Sexto per mundanam tribulationem. Mat. viij. Dñs tetigit leprosuz tactu tribulationis. ⁊ mundatus est. Mal. iij. Sedebit conflans ⁊ emundans argentum. prouer. xxv. Aufer rubiginẽ de argento et egredietur vas purissimum. ¶ Septimo per caritatis operationem. quia caritas operit multitudinem peccatorum. Sicut aurum mundatur per ignem. ignis enim caritatis omnem rubiginem pcto̅r̃ ꝯsumit. Deut. iiij. Deus [illegible]os[illegible]is consu-

(c) 2006 Ministerio de Cultura

mens ꝓ greg. Deus noster ignis cō sumens dicitur: quia flammis amoris sui incendit mentes quas impleuerit ⁊ a viciox sordib⁹ mūdas reddit

De mortificatione carnis c.lxx

Mortificatio carnis roborat spm ad mortificationez carnis nos debet mouere resurrectio corpoz post mortez. Fidelis miles ñ timz amittere vel occidere equū suū in prelio dum tñ possit facere vnum bonuz vel laudabile fctm̄ pro dño suo. quia sperat se ab eo meliorez recipere. Sic iustus nō timet corpus suū perdere ꝓ domino suo. qz post mortem resurrecturum se sperat. Unde mach. Adolescens membra perditioni: exponens sic ait. De celo ista possideo sed propter dei leges hic ipsa despitio. qm̄ ab ipso ea me receptuz spero. Ideo dicit sap. xiiij. prouer. ◦ sperat iustus in morte sua. Iterū non debet timere homo vestes suas veteres expendere in seruitio illius qui potest reddere nouas ⁊ preciosas. Sic qui carnis resurrectionem fideliter credit non debet timere corpus suum miserum inseruicium dei exponere. ex quo sperat se illud recepturum cum quadruplici gloria. ſ.

Claritatis.
In passibilitatis.
Subtilitatis.
Et agilitatis.

Apls. philip. iij. Saluatorē expectamꝰ dñz ihz xpz q̄ reformabit corpꝰ hu. no. confi. corporis claritatis. sue. Nota ◦ quando religiosus vult nouam vestē recipere. oz ◦ veterem vestiario reddat. Sic si corpus tuum vestiario tuo christo qui te carnibus vestiuit et ossibus ⁊ neruis compegit. tradideris vt veterē vestē reddet tibi nouum ⁊ pulcrum. quando corruptibile hoc induet incorruptionez. ⁊ mortale hoc induet in mortalitatem vt ait. Apꝰ. Sz sunt multi qui uultū vident diffidere de deo. ita pcentes corpori suo. q. dñs nō posset eis nouum et glorificatum reddere qui similes vidēt eē filijs pauperuz viduax. qui cotidie iuxta sepes sedentes ad solem. vestes pānosas cōsumūt: et recōsumūt. ⁊ q̄cquid repara turvno die altero dissipatur. Sic qui petitioni carnis sue vult indulgere. cōmedere et bibere adq̄z citationem carnis dormire quociēs sōpno premit Iste ducit vitā papalardox nō nobilium qui vestes suos et calcios dissipatos frequēter ptant et vix auertunt. Sic corda nobilium ꝓtra huiꝰ carnis curam nisi quātum necessitas expedit nō intēdunt. Sz alij cōtra reparatōnē corporis ruinosi totā curam suā expē dunt. et totum dissipatur. gg. Ubicūq̄z caro querit refectionē: ꝛuenit defectōnem. Job. viij. Inmittur supra domū suā et non stabit. fulciet eā. ſ. cibis et potibus. et non subsistet= Ideo cōtigit videre quādoq̄z q̄sdam rusticos qui cū gabaonitis faciūt poni cachones ī sotularibus suis anteq̄z disipant. Tales sunt multi carnales qui q̄z cito sōpniant se ad aliq̄z infirmitatē disposītos. sola oppinione ifirmātur. et decli nant ad infirmitatē. ⁊ conuocāt medicos. Narrat auić. de quodā q̄ tātum timuit ne leprā in curreret. ◦ ex solo timore leprosus effectꝰ ē. Señ. Plura nos terent. q̄z premant. et plus oppīone quam re laboramus. Item isti sūt sicut equus vmbratilis. qui ad sonitū vnius folij. vel ad volatum auis terretur. p̄s. xiij. Ibi trepidauerunt timore: vbi non erat timor. Sz consilium bonum est talibus vt facerent de corpore suo sicut faciunt armigeri qui equitant tales equos. Uergent eos calcaribus et faciunt eos transire

(c) 2006 Ministerio de Cultura

frequenter per loca que formidant sic tu corpus tuum ad ardua cogas. vtvi ciũ vmbratilitatis a te omnino excuci as. Gene. Imbecillis mentis est atq; egre formidare experta. Sicut equus habẽs lespauaĩ in egressu de stabulo claudicat. propter tibie frigiditatez. sz post cũ calefactus fuerit. melius est. ꝛ leuius vadit. Gene. Itaq; cogenda est mens vt incipiat demuz. Non est acer ba medicina que protinus delectat dũ sanat. Itez caro est sicut miles qui ha bet diuitem rusticum semper dicit se ĩ digere. et large expendit de suo et sp accipit inquit ab eo mutuo. ꝛ tantum paulatiz accipit. ꝙ relinquit eum pau perem et denudatũ. Sic facit caro de spiritu. semper allegat et pretendit ne cessitatem et infirmitatem. et sine bo= nis operibus et penitentia relinquit eum. q. nudum. Dicitur in vita beati andree. ꝙ dyabolus tãdiu deludit ho mines quousq; exeunt de corpore rei et nudi. nichil secũ preter peccata por tantes. Hec est dalida sansonis vxor. q̃ sanssonem. id est spiritum denudauit crinibus virtutum. et lumine gr̃e. gg. Dẽs suis vicijs fauẽt. ꝛ ꝙ ad volupta tez carnis faciunt ad necessitatis refe= runt actõez. ꝛ sub spẽ virtutis viciũvo luptatis excusant.

De mendacis. ca. lxxi.

Endacium est vituperabile et dyabolicum peccatuz. Hõ igr̃ mẽdax filis est dyabolo imitatõe. Jo. vij. Vos ex pr̃e dyabolo estis. et desideria pr̃is vestri vultis facere. s. mẽtiri. qz ꝙ loqtur mẽ daciũ. ex dyabolo ẽ. qz mẽdax ẽt pr̃ ei⁹

Per immundiciã qz inq̃nat.
Per iniusticiã qz falsificat.
Per aĩe periculum qz trucidat.
Per interiorẽ oc̃m qz excecat.
Per immundiciam qz inquinat.

¶ Primo vituperabile pcm̃ mendacij. ꝛ periculosuz. iq̃nat aũt id qđ dixi in decẽs ẽ esse immundũ. Dens ad os iu uz aptũ hrẽt muscis ꝛ alijs ĩ mũdicijs vt quecunq; vellẽt ibi intrare per mit teret. et nidificare os eius abhoĩabile esset hominibus. Sic os mendax ab= hominabile est deo cum in mundicia mẽdacij multo magis displicet de hoc pcm̃. ꝙ ĩ mundicia muscaꝝ et silium rerum et mundaruz. puer. xij. abhoĩa tio dño labia mendacia. ¶ Secdo ẽvitu pabile pp iniusticiam. qz falsificat. fa cit enim hominem falsum. ꝙtuz eniz preualet denarius ver⁹ a denario fal so. tm̃ preualet homo verax hoĩ falso. et mendaci. Unus denarius bon⁹ va let. c. falsos. Sic vn⁹ hõ verax valet. c. mẽdaces Magna stultitia. volũt oms hoies denarios suos esse veros et bo nos. ꝛ displicet eis mꝛuz si inter dena rios suos inueniant vnum denarium falsum. plus videntur diligere dena= rium q̃ seipsos. puer. x. Cor. impioꝝ pro nicꝭ. Itez falsa moneta repellitur et cõburitur. Sic mendaces nõ recipi untur in celo sed ꝺburetur cuz demoĩ bus in inferno. ¶ Tertio vituperabile est et dampnosum. pp aie periculũ. qz interficit. Mẽdaciuz ẽ qꝺdam venenũ tãte potentie ꝙ in ipo ore existens ho minẽ interficit. Sapientia. Os qꝺ mẽ tiẽ occidit aĩam. ps. v. Perdes omes q̃ loquunẽ mẽdaciũ. ¶ Quarto est vi tuperabile ꝛ dãpnosum ppter interio rem oculuz quẽ excecat. talib⁹ illudit dyabol⁹ sicut ceci ĩ ludo stultoꝝ. porc⁹ eis traditur ad lacerandus ꝛ dũ porcũ credunt scindere. scidit man⁹ vni⁹ alte ri. Sz illi miseri vulnera nõ attẽdũt. sz ꝙ ide repetit. sz magno stipẽdio illꝺ emunt. Sic mendaces vulnera pecca torum de mendatio non sencium. nisi lucruz tempozale. quia pro certo in lu do fuerunt cecorum. excecauit eniz il los malicia eorum. Sap̃. ij. Ipsi enim contra se insidiantur ꝛ moliũtur frau des contra animas suas.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

De murmuratõe .c.lxxii.

QUarmurãs.de cibovel potu deficit in p̃ncipio belli spiritualis.principiũ belli spiritualis est contra gulã vt dicit glo.super.M.iiij.Misi prius gula refrenet frustra ꝫ alia vicia laborat.Talis in primo ꝓflictu dicit malũ verbũ.s.victꝰ suũ ab vna ancilla.s.carne qꝺ ẽ magna vilitas.Joꝰ.Nichil vili⁹ q̃ a carne vinci. Añ qñ cantatur ꝺ viro iusto.Ecce hõ sine q̃relaverꝰ dei cultor.de isto possz dici.Ecce hõ plenꝰ q̃rela vẽtris sui cultor ad.Ro.xvi.xp̃o ꝺño nõ seruiunt.Sz suovẽtri.¶ Scꝺo ostendũt sevacuos a gr̃a.ꝺũ murmur in eis resonat ꝛ querimonia. vasa enĩ vacua pcussa resonant. non plena. qꝛ corde tacito mẽs bene ꝓscia cõseruat pacĩam.Eccle.x.vir prudens ꝛ disciplinatus nõ murmurabit correptus. Ol la vacua ad ignez posita crepat ꝛ magnum sonitum reddit.plena non. Ecclesiastici.xxvij. Vasa figuli ꝓbat fornax.ꝛ hoĩes iustos.tẽptatio.tribulationis. Jtem murmurans est.q. rota currus nõ bene vncta vnctione gratie. et tꝺo murmurat sicut rota.Ecclesiastici.zz. Precordia fatui.q.rota curri.qui.s.fenum portat ꝛ murmurat. Talis intromittit se de hoc q̃ ad ipsum non pertinet.s.de seipso:cuius seruus non est sz ꝺei. Jo.vlti.Quid adte.s.de te tp̃o tu me sequere.Jste vult auctoritate ꝓpria sibi dispensare de cruce sua contra omnia iura.B.Suspecta est mihi tui ipsius dispensatio. et vereor tibi illud sub tegmine ꝛ noue tue discretionis.a prouidencia carnis que mors ẽ. Due ragne in stagno vno maiorez tumultum faciunt q̃ centũ lucij magni Sic duo miseri.q̃.c. boni.peiores canes semper latrant.sed nobiles tacẽt. Augu. Mos est in becillium canum q̃tom[illegible] valeat.plus latrare.

De mundo. c.lxxiii.

Undus est relinquẽdus vt exeundũ ẽ a mũdo propter multa .Quia mundus.

Turbat ꝛ affligit.
Ardet et vrit.
Corrũpit ꝛ interficit
Fallit ꝛ decipit.
Transit ꝛ deficit.

¶ Prio qꝛ in mundo isto non est nisi labor et afflictio.ys. xlviij. Egredimini de babilone. i . de mundo.vt saluet vnusq̃sq; animam suam.Relinquendus est ergo mundus. qꝛ omnes qui ibi sunt turbantur.infirmantur ꝛ moriuntur. Jo.xvij. In mundo pressuraz habebitis.in me autem pacem.libenter deberet homo fugere locum in quo turbatur freq̃nter ꝛ infirmatur.ꝛ querere locum pacificum ꝛ sanum.Augꝰ.O amatores mũdi non est requies vbi queritis eam. Vitam beatam queritis in regione mortis non est hic.Quõ ĩ btã vita vbi nõ ẽ vita?Qꝺ si amatis istã mittaz vitam et fluidam vbi cum tanto labore viuitis. q̃tomagis amare debetis illam beatam vitam vbi nullum dolorem sustinebitis. Ecce turbat mundus et amatur. quid si tranquillus esset. Quomodo inhẽres formoso.qui sic amplecteris fetidum. ¶ Secundo relinquendus est qꝛ ardet ꝛ vrit . quia ibi est ignis concupie ꝛ luxurie.auaricie.ꝛ inuidie. Qui videret domum suam ardere.cito exiret de ea.Sic et de mundo.quia mundus ardet de eo exire non differas. Jo.v. Ecce mundus totus in maligno positus est.i.in malo igne.B.Jgnis instat a tergo.et tu moues non egredi. vel egressum iam regredi.¶ Tertio relinquẽdus ẽ qꝛ corrũpit ꝛ ificit.ificit dico omẽs habitantes in eo.Augu.Si te delectat hic mundus.semper vis esse immundus Si aũt non te delectat hic mundus . iaz tu [illegible]mundus.non remanebis in

(c) 2006 Ministerio de Cultura

mundo. Qñ vinum corrumpitur. vel
super feces deterioratur ī dolio. debet
trāsferri ad aliud vas ne omnino cor
rumpatur ꝙ saluari possit. Sic homo
qui corrumpit in diuicijs ⁊ delicijs se
culi transferat se ad religionē ne am=
plius corrumpatur. Je. xlviij. Fertilis
fuit moab ab adolescentia sua ⁊ requi
euit in fecibus suis. qr non ē translat⁹
de vase in vas ideo dicit. Mañ. iij. Om
nis qui viderit te resiliet a te munde
id est retro saliet a te tanꝙ a loco in
mundo et periculoso. ¶ Quarto quia
fallit et decipit. Mundus gerit morez
pauperis nebularij qui super conui=
uantes se ingerit. et sub specie ensen
nij suas nebulas care vendit. Sic mū
dus delectationibus suis delectorib⁹
honores et delectationes offert. sed ca
re vendit nimis. quia pro hijs penam
eternam extorquet ab eis. Apo. xviij.
Quantum glorificauit se ⁊ in delicijs
fuit tantum date ei tormentum et lu=
ctum. Item amare mundum est ama
re proditorez suum. Aug⁹. Ama secu
lum et absorbebit te. amatores enim
suos vorare nouit non portare. Mun
dus enim dicit demonibus sicut iudas
iudeis. quēcunꝙ osculatus fuero aliq̄
dignitate vel prosperitate ipse est quē
trado vobis vt vestrum tenete eum ⁊
ducite caute ad infernum ne eum a=
mittatis aliqua molestia. quia veratō
dat intellectum auditui. ysa. xxvi. Si=
cut tabernarius facit potatorib⁹ aūa
tagium de carnibus salsis et pane fi=
ctitio. vel fastico. vt ad potandum atra
hat lecatores sed post ea care vendit.
Sic mundus. Ecclesiastici. xx.
Datum insipientis non erit vtile tibi
exigua dabit et multa improperabit.
Item mundus est sicut scacarius cu=
ius tota familia currit ex transuerso
vt apprehēdat aliquid temporale. mē
ciendo decipiendo. vsurando. In hoc
autez scacario ꝙdiu durat ludus. vn⁹
est rex. ali⁹. miles ali[illegible] vocan
tur. vn⁹. etiā scacus vel duo. Iden
tur tenere totū ludū. Sz qñ cessauerit
ludus idē fit de rege ꝙ de milite. Jac.
etiā de milite ꝙ de familia mīma. qr
cōit repponūt ī sacculo. imo qñqz rex
ī fundo saculi. ⁊ mīma familia ī supe
riori parte. Sic mūdus ē. q. ludus sca
cor ꝙdiu durat vnus ē rex. ali⁹ miles
vn⁹ magn⁹. ali⁹ puus. Sz aduenīte
morte. oēs ī sacco terre reponūtur. ita
fit de rege sicut ō milite. tūc sicut dñs
ita ⁊ puus eius. Eccle. ix. Coīoez mor=
tis scito qr moritur doctus pariter et ī
doctus ¶ Quinto qr transit et deficit.
Jo. ij. Mund⁹ transit et cōcupīa eius.
Quid vis ḡ: vtrū amare tpalia ⁊ tran
sire cū tpe. an amare christū. ⁊ ī eternū
viuere. Unde bona mūdi cuidā recla
matorio ꝓparant ī q̄ nō ē nisi falsitas
credit eī ancipit ibi eē auē. ⁊ nō ē. imo
vix ē ibi parum carnis rubee. Sic bo=
na mundi sunt falsa. que vix sufficiūt
ad refocillandū. Et sicut ancipiter ve
niens non accipit nisi modicam buc=
cam. ita nec mundanus de mūdo. Sz
cito auffertur ab eis. Eccle. v. Mise=
rabilis prorsus infirmitas. quō venit
sic reuertet ⁊ nihil affert hō de vniuer
so labore suo. Item̄ viella qñ tota die cā
tauit denarios recipit. in sero aufferū
tur ei denarij. et nichil ei remanet. sz
ponitur in furello veteri et dissipato.
Sic homo nichil portat de mundo
pro labore suo. nisi linteamen lacera
tum et vetus. Exemplum de soldano
qui fecit portare lintheamē in quo de
bebat sepeliri per terram suam ⁊ dici
nichil reportabit imperator de omni=
bus bonis regnorum suorum. nisi lin=
teamen istud. Job. xxvij. Diues cū dor
mierit nihil secū affert. apiet oculos su
os ⁊ nichil inuenict. Tunc apphendz
eum. q. aqua inopia. vt diuitem epulo
nem qui non poterat habere guttam
aque. Lu. xvi.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

De mirabilibus. c.lxxiiii.

Mirabilia mlta legit dñs fecisse p ekotis suis qz mirabil' de' i sctis suis. mirabili maiestate sua. sz multa breuiter complectendo. Notanduz quia.

Mirabiliter nos redemit.
Mirabiliter nos vocauit.
Mirabiliter nos defendit.
Mirabiliter suos docuit.
Mirabiliter eos corripuit.
Mirabiliter nos consolatur.
Mirabiliter suos ducit.
Mirabiliter nos pascit.
Mrabiliter se nobis ostendit.

¶ Primo dico qz ipse de' mirabiliter nos redemit. non auro vel argento sed suo sanguine precioso. Nullus vñ q audiuit talia. s. q aliquis pro suis inimicis mozeretur. Ro. vi. Cũ ad hec inimici essemus christus p nobis mortus est. Ideo cantate dño canticuz nouum quia mirabilia fecit. quia tradidit filium pro seruis. dilectum pro inimicis. Judicem pro dampnatis. Innocentem pro impijs. ys. xxv. Confitebor nomini tuo quoniã feciste mirabilia. cogitationes antiquas fideles. Unde sequitur. Saluauit sibi glo. orbem terre dextera eius per filium. Mathe. xviij. Uenit filius hominis q rere t saluum facere q perierat.

¶ Scdo qz mirabil' nos vocauit. Job xxxvij. Tõabit voce sua mirabil' glo. Uoce sua mirabil' tõat. cũ cordis occlta ꝯmouet. t penetrat p contritionem et q̃to ardore amandus sit atq; atimendus. demonstrat quodam modo silenter clamans. ps. lix. Commouisti terram. i. corda terrenoruz. t conturbasti eam p contritionem. sana contritiones eius per cõsolationem qui sanas contritos corde. puer. i. Uocaui et renuistis. extendi manum meam. et nõ fuit qui aspiceret. Sed illi qui aspexerunt ipsum clamantem audierunt. premia eterna meruerunt. Isti sunt q̃ contempserunt vitam mundi. et peruenerunt ad premia regni. Boni cãpsores qui pro terra celum. pro luto aurum. pro transitorijs eterna receperunt. Ecclesiastici. xxxi. Beatus diues qui inuentus est sine macula. et qui post aurum non abijt ꝛc. quis est hic t laudabimus eum. fecit enim mirabilia in vita sua. ¶ Tertio quia mirabiliter nos defendit. Ihe. xxix. Dicit. rex ad iheremiam. Ora deum vt recedat rex babilonis a nobis. et faciat deus secundum mirabilia sua. Mementote mirabilium eius que fecit pharaoni. ps. lxvij. Mirabilis de' in sanctis suis. ipse dabit virtu. t fortl. ple. sue. benedictus deus. Dabit virtutem resistendi t fortitudinem sustinendi ys. lxi. Quis dat lapso virtutez t hijs qui non sunt ꝛc. ysa. xlij. Bellabunt aduersum te t non prevalebunt quia ego tecum sum dicit dominus vt liberem te. ps. xxvi. Dñs defensor vite mee a quo trepidabo. ¶ Quarto mirabiliter nos docuit. t semper doc ps. c. xxxviij. Mirabil' facta ẽ scia tua ex me confortata est. t non potero ad eam. q. d. incomprehensibilis ẽ michi. ap'. ad. Ro. xi. O altitudo diuiciarum sapiẽ. t scie dei. q̃ incomprehensibilia sunt iudicia eius. Docet enim deus p predicationem. Mathei. v. Apiens os suum docebat eos per correctionem. Disciplina tua ipsa me docebit. ys. ix. In tribulatione murmuris doctrina tua eis. per vnctionem deuotionis vel gratie. i. Jo. secundo vnctionem habetis a sancto. i. a deo et nostis omnia. ꝛc. ¶ Quinto mirabiliter nos flagellat t corripit. Hebr. duodecimo. Flagellat omnem filium quẽ recipit ad beneficium celi. Unde tribulatio ipa est ara eterne felicitatis que quã to maior est. tanto securior. grego.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Nisi correctis hereditatem dare di=
sponeret.eos per molestiam non eru=
diret.Cum fidelis medicus de infir=
mo desperato se non intromitteret.
grego. Desperatis egris quicquid
volunt medici dari precipiunt.vel cō
cedunt .eis autem qui ad salutem re
duci possunt:multa dari contradicūt.
¶ Sexto mirabiliter dominus nos cō
solatur.Hest.xv.Valde enim mirabi=
lis es domine.et facies tua plena est
gratiarū.i.solationū vt sicut hūndāt
passiones christi in nobis.ita hūdert
solo nra.ps.xciij. Scdz mltitudinē
dolor meor i corde meo.solones tue
letificauerūt animaz meā.Unde trib⁹
pueris fecit medium fornacis.q.ven
tus roris flantem. ¶ Septimo mira=
biliter nos per viam ducit.quia mira
bilē vtā nobis ostēdit.Scti tui dñe mi
rabile cōsecuti sunt iter.s.bonor opez
Abac.iiij.Delicati mei ambulauerūt
per vias asperas.Vult ei dns p aspe=
ritatem vite eos ab amore mundi se=
gregare. Sicut solent pueri a lacte
matris separari per amaritudinem
aliquam impositam super vbera.gre.
Electis suis deus asperum iter facit.
nec dum delectantur in via : obliuis=
cantur eor que sunt in patria.Sap.x.
Reddet deus mercedem laborū scōr
suorū t deducet illos in via mirabilis
tc.¶ Octauo quia mirabiliter nos pa
scit ps.c.x.memoriam fecit mirabiliū
suor misericors t miserator dns escā
dedit timentibus se.Jdē.Timete dñz
omnes scti eius.qm nō ē inopia timē=
tibus eum.s.temporalium. pascit con
tempnentes se.t deserit timentes se:
Si ergo nonvis pati inopia time dñz
Quis est pater qui non prouideat fi=
lijs:hoc nēpe lupi t leones faciunt et
hoies mali.Hōne deus pauit iudeos i
deserto.xl.ānis.Danielē i lacu leonuz
helyā iuxta torrentē.roia muta aialia
ps.c.xlvi.Dat iumentis escam ipsoruz
tc. ¶ Ultimo qr mirabiliter nobis
ostendit.ysa.xl. tunc videbitis regē in
decore suo.Jo.i.Vidimus eū quasi u
est.t affluēs delicijs.Tūc sup oīpo
tem delicijs affluēs. et mirabitur cor
tuum.de dei visione. t tāta dulcedine
et dilatabitur de comprehentione qñ
replebitur in bonis desiderijz tuum.
puer.x.Desideriū tuū iustis dabitur.

De misericordia.ca.lxxv.

Misericordia dei et hominis
ē duplex.sz dr. Eccle.xviij.
Mia hois circa proximum
suum. Mia aūt dei sup oēz
carnem. Sunt autem quattuor q̄ spā
liter dñt hoiem ad mīam puocare.s.
Nature conformitas. ¶ Primo
Propria necessitas. debz nos in
Mie immensitas. uitare ad
Et mie vtilitas. mīam cōis
nec sformitas. Naturale ē ei vt mem
brum membro compaciat t misereat
Ap⁹.i.cor.Si quid patitur vnū mem=
brū spaciunt hoia mēbra. Aū ꝺ naturā
videtur peccare.t naturam cōmunez
degenerare qui mīam tenuit facere.
talis enī habet cor ferreum in corpo=
re carneo.qd est otra naturā. vñ ille q̄
fecit mīam in illum qui incidit in la=
trones:vocatus est primus. negat ei
proximitatem qui negat mīam. Jdeo
dr.Eccleī.xix. Jn sitez sibi nō habz mīaz
et de pctis suis deprecabit. ¶ Scōm ē
ppria necessitas.puer.xx. Homo ī di
gēs ē misericors.qr oēs idigem⁹ mīa
oēs debem⁹ mīaz facere.alioqn dicet
nobis illud.Ma.xxiiij.Serue nequaz
omne debitum dimisi tibi qm̄ rogasti
me tc. Misericordia ei secura ē de re
missione pctōrum qr dimittit debitori
bus suis t habet lras patentes.scōm
euangelium.Luc.vj.Dimittite et di
mittetur vobis.Si rex terre mitteret
vnum vobis de seruis suis.vt euz re=
ciperemus tanq̄ seipsum cum reue=
rentia magna reciperemus eum .
Sed rex celi mittit nobis pos su=

(c) 2006 Ministerio de Cultura

os pau^eres qui sunt heredes regni cele[illegible]cum litteris suis dicens. Qui vos recipit.me recipit.et qui vos spernit me spernit. Quod vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis.ꝛ nos ingrati volumus eos recipere.ſz repellim⁹ ideo in die iudicij disceptabit ꝯ vos dicens.Hospes fui et non recepistis me ꝛc.Ite ergo maledicti.ꝛc. ¶Tertium est mie immensitas. Mia ei dei tanta fuit q̄ ipsum regez et dñm pro redemptione captiuoꝝ vendiderit. et obumbrare in vterum virginis fecerit.ꝛ formam serui accipere.et in cruce leuari et ad inferos descendere Ideo debemus ip̄m in hoc indeclinabiliter imitari.sicut dicitur.Lu.vi°. Estote misericordes sicut et pat̄ vester celestis misericors est. Qui ergo negat mīaz facere negat se patrē hr̄e deū ꝛ dyabolū ꝓfitetur de quo dr.Job.vi.Crudelis ē ꝛ nō miserebitur. Ecclesiastici.iiij. Esto misericors pupillis.i. pauperibus quos dereliqui mundus .Aī non hēt prēz nisi deū.ps.ix.Tibi derelictus est paup ꝛc. Aī prouidebit ei misericors vt pr̄ ꝛ pro viro mr̄ eoruz.Mater pauperū ē mia q̄ eos nutrit.hanc ꝝ accipias in vxorē.ꝛ eris tu velud filius altissimi et geñ dei.qz misericordia est eius filia.et ipse dicit̄ pater misericordiaz ¶Quartum est misericordie vtilitas sequntur enim ex ea sex fructus.s.

Preteritoꝝ peccatoꝝ remissio
Futuroꝝ pctōrum.declinatio.
Dei et hominum benedictio.
Futuri iudicij euasio.
Bonoꝝ tꝑalium multiplicatio.
Eterni regni adeptio.

¶Primus est preteritoꝝ pctōꝝ remissio.puer.xv.per peniaz ꝛ fidē purgantur pctā. fidez vocat fidelitatez mia ei sine fidelitate iudicat̄ adeo crudelitas Eccle.xxxiiij. Qui offert sacrificiuz de sba pauperis.q. qui victimatis filium in cōspectu patris. Et nota ꝙ misericordia dei fons ē.misericordia aūt hoīs riuulus a fonte defluens. Non potest esse ꝙ fons nō fluat ſ riuulus fluit.ergo qui fuerit misericors hoī.et deus ei.Aug⁹.Riuus fluit et fons sic cabitur.q.d.non ¶Secundum est peccatorum futurorum declinatō.de nullo enim tr̄avincitur dyabolus.sicut dc mīa scōz augustinum.Eccle.iij. Ignē ardentē extīguit aq̄.ꝛ ela resistit pctis tho.iiij. Elemosina a pctō et a morte liberat et non patietur animas ire ad tenebras. fiducia enim magna est coram deo summo facientibus eam.
¶Tertius fructus est dei et hominuz benedictio.Ecclesiastici.xxi. Qui pronus est ad mīaz bñdicetur.tales enim multas benedictiones habet. Dicunt enim pauperes benedictus qui acquisiuit.et qui dedit.puer.xi. Maledict⁹ qui abscondit.frumēta populis. benedictio autem super caput vendenciuz In eodem. Bene facit anime sue vir misericors. communicat ei omnibus dampnis et detrimentis aliorum.ꝛ de lucratur.Dicit ap⁹.ij.cor.xi. Quis infirmatur et ego nō infirmor. Quis scandalizatur et ego non vror. Secure potest dicere. Liberatus sum.ab oībus tormentis.quia ea iam pertuli.
Item in terra macra plus fructificat ꝙ in pingui. et dei consilio eligit eam ad seminandum. In terra enim magis fertili libentius seminatur. et in macre magis lucrabili.ponūt mercatores nummos suos. vnde citius debent recipi pauperes ꝙ diuites. luc. xiiij.Cum facis conuiuium voca pauperes. ¶Quartus est futuri iudicij euasio.in quo erit disceptatio de operib⁹ misericordie.sicut pz. M.xxv. Illi data est iudiciaria potestas. Jac.ij. Mia super exaltat iudicium.Si ergo cimes iudicium apostolica ad dei misericordiā tāq̄ ad supiorē ncce erit reuocrae iudiciū. Ipsi enī misericordes

(c) 2006 Ministerio de Cultura

sedebunt cum domino in solio iudicij ysa. xxv. preparabitur misericordia solium eius. Quint? est bonor temporalium multiplicatio. gg. Terrene substantie cum distribuũtur multiplicãt Exẽplum de quĩq panibus et duob? piscibus quomõ multiplicati sunt tot milibus hominũ saturator. Semen seruatum non multiplicat. sz semina tum et per cãpos dispersum. Aug?. Nemo dicat qr pauperi prestat. sibi ei plus prestat q̃ pauperi. Posset tamẽ dicere pauper plus presto tibi accipiẽ do. q̃ tu michi dando. Das enĩ q in tempore pit. et accipis qđ in eternum manet. Sextus est regni eterni adeptio. Mia enim est in domo dei hostia ria. ipsa aperit hostium paradisi cui vult et quivult introducit. Ecclesiasti xvi. Mia faciet locum vnicuiq scđm meritum operum suor. Sequit mia domini super omnẽ carnem. Nota qđ septem sunt grad? mie dei siue septez modis miseretur deus. Videlicet.
Ad peniam longanimiter expectãdo.
Gratiam nobis reuertendi tribuendo
Reuertentes begnine recipiendo.
A pctõribus modicũ p mkto exigẽdo.
Pctõres i tribkone mĩcordit? solãdo.
Citra condignũ puniẽdo. et supra cõdignum remunerãdo
Vitam eternã penitenti conferendo.
¶ Primo miseretur deus ad penitanciam pctõres longuanimiter expectã do. ps. cij. Longanimis et multũ misericors. ysa. Expectat do? vt misereat nostri. hanc eniz miserecordiam non fecit ãgelo. Sz mox vindictam sũpsit. Luc. x. Videbam sathanam sicut fulgur de celo cadentem. ysa. xiiij. Quo modo cecidisti lucifer. qui mane oriebaris. ꝛc. Sz non statim puĩt hominẽ Sz expectat ad penitẽciam. facit eniz deus nobis sicut fit nobilib? qui multociens citantur anteq̃ ꝓtra eos det sentencia. Multi tamen misericordia ista abutuntur. Ecclesiasti. viij. Quia cito ꝺ malos nõ profert sniam. Filli hominum absq vllo timore ppetrãdi mala. Sz sicut vulgariter dicitur. De lõge attente. longeveniante. Ecclesiasti v. Ne dicas mĩa dei magna est. multitudini peccatorũ meor miserebitur. qm̃ ira et mĩa cito ab illo ꝓmat. et in peccatores respirit ira ipsi?. Ro. ij. Ignoras qm̃ benignitas dei ad penitenciã te adducit. ¶ Scđo miseretur i dignis reuertendi gr̃am tribuendo. ꝑma non valet sine ista. ps. lviij. Mia eius preueniet me. ꝑueniet velle subsequetur perficere. Je. xxxi. Jn caritate ꝑpetua dilexi te. ideo attraxi te miserans tui. Job. xxij. Si reuersus fueris ad oipotẽtẽ hedificaberis. Sicut domus destructe vl̃ cõbuste aliquãdo fortiores rehedificant. ꝛ cautiores reduntur post pctm̃. Jdeo sequitur Dabo pir tena silicez. glo ꝓ ifirmatione fortitudinẽ dat. robusti operis. Cor. iii. Quia ꝓ robusto opere doctrinã multiplicat clare predicationis
¶ Tertio penitẽtes benigne sucipiendo. ꝛ omnẽ iniurĩã remittendo. Joel. ii. Cõuertimĩ ad dominũ qm̃ benign? et misericors est qr benigne nos recipiet. ysa. lx. Mia mea non recedet a te licet forte tu recedas ab ea. Sicut qui claudit oculuz vel fenestrã cõtra solẽ lux non recedit ab eo. sz ipse a luce. Sequit. Et phedus pactí mee nõ mouebitur. q. d. ego tenebo q̃stiones meas. si tu teneas tuas. Jn signum hui? post remorcionẽ suam dixit discipulis Pax vobis et ostendit eis cicatrices vulnerũ. d. tm̃ ꝓstitit michi pax vr̃a Et sicut cicatrices sũt ĩlebiles: sic pax er parte mea non delebitur. Sz multi plagas sanatas faciunt crepare per residiuuz itm̃ crucifigentes in seipsis filium dei. sicut dicit. apls. ꝓtra quos. Je. xxxiiii. Dabo viros qui priuaricãtur phedus meum in manibus inimi

(c) 2006 Ministerio de Cultura

corā suo. ¶ Quarto miseretus dñs pr̄mīo modicum exigendo. Añ enī possum⁹ p nr̄is debitis. i. delictis dño satisfacere nisi a nobis accipiat aliquā profrumento tanq̄ a malis debitoribus. Roman. vi. Humanum dico minus q̄ iustum. Sicut exhibuistis ꝛc. Sic enim miseretur quando mittit tribulationes et castigat in presenti. In hoc commodat vnum vnde possumus emendam facere. et soluere multo minorem q̄ in futuro soluere mus. p̄s. lxxxviij. Visitabo i virga iniq̄tates eorum. ꝛc. Miam autē non dispergam ab eis. Nota. q̄ virga visitatur q̄ sola p̄miationē exēplo alt̄ius corripitur. Sic puer oīsa sibi virga. ꝛ sicut equus solo sonitu virge accelerat. Verbere visitatur qui p̄cutit Jhe. xxxi. In fletu veniēt. sicut ✠berat⁹ recurrit ad mrēm. ꝛ i miaz reducā eos. ꝛ subdit te de q̄mia loquit p torrēs aq̄q̄ i. tribulationes q̄ cito vt a qua transeunt deducam eos. ¶ Quinto in tribulatione nos misericorditer consolando. p̄s. xciij. Si dicebam motus ē pes meus mundum nimium diligendo. qui sub pede frangitur sicut glacies. misericordia tua domine adiuabat me scōm. multitudinez dolor̄ meorum ꝛc. Sed q̄diu pes super mundum stat vel etiā in eo inuenit p̄solatōnem. de⁹ hoiem non consolatur. Sz qñ deficiūt consolationes mundi ꝛ pes. i. affectus a mundo admouetur. non inuenies ibi fundamentum tunc mia hominez p̄solatur. ¶ Sexto vitā eternaz homi penitēti p̄ferēdo Magna ꝛ ia dei que ad tam vilem montem offert tam pretiosas merces. ¶ Produobos inimicis potest haberi vita eterna. duo enī ꝛ minuta sunt repentanse de cucur. et penitence de corps. Magni domini non attendunt quid operarius mereatur Sed ēd deceat eos dare. Sic dūs ī finitus [illegible]tur dat premium Exēplū de rasore qui radendo regem accepit remunerationem magnam. Si rasor inueniret semper reges ad radendum. nunq̄ raderet rusticos. Sic qui semp p̄t seruire deo: nunq̄ fuiat mūdo rustico vl̄ pcī fetido p̄s. c. xliiij. Miserationēs ei⁹ sup oīa opa ei⁹. ys. xxvi. Oīa opa nr̄a operat⁹ es ī nobis. Sup ponitur misericordia sup oīa. quādo per eam nostra opera appenduntur. ¶ Septimo miseretur citra condignū puniendo. ꝛ vltra condignum remunerādo. p̄s. c. ij. Qui coronat te in misericordia ꝛ miserationibus. Non solum supra condignum remunerat. Sed supra speratū. supra desideratuz ꝛ cogitatum. Añ in euangelio. Mensuram bonam. i. bñ mensuratā et p̄fertam. i. cumulatam. ꝛ coagitatam. i. cōpressam. ꝛ adhuc super effluentem dabunt in sinum vestrum.

De negligentia. c. lxxvi.

Negligētia ē qñ hō non curat si illud qd̄ debz fac̄e vtrum bñ fiat vl̄ male. de tali dr̄ Leū. ix. Maledict⁹ qui facit mandata dei negligenter. ad hoc enim deducitur peccator vt se negligat. ꝛ minorem curam habeat de se q̄ de alia quacunq̄ re. videt cupidus q̄ diligens est circa dolium suuz ne vinū effundat q̄ curiose. circuit dolia sua. ꝛ ex omni parte bene obstuat. Sensus autem suos non obturat. ꝛ si dona spiritualia effluant non curat. Fratie enim fatuorum effundentur. Item si linteamina vel vestes sordidauerit de eorum ablutione sollicitus est. sed de sordibus anime non curat. scōm illd̄ Qui i sordib⁹ ē. sordescat. ad hec Si quid expendiderit hō: scripto commendat. Sed de actibus aīe non curat. puer. xviij. Impius cum venit in profundo vitiorum contempnit.

De obedientia. c. lxxvii.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Obedientia.ad faciliter obe diẽdũ mḱta valẽ possunt.ſ. Exilitas humilitatis. Ab negocio ꝓpꝛie volũtat⁹ Consideratio vtilitatis.

¶ Primũ qꝺ iuuat et valere ꝑt ad faciliter obediẽdũ est exilitas hũilitatis vt ꝑz in virga ꝙ ꝓpt exilitatẽ ẽ flexibilis.virga ei gracilis de facili flectitur Sed grossus truncus non põt ad rectitudinẽ reduci. Similiter ferrum si tenue et exile fuerit flecti potest.grossum vero ꝛ spissum non põt.Sic exilitas humilitatis flecti potest per obedientiam.Augu.Obedia.nisi humiliuz esse potest.quia humilis vacuus est a sensu suo.recipit alienũ. Cibus enim in quo minus est de sale non est pdit⁹ qꝛ ꝑt apponi.facili⁹ ei sal cibo apponitur ꝙ substrahatur et ideo cibus in q ẽ nimis de sale perditus est. Quapp hũilis videns sensuz suũ sibi nõ posse sufficere alieno vtitur. ꝛ alieno sensui acquiescit. ¶ Secunduz quod iuuare põt est ab negotio ꝓpꝛie voluntatis. equus assuefactus circumuolutionibus. de facili ad voluntatem sessoꝛis flecti potest. ꝓuer.xxv.Equus parat⁹ ad diem belli. dominus autem salutẽ tribuet. Equ⁹ iste ẽ religiosus hõ cui frenum obediẽ imponit.qui ꝓfectus est assuefactione ad obediendũ vt nõ ad dexteram nec ad sinistram vertatur. ꝑs.cxviij. Parat⁹ sum ꝛ nõ suz turbatus ꝛc.Au. Vir obediens non mandatuz procrastinat sed parat aures audi tui linguam voci.manus operi pedes itineri.et sic se totum in se colligit. vt mandatum pareat imparantis. Sz q dam sunt rustici qui nullum seruiciũ volunt facere dominis suis nisi coacti.Au.Optimus minister tu⁹ ẽ q non magis hoc a te audire ꝙ ipe voluerit sz velle ꝙ audierit.¶ Tertium est consideratio vtilitatis. hoc enim vtilitas multiplex est.ſ.

Dei associatio.
Petitionum impetratio.
Inimicoꝛum debellatio.
Pacis assecutio.
A morte liberatio.
Regni eterni apertio.

¶ Primo ex considerat̃one autem istius virtutis assequitur dei associatio. Jo.xiiij. Si quis diligit me sermonez meum seruabit. et pater m.d.eum. et ad e.ue.ꝛ ma.apud eum.fa.gg. Qui mandata dei custodit. ĩ eius coꝛde domusvenit.et mansionez facit. Jdeo in domo symonis qui obediens interpretatur dñs descedit.lu.xv. Tũc filiꝰ dei in vteroviginis recept⁹ ẽ.cuz maria verbo angeli obediuit Luc.i. Fiat michi secundũverbũ tuũ. ¶ Secunda vtilitas petitõnum impetratio Jo.iij. Si quis dei cultoꝛ est et voluntatem eius facit. hunc exaudit.ysidoꝛus. Si quod precipit deus facimus. sine dubio. ad quod petimus obtinebimus. Augu.Citius exauditurvna obedientis oratio. ꝙ centuz milia ꝓtemptoꝛis Eꝫ.ꝓuer.xviij. Qui obturat aurem suam ne audiat legez.oratio eius erit exccecrabilis. ¶ Tertia est inimicoꝛum debellatio.ꝓuer.xxi. Testis mẽdax peribit et vir obediens loquetur victoꝛias. Testis mendax est qui profess⁹ est obedientiam et non seruat. qui in presenti perit. quia in bello spirituali subcumbit. Exemplum de populo iudaico qui promisit se seruaturuz legẽ dei et non fecit Exo.ix. Omnia quecunqꝫ locutus est dominus faciemus Et quia non fecerunt coꝛam hostibus non potuerunt stare.Sed vir obediẽs loquetur victoꝛias. quia vbiqꝫ defendit eum deus et custodit tanꝙ suum. Ecclesiastici.xv. Si volueris mandata dei conseruare cõseruabunt te. Sicut castrum custodit spiritum custodientis se. obedienti eĩ obediunt omnia. creatoꝛ et c[illegible]ture-

(c) 2006 Ministerio de Cultura

creator obediat obedienti dicit. Ecclesiastici.x. Non fuit postea tam longa dies obediente domino voci hominis gregorius. Si obedientes fuerimus ꝓpositis nostris.obediet deus oratio nib⁹ nr̃is. Ad creature obediãt obedięti hẽs ī vitis pr̃m.de illo q̃ adduxit leenã ligatã. Et de illo ad cuius visiõe aqua ascendit vsq; ad os putei

¶ Quarta est pacis assecutio·ꝓuerbi. xiiij. Qui timet preceptũ ī pace versabitur.ysa .xviij.vt assendisses mãdata mea.facta fuisset vt fluuiũ pax tua.i. abundans .Si quis resistit ei.ꝛ pacẽ habuit. Quinta est amorte eterna liberatio. Jo.viij. Si quis sermonem meum seruauerit mortem nõ gustabit in eternũ. Et prouer.xxix. Verbuz seruãs filius extra ꝓditionẽ erit. Sexta regni eterni apertõ.vel ī troducti. Ma.xix. Si vis ad vitã īgredi serua mandata. ¦Inobediencią clauẽ regni celestis amisit.sz obedia recuperauit. Ma.xvi. Dictũ ẽ symoni petro obedienti.tibi dabo claues regni celoꝝ. iob xxxvi. Si audierint et obseruauerint. ꝯplebũt in bonis dies suos.ꝛ ānos suos in gloria. Nota sũt ꝛ alia q̃ ad obedięnꝺ vallere possunt.

Ignis diuini amoris. Prima
Ḡra diuine vocatõnis est ignis
Irrõabtiliũ exẽplificacõis. diuini a
Modestia ꝓceptoris. morisvt

patet in cera liq̃facta.q̃ defacili flectitur.ꝛ in metall' q̃ ad ignẽ liq̃fiunt ꝛ sic de facili formã rei cui in fundũ' accipiũt. Luc.xij. Ignẽ veni mittere ī trã ꝛ quid nolo nisi vt ardeat. Cẽ q̃ ligno pell' vel alij rigido adheret flecti non potest nisi ab sepe'. Sic homo ad obediencią nõ flecti'.nisi ab amore terre nor sepe'. Scõo valet gr̃a diuine vocationis. pellis eim vngi' sagimine vt molior ꝛ tractabilior fiat.ꝛ terre dure aq[illegible] miscetur vt molior fiat.simi-

liter vnctio gratie ꝛ irrigatio aq̃ deuotionis necessaria sunt vt cor meli⁹ obediat.lignum etiã aridum nõ potest flecti sz frangitur.sz viride ꝛ aquosuz flecti possunt.sic homo in quo est humor gr̃e bene potest flecti per obediẽtiã.sz non superb⁹. qz quid⁹ ẽ a gratia Ecclesiasti.vi. Ne extollas te in cogitacione tua sicut taur⁹ ꝛc.ꝛ relinquaris velud lignum aridum in deserto. Quitum est exẽplum creaturaꝝ irracionabilium.creature enī in sensibiles obediunt vniuersali' creatori suo ps.ciij. Terminũ posuisti q̃ nõ transgrediunt' ꝛc.Ma.viij. Quis est hic q̃ mare et venti obediunt ei.et Baruc. iij .stelle vocate sunt·ꝛ dixerunt assu⁹ ꝛ luxerunt ei cũ iocunditate q̃ fecit illas.Amb. Non mediocris pudor īperio dei elemosinata per .ꝛ homies nõ obedire quibus sensus tributus ẽ dñi auctore. Jtez ouis q̃cito nasci' cognoscit matrem suã balatu.et cum audit currit ad eam.sic nos si essem⁹ de bus domini curremus ad eũ nõ pedibus sz affectib⁹. Jo.x. Oues mee vocem meã audiunt et sequũtur me.

Sextum est qđ iuuat ad obediendum modestia preceptoris.Sen. Renuissimus īperanti meli⁹ pe'. Attende cũ raditur barba alicui⁹ q̃ patie' se habet sub rasorio.ꝛ pmittit caput suum a rasore mõ in dexterã mõ in sinistrã verti nũc mẽtum leuare.os apperire nec rasori resistit ne vulnus incurrat attende claustralis sub manu rasoris .i.p̃lati tunc positum.noli sub rasorio correptionis rebellare.sz a rasoris manibus humiliter retractari permittas ne lesiones grauiores tã in mẽte q̃ in corpore te oporteat reportare. Jtem qui in manu inepti rasoris traditur. necesse ẽ vt pacięncius se habeat.qz ocius ledetur q̃ a bono rasore. Sic sub discolo [illegible]iepto p̃lato plurimũ expedit

(c) 2006 Ministerio de Cultura

pacientius se habere. Non tm̃ bonis subiectus esse debes. Sed etiam discolis vt dicit petr⁹. O q̃ graue est a malo barberio et rasorio dentato. et sine aqua radi. qui cum debet scindere pilos scindit carnem. Quid per dentatum rasorium yni mordax correctio ꝛ contentiosa inutiliter per aquam vero correctiõis leuitas designatur. Noli ꝙ oplate aquaz obmittẽ in barba radenda. i. leuitatẽ ꝛ ꝓpatõez ad correctionez amouere dentes a rasorio tuo. i. cõuiciuz a correctõe. vñ. ap⁹. Hala. vi. Si preoccupat⁹ fuerit hõ in aliquo delicto vos qui spirituales estis instruite huius in spiritu leuitatis. cõsiderãs teipm̃ ne et tu rempteris. glo. ne in simile cadas. Et nota ꝙ ille qui habet duros pilos magis sub rasorio patiẽ Sic ꝙ rigidus ẽ ꝛ dur⁹ i disciplina. et culpã suaz defendere vult deteri⁹ hẽt puer. xvi. Qui corripientẽ dura ceruice ꝓtempnit. reppente superueniet ei interitus ꝛ eũ sanitas nõ seqtur. Item qui vult somarium suum onerare. panellos super ponere cõsueuit. ne summa imposita somarium ledat. et dorsum eius excoriet. et etiã facilius portet. Sic et tu prelate si onerosum officiuz habes iniungere. preces subdito et obsecrationes supponere non dedigneris vt subditus onus impositũ suauius portet. Noli sommariũ sine panello trussare. noli quadrigam onerata inunctam relinquere. Sicut illi ꝙ. q. deo iperant. ꝛ cũ potẽtia. oi vnctõne consolationis et dulcedinis relegata. Os reꝓhendit dñs ꝑ ieremiam dicẽs. Cũ austeritate ꝛ potẽtia ipabaris eis ꝛ dispersi sunt oues mee. Item ꝙ nimis reastringit anguillã labiẽ de manibus ei⁹. Sz qñ facit man⁹ ei⁹ asperas de sale vel puluere. tũc potest melio⁹ tenere ꝛ stringere. anguilla est subditus quẽ tenẽ ꝛ stringere vult ꝑlat⁹. ꝙ qñ habet man⁹ molles ad flectendũ bonũ ñ põt. Sz qñ hẽt manus asperas ad faciendum bona opera et ardua. tunc melius potest si ostendat. xx. Crisо⁹. Vis apparere sanct⁹ esto circa vitam tuam Austerus et circa vitam alioꝛ benignus. audiant te homines prua mãdãtẽ et magna faciẽtez.

De ocio c. lxxviii.

Otiosus locũ facit dyabolo in se. In occupato aũt non habet dyabolus locum qꝛ res pfecte occupata: non est capax alterius rei. Ideo dicit iero. Semper aliquid boni facito: vt te dyabol⁹ ĩueniat occupatũ Iero. excerceamini sp. vt nõ detis locuz dyabolo. Nota ꝙ ociosi⁹ assimilatur Signo exposito sagittis sagittarioꝛ. Castro exposito periculis inimicoruz. Cloace receptaculo oĩm sordidoꝛ. ¶ Primo assimilat ociosus signo exposito sagittis ꝛ ictibus sagittarioruz. potest eniz a demonibus vndiq; sagitari. et potest dicere illud. tre. iij. Tendit arcum suuz. posuit me. q. signũ ad sagittam. Sed occupatõ est. q. clipeus contra sagittas dyaboli. Ecclesiastici. xxix. Super scutum potentis. i. virilis optantis aduersus inimicum tuũ pugnabis. ¶ Secũdo assimilatur castro sine muroꝛ claustua expoĩto periculis inimicoruz. Ideo de facili capitur Eze. xxviij. Ascendam ad terram sine muro. ventam ad quiescentes hĩanteseq; secure. Job. Quasi rupto muro et aperta ianua verboruz irruerunt super me. homo vero occupatus bonis operibus est. q. claustrũ bene clausum ꝛ firmatum. Augu. Non facile capitur a temptatoze qui bona vacat exercitio. bono sit ꝛ ¶ Tertõ cloace fetide receptacko sordidoꝛ et sordiũ. gg. Omnium temptationum et malaruz cogitationum sentina est ocium. Terra enim ex quiete et ocio profert malas herbas et pungitiuas. Sic homo ociosus punctiones v[illegible]m. puer.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

xritū. ¶ Per agrum pigri homis tran siui. & p vineam viri stulti. et ecce to= tum repleuerūt vrtice. et operuerunt super faciē eius spine. i. punctiones vi ciorum carnalium ⁊ terrenorum. vñ ociositas ē magistra malicie. quia mlt̄a mala docuit ociositas. Est etiā mal nugarum nouercha virtutū. vt ait. B. Item ociosus ē velud homo mortuus q; sicut mortu⁹ non valet opari. Sen. Ocium sine litteris mors ē. vini hois sepultura. Nicit̄ etiā q; ociosi sunt ve lud arbores autūpnales infructuose bis mortue. arbor in autūpno planta= ta qñ debuit fructum facere siccatur. Tales sunt illi qui in articulo mortis volunt facere penīam. Isti qucrunt medicinā nimis tarde. quādo iam nō possunt sumere. cū tamē scriptum sit. Ecclesiastici·xviij. Ante langorē adhi be medicinā. Item ociositas multum damnificat hominē. Si quis haberet vineā ex qua posset colligere centum salmas vini stultus reputaretur ⁊ mlt̄ tum damnificaret se si ex negligencia colendi eam fructū amitteret. fructū autē q; homo in se colligeret si se dili genter excoleret p̄ualeret vinovnius regni. Ideo dicit ¶ Sen. Turpissima iactura est q̄ p negligenciam fit.

De orōe c.lxxix

ORatio circa orationē tria sī ad presens considerāda. s.

Qualiter debemus orare
Qui sunt digni exaudiri
Que valēt orōem impedire.

¶ Primo qualis debet esse oratio vel quomodo sit orandum. Circa modum orōnis nota. oratio debet esse.

Humilis non superba
Exaudibilis et discreta.
Fuerens et deuota.
Cordalis et attenta.
Assidua et non lenta.

Primo debet esse humilis non superba q; respexit deus in orationē humi lium et non spreuit. p̄s. ci. ⁊c. Jud. ix. Humiliū et mansuetor̄ semper cibus placuit deprecatio. Unde dixit quidā in vitis patrum q; latrones et tructā= ni docuerunt eū orare. Latro atten= dens quid fecit et tormētum sibi para tum. cū multis lacrimis mīam petit. q; cognoscit se reū. Tructāni vero ea que sunt miserabiliora ostendunt. vt magnitudo miserie ad cōpassionē pro uocet transeuntes. Sic in orōe debet homo defctūs suos deo ostēderevt ad mīam eum valeat excitare. ij. R. viij. Si quis cognouerit plagā cordis sui. ⁊ exenderit manus suas in domo hac tu exaudies in celo. Itē pauperes vbi cūq; possunt a diuitibus panem men dicant. ⁊ petunt humiliter elemosinā Sic peccatores ab illis quos diuites credunt in bonis spiritualibus orōm suffragia mēdicare debēt. Job. v. Ad aliquē sanctor̄ cōuertere. s. suffragia petendo. q; multū valet orō iusti assi= dua. Exēplū. de illo qui duxit paupe rem ad ecclesiā vt oraret̄ p se p totam diem. ¶ Scō oportet q; sit exaudibil̄ ⁊ discreta. multi ei in discrete petunt. ⁊ ideo nō obtinētvt fili zebedei qui pe cierunt vt vnus. sederet adexteram. a lius ad sinistram dei. et dictum est eis Nescitis quid petatis Et paulus q̄ pe tijs stimulum carnis amoueri a se. ⁊ dictum est ei. Sufficit tibi gratia mea Nota si ego peto ab amico meo vnū denarium. ⁊ ipse dat michi centū mar chas non patior repulsam. Similiter si aliquis petit adeo honores vel diui cias. vel sanitatem et ei non dat. Sz dat ei gratiam ad sustinendum. plus dat ei satis q̄ petebat. ysy⁹. Multorū ei orones nō exaudiūt̄. quidz ill̄ deus dare melius quem petunt. Sicut con tingere solet prauis in scolis qui deū

(c) 2006 Ministerio de Cultura

exorant ne vapulent ſed frequenter contingit contrarium. Ideo dicit aug⁹ Cuz ea que deus laudat et precipit petitis ſecure petite. Illa ei ꝓpicio deo accẽdunt. Añ autẽ petitis tẽpora lia. cuz modo petite. ⁊ cũ timore illi cõmittite. vt ſi proficit det. ſi ſcit obeſſe non det. Quid enĩ ꝓſit vel obſit nouit medicus. non egrotus. ¶ Tertio q̃ ſit feruẽs ⁊ deuota. Sicut enim furor ignis facit aquam aſcendere in olla. ſic feruor caritatis orationem ad deũ. Item ignis ſi ponatur in incenſo. ſtatim fumus aſcendit .ps. cxl. Dirigat oratio mea ſicut in cẽ. ⁊c. Item ſagitta cum magno impetu emiſſa. plus aſcẽdit et longius vadit. Sic oratio non molliter ſed cum gemitu et deuotione propoſita. ps. lxxviij. Intret in conſpectu tuo dñe gemitus ɔpeditor. gemitus eſt vox cum impetu ⁊ anguſtia cordis emiſſa. aug⁹. Oratio ſine deuotione eſt. q. mugitus boum. Quid prodeſt ſtrepitus labiorum. ſi mutum eſt corpore? Ideo dicit yſidor⁹. Munꝯ eſt ornandum ſine gemitu. Ideo cuz deo aſſiſtimus gemere et flere debemus. reminiſcentes q̃ grauia ſunt ſcelera que commiſimus. q̃ dura inferni ſupplicia que meruimus. ¶ Quarto debet eſſe attenta vt homo intelligat et attendat que dicit. ¶ Pe. v. Vigilate in orationibus glo. ne animus cogitet preter illud quod precatur indiſcrete orare videtur qui deum precatur vt intendat illi. ipſe vero nec deo nec ſibi intendit. Sed q̃ petius eſt immundo corde verſando fetorem horribilem conſpectui eius ingerit. Non placet regi ferculum quantumcunꝯ bonum ſit. ſi in vaſe immundo ſibi oblatum fuerit. Sic nec deo oratio oblata ore turpi et corde immundo.
Item vinũ tuũ nõ infunderes ĩ vaſe ĩmundo. ſz prius lauas q̃ infundas. Quõ credis tu q̃ deus in ꝺ immun do in orõne grãz ifundat Eccle. xviij. Ante orationẽ prepara aĩam tuã. Itẽ ſunt quidẽ ſicut illi qui de mala mõeta ſoluũt ſenſus ſuos. qz qõ dicunt ore non habent in corde. Itez ſimul diuerſa fercula ĩ eodem vaſe ponunt corazdño. ſ. orõnem ⁊ ſolicitudinẽ rerũ temporalium et cogitationes turpes. phi. iiij. nichil ſoliciti ſitis. ſz in oĩ oratione Sed dicitur. Eccleſiaſtici. x. Muſce morientes perdunt te ſuauitatẽ ⁊c. vnguẽti. ſ. ĩmũde cogitationes deuoti onuz orationis. Qui enĩ ĩ ꝓpria pſõa in eccleſia non ſeruiũt diſtributiones canonicas non percipiunt. Ita cor tuum ſi in ꝓpria pſona deo non ſeruit: non attendẽdo ad ea q̃ dicit. non mireris ſi abeo cõſolationes diuine. q. q̃dã diſtributiones ſubtrahunt. Tale cor ſimile eſt numcio q̃renti formã roſilli arum. qui tranſmittẽ de hoſpitõ ad hoſpicium. ⁊ in fine nichil reportat niſi deriſionem. yſa. Abiit vaguus ĩ via cordis ſui. ⁊ dimiſit eum. Iſydo⁹. Oratio cordis. eſt non labior. neqz enim deus verba deprecantis intendit. ſz orantis cor aſpicit Ideo dicit apo⁹. i. cor. xiiij. pſallam ſpũ pſallam et mente. orabo ſpũ orabo et mente. Quãto debet eſſe aſſidua et non lenta. i. cum perſeuerãtia. Luc. xi. Amẽ dico vobis et ſi pſeuerauerit pulſans dabit illi quot q̃t habet neceſſarios. ab hiis qui vigilãt latrones diuertunt. Sz dormientes ſpoliant. Sic ab hiis qui vigilant in orationibus demones fugiunt. Ma. xxvi Vigilate et orate ne intretis ĩ temptationẽ. ¶ Pe. v. Multũ valet deprecatio iuſti aſſidui. Luce. xviij. Oportet ſẽper orare ⁊ nũq̃ proicẽ nũq̃ proiciẽdũ ẽ ſcutũ orationis: quãdiu bellũ durat .i. vita preſens. Circa ſcõm notandum qõ ſunt multa q̃ orationem impediunt. ſ.

Quia non fit tẽpe ɔgruo.
Demonum ſuggeſtio

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Peccati obstaculum.
Rancor vel odium.
Dampnata impietas.
Et orantis dubietas

¶ Primus impedimentum orõis est tps qñ non fit tempore congruo.sicut pauperi negat ela quia non petit tpe debito.tẽpus bñplacitũ deo ẽ tps gratie.i.presens.Osee.x Tẽpus requirendi dñm cum venerit q̃ docebit vos iusticiã.tẽpore placito exaudiuit te ¶ Secundũ ipedimẽtũ ẽ suggestio demonũ Exẽplũ i vyal.demonacho q̃ vyabol9 extrahebat de ecclesia tẽpore orõnis. Ideo vyabol9 frequẽter in orõne suggerit malam cogitatõem vt impediat orantem ecclesiastici.x. Muysce morientes.i.immunde cogitationes pdũt suauitatem vnguenti.i.deuõm orõis. Sed has muscas oz homo amouere de corde.sic̃ amoueret de scutella sua Sed quidam permittũt se ꝑmedi ab hijs muscis.ꝛ freq̃nter expellunt eos ab oratione.Ge.xv.Abigebat abrahã volucres a sacrificio suo.¶ Tertium est impedimentũ obstaculũ pcti.ysa.i. Cum multiplicaueritis orõnem non exaudiam manus enim vr̃e sanguine plene sunt.i.operibus malis. Gladio euaginato pacem adeo querit.qui cũ proposito peccandi deum sibi reconsiliari intendit.tre.iij. Nos inique egimus ad iracundiam te prouocauim9 idcirco inexorabilis es.¶ Quartum ẽ cordis rancor siue odium.Mathei.xi. Cum stabilitate ad orandum. dimittite si quid habetis aduersus aliquẽ. ꝛc.ysydorus.Sic nichil proficit medicamentum si ad hec ferrum nõ in vulnere ita nihil ꝓficit orõ illi9 c9 ad hec odiũ remanet i pectore.Ideo oz.Eccle siasti.xxviij.Relinq̃ proximo nocẽti te ꝛ tunc deprecanti peccata soluentur. ¶ Quintum ẽ in mia ꝛ damnata impietas circa proximum.glo.super illõ M.xij.E[illegible]de manuz tuam. frustra ꝓ petis rogatur9 ad dñm.man9 extẽdit qui has ad pauperes pro posse non extendit.quia fecit domino aurem surdam iustum est q̃ ipse dominus faciat ei .puer.xxi. Qui obturat aurem suam ad clamores pauperum.clamabit et ipse non exaudietur.¶ Sextum est impedimentuz est orãtis dubietas Jac.i. Postulet aũt in fide nichil hesitãs greg.Indignus ẽ celesti bñdictõe qui dubio querit affectum. Augusti. Non oztaretur vos petere.si non vellet dare.Erubescat ergo hũa pigricia. plus vult ipse dare q̃ nos accipere. ¶ Tertium q̃ notatur qui sunt digni exaudiri.in consistorio celesti.isti.s.

Pauperes
Mittes.
Flentes.
Misericordes.
Mundi corde.
Obedientes.
Diligentes.
Desiderantes.

¶ Primi sunt pauperes ꝛ indigentes. ps.lxviij. Exaudiuit paupes dñs ꝛc.diuitib9 aũt negatur audientia incelo.qz hñt i terra.Ecclesiastici.xlij. Diues locut9 ẽ ꝛ omnes tacuerunt.Ideo diues epulo non est exauditus in gutta aque.= Luc.xv.Sed pauperi denegatur audiẽtia in terra.sicut dicitur ibi paup locutus est.ꝛ dicunt quis est hic.ꝛ idõ dat̃ ei audientia ĩ celo.ps.xxxiij. Pauper clamauit ꝛ dominus exaudiuit eũ ¶ Scõi sunt mittes Ecclesiasti.xxviij. Relinq̃ proximon ocenti te.ꝛ tũc peccanti pctã soluẽtur.hõ hõi seruat iraz ꝛ a deo querit medelam.ꝛ i silez sibi nõ hz miaz ꝛ de pctis suis deprecabit ¶ Tertij sunt flentes. ysa.xviij. Audiui orationem tuam.et vidi lacrimam tuã.lacrĩa vox ẽ in aure dei ps.xxxviij Aurib9 percipe lacrimas.m.Cogitur mater dare filio qõ petit qñ videt euz plorare.Aug9.Lacrima. deum cogit. oratio vngit.Ecclesiastici.xxvi. Hẽne lacrime [illegible] maxillam descendunt.et

(c) 2006 Ministerio de Cultura

exclamatio earum super deducentem eas. ¶ Quarti sunt misericordes. ysa. lviij. Frange esurienti pa. t. i. tunc invocabis et dominus exaudiet. clamabis t dicet assum. qz misericors suz sic tu. Ecclesiastici. iiij. Declina pauperi aurem tuam sine tristicia. et redde debitum. ¶ Quinti sunt mundi corde. Jo. 3° Si corvestrum non reprehenderit nos. fiduciam habemus ad deum. quoniam quicquid petierimus accipiemus ab eo. Job. viij. Si diluculo surrexeris ad dñz tc. ¶ Sexti sunt obedientes. Jo. itij. Scimus qm pctores non audit. Si quis dei cultor est et voluntatez eius facit hunc exaudit. Je. vij. Sicut non audierunt sic clamabunt. t ego non exaudiaz. ¶ Septimi sunt diligentes. Ecclesiastici. iij. Qui diligit deum exorabit pro peccatis suis et cõtinebit se ab illis. et oratione dierum exaudietur. ¶ Octaui sunt desiderantes. ps. ix. Desiderium pauperum exaudiuit dominus properationes cordis eorum audiuit auris tua. i. cor preparandum ad seruiendum tibi Eccle. xvij. Ante orationem ppara aiaz tuã.

De odio. ca. lxxx.

Odium sicut dicitur vulgariter. Qui non dat q amat non accipit ille q optat. Unde qui nõ dat pro deo quod amat in hac vita. qđ cupit non accipit in futuro. Qui autez quod amat hic pro deo exponit in futuro accipiet q optauerit. Jo. xi. Qui odit animam suam in hoc mundo. in vitam eternam custodit eam. Nõ q aia. i. vita carnal odiẽ bñ t male. Male oditur cũ propter laborez vel paupertatem vel aliqđ infortuniuz tedet aliquẽ vite sue. t desiderat mortez cuz tñ dicat. i. Cor. vij. Nemo carnem suã odio habuit. Sapientẽ eĩ nõ tedet cõmoduz suũ facere t pfectum. vnde strenuos milites non tedet temp⁹ belloꝝ vel tirociniorum: immo vellent q aliud tempus nõ esset qz ibi sciũt se laudem acquirere et gliam. Et certe aduersitatem pacientes apud deuz laudez et gloriam magnã acquirunt. Jdeo dicit pſ. xxvi. Si exsurgat aduersum me prelium in hoc ego sperabo. preterea infirmos nõ tedet tps quod sue infirmitati tuuat. Libenter enĩ sustinent. emplaustra mordacia et amara ex quibus recuperare se nouerint sanitatem. Et certe ex tribulatõnibus corporalibus recuperatur frequenter sanitas mentis . Job. v. Ipse vulnerat et medetur. percutit t manus eius sanabunt. gg. Percutit carnem et sanat mentem. Preterea mercata t nundine nõ tedet cupidos mercatores qz ibi plusq̃ in alijs. temporibus acquirunt et lucrantur. Et certe pacientes diuicias spirituales acquirunt. puer. x. Bñdictio domini. i. tribulatio. qua debz deus benedici diuites facit. glo. Hic virtutibus. et in futuro omnibus bonis t nõ sociabitur eis afflictio t si modo societur. Cardi enim et vtice granis in campo sociantur. Sed cum ponũtur in horreo societas separatur. Apo. ix. Absterget de⁹ omnem lacrimam tc. Bene autem dicit anima vel vita carnalis cum vsq ad interemptionem vicinorum t mortificationem persequitur et mortificatur Luc. ix. Qui non odit patrez t matrez tc. glo. In omni arte discipult magistrum imitantur. Nota q dz hõ odire aiaz. i. vitaz suã quadruplr videlz.

At agricola granum.
At pugnator clipeum.
At miles equum.
At egri languidum membrum.

¶ Prio vt agricola granum. q magis vult tpm ad tps pdere in terra t vẽtis et tempestatib⁹ exponere q̃ in horreo reseruare. Si eĩ illud tñ seruaret q in

horreo reseruaret. fructum non faceret. ſꝫ putreſceret ⁊ corrũperetur. Sic qui tm̃ amat carnem ſuaz. vt qui vult eam in quiete ⁊ delicijs reſeruare. ⁊ ñ ieiunijs ⁊ laboribus vult eam exponere. nichil ex ea vbi pctm̃ et corruptionem habebit. M. xvi. Qui vult animam ſuam ſaluam facere perdet eã. Qui autẽ perdiderit aiaz ſuaz in hoc mundo in vitam eternam cuſtodit eã .i. inueniet eam in futuro. glo. Quaſi dicat agricole frumentum ſi ſeruas p dis ſi ſeminas renouas. Ideo Jo. xij. Niſi granum frumẽti cadens i terra mortuum fuerit. ipſum ſolum manet Si autem mortuũ fuerit multum fructũ affert· Terra q̃ quieſcit et nõ colit non niſi herbas nociuas ꝓducit. ⁊ cũ bene colitur vix bonas apportat. ꝓ. xviij. Qui operatur terrã ſuã. i. carnẽ ieiunijs ⁊ laboribus ſatiabit panibus Qui autẽ ſeqtur ociũ in egeſtate erit Scõo debet odire homo animã. i. carnem ſuam vt pugnator clipeũ. pugnator autẽ diligit clipeum et carũ habet ſꝫ non tamtum q̃ non opponat ictib⁹ vt corpus ſeruetur illeſum. Sic caro aduerſitatibus et periculis exponenda eſt vt anima ſeruetur illeſa et in dempnis. acc̃. xx. Vincula et tribulationes reſolutionis mee manent. i. expectant. dicit paulus. ſꝫ nichil horum vereor. nec facio animam meam. id ẽ carnem ꝑciоſiorem q̃ me. i. q̃ animaz meam. Cum enim quis i tm̃ aſtringitur q̃ i mare oz merces proicere. vel perſonas ſubmergi. merces exponuntur. Et i bello manus enſi exponit. vt caput ſeruetur illeſuz. qr mortuo merces nõ ꝓſunt. nec man⁹ capite abſciſo Sic cũ qs ad hoc deuenit. q̃ oz vel aie habere detrimentum debet carnem ⁊ diuicias exponere. ſicut ſerpens q̃ caudam exponit. et corpus vt caput id eſt vita ſeruetur. Ma. v. Eſtote prudentes ſicut ſerpentes. Diuicie enim corpori mortuo. i. anime dampnate non proſunt. Mat. xi. Quid enim prodeſt hoi ſi mundum vniuerſum lucret aie vero ſue detrimentũ paciat. ¶ Tertio vt ſtrenuus miles equuz bonum. Miles aũt non odit equũ. ſꝫ habet ipſum valde carum. ⁊ tamẽ qñ eſt in bello vrget eum calcaribus et non parcit ei. imo morti et perditioni eum exponit vt faciat pulcrum ictum vnde acquirat laudem. et gloriam. ⁊ maxime cuz ſeruit domino nobili⁊ largo a quo meliorem ſe recipere ſperat. Sic caro exponenda eſt ieiunijs et orationibus ⁊ huiuſmodi. nec debemus dimittere propter timorem carnis noſtre. cum a deo in iudicio meliorem carnem recepturi ſumus. vnde. Macha. vij. Adoleſcens membra perditioni exponens ſic ait. Ecelo iſta poſſideo. Sed propter dei legem ipſa deſpitio. q̃m ab ipſo me ea recepturum ſpero. ¶ Quarto debz odiri ſicut membrum infirmum. eger autem amat membrũ ſuum q̃uis infirmum. Sed exponit illud pro ſanitate recuperanda combuſtioni et ſectioni. Si enim membrũ tantum amaret q̃ non ferro nec igne tangi permitteret. ipſuz ex toto perderet ſi non permitteret igne vel ferro putredinem remoueri. Sic caro odienda eſt. vt ferro penitẽtie et igne tribulationis vicia reſecentur. alioquin finaliter deperiet. Jo. xij. Qui amat animam ſuam in hoc mundo. i. carnẽ. vt nec igne penitentie. nec ferro aduerſitatis vicia reſecentur perdet eã. ſ. finaliter in inferno. Granum enim vt conteratur. ⁊ palea ſeparetur ſub flagello ponitur. et equus morbidus ferro ⁊ igne cruciatur. Sic oz fieri de carne. vñ dicit glo. ſu illud. Luc. xiiij. Qui vero odit aiaz ſuã. ⁊c. dicit glo. bñ aiaz odimus cum eius carnalibus deſideꝛijs. nõ acquieſcimus. Hab. vi.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Qui christi sunt carnem suam crucifixerunt cum vicijs ꝛ concupiscentijs Nota ꝙ illi qui ducti humano timore magis eligunt malum aīe ꝙ corporis similes sunt rustico qui eundo ad forū portat sotulares in collo suo magis eligēs ledere pedes ꝙ sotulares Itē similes sunt militi intranti ciuitatem ꝙdam Qui cuꝫ audisset ꝙ erant duo hospicia. vnū in quo equus male tractabatur. ſꝫ dominus bñ. aliud in quo equus bñ. ꝛ do⁹ male. elegit ꝓm. timēs magis de equo suo ꝙ de se ipso. Non sic fecit eleazarus ille qui magis elegit sustinere mortem amarissimam ꝙ comedere de carnibus porcinis. vt dicitur. Mach. vi.

De odio proximi. c. lxxxi.

Diuꝫ ē inueterata ira. vbi odiū ibi caritas eē nō ꝓtvñ ysido⁹. a regno dei se separāt ꝙ semetipos caritate dissociant. Non hominem sed vicia odio habēda. et dicimus per odium.

Bñaꝯ diuersitas discordie aiaꝫ iqetāt/ ꝓuaꝯ nobꝫitas die gr̄e aiaꝫ viuificātis Obtenebraꝯ clꝫitas sapie aīam illustrātis. Primo igr̄ generatur diuersitas discordie animaꝫ inquietantis. ꝑuer. x. Odium suscitat rixas ꝛc. Magna insania odientis. qui vult se occidere vt asinum sui hostis occidere possit. Si enim expectaret dominum plene vindicaret eum hostem eius infernali patibulo affligēdo. vñ. ꝑuer. xiiij. Nō dicas maluꝫ pro malo. expecta dominuꝫ et liberabit te. Sed volunt dimittere paruum debitū vt eis dimittatur magnum. Si aliquis deberet. c. marchas et ei deberētur. x. solidi. stultus esset si nollet dimittere paruum debitum vt magnum ei dimitteret. Sic sunt illi ꝙ paruam iniuriam sibi factam nolunt dimittere proximo vt eis dimittantur peccata sua adco. Exēplū de seruo ne ꝙ. M. xviij. gg. alijs per ieiunia graueſq; pnīas peccata dimittuntur si nō memineris quod tibi factum est. Anastasius. Si non dimittis iniuriaꝫ que tibi facta est. non orationem pro te facis. Sed maledictioneꝫ pro te inducis ¶ Secundo priuatur. nobilitas diuine gratie animam viuificans. Jo. iij. Qui nō diligit manꝫ in morte. sui homicida est. Si aliqs hēt fratreꝫ suum insanum qui ei alapam daret vel cōuicium diceret ꝛ obhoc se occideret. ipe plus dolere deberet ꝙ frater insanus sibi ipsi faceret. ꝙ de eo ꝙ ab eo sustineret. Sic qui iniuriam patitur magꝭ dolere debet de peccato iniuriantis se ꝙ de iniuria sibi illata. sicut dominus docet. Lu. xxiij. Dans nobis exemplū Pater ignosce illis. quia nesciunt ꝙd faciūt. Stultus essꝫ ꝙ cū aliqs auferret sibi aliquid. ipse inuindictam eius prohiceret reliquum. i. malicia proximi ꝛ superbia abstulit sibi terraꝫ. et ipse auffert sibi celuꝫ de vno damno facit duo. immo multa. Se. Ridiculum est odio nocentis innocentiam perdere. Sed quidam reputant vilitatem ꝛ dedecus non vindicare se. Sed potius dedecus est et vilitas vindicare se. potius honor est si non te vindices. ꝑu. xx. Honor ē hoi cuꝫ separat se a ꝓtemptionibus. oēs aūt stulti miscentur contumelijs. Sufficiat ergo tibi vīdicari potuisse. Scito enim honestum ꝛ maius gen⁹ vincendi ignoscere. Si aliqs interfecissꝫ pr̄eꝫ ꝛ mr̄eꝫ alicui⁹. hr̄et eū odio ꝙtomagis debemus odire pctm̄ qō interfecit oms de parentela vr̄a. et eos qui remanserūt interficiet. Jniqs igr̄. i. peccata odio habeamus non homines. ¶ Tertio per odiū obtenebraꝯ claritas sapie aiaꝫ illustrātis. i. Jo. iij. Qui odit fratrem suum homicida ē. et scitis ꝙ oīs homicida nō hēt vitam eternaꝫ. in se manentē. Nō dꝫ aliquis

(c) 2006 Ministerio de Cultura

indignari ſi aliquis in eum impingat Sed ſibi potius iraſci debet. q̃ ab eo ñ canit. veld̃ ccc? ẽ hō iratus. vt dr̃. Job. xvij. Caligauit ab indignatōe oculus meus. Cato. Ira ipedit aīm. ne poſſit cernere vex. Añ magna ſtulticia ẽ odire illū q̃ auruz ⁊ argentum et lapides precioſos ſibi ꝓbicit. Tibi coronaz fabricat. qui malum vel contumeliam tibi facit vel dicit. p̄s. cxxviij. Supra dorſum meū fabricauerūt peccatores mihi coronā ⁊ eis penā. Añ qui ſevindicat de pſecutione vr̃ malum pro bono reddere et ideo malum veniet ei. puer. xx. Qui reddit mala pro bonis. non malum de domo eius.

De opere bono. c. lxxxii.

OPus bonum operandum ſt qz q̃ opari ꝓtēpnit mercedē ñ reportabit. Debem? igr̃ bonum opus operari.

Celeriter.
Feruenter.
Alacriter.
Fideliter.
Perſeuerāter.

¶ Primo debemus bonum opus operari celeriter. propter temporis breuitatē et oportunitatem. modo eſt tempus operandi poſt mortem vero recipiendi. pro laboribus merita. Hab. vi. Dum tempus habemus operemur bonū ad oēs. Si quis bouem vel equuz alicui acōmodaſſet ad opus ſuum faciendum. inſtanter opa retur ꝺ eo cogitās qz cito aufferretur ab eo. ⁊ repeteret ille cuius eſt. Sic dz facere homo de tempore ſibi cōceſſo. gg. Omne tempus tibi impenſum requiretur a te qualiter fuerit expenſuz Jo. xx. Operamini donec dies eſt. id eſt dum viuitis. quia veniet nox id eſt mors quando nemo poterit operari. Irridendus eſt ille qui tunc ſurgit ad operandum quando ab opere eſt ceſſandum. tunc vult ſeminare quando ẽ mettendum. Eccleſiaſtici. iiij. Tempus ſeminandi et tempus mettendi. Item de quolibet arbore q̃ eſt in orto vult hic habere fructum bonum. ad hoc enī plantauit eam. q̃ ſi non faciat ſuccidit et ꝓburit. Sic deus de quolibet homine q̃ poſuit in mundo requirit fructum bonoz operum· alioquin excidet et igni eterno tradetur. Mat. vij. Omnis arbor que nō facit fructū bonum exidetur ꝛc. Jdēꝺ dr̃. Eccleſ. x. Quecumq; poteſt manus tua facere inſtanter operare. qr nec op?. i. temp? operandi: nec ratio: excuſandi: nec ſapiencia: allegandi: nec ſcientia. deffendi: erūt apꝺ inferos quo tu properas. i. iſta non vallebunt poſt mortem ſz ante. Scꝺo debemus operari feruēter ꝓpter muneris largitatem. Qui mollis eſt ⁊ diſſolutus ī opere ſuo frater eſt ſua opera diſſipantis. vt dicitur ꝓuer xviij. Sicut nāq; materia molle cito diſſoluitur ſic opus mollium ⁊ tepidorum cito deficit et parum ꝓficit. ysa. i. Erit opus veſtrum ſicut ſcintilla cito deficiens. Sicut ignis male accēſus cito extinguit̃. Nota q̃ feruenter ⁊ q̃ ſollicite laborant homines in oꝑibus de quibus expectant magnuz lucrum temporale. et ſunt ita negligentes et remiſſi in operbus ſpiritualib? ꝓquibus merces eterna datur. Cōtra quos dicit̃. Jo. vi. Operamini non cibum qui parit. ſz qui permanet in vitam eternam. Je. xlviij. Maledictus qui facit opus dei negligenter. Item non mittit homo aliq̃ ſeruū ſuum in vineam ſuā vt ſit ibi occioſ? et remiſſus ſz vt fideliter et vtiliter operetur. Alioquin non expelleret eum. Exemplum. Mat. xxx. De illo qui noluit operari de talento. Criſo?. Iſte ⁊ ſi talentum nō perdidit. tamen reus ẽ dāni. Sicut qui cauſa ſeminandi ſemen accipiens non ſeminat. damnum facit domino ſuo. cū tamē ſemen non perdat. gg. Modica ſemis detractio non modicū ẽ ſemis detrimētū Tertio debe? opari hūdār̃ ꝓp duplicē vtiliratē. ſ.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Propter pene peccatorum solutionē.
Propter premij augmentationem.
¶ Primo propter pene peccatorum solutionem.quia qui plus bibit de vino delectationis.plus oportet eū soluere symbolum pene. Mathei.iiij. Facite dignos fructus pñie.glo. Non dz esse par fructus boni operis eius qui multum ꝛ illius qui parum peccauit Sed vbi ñ abūdauit delictū abūdet et gr̄a et opatio bona. Qui a grant mesure empruntе.a grant doyt rendre. Apo. xviij. Quantum glorificauit se.ꝛ i deli cijs fuit tantum date.ei tormētuz ꝛ luctū. ¶ Scdo propter meriti augmētationē.qr sicut dicit apl̄s.i.c.ij. Unusq̄sq; mercedē accipiet ꝑm suuz laborē. Ille qui operat' ē de talento augmētauit talentum ꝛ premium qr abundabitur ꝛ abūdabit ꝛ quātum seminauerimus in operibus bonis. tantum metemus in fructib⁹. Ecclesiastici.xx. Qui opaꝫ terram suam.ialtabit aceruum frugū Abundantes ꝙ estote i omi ope dñi.ꝛ abūdanter meritorū fructum recipietis a dño. ¶ Quarto debem⁹ opari pseuerāter.si opari⁹ aliqs dimitteret op⁹ suuz stati hō p̄ma vel tertia.nō reportaret de ope meritū suo. Sz oz eū vsq; in finem diei operari continue.si vult habere mercedē. Sic i bono ope opz perseuerare qui vult eternaliter enumerari. Ideo dr.M.xx. Cuz sero fctiñ eēt dixit paꝛfanuꝛ suo suo. Voca operarios.ꝛ redde illis mercedem. Item hō vult sine fine remunerari. ergo sine fine.i.q̄diu vixerit debet bonum operari. Gal.vi. Bonum aūt facientes non deficiamus. tempore autem suo mettemus non deficientes. glo. Si homo non imposuerit finem bone operationi.nec imponet finem remunerationi. ¶ Quinto debemus operari fideliter.i.bona intentione. Gal.vi. Opus suum probet vnusquisq; .i.diligenter inspiciat qua intentione fiat.ꝛ.sic habebit gloriam in semet ipso et non in altero.i.in deo qui in ipso est. Sed sunt quidam qui nimis festinant de bonis que agunt ante tempus volunt hic remunerari Hij similes sunt illis qui fructus suos non sinunt maturari.sed ante maturationē colligunt. Sunt etiam similes lecatoribus qui non sinunt cibos suos conuenienter.preparari. Et illis qui segetes suas colligunt in herba. Isti nihil habent qō in autūpno ponant in horreo. Sic q̄ non vult expectare adeo remunerationem sed vult hic. remunerari p vanam laudem vel corporis. sanitatem. vel temporalem prosperitatem non renumerabitur in futuro iudicio sed remanebit vacuus et sine fructu. Mathei.vi. Amen dico vobis receperunt mercedem suam. Jac. v. Ecce agricola expectat fructum pretonsum terre.donec accipiat temporaneum et serotinum ¶ Pacientes estote ergo et vos vsq; ad aduentum domini ꝛ.i. Qui reddit vnicuiq; scdz ope ra sua. De talibus dicitur. Apoc. iij. Scio opera tua glo. quia queris humanā laudē ꝛ paruz pōt. Nō inuenio opera tua plena coram domino deo meo quia sine caritate ꝛ p laude fiūt Stultum est seminare auenaz ꝛ expectare triticum. Seminare ventum ꝛ expectare frumentuz. Osee. viij. Ventuz seminant.ꝛ turbinem metent. Agry. i. Seminastis multum ꝛ intulistis parum.s.vanam laudem que nichil est. Nota.q; si aues non capiuntur glutino vane laudis ꝛ temptationis.tamen aliquid dimittunt ibi de pluma.et aliquid perdunt. Item stultuz est colligere spinas et tribulos expectare ficus et racemos. Mathei.vi. Nunquid colligunt de spinis vuas: aut de tribulis ficus. Intentio bona est q; fundamentum operis boni.qr si intentio bona est opus est bonum et [illegible]ans.

(c) 2006 Ministério de Cultura

Sz quidam faciunt fundamentuz de palea vane laudis.et ideo non valet. ysa.xxviij.Posuimus mendaciuz spē nostram.et mendatio protecti sumus ſ operis.sicut nūcij qui portāt arma regis picta in pixide.nec intus habēt licteras vel sigillum.ꝛ ideo non creditur eis. Isti sunt ypocrite quibus nō credit in iudicio qñ libri aperti erūt et tunc littere.i.falsa opa eoꝝ appare bunt.et dicet eis. Nescio vos vnde sitis.qz signum meum.i.intentionem reccaz non habuistis.ꝛ ideo vt falsari igne perpetuo conburentur.

De ornatu corpis capitulo lxxiii

Ornatus corpis aīas capit. Mulier ci est rethe dyaboli ad capiendū aīas.Eccl̄s vij.Juueni mulierem amatiorem morte.que laqus ē venatorū. ꝙ igit ur ornata mulier ē. Rethe dyaboli ad aīas capiendas.
Sladius inimici ad animas occidendas. Glutinū vēatoris ad aīas decipiēdas. ¶ Pūo ornamētum mulieris siue ornata mulier ē rethe dyaboli ad anīas capiēdas. puer.vij. De muliere mala dr. Mltos vulneratos deiecit.Au. Efficacissimū glutinū ē ad hoīcz capiēdū. et mltū potēs ad retinēdū hoīem poit i maxīa vilitate et miſa fuitute. Abac.i. Totū i hamo suo subleuauit totū traxit in sagēa sua et congregauit in rethe suo. Ham? ꝛ sagena dyaboli atqz rethe sūt pulcre mlteres.q totum mūdū ipditōem trahūt.ds salomōe sapientōz.ꝛ tñ i fatuatus est amore mulieris ꝛ capt? ppter dr.puer.xxij. Fouea pfūda os aliene.cui irat? ē do? i cidit i eā.q in pfūdā cadit foueā. non cū volūit exit.nec de facili euadit. Nō sustinēt iudices īsidiātes ivia q̄ iducit de vna ciuitate in aliam. Sz de īsidiātib? i via pa[illegible] nō currāt.puer.xxiij. Jnsidiatur.q.latro i via.vt si quos in ca cautos viderit capiat.ꝛ iterficiat sz multe dicūt q ornādo se nō intēdūt alios q decipere. Tales sūt sites latroni q nō audz piscari in viuario dñi sui. vel venari in silua vel in foresta sua.Sed bene commodat rethe suum latroni audatiori.Sic iste commodant corpora sua dyabolo ad capiendum anīas ꝛ bene volunt concupisci.licet non cōcupiscant. Augustinus.Non solum appetere.Sz velle appeti criminosuz ē.Crisoſ. Si se decorauerit et oculos intuentium ad se traxerit.et si plagaz non intulerit. vindictam tamen extremam solue .venenum enim intulit. etiam si nullus qui biberit inuentus sit.¶ Secundo est gladius ad animas interficiendas.mulier magni ornamēti est velud balista ad tornum que omnes loricas penetrat. Ecclesiastici.ix. propter speciem mulieris multi periērūt.et fortissimi interfecti sunt ab ea vt dauid.sanson.ꝛ salomon.Ideo mulierem quaz videris bene conuersantem mente dilige.nō corporali frequētia.qz tu nec dauid sancior nec sansone fortior.nec salomone sapientior ēe potes. Item ornatus signum est luxurie.faciunt de templo dei papilionem meretricis.Solent equorum venditores equis suis imponere ramum vel stramen super capita eorum in signū q volunt eos vendere. Ita mulieres imponunt ornamenta capitibus suis in signum q corpora eorum venalia sunt. Si quis equo alic? nobil ipponeret signuz venditionis. et per villam eū circunduxerit.q.venalē offenderet nobilis valde.Sic deus offenditur de sponsa sua.i.de virgine.et maritus de vxore offendi deberet. Ideo dicitur. puer.vi.zelus et furor viri non parcet in die vindicte. nec acquiescet cuiusq̄ precibus.nec suscipiet pro redēptione dona plurima. Item circulus q

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Jtem circulus qui est ante tabernam est signum q̄ ibi sit vinum venale. Sic de ornatu mulieris. Quare ouis dei. i. mr̄ vult eē signata signo dyabo li. s. signo meretricio. q̄ est ornatū. sed in die iudicij dicetur sibi a pastore ec= clesie qui est christus. Nō noui te. qr̄ nō es signata signo meo. ⁊ statim rapic= tur a lupis infernalibus tanq̄ signa= ta signo suo. vt dicit. grego. Euiden= tissimum signum reproborum est su= perbia. ⁊ electorum humilitas Quan do pann⁹ sericus ponitur sup feretrū signum est cadaueris mortui. ⁊ q̄ ibi iacet mortuus. Sic in corpore ornato signum est q̄ ibi sit anima mortua. vnde mulier ornata est feretrum aīe mortue. Eze. xvi. Ecce coopertus est auro et argento. ⁊ sp̄s non est in visce ribus eius. Unde potius deberet mu lier filiam suam ornatam plangere. q̄ si videret eam ante se mortuam in carne. Ecclesiastici. xxi. Fili super mortuum. s. in aīa ploza defecit enim lux eius. s. gratie. Unde qui gloriatur in veste vel ornamēto. simul est furi qui gloriatur de signo sibi pro latroci nio facto. Nam sitis qr̄ propter pecca= tum introductus ē vsus vestiuz. Eccle siastici. xi. In vestitu ne glozieris vn= q̄. Jtem si nux relinquat corticem ex teriorem ante tempus. signuz est ē cor corruptionis interius. Sic si christia= nus non habeat habitum exteriorem q̄ religio christiana requirit. signum est q̄ vermis peccati latet interius. Unde in hoc mulier denudat malici= am suam. Superbus habitus non re= cte de se facit sentire. Unde dicit que= dam glo. In h° enim discernitur spon sa christi a sponsa dyaboli. quia spon= sa christi ornamentum. ⁊ pulcritudinē querit interius. p̄s. xliiij. Omis gloria eius filie regis ab ītus Sz alie querūt pulcritudinē exteriorē ⁊ assumūt īterio rē. p̄s. c. xliij. filie eoz ꝓposite circūorna te vt si. tē. Jtem mulieres orāntes se. habent modum cati qui difficile exco riantur in capite. ita huius mulieres vir volunt dimittere ornatum capi= tis. ys. iij De caluabit dominus verti= filiarum syon. et crinem earum nuda bit. ¶ Tertio decipit. sicut glutinum. sicut pellipārius volēs vendere vete rem pellem. vt decipiat rusticos. de al bat ipsam aliqua albedine. qua excus= sa parum post portata apparet vetu= stas eius. Sic in pudice mulieres vo= lentes decipere viros colores ponunt in faciebus suis. quibus recedentib⁹ apparent ruge ⁊ macule. quia nichil absconditum qō non reueletur. Jo. Fuge laqueos mulierum quia. nec dauid sanctior nec sapientior salomo= nis cum muliere habitet viscarium dyaboli non deerit. Aug⁹. Efficacissi= mum glutinum ad animas capien= das mulier. multos vulnerat⁹ dele cit ⁊ fortissimi qui īterfecti sunt ab ea Ad idem facit qō legitur. Nūq̄ ri= q̄ hoc peccatum pre ceteris elegit ba lam quo eiceret filios israel. et faceret eos peccare. hoc vicium capit nobi= les ⁊ ignobiles. sapientes ⁊ incipiētes Jo. In serico ⁊ in pannis vilibus ea dem libido dñatur nec regnū purpu= ras. nec mēdicantium spernit squalo rē. Jtē apparatū mulieris ē sicut fima riū coopertum niue. de quo qñ re= cedit nix apparet turpitudo ipsius. Sic ⁊c. ys. xlvij. Reuelabit ignominia tua. ⁊ videbit obprobriū tuum. Sunt ēt in diarie dyaboli templa dei ꝓbu rentes. ferentes ignē in caudis vt vul pes sansonis p̄s. lxxiij. Incēderūt igni scūarium tuū. polluerunt ⁊c. Jtē sunt proditrices dei tradentes castrum do mini sui. i. cor earuz aduersario regis i. dyabolo. qui statim ponit sibi signuz suum. Sicut aliquis qñ capit castrum alicui ꝓponit signum super portam.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

per hoc ostendens q̄ captum ē castrū
ps.lxxiij. ¶Posuerūt signa.t ē nō ꝯgno
uerūt deū esse dñm ibi. Jtez mirabile
eēt si mulier veniret ad missam i mor
tē patris vl̄ viri sui ornata floꝛib⁹. Sic
mirandū t magis dolendū de illis q̄
veniūt ornate ad missā cū oīs missa ce
lebret in memoriam xp̄i crucifixi. Co
rona spinea īposita ē christo. t tu īpo=
nis tibi coꝛonam de floꝛibus et rosis
Sap̄.i. coꝛonemus nos rosis.

De pace c.lxxxiiii.

Dar dat a deo nō solū ꝯtēp=
nēti. sz cū desiderio magno
ipaz querēti. Ad̄ i p̄cipio
primi parentes per pctm̄ su
uz mouerūt guerrā ꝯ dñm deū suū vo
lentes vsurpare potestatē dñi sui. pp
nos oēs vt filij sum⁹ ꝺ guerra illa moꝛ
tali. quia prius fuimus inimici q̄ na
ti. o q̄ male partitus est ludus ille. vt
creature ꝯtra creatoꝛē serui ꝯtra dñm
filij ꝯtra p̄ez. īpotētes ꝯtra oīpotētez.
Nullus tibi vult lucrari. Jdeo ꝺr. Eccle
siasti. z molli resistere ꝯtra factē potēt
hunc ludum alī habuit paulus. Act̄.
ix. Saule ꝙt me persequeris. durum ē
tibi ꝯtra stimulum calciccare. Nemo
de manu tua p̄t euadere. Sed tandez
misit deus moysez fidelez eius per q̄
mandauit trengas per legem. que trē
ga dr̄. qui cohibebat manū aīm volun
tatem peccādi hēbat. sed timoꝛe pene
dimittebat Jn treuga taliviuūt q̄ solū
timoꝛe vel pudoꝛe peccare dimittunt
Sicut tempoꝛe treuge non facit malū
quis quis inimicis suis. lz voluntatez
habeat. Tempoꝛe aūt gratie q̄ est tē=
pus amoꝛis venit filius dei. qui per
amoꝛem pacem:

Reformauit.
Per angelos nunciauit.
Discipulis habere mandauit
Hanc nobis offere precepit.
Jpsam pro nobis emit.
Hanc in testm̄ reliquit.

¶Primo per amoꝛem pacez reforma
uit. amoꝛ enim omnes paces facit. et
accepit terram de marchia que erat i
ter primum hominem. t deum inter p̄
mum statuz t fm t sic operatus est sa
lutem i medio terre. Jnter deum t ho
mies mediatoꝛ dei t hoiz. Jmplicauit
vadium suuz i passione tam̄ pugil in
bello. et posuit doꝛsum suum pro nr̄o
non enim erat qui manum poneret i
ambobus. et sic facta est disciplina pa
cis nostre super eum. Et quia pacem
facē veniebat. tempoꝛe pacis nascivo
luit nunq̄ fuerat ante tāta pax in mū
do. ysa.ij. Tunc ꝯflabūt gladios inuo
meres. et lanceas suas infalces. ¶Se
cundo hanc pacem per angelos nun=
ciauit. Lu.ij. Jn terra pax hominibus
bone voluntatis. ysa.ix. ¶Pater futuri
seculi princeps pacis. ¶Tertio hanc
discipulis habere precepit. Lu.x. Jnq̄
cunq̄ domum intraueritis. dicite pax
huic domui. ꝛc. Quarto hanc pacem
inter se habere mandauit Luc. pacem
habete inter vos. Ap⁹. ad ro.xij. Si
fieri potest quod ex vobis est cum om
nibus hominibus pacem habentes.
¶Quinto hanc pro nobis magnum
precium dedit. s. sanguinem suuz. Jo.
xxi. qñ dixit eis pax vobis ostendit eis
manus et pedes. q.d. tam care emi pa
cem vestram tantuz constitit mihi no
lite de cetero infringere eam. Multi
tñ frangunt pacez illam. et faciunt re
nouare plagas iam sanatas peccādo
et rursum. crucifigunt filium dei q̄tū
in eis est. Je.xxix. Dominus cogitatō
nes pacis t nō afflictionis pacis vt dr̄
Je.xx. et ipsi cogitant guerram dū in
voluntate peccandi stant. ysa.i. Aufer
te malū cogitationum vr̄aꝝ ab oculis
meis. q: non possum eas videre ¶Eua
ginato gladio pacē cū deo q̄rit. q̄ ē in
voluntate peccādi. ¶Pacē frangit q̄ p⁹
ꝯfessōez deū peccādo offendit. Job.ix.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Quis resistit ei et pacem habuit: ℞ō auderet paup homo resistere regi terreno. ⁊ tñ audet resistere regi eterno. stulticia magna est resistere ei cui resistere nemo potest. p̄s. lxv. Quis resistet tibi. ex tunc ira tua. ¶ Sexto hāc discipulis in testimonio reliquit Jo. xiij. ℙacem relinquo vobis. solēt homines magis dilectis suis meliora relinquere. Un de per hoc ostēdit pacem optimā esse. p̄s. c xxvij. ℙax sup israel. glo. uno verbo omia bona dixit Multum enī laborare debemus ad pacem habendam nobis. ℞ota quando castrum alicuius impugnatur ab aliquo nō potest cum eo op̄onere nec pacem habere. Septem sunt ei necessaria. vt in pace teneat castrum suū. s.

At ipse studeat pacem tenere.
At cōsideret si aliq̄s velit pacē ꝛbare.
At proditores faciat fugare.
Et de talibus iusticiam facere
Castrum illud muro vallare.
Nocte et die custodiendo vigilare.
Adiutoriū a dño iuocare ⁊ ei reddere.
Attēde ergo cor tuū i ꝛra īimicoꝝ situ
et vndiq̄ obsessum. ante ipsum tenet sedē suā dya⁹. q̄ tanq̄ leo circuit q̄rēs quē deuoret. glo. circuit tanq̄ hostis clausos muros. explorat an aliqua ps sit minus stabilis quo ad interiora penetret. Sūt ꝫ ista septez cuilibet necessaria ad hoc vt cordis castrum teneat in pace. valet ꝫ ad pacez cordis habē dam. ¶ Diligens cōsciencie discussio.
Integra peccatorum cōfessio.
Conueniens de pcīs satisfactio.
Debita sensuuz cohibitio.
Salubris virtutū munitio.
Assidua scripture meditatio
Ultimo. fiat dño recōmendatio
¶ ℙrimum ergo q̄ valet ad pacem cordis habendā est diligens conscien cie discussio. vt diligenter consideret si quid est in corde q̄ pacē cordis turbet. p̄s. lxxxiij. Loquetur pacem i plebem suam. et in eos qui cōuertuntur ad cor. B. ℙacem: pietatem: iusticiaz deus in nobis loquitur nec talia cogitamus in nobis. Sz audimus in nob homicida: furta: blaphemias: et alia mala que cogitātur. non dei sermo sz hominis cogitatio: vel dyaboli suggestio. De corde enim exeunt cogitationes male: furta: adulteria: homicidia: blaphemie: ⁊c. homo enim peccādo extra semeipsum egredit. Sz īcontricione ad cor suum redit. quando p̄sīderat peccati vilitatem. et suam dignitatem. ysa. xvi. Redite preuericatores ad cor. ¶ Scōm est integra peccatorum cōfessio. que eicit de castro cordis peccata. q̄ pacem cordis cōturbāt Sicut modicus pediculus pacem hominis in lecto conturbat. nec eum q̄escere sinit. Sic modica peccata pacez hominis cōturbāt. ⁊ quātomagis magna. Quomodo potest īpace quiescere qui scit in lecto consciencie serpentem venenosum vel inimicum mortalem. p̄s. xxxvi. Nō ē pax ossibus meis .i. interioribus a facie peccatorū meoꝝ ⁊ ysa. xlviij. Non est pax impijs. Quō pacem habet qui iacet in spinis viciorum. Quem vermis consciencie contume mordet: Qui graue onus dyaboli continue portat. Qui habet guerram cum omnipōtente qui vbiq̄ est. qui vbiq̄ videt ⁊ dominatur. cu⁹ iusticia gladium tenet euaginatum super capud suum. p̄s. vij. Nisi cōuersi fueritis gladium suum ⁊c. acquiese ergo ei. ⁊ habeto pacem cum eo. vt dicit in Job. Eice ergo peccata de castro cordis tui per confessionem vt habeat pacem. ysa. vij. Creaui fructum labiorum pacem q̄ sicut dicitur. ó Mach. Quādiu supereſt iudas. i. q̄diu p̄fertur confessio impossibile est pacez esse negocijs Tertio debet ō illis facere iusticiam. i. satisfactionez facere de erratis. ysa. xx. Erit opus iusticie pax.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

p̃s.lxxxiiij. Justicia ⁊ pax oſculate ſũt Solet dici q̃ terra pacificata ē ⁊ ſecura.in qua tenetur bona iuſtia ſicut ẏz. puer.xx.Rex qui ſedet in ſolio iudicij intuitu ſuo diſſipat.omne malum.Sz vbi non fit iuſticia latrones habitant. yſa.xij. Quia iuſticiam non fecimus in terra noſtra.ideo nõ ceciderunt habitatores terre.i. peccata et mali motus. Qui dubitat de latronibus et nõ facit de eis iuſticiam.meretur mortez Sunt tamẽ multi qui de ſe nolunt iuſticiam facere. ſed de eis fiet iuſticia. Sicut de latrone qui de ſe nullam facit iuſticiam. Sed fiet per alium.vt illi qui paciuntur inuiti penaz.ſicut fur et homicida.Ideo dicitur. Job.ix.Increpationem doi non reprobes: quia ipſe vulnerat et medetur. percutit et manus eius ſanabunt. Et ſequitur. Et ſcies q̃ pacem habet tabernaculũ tuum.i.mens tua.yſa.ix.Ponam viſitationem tuam pacem.¶ Quartuz q̃ eſt neceſſarium eſt debita ſenſuum cohibitio.i.caſtrum cordis clauſum tenere.hoc eſt ſenſus corporis reſtringere Senſus eniz ſt porta cordis per quas hoſtes ingrediuntur, qui turbant pacem.ſ.carnales concupie.Jac.iiij.Añ bella et lites in vobis.nonne ex concupiſcentijs que militant in membrisveſtris.Je.ix. Aſcendit mors per feneſtras veſtras.ſ.quinq̃ ſenſuum. igreſſa eſt domum veſtraz.i.conſcientiam. Luc.xi. Dum fortis armatus.cu.atrium ſuum.i.tenet hoſtium cordis clauſum.in pace ſunt omnia que poſſidet. Conſeruatorium autem huius pacis eſt taciturnitas.q; qui de omnibus tacet.de omnibus pacem habet. Attende aduocatum tuum chriſtuz. qui cauſam tuam ſuſcepit defendam eſſe peritum et eloquentem dum ſolũmodo tacueris.Sicut dicit moyſes. Dñs pugnabit pro vobis. ⁊ vos tacebitis.Moli ergo ꝛ reſpõtionem tuam ad q̃cunq̃ iniuriã tibi factã os aducati tui obſtruere.Unde.Job.xij. Nonne diſſimulaui. nonne ſilui. nonne quieui.et venit ꝛc. ¶ Quito debet eſſe firmatuz foſſatis ⁊ muris.et hec eſt ſalubris virtutum munitio velvallatio.Sicut enĩ muri et foſſati ingreſſum ⁊ impetum hoſtium impediunt. Sic virtutes vicijs obſiſtunt. largitas enim impedit. ne auaritia intret. Caſtitas ne intret luxuria.Humilitas vetat ſuperbiam. et ſic de alijs.vñ Judic.x. Filij iſrael muris circundederunt ſuos vicos im preparationẽ pugnitie cõtra holofernem. Et nota.q̃ ſi ſcriptura ſit in muro.patet aditus hoſtibus. Si habeas multa opera virtutuz.et vna virtus deſierit ſufficit ad ingreſſum hoſtium.vt te capiant. Job.vi.Quaſi rupto muro et aperta ianua irruerũt ſuper me.phi.iiij. Pax dei q̃ exſuperat omnem ſenſum.ꝛc.¶ Sexto debet eſſe caſtrum cordis bene guarnitum victualibus et armis.ſ.paneverbi dei hoc eſt aſſidua ſcripture et mandatorum meditatio.At et ſcientia deuotionis.et vino compationis paſcaris tempore oportuno.Et nota q̃ q̃to caſtruz eſt melius garnituz. tantomagis peccant qui reddũt illud.p̃s.cxviij. Pax multa diligentibus legem tuam. yſa. Utinaz attendiſſes mandata mea. facta fuiſſet vt flumen pax tua. ¶ Septimum neceſſariuz eſt ad pacem cordis conſeruandaz. caſtrum domino legio reddere.id eſt adiutorium inuocare a domino.et dare ſibi caſtrum dicendo. Pater . imma tua.cõmendo ſpirituz meũ quaſi dicat. Ex quo non poſſum in pace cuſtodire coz meum. reddo illud tibi.vt tu in pace cuſtodis.et tnuc nullus audet caſtruz cordis impugnare. Ipſo enim cõcedente pacem quis eſt qui cõtempnet. Dominus enim q̃ ſemper te adiuuet . Debilitat illum. et ſic debilitatus inimicus cõuertitur

(c) 2006 Ministerio de Cultura

da pacez.puer.xū. Cum placuerit do
mino vie hominis.inimicos eius con
uertit ad pacem. Añ enim dominus
castrum cordis tui accipit in custodiā
tenebit illud in pace.q̄ in pace factus
est locus eius.et habitatio eius in syō
.i. domini cognoscentibus. vel ꝺtem=
plantibus Et hic cogitatō sequitur ex
pace.quia sicut ex aqua turbida nō re
sultat ymago.et oculus turbatus cla=
re videre non potest. Sic in corde tur
batus deum contemplari. vel cognos
cere nō p̄t. Per istaz pacē excludim⁹.

Subitam temptationem.
Malam voluntatem.
Propriam necationem.
Prauam consuetudinem.

¶ Unde dicitur ibi confregit potestās
.s.dyaboli.arcum.i.subitam temptatō
nem.que mentez ex insperato et subi
to penetrat sicut arcus.p̄s.xc. A sagit
ta volante ꝛc. Se.Scutum q̄tum ad
malam voluntatez. Sicut enim bona
voluntas scutum est contra dyabolus
& inimicus non possit intrare. p̄s. v.
Scuto bone vo.t.ꝛc.Sic mala volun=
tas scurū est contra deuz.vt non possit
intrare ad cor q̄ in malluolā aiam nō
introibit sapia.Sequitur Hladiū ꝛ h⁹
q̄tum ad op⁹ malū q̄ hō ꝓpriis mani
bus se interficit.p̄s.cxlix. Hladij anci=
pites in manibus eorum.Ecclesia.xx.
Quasi rōphea.bis acuta ois iiquitas
plage illius nō erit sanitas.Sequitur
Bellū.ꝛ hoc q̄tuz ad cōsuetudinē pra
uaz.vel ꝓtinuā temptationez· De om
nibus triumphat pax p deū quē habz
secū.Cor.vl. Pacem hēte ꝛ de⁹ pacis
ꝛ dilectionis erit vobiscum.

De pacia.c.lxxxv.

Pacia est virtus ꝓtumeliaꝝ.
et ois aduersitas equanimi
ter portans. In pacia aūt aia custodit
sicut thesaurus in archa. Sicut mul=
tū diligeret hō archā i qua posset the
saurum suum bene custodire. Sic de
beret diligere pacientiam que custo=
dit animam.
Ja pacientia vt in archa.
Anima custoditur.
Vita gubernatur.
Pena qualis sit homo probatur.
p eā admoduz vsi verberib⁹ ipiguak
¶ Primo in pacientia vt in archa aīa
custoditur.Luc.xxi. In pacientia vr̄a
possidebitis animas vestras. Multuz
deberet diligere hō illum q̄ faceret ei
talez archā gratis. Sic debet diligere
tribronem q̄ fabricat archā istā. Apls
Tribulatio paciaz opak. Quot ꝓtūe=
lie tibi dicunk q̄t iiurie fiūt tot bēde ꝛ
claui ad fortificandū archaz tuā appo
nuntur.Añ magnas gratias deberes
illi agere q̄ tibi talem archam fabrica
ret.nō contumelias reddere.Si q̄ ve=
nit operari⁹ quez tibi deus mittit qui
tibi archā fabricet.i qua thesaur⁹ ani
me ꝺseruetur.nō ē repellendus.sz am
plectendus.dñs vult multū fortificare
archā amicoꝝ suoꝝ. ꝛ ideo mꝛtos ope
ratores mittit. q̄ multas beneas cla
uos apponant.Sic paciaz tribro fabri
cat.sed infirmitas perficit. Cor.xij.Vir
tus in infirmitate perficitur.Unde si=
cut sollicite custodit homo archam in
qua habet magnam pecuniaz. Sic dz
custodire pacientiam in qua tā p̄cios⁹
thesaurus aīe custoditur. Quia sicut
latrones plus querunt ꝛ impugnant
loca in quibus credunt esse magnum
thesaurum quē volūt furari.quā alia
loca. Sic demones pl⁹ impugnāt pa
ciam in qua seruaī aīa quaz tñ mō q̄
rūt.Se.xix Da mihi aīas. cetera tol
le tibi. Sicut latrones facile hñt the
sauruz postq̄ fregerint archā. ita dya
bol⁹ aiam postq̄ turbauerit hoiem et
abstulerit paciaz·quia cor fatuū.q.vas
confractum omnem sapientiam non
retinebit. ¶ Secundo in pacientiaz ꝙ
ta gubernatur. Quod gubernator fa
cit naui.h⁹ pacia cordi. puer.xliij.qui

(c) 2006 Ministerio de Cultura

mẽ trahit caput ſuũz cupiens exire. patiens ẽ mlta gubernaꝯ ſapia. qꝛ doctrina viri ꝑ paciaz ꝯgnoſcitur. ꝓuer. xix. Añ ſicut nauis ſine gubernatore ventis et turbinibus agitatur et eadẽ neceſſitate compulſa frangitur ad rupes vel colles. ſic coꝛ inſapiens. Unde yſa. litij. ¶ Paupercula tempeſtate conuulſa abſq; conſolatione erit. hic paupercula ẽ aĩa ĩpaciens virtutũ poſtpone ꝛ gratia ſpoliata. quam tempeſtas cuiuſlibet remptationis a ſtabilitate ſua euellit. et abſq; conſolatione relinquitur. ¶ Tertio per pacientiam qualis ſit homo reprobatur. Sicut virtus ſinapis per contritionem et virtusvaſis per fornacis feruoꝛez. ꝓuer. xvij. Uaſa figuli probat fornax. et viros iuſtos pacientia. Homo habẽs cartanã vel terciană ñ dicitur curatꝰ eẽ ſie diebus quibus non ẽ acteſſio ñ febricitet Sic nullus debet dici paciens pro eo qꝛ non turbatur cum nulla ſit ei moleſtia. Sed ſi inſtante iniuria vel tribulatio ſe ingerens eſſet. tunc diceretur patiens. Item ſi nullus eſſet ventus arboꝛ que tunc nõ moueretur non dicereturꝛ propter hoc immobilis. Similiter lignum quod non arderet igne abſente non diceretur propter hoc incõbuſtibile. et ſic de alijs. Sic homo ſine tribulatione non poteſt dici patiens. gg. Qualiſquiſq; apud ſe lateat. lateat. illata cõtumelia probat. Sap. ij. cõtumelia et tormẽto interrogemus eũ et probemus pacientiam illius. Item fons lutoſus iactu lapidis facile turbatur. arenoſus non. Sic homo plenus luto peccati. de modico turbatur virtuoſus nõ. Quia non conturbabit iuſtum quicquid ei acciderit. Item cruda teſtula ſi ponitur in flumine diſſoluitur. cocta non. Ita homo non carnalis qui non eſt igne caritatis vel tribulationis decoctus. deficit ĩ aqua tribulationis. xſa. xix Excoxi te. ñ. q. argentum elegi te. in camino pauptatis nõ quaſi argentum decoquitur. qui d e h̃ qꝛ decoquitur feces aſſiunt. nõ deponit. Je. vi. Fruſtra ꝓflauit cõflatoꝛ malicie eoꝝ non ſunt ꝓſumte ꝛc. Item cyconia deuoꝛat ſerpentes venenoſos. ꝛ ei non nocẽt Sꝛ nutritur hijs. Sic viri ſpirituales venenoſis verbis ꝓtumelijs ꝛ detractionibus non mouuntur ſed paſcuntur. Math. vlt. Et ſi mortiferum qui biberit ꝛc. Itẽ paciencia vicit et triumphat de hoſtibus. Uerus paciens ſine ictu ꝛ repercuſſione ſuos hoſtes vincit. Non leuaret vnam feſtucam ad eos feriendos iuxta illud. Mobile genus vincendi eſt paciencia Uicit qui patitur ſi vis vincere diſce pati. vere patiens a toto mundo vinci non poſſet. Sen. Facilius eſt gentem multam vincere q̃ hominem vnum Quarto admodum vrſi verberibus ĩpinguatur. ꝛ vt ſalamãdra de igne tribulationis. ꝛ admodum aſini punctionis paſcitur. ꝛ in aquis amaris tribulationũ viuit. vt piſcis in mari. ꝛ nutritur lapidibus in crepationũ. qui ĩ panem ei vertuntur. et illud aurum in igne tribulationis depuratur. Job xxxvi. Ab aquilatione aurum veniet. Item qui in hac vita eſt abſq; paſciẽcia. eſt. q. homo ſine capa tẽpoꝛe pluui ali. ꝛ ſicut homo in hermis in medio inimicoꝝ ſuoꝝ. ꝓuer. xxxi Qui ĩpaciens eſt ſuſtinebit damnum:

De impaciencia. c. lxxxvi

Dacienciã non habentes ſũt ſic̃ illi q̃ ſp ꝓquerũt q̃ ſit eis aliqꝺ grauamẽ. Tal eſſunt ſicut anſer qui qñ eſt extra domũ aduẽtum ꝛ ad pluuiã nõ pipat ſꝛ tacite q̃rit victum ſuum. Sꝛ quãdo eſt in domo vadit piãdo per domum cũ tñ melius ſit ei q̃ extra. Et ſicut galina que vadit gluzãdo. ꝛ ſicut auis in cagia que ſatis habet ad commedendum. et tamen ad quodlibet foꝛa-

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Et sicut porcus inclusus qui semper grumit ⁊ non vult stare in pace.prouer.iiij.Cor stultorum dissimile erit. August.Quid ꝙ multa vagaris o homuncio:ama vinum bonum in quo sunt omnia bona ⁊ sufficit.Item sunt quidã sicut fatuus qui quando ipegit in lapidez.vel ignum. maledicit eis. vel percutit vel spuit in eos.vel facit ficum.cum tamẽ talia non sint in culpa.quia stant in pace.immo ipse.quia se ab illis non seruauit.Sic multi qõ ex sua culpa venerit alijs imponunt. Sicut adam qui retorsit peccatuz suum in mulierez.⁊ mulier in serpentẽ He.z.Item sunt sicut lapides bustosi qui ex nullo latere sunt ad ponenduz in edificio apti.cum tamen alij apti sint ad recipiendum eos nisi in eis steterit.Sic isti in nullo volunt concor dare alijs vel conformare se.Sed illi deberẽt facere sicut lathomi ad regulam bossas deponuntvt rectũ opus faciant.Sic illi ad regulã suã ⁊vitã scõꝝ deberent recurrere ⁊ vitam et mores rectificare.Señ. Nisi ad regulã prauã non corriges.Isti sunt sicut equus qui habet dorsum excoriatum qui nullum opus ꝓt sustinere sed recalitrat. ꝓuer.30.Qui impaciens est sustinebit dãpnum.

De.paupertate.c.lxxxvii

Pauperias ðr. aliqñ carẽtia diuiciarꝝ.Señ. Peccuniã ꝙ didisti o te felicem si cũ illa auariciã ꝓdisti.Sz simanẽt illa apud te tanto es felicior.quo tanto malo materia subdita est ¶ Aliquã do dicitur contemptus diuiciarũ.Señ Nemo adeo dignus est deo ꝙ ꝙ opes contempsit. ¶ Aliquando ðr pauper tas amor ipsius paupertatis. Añ pauꝓtas ẽ altissima res q̃ beata ore dñi noiatur.⁊ ei non tm̃ regnuz celoꝝ promittitur.sed ·datur· Et notandum ꝙ paupertas multis de causis amãda ẽ.

Quia filius dei eam amauit.
Quia ipsam in hoc mundo elegit.
Quia pauperes potius exaudit.
Quia libera et expedita.
Quia secura secura ⁊ quieta.
Quia pauperes deus honorat.
Quia pauperibus regnũ celoꝝ donat
¶ Pria cã est qr filius dei eã amauit in tm̃ ꝙ voluit eam sibi assumere.B. Ne forte aliquis arbitretur filio sublimia palacia esse querenda vt cuz gloria rex glorie susciperetur sz nõ ꝓpter hoc a regalibꝰ sedibusvẽit hoꝝ ei i celis eterna affluencia suppetebat. Sed paupertas non inueniebatur in eis. Porro in terris habundabat ⁊ superhñdabat hic spẽs.⁊ nesciebat hõ precium eiꝰ hãc itaqꝫ filius dei cõcupiscẽs descenditvt eam sibi eligeret.⁊ nobis sua extimatõne faceret precioſaz. fuit ergo pauper in natiuitate.qr pannis. inuolutus.⁊ in presepio reclinatus. Luc.ij.Pauperior fuit in vita sua.qr non habuitvbi caput suum reclinaret Ma.iiij.Pauperrimus fuit in fine vite.quia vestibus nudatus.Math.vij. Exuentes eum.ꝛc.vñ.B.Magna abusio vt diuesvelit fierivermiculis mꝛtiſ ꝙ quo dei maiestas paup fieri voluit ¶ Scda cã ẽ:qr pauperes deus elegit. Jac.ij.Nonne pauperes elegit deus in hoc mundo.ysa.xlviij.Elegi te i camino paupertatis.gre.Nos elegit deus quos mundus despexit. qr pꝛmꝫ ipsa despexio.hoiem vocat ad seipsuz. et quos morum infirmitas vulnerat. medicina paupertatis sanat.¶ Tertia causa est quia deus pauperes exaudit.ps.ix Desiderium pauperum exaudiuit dñs.ꝛc.Ecclesiasti. xxi.Deprecatio pauperis ex orevsꝫ ad aures dí pueniet.Illoꝝ ẽ memor.ps.ix.Cui derelictꝰ ẽ pauper.Idez.Nõ in finẽ oblituio erit paupis.Illoꝝ ẽ sollicitus.ps. xxxix.Ego mẽdicꝰ suz ⁊ paup dñs sollicitus est mei.Illoꝝ ẽ refugium ps.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Factus est dñs refugium pauperis. Illoꝝ ē salus.ps.Vias pauperum:sal uas faciet. ¶ Quarta causa ē qꝛ pau=ptas ē libera ꝛ expedita.gre.Ad patri am liberius tendimus.qꝛ in via pon=dere caremus.Terrena enim ꝺba eter ne felicitati comparata pōdus est nō subsidiū.vñ.Jo.Si habes diuicias vē de ꝛ da pauperibus.Si nō hēs grandi onere liberatus es.felix paupertas sī leta est .nec tñ paupertas est sī est leta Señ.Qui cuꝝ paupertate bñ conuēit pauper non est.Quinta cā ē q̄re amā da est paupertas.quia securaꝛ quieta ꝓ ea hñda nō mouētur lites.nec guer ra.Caym q̄ interpretat poccessio sp hē bat caput tremulū Job.xv.Sonitꝰ ter rorꝭ sp ī auribꝰ eiꝰ ꝛ.cū pax sit.sp īsidi as suspicatur.pauper nullū timꝫ.greg Quid in hac vita laborioſius q̄ ter=renis diuicūs estuare: Et quid quieti us q̄ in hac vita nichil appetere .Jtē paupertas custodit hoīeꝫ ne a serpēte in=fernali mordeatur.vnde super illud ps=Oīa ā te expectant.glo. Si in escā inimici dari volumus.non debemus eē terreni.qꝛ sic in principio maledit ꝰ est ꝭpēs vt terram ꝺmedat.Dicitur q̄ serpens hoīem nudū timet vestitum inuadit.Sic dyaꝰ pauperes nō inua=dit.quia nō inuenit per qđ possit eos capere.Sed diuites inuadit sicut pre dones.ꝛ fures.nudi ꝫ cū nudo luctari debemꝰ.Si eī vestitꝰ q̄sq̄ cū nudo lu=ctetur.cito ad terram deicitur.qꝛ habꝫ vnde teneatur . Jtem paupertas est fossatuꝫ contra dyabolū qđ dyaꝰ mīt nititur iplere.Abac.i.Comportabit a=gerem ꝛ capiet eā. Sꝫ mul sūt fatui qꝛ dyabolū iuuāt ad implendū fossatū castri sui.Abac.ij.Ve qui multiplicat nō sua.vsq̄quo aggrauat ꝺtra se dēsū lutum:Jtem paupertas iuxta verbuꝫ sapientis est bonum odibile possessio sine calūpnia. gre. Magna securitas cordis est nichil hēre concupie secula ris.Qui nō hꝫ ī mūdo q̄ diligat.nihil ē in mūdo qđ ꝓtimescat. ¶ Sexta cā ē q̄ pauperes deus multuꝫ honorat.qꝛ pauperibꝰ iudiciū tribuit.Job.xo.M. xix.Vos quireliq̄stis oīa.ꝛ sc.estis me sedebitis sup sedes ꝛc.ps xi.Honorabi le nomen coraꝫ illo.Tanta eī dilectio eius ad pauperes.vt q̄ fit pauperi.sī=bi reputet fieri.Mathei.xxix.Qđ vni ex minimis meis.ꝛc.Est etiam paup=tas q̄dam martirium.greg.Vere ge=nus martirij est paupertas voluntā=ria.Quid enī mirabilius.vel qđ mar tirium graui ꝰ.q̄ inter epulas esurire Jnter vestes algere paupertate premi inter diuicias quas ostendit mundus quas offert dyabolus .quas noster de siderat appetitus. Mirabile est ignez tangere.ꝛ non vri.spinas colligere et non pungi.Et nota q̄ licet paupertas bona sit eam voluntarie sustinentibꝰ. multi tamē ex ea suum faciunt detri=mentum.Sic vinum sanis ꝛ fortibus est salutiferum.febricitantibus autez ꝛ debilibus capite est nociuum.et mñ mortiferuꝫ.Ecclesiastici.xiij.Pauper tas nequissima in ore impij.quia pro=pter paupertatem deum blaphemat. Equus enim morbidus sepe in fabrū ipsum medentem pede feriens ꝛ mor dens dentibus in silit.Sic tales sī deꝰ eos medere voluerit.eis paupertatez vel tribulationem dando.insiliunt in ipsum membratim discerpendovnde accipit linguam.alius caput. et sic de alijs membris per que iurant qđ hor=ribile est audire.Ecclesiast.xxviij.Vir multum iurans horripilationem capi tis facit.ꝛ irreuerentia illiꝰ obturatio nem auriumSeptima cā est quia deꝰ pauperibus regnū celoꝝ tribuit. M. v.Beati pauperes spū qm̄ ipsoꝝ est re gnum celorum non solum ad possidē dum sed etiā ad dandū.Luc.xvij.Fa=cite.vobis amicos de māmona iīq̄ra=

(c) 2006 Ministerio de Cultura

tis ꝛc. Illos ab angelis deportari facit ad locum quietis. Luc. xvi. Factuꝫ est vt moreretur mendicus. ꝛ por. ab ange. in sinu abra. Sed diues sepultꝰ est inferno. Consuetum est ꝙ qui hñdanter pransit parum cenet. Diuites autem mali in hoc mundo dinant habundanter. ꝛ ideo iustum est vt paruꝫ cenēt in futuꝝ Qđ pꝫ in diuite eplꝺoe Luce. xv. Multum enim splendide in mane huius vite commedit. ꝛ iđo merito in vespera. i. inficit huius vite parum causauit quia ad cenam suā gut tā aq̄ hre nō potuit. Sed ecōuerso scti paupes in mane huiꝰ vite mūdi ꝓmedūt paꝫ. i. vel paruaꝫ vel nullaꝫ consolationeꝫ huius vite habuerūt. Justū ē igitur vt in vespere huius vite hēant magnaꝫ cenaꝫ. Itez nō ꝺr pauper qui hꝫ lapideꝫ preciosuꝫ. de quo possꝫ emere regnū vnū Tal ē paupertas. q̄ emitur regnū celoꝝ. B. venale hēo dicit dñs. Quid dñe. Regnū celorū. Quod emitur. paupertate. Ideo melius est lucrari in burello ꝛ sacco paupertatis q̄ perdere in scarleto ꝛ bruneto faustuositatis. Exēpluꝫ. de diuite ꝛ lazaro. ꝛ de diuite magne fam ꝛ pegrino.

De passiõe xp̄i. c'lxxxviii.

Passio xp̄i vt dicit. b. ē vltimū refugiuꝫ ꝓtra ꝯmia incenti na. vñ. B. visa xp̄i passione. q̄s tā delicioſus ꝙ ñ abstieat. et quis tam malicioſus ꝙ non peniteat. ꝛ q̄s tā iracundus ꝙ nō doleat Possent hic assignari plures effectus vel vtilitates. s.

Culparum nostrarum deletio.
A dyaboli potestate liberatio.
Vulnerum nostroꝝ sanatio.
Nostre caritatis accensio.
Pacis nostre reformatio.
Ad bonum faciendū prouocatio.
Regni celestis apertio.

¶ Primus effectus passionis xp̄i est

culpaꝝ nr̄aꝝ deletio. Sicut enī littere deleri solent liquore aliquo. Sic xp̄s deleuit pctā nostra sanguine suo. ysa. xlviij. Ego sum q̄ deleo iniq̄tates tuas propt̄ me. pctōꝝ non recordabor. Col. ij. Delens qđ aduersuꝫ vos erat cirographū decreti. glo pctm̄ adde ꝙ dya? tenebat. q. cautionē decreti mortis ekne. ꝛ ip̄m tulit de medio affigens illuꝫ cruci. Nos ꝓmederam? ꝛ biberamus in taberna dyaboli. et ip̄e finauit de scoto nr̄o. ꝓ nobis vadium deponēs saccū. s. corpis sui. p̄s. Que non rapui tūc exsoluebā. Jo. xvij. Si me q̄ritis sinite hos abire. q. d. offero me fide iussorem et obsidem pro illis liberandis Item nos furtū feceramus. ꝛ ip̄e pro nobis ē suspens? in ligno. i. pe. ij. Ipse pctā nostra tulit sup lignū i corpe suo nō super somariuꝫ Diu est ꝙ portauit onera pctōꝝ nostroꝝ. sꝫ nō sufficit malis hominibus nisi onerent eū pctis iterum. onus addēdo sup onus. ꝛ ad hec portātur ab eo. Sicut solet dici de homine oneroso. videtur michi ꝙ portē eum in humeris meis. Sic dicit dñs de hijs qui sēp sunt i voluntate peccādi. ysa. i. Laborauit sustinēs. Vos estis onus meuꝫ. ysa. lxi. Prohiciā vos a facie mea. s. exponendo vos tribulationibus. vel in pcis dimittendo. Sicut solet homo ꝓhicere onꝰ qđ portat ex tedio. ¶ Scōs effectus est nostra liberatio. qꝛ liberauit nos a potestate dyaboli. Sicut mulier vidēs filium suuꝫ cecidisse in ignem et ꝓburi. festināter prohicit eū in ignē. ꝛ educit cū nec curat si vestis eius ꝓburatur. Sic deus videns ꝑpulum suum in ignem infernī cotidie capdere nō curās de crematione vestis. i. corporis sui descendit in mundum vt eum eriperet. Eripuit nos de potestate tenebrarum et transtulit nos in regnum filij dilectionis sue id est dilecti filij.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Aug⁹. Solus eunt vt solus possideret An nullus dz habere ius i nobis nisi ipse. Idem. Juste sibi vendicat vitam meam. qui pro ea posuit suam. ¶ Terti⁹ effect⁹ ē vulnex nr̄oꝝ sanatio ys. liij Liuore eius sanati sum⁹. i. sanguinis effusione per liuorem iudeorum vel liuore. i. dilectione. fidelis medicus iste qui mortiferam potationem bibit pro infirmo suo. ꝛ sanatus est eger. i. mundus. Cum accepisset acetum dixit consūmatū est. ꝛ inclinato capite tradidit spiritum. Item sudauit medicus. et sanatus est eger. i. mundus. factus est sudor ei⁹ sicut gutte sanguinis decurrentis in terra. De mundi egritudine mortus est medicus. ꝛ sanatus ē eger mundus. Ipe de sanguie suo ꝛ tribulationibus suis fecit nobis emplm ad sanāda vulnera pctōꝝ nr̄oꝝ. Eccle. xxxviij. Altissimus de terra. s. corporis sui creauit medicinam. ꝛ vir iustus nō abhorrebit eam. ¶ Quartus effectus ē nr̄e caritatis accensio. Non est lignuz ita frigidū vel aquosum q̄ non succendatur si ponatur in fornace vel clibano. nec cor aliqꝺ ita tepidum q̄ si ponat in fornace amoris christi quin intueatur q̄tum in passione nos amauit. et q̄ non accendatur ad amādum deuz. greg· Super omnia reddit te amabilē bone ihesu calix passionis q̄ bibisti. opus vestre redemptionis. ¶ Quintus effectus est pacis reformatio Cor. i. Pacificans per sanguinem crucis cuius sint que in celis siue que in terris sunt. ys. liij. Disciplina pacis nostre super eum vnde discipulis post remorsionem importauit p̄cem dicēs Pax vobis. ꝛ postea. ostēdit eis man⁹ pedes ꝛ latus. q. d. tm̄ ystat michi pax vestra detentio non rumpatis eam. ¶ Sextus effectus est ad bonū faciendum prouocatio vel ita mouet hominem ad laborez sicut memoria passionis christi bernar. Hoc est qꝺ plus me mouet. me vrget plus accēdit. calix tuus q̄ bibisti trcñ. tij. Dabitis eis scutū cordis laborē tuū. i. pe. ij. cristus passus est pro nobis ꝛc. i. Pe. iiij. xp̄o passo in carne. ꝛ vos eadem cogitatione armamini. ¶ Septimus effectus ē regni celestis apertio. Hebe. x. Habentes igitur frēs fiduciam in introitum scōꝝ in sanguine xp̄i. q̄ iniciauit nob viaz Ideo dr crux clauis. ys. xxi. Dabo clauem dauid super humerum eius.

De peccato. c. lxxxix.

Peccatum multa mala facit hoi. q̄ deberent euz retrahere a peccato. Quia videt. Hoiez liberum seruū facit.
Ad amarum finem deducit.
Multiplex deceptio.
Mala dampnificatio.
Excecat hominem.
Inducit prauam consuetudinez.
Imponit onus graue.

¶ Primum malū qꝺ peccatum inducit est quia liberuz facit seruū Et cui⁹ dyaboli. Jo. viij. Qui facit pctm̄ seruus est peccati. Itaq̄ seruus non facit qꝺ vult. Sed qꝺ dñs eius. Sic pctōr non facit q̄ vult. Sed qꝺ dyabol⁹. i. Pe. ij. A q̄ quisq̄ superatus est eius ꝛ seru⁹ ē. Dicunt naturales. ex quo ceruus victus est: ab alio ceruo. nunq̄ post ea ei restitit Sed qñ occurit ei. q. dominum eum reputās caput inclinat ꝛ cornua in signum subiectionis et seruitutis. Sic et mulier semel oppressa a lecatore suo. post ei nō restitit. sed seqtur eū vbiq̄. sic hō victus a dyabolo p ꝓfessū ei postea nō restitit Item ī prāte pctī hoīnis ē aliqñ facere regē vel prelatuz q̄ vult. Sed postq̄ sact⁹ ē non ē in eius potestate eū de regno expellere. ro. tij. An nescitis cui exibuistis vos seruos ad obediendū ei. ꝛ serui estis sine pctī ad mortē. siue obeditionis ad iusticiaz Unde sicut seru⁹ nō potest de seruitio dominū recedere qñ vult. Sic nec hō

(c) 2006 Ministerio de Cultura

apeccato. Jtem nauis per se desendit Sz non per se ascendere potest. Sic homo per se descendit ad malum. Sz non per se ascendit ad bonum. Osee xiij. Perditio tua ex te o israel. tm̃m̃ō ex me auxiliū tuum. Jtem nauis fracto timone non quo vult ducitur. sz q̃ ventus ducit, ꝑam. Sic homo qui est in peccato perdito dei auxilio non q̃ vult agit. sz qđ dyabolus vult. Apo⁹. Qđ nolo hoc ago. Tre. i. abierunt absque fortitudine ante faciem subseqũtis. Scđm malū est qđ adamaruz finē ducit. ꝑuer. v. Nouissima illius amara. q. absinchium. pisces nutriti in mari ꝑpter nutrimentum maris reputāt mare dulce. cum tamen sit amarum Sic peccatores nutriti i peccatis: peccata dulcia reputant. cum tñ aliter sit ysa. v. Ve qui dicunt bonum maluz et maluz bonuz. t. i. ponẽtes amaz i dulce: et dulce in amaz. Jsti sunt similes cuidam stulto qui cum audiret cōmẽdare falconẽ domini sui q̃ valde bonus esset: accepit eum furtiue. et occidit et ꝑmedit. Et cum omẽs de domo plangerent t ꝑmendarent nescientes quit de eo factuz esset. Respondit stultus dicens q̃ non dicerẽt. vez qr nũq̃ ꝑmederat tam amaras carnes. Attende o pctōr qr nũq̃ tã amaz cibuz ꝑmedisti sicut pctm̃. qr gustatū affert mortem. He. v. Vide q̃ maluz et amarum est te de reliquisse dñm deum tuum. Exẽpluz de puella q̃ audiuit a lecatoribus q̃ dulcis eẽt act⁹ luxurie. t ꝑmi sit se corrũpere. t cũ non inuenisset qđ audierat voluit se occidere eo q̃ pro tã vili ope t delectatione momẽtanea tam p̃cioſum thesaurum virginitatis. s. amisisset. ¶ Tercium est multiplex deceptio t stulticia pctōris. Magna ei stulticia et deceptio ẽ. scienter ꝑmedere mortiferum corpori. sicut dicitur in Job. An gustare poterit quis q̃ gustatum affert mortez. Multi ñ auide mortiferum anime hauriunt. i. dẽlectatiõnes carnales venenosas. Aug⁹. Omne seminarium voluptatis venenum puta. Apoc. viij. Multi mortui sunt de aquis. i. delectationibus mundi. quia amare facte sunt. s. post mortẽ Jtem nullus scienter gladiuz quo occideretur quereret. multi tamẽ peccatum quo anima occiditur proprijs laboribus q̃runt. Saꝑ. i. Jniusticia mortis est acquisitio. i. per hãc acquiritur mors. Jmpij autem manibus et verbis accersierunt illam. et extimantes illam amicã deffluxerunt t sponsionẽ posuerunt ad illam. quoniam digni sunt morte qui sunt ex parte illius. Jtem nullus scienter iniret pactuz et societatem cum illo qui eum omnib⁹ bonis expoliaret. et ad vltimum eum occideret. hoc facit peccatum homini multi tamen pactum t societatem habent cum eo. de quibus dicitur. ysa. xxviij. Jpepegimus phedus cum morte. t cum inferno fecimus pactum. O q̃ damnosum est cum tali aduersario phedus inire. qui oculum dextrũ eruit. id est amorem dei t cognitionez spiritualiuz. Unde. i. Re. Dixit naas. q̃ interpretatur serpens. et fcat dyabolũ Jn hoc feriam pactum vobiscum vt eruam vobis oculos dextros. i. cognitionem spiritualium. Jtem nullus scienter se in laqueum inimici proiceret. quod facit miser homo cuz peccat ꝑuer. i. Jniquitates sue capiunt impium. Augu. Qui peccatuz peccato addit. q. funem nectit vnde ligatur. Tamen aues et pisces non in easdem pedicas et ꝓqueos. reciaq̃ tacidunt.

¶ Quartum est magna damnificatio. peccatum enim damnificat multuz. qr auffert omia bona gratie. t glorie. Ecclesiastes. ix. Qui in vno peccauerit multa bona perdet. pctōr enī est sicut ille qui ludit ad scacos qui vno ictu vel tractu non facto vel male fac

(c) 2006 Ministerio de Cultura

to.totum ludum.ꝛ totum lucrum perdit. Sic vno opere malefacto vel neglecto totus fructus vite nostre amittitur.et gratia dei et regnum eternuz Eze.xviij.Si auerterit se iustus a iusticia.ꝛ fecerit iniquitatem.omnes iusticie quas fecit non recordabuntur. Jtez stultus esset homo citatus ad iudicium si bonos ꝛ fideles testes quoꝝ testimonio causam suam possz defendere in medio vie sue interficeret.ꝛ illos qui contra ipz testimoniuz darent secum duceret. Sic facit peccator qui bona opera per peccatum interimit. Opera enim bona testimoniū phibēt p hoie et.mala cōtra ipz.Jo.x.Opera que ego facio ipa testimonium perhibent de me. ¶ Quintum est hominis excecatio. peccatum enim excecat hominem et tunc ducit eum quo vult. Peccator enim est sicut ille qui velatis oculis ducitur de loco ad locum ꝛ nescit quo ducitur.vel vbi sit.ysa.Ve nobis quia peccauimus.Jdeo obtenebrati sunt oculi nostri ꝛc. Sap̄.i.Excecauit eos malicia illorum ꝛc.Jtez peccator est sicut cecus qui cecidit in lutū qui non videt se inquinatum cum tñ multum sit deturpatus .ps.xxxix. Cō prehenderunt me iniquitates mee. et non potui vt viderem. Jtem est sicut cecus qui sepe cadit.et offendit.tho. Cepit pater cecus offendens currere pedibus. ¶ Sextum est qz inducit prauam consuetudinem que est. q.gutta inossata.ꝛ lepra inueterata.quevix curatur. Job.xx Ossa illius implebūtur vicijs adolescentie sue.qz talis frequēter recidiuat. Lignum enim extractū ab igne citius incenditur q̄ si nunq̄ fuisset.Sic homo expertus peccatum est promptior ad peccādū.Amos.iiij.ecti estis q̄si torris extractus de incendio.B. Experta voluptas libenter repetitur. repetita blanditur. consuetudo ligat. ratio sopitur.Augu.Dum consuetudini nō resistitur.fit necessitas. ¶ Septimum maluz est quia imponit onus gue.ps. xxxvij.Graue guate sunt supme.s.iniquitates mee.Sed miser homo non sentit modo onus illud. Sed sentiet postea. Sicut ille q̄ trahit onꝰ in aqua non sentit bene pōdus donec exierit de aqua.Sic onus peccati non sentitur bene in aquis deliciarum huius mundi.Sed quando exierit de aqua.i.de mundo.scilicz in morte.tunc bene sentietur. Jdeo hic deponenda essent peccata.q.onera grauissima ad infernum trahētia. Jlle enim qui habet magnum onus super collum non cessat currere donec veniat ad locum vbi debet deponere. Sic debet homo festinare ad confessionem et ibi onus peccati ꝓicere. Añ apls ad hebreos xij. Deponentes omne pondꝰ.ꝛ circūstans nos peccatuz ꝛc. Jtez ille qui dz portare aliquod onus. temptat prius q̄tum ponderat.et q̄tum portabit. et considerat stipendium. Sic homo qñ vult peccare. et onus peccati sibi assumere debz cōsiderare prius onus peccati.qñ tñ ponderat q̄ descēdētes cū eo.in puncto ad inferna descendunt. Tantum enim ponderat q̄ neq̄ celū neq̄ firmamentum hora vna potuit sustinere.Luc.x. Videbam sathanam sicut fulgur de celo cadentē. Et q̄diu portabit quia forte sine fine.quia nescit qui assumit si de cetero poterit deponere.ps.xlviij.Laborabit in eternū et viuet adhuc in finem. Et stipendiū Stipendium peccati est mors eterna. Apostolus.i.Ro. Quez fructū habuistis.in quibus nunc erubescitis? Maz finis illorum mors est.Multum debemus odire peccatum. quod nobis tot mala facit.et patrem nostrum occidit Augu.christus occiditur vt peccatum destruatur.Si aliquis interfecisset patrem vel matrez alicuius.odiretur abeo. q̄ magis debemus odire pecca-

(c) 2006 Ministerio de Cultura

tum quod interfecit omnes de parentela nostra ⁊ nos qui remansimus impugnare non cessat. ps. cxviij. Iniquitatem. i. pctm̃. odio hũi ⁊ haboiat⁹ suz.

De penitẽtia .c.lxxxx.

Penitẽtia fm q̃ dicit ysido⁹. est medicamentuz vulneris spes salutis ꝙ quam de⁹ admiaz puocatur. Unde circa pniam notatur triplex diuisio. s.

Discreta et fructuosa.
Indiscreta et periculosa.
Tarda et onerosa.

¶ Circa penitentiam discretam que ẽ nimiũ fructuosa de qua dicit. Ambrosius pnia est mala pterita plangere. ⁊ plangenda itez nõ committere. est cõmendãda a mltiplici suo effectu.

Per penitentiam.
Peccata remittuntur.
Deus hoi placatur.
Eterna pena vitatur.
Bona perdita restaurantur.
hõ donis spiritualibus ditatur.
homo ab inimicis defenditur.
Uita eterna acquiritur.

¶ Primo ꝙ pniam peccata remittuntur. quia per ipsam reus peccatoz deo reconciliaretur. Act. 3. Penitemini. ⁊ conuertimini. vt deleantur peccata vestra. Reconciliatur ergo anima celesti sponso ꝙ penitẽtiaz q̃tumcunq; fornicata fuerit. iij. Je. Tu aũt fornicata es cum amatoribus multis. tamẽ reuertere et ego suscipiam te. Eze. xviij. Si impius egerit penitentiam ab omnibus peccatis suis. omniuz iniquitatũ eius non recordaboz. ¶ Secundo per penitentiam deus peccatori placatur penitentia enim ita deuz ad se incliat q̃ pctoꝛez q̃ mille mortib⁹ dign⁹ erat. q̃ inferna meruerat. pp pniaz ita peccatuz ei⁹ dissimulat. vt vĩdicare neq̃at aut nesciat. B. Mirabil' bonitas dei q̃ sic ignoscit reo. vt nec penitẽtem damnet vlciscendo. nec confundat improperando. nec minus diligat imputando. ps. cxviij. Bonitatem fecisti cũ seruo tuo domine. Itez ita potens est penitentia et ita gratiam dei acquirit ꝙ plus faceret pro illa q̃ pro tota celesti curia sine illa. aduertit enim sententiaz dei q̃tumcunq; mutet vt feriat. Je. xviij. Et si penitentiam egerit gens illa a malo suo ꝙ locutus sum aduers⁹ eam agã ⁊ ego pniaz sup malo qõ cogitaui facere ei. vt patz ĩ ninuitis. iij. Ro. xxi. Nonne vidisti achab hũiliatuz coram. me. Ecce qꝛ humiliatus est causa mei non inducam malum quod cogitaui in dieb⁹ eius. ¶ Tertio per penitentiam debita pena soluitur ⁊ eterna pena euitatur. Facit enim mutare legem iusticie. dum penam mutat intemporalem. vt ĩuitur. ij. Ro. xij. peccaui inquid dauid. Statim nathaz respexit. Dominus transtulit peccatum tuum. non morieris. Magnam bonitatẽ facit deus peccatori quãdo ꝑ modica penitẽtia a pena eterna eũ absoluit. Sicut si creditoꝛ debitoꝛi suo pro modico obolo quitaret mille libras. Exemplum de illo qui voluit soluere oboluz. et de illo qui noluit soluere denarium ꝑ infirmitate. post soluit. iiij. Ideo dicit. gg. ꝙ sancti temporalez penam lucrum putant. qꝛ ꝑ hanc eternã euadere non ignoꝛant. Eze. xviij. Si impius egerit penitentiam ab omnibus pctis suis. vita iuuet et non morietur. Si aliquis adiudicatus esset suspẽdio oia q̃t q̃t hr̃et d̃ possessionib⁹ terrenis libẽter daret si possz sniaz illã euadere Sz ꝺ̃ existẽtez ĩ pctõ mortali data est snia vt suspendatur imperpetuum in inferno. Eze. xviij. Anĩa q̃ peccauerit ipsa morietur. s. eternaliter. Sz isa sẽtẽtia reuocaꝛ ꝙ pniaz. Eze. xviij. Si impi⁹ egerit vtꝭ. Itẽ si rex dixerit seruo suoq; nisi infra certũ terminũ sibi assignatum. daret certam summam pecu

(c) 2006 Ministerio de Cultura

nie ipsum occideret. securum esset ser uo illi acquitare se ante terminum as signatum. Sic est de penitentia q̄ añ mortē fiat. Apoc. ij. Age penitētiā. sico nimus veniā tibi. i. ad te cito. s. in mor te et mouebo candelabruz tuum de lo co suo. glo. Auferaz dona et virtutes a te. et societatem fidelium. Sed nota q̄ pñia facta in mortali. est sicut falsa moneta. Unde sicut non liberatur de bitor soluens monetam falsam vel nō hñs debitam formam Sic non libera tur pctōr faciēs pñiam in mortali pec= cato q̄ ad deū ꝛ p̄miuzvite eterne. nisi sit iformata caritate. i. Cor. xiij. Si tra didero corp⁹ meū ita vt ardeam. cari tatem aūt nō habuero nichil michi ꝓ dest. ¶ Quarto per penitentiaz bona perdita restaurant. Aug⁹. Per penitē tiam bona oia perdita restaurantur. Ec. iij. Tres autem adhuc dies sunt. .i. tres ptes pnīe. Contritio. confessio et satisfactio post quos recordabitur. pho. qui interpretatur denegans per cutionē. q̄r penitenti denegat. i. reuo cat percussionem vite eterne. Añ pho .i. xp̄s p pñiaz. recordabitur ministeri tui et restituet te in gradū pristinum. Hoc est q̄ dicit pater ad seruos. i. chri= stus ad ãgelos. de filio prodigo ad pe nitentiam redeunte. Luc. xv. Cito ꝓ ferte primam stolam et induite illum id est restituite illi innocentiam. et sta tum pristinum. ꝛ date annulum. i. fidē et alias virtutes. Item restituit sani= tatem corporalem. Ita enim peniten tia tenet deum in manu sua. q̄ facit ei mutare legem nature. cum per pe nitentiam ezechie sanitas addita sit. et tibi qui nos annos vita donata. Restituit etiam bona temporalia. vt manasse in babilone incarcerato su= bito regnum suum et omnia perdita restaurauit. sicut legit. Parar. xxxiij .Egit manasses penitentiam valde coram domino deo patrum su o⁹ et reduxit eum in regnum suum iherusalē. ¶ Quinto per penitentiaz homo donis spiritualibus ditatur. Act. ij. Penitētiam agite ꝛ accipietis donum spiritus scti. Solet aliquis hō nobilis vetulam turpem et ignobilez ducere in vxorem non ꝓpter se sz pro pter magnas diuicias quas habet. et ꝓpter hereditatem bonam quam pos sidet. Sic ꝛ tu penitentiam assume in vxorem. ꝛ si nō ꝓpter se. q̄r tibi videtur turpis ꝛ grauis. tñ ꝓpter thesaurum gratie et virtutis q̄ secum defert ꝛ he reditatem eternam quam promittit. Sap̄. viij. Hanc amaui ꝛ exquesiui a iuuētute mea. ꝛ quesiui michi spōsā assumere. ꝛ amator factus sum forme illius. Et sequitur. Et ꝓposui illā mi= chi assumere ad conuiuādum sciēs q̄r cōmunicabit michi de bonis suis. Ue= nerūt michi omnia bona pariter cum illa. ¶ Sexto per penitentiā ab inimicis homo deffenditur. Qui vult hospita le vel ecclesiā deffendere: ponit signū cr ucis super eam vt credatur domus dei. Sic qui se vult a demonib⁹ custo= dire signū crucis .i. penitentie super se ponat. dictuz est in ezechielis. ix. Sup quem videritis signuz thau. ne occidatis. Lupus non cōmedit hert= ciū. nec piscis perticaz ꝓpter aculeos Sic nec dyabol⁹ aliquē in asperitate penitentie viuentem. Apoc. xiiij. Di ctum est. quattuor angelis. Nolite no cere terre ꝛ mari. neq̄ arboribus. quo usq̄ signemus seruos dei nostri ī frō= tibus coruz. Mat. xij. Cum immund⁹ spiritus exierit ab homine ambulans per loca inaquosa ꝛc. Ap⁹. ad gala. vi. Stigmata. i. signa dñi thū ī corpe mo porto. i. signa passionis ei⁹ ꝛ pnīe que me probāt eē ei⁹ militē. Itē penia an= gelos letificat. Luc. xi. Gaudium est angelis dei super vno pctōre peniten= tiā agente ꝛc. Sicut solent gaudere nobiles de captione vnius appti vel

(c) 2006 Ministerio de Cultura

cerui foreſte pl'q̃ de.c.bobus qui ma net ſemp in domo vel agro ſuo. Exẽ pluz de oue et ꝺ dragma perdita.et de filio prodigo reuertente ad penitenci am.Luc.xv. Ceperunt omnes ſimul gaudere ꝛ epulari ꝛc. ¶ Septimo per penitenciam acquirit vita eterna. Mat.iij .penitenciam agite apropin quabit regnum celoꝝ. Si rex faceret clamare q̃ quicũq; iret pariſius abe ret mille libras. non remaneret nec claudus nec cecus quin iret feſtinãter Dominus autem clamare facit q̃ pe nitẽtes habebunt regnum celoꝝ. Itez ſi clamaret q̃ quicunq; iret vltra ma re ab omĩbus debitis quitaretur.ꝛ re gnũvnũ ei daret.plures tunc irent q̃ modo ꝓabſolutione oĩm peccatoꝝ.et regno celoꝝ.Augu.Si tãta portat no biſcum cupiditas quare nõ tanta por tat caritas. Item ſymia guſtata exteri ori cortice nucis que amara eſt.ſtatim eã ꝓhicit.ꝛ ideo ad dulcedinẽ nuclei non peruenit.Sit peccator penitenciã ſuã ꝓficiens ꝓpter aliquẽ dificulta tem qnam iprincipio fuenit.ad dulce dinem ſpiritualis cõſolationis vel et ni p̃mũ non puenit.gg. Si mens ap petit qꝺ demulcet.prius guſtet q̃ dolz Item portitor lignoꝝ vel bladi mai' onus libẽter aſſumit humeris.vt ma iorem habeat retributionez.Sic debe ret facere penitens maiora onera la boꝝ.ieiunioꝝ.et alioꝝ grauium ſibi aſ ſumerevt magꝭ remunerarer Ap'.i. cor.tij Anuſq̃ſq; mercedẽ accipiet ſcꝺz ſuum laborem.B. Si penitencia nr̃a paulatim minuitur.paulatim gẽmis corona priuatur. Item ad tranſeundũ mare ſecurius eſt intrare manem na uem q̃.ĩ parua. Nauis eſt penitẽcia. qr ſicut per nauẽ de rippa ad rippam tranſitur.ſic per penitenciam de mari huius mundi ad celeſtem patriam p uenitur.Sap̃.xiiij. Exiguo ligno cre dunt homines animas ſuas.et tranſe untes mare per ratem liberati ſunt. Item eſt ꝛ alia penitencia que dicitur in diſcreta.Ideo ſciẽdum q̃ vult de'. ſibi prudenter ſeruiri vt non minora ti et debiles fiant. et poſt medicorum ſuffragia requirant. Dyabolus enim contra hominem pugnat aſtucia poci us q̃ viribus. Ideo nos contra eum ſapiencia pugnare oportet.puer.viij. Melior eſt ſapiencia q̃ vires.ꝛ vir pru dens q̃ fortis.Qui nimis pellez extẽ dit diſſipat eam.ꝛ archus nimis tent' debilitatur. Qui nimis emungit.eli cit ſanguinem.Ro.vi.Rationabile ſit obſequium veſtrum. Itẽ ille qui eqũ ſuum nimis fatigat inmane nonvide tur velle bonam dietã facere. Immo qui vult bonam dietaz facere.nõ ſub ſtrahit ei annonam.ſz habundancius donat.B. Qui exindiſcretionis vitio ieiunat et vigillat.et talia agit vt defi ciente ſpiritu vel corpore languente ſpiritualia impediantur. abſtulit cor pori ſuo boni operis effectuz. ſpiritui affectum.puer.x.Exẽplum deo hono rem.Sacrilegus eſt et omnium vitio rum reus. Iſte innocentem crucifigit quando latronem crucifigere debuit. occidit hominem cum feram interfi cere credit.Sicut lamech:Auguſtin' Carnem reſtringere debemus.nõ ex tinguere reprimere. non opprimere. ſeruiat.non ſeuiat.ancilletur non do minetur.alioquin morietur. Itez iſte nimis nauem ſuam onerat. que con tra pericula allcuianda eſſet.ꝛ ideo ſe pe ſubmergitur. Item ſimilis eſt illi qui veris vult excutere de arbore et excutit flores et fruct'.cũ vermib'. Et lotrici que pannos lauando lace rat ſuper lapidem percuciendo. Et monacho qui tm̃ vna die eqũ ſuũ eq̃ tauit.q̃ icraſtino oportuit eũ iſtabulo

(c) 2006 Ministerio de Cultura

remanere.greg.Bone voluntati non semp credendum est.sz regenda ꝛ refrenanda.maxime in insipiente.Item si ille qui aufert vitam alicui qui victurus esset per annuz:hoicida iudicaretur ꝙtomagis ille qui ieiunijs ꝛ aflictiobus se afficit.vt.x.annis citiꝰ ꝙ moriturus esset moriatur.B.non habet calidus hostis efficatius iclinamẽtum ad tolendum de corde caritatez. ꝙ si efficere possit vt in ea incaute et sine discretione ambuletur. ¶ Itẽ est pñia tarda q̃ ẽ onerosa ꝛ dãpnosa. Et papa nõ arda sz festina sit pñia nostra quia perfestinantiam penitentie.

Placatur ira diuina.

Confutatur demonum superbia.

Recuperatur iustitia perdita

Aceleratur vita perpetua.

¶ Primo debet esse festina ꝛ non tarda.qꝫ festinantia placat ira diuina ꝛ ad maz efficitur dignus. quia plus placet deo festina penitẽtia ꝙ dilata. Illi enim qui cito conuertantur de peccatore ex optimo vite sue deo offerut.Alij.q.feces deo reseruant.Undqui vsqꝫ ad senectutem expectant pnitentiam facere illis similes sunt qi dñm suum cibare volunt de pane corrupto.et furfure vite sue.et de fece vini sui portare:cum de meliori deberent illi dare.De vita sua qđ pulcriꝰ ꝛ melius est dant dyabolo et mundo. reliquiasvero deovolũt dare ps.lviij. Fortitudinem meam ad te.s.seruiendum custodiam.Item isti sunt iniusti sibi ipsis. Si aliquis haberz quattuor asinos ꝛ iponeret debiliori totũ onꝰ illoꝝ.q̃ttuor.ñ tm̃ iniustus sed stultus reputaret.Sic ille q̃ totũ qđ facere debuit tempore puericie iuuentutis adolescentie.ꝛ senectutis super senectutem imponit.qñ iam predebilitate seipsam portare non valet. Mat.i. Maledictus dolosus qui hz in grege suo masculum.et immolat debile deo suo.Item inimicus est ad seipsum dũ se potius vult habere malum ꝙ bonũ infirmum ꝙ sanũ.Mortuum ꝙ viuũ Seruum ꝙ liberum. nichil hñtem ꝙ esse omnium bonorum participem. Ecclesiastici.xvi. Melior est vnus timẽs deum.ꝙ mille filij impij.Itẽ ille q̃ non potest leuare onus peccatoruz qñ minus est. quõ leuabit illđ qđ maius est?et ipse erit debilior.Exemplum de illo qui faciebat sarcinaz de lignis in nemore.et temptabat leuare sarcinaz et non poterat. et iterũ ardebat ligna super sarcinam.cuz deberet amouere ¶ Scđo debet eẽ festina ꝛ nõ tarda .qꝛ ex hoc confutatur demonuz superbia Magnum periculum est homini peccatori sine penitentia longo tẽpore discurrẽte transire.nam per totum illud tẽpus captus tenet vinculis inimicoꝝ a quibus solui posset si vellet.Baruc. z. Quid ẽ o israel.i.peccatorꝙ ĩ terra inimicoꝝ es.s. captiua et ligata teneris. Item ille qui per totam vitam suam differt conuerti et vsqꝫ ad mortẽ per totam vitam suam parat mansionem in inferno. cũ tñ nullo modo ibi manere vellet. Sed in paradiso.vult habere bonum finem ꝛ malã vitã.Ista cauda non est de hoc vitulo. puer. xxvi.Que in iuuẽtute.i.ĩ vita nõ congregasti.quõ ĩ senectute.i.ĩ morte inuenies. Iste seminat maledictionẽ.et vult benedictionez mettere cõtra apostolũ qui dicit. Quecunqꝫ seminauerit hõ. hic et mettet. Item similis videtur eẽ illi qui ludit ad scacos.et parum de ludo sciẽs cogitat apud se. Ego permittã mihi familiã aufferri. deinde mactabo illũ cuz quo ludo in angulo.cum tñ sciat illũ cũ quo ludit pitissimuz lusorez. velut impitissimꝰ lusor ẽ peccator qui semper in ludo temptationuz succumbit.qui familiã virtutũ ꝛ bonoruz opeꝝ ꝙ pctm̃ permittit sibi auffer-

(c) 2006 Ministèrio de Cultura

ri.ſz angelo.i.in fine vite non mactat luſorem pitiſſimum qui eſt dya⁹. ipſe enī ab inicio mundi excercitatus eſt ī ludo tēptationū ꝛ deceptionū. Quia ergo preſumptione ꝓfidit pctōr ꝙ in angelo debeat eum mactare.i. in fine ſue vite vincere qñ grauius tēptat. vt dicit.gg. Tunc dya⁹ grauiores tēptati ones in gerit qñ magiſter ſini appro= pinquare ꝓſpicit. Tertio debet eſſe feſtina.qꝛ ex hoc recuperatur iuſticiam perdita.Eccleſiaſti.xvij.Penitentib⁹ dedit deus viā iuſticie Morans autē in pctō ſemp addit peccatum pctī. et ita penā pene.gg.Pctm̄ qđ per peni= tencīā non diluitur.mor ſuo pondere ad aliud trabit.Mora enīz in peccatiſ tanꝙ debitum currit ad vſurā.qꝛ ꝙto diucius erit in pctīs.tanto plus ſoluit de pena.Sicut ꝙto plus differt homo ſoluere ꝙ debet ad vſuram.tanto pl⁹ ſoluet cum tempus ad venerit.Ro.ij. Scđm duriciā tuam ꝛ cor impenitenſ theſaurizas tibi iram in die ire. vere magna eſt vſura qñ pro vno denario ſoluitur peccunia in finita.i. pro vna delectacione pctī pena eterna.Eccleſi aſtici.xx. Datum in ſipientis non erit tibi vtile.oculi enī illius ſeptēplici ſūt exigua dabit.et multa improperabit. Item ſi aliquis iuuenis dominū ſuū ꝙdiu potuiſſet impugnaſſet.ꝛ poſt ea ſenio confectus ſeruicium ſuum ei o ferret.credo ꝙ non multum curaret. Sic qui impugnat debet in iuuentu= te.et ei ſerue diſponit in ſenectute. mal⁹.i.Si offeras claudum vel lāguiđ nōne malum eſt: Item membrum de nouo fractum cicius renodat. ꝛ in fir mitas non diuturna facili⁹ ſanatur.ꝛ ſordes in vaſe derelicte et inueterate difficilius remouentur.ſed noue faci= lius terguntur.Ecclſiaſtici.xxi. Ne demoreris in erroꝛe impiorum. Sed ante mortem confitere.et cetera. Itē ſi aliquis regi ſuo in magno debito teneretur.ꝛ rex diceret ei.niſi cito qđ debes reddas.ꝛ in carcerabo te in ppe tuum.ꝛ reddes tunc in centupluz mul ta in commoda ſuſtineret qñ prius red deret Sic deus ꝓmiatur tibi penitētiā ꝛ carcerem inferni.nec exibis inde do nec reddas nouiſſimū quadrantez.qꝛ peāz ſolues ibi in inſeruitū maiorē ni ſoluas in preſenti. Itē canis vidēs se ꝓcutere volētē ſalit lutum vel ſpinas ꝛ ita intrat. aliꝙ penam.vt maiorem euitet.Et latro potius eligt aurem vel pedem amittere.vel in exiliuz mit ti ꝙ ſuſtineat ſuſpendium. Et homo non vult penam agere in preſnti vt penam euittet eternam.Job vi.

Qui timet pruinam. irrut ſuper eum nix.i. qui renuit penitentiaz in preſēti.ſuſtinebit maiorē in futuro. ¶ Quarto feſtinare dz propt̄ ꝛporis breuitatem.ꝛ ex hoc acceleratu ad vi tam perpetuam.Qñ aliquis inhoat dietam ſuam hora tarda.oportetum magis feſtinare. Seneca. Faciamus qđ in itinere fieri ſolet.qui tarde ꝛie runt velocitate moram compenſnt. Stultus eſt agricola qui in eo tem̄o re ſeminat quo mentendum eſſet.Sic qui in ſenectute expectat penitenā ſuam facere.quando deberet fructū penitentie recipere. Item cum ſin veſte nuptiali nemo poſſit intrare ad nuptias celi. fatuus eſt qui quando mors vrget.tunc primo querit lanam et lignum ad faciendum veſtem illaz. Exemplum.Conſuetudo erat in qua dam prouincia ꝙ quando mulier pro miſſa erat alicui viro in vxorem.opor tebat ꝙ mulier ueret textum in quo deſponſari debeat.ibi fuit quedam ne gligens.et tranſacto tempore quo be ne potuiſſet veſtem ſuam p[illegible]ficere. cum audiſſet ꝙ ſponſus veniſſet qui eam debebat ducere in vxorem dixit. Heu nimis.expectaui. Mathei. Que parate erant intrauerunt cū eo

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ad nuptias.

De ꝑdicatõe.c.xc.

Predicatorem oportet luce= vita.s.ꝛ doctrina.Sed ad hꝰ vt homo bene predicet multa videntur valere.s.vt predicatos sit.

Vita laudabilis.
Doctrina facilis.
Eloquentia vtilis.

¶Primo ꝙ predicator sit vita laudabilis.vt ipe laudabiliter iuuat .littere enim nõ habent auctoritatem .nisi in illis pendeat sigillum autenti cum. Sic sciens multas litteras non habẽt auctoritatem ꝙ credatur ei nisi habe at testimonium bonevite.Mathei.vi. Qui fecerit ꝛ docuerit hic magnus vo cabitur in regno celoꝝ.Augꝰ.Nõ obe dienter auditur.seipsum non audit.iu uare dꝫ vita doctrinam.non impedire Predicatores qui dicunt ꝛ nõ faciunt simles sunt cecis ꝛ claudis qui sedem introitu ciuitatis mẽdicantes.qui trã seuntibus viam ostendunt. Sed nũꝙ in ea pedem ponunt.contra illud.Jac Sic loquimini ꝛ sic facite.Jtem carni fices qui alijs carnes vendunt peiores sepe commedunt.ꝛ sutores calciamẽ torum.peiores sotulares portant. Sic clerici ꝛ sacerdotes qui alijs mini strant verbuꝫ salutis peius quando ꝙ faciũt ꝙ alij.ps.ix.Peccatori dixit de us quare tue narras iusticiam me= am.ꝛc.Jndignum est enim celestem doctrinam in vase mundo ponere.p= uer.xvi.Quomodo si argẽto sordido ornare velis vas fictile.Sic tumentia labia cum pessimo corde sociata.i. Sicut dignus irrisione est qui argen to vas fictile ornare vellet.et cum vel let lutum decorare. sordidaret argen= tum.Sic irrisione dignus est.qui cuꝫ malus sit bona dicit. et docens bona quodammodo se obligat ex doctrina sua ad faciendum.greg.Qui alios ad bñ operandum excitat.ad bene agen= dum seipsum ligat.Qui predicat ali= ꝙ delectationem venenosam.ꝛ eã post ea sumit.non videt credere qꝺ dicit. Apls.Quid predicas non furandum furaris.Jtem qui bene docet.ꝛ male viuit.q.qui differt lucernam ante se. que immundiciam suam alijs ostẽdit ꝛ litteras sue dampnationis publicat. Prosper bñ.loqui ꝛ male viuere.nihil aliud est ꝙ sua sententia se dãpnare. Apls.Ro.ij.Jn quo alium iudicas.te ipsum ꝺdempnas. Se ipsum confun= dit ꝛ sibi ipsi ꝺtradicit.Joꝰ. Non ꝺfũ= dant opera tua sermonem tuum.Jste hꝫ linguam longe maiorez manu.qꝺ est monstruosuz.gre.Mõstruosa res ẽ manus remissa.ꝛ linguam magniloq̃ Jtẽ quis crederet illi qui aliq̃ viam affert latronibus plenam.et eandem frequentaret.Jtem.quis non haberet suspectam exhortationem in sequẽdi hostes ab eo qꝺ sciret ex parte hosti= um.Tre.iiij.Crediderunt reges ter= re.et vniuersi habitatores orbis ꝙ in grediet hostis per portas iherusalem propter peccata prophetarum eius et ꝛ iniquitates sacerdotum eius. ¶Se= cundum est.vt doctrina predicatoris sit aperta ꝛ facilis.prouer.xiiij.Doctri na prudentium facilis. Eccliastici. iiij.Ne abscondas sapientiã in decore eius.Augꝰ Quid prodest clauis aure a si aperire non potest qꝺ volumus: Et q̃si obẽ lignea si ꝑt ꝙ nichil aliud querimꝰ patere qꝺ clausuz est. Quid prodest locutionis integritas q̃ non sequitur itellectus audientis.cũ loq̃n dũ omnino sit nulla causa ꝛ ꝙ loqui= mur nõ intelligãt.per quos vt intelli= gant loquimur. ¶Tertium est ꝙ doc= trina predicatoris sit vtilis.Augꝰ.Di xit quidam eloquens et verum dixit. ita debemus dicere eloquentem ait vt doceat.vt delectet.vt flectet. Dein= de addidit. Docere necessitatis est. Delectare suauitatis flectere

(c) 2006 Ministerio de Cultura

victoris.docendi neceſſitas in rebus ẽ cõſtituta q̃s diximus.vt veritatem do cendo non deſeramus.quo minus in telligantur:min⁹ placeant:min⁹ mo=ueãt que dicunt vera tñ et iuſta dicat alia duo in modo quo dicamus nõ di xit.Sz delectare eum vult ſibi dixi. ãt flectere neceſſe ẽ quomõ dicat Delec=tandus eſt auditor.et ita flectendus vt non moueatur ad agendum ꝛ ſi dele ctatur.Si ſuauiter loquaris ita flecti tur ſi ames ꝙ polliceris.timeat quod minaris.

De pſeuerãtia. ca.xci.

Perſeuerantia ꝯmendabilis ẽ a mltiplici ſuo effectu.ſ.qꝛ
Multa bona impetrat
Impetrata conſeruat.
Virtutem opanti miniſtrat.
Coronã laborãtibus donat.

¶ Primum qõ perſeuerantia facit ẽ qꝛ bona impetrat.Lu.x. Et ſi perſeue rauerit pulſans pp improbitatẽ eius ſurget et dabit illi:illi quot quot habz neceſſario.ccxvij. De iudice iniquo.ſi homo tñ perſeuerat et in omi oratio ne quãtum pauper ad hoſtium diuitꝭ ꝓ elemoſina.citius impetraret ſpiri=tualẽ elemoſinã.ꝙ ille corporalẽ.Ap⁹ perſeuerantes in oꝛone ſpm̃ ſctm̃ ac=ceperunt. ¶ Scõs effectus.qꝛ bona in petrata ꝛ acquiſita cõſeruat ꝛ cuſtodit Augu⁹.Perſeuerãtia magnũ donũ dei eſt.quo dona cetera conſeruantur pſeuerantia datur homini per bona merita.glo.ſuper illud.ps. Retribuit michi dominus ſcõm iuſticiã meam. ꝓ fide et ſpe et alijs operibus reddet deus perſeuerantiã.Virtutes enĩ per bona opera meretur augeri.et tandez pfici.Pſeuerantia vero nichil ĩperfe ctum relinquit.Sen.Vide modo debi les mulieres ſemel etatis pegrinatio nes longas pficere.Videmus naturã nuce modica cõtinue operando arbo rem magnam efficere ꝛ aq̃ que adeo mollis eſt lapidem adeo durum pſeue ranti ꝓcuſſione cauare. ¶ Tertius ef=fectus eſt.qꝛ virtutẽ operãti miniſtrat ne deficiat.ꝛ aſpera facit mollia ꝛ ſua uia.B.Subito procedẽti de vmbra ad ſolem.decio ad laborẽ. graue cernit omne q incipit.Sz poſtq̃ ab hijs diſ=ſueſcere.ꝛ ad illa ſe pauliſper aſſuefce re ceperit.vſus tollit difficultatem. in uenitq̃ facile qđ impoſſibile putauit Sen. Perſeuerandum eſt.et aſſidua labori robur addendum.Job.xvij.Ti mebit iuſtus viam et mundis mani=bus addz fortitudinem.Equus mane deficiens non poteſt facere bonã die=tam.Sic homo in principio ſue cõuer ſionis deficiens.Hab.vi.Bonũ facien tes non deficiamus ꝛc.Itẽ poma pu=trida et vermiculoſa ꝛ ſine cauda cito cadũt de arboꝛe.ſz ſana bene ſe tenent vſq̃ ad maturitatem. Sic peccatores interius putridi et vermiculoſi.ꝛ carẽ tes cauda perſeuerantie cito cadũt ꝓ modico vento temptationis.Job.xxx=vij.Tollet eos vẽtus veſtros.ꝛ auffert de loco ſuo. ¶ Quintus eſt qꝛ coronã laborantibus donat. Apoc.Eſto fide=lis vſq̃ ad mortem.ꝛ dabo tibi coronã vite.B.Perſeuerantia eſt ſpiritualis filia ſummi regis .virtutum finis. et conſumatio.Criſo⁹ Tolle perſeuerã=tiam nec obſequium mercedem habz nec beneficium grãm:nec gloriam for titudo.Non enim qui ceperit.ſz q̃ pſeuerauerit hic ſaluus erit.glo.Non cepiſſe virtus eſt.ſz perfeciſſe. Criſo⁹ Incepiſſe multoꝝ eſt Sz perfeciſſe paucoꝝ.Conſueuerunt multi ininicõ ferentes eſſe in fine remitti et diſſol ui.Que vtilitas ẽ ſenium primo florẽ cium et poſtea tabeſcencium.ſic. Incaſſum bonum incipitur ſi ante vite terminum deſeratur.qꝛ et fruſtra ve=lociter currit qui priuſq̃ ad methã ve niat deficit. Ideo cauda hoſtie iubeꝫ

(c) 2006 Ministerio de Cultura

offerri.Leuiter.z. Indecēs est animal sine cauda. Unde dicit q pauo auis apparere preuerecundia.Sic sine cauda perseuerantie non audebit aliquis coram deo in die iudicij apparere. Itē qui nauigant per mare propterventū contrariuz non dimittunt nauigare. sz cōtra ventuz perseueranter laborāt donec ad portum veniāt. Canis venaticus sequit leporez p spinas ꝛ tribulos donec apprehēdat. Sic nos dñi.i. cor.ix.Sic currite vt ꝑprehēdatis.

De presumptione.c.xcii.

Presumptio est timenda qr ē occasio ruine.dñs ei pmittit alī viros sctōs in aliqō manifestū ꝛ mortale pctm̄ cadere:ne ō se presumāt.Aug⁹. Audeo dicere vnū eē vtile cadere i aliqō manifestū ꝛ aptuz pctm̄ vñ sibi displiceant qui iā sibi placendo ceciderūt.Exemplus de petro q̄ vili⁹ cecidit qr ꝑceteris ꝑsumpsit qñ dixit. Si oz me mori tecū nō te negabo.M.xxiij.Aug⁹.vbi dixistis sufficienter ibi defecistis.ꝛ vbi tibi placuisti ibi pisti. Itē magna ostē dit fatuitas ꝑsumētis de se exēplis viroꝝ fortiū q̄ legunt corruisse. vt dō salomonis.sāsonis.gg. dō cadēte nemo supbiat.Aug⁹.Multum in frenis est qui illuc ire ꝓtendit.vbi multos corruisse videt. Si homo nō potest vincere leuē temptationē.nec sustinere modicum verbuz.qua temeritate ergo magna presumit qui modica non potest ꝓuer.xviiij.Sapiens timet ꝛ declinat amat.stult⁹ transilit ꝛ ꝓfidit Magna ꝫ fatuitas ꝑsumentis.q ꝑsumpsit exire a pctō qñ voluerit.cum tñ a casu i peccata mō caruere nō possit.Ecclē.xxix. Repentina perditio nequissima mltos pdit.hō possit⁹ a deo i paradiso terrestri vbi stare nō potuit.quō ꝫ i paradiso celesti suis se viribus ponere presumit Jud.v i. Presumentes de se.et de sua virtute gulantes humilias.

De prodigalitate.c.xciii.

Prodigalitas auffert homi sua.in tribus casibus videt homo perdere sua. Videlz. Qñ vasi pleno ponit.
Qñ pro nichilo tribuit.
Quando vasi fracto infundit.
¶ Primo prodigus in vase pleno ponit qñ diuitibus donat.psper hñtibus dare nihil aliō ē q̄ sua pdere. vñ luc. xiiij.Cum facis conuiuium voca pauperes cecos. claudos qō nō hñt qō tribuāt tibi.Sz eō ꝑdig⁹ pascit dyabluz pascēdo diuites peccatores. Reputat honorē qō ē dedec⁹.s. pascere porcos. gulosos.et luxuriosos.Sz dedecus reputat reficere deuz in pauperes suos et qō substrahit ori dei.ponit i ore porci vel dyaboli.Luc.xv.Adhesitvni ciuiuz scilz filius prodigus.qui misit illum in villam vt pasceret porcos.Itē ipsi sunt oues dyaboli. qr singulis annis dyabol⁹ eos spoliat dando vestes eoꝝ mēbris suis ystrionib⁹ꝝ pctōribus ¶ Scdo ꝑ nichilo tribuit qñ pro vana gloria dat.q nihil est.Jo.viij. Si ego glorifico metipsuz gloria mea nichil ē Sicut aliquis nō ōr larg⁹ si vent⁹ palliuz suū auffert nullo arbores dicunt liberales si ventus fructum eaꝝ excutiat. Sic ꝑdig⁹ nō ōr larg⁹ qr sua nō confert.Sz vent⁹ vanitatis et.auffert Osee.xij. Effraym.i.diues pascit ventum et sequitur estum.Idē ventuz seminant.et turbinem metent. scz pene eterne.¶ Tertio vasi fracto infundit. qñ dat hystrionibus et male viuentibus.Eccle.xij. Bñ fac humili.ꝛ ne dederis impio. Iste est similis aranee.q̄ texendo se euiscerat vt muscas capiat Sic prodigus se euiscerat dando sua vt muscas.i.venenosas laudes capiat ysa.lxi.Telas aranearum texuerunt. que nichil eis profuit.

De pigritia.ca.xciiii.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

DIgritia habet multos defectus. vnde multa mala sequunt hoiez pigruz. scz.

Defectꝰ bone operatõis.
Inconstantia voluntatis.
Amor voluptatis.
Timor pusillanimitatis.
Negligentia in negotijs.
Priuatio premiationis.

¶ Primuz maluz qꝫ sequitur homiez pigruz est desidia ꝛ defectus bone operatiõis. puer. xxvi. Abscõdit piger manꝰ suas sub ascella. et laborat si ad os suũ eas cõuerterit. Idē. xxi. Desideria occidunt pigruz noluerũt quicqꝫ manus eiꝰ opari. tota die ꝯcupiscit et desiderat. Hõ piger similis est castro mlt̃oruz dominoruz. inter ꝗs ille ꝗ remissus est totũ amittit. altꝰ paulatī aufert sibi ius suũ. Sic si sp̃s remissus fuerit caro ꝗ aduersus sp̃z ꝯcupiscit. cotidie aliqd ꝯ ipsum acquirit. puer. xxi. Manus fortium dñabitur. q aũt remissa ẽ tributis serutet. ¶ Scõz ẽ inconstantia voluntatis. puer. xiij. Vult et nõ vult piger. Talis ligatus est vinculis stupeis. imo ẽt nulł. sed sola desidia ligat eum. puer. xxvij. Sicut hostiuz vertitur in cardine suo. sic piger in lectulo suo. non potest exire. sz tenetur a cerui cali. ¶ Tertium est amor voluptatis. pũ. xxi. Desideria occidũt pigruz. Sic agri pferũt spias ꝛ tribłos. et herbas inutiles si ī pace dimittũr. nisi fossi ꝛ purgati sepe fuerint. ꝛ bonis semiꝫ semi nati. Sic homo spinas et tribulos viciozum generat nisi occupetur vtilibꝰ laboribus. B. Hec est maledictio ade. vt in agro corporis ꝛ cordis nostri nociua et inutilia gratuito et passim prouenīt. vtilia vero et necessaria cũ labore. puer. xxiiij. Per agrum pigri hois transiui ꝛ pervineaz stulti. ꝛ ecce totũ repleuerunt vrtice. et operuerũt superficiem eius spine. id est incentina viciozum carnalium et spiritualium. Tales fructus crescũt in orto hominis pigri. Item aqua et vestis exquiete corrumpuntur. Poeta. Et capiunt vicium ni moueantur aque.
¶ Quartum est pusillanimitatis. pũ. xvij. Pigrum deicit timor. Si bñ rescpicerem⁹ ꝗt ꝗtis laboribꝰ et cruciatibus cotidianis mali merenť cruciatũ eternũ. satis cõfundi possem⁹. q adeo pigri sumꝰ laborare pro regno eterno Au. Si possemꝰ hoies excitare. ꝛ cũ eis excitari. vt tales essemꝰ amatores vite permanentis quales sunt ipsi vite fugientis. cui dictum est. Nauiga ne moriaris. et distulit cui dictum est labora ne moriaris et pigri fuit leuia iubet deus vt in eternum viuamus. et obedire negligimus. Item multuz posset erubescere ille quem solus timor deicit de equo virtutum qui non est nisi quedam pictura terribilium.
Talis vincitur ab hoste qui nondum est. nec etiam forsitan futurus est. Se. Ad tibi precipio ne sis miser ante tempus cum illa que velud eminentia expauisti. forsitan nunqꝫ futura sint.
¶ Quintum est negligentia in negotijs alienis. puer. x. Sicut acetum dētibus et fumus oculis. Sic piger hijs qui miserunt eum xxi. Dicit piger leo est in via. in medio platearum occidēdus sum. ¶ Sextum est glorie priuatõnis. vel priuatio premiationis. puer. vi. vsquoqꝫ piger dormis? qñ ꝯsurges Et dicitur. puer. xx. ꝓpter frigus piger arare noluit. mendicabit ergo in estate. et non dabitur ei. ¶ Septimuz est eterne dampnatõnis. M. xxix. Serue male et piger. sciebas quia metto vbi non semino. ꝛ ꝯgrego vbi nõ sperasi. oportuit ꝫ te ꝯmittē pecuniam meā nummularis. Et sequitur. Inutilem seruum eicite in tenebras exteriores. Ibi erit fletus. et stridor dentium.

De prouidentia. c. xcv.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

PRouidentia valet ad multa Sed ſpecialiter ad duo. Ad temptationem aduerſoruz ſuſtinendam. Et ad vitam perpetuā acquirendam. ¶ Primo valet prouidentia ad temptationez et tribulationem aduerſorum ſuſtinendaz gg. Hoſtis calidus tanto liberius pectus percutit. qto nudum a prouidentie lorica deprehendit. et tanto quiſq; minus aduerſitate premitur qto ꝯ illā preſciendo paratus inuenitur. Minus ei iacula feriunt q̄ ꝓuidentur ꝛc. Sene. Tunc per rationez recte viues ſi omnia extimes et ꝓpenſes. Idem Si prudens eſſe cupis. futura intēde proſpice. et que poſſunt contingere animo tuo cuncta propone. Nichil tibi ſubitum ſit. ſed totuz ante conſpicies ¶ Secundo valet advitam perpetuaz acquirendam. Si pro ſuſtentatione vitevnius anni tam ſollicite prouidet ſibi homo in eſtate. quare de vita eterna in qua ſemper victurus eſt non ꝓuidet in vita iſta Deut. iiij. Utinaz ſaperent et intelligerent. ac nouiſſima prouiderent. Si homo non poteſt habere victum temporalem ſine magna ꝓuidētia ꝛ ſollitudie. quō ē ita fatuus q̄ putet ſe habere eternam et beatam vitam ſine ꝓuidentia ꝛ labore. Criſo. Eſcam corporis ſi ſollicitus non fueris non habebis. iuſticiam vero ſi ſollicitus nō fueris habebis. Que ergo dementia ē nō eē ſollicit⁹ de eo qđ niſi ſollicit⁹ fueris ꝓdes: et eē ſollicitū de eo q̄ ſi ſollicit⁹ fūis apꝓhēdes. Itē ſi hō deberz ire vltra mare. ſie reditu ꝓuideret ſibi longe ante ꝺ nccīs vie. de qbus ibi viueret. et forſitā portaret ſecum quicquid hre poſſet. Et tamē miſer hō cito receſſurus de mūdo iſto ſine reditu. ꝛ ignorat diem. ꝛ nō ꝓuidet ſibi de quo viuat ī futuro. qđ ꝛ anima faciūt vt formica. ꝓuer. vi. vade ad formicā o piger ꝛc. Exēplū. In quadam terra erat quolibet anno rex nouus ꝛ poſt annum mittebatur in exiliuz mūdus. Sed quidam ſapiēs cum vno anno fuiſſet rex factus prouidit ſibi in illo anno et miſit illuc. i. in inſula quadaz vbi debebat exulari quicquid hre poterat ꝛ cum annus regni ſui finitus eēt. recept⁹ ē honorifice in exilio. aliis nudis ꝛ miſeriis remanentibus q̄ nō prouiderunt ſibi.

De ꝓpatōe. c. xcvi.

REparatio eſt bona hoī. qz valet ad quinq;. Solent homines preparari.

Ad defendendum.
Ad ſcrutendum.
Ad recipiendum.
Ad computandum.
Adiuuandum.

¶ Primo ꝓparāt ſe hoies ad ꝺfendēdū vt obſeſſi in caſtro. Obſeſſi enim cum caſtruz defēdere nituntur faciunt iſta tria. ſ.

Auxilium dñi inuocant.
Muros in circuitu hedificant.
Et aditus hoſtibus claudunt.

¶ Primo auxilium domini inuocant ſic et nos in veſtrum adiutorium ꝓtra malignos hoſtes auxilium dei ꝛ ſctōꝝ implorare debemus. Jhe. x. Jta. ꝛ prepara te ad bellum. Jta viriliter reſiſtendo dyabolo. non tradas caſtrū dñi tui ſine eius licentia. ſed ꝓpara te ad bellū dei ꝛ ſctōꝝ auxiliū iplorādo. Jtez q̄ obſident mittūt nūcios ad dñz. ꝛ ad amicos. vt veniant in auxilium ſibi. ꝑs. cxx. Leuaui oculos meos in mōtes i. ad ſanctos vnde veniet auxiliuz michi. Qđ figuratur in li. R. iiij viri iabes miſerunt ad vniuerſos terminos iſrael pro ſuccurſu. Iſti nūcij ſunt orationes. ꝑs. Intret oratio mea in ꝓſpectu. t. glo. Mira virtus ponitur orōnisque. q. quidā nuncius ad deum vadit. ꝛ mandatū ꝓperagit. quo caro peruenire neq;t. Secōo muros. ſ. virtutum in circuitu ꝓſtruūt. Sicut enī muri īgreſſum et impetum hoſtium impediunt

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Sic virtutes vicijs obsistunt.largitas enim non permittit ꝙ auaricia ingrediatur.Castitas prohibet luxuriaz huī litas superbiam.ꝛ sic de alijs. Jdeo Jud.x.Filij israel circundederūt murisvicos suos in preparatione pugne ꝺtra holofernē. Et nota.ꝙ si ruptura sit in muro.ꝑz aditus hostibus.Sic si habeāt multa opera virtutum.ꝛ deficiatvna.hñt aditus hostes tui.vt te capiant ꝛ occidant.Job.vi.Quasi rupto muroꝛ aperta ianua irruerunt super me.¶ Tertio aditus hostium claudūt hostia per q̄ solent hostes intrare sunt quinqꝫ sensus corporis . Claude ergo fenestras istas.quia per ipsas moꝛs intrat ad aīam.Jud.v.Nunciatū ē holoferni ꝙ filij israel proparent se ad resistenduz.ac mōtiū lacrima ꝺcluserunt holofernes ꝺyabolū significat·q̄ cotiꝺie aīas nr̄as impugnatvt eas acquirat.ꝺtra quem preparare nos debem⁹ sicut ꝺicitur.Ecclesiastici·ij.Fili accedens ad seruitutem ꝺei.sta in iusticia ꝛ timoꝛe.ꝛ prepara aīaz tuam ad temptationem.ꝛ ꝺe prime coꝛ tuum ꝛ sustine. Jn hac auctoritate

Consolamur. ¶ Cousolamur
Erudimur. cum nos filios
Et mouemur. vocat.Non mo

dica consolatio esset pauperi ꝺe bassogñe si rex adoptaret eū in filiū ꝛ heredē.ꝙ facit ꝺñs qñ ꝺat pctōꝛi ꝙ recedat a peccato ꝛ efficiatur filius ꝺei p gr̄az ro.cvtij.Si aūt filij ꝛ heredes.¶ Scꝺo erudimur illi.ad seruitutem ꝺei accedes. Jn hoc ꝺocemur ꝙ ꝺyabolus impugnat eos qui ꝺeo seruiunt.et ꝺyabolum ꝺeserunt.vt pharo filios israel fugiendo persecutus est.glo. Qui ab ille cebꝛis mundi vult astinere. et in christo pie viuere persecutionem patitur.ꝺum enim ꝺiuino seruitio astrigit se preparat bellum ꝺyaboli contra se excitat.Sicut rex sibi subditos non impugnat.sed aduersarios. ¶ Tertio mouemur ne cadamus ꝺe equo virtuz.ibi.sta in timoꝛe ꝛ iusticia.Ro.viij Qui se exstimat ire videat ne cadat. Sequitur.Deprime coꝛ tuū ꝙ huīlitatem.quia humilitas liberat.ꝛ sustine per pacientiam. qꝛ raꝺix virtutum et custos est pacia.¶ Secundo ꝺebemus nos preparare ad seruiendū.sicut ministrantes ꝺe cibo coram magnatibus Jsti enim se preparant vt ꝺecenter et honeste seruiant.Sic qui ꝺeo seruire ꝺesiꝺerat se preparare vt ꝺecenter seruiat.ꝺeus enim sanctus ꝛ mondus est Jdeo vult habere sanctos et mundos seruos.Leuiter.ij .Sancti eritis qm̄ ego sanctus suz.Jdeo.i.P.vi.p̄parate coꝛda vestra ꝺño p cōscientie puritatem.vel purgationez.ꝛ seruite illi soli hic nota quō ꝺebemus ꝺeo seruire.

Deligenter. ¶ Primo diligen
Libenter. ter illi preparate.
Reuerenter. Seruus diligēs
Et singulariter. semper ē parat⁹ mandata sui ꝺomini aꝺimplere . ps. cxviij.Paratus sū ꝛ nō sū turbat⁹ ꝛc. ¶ Libenter ibi. Coꝛda vestra. quia q̄ non ꝺe coꝛde Sed inuite impendit nō placet ꝺeo.pal.xxviij.Seruite ꝺño coꝛ de perfecto ꝛ animovoluntario quia coacta seruicia nō placēt ꝺeo.¶ tertio reuerent illi ꝺño.Si ei cū tāto timoꝛe ꝛ reuerentia seruitur ꝺñis terrenis ꝓpter eoꝝ potentiā ꝛ ꝺignitatē. q̄ꝫtomagis ꝺeo que ē rex regū.ꝛ ꝺñs ꝺñantiū. ps.ij.Seruite ꝺomino in timoꝛe.ꝛc. ¶ Quarto singulariter.ibi illi soli qꝛ solus sibi seruientibus remunerat. Non vult habere seruos ad medietatez.i.Coꝛ.vi.Jn omnibus exhibeam⁹ nos metipsos sicut ꝺei ministros.non carnis.non mundi. non ꝺyaboli. sed ꝺei.Mathei.vij·Nemo potest ꝺuob⁹ ꝺominis seruire. ¶ Tertio ꝺebemus nos preparare ad recipiendum Recepturi enim principē suū preparant se et hospicium mundificant.gregorius.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Si domum nostram quisq; diues ac prepotens amicus intraret omni festi natione tota domus mundaretur ne= quid fortasse esset q; oculos intrantis amici offenderet. Tergat ergo sordes prauí operis: qui deo preparat domū mēti. Eccle. ij. Qui timēt dñm p̄parabūt corda sua. ⁊ in conspectu illius fuant aīas. suas R. de hoc capitulo de mun= dicia cordis. ¶ Quarto debemus nos preparare ad computanduz. i. ad rat i onem reddendam de bonis nobis cō missis. Amos. iiij Preparare in ec cursum dei tui israel. Solet dici. Qui est garnitus non timet. Garnitus secu rus expectat aduentum domini sui. Ideo fatue virgines quia non fuerūt parate nec munite adeo turpiter sunt repulse. parate vero honorifice sunt re cepte. M. xxv. Ideo ⁊ vos estote para ti. quia qua hora nō putatis filius ho= minis veniet. s. ad iudicium. veniet au tem ad tria. s.

Ad computandum.
Ad perscrutandum.
Ad pugnandum

¶ Primo ad cōputandū q; bōa nobis p̄missa dissipauimus. vt vilic? iiq̄tatis Luce. xvi. Cui dictum est. Redde ratō nem villicationis tue. M. xxix. Tunc tēporis veniet dñs illoz̄ suoz̄. ⁊ ponet rationē cū eis. p̄para ergo te ī occursū dei tui per tui examīationē ante iudi ciū. Ecc xviij. Añ iudiciū para iustiaz tibi. i. bona opera que p̄ te respōdeāt in iuditio. ⁊. ita. añ iudiciuz interroga te ip̄z. ¶ Scdo veniet ad scrutandū q; peccata nostra abscōdim? Sophō. p̄mo Scrutabor ierl'm in lucernis pctā enī q̄ modo sunt abscondita manifestabū tur ⁊ merces fardelloz̄ ī nūdinis Cor. xi. veniet dñs q̄ ⁊ illūinabit abscōdita tenebraz̄. ⁊ manifestabit consilia cor= dium. ⁊ ideo prepara te per p̄fessionez peccata deponendo. Sicut latro extra domum furtum probicit ne cum eo ī ueniat̄ p̄s. xcliij. ¶ Preoccupem? faciez eius ⁊c. ¶ Tertio veniet ad pugnandū p̄tra pctōres. q; mādata transgressi sūt Apoc. pugnabo cū illis in gladio oris mei pugnabit etiā cū illo orbis t̄rarū p̄tra insensatos. vt dr̄ in libro. sap̄. Nō restat g̃ nisi pacē facere cū illo. Lu. ix. Quis rex itur? facer̄ bellū aduersus alium regez. et. i. Rogat ea que pacis sunt q; ei resistere non potest. sic ⁊ nos faciam?. ¶ Quīto debem? nos p̄para re ad adiuuandū. ituri eī ad curiā ma gnā ornāt se⁊ p̄parāt diligēter. sic nos qui vocati sumus ad curiaz celi meri= to nos p̄parare debemus vt honorifi= ce recipiamur. apoc. xx. Venerunt nu= ptie agni ⁊ vxor eius preparauit se. nu ptie iste applicant̄ btā vita. ī ītroductōe sponse ad sponsum solent fieri p̄uiuia ⁊ festa magna. Sic erit in p̄iunctione christi ⁊ eccle post iudicium. q̄ figura tur. hester. i. vt dicitur q; rex assuerus fussit preparari conuiuium pro p̄iunc tiōe ⁊ nuptijs. Hest. Tunc dabit spon= sus sponse nouas robas. quando cor= ruptibiles hoc induet corruptionem ⁊ mortale hoc īmortalitatem Et nota q; tripliciter oportet hoīez preparare ad nuptias istas. s. vt sit.

Caritas in corde.	Ad nuptias cor
Pñia in corpore.	porales tria ge=
Largitas in opatione.	nera hoīz solēt

recipi ad nuptiarum honorem ⁊ deco rem. s.

Bene induti.	¶ Primo bene
Diuites.	induti. q; ribal=
Et curiales.	di a curijs p̄nci=

pū expelluntur. Hest. iiij. Nō erat lict tum sacco indutū intrare aulaz regis assueri sic nō hīs vestē nuptialez. i. ca ritatē electus est a nuptijs xp̄i. M. xix ¶ Scdo diuites recipiunt. q; soluūt p̄ ciuz sedis sue. abij non. Sic ad consor tiū beate vite q̄ hic trib'atōes ⁊ āgusti as persoluerunt. i. sustinuerunt pro p̄ cio. Luc. xx. Vos estis qui permās̄istis

(c) 2006 Ministerio de Cultura

mecum intribulationibus meis.ꝛ ego dis.uo.reg.sic dis.pater. michi.reg.vt cõme.ꝛ bi.sup mẽ.i regno meo.¶ Ter tio largi ꝛ curiales solent ad curias.ꝛ ad festa vocari auari non. Sic miseri cordes .quia christum in pauperibus refecerũt.a christo digni sunt vocari ad nuptias celi Ma.xxv.Uenite bñdicti patris mei percipite regnum.ꝛ i.Esu riui enim.ꝛc.

De pbatõe.c.xcvii.

PRobare solẽt hoies multa q̃ probatõe indigent.Mã sicut probatur peccunia vtrum sit bona vel falsa. Sic deus vult probare illos quibus daturus est regnũ mltis modis.scilicet.

In fide vtrum sit constans.
In tribulatione vtrum sit paciens.
In terpretatione vtrum sit obediens.
In verbo vtrum sit sapiens.
In opere vtrum sit compaciens.
In conuersatione vtrum sit placens.

¶ Primo igitur probatur homo per fidem.Sicut clericus qñ debet recipi ad ordinem vel beneficium.ij.Cor.vlt Uos metipsos temptate si estis in fide ipsi vos probate in operibus.quia ꝛ fides sine operibus mortua ẽ. i.pe.i. Probatio vestre fidei multo preciosior sit auro qđ per ignem probat.i. fides vestra per tẽptationẽ pbata et examinata preciosior sit auro Sicut enim aurum in fornace examinatur probatum foras cuius sit fulgoris apparet ita fideliuz constantia inter pressuras cõtemptibilis videtur. Sed finito certamine in iudicio q̃te sit glorie ostenditur.¶ Secundo probatur hõ intribulatione vtrum sit paciens sicut auruz probatur in fornace ignis.Sap.iij. Tanq̃ aurum in fornace proba. elec. dominus Job.xxviij.Probauit me.q. aurum qđ per ignem transit.glo.quedam pacientia sanctorum auro comparatur.quia sicut in metallis nichil precioso auro.ita hic apud deuz.omni laude dignissima. Idco. Jac.xiij. Probabo eos sicut probatur aurum Qui autem in tribulatione deficiunt aurum non sunt.nec argentum. Sed esvel plumbum.moneta que falso sonat.vt es.vel plicat sub digito vt plũbum non recipitur.sed cassatur. Jhevi.Argentum reprobum vocate illos vt falsaz monetaz ecõtra dr in ps.xvi Probasti cor meum ꝛ visitasti nocte. igne me exa.ꝛ non.Ecclesiastici.ij. Igne probatur argentum et aurum . hominesvero receptibiles.i.digni sũt vt recipiatur in camino humiliationis.i.tribulationis.que animam humiliat ne cadat per superbiam.Eccle. vi.Uasa figuli probat fornax.et hoies iustos temptatio tribulationis. Olla vacua ad ignem posita crepat. plena non.Sic homo vacuus gratia crepat per impacientiam.¶ Tertio probatur per temptationem vtrum sit obediẽs ps.lxxx. Probaui te apud aquam contradictionis.glo.apud populũ ptradicentẽ tibi.Qui enim graditur via dñi mltos hz ꝺictores.detractores.insultores Sic probauit deus abrahaz.geñ. xij.Temptauit deus abraham ꝛ dixit ad eum. Tolle filium . tuuz vnigenitũ.ꝛc. tho.xij.Quia accept? eras deo.necesse fuit vt temptatio probarz te.Sicut probatur miles in torneamẽto.Aug?.Temptaris vt proberis.ps. xxv. Proba me dñs ꝛ tempta me. Qz beatus vir qui suffert temptationem ꝛc.Jac.i.Temptaris vt qui nesciebas te.a teipso inuenias Ecclesiastici. Qui non est temptatus nescit quid sit i.seipsum non nouit.grego.Cum temptamur ad dei iudicium recurrere debemus.et maiores laudes referre q̃ pulsatifuerimus nos noluimus ps. cxxxviij. Proba me dñe ꝛ scito cor meum.i.fac me nosse.Item tempta vt exercearis.vt miles in tornesamento.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

badek eniz miles christi torneamentuz contra mundum.carnem . et dyabolū Job.i. Caldei id est demones fecerunt tres turrinas ꝛ in vaserunt camelos.i.fortiores ꝛ perfectiores ꝛ perfectiores.p̄s.cxviij.Seruꝰ tuꝰ exercebatur in tuis iustificationibus.i.temptationibꝰ.¶ Quarto pverbavtrū sit sapiens.Sicut porcus probatur in lingua vtrum sit sanus vel non. Non dicitur porcus sanus qui habet grana i linguaSic nec homo qui habet mala verba.s. Murmurationis. detractionis.adulationis. Murmuratiōis.gre. Qualis quisq; apud se lateat illata. contumelia probat.Sap̄.ij.Contumelia ꝛ tormento interrogemus cum.et probamus pacientiam eius Detractionis.Jo.In verboꝝ p̄derepbaꝰ ꝯsistit vite humane.Adulationis.prouer. xviij.Sicut probatur in consolatorio argentum.ꝛ in fornace aurum. Sic probatur homo in ore laudantium ¶ Quinto per opera vtrum sit compaciens.Sicut probatur arbor esse bona vel mala ex fructu.Mathei.vij. Arbor bona bonos fructus facit.ꝛc. Ecclesiastici. Samuel in filijs probatus es.i.in operibus.Sap̄.iiij.Filij qui nascentur testes sunt nequicie aduersus parentes id est opera operarios accusabunt.in die iudicij. Jo.ix. Me oportet operari opera patris mei.opera enim que ego facio ipsa testimonium perhibent de me.Jo.dicitur.thi.secundo.Sollicite curate ipsum probabilem deo exibere operarium. ¶ Sexto probatur per conuersationē vtruz sit placeat.Sic p̄batur hō ex habitu vel facie.Eccles̄i.xix. Ex risu cognoscitur vir.ꝛ ab occursu faciei cognoscitur sensatus ab insensato.homo congnoscitur si sit bone ꝛ scientie et modeste conuersatōis. ꝛ vite.vel ꝯuerso.Eccles̄i.viij.Sapia id ẽ vita hominis lucet in vultu eius. Eccles̄i.x Amictus corporis.ꝛ cisus dentiu m.ꝛ incessus homis:ante nunciāt de illo.Jdeo deut.i.Date exuobis viros prudentes et non ignaros.quorū cōuersatio sit probata in tribubus vestris.

Quod querendus est deus. ca.xcviii

Querunt deū mlti ꝛ non iueniūt.et hoc qr non querunt. Sicut debent.

Quando debent

Ubi debent. Tria ḡ sunt h̄ ꝓsideranda.s.quō quer̄dꝰ est deus. Q̄n et vbi.de quo nota qr querendus est. Lacrimabiliter. Diligenter. Perseverank. ¶Primo lacrimabiliter.sicut mulier q̄rit filium amissū.Luc.ij.Ego et pater tuꝰ dolentes querebamus te.B. O bone thesu quomō in gaudio te inueniam quando mater dolens vix inuenit. Scdo querēdus ē diligenk. Si homo ita diligenter dm̄ quereret. sicut q̄rit acum.vel obolum.forte ꝯueniret.Luc xv.Que mulier si perdiderit dragmā vnā.nōne accendit lucernā et euertit domū.ꝛ querit diligenter donec inueniat:Deut.iiij. Si quesieris dm̄ dm̄ tuum ꝯuenies eum:si tamen toto corde q̄sieris eum.Magna stulticia hoiz qui querunt cum magno labore ꝛ sollicitudine q̄ vix vel nūq̄ possunt inueniri.ꝛ non querunt q̄ cito inueniūtur Tēporalia vix ꝯueniunk q̄sita. Ecclesiastici.xi.Si secutus fueris.s. tēporalia. non ap̄hendes.celestia vero si q̄sieris statim ꝯuenies.Math.xvij.Qīs qui querit ꝯueniet.Querite et ꝯuenietis. Jtem stultus dz reputari infirmꝰ qui non vult q̄rere medicinā vel sanitatem et morik.ꝛ si q̄reret inueniret ꝛ viueret.Sic infirmus spiritualik. Sicut scriptum est. Querite dm̄ et viuet anima vestra. Ecōuerso dicitur. Ro.xv. Siquis non quesierit dm̄

(c) 2006 Ministerio de Cultura

morieꝝ. ¶ Tertio querendus ē pseue
ranter.ysa.xxi. Venit nox ⁊ mane si q̄
ritis q̄rite.i.si q̄ritis in die ꝓsperitat̄
q̄rite in nocte aduersitatis.ps.ciiij
q̄rite faciē ei⁹ sp. q⁊ sp ei⁹ auxilio ꝺoi-
getis.cāt.iij.circuibo citatē ⁊c.Surgā
delectulo carnalium voluptatum q̄rā
per totum mundum publice ⁊ priuati
si forte inueniam q̄m diligit aīa mea.i.
deus meus quē diligo tota mente ⁊.i.
Paululum cū per transisse.inueni q̄m
diligit aīa mea. Inuentū tenui nec di
mitam.i.ardentissima fide. ⁊ dilectōe
ei atheſi Sꝫ non inueniꝝ deus aquerē
tibus·q⁊ non querunt eus tempore cō
gruo. Tempus autem ꝯgruum ē vita
presens.ysa.li. Querite dominū dum
inueniri potest.i.dum viuitis. Tem-
pus enim querendi deum congruū ē.
Dum dies est. Primo dū di
Dum presens ē es est ergo q̄
Dum misericors ē. ramus eū. q⁊
vir aliquis de nocte inueniri potest.
Cant.iij. Per noctes.s.culpe et ign o
rancie.vel mortis quesiui .quem di-
ligit anima mea quesiui eum ⁊ non
inuenī. Moli ergo expectare q̄rere do
minū vsq; adnoctem culpe vel mortis
Sicut faciunt multi de quibus dicit.
Jo.viij. Ego vado ⁊ queritis me.⁊ in
peccato vestro moriemini. Sꝫ sicut il-
le .Josias dequo dicit.ij .perak.xxxiij.
Cum ad huc puer eēt cepit q̄rere dn̄z
q⁊ ꝺr in ꝓuer. Qui mane vigilauerit
ad me.inueniet me.mane.s.iuuētutis
Scdo dum est ꝓpe est deus querēd⁹
et presens.ysa.lx. Querite dn̄m dum
inueniri potest.inuocate eum dum ꝓ
pe est.pulsat enim ad hostium cordis
non oꝫ eum multum longe querere.
Apoca.iij. Ego sto ad hostium et pul
so aperi ei ergo citone forte declinet
et recedat et non possis eum inuenire
cum sponsa que dicit.Cant.v·Vos di
lecti mei pulsantis.aperi michi sorꝛ
mea.Amica mea·Sequitur. Spolia-
ui me tunica mea.⁊c. Paulo post seq̄
tur. Surrexi vt aperiez dilecto meo.
at ille declinauerat. atq; transierat. q̄
sui illum et non inueni.vocaui et nō
respōdit michi. Nec mirum q⁊ ad ho-
stium tuum pulsauerat.⁊ noluisti ap
re. Ideo dicit.Jo.vi. Adhuc modicuz
tempus vobiscuz sum.q̄ritis me. ⁊ nō
inuenietis.et vbi sum ego vos nō po
testis venire. Tertio tempus querēdi
dn̄m est.dum misericors est.i.dum va
cat negocijs nostris. Qui habet nego
cium ad regem obseruat tempus q̄n
possit inuenire illum placatum. Nūc
est tēpus miserēdi. nūc oīs q̄ pie q̄rit
querit inuenit. Sꝫ cum acceperit tēpꝰ
vt iusticias iudicet. non erit tempus
mie sꝫ iusticie. Nunc ergo est tempus
requirendi deum.nunc ē tempus mi
sericordie. Osee.x. Tempus requi-
rendi dn̄m cū venerit qui docebit nos
iusticiam. Luc.xiij. Contendite intra-
re per angustam portā. q⁊ dico vobis
q⁊ multi querent intrare et non pote-
runt Sicut illi qui conuertunt aduer
peram cum fatuis virginibus. Mat.
xxv. Domine dn̄e aperi nobis ⁊c. Itez
stultus est infirmus qui expectat que-
rere medicinam q̄n iam non potest cō
ualescere. Jo.vij. Queretis me et nō
inuenietis.q⁊ nimis tarde q̄ritis.sicut
fatue virgines.ꝓuer.i. Mane cōsur-
gent ad me.et non inuenient me

Item non venit.

Adelicioſis. Quia nō q̄ritur
Acupidis. vbi ipse est.nō eniz
Aptgris. inuenit in terra sua
inter viuentium.vt dicit.xxxij. Sꝫ in
deserto.Ysa.xliij.ps.lxij. Interra de
serta in via et in aquosa.sine humore
delitiaruz.sic in sancto.i.i deserto ap-
parui tibi. Item nō inuenit acupidis
in diuicijs temporalibus Osee.
quinto In gregibus suis et in armē
tis seurgent ad querendum dominū.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

et non inuenient ablat⁹ est ab eis. Sz vbi venitur. In presepio pannis inuolutus pauperibus. Luc.ij. Inuenietis eum in presepio ⁊c. Item nō inuenitur a pigris in lectulo carnalitatis⁊ lasciuie. Cank.iij. In lectulo meo per ctes quesiui quem diligit anima mea quesiui illum et non inueni. Sed inuenitur in templo non in chorea vel i foro. Sed inuenitur in templo. non in chorea vel in foro. Sed in medio doctorum. sz inuenitur in orationibus in templo. puer. xviij. Qui mane vigilauerit ad me inueniet me. Et nō inuenitur inter cognatos et notos. Luc.ij. Nō inuenerunt eum. ⁊c. regressi sunt in iherusalem. et ibi inuenerunt eum non cum pueris choreas ducendo. nō in taberna bibendo. non in platea ludendo. non in foro merces vendendo nec secularia tractando in medio doctorū. audiendo et interrogando. Sic qui deuz querit. et inter cognatos. et temporalibus rebus non ūueniet. querat eum in iherusalem .i. in claustro religiosorum. vbi cōmuntier desit sermo. Cank.iij. Paululum cuz per trā sissem eos. s. notos et temporalia cuncta inueni quez diligit anima mea. tenui eum. nec dimittam.

De religione ca. xcix.

Religiosus vir debet eē mo² tuus mundo. vt viuat deo. Col. iij. Mortui estis et vita nostra abscondita est cuz christo in deo. Unde sicut mortuus in sepulcro absconditur. sic religiosus in claustro. Sicut docet domin⁹ p[illegible]ysa. xxvi. Uade ppls me⁹. intra in cubicka tua. i. claustro claude hostia tua super te. id est [illegible]sus corporis. In periculo ē thesaurus vbi omnia hostia sunt aperta. Item nunquid monachum claustralem se dz reputare vilē cui⁹ pedes sunt cotidie in foro. vt dicit puer. vij. De muliere garrula vaga quietis inpaciente. nec valente in domo consistere pedibus suis. i. cogitationes et affectiones per strepere nō cessat i mū do. cuius anima facta est. q. forum rerum venalium. Sic benadab concessit. achab. iij. R. Fac tibi plateas in damascho ⁊ forum rerum venalium. sicut fecit pater meus in samaria. Sic multi cōcedunt dyabolo vt aīa sua sit foruz reruz venaliuz qr nō cogitāt nec attendunt nisi temporalia. Isti exierunt corpore de mundo. sed remanent mente. Corpus est in choro. sed cor in foro. Isti significantur per vxorem loth q̄ post exitum de sodomis retro respiciēs versa est instatuā sal. Ge. xix. Statua autē similitudinez hz homis non virtutez. Sic tales similitudinez habent monachi scōm meritum non scundum veritarem. vnde. i. R. xix. Muncij saul credētes inuenire dauid in lecto. i. monachum cum in claustro non inuenerunt nisi statuam. et pellez capre. i. habitum monacalem. Similiter petrus ⁊ iohānes credētes inuenire xp̄m in sepulchro. nō inuenerūt nisi sudariū. Itē debet eē mortu⁹ mundo. vt sicut corp⁹ mortui iacet in terra. sed spūs ē i celo. Sic religiosus si in terris est corpore. in celo dz eē mē te. Phi. iij. Nostra conuersatio i cel̄ ē. Aues q̄ circa terrā volitant citi⁹ capiū tur q̄. ille q̄ in altū volant puer. p̄mo. Frustra iacitur rethe ante oculos pennatorum. glo. laqueos dyaboli facile euadit in terris qui oculos hz semp i celis. Itē sicut anīa mortui separatur a carne sic religiosus debet separari a carnali amore. Si enī hō post mortem ius non habet in propriā vxorem. Ꝯto minus in alienam. Non dicitur bestia mortua que lasciuiam non reliquid. Ap⁹. Qui in carne sunt deo placere non possunt. Et sicut caro mortui consumitur a vermibus in sepulcro. et

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ꝓsumitur auermibus in sepulcro. et spiritus ẽ i celo. Sic iustus per penitenciam ꝓsumit corpus suum in hoc mundo. sꝫ mente est in celo. Job. vij. Suspendium elegit anima mea desiderio eternorum. ⁊ mortem ossa mea in mortificatione carnaliuꝫ desideriorum. Jtem religio facit hominẽ fortẽrem. Si latro videat aliquem homiez solum. in vadit cicius. q̃ si societatem haberet. ⁊ i collegio fortior est vnitas qꝛ mencium et corporum. puer. viij. Frater qui iuuat a fratre. q. citas firma. Jtem ille qui ludit cũ aleis si potest ligare aleas suas cum ligatis. tũc non habet locuꝫ tollendi qui ludit cũ eo. ludus itaq; alearum nobis est cuꝫ dyabolo. liga ergo te q̃tum potest. qꝛ ligata non tollit dyabolus. Si ligas bestiam tuam ne amittas eam. ⁊ qꝛ nõ ligas te tp̃m viculo religionis. qui te amittis solutum. Munquit diligitis magis bestiam tuam q̃ te: Ecclesiastij. Subice collum tuum in vinculis illius Vincula enim illiuſ alligatio salutaris. Jtem mortuus nõ sentit si pũgatur. vel deiciatur: vel eleuek. Sic nec vere mortuus mundo. i. R. xix. Sicut angelus dñi dñs meus. vt nec benedictione nec maledictione moueatur. asinus nec de luto in dignak q̃ portat. nec de thesauro superbit. Sic bonus religiosus nec de humili officio turbak. nec de honorabili supbit. vt possit dicere illud. ps. lxxij. At iumẽtum factus sum apud te. Sꝫ sunt quidam qui ante restringunk inflantur ⁊ turbãtur. multũ. Sicut equus ante cigulak. vel stringitur inflat ventrẽ. ps. c. xviij. Paratus sum et non sum turbatus. ⁊ humiliatus sum vsquec̃q̃. Jtem mortuus omia temporalia relinquit Sic religiosus omẽm proprietatem debet deserere. ⁊ omia corã deo ⁊ frib⁹ reportare ⁊ nichil sibi arrogare. .i. Cor. iij. Quid hẽs q̃ nõ accepisti: ⁊c Et ideo cõsueuerunt dicere vestrum est et non meũ. nõ nisi de peccato põt dicere hõ meuꝫ est. Sꝫ ferre fit contrarium. qꝛ peccatis suis alios associãt. ⁊ bona q̃ adeo sunt sibi soluꝫ appropriã B. Monacho hñti ꝓpriuꝫ negabit deus suum proprium. s. celum vel eternum regnum.

De repetitõne spiritu sancti. capitulo. c.

Repletur aliq̃s spiritus sancti gr̃a. si cor suuꝫ euacuat a vento supbie. ⁊ oĩ immũdicia. Añ qñ aliq̃s vult doli um suũ plere vino ista. facit illud.

Euacuat. ¶ Primo ꝙ euacuat ilLauat. lõ qꝛ sicut dicit. B. Mõ
Ligat. est nisi se infundat gra
Et erigit. tia vbi totum occupat vanitas. vasa ei vacua repleta sunt oleo gr̃e deficiente vase vacuo cessauit oleum. vt dicitur. iij. Rq. Tumor enim infusa repellit. Unde super illud. Aue gratia plena dicit. B. Queris quo merito gratia plena: eo q̃ mentem eius nullum vicium occupauit humanuꝫ quo minus ĩflueret gratie plenitudo ¶ Secundo debet lauari. qꝛ nemo sapiens balsamũ in vase in mundo. poneret. Sic nec deus gratiam suam in corde immundo. B. Balsamũ est gratia dei. vas purissimum requirit. Debet ergo lauari vas cordis aqua lacrimarum in confessione. Omnia enim in confessione lauantur. ysa. i. Lauamini mundi estote. ⁊c. Eze. xvi. Laui te aq̃a. ⁊ mundaui sanguinem tuum ex te. i. pctiñ tuum. et vnxi te oleo gratie. ¶ Tertio debet obstrui et ligari vas cordis. Vas enim quod non habet opericulum et ligaturam desuper immundum erit. Obtura ꝙ sensus tuos ne gratia dei effundak̃ p aliq̃ foramẽ ita sollicite sicut obturas dolia

(c) 2006 Ministerio de Cultura

tua nemiuz effundatur. quia moꝛs intrat per feneſtras.quinqꝫ ſenſuuz.Je. x.Non aperias feneſtras domus vento mortifero.Sicut nec ſenſꝰ tuos malis. Sed oꝛi tuo facito hoſtia et ſeras auribus tuis. Eccleſiaſtici.xxviij.Iſtꝫ vas.ſcilicet coꝛdis debꝫ ligari multis vinculis.Que ſunt.

Timoꝛis religioſitas.
Obedientie pꝛonitas.
Coꝛpoꝛis infirmitas.
Pacis communitas.
Ardoꝛis caritas.

¶Primo vas coꝛdis debet ligari vinculo timoꝛiſ dei.Eccleſiaſtici.i.Timoꝛ deo ſcientie religioſitas.i. coꝛ.religãs ne gratia effundatur.cuſtodiens iuſtꝰ coꝛ.vt ianitoꝛ domum.pucr.viij. Timoꝛ domini odit malum. ¶Secundũ eſt obedientia.Sicut ligat homo beſtiam ſuam ne effugiat.Eze iij.Ecce data ſunt ſuper te vincula obedientie .ſ. diuinoꝛum pꝛeceptoꝛum. et ligabunt te in eis.ſ.pꝛelatisꝫ non egredieris de medio eoꝛum tranſgrediẽdo. vel ſine licentia aliquid faciendo.Eccleſiaſtici vi. Jnice pedez tuũ in compedes illiꝰ et collum tuum intoꝛques illius. ſubice humerum tuum et poꝛta illam. et ne accidieris vinculis in omni animo tuo et attende ad illam et in omnivirtute tua ſerua vias eius. Jnueſtiga illam.et manifeſtabitur tibi. ꝫ continẽs factus ne derelinquas eam. in nouiſſimis enim inuenies requiem in ea.ꝫ conuertet tibi in oblectatione. et erũt tibi compedes eius in pꝛotectionc foꝛtitudinis. et baſe virtutis. et toꝛques eius in ſtola gloꝛie. Decoꝛ enim vite eſt in illa. et vincula illius alligatura ſalutari. ¶Tertiuz eſt coꝛpoꝛis infirmitas. qua ligatur homo vt non poſſit moueri ad peccatum.Eze.iij. Ecce circundedi te vinculis. vt non moueaꝛis.ſcilicet ad peccatum. et non conuertẽs te a latere in latus. donec compleatur dies obſidionis tue.¶Quartum eſt pacis communitas. Eph.iiij. Solliciti ſeruarevnitatem ſpiritus in vinculo pacis. ¶Quintuz eſt ardoꝛis caritas. Col.iij. Super omnia habente caritatem qꝫ eſt vinculum perfectionis. ¶Quarto requiritur.qꝫ ſit exectum per cogitationem ꝫ deſiderium celeſtiuz.Sicut ſalit canis.Et auis nobilis poſt predã collum extendit.Job. xxxix. Nunquid ad pꝛeceptum tuum eleuabitur aquila.et in arduis ponet nidum ſuum.Quattuoꝛ ſunt ſigna repletionis.ſcilicet.

Quando pcuſſum non poteſt ſonare.
Quando non plus poteſt intrare
Quando videtur ſuper effluere.
Mñ palpatur eſt firmus in pondere.

¶Primum ſignuz repletionis. vaſis eſt.ſi percuſſum non reſonet. vt patet in dolio pleno vino hic ẽ ĩ illis.qui ad percuſſionem tribulationis non murmurãt. vt martyres ſancti de quibus dicitur.Non murmur reſonat.nõ querimonia ꝫc.Job.vj. Nũquid mugiet bos cum pꝛeſepe coꝛdis plenitudinez habeꝫ gratie non habet locum mugitus tribulationis.Exemplum de beato ſtephano non reſonante per impacientiam cum lapidaretur quia plenꝰ gratia et foꝛtitudine.Acc.vi.Nota potus vacuus ad ignem crepat. plenus non.Eccleſiaſtici.xxvij.Vaſa figuli pbat foꝛnax.ꝫc. ¶Secundum eſt quando in vas plus non intrat. Sic homo plenus gratia et tempoꝛalia ꝫ carnalia deſpicit.yſa.i.Plenus ſum ſcilicet gratia. Sequitur adipem pinguium. et ſanguinem vitulоꝛum et agnoꝛum et ircoꝛum noluí.hic fuit in beata virgine.Luc.i.Aue gratia plena. B.Delicata eſt diuina conſolatio.nec concedit̃ admittentibus alienam.Ut qui habet bonum vinum non querit aquam fetidam. Pſalmus.lxxvi. Renuit conſolari anima mea ꝫc. Grego.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Mentem quaz ſpiritus ſanctus reple
uerit in amaritudinem terrenoꝝ.
et in dulcedinem eternoꝝz conuertit
¶ Tertiuz eſtvt ſuper effluat. Quãdo
homo per bona opera et verba grati
oſa effluit ad modum fluuij inundã=
tis. Eccl. xxiiij. Qui adiplet. q. eufra=
tes ſenſum. Et nota q ſicut vas ſup
infuſuz effluit circunquaq ita multo
ciens dulcedo infuſa cordi redundat
inſenſus corporales. Nam eufrates
non ſolum ſuum implet alueum. ſed
etiam alienum. quia ſuper effundit
egyptum. Et hic plenitudo eſt in chri
ſto quem legimus plenuz gratie ⁊ ve
ritatis de cuius plenitudĩe omnes ac
cepimus. Dicitur ergo vas plenum
gratia quando redundat deſuper per
verba gratioſa. ex habundantia enim
cordis os loquitur. Non poteſt exire
de vaſe. niſi quod in eo eſt. gg. Spiri=
tus ſanctus eos quos repleuerit de ſe
loquẽtes facit. ¶ Quartum eſt quod
quando palpatur eſt firmum in pon=
dere quia vas plenum non ita moue
tur vel vertitur ſicut vacuum. Sic ho
mo plenus gratia. Exemplum de pe=
tro qui ad vocem ancille motus chri=
ſtum negauit. et poſt plenitudinez ſpi
ritus ſancti crucez ſuſtinuit. Et de be
ata lucia. quam tanto pondere ſpirit⁹
ſanctus fixerat q moueri nõ poterat
nec trahi ad peccatuz. Nota de hoc ca
pitulo de inſtabilitate.

De reſurrectione genera
li. capitulo. ci.

Reſurrectio corporum gene
ralis poteſt ꝓbari tripl̃r.
Auctoritatib⁹. ¶ Nõ
Rationibus. pt ꝓbari
Et exemplis. auctorita
tibus diuinaꝝ ſcripturaꝝ. yſa. xxvi. vi
uẽt mortui tui. interfecti tui reſurgẽt
Eze. xxxvij. Educamvos de ſepulcris
veſtris populeme⁹ et dabo vobis ſpi
ritũ ⁊ viuetis. Job. xix. Scio q redem
ptor meus viuit. ⁊ in nouiſſimo die de
terra ſurrectur⁹ ſuz. ⁊c. i. Cor. xv. Om
nes quidẽ reſurgem⁹. ſed non omnes
immutabimur in momẽto ⁊ ictu ocu
li. in nouiſſima tuba. Canet enim tu=
ba. et mortui reſurgent incorrupti.
Secundo rationibus. Si aliqua cor=
pora ſunt ſicut ſemina que prius mo=
riuntur et putreſcunt. et poſtea viuifi
cantur multomagis corpus huma=
num q eſt nobiliſſimum inter alia
corpora. Cor. xv. Inſipiens tu quod ſe
minas non viuificatur. niſi prius mo
riatur. Ite3 hoc exigit eccle conformi
tas. Si enim chriſtus q̃ eſt caput eccle
reſurrexit. et totum corpus eccle re=
ſurgere debet. Aliter nõ eſſemus cor=
pus eccle integrum nec decens. Cor.
xv. chriſtus reſurrexit a mortuis pri=
micie dormientium ⁊c. Quando rex
vel aliquis magnus facit filium ſuuz
militem nouum multos alios cum il=
lo in milites promouet. Ita deus pa
ter rex celi et terre quando reſuſcita
uit filium ſuum ihesum dedit nobis
ſpẽ reſurrectõis noſtre. ap⁹ ad Ro. Si
cut chriſtus reſurrexit et nos reſurge
mus. Tertio exemplis naturalibus
oſtenditur plus enim poteſt deus q̃
aliquis artifex. Unde ſi artifex de ci=
neribus vitrum purum facit. et frac=
tum vitrum liquefacit et reformat.
Et de metallo ymaginem facit. et de
terra facit ferrũ. Quid mirum ſi ſum
mus artifex hoc facit de corpor⁹ ho
minum. phi. iij. Saluatorem expecta=
mus dominum noſtrum ihesum chri
ſtum qui reformabit corpus humilita
tis noſtre configuratum corpori ⁊c.
¶ Item plus poteſt deus q̃ ipſa natu
ra. nam de puluere fenicis que ſola a
uis eſt aliam fenicem facit natura.
Item ad rugitum leonis ſuſcitantur
leunculi. quare non potuerunt homi=
nes ſuſcitari ad vocem filij dei.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Jo.vi.Mortui audient vocem fili dei ⁊ qui audierint viuent. Jtem ad iussionem sanctoꝝ multi mortui resuscitati sunt.et quare non ad iussionem dei omẽs poterunt suscitari.

De rescidiuatione. ca.cii.

Recidiuatio est periculosioꝝ q̃ prima infirmitas sit. Et ideo a recidiõ nos debẽt multa retrahere scilicet.

Releuandi difficultas.
Medicine sumptuositas.
Damni multiplicitas.

¶ Primũ est releuandi difficultas. recidiuãtes enĩ infirmitatẽ debiliores fiunt q̃ ante.⁊ q̃to freq̃ci⁹ cadunt.tanto plus ledũtur.⁊ debiliores fiũt.⁊ difficilius resurgunt.Luce.xi. Fiunt nouissima hoĩs illi⁹ peiora prioꝝb⁹. tales sẽ sic sotulares vefes vl pellicuũ vet⁹ vl vtres veteres qui futurã tenere neq̃unt.⁊ in lutũ inferni ꝓficiunt. ps. xviij.Ut lutuꝫ platearũ delebo eos .s. delibro viuẽciũ. ¶ Secdo medicine sũptuositas. vel passio cristi. ad coꝛ.vi. Empti enim estis precio magno. Augustinus.Homo appende te et p̃cioꝛne tibi vescas. Jsti sunt sicut coardi milites. Milites victi solo timoꝛe cadunt et fugiunt de prelio. Seneca. Plura nos terrent q̃ primant et pl⁹ oppinione q̃ relaboramus.Jtez sires sunt vxoꝛi in fideli que peregrinante marito et moram faciente fingens illum mortuuꝫ apheſit alteri.Jud.xiiij Dalida vxoꝛ samsonis accep[illegible]alium viruꝫ.Sic anima misera cõmittit spirituale adulterium iungens se carnis illecebꝛis derelicto sponso suo xp̃o.Je ij. Quomodo se contempnat mulier amatoꝛem suum. Sic contempsit me domus israel.Sicut dicit Eccles. vi.zelus ⁊ furoꝛ viri nõ parcet in die vindicte.nec acquiescet cuiusq̃ precibus ⁊c. ¶ Tertio mortis eternitas.cuius comparatione moꝛs temporalis ẽ dulcis.p̃s.xlviij.Moꝛs depascet eos.sicut bestia herbam.et nõ consumet.hij comparãtur poꝛco inuolutabilio luti ij.Pe.ij.Sus loca involuptabilib⁹ luti.Je.iij.q̃ vilis facta est r[illegible]nis iterãs vias tuas. Quartum est peccati fetiditas.i.peccatum quod deum expellit ab homine.quia ponit immundiciam in hospicio coꝛdis ne christus ingrediatur. Mundi enim sunt oculi eius.et ad iniquitatem respicere non potest. Jdeo potest comparari.taxo qui egreditur de fouea quam canauit magno laboꝛe superuenit vulpis et stercoꝛizauit ante fossam.vel in fossa et cum taxus redijt.habitare ibi amplius nõ curauit.Sed reliqui eam propter immũdiciam.et sic vulpis lucrata est eam. Sit coꝛ humanum durum christus canauit per passionez suam: vt ibi habitaret per gratiam. Sed recedit ab eo propter immundiciaz peccati qua ibi dyabolus stercoꝛizauit.per malam cogitationem et delectationem quã sugꝛerit.Sapiẽtia.i. Coꝛripietur a superueniente iniquitate.glo.expelletur. ¶ Quinto damni multiplicitas.s. perditio gratie.cuz q̃ omnia bona perdũtur.Eze.xviij.Si auertit se iust⁹ a iusticia sua et fecerit iniquitatem .omnes iusticie eius quas fecit non recoꝛdabuntur.Eccles.vii.ix. Qui ĩ vno peccauerit multa bona perdz.Exẽplũ de filio prodigo.Luce .xv.Jtem temꝑoꝛis perditio. greg. Omne tempus tibi impẽsũ requiretur a te q̃lit fuerit expensuz.Tre.p̃mo.Vocabit aduersũme tempus.Jtem coꝛpus dñi cui cuz tanto laboꝛe paratur hospiciuz.⁊ post peccatum turpiter expellitur. Turpius enim emittitur. q̃ non admittitur hospes.Multum tristaretur ali-

(c) 2006 Ministerio de Cultura

quis qui expelleret eum de domo sua Ideo qui expellit christū de domo sua i.de corde suo ipse repellet eū de ꝓsortio ꝛ regno suo.M.xxv.Hospes fui.et nō collegistis me.Discedite ergo a me maledicti in ignez eternū.vñ ℣. Mortbus mors.sumptus pctm̄ gratia tempus.Et corpus domini.sine fine caueto relabi.

De sapiētia.c.ciii.

Sapiētia distinguit dupl̄r. Prima ē malox ꝛ hic reprobanda.Scunda bonorum.ꝛ hic approbanda.¶ De prima dicitur.Jac.iij. Non est ista sapientia de sursuz descēdens.Sed terrena.aīalis.ꝛ dyabolica. Terrenam sapientiam hūt talpe hui⁹ mundi.i.cupidi in amore terreno defixi.Sicut talpa in terra sapienter se habz ꝛ supra. nichil videt. Luce.xxvi. Filij huius seculi prudentiores filijs lucis in generatione sua sunt.Baruc. iij.Filij agar.i.bagardi qui habent debilibus patris non hereditatez exquisierunt sapientiam que de terra est. Non est magna prudentia ibi thesaurisare vbi non potes diu manere. vt peregrini.p̄s.xxxviij.Aduena ego suz apud te o mundc.Exemplum de perdicibus.hec est sapiētia perdicis auisque aliena ouа furatur ꝛ fouet.ꝛ dum alienos pullos nutrierit.ab eis dereliquitur.vel aliquando occiditur. Ita multi mundana sapientia edocti aliena auferunt.ꝛ ex improuiso extorta dimittunt.Jhe.xiij. Perdix fouit que non peperit.fecit diuictas ꝛ nō in iudicio.in medio diex suorux derelinquunt eas.ꝛ in nouissimo erit inciptens.Itez animalem sapientiā hūt carnales in preparatione deliciarum que sīles sunt astucie infirmorum qui cogitant quō ignorantibus custodibus possint cibum quē appetunt habere.Iz noxium ꝛ prohibituz prouer ·vsquoq; paruuli diligitis infanciam.ꝛ stulti ea que sunt noxia cupient. Isti quolibet mane volunt se deiunare de herbis venenosa.de cuius gustatione vident alios accumbere.Aug. Omne semiarium voluptatis venenum puta.Ro. viij.Prudentia carnis mors est.glo. Dignus est morte eterna qui habet prudentiam carnis.hoc est cum studio sius implet ea que carnis sunt q̄ que sunt sp̄s.appetendo bona temporalia ꝛ non fugiendo mala aliena. Dyaleticam sapientiam habent illi qui sapientes sunt in perpetratione malorum ꝛ nequiciarum.dyabolus enim semp intendit malum facere.ꝛ alios decipere.Sic ꝛ illi qui sapientes ad decipiendum alios.Illi sapientes sunt vt peius valeant.Jhe.iiij. Sapientes sunt vt faciant mala.bene autez facere nescierunt.Sic dyabolus magister eox. Isti sunt similes infantis qui tūc cantant qñ eos infirmitas magis vexat.ꝛ tanto sapientiores se credunt q̄to magis a ratione alieni existunt.Jhe.ix. Stultus factus est omnis homo conscientia sua Istorum sapientia īfatuabitur.i.Cor.i.Nonne stultam fecit deus sapientiam huius mūdi.taliter sapientes.

A deo adnichilantur.
A dei consilio elongantur.
A dei visione separabuntur.

¶ Primo anichilantur. ys. xxix. peribit sapientia a sapientibus.ꝛ perdam sapientiam a sapientum.et prudentiam prudentum reprobabo. ¶ Secundo a dei consilio elongantur.M.xi. Abscondisti hic a sapiētibus ꝛ prudentibus ꝛ re.ea.paruulis ¶ Tertio a dei visiōe separabūtur Job.xxxvij. Nō aut debūt eū ꝓtēplari oēs qui sibi ident sapientes.De sapientia bonorum que est approbanda dicitur. Ecclesiastici. xliij.Sapiam sanctox narrēt populi.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Hec autem sapientia consistit
In confessione peccatorum.
In congregatione meritorum
In cautella periculorum
In emptione eternorum.
Incustoditione thesaurorum.

¶ Primo enim sapientia bonoꝝ consistit in confessione peccatoruꝫ.B. Inueneris sapientiam si prioris vite peccata defleas. Si desiderium huius seculi peruipendas .Si eternā patriam toto desiderio ꝓcupiscas. Igitur confessio reddit iudicem placatū. p̄s.xxxi Dixi confitebor.et tu remisisti ꝛc. Itē faciunt eum in memorem. Ezechie. Quacunque hono ingenuerit peccator.ꝛc.Hec est sapientia leonis qui ne inueniatur a venatoribus cauda sua vestigia operit.p̄s.xxxi. Beati quorū remisse sunt iiquitates ꝛc.Ecclesiasti. tij.Sapiens cor ꝛ itelligibile abstinebit se a peccatis.ꝛ in operibus iusticie successus habebit ꝛc.¶ Nota q̄ opera iustitie sunt.videlicet.

Cōtritio q̄ pcm̄ iuste ponderat.
Cōfessio q̄ pcm̄ iuste numerat.
Satisfatio q̄ pcm̄ iuste ponderat.

Dis enī iustitia ꝓsistit ī pondere nūo et mensura. ¶ Scōa sapientia est ī cōgregatione meritoꝝ.puer.x.Qui cōgregat inmesse filius sapiens ē.Sicut vulgariter dicit·Quis sibi de lōge p uidet.de ꝓpe gaudet.hec est sapiētia formice que in estate ꝓgregat de quo in hyeme viuat.puer.vi.Vade ad formicam o piger.ꝛ disce sapientiā ꝛc. Nota sicut tempus messiuꝫ pascit totum annum. Sic tempus penitentie si bene expendatur tempus futurum ¶ Tertia sapientia est in cautella periculoruꝫ que fit duobus modis.

Caute a malo declinando.
Et pacienter sustinendo

¶ Deprimo.puer xiiij.Sapiens timꝫ et declinat a malo:stultus prosilit ꝛ cōfidit.q̄ stultus nō timet donec capiat. Sꝫ sapiens in omībus metuit. De.ij. puer.xiij. Qui paciēs est multa gubernatur sapientia. ꝙta sapientia est facere vt ille suffragetur ad vitam q̄ parabat mortem .hec facit pacientia. q̄ vincit qui patitur. cor sine paciētia est sicut nauis sine gubernatore vt habetur supra.c. de pacientia. ¶ Quarta est in emptione eternoꝝ p elemosinam. Ecclia enīꝫ sapiens mercator est. q̄ modico precio multa redimit. Ecclesiastici.xx.Quia omnia sua dat pro regno eterno.Augu⁹.Regnum celoꝝ tātum valet ꝙtum habes. Mat.xix. Vende q̄ habes.et da pauperibus. et habebis thesaurum in celo. Si nō es diues q̄ possis totuꝫ preciuꝫ soluere .i. omīa reliquere.cito tñ soci⁹ emeucium. dando elemosinaꝫ pauperibus pro tenenda societate q̄ vulgarit dr. Vne maalle part a.cem marſ.¶ Quinta in custoditione thesaurorum.hoc ē humilitas que tam sapientē hominēꝫ custodit.vt nec a latronibus.i.a demonibus videatur.Ducit hominē p viā humilē.ꝛ dyabolus nescit ire nisi per sublimia ꝛ in humiles nō īuenit.puer. x.Vbi humilitas ibi sapientia

De seruicio dei ca.cv.

Seruiunt quidam deo quidā Ño dyabo.Circa seruiciū dei duo sūt ꝓsiderāda.ſ Quomodo. ꝓpterquid. Seruiendum est deo ꝛ dño nr̄o multis modis.a rationibus plurimis scilicet.

In timore
Voluntarie.
Honeste.
Sollicite.

¶ Primo seruiendum est deo in timore et in tremore. Si cum tanto timore et reuerētia seruitur dominis terrenis.ꝓpter eoꝝ potentiam et dignitatem.cum maiori reuerentia seruiēd eēt regi regū.ꝛ dño dñantiū.p̄s. ij.Seruite dño ī timore.vt ab ei⁹ offēsa tieat.gg.dm̄ tiere ē inlka q̄ faciēda sit

2006 Ministerio de Cultura

prekire. Ecclsiasti. vij. Qui timet deuz nichil negligit. Et exultate ei cum tre more. vt q̄ bene placita sunt ei faciatis Ecclesiasti. i. Qui timēt dn̄m i quirēt que beneplacita sunt illi. ¶ Scdo volū tarie. Perak. xxvi. Seruite dño corde perfecto. z animo voluntario. nō coacto. qr coacta seruicia deo placere non possunt. Crisop. Cum tali vultu respicit deus ea que facis: cum quali facis Dicit. ad ephe. vij. Non ad oculuz ser uientes. q. hominibus placentes. sed vt seruicium dei facientes voluntatē eius ex aīo. ¶ Tertio honeste ꝛ mūde Deus enim sctūs ꝛ mundus est. ꝛ ido vult habere seruos sanctos et mūdos Leuit. iij. Sancti eritis sicut ego scūs sum. Si eniz seruus tuus apportaret tibi bonum ferculum in vase īmūdo et manibus inmundis. displiceret tibi vt credo. Sic ꝙcunqz donum vel seruicium offerat deo. ab existente in pctō mortali nō placet ei. Ideo dicit. i psal. Ambulans in via imaculata hic michi ministrabat. Si tu sordidam ancillam ab hominaris. q̄to magis deus sordidaz animā abhominabitur. Jdo dr. i. Re. vij. Preparate corda vestra dño per ꝓscie puritatem. et seruite illi percordis integritatez. qr non vult habere seruos ad medietatem. Luc. ij. Seruiamus illi in sanctitate et iustici a. ꝛc. ¶ Quarto solicite. Vult enī deus habere seruum sollicitum. non negligentez. thi. ij. Sollicite cura te ipsū exhibere deo operarium ꝛc. Seruus dz esse solicitus quō dño suo bene seruiat. ꝛ dn̄s quō seruo suo bene ꝓuideat. i. pe. v. Omnē solicitudinē vestrā ꝓhicientes in eum. qm̄ ipsi cura est de vobis. Mat. vi. Nolite soliciti esse dicentes quid manducabimus aut quid bibemus ꝛc. Crisosto. Escam corpis si solicitus non fueris habebis iusticiaz vero nisi solicitus non fueris non habebis. Item qui ad fontē vadit non ē sollicit⁹ quid bibat. Quid ergo tim/s stulte prouidencia dei maior est fon/ Qualis est pater qui non necessaria prouideat filijs cū non ignoret q̄ egeant. Mat. vi. Scit eniz pater noster. qr hijs omibus indigetis.

Iterum serutendum est deo.

Sapienter. ¶ Primo sapient

Et fideliter. ap⁹. ad. ro. xij. Rō nabile sit obsequium vestrum. glo

Sapient vult sibi deus seruiri. vt nimietate debiles fiant. et post medico⁹ suffragia requirant. arcu si semp tendatur deficit. vel debilitatur nimis. et pellis si nimis extendat dissipat. ideo dr. puer. xxiij. Acceptus est regi minister intelligens. s. voluntatem dn̄i sui. et faciens. Jracundiaz autē eius ī vtilis sustinebit. seruus sciens voluntatē domī sui et non faciens. plagis vapulabit multis. ꝓpter hoc dr. Cor. vi. In omnibus exibeamus nos metipsos sicut dei ministros. Scdo fideliter vult domi⁹ habere seruum fidelez. Math. xxv. Quis putas est fidelis seruus et prudens ꝛc. De hoc. require capitulo. de fidelitate. ¶ Scdo videnō est ꝓpter quid seruiendum sit deo. Seruire enī deo debemus qr est noster creator.

Redemptor. ¶ Primo qr creaPater. tor noster est. vnde

Dominator. sicut vassali tenen

Liberator. tur domīs suis ra-

Remunerator. tione feudi vel terre quā tenent ab ipsis. ꝛ nisi seruiciuz debitum redderēt eis. terram ꝛ feudū amitterēt. Sic nos ratione corpis nr̄i. et bonoꝝ terrenoꝝ ac spiritualium. debemus deo seruire. ne forte aufferat a nobis. Exēplum de illo qui noluit operari de talento sibi ꝓmiss/ ꝛ amisit et ille qui operatus est augmentauit suū. Mat. xxv. Item si aliquis amisisset visum vel aliqd̄ mēbrum corporis libenter seruiret illi qui ei redderet per totam vitam suam q̄tomagis illi

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ditꝝ data conseruat.gg.de nihilo de
ꝝ fecit oia.ꝛ q̃ sibi vult eẽ.ꝛ nõ tibi ni
hil vult eẽ inter omia.¶ Scõo qꝝ redẽ
ptor.Jure redemptionis debet se hõ
totum seruitio dei. quia solus emit
vt solus possideret.Nullus ergo habz
ꝝi hoie nisi ipe.apꝰ.íj.ad cor.i.poibꝰ
mortuus ẽ xps vt qui viuũt iam non
sibi iuuant.sed ei qui pro ipsis mortu
us est.Si vis qꝝ seruus tuus quẽ emi
sti vel conduxisti ad tempus totum se
in toto tempore illo seruitio tuo se ex-
hibeat nec sustineres qꝝ aliquem par
tem temporis in suo vel alterius serui
tio poneret q̃tomagis deꝰ qui te red
demit suo sanguine precioso debet te
habere ad seruiendũ sibi.augꝰ. Juste
sibi vendicat vitam meam qui pro ea
posuit suam.¶ Tertio quia pater no-
ster est.ys.cxxx.Et dñe pater noster es
tu.ꝛ fictor noster tu.ꝛ opera manuum
tuarum omnes nos. Nos vero lutum
in manu tua.ꝛ si filius tenet patri ser
uire a q̃ partem corporis recepit q̃to
magis qui formauit.ꝛ vitam donauit
Ecclesia.iíj.Qui timet dñm honorat
parentes et quasi dñis seruiet hijs q̃
se genuerunt in opere et sermone.
¶ Quarto quia dñator ꝛ dñs noster
est.ꝛ indigemus auxilio ꝛ defensione
eius.Si enim ei seruiemus semper
pacem haberemus quia cuz fortis ar
matus custodit atrium suum in pace
sunt omnia que possidet.Si autem ei
non seruiamus.nunq̃ nobis guerra
deficiet ĩmo suscitabit nobis aduersa
rios.sicut fecit salomoni ꝛ multis alĩ-
is. Job.ix.Quis restitit tibi.ꝛ pacem
habuit sicut barrones solent mouere
bella ꝛ guerras contra subditos sibi
resistentes ꝛ debitum seruicium renu
entes.¶ Quia liberator.liberos enĩ
seruos suos Hal.x. Non sumus ancil
le filij sed libere.qua liberate christus
nos liberauit Libenter seruiret hõ illi
qui eũ liberuz faceret q̃tomagis deo
qui seruos manu mittit:Apoꝰ. Non
simus serui sicut sub lege.sicut liberi
sub gratia constituti.Ro.vi.Agata sũ
ma ingenuitas.hec est.in qua seruitꝰ
christi comparabitur.¶ Sexto quia re
muneratoꝛ.remunerat autem seruos
in presentiꝛ in futuro.Ro.vi.Nuncve
ro liberati a peccato serui autem fcti
deo habebitis fructum vestrum in scĩ
ficationem.finem vero vitam eternaz
Jo.xvi.Si quis michi ministrauerit.
honorificabit eum.ꝛc.in tantuz qꝝ erit
de consilio eius.Jo.xv. Jam non dicã
vos seruuos sed amicos meos de mẽ
sa mea.Jo.xvij.Volo pr̃ vt ibi ego sũ
illic et mĩster meus.qñ dicetur.Euge
serue bone ꝛ fi.qꝝ in pau.fu.fide supra
mk.ꝛc.Intra in gaudium domini tui.

De seruitio dyaboli.c.cvi.

Seruiunt quidam dyabolo.
Quidam peccato. Quidã
denario.Dyabolo eĩ seruiu
unt.qui seruiunt.

Gule. ¶ Primi seruiunt gu
Luxurie. le.Ro.xvi.Xp̃o domĩo
Peccunie. nostro non seruierunt
sed suo ventri.Señ. Maioꝛ sum.ꝛ ad
maioꝛa natus.q̃ vt fiam mancipium
corporis mei.Jste qui seruit gule ni-
chil reportat de seruitio suo.nisi corru
ptionem Apꝰ.Qui seminat in carne.
ẽ carne metet corruptõez. Stultñ ẽ se
minare vbi quicquid seminatur.cor-
rumpitur.ꝛ ponere precioſum liquorẽ
in vase tali.in quo statim corrumpi-
tur.¶ Alij.seruiunt peccato luxurie.
Ro.vi.Sicut exhibuistis membra ve-
stra seruire immundicie. glo.peccato
luxurie.Jta illud pctñ efficit hoĩnem
seruũ.q̃ vix potest recedere qui inci-
derit.puer.xxiij. Fouea profunda me-
retrix.Qui in foueam cadit.non quã
do.vult exit.Sicut nec piscis de nassa
ꝛ auis de laqueo pũ.vij.Vincula sunt
manus illius.Osee.v. Non dabunt

© 2008 Ministerio de Cultura

cogitationes suas vt reuertantur ad dominum.quia sps fornicationis in medio eorum.Iste pro seruitio suo re portat funem ad suspendendum eu3 in infernum.i.dampnationem mortis eterne.Ro.vi.Quem fructum hūistis in illis in quibus nunc erubescitis.nā finis illoꝝm mors.¶ Alij pecunie ser uiunt.vt auari.Luce.xvi.Nō potestis seruire deo ꝫ mammone.glo. Diuicis seruit.qui custodit eas vt seruus. Sed qui seruitutis iugum excutit.distribuit vt dominus .Iste de seruitio suo nihil reportabit ī fine. Job.xxvij. Diues cum dormierit nihil secum affert. Stulticia magna est seruire illi qui in fine eicit eum nudum de domo sua.Ecclesiastici.v.Sicut egressus est nudus de ventero matris sue.Sic reuertetur ꝛc.¶ Sciendum ꝙ iutile est valde seruire peccato

¶ Propter difficultatem seruicij.
¶ Propter inutilitatem premij.
¶ Propter officij vilitatem.

¶ Primo propter difficultatem seruicij.Sap.v. Lassati sumus in via iniquitatis et perditionis.et ambulauimus vias difficiles.viam autem dñi domini ignorauimus. Je.xvi.Seruite dijs alienis qui non dabunt vobis requiem die ac nocte.Stulticia est seruire tali domino qui non permittit seruos suos quiescere nec in presenti nec in futuro.¶ Secundo propter inutilitatem premij quia ꝙ lucratur seruus non est suum.sz domini. Sic peccator nichil facit meritoriumvite eterne.Osee.viij.Comederunt alieni robur eius.prouer.v.Ne des alienis honorem tuum.ꝛc.¶ Tertio propter vilitatez officij.ps.lxxx.Manꝰ eiꝰ ī cophino seruierunt.glo.cophinus est vas in quo portatur terra.dyabolus vult sibi semper seruiri de immundicia.peccauerunt ei. ꝛ non filij eius in sordibus Jō filius prodiguus seruiuit in custodia porcorum.Luce.xvi.

De seqntibꝰ mūdū.c.cvii

Sequūtur quidā mundū.q=dam carnē.quidā diaboluz Quidam ipsum deum.

Primos deicit vanitas.
Scōos voluptas.
Tertios malignitas.
Quartos caritas.

¶ Primo sunt quidam qui sequunt mundi vanitatem.Osee.xij. Effraym pascit ventum.ꝛ sequitur estum. Quanto magis aliquis pascit ventum tantomagis exinanitur .ꝛ tanto magis incenditur. Sic quantomagis diuicias habuerint: tantomagis inanes sunt.Ecclesiastici.x. Auia auarus non implebitur peccunia. Vacuum enim attrahit. et ꝙto plus estus cupiditatis sequuntur.tanto plus ardent.quia vt dicit iuuenalis crescit amor nummi. quantum peccunia crescit.Sicut ignis ex appositione ligno rum Ecclesiastici.xxxiij.Qui sequitur vmbram apprehendit ventum. Sic qui tendit a mendacia .i. ad res temporales que aliud promittunt. et alīd soluunt.Sicut mendacia verba aliud sonant.et alīd continent. Nota de stulto qui summo mane surgebat:vt sequeretur vmbram.ꝛ semper fugiebat Et de prauis qui papilionem volantem quē non capiunt quia.fugit.vel amittunt.Je.ij.Secundo ambulauerūt post vanitatem.ꝛ vani facti sunt. Item stultum est cum expensis magnis ꝛ laboribus multis querere ꝙ non pt inueniri. Sap.v. Ambulauimus vias difficiles . et i.ꝛ transietunt omnia velud vmbra.ꝛ in nr̄a lignitate nostra consumpti sumus. q.d.in seruitio mundi multum laborauimus.ꝛ nichil reportauimus.sed ibi consumpsimus corpꝰ nostruz.Jōo dicit Job.xxxi. Si ambulaui in vanitate.ꝛ festinauit

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ingressu. Ape.iiij. Ambulauerunt in lubrico pes meus.q.d.non festinauit. i.ad fraudandum.vel ad decipiendum contra vsurarios ⁊ raptores qui similes sunt leoni primo mane consurgenti.nec cessanti donec aliqd apprehenderit.⁊ catulis suis detulit.Sequitur appendat me deus in statera iusta.me dicit.non mea.quia mundus retinebit possessionem tanq̃ suam.Sed deus arrestabit personam.Job.xvij. Artabuntur gressus illius.Hoc est dictum.Sicut equo oris duri qui ad libitum vult currere. ⁊ aui predali que post apprehensionem prede ligatur ad perticam.Item auis dum descendit ad terram propter cibum:in reciaculo ponit pedez ⁊ capitur ⁊ lupus dū predam accipit in pedica retinetur . Sic stultus debitor qui mutuo semper recipit.tandem per pedem in cippo ponitur . Unde sequitur in Job. xviij Immisit in rethe pedes suos.⁊ i maculis eius ambulat tenebitur plāta eius laqueo ⁊c. ¶ Quidam sequuntur carnem cuius societas predatoria vel proditoria.Est enim sicut mulier que blandiendo attrahit homines ad peccatum.prouer.v.De meretrice que multis sermonibus irretiuit iuuenem.⁊ blandicis labiorum ꝓ traxit illum statim secutus est eam.q. bos ductus ad victimam.Item est sicut latronissa que peregrinis obuians in silua.vel ambiguo vie promittit se ducturam eos ad rectā viam.vt ad bonum hospitium.et ducit eos ad malum .⁊ ponit eos in manu latronū Ecclesiasti.xviij.post ꝯcupias tuas nō eas.⁊c.i.Pe.ij. Nouit deus iniquos in die iudicij cruciandos reseruare.maxime autem qui post carnem in ꝯcupiscētijs ābulant. Isti obediunt carni sue Sed dū non sperant ꝯputabūt di stricte.Sicut mercatores qui late pascunt ventrez suum.⁊ districte cōputāt in luxurijs. desiderijs.commessationibus.et potationibus. qui reddent rationem deo qui paratus est iudicare viuos et mortuos. ¶ Quidam ambulant post dyabolum cuius societas est peremptoria. Isti isaniores sunt alijs .q. si oues sequerentur lupum. Nota fabulam vbi lupus decepit ouem: vt sequeretur eū.Sic dyabol⁹ per blandimenta decipit homines. vt figuratus est.ij.Ro.xv. Ubi absalon per blandimenta decepit populus. vbi dicitur toto corde vniuersus israel. sequitur absalon. ad impugnandum dauid patrē suum. Sic multi sequunt dyabolus vt dñm impugnēt. Dyabol⁹ eī est sicut latro q̃ ꝓmittit ꝺuctum viatorib⁹.⁊ p⁹ modū vigilat diuerti faciens a via recta Exemplū. Juuenis q̃ volebat ire ad amasias suas. inuenit pontem ruptum super magnam aquam. et astitit ei dyabolus super magnum equū et fecit eum ascendere post se. promittens ei conductum bonum statim saliens in aqua precipitauit eum. et suffocauit. Igitur non est bonum sequi mundum.q⁹ decipit.nec carnē q⁹ inficit nec dyabolū.q⁹ interficit.Sz xp̃z q⁹ reficit. B. Mundus clamat decipiam caro inficiā dyabol⁹ interficiā.xp̃s dicit reficiā quē sequeris.Sequēdus est ꝙ deus.nō mund⁹.ñ caro nō dyabol⁹. Nota autem q⁹ quidā sequunt dñm.

Per viam mandatorum.
Quidam per viam consiliorum.
Quidā p ꝯpendiuz tribulationū.
Quidam per viam castitatis.
Quidam per viam caritatis.

¶ Per viam mandatorum.ps.cxviij. Viam mandatorū tuo⁹ cucurri. Job. xxix. Uestigia eius secutus ē pes me⁹ opera ei⁹ imitādo. viā ei⁹ custodiui ī bono ꝓficiēdo. Quidā sequūt eū p semitā ꝯsilio⁹.q̃ ē retio⁹.p̃s.xxvi.dirige me ī semitta recta ꝓpter nomen tuum ne demones michi insidiantes inueni

2006 Ministerio de Cultura

aut me. hanc viam docuit dominus. Luc.ix. Vade omnia que habes. et habebis thesaurum in celis. et veni seq̃re me. Qui enim vult deum sequi oz eum exonerari. Nemo enim est qui habere magnam et arduam viam incedere quin libẽter committeret fardellum suum alteri ad portandum. si inueniret cui committere secure posset Sed diues mũdi q̃to difficiltor est via tanto plus augeret onus suum. Non sicut petrus qui ait. Ecce nos reliquimus omnia ꝛc. B. Benefeciſti petre quia eum sequi non poteras honeratus. ¶ Quidam sequuntur eum per compendiuz tribulationis que est via breuior. ij. Ro. xviij. Cucurrit achimas per viam compendij. Hanc cucurrerunt sancti martires q̃ in vna die mille dietas peregerũt. Hãc offert nobis christ⁹ exemplo. i. Pe. ij. christus passus est pro nobis. nobis relinquens exemplum ꝛc. Cum enim christus ambulauerit per viam amaritudinis. secundum illud. Ecclesiastici. xxiiij. In fluctibus maris ambulaui per eandem viam oportet nos sequi. nec timere debemus cuz ipsum in itinere habeam⁹ socium vt viam ostendat. et vltra malum passuz nõ trãsferat. ps. xxij. Si ambulauero ĩ medio vmbre mortis. non timebo mala quoniam tu mecum es Sequens fortem dominum non debz timere q̃ bñ p̃t euz custodire. Je. xiij. Non sum turbatus te pastorẽ sequẽs ¶ Quidam sequuntur perviam innocentie et castitatis. Apoc. ij. Habes pauca nomina qui non inquinauerũt vestimenta sua. ambulabunt mecum in albis. quia digni sunt. Jhe. xix. Hij sunt q̃ cũ mulieribus nõ sunt coinquinati. virgines enim sunt. ꝛ sequuntur agnum quocunq; ierit. ps. lxxxiij. Nõ priuabis eos bonis qui ambulant in innocentia. Hij fugurantur per illuz iuuenem de quo dicitur. tho. v. Jnuenit thobias iuuenem splendidum honestate vel mundicia stantem. i. perseuerantem. precinctum castitate. et quasi paratum ad ambulandum. i. ad perficiendum quamcunq; sit via aspera. Exemplum de cane qui sequitur leporem per spinas et tribulos donec comprehendat. Phi. iij. Sequor autẽ si quomodo comprehendam. id est sic currite vt comprehendatis. ¶ Quidã sequuntur per viam amicicie et caritatis. que est via leuior ꝛ suauior et excelsior. i. Cor. iiij. Ad hec excellentiorẽ viam vobis demonstro. Eph. i. Estote imitatores dei sicut filij hoiem. et ambulate in dilectione sicut ꝛ christus dilexit vos. Jo. ij. Qui dicit se in christo manere. debet ambulare sicut et ipse ambulauit perviam. s. amoris ꝛ pacis Per hanc viam non sequuntur eum discordes et litigiosi. q̃ aliam viaz vadunt. Sed boni socij quozuzvnus subportat alium. Eph. iiij. Obsecro vos vt digne ambuletis subportantes inuicem ꝛc. Sequendus est ergo deus quia sequentes eum ducit per viam claram et securam vt denudari non possit nec capi. Jo. viij. Qui sequitur me. non am. ꝛc. Eph. v. Ut filij lucis ambulate. Ecce q̃ dominus vult suos sequaces in luce ambulare et non in tenebris sicut ambulant filij dyaboli. Similes vespertilionibus qui diligũt tenebras. et odiunt lucem. vel latroni bus qui vellent q̃ nunq̃ esset dies. vt possent liberius suam maliciam exercere. contra quos dicitur. Ro. xiij. Abiciamus ergo opera tenebrarum et induamur. lu. sicut in die ho. ambulemus. Nota q̃ qui de nocte vadit hostez nõ videt sed ab hoste videtur. libenter deuiat. libẽter offendit. et frequenter cadit pp hic omia dicitur. Jo. x. Si quis ambulat de die non offendit. quia lucem huius seculi videt. dominus enim est quasi conferarius eius. Sed q̃ am

(c) 2006 Ministerio de Cultura

mulat de nocte offendit. qz lux i eo nõ i[illegible] Nota de ceco qui propter defectũ luminis in foueam cadit. ⁊ si deuiaue rit vir ad rectaz viam reddit Tales di cent in fine illud. Sap̃. v. Ambulaui= mus vias difficiles. et lumen iusticie non illuxit nobis. Item ad sequendũ deuz nos mouere debet amoz premij. Nota. de seruo qui libẽter festinat vt opus compleat. et post ea quiescat. Et de viatore qui libẽter properat. vt ma lam terram transeat. et ad fertilem ve niat. Et de peregrino qui cotidie facit magnam dietam donec veniat ad pa triam suam.

De silentio. ca.c.viii.

Silentiuz ẽ cauti⁹ tenendũ qz dicit tulli⁹. Tacere qui nescit loqui nescit. Añ no= ta q silentium.

Roboz fortificat.
Periculum vitat.
Vitam emendat.
Deuotionẽ seruat.

¶ Primo dico q silentiuz facit ho minem fortem. Sicut virvl nun q pugil vincitur nisi malũ verbum di xerit. Sic vir. vincitur quis a dyabolo si a malis verbis cauerit. ysa. xxx. In silẽtio et spe erit fortitudo vestra. acer bas pastor dixit. Omnis labor quicũ= q euenerit tibi. extaciturnitate super= abitur. ¶ Secundo per silentium eui tatur periculum. tunc porta castri cau tius aperitur quando notum est dño castri q hostes porte insidiantur. Añ cum hostes inuisibiles porte oris insi diantur. cum magna cautela aperien da est. Job. xl. Memento belli [illegible]c vl= tra addas loqui. ¶ Tertio vitã emen= dat. Joz. linguam maledictam. in di= ctum er[illegible]ndat silentium. Unde silen tiũ seruare est os vnde exit ignis ⁊ flã ma omnia comburens obstruere. Ja. iij. Lingua modicum quidem mẽbrũ est et magna exaltat. Ecce quantus ignis q̃ magnam siluam incendit. scz virtutum et bonorum operum consu mit. Sequitur et lingua nostra ignis est. Uniuersitas iniquitatis lingua cõ stituitur in membris nostris que ma= culat totum corpus. et inflammat ro= tam mentis nostre. inflammata a ge= henna. Item silentium tenere est be= stiam indomitam clausam tenere. Ja. iij. Omis natura bestiaz. volucruz ser pentum donatur. linguam autem suã nullus hominum donare potest. glo. Quin delinquat. Est enim inquietuz malum plena veneno mortifero. In ipsa benedicimus dominum patrem ⁊ in ipsa maledicimus homines q̃ ad similitudinem dei facti sunt. Non oz fratres hic fieri. Item silentiuz serua re est gladium penetrantissimuz in va gina abscondere. p̃s. lvi. Lingua coz gladius acutus. Item silentium ẽ fre num viri spiritualis. claustralis sine silentio est equus sine freno. Jac. iij. Si equis frena i oze mittamus ad cõ senciendum nobis. et omne corpus il lorum circunfuerimus. Item archa si ne claue os sine silentio. Qui silentiũ tenet clauem oris habet in archa coz= dis. Unde secur⁹ est. Ecclesiastici. xxi. In oze fatuorum coz illorum. et in coz de sapientum os eorum. Item homo sine silentio est domus sine hostio. ci= uitas absq̃ muro. vt habes supra de locutione. ¶ Quarto feruorem seruat deuotionis. Solet obstrui vas in quo fit vinum ferratum vt vinum fortius sit. Et potus coopertus melius calorẽ suum et mundiciam seruat. Sic qui vult deuotionem cordis et mundiciã seruare. opz eum os clausum tenere. p̃s. xxxviij. Posui oi meo custodiam .i. obmutui et non aperui os meuz ꝛc. Lingua sapientium custodit sciẽtiã i. feruorez deuotionis.

2006 Ministerio de Cultura

De simonia. ca.cix.

Simoniacus deuz pro pecunia vendit. De ecclesia catholica meretricem facit. Latrones ⁊ sacrilegos vicē domini constituit. Primo simoniacꝰ deum pro pecunia vendit. Ille deum .s.xp̄m in sacramēto altaris vendit dū gratiam spiritus sancti vendit pro pecunia celebrando. Quis non multum indignaretur si aliquis vellet eum vēdere in foro sicut iumentum suum. Quanta ergo contumelia deo fit qñ venalis exponitur ab hijs a quibus p̄cipue debuit honorari. ¶ Secundo simonia procurat vt ecclesia que est spō sa christi. aliunde grauida sit q̄ de vero sponso. que scz de spiritu sancto cōcipere debet. Sed simonia facit q̄ cōcipit de spiritu maligno. ⁊ deum facit nutrire filios adulterinos. et filios p̄prios exheredat a patrimonio christi constituēs heredes filios dyaboli. Ecclesiasti. xviij. Dis mulier relinquens virū suū peccabit. statuēs heredes ex alieno matrimonio. ¶ Tertō latrones ⁊ sacrilegos facit tenere vicē dñi. qr sacra sunt illa ꝺ q̄ latrocinijū exercēt. ab surdū ē eī dicere eū q̄ furat calicē. vel capit fructꝰ eccle sacrilegū vl̄ furē eē ⁊ nō eū qui furat totā ecclesiā cū oibꝰ q̄ ad eam pertinent. Jo. x. Qui non intrat per hostium in ouile. sed ascendit aliunde ille fur est. et latro.

De societate mala. c. cx.

Societas mala vitanda est oī sollicitudine et cautela. Quia mala societas. Ad peccatum trahit Etiam paduersi impedit. ¶ Primo ad Infirmitatē inducit. pctm̄ trahit. Nō libenter iret aliqs cū latronibꝰ. q̄ eū oibꝰ bonis spoliarēt ⁊ pꝰ modū occiderēt. Sic nō ꝺz ire cū malis q̄ cū ad pctm̄ trahūt virtutibꝰ spoliāt ⁊ morte damnant. Exemplū. de spiritu. quarū vna trahit aliam. puer. i. Fili mi si te lactauerint peccatores. ne acquiescas eis ⁊c. Cor̄. vi. Nolite iugum ducere cum infidelibus. que enim participatio lucis ad tenebras: aut que pars fidelis cuz infideli. ¶ Secundo viaz paradisi impedit. Qui vult ire in paradisum non debet ire cum hijs qui vadunt ad infernuz. quia non sunt invia puer. tiij. Ne delecteris in semitis impiorum. nec tibi placeat malorum via. qr nouit dñs viam iustorum. et interit impiorum peribit. Unde cum bonis ambula. quia beatus vir qui non abijt in con. ⁊ in via pe. nō ste. ¶ Tertio infirmitatē inducit. Qui non vult esse leprosus. debet vitare consorcium leprosorum. Sana poma putridis sociata. citius putrefiunt. Sic sani cum infirmis citius infirmantur. puer xiij. Amicus stultorum efficitur illis similis. fermentum modicum totam massam corrumpit. Sic vnus peruersus totam societatem. p̄s. xvij. Cum sancto sanctus eris. et cum peruerso peruerteris. Non est enim secura ouis iuxta lupum. nec stupa iuxta ignem. nec gimen iuxta catum. Sic nec iustuz iuxta peccatorem. nec mulier iuxta lecatorem. Ecclesiastici. xiij. Sicut lupus cōmuntcat agno alñ sic peccator iusto et q̄ cōmuntcauerit cuz supbo induet superbiam. Cor̄. xv. Corrumpunt bonos mores colloquia praua. Item nō est tutum egroto esse in aere corrupto qr ex hoc cito recidiuum pateretur. Sic nec est tutum bonis esse in loco pctōrum. ex hoc enim ad peccatum inducuntur. ⁊ si sanati fuerint. frequenter recidiuum patiuntur. Genesis. Surgite ⁊ egredimini de loco isto. quia delebit dominꝰ ciuitatē hāc Nullus potest esse in grecia diuꝛsi in alia regiōe quin de cōsuetudinibus vel lingagio aliquid habeat. Sic nec cum peccato

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ribus habitare quin de moribus eoꝝ in aliquid retineat.p̃s.cv.Commixti sũt inter gentes ꝛc. Si dicat aliquis magnũ tp̃ale comodũ habeo de consortio eorum vel magnum damnum de recessu.Ro.Si quis esset in domo succẽsa vbi non esset nisi vna fenestra per quam posset tm̃mõ nudus exire.nõne oĩa vestimenta dimittẽt et exire festinaret.Sic quilibet dispendium suorũ et sue carnis q̃tumcunq; potius debz sustinere q̃ in consortio malorꝝ remanere ĩ periculo suo.Ge.xxix. Joseph. relicto pallio in manu mulieris fugit et homo de periculo maris libẽter nudus euadit.Item. Dens putridus de ore cum dolore eicitur ne alios corrũpat.Et ouis morbida ꝺ grege.ꝛ leprosus de consortio hominum et pomuz putridum de aceruo Sic debent amoueri boni de consortio malorꝝ.ne eos prauis actionibus et locutionibꝰ corrumpant.

De sctĩficatõe hoĩs. cxi.

Anctificatur homo. ℙer baptismi lotionẽ. ℙer peccatorũ confessionem. ℙer elemosinarum largitionez ℙer custodiam mandatorum. ℙer societatem perfectorum. ℙer fugam peccatorum

¶ ℙrimo sanctificaf hõ p baptismi lotionem.i.Cor.vi.Abluti estis.sanctificati estis ꝛ loquitur hic de ablutione baptismali. q̃ virtutem sanctificandi habet a passione christi. Jo.vi. Quot quot baptizati sumus in christo iesu in morte ipsius baptizati sumus.
Heb.xiij. Ut sanctificaret populum suum extra portaz passus est. Añ xp̃s lotrix nostra ad sordes nostras abluẽdas fecit de sanguine suo liriuium.cineres accipiens in vtero virginis.sez infirmitates humanas.quia langores nostros ipse tulit.ysa. xxxxiij. De cineribus vitule ruffe fiebat mundatõ [illegible].xix. Vitula ruffa christi ꝓ nobis passus est. Apoc.i.dilexit nos et lauit nos.ꝛc. Secunda sanctificatio est per peccatoꝝ confessionez.p̃s.cxiij. Facta est iudea.i.cõfessio sanctificatio eius.Crisoꝰ. Confessio cor emendat sensus illũiat.aiaz scificat.ad remorsionẽ xp̃i.proparat.Añ iudas.i.confessio mundauit templuz a gentibus inquinatum.thi.ij.Si quis emundauerit se erit vas in sanctificatõe.ij.Mach.iiij. Elegit iudas. i.confitens sacerdotes sine macula ad sanctificandum templum.quia bonus et discretus sacerdos eligendus ẽ.¶ Tertia ẽ per fugaz peccatorum.i.per abstinentiam a peccatis post cõfessionẽ apꝰ.i.ad the.iiij. Hec est voluntas dei sanctificatio vestra vt abstineatis vos ab omni fornicatione.et sciat vnus quisq; vas suuz possidere ꝛ sanctificatõne ꝛ ho.et cor. vij.Mundemꝰ nos ab oĩ inq̃naměto carnis ac spẽs.perficientes scĩficatõez in timore domini.Quia per timorem dei declinat oĩs a malo. Ecclesiastici. ij.Qui timent dñm preparabunt corda sua ꝛ in conspectu illius scĩficabũt animas suas.¶ Quarta est per eleemosinarũ largitionem.Ecclesiastici.iij. Datum brachioruz sacrificiũ scĩficationis offeres dño xp̃s ĩ cruce proprijs brachijs nos lucratꝰ est.q̃cq̃d hẽmus.Solet dici hoc.de iure meum est qꝺ lucratus suz proprijs brachijs.Magna est ergo presumptio est ea que xp̃s acq̃siuit cũ tanto labore pauperibus non dare.offeres dño.s.in paupertate.Luce.xi qꝺ super est date eleemosinam.et ecce oĩa mũda sunt vobis.¶ Quinta ẽ per custodiaz mandatorum.Leũ.xx. Custodite precepta mea.quia ego dñs qui sanctifico vos . ad custodiam mandatorum nos inuitant dona percepta et percipienda.p̃s.cxiij. Dedit illis regiones gentium.ꝛc.vt custodiant iusti eius.
Qui ergo precepta non custodit non habet ius in laboribus comme-

2006 Ministerio de Cultura

dendis. Maum.vi. Juxta q̄ mente nouerat ita faciet. ad perfectionem sanctificatiõis sue. Sexta est per societatem perfectorum. i. per bonaz societatem. i. Cor. vij. Sanctificatur vir infidelis per mulierem fidelem. ꝛ econuerso. p̄s. xvij. Cum sancto sanctus eris ꝛc. Sed dicitur q̄ mulier turpis non libenter sedet iuxta pulchram. ne turpitudo illi⁹ magis appareat. quia opposita iuxta se posita: magis elucescunt. Sic mali non libenter sociantur boni ne malicia eorum propter bonitatem magis apparent. Jo. iij. Omnis qui male agit lucem odit ꝛ nõ inuenit ad lucem vt non arguantur opera eius.

De solitudine. c. cxii.

Sollitudo.
In solitudine.
Gratia conseruatur.
Deus cum aĩa loquitur.
Ibi sepius consolatio infunditur.

¶ Primos in sollitudine gratia conseruatur. Si aliquis haberet fialam plenam balsamo. stultus esset si in turba se poneret vt fiala forte frangeretur. ꝛ balsamum effunderetur. Sic ille qui in turba vel societate se ponit. vbi aliquando gratiam dei amittit. Gratie enim fatuorum effundentur. beata virgo in turba filium amisit. q̄ in templo inuenit. Luce. ij. ¶ Secundo deus cum anima loquitur. Ose. ij. Ducam eum in solitudinem ꝛ loquar ad cor eius. libentius loquitur cum sponsa in secreto. q̄ in aperto. Sic deus cum anima sancta. B. O anima sancta sola esto: ꝛ illi soli placeas q̄ solium in omnibus elegisti. an ignoras te verecundum habere sponsum. qui nequaq̄ ceteris presentibus suam velit presentiam exhibere: fuge publicum fuge ipsos domesticos. recede ab eo qui tibi ministrat. ¶ Tertio ibi sepius consolatio infunditur. Je. ij. Onager assuetus ĩ solitudine. in desiderio anime. sue attraxit ventuz amoris sui. Jacob domi manens benedictionẽ accepit. quam esau frater amisit Quid per esau nisi inquieti ꝛ gironagi qui ꝛscientia derelicta: exteriora solacia querunt. ꝛ celesti benedictione p̄uantur. Et ad per iacob domi manentem nisi quieti ꝛ pacifici designantur qui testimonio conscientie gloriantur et benedictionem paternam obtinẽt. Ideo dominus in lege iubet os turturis rector queri ad aisellas. i. delectatões et consolationes suas in intimis suis aurire. Hoc est q̄ ĩ nauũ dr̄ aliq̄ propter obsidionem hauri tibi. i. ĩ intimis tuis refrigeria consolationũ tuarum haurias.

De spe. c. cxiii.

Spes est fiducia futuroruz ex gratia dei ꝛ ex bona cõscientia. Ideo sperandum est in domino quia sperantes in se sustinet. ne cadant. Naturaliter qui debilis est ꝛ timeret cadere. alicui rei adheret. vt patet in puero. vel in infirmo. Sic naturalis ratio dictat anime congnoscenti s. debilitatẽ suã q̄ fortiori se adherere ꝛ inuiti debeat. s. deo q̄ de facili transit malum passum qui habet bonam appodiationem. scilz eum bene potest eum eicere malum passum.

Unde qui sperat in domino
Sustinetur ne cadat.
Seruatur ne corruat.
Sustentatur ne deficiat.
Premiatur vt gaudeat.

¶ Primo per spem homo sustinetur ne cadat. y s. i. Qui ambulat in tenebris ꝛ non est lumen ei speret in nomine domini. ꝛ innitatur super deum suuz. Aug. Quid in testas. prohice te in deum. non se subtrahet vt te cadere permittat prohice te securus suscipiet eniz ꝛ sanabit te. Securus es spe

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ians in eo amino. quia protector est om
nium sperantium in se. Vanitatis est
enim non prestare fulcimentum inni=
tenti sibi. sed veritatis est non negare
Unde cum deus veritas sit. innitenti
sibi non se subtrahit. Sicut malicios
pueri solent facere. qui appodiantib⁹
sibi se subtrahunt vt cadant Unde ma
ledictus homo qui spē suā pōit i hoie
Speremus igit in dño q nō derelin=
quet omēs q̄ sperāt in eo. ¶ Scdo per
spez seruatur aīa ne corruat. spes enī
est anchora animā seruans. ne a pro=
cella temptationū ⁊ tribulationum ir
rumpatur. vt innuit Ap⁹. Hebre. vi.
Qui confugimus ad propositam no=
bis spem. quam sicut anchorā hēmus
tutam firmam. glo. Aug⁹. Si videris
te fluctuari in mari huius mundi. no
li abrumpi ab anchora ante q̄ intres
in portum fluctuat nauis si non lon=
ge a terra prohibiatur nec ineternum
fluctuabit ⁊ si ad tempus fluctuat.
Ideo spes ē baculus valde necessarī⁹
in via huī⁹ vite peregrinātī. Qui huic
baculo innititur non corruit. ps. Non
derelinquet omnes qui sperant in eo
Idem sperās in dño non infirmabor.
¶ Tertio per spez sustentatur ne defi=
ciat. ys. xl. Qui sperāt in dño mutabūt
fortitudinem assum. pē. vt aqui. currēt
et nō laborabunt. ambulabunt et non
deficiēt. ¶ Quarto premiatur vt gau
deat. Aug⁹. Spes enim est certa expe
ctatio future beatitudis ex gratia dei
pueniens ⁊ ex meritis precedētib⁹.
si merces modica laborē mercēnarij
tollerabilē reddit. quid facer[illegible]z mer
ces eterna. Jac. quinto. Ecce agrico=
la expectat pciosum fructum ter=
re pac[illegible]nter ferens et cetera. Si ille
pro fructu terre sperat. ⁊ tam paci=
enter expectat. quantomagis nos
pro celesti. Debet ergo iuuare
spem nostram gloria eterna speran=
tibus promissa. Itez mia dei que vult
omnes saluos fieri. sicut hoies amant
ea que sunt. et conseruant ea. et si per
diderint gaudent cum recuperant ea
Sic deus qui summe bonus est vult
cōseruare eos qui boni sunt et pecca
tores quos perdidit vult recuperare.
Luc. xv. Exemplum de. que perdita.
Eze xix. Ecce omnes aie mee sunt
At aīa patris ita ⁊ aīa filij mea ē. aīa
que peccauerit ipsa morietur. Sequi
tur Munquid voluntatis mee ē mors
impij dicit dns. ⁊ non vt conuertatur et
viuat Item bona que agimus et ma
la q̄ sustinemus debent iuuare spem
vestram. Securus debet esse de re. q̄
habet bonum pinus apud se. Sic se=
curi sunt de regno futuro qui habent
bona opera. que quasi quedam pigno
ra sunt. et arte regni celestis. gg. Cuz
opus proficit. premij fiducia crescit.
Idem viri sancti quot labores verita
ti nunc commendantes exhibet. tot tā
remuneratiōis sue pignora intra spei
sue cubiculum clausa tenet. Item ma
la que pro deo sustinemus spem adiu
uant. gg. Bonorum mens quo durio
ra pro veritate tolerat: eo eternitatis
premia certius sperat. Idem. Tanto
spes solidior surgit. q̄to quisq̄ pro il=
lo duriora pertulit. Certus potest eē
de re que venalis est. qui preciū habz
apud se. Sic debet esse certus de re=
gno qui multas tribulatōnes sustinu
it q̄b⁹ emitur. Acc. xiiij. Oportet p mlt
tas tribulatōes itroire i regnū celoz.

De superbia. ca. xiiii.

Superbia est vt dicit hugo
amor proprie excellentie.
Sed multa mala facit ho=
mini. nam hō p superbiaz.
Pctis adimpletur sibi se associando.
Dya° silis efficit. se sr alios extollēdo
Ex ea ruina pcurat. infirma et humi
lia despiciendo. Virtutibus
expoliatur ei omnia bōa auferendo.

© 2006 Ministerio de Cultura

¶ Primo per superbiam homo replē
tur peccatis.q; superbia ē.q.reprobior
Añ qui venit ad aliquem ad modum
regis non venit sola. sed adducit se=
cum magnā societatē viciorū.Eccle.x.
Jncium omnis peccati superbia.qui
tenebit eaz ad implebitur maledictis
t.vicijs.Superbia ei postq̄ dominiū
hz in aliquo:non amittit eum de faci
li.Sicut reges de facili non perdunt
castra que semel possederunt.sed po=
tenter ea defendunt. Ecclesiastici.tij.
Sinagoge superborum non erit sani=
tas.Crisos. Toile hoc vicium vt non
velint homines hominibus appare=
re.t sine labore cetera vicia resecan=
tur.¶ Secundo per superbiā similis
efficitur homo dyabolo.a potestate ā=
gelo homo simul efficitur.duz hō hoi
bus similis esse dedignatur.vt phari
seus qui dixit. Luce.xviij. Non sum
sicut ceteri hominum.B.ergo sicut ce
teri demonum.Superbia enim semp
vult dominari.Non est naturale mu=
ribus dominari alijs muribus.Señ.
Si videas murem dominari velle ali
is muribus. nunquid risum eneas?
Sic t hoiez alijs hominib⁹ .sz alibus
gg.dictum est hoi .Erit tremor vester
super omia anīancta terre.Unde dicit
gg.Magna superbia ē ab equalibus
velle timeri.Sed dicitur q̄ ouis quā=
tumcūq̄ misera sit.si nola in collo ei⁹
ponatur oīs.q.dña precedere satagit
Sic homo quātūcūq̄ imbecillis fue=
rit si fiat prelatus.omnes precedere se
credit et se oībus meliorem.contra q̄
dicit. Ecclesiastici.xxxij. Rectorem te
posuerunt.noli extolli.Esto in illis.q.
vnus ex illis non.q.dñs.¶ Tertio per
superbiam ruine occasio procuratur.
quia superbia est causa ruine spūalis
q; superbus vult altam domum hedi
ficare sine fundamento humilitatis t
ideo certus potest esse de ruina.prou.
xvij. Qui altam facit domum suam
querit ruinam.Dyabolus enim facit
de quibusdam sicut cornix.que eleua=
nucem in altum quam non potest frā
gere.et permittit eam cadere vt fran
gatur.Sic dyabolus procurat aliquē
eleuari in dignitatez q̄ nō potest pro
sternere in humilitate.vt in altitudi=
ne eleuatus superbiat.et cadat.et sic
eum secum ad penam eternaz trahat.
Job.xxxix.Eleuasti me.t quasi super
ventum ponens elisisti me valide.B.
Paulatim ascendisti.sed non paula=
tim descendes. sed tanq̄ fulgur et al
ter sathanas.Jtem sicut vas qñ debz
confringi eleuatur.sic superbi.pū.xvi.
Ante ruinā exaltatur cor.ps. Deieci=
sti eos dum alleuarentur.ys. Excelse
turres grauiori casu procumbunt.et
altissimi montes crebris fulgoribus
feriuntur.alta arboz fortius agitatur
et rami eius citius in ruinam confrin
guntur. ¶ Quarto per superbiam
anima bonis omnibus expoliatur.

Unde versus.

Si tibi grā.seu sapīa. formaq̄ detur.
Destruit oīa sola superbia si comitet.
Non est securum puluerem vel pale=
am in altum esse.Sic superbū īdignū=
tate. Si vis cognoscere granum a pa
lea.probice in altum granum cum pa
lea.granum descendet sed palea asce=
det.sic superbi semper volunt ascen=
dere.Sed humiles descendere.Et no
ta q̄ palea non super granuz propter
suum valorem.sed propter suam leui
tatem.sic superbi super nos. Sed di=
citur.Mathei.tertio.q̄ dominus pa=
leam comburet igni i extinguibili.sz
triticum congregabit in horreum su=
um.s.celum.Unde sicut homines cu=
stodiunt se a latronibus ne soliente
eos.Sic debent cauere a superbia.q;
insidiatur bonis operibus.vt pereant
vt dicit.Augo.Jtem ligna putrida et
quidam vermes de nocte lucent.sed
in die non. Sic superbi nunc lucent

(c) 2006 Ministerio de Cultura

in ꝑ tenebꝛas huius mũdi. Sz in die iu
dicij qñ sol iusticie apparebit: quales
sint apparebunt. qꝛ tunc videbuntur
in coloꝛe ꝓꝓꝛio. puer. xiiij. Lucerna
impioꝛum extinguetur. et extincta mi
rabitur. Item sicut monstruosum essz
si ex muliere buffo nasceꝛet. Sic mõ
struosum est cum ex gratia a deo data
aliquis superbit. Talis de vita moꝛit
de sanitate egꝛotatur. de medicamẽto
peioꝛatur. gg. Qui de virtutibus se
extollit nõ gladio. sz medica mento se
interficit.

De tactu ipudico. c. cxv.

Tactus impudicus. tria ma
la facit. qꝛ. Coꝛpꝰ ꝓtaminat
Aiam maculat. Et eã itoxi
cat. ¶ Primo coꝛpus conta=
minat. Eccleſiaſti. xiij. Qui tangit pis
cem inquinabitur ab ea. Añ super il=
lud. Qui foꝛnicatur in coꝛpus suum
peccat. dicit glo. Cetera peccata aiam
maculant. foꝛnicatio autem coꝛpus et
animã contaminat. ¶ Secundo aiam
maculat. ꝛ coꝛpus incendit. Nunquid
homo potest abscondere ignem ĩ sinu
suo vt vestimenta illius non ardeant
aut ambulare super pꝛunas vt nõ cõ=
burantur plante eius. Sic qui in gꝛe=
ditur ad vxoꝛem pꝛoximi sui. non eꝛit
mundus cum tetigeꝛit eam. Ignem
in sinu suo abscondit qui de mulieꝛe
cogitat. vel qui libenter ei loquitur.
qꝛ colloquium illiꝰ. q. ignis exaꝛdescit
vt dicit. Eccleſiaſti. xx. Super pꝛunas
ambulat qui aspectus ꝛ affectus suos
in spẽ mulieꝛis figit. Heu multi ad
has pꝛunas se calefaciunt cum petro
negantes cristum. Math. xxvi. Has
pꝛunas accendit dyabolus suggestio=
nibus pꝛauis. Job. xi. Alitus eius pꝛu
nas aꝛdeꝛe facit. Stultus et insanus
debet reputaꝛi qui feꝛꝛum calidũ am
plexatur. vel stꝛigit ad se. vel ponit ad
os suũ. vt moyses. Sic qui mulieꝛez
amplexatur. vel deoscularur. qꝛ dicit.
Jeoꝰ. Gladius igneus est species mu
lieris. gladius dicit qꝛ vulneꝛat agne
us qꝛ inflãmat. Sicut eꝛgo insanus
reputaꝛetur qui in gladiũm aꝛdentez
sese pꝛobiceꝛet. Sic qui in mulieꝛem
Eccleſiaſtici. vij. pꝛopter speciem mu=
lieris multi peꝛieꝛunt et foꝛtissimi in
teꝛfecti sunt ab ea. vt dauid. salomon
sanson: et alij infiniti. Item ex duobꝰ
lapidibus fꝛigidis et duris exit ignis
si inteꝛ se collidantur. Et quid miruz
si ex tactu viri et mulieris exeat ignis
luxurie que in eis latet. Item papilio
iuxta candellam tm volitat q tandez
se comburit. Sic homo iuxta mulieꝛẽ
sedendo et colloquẽdo. Añ dicit. Jheꝰ
Hostium tuum mulieruz pedes nũq
tranſeant. Sz si videris mulieꝛẽ bene
cõuersantem. mente dilige non coꝛpo
rali frequencia. qꝛ non est securum fe
no vel stuppe esse iuxta ignem. B.
Cum mulieꝛe semper esse. et eam nõ
cognoscere. magis est q mꝛtuos su=
scitare. Et si q minus est non potest:
quomodo q maius est credam tibi
Terra bona est in se et aqua munda
et bona. tamẽ si simul misceantur fa=
ciunt lutũ et se inuicem poluunt. Sic
est de homine et mulieꝛe. ¶ Tertio a=
nimam intoxicat ꝛ interficit. Stultus
esset qui seꝛpentem venenosum tan=
geꝛet vnde moꝛtem incuꝛreꝛet. Eccle
siaſtici. xxvi. Sicut bouz iuguz qõ mo
uetur ita et mulieꝛ neq. qui tenet illã
. q. qui apꝛehendit scoꝛpionẽ. qui mo
lis est cum tangitur. Sz venenum ex
cauda emittit. Item pisces et aues in
laqueos non scienter se pꝛobiciunt. sz
resiliunt quando peꝛcipiunt. et homo
miseꝛ ĩ laqueũ ꝛ rethe dyaboli se sciẽs
ꝓbicit. i. mulieꝛem amaꝛioꝛẽ moꝛte. q̃

2006 Ministerio de Cultura

laqueus est venatorum.i. demonũ et sagena corpus eius.vincula sunt manus illius.illos enim quos tenet ita fortiter ligat quod non possunt ab ea recedere.Judith.Non possunt homines separi a mulierib⁹. nõne voletis.

De tepiditate. ca.cxvi

Tepiditas prouocat iraz dei. et facit hominẽ ipotentem. vnde aqua tepida vomituz prouocat.Apoc.iij.Quia tepidus es incipiam te euomere de ore meo. Tepidus de ore dei euomitur. cum indeteriora labi permittitur. vel ipenitens moritur. Item fiduciam tẽptandi dyabolo prestat.De multis ei temptat tepidum. de quibus non auderet temptare feruentem.olle enim feruenti musce non resident. Sic hominibus in amore dei feruẽtibus dyabolus non appropinquat.et si aliquã do accedunt combusti atq; confusi discedunt. Item reddunt hominem impotentem et contractum. vt bona nõ faciatvt patet in illis qui cũ fortes sit corpore.tamen vix possunt vnam partem penitentie facere quaz facit vna vetula vebilis.q; ex tepiditate sua accidit.eo q; parum habet de celestib⁹ desiderium.B. Fositan non possum⁹ q; multum nolumus.idem. Si cupis in cipe perfecte age. Si perfectionis aliqd attigisti teip̃z inteipso metire.

De tempore. ca.cxvii.

Tempus est considerandum tanq; precios⁹ thesaurus. Quomodo vtiliter expẽdat Quomodo transit velociter Quomodo a nobis districti⁹ req̃rat. ¶ Primo quomodo vtiliter expenda tur q; sicut dicit.B.Nichil precios⁹ tẽpore sz heu nihil hodie vilius reputatur fatuus est ille qui rem tam precio sam dat hosti suo qõ facit qui tempus expendit in seruicio dyaboli.puer.v. Fili ne des alienis honorem tuum.et annos tuos .i. tempus ivte tue crudeli.i.dyabolo.Scõo quomõ transit velociter.z postq; transierit non reuocatur.Job.ix.Dies mei velociores fuerunt cursore.Sen. Infinita est velocitas tp̃oris.punctum est q; viuimus.et ad hec puncto minus.Et ideo fatuus qui multis obligat⁹ ẽ debitis z pauca habet.si ꝑdige expendat. Sic q̃ multa peccata habet et parum de tempore si tempus amittat.B.O si cognoscereres q; multis z multa debeas. videres q; nichil est qõ agis.Sen. Quem michi dabis q̃ aliqd preciuz temporis ponat.qui intelligat cotidie se mori. Tertio quomõ a nobis districtius req̃ratur.q; de omĩ tp̃e oportebit reddere rationem.B.Oẽ temp⁹ tibi ipensũ req̃retur a te q̃liter fuerit expensum. Idem parum nonextimes temp⁹ qõ in dictis vel factis expendit̃ ociosz Volat verbum irreuocabile.trãsit tẽpus irremeabile.nec aduertit isipiẽs q; amisit.Item si aliquis haberet seruum vel filium cui dedisset pecuniaz ad negociandum.et totum ꝓsumeret vt filius prodigus.vel etiam de pecunia illa eum impugnaret.non plus ei daret.sz potius residuum ei auferret Sic facit deus de tpõre pctõri qõ ei dedit ad penitentiam.z ille abutit̃ eo in superbiam.z dñm ipugnat.puer.x. Timor dñi apponit dies.et ãni iptorum breuiabunt̃. Sicut medietas mẽbri i firmi abscinditur ne totum corrumpatur. Item ille qui ludit ad decios facit auantag.um cõpatri suo quãdo dat ei decios vt iactet sicut voluerit. Sic facit deus peccatori q̃ñ.q.decios dat ei tempus ad bene operandum. Modo habemus decios.i.tempus. Seneca. Tempus tm̃ nostrum est. sz post mortem nõ erit nostrũ sz dei.Et tũc accipi z ipse decios id est tempus et iactabit

(c) 2006 Ministerio de Cultura

contra nos. Treñ.pño vocabit adurſum me tẽpus p̃s.lxxiiij.Cũ accepero tempus ego iuſticias iudicabo.

De tẽptatõe.c. cxviii

Emptatio.Circa tẽptatõem q̃ttuor ſunt conſideranda.ſ. Hoſtis temptans vel impugnans. Modus pugnandi. Et modus vincendi.

¶ Pño ẽ ꝓſiderandus hoſtis ipugnãs hoſtis eſt dya⁹.Eph̃.vi.Nõ ẽ nob colluctatõ aduerſus carnem et ſanguinẽ ſed aduerſus pricipes ꝛ potentes aduerſus mũdi rectores tenebraꝝ haꝝ õ ſpũalia neḉcte ab iſto hoſte cauẽdo ẽ Quia callidus. Quia potens. Quia inuiſibilis

¶ Primo quia callidus Heñ.iij. Serpẽs erat callidior cunctis animantibus terre.¶ Scõo quia potens. Añ dr hic aduerſus principes ꝛ potantes. Job.xli. Non eſt potans ſuper terram q̃ ei valeat comparari.¶ Tertio qꝛ inuiſibiliꝫ ꝛ neḉ vñ ſequitur ꝓtra ſpũalia neḉcie Job.Crudelis eſt ꝛ non miſerebitur.

¶ Scõo ꝓſiderandus ẽ modus pugnãdi.circa qꝫ nota qꝫ dyabolus temptat hominem de peccato. ad qõ ipꝫ vidit ꝓuiorẽ placita oñdẽdo de q̃ re ꝓſueuit dcipe expta me.porr. ſõ ſpẽ neccitatẽ ꝛ vtilitatẽ ꝓcaciꝫ ſugg. dlicias ꝛ dicias atꝫ põces mdaciꝫ ꝓmit. Callide ꝛ occulte frequẽter inſidiãdo. Lente ꝛ paulatim aim pulſando. Potenter ꝛ audacter violẽciã iferẽdo

¶ Primo temptat dyabolus de petõ placita oſtendendo Sicut bellator ipugnat caſtrum aperte debilio ꝛ egrego. mores vniuſcuiuſq; conſpicit cui vicio ſint propinqui .ꝛ illa aponit ante faciem a q̃ue viderit mentem facilius ſclinari. Sicut venator ponit laqueos vbi conſueuerunt beſtie frequentare p̃s.cxli. In via hac qua ambu.abſ.laqueuꝫ mihi abſcondit.enĩ pcti penã et oſtendit ꝛ delectationem abſcondiꝫ malus a dyabolo. ſic pedica ſub folio Job.xx. Abſcõdita eſt in terra pedica eius.et decipula eius ſuper ſemitam. Item ſicut ſub grano.et venenum in morſello.ꝛ hamus ſub cibo. Eccleſia. ix. Quomodo capiũtur piſces hamo et aues laqueo. Sic capiuntur homines in tempore malo. ¶ Secũdo temptat experta medicamenta porrigendo. de qua conſueuit alias. decipere. Unde temptauit chriſtuꝫ hiis temptationibus quibus vicerat primum hominez. citius enim accendiꝫ lignũ qõ alias fuit ĩ igne.q̃ ſi nunq̃ fuiſſz. Et mẽbruꝫ citius frangiꝫ. vbi prius fuit fractuꝫ q̃ alibi. Et citi⁹ cadit hõ in infirmitatez quã habuerit q̃ ĩ alia. Tñ beſtie et aues in eaſdem pedicas reciatoꝫ non incidunt. Item qñ non inuenit per vnam temptationem ſuggerit aliaz. Sicut medicus inuitat infirmũ ad diuerſa cibaria. Unde temptauit chriſtum trina temptatione.M.x. Exemplum in vitis patrum. de illo qui portabit diuerſa genera potionũ. Rex enim cum caſtrum non poteſt vincere ex parte vna impugnat ex altera. Añ.i.Ro.ij. Filiſtey.qꝛ filij iſrael ĩ mõtana vincere nequierunt. ad campeſtria deſcenderunt. Quia fugiens ſuperbiam cadit in luxuriam. vel auaritiam.yſa.xxiiij. Qui fugierit a facie fornicationis vel auaricie.cadet in foueã luxurie⁹ qui ſe explicauerit de fouea tenebitur laqueo ſuperbie. Unde dicit Aug⁹. Premunitos vos eẽvolo ſcientes neminem ſuper terraz abſq; temptationẽ victurum.cui ſi forte tollitur vna.aliam ſecurus expectet.

¶ Tertio temptat ſub ſpecie neceſſitatis. vel alicuius vtilitatis procaciter ſuggerendo. At quando ſuggerit voluptas carnis ſub ſpecie diſcretionis ſub bona ĩcercerẽ falſam vendit .gg. Omnes ſuis vicijs fauent.ꝛ q̃ ad voluptatem carnis faciunt ad neceſſita-

2006 Ministerio de Cultura

tis refferunt actionē.ꝛ sub specie vir=
xx tutis vicium voluptatis excusant.Et
nota.Non potest diu teneri castrū vbi
n non sunt homines fortes et defēsales
Unde cum obsidenꝰ castra. ĩtuntur
paruuli ꝛ mulieres.qꝛ non sunt vtiles
ad bellandum.Sic facias de corde tuo
vt cogitatiōes puerilesꝛ affectiones
molles extra mittas.et fortes et viri=
les intus retineas.Mulieres sunt co=
gitationes et affectiones circa carna=
lia versantes. Naui.ppls tuus in me
dio tui quasi mulieres.paruuli in ca=
stro cordis sunt affectiones terrenoꝝ
paruulus enī plus diligit pomū q̄ re
gnum.puer.i. Usquoq; paruuli dili=
gitis infanciā et stulti ea que sibi sūt
noxia cupient. ¶ Quarto diuicias
promittendo. Sicut lecator sollicitat
mulierem peccando donendo et pro=
mittendo. Sed postq̄ fuerit ab eo se=
mel corrupta.sequitur eū non rogata
nec habet audaciam ei resistendi. Sz
dicit illud.Je.ij. Adamaui alienos et
po post eos ambulo.Item non dicit casta
mulier que libenter audiretverba cor
ruptionis.licet ei consentire nollet et
appetit diligi licet diligere non appe=
tat.cum dicat Augu. Non solū appe=
tere.Sz etiā appeti velle criminosum
est.Sic non est reputāda anima casta
que temptationes dyaboli recipit. et
delectatur in eis q̄uis nolet consenti
re peccato. Attende qđ cor tuum mu
tuo cōcedis inimico qñ sustines i pec
cato delectari.das vero qñ pctō consē
tis. Sz siue dono siue mutuo ei cor
uum exposueris.non qñ volueris re=
trahes. qꝛ sicut primo est in potesta=
te populi regem facere q̄ vult. facta
autem non est in eius potestate de re=
gno expellere. Sic homo liberum ha
bet arbitrium vtrum velit esse de re=
gno dyaboli vel non.Si autem ei pec
cando subiugat⁹ fuerit.non potest qñ
vult de potestate eius exire.Sicut pis
cis qui quando vult intrat nassaz etiā
per se sz non per se et quādo vult exit
Osee.xiij. Perditio tua ex te israel.
tātummodo ex me auxilium tuum
¶ Quinto temptat occulte insidiando
vt latro viatorez vndiq; circuit..vt nō
sit locus euadendi. Si aliquis cōme=
dit libenter.temptat eum de gula.
Si abstinet de indiscretione.et sic cir=
cuit querens quem deuoret.i.pe.v
Item ad tempus temptare cessat vt
ei viriliter resistitur vt plus proficiat
et dum non cauetur percuciat. Sicut
ille qui obsidet castrum recedit vt dū
non speratur irrumpat. Mathei.xiij.
Reliquid euz dyabolus.gg.Sepe dya
bolus postq̄ mentem impugnauerit
ad tempus cessat. vt securam repen=
te irrumpat.Ecclesiastici.xi. Bona in
mala ꝓuertens insidiatur.et in electis
suis ponit maculaz. ¶ Sexto temptat
lente et paulatim animum pulsando
et tanto periculosioꝛ quantominus
sentitur.Job.xxiij.Lapides excauant
aque et a liuione paulatim terra con
sumitur.similiter et homines perdes
per lapides:viros fortes intellige.q
aquam blandimenta seculi vei dyabo
li.que cauant constanciam mentis et
vacuam relinquunt.Item temptat pl⁹
penitētes quam peccatoꝛes.fortes q̄
debiles. quia forte deus non permit=
tit. Miles non mittit filium suum
paruulum ad prelium.sz quando for=
tis est et ꝓtest ferre arma. Item rex
dedignatur impugnare villas campe
stras.et excercitum mouere cōtra eas
Sz contra fortia castra.Sic dyab for=

(c) 2006 Ministerio de Cultura

hostes impugnat. Unde quando guerrator aliquis vult terram alicuius capere. primo impugnat fortius castruz quo capto tota terra capitur. quia per illud impugnat dominum castri ⁊ terram. eius. Sicut dyabolus magis impugnat illos qui eminent iustícia et fama. vt exemplo aliorum alíj capiantur. Unde. i. Ro. Dicitur ꝙ totum põdus prelíj: versum est in saul. et in. íj. Judic. dicitur ꝙ philistini qui figurant demones acceperunt sansonem qui interpretatur sol eorum. id est illuminans alios et erutis oculis fecerũt eum molere. id est peccata circuire.

Et nota ꝙ capto castro facit ille ꝙ cepit quicquid vult de garnimẽto eius Sic dyabolus quando capit aliquem magnum dominum. vel magnum vl potentem. facit quicquid vult de sciẽtia lingua. et potentia eius. Tre. prio. Manum suam misit hostis ad omnia desiderabilia eius. Item rex castrum sibi subditum. vel sibi subditos non impugnat. Sed sibi contrarios et rebelles. sic dyabolus rebelles sibi magis impugnat. gg. Hostis noster ꝙtomagis contrabellare conspicit. tantomagis bellare contendit. Judith. xíj. Ego nunꝙ nocui virum qui voluit seruire nabuch. regi babilonis. populus autẽ tuus si non contempsisset me. non leuassem hastam meam contra eum.

Item fortis contra debilez luctari dedignatur. et maxime contra eum quẽ sepe deuicit. et delitiosus miles cõmunes cibos dedignatur. Job. xl. Absorbebis fluuium. glo. Infideles seculares. et habet fiduciam vt fluat iordanis. i. bonus religiosus in os eius.

¶ Septimo temptat potenter violentiam inferendo. Job. xxx. Insidiati sunt michi et preualuerunt et non fuit qui ferret auxiliuz. Sz rupto muro ⁊ apta tanua irruerũt sup me. Miles vel rex aliquis quando amisit castruz nititur requirere. et conuocat exercitum magnum. Sic fecit pharao ad prosequendum filios israel. fugientes ab eo. Exo. xiíj. Sic facit dyabol⁹ contra penitentes. gg. Cotidianis discimus experimentis eos qui cõuerti deliberant temptari actius a concupia carnis. et vrgeri grauius in operibus luti et lateris qui egyptũ egredi. et põnem fugere voluerit. Ideo dicit. Lu. xj. Cum immundus spiritus exierit ab homine. ⁊. i. Tunc dixit. Reuertar ad domum meam vnde exiui. ⁊ vadit et assumit. septem spiritus nequiores se. i. exercitus. septem viciorum mortalium. scilicet.

Superbia.
Jnuidia.
Accidia.
Jra.
Auaricia.
Gula.
Luxuria.

¶ Superbia in exercitu dyaboli vexillum portat. pe. lxxiíj. ¶ Posuerunt signa sua. gg. Et vidētissimuz signuz reprobozum est superbia. Econtra electorũ humilitas quam cum quisꝙ habeat in se. aperte cognoscitur sub quo rege militet. Unusquisꝙ enim quendam titulum portat operis quo facile dignoscitur sub cuius potestate rectoris seruiat. ¶ Jnuidia sagittas trahit detrahendo alíjs. Je. ix. Extẽdunt linguas suas quasi arcbum mendacíj. et nõveritatis lingua eoruz dolum locuta est. ¶ Jra quasi parata lapides iactat. blasphemie impropería. i. Ro. xvi. Semey maledicebat dauid. mittẽs lapides aduersus eum. Sed iste prius se percutit in capite. ꝙ alium in veste. Eccles. xxíj. Qui in altum mittit lapidem super caput eius cadit. ¶ Accidia fossarum euacuat ab aquis gratie.

© 2016 Ministerio de Cultura

Spūs enim tristis exsiccat ossa. Jud. xij. Holofernes. i. dyabolus fecit pelu di aque ductum. ne veniret in ciuita= tem cordis ipsum letificans. ps xlv. Fluuius impetus letificat ꝛc. ¶ Aua= ricia fossata implet per terrenorum cu mulationē. Dañ. xl. Venit rex aquilo= nis ꝛ pertabit aggregem. s. diuiciarum et capiet vrbes munitissimas. Multi videntur captionē suam diligere qui non cessant fossatum paupertatis im= plere. diuicias cōgregando. Eccleſia. vij. Multos perdidit aurum et argē tūm. ¶ Luxuria. ignez succendit. Job. xxxi. Ignis est vsq ad consumptionez deuorans. Hunc ignem portant iuue= nes laciui et ornati. Joel. ij. Ante faci em eius ignis deuorans. et post eum comburens flāma. ¶ Gula hunc ignē nutrit. et accendit. apponēdo ligna ci= bariorum. R. xij. Nabusardan succen dit domū domini. ps. lxxiij. Succen derunt igitur sanctuarium tuum. s. su perbia et gula. ¶ Tertio cōsiderand⁹ est modus vincendi. Circa hoc. notan duz ꝙ tēptatio vincit mltis modis. s.

Resistando.
Humiliando.
Orando.
Confitendo.
Spūalr exltādo.
Fugiendo.
Fidem seruādo.

¶ Primo vincitur resistendo. et ma= xime in principio temptationis. dya bolus enim dum paruulus ē. de fa= cili occidi potest. Sicut ignis anteꝙ crescat extingui. ꝛ infirmitas anteꝙ radicetur. gg. Si tē ptationi in corde nascenti festiue non resistitur. eadem hora qua nutritur ro boratur. Jac. iij. Resistite dyabolo ꝛ fu giet a vobis. Sic resistens aduersa= rio corporali anteꝙ hereditarem. vel res tuas amitteres. et mortem corpo= ralem incurreres. Sic et spirituali resistas ne mortem eternam incurras et thesaurum gratie et virtutū heredi tatem amittas qr. Ecclesiasti. x. Qui i vno peccauerit multa bona perdit

Tene ludū temptationuz qrvi... totus luduſ perditur. Et nota quomō re inuitandum sit. sicut re iuitauit an thonius quādo vulneratus rediit ad heremum. ꝛ tunc inuitauit demones Et laurencius quādo dicit assatuz est iam versa et manduca. q. d. te iuito de alio latere. ꝛ tunc dyaboluſ stupefact⁹ ludum dimittit. Sicut dimisit antho= nium. Estote fortes in bello ꝛc. Cum ergo tibi cupiditas vanitatis seu tem ptatio carnis offertur. estovelud dāge rosus pulator qui cibos inmundos seu non bene paratos in faciem phi= cit apponētis. Sic cum indignatione tēptationes ate reiciēs. q. scutella sua dyabolum in fronte percuciens. Item qui pannos suos comburere sē tit. āmouet ignem. et miser homo sen tit se comburi igne cōcupscie male. et luxurie. ꝛ pedem mentis non retrahit B. abscondi ignem in sinu meo exus= to iam latere. iam fame de fluente. ad hec consulendum est: ānexcuciam illū ¶ Scdo vincitur humiliando. humili tas sola est que euadit omēs laqueos dyaboli. vt dictum est anthonio. Re= the enim dyaboli non capit piscicul⁹ .i. humiles. huīles iuuat deus iprelio. qr et victoriam de omībus attribuunt et ideo non in se confidunt. Custodiēs paruulos dominus humiliatus sum ꝛc. dyabolus enim vadit per montem suberbie. humiles per valles humili= tatis. Jdeo eos non inuenit. qr nō va dunt per viam suam. gg. Cotidie tela mittimus: si confossi tribulationibus humilia. respondeamus. Tertio oran do. Exod. Cum eleuaret moyses ma nus. vincebat israel. Judith. iiij. Meō res estote serui mei moyſi. q amalech non ferro pugnando. Sz pre..us de bellauit. plus valet vnus sanctus orā do. ꝙ in numeri peccatores preliādo. sicut dicit quedam. glo. debet petere seruum deo qui temptatur. sicut faci

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ciunt in castro. Item viri iabes miserunt a saul p̄ succursu et habucrunt cum obsedissēt eos naas amonites q̄ interpretatur serpens et significat dyabolum ysid⁹. frequens oro victorum ipugnationem extīguit. ab hijs qui vigilant latrones diuertunt. sz dormiantes spoliat. Sic ab hijs qui vigilant i orationibus demones diutūt. Math. xxvitij. vigilate et orate. ne intretis in temptationem. ¶ Quarto vincit confitendo. In vitis patrum dr̄ q̄ nichil sic confundit virtutē demonum. q̄ si quis secreta inmundarum cogitationum reuelauerit sanctis patribus. Latrones fugiunt eos accusantes sic demones confitentes. Jō⁹. Reuelata proditione fugiet inimicus. Ecclesiastici. xxvtij. Qui reuelat archana amici fidem p̄dit. Et post si denudaueris abscondita eius non persequeris post eum. Debet reuelari iudici confessori qui latrones. i. peccata indomo sua inuenit. i. in corde. ¶ Quinto vincitur spiritualiter exultando. dicit anthonius Una ratio est vincendi inimicum letitia spiritualis. i. R. Dixerūt filistey .i. demones. nō fuit tāta exultatio heri et nudius tertius. ve nobis. veīt dominus in castra. Exemplū de āthonio quando circunfulsit eum lux. i. consolatio spiritualis oms demones fugerunt ab eo. ꝛc. ¶ Sexto vincitur fugiē do q̄tum ad temptatiōez carnis. Cor. vi. Fugite fornicationē. Sic ge. xxxix. Detoseph qui relicto pallio fugit. luxuria est ignis. homo fenum. ysa. ix. Omis caro fenum. et non est similiuz fenum esse iuxta ignem. Sic nec hoinem iuxta mulierez. Item ouis naturaliter fugit lupum. et auis ancipitrē et homo rationalis non fugit dyabolum. et mulierez sicut fugeret serpētē Ecclesiastici xxxi. Quasi a facie colubri fuge peccata. ¶ Septimo fidez seruando. Hebr. xi. Sancti perfidem vicerunt regna. Fides enīz ostendit homi vitā eternam penam si victus fuerit gg. Solerter in vigilandum est. vt cū culpa blandiri inchoat. ad qō meritū mens trahatur agnoscat. Item ostendit ei coronā si vixerit. Apoc. xi. Esto fidelis vsq̄ ad mortez ꝛc. Circa vltimū nota q̄ vtilitas temptationum multiplex est.

Temptatio proueniens.

Hominem erudit
Mentem humiliat.
Negligiam fugat.
Cor cōseruat.
Et coronat.

¶ Prio dico q̄ tēptatio hominez erudit. Eccleiasti. xxxi
Qui tēptatus non est. pauca recognoscit. Idez. Qui non est temptatus. Jud. iij. Hee sunt gentes quas dns dereliquit vt erudiret in eis ihrlem et oēs qui non nouerant bella cananeoz. i. demonum qui interpretātur negociatorez. q̄ sp intē ptando negociant et sequitur vt post ea discerent filij eorum pugnare cum hostibus et habere consuetudinē preliandi. ¶ Scdo mentem humiliat. gg. Dum vicia nos temtant. proficientes in nobis virtutes humiliant. Idem Jebuseuz israel tolerat et hūana mēs de se humilia senciat. duz minima nō supat. ¶ Tertio negligenciam fugat Cruda tegula si mittatur. in flumine statim dissoluitur cocta non. Ita homo carnalis qui non ē igne tē ptationis de coctus. glo. sup illud. ps Proba me ꝛc. Tēpta me dicit. q̄ nisi temptaremur negligentes essemus. ¶ Quarto animam conseruat. gg. Tunc interius bene custodimur. cum per dispensationē dei tollerabiliter tē ptamur exterius. aliquando vicijs aliquādo pressuris. Cor. xxxi. Ne magnitudo reuellationē extollat me. ꝛc. Et nota q̄ patfamilias non dimittit bladum in campo. nec vinum in vinea. quousque sit putridum. sz quousque

© 2008 Ministerio de Cultura

sit maturum. Hec furnarius panem in furno dimittit quousque comburatur. Sz donec coquatur. Sic deus hominē in tribulatione omnino ñ deliquit. Sz vsquoq purgetur ij.pe.ij. Nouit deus pios de temptatione eripere. ¶ Quinto coronat. Jac.i. Beat⁹ vir qui sustinet temptationem. ꝛc.

De thesauro. ca.c.xix.

Thesaur⁹ tripr distinguit .s. Scientie vel doctrine. Aie preciose in corone Virginitatis in carne.

Sz ratiosit atis i corde Fidelitat⁹ ꝛ ꝑstantie Benignitat⁹ ꝛ mie Caritat⁹ et amicitie Et eterne vite.

¶ Primus thesaurus ē scientie et doctrine qui preciosior ē auro et argēto. puer.xij. Beatus vir qui inuenit sapientiam. ꝛ.i. preciosior est cunctis opibus. ꝛc. ysa.xlix. Dabo tibi thesauros absconditos vt scias. Mat.xiij. Simile est regnum celorum thesauro abscōdito in agro. ager iste in quo thesaur⁹ absconditur est cristus. Col.ij. In ipo sunt omēs thesauri sapientie et scientie absconditi. Mañ.xi. Aperi eis dñe thesaurum tuū fontem aque viue. vt cessent. ꝛc. ¶ Scōs thesaurus est anime preciose i corpore. ij. Cor.iiij. Habem⁹ thesaurum istū in vasis fictilibus. i. in carne fragili. thesaurus dicitur. qr p̄cioso sanguine redempta. qui p̄ualet oi auro. i. pe.ij. Non corruptibilibus auro et argento redempti estis. ꝛc. B. Totus mundus ad vm⁹ anime preciū extimari non posset. non enim p toto mundo redimendo dedisset se deus ad mortem. q fecit pro anima hoīs. Quā ergo cōmutationē dabis p aīa tua. q pro modico das illam. Nonne p ea a regalib⁹ sedib⁹ fili⁹ dei descēdit vt eā liberaret de potestae dyaboli. Terti⁹ē virgitas in carne. Job. xxviij. Nūquid i gress⁹ es thesaurus viuis. aut thesaurū grādinis aspexisti. Virginitas dr nix pp candorē ꝛ virginitatez Jdeo ꝓparat lilijs. Cant.ij. Sicut liliū inter spinas ꝛc. grando dr pp metus quos alī hēt grauiores. vt dicit. Jo⁹. q libido in virginibus maiorem parit famez dulcius extimatur q nescitur. Thesaur⁹ dr pp p̄ciositatē Eccle.xxvi. Dis ponderatio. s. cuiuslz rei temporalis et q̄ticunq valoris sit non ē indigna aie ꝓtinenti. non dr corporis ꝓtinētis. sz aie. qr ꝓtinētia corporis sine ꝓtinētia mentis parum ꝓdest. Sicut habes. i. Cor. de virginitate.

¶ Quartus est gratia ī corde. puer.i. thesaurus desiderabilis et oleū in habitaculo iusti. i. grā in corde iusti et dr gra oleuz. qr lenit cor et impinguat p deuotōez. ps.xxij. Jmpingasti in oleo caput meuz. i. mentem meā spūali lēticia repleuisti. Dr thaur⁹. quia preualet omni auro. puer.xi. Super aurum et argentuz gratia bona. v. Mundis centenis preit auro gratia plenis. Nota supra bona que dat gratia. Jocunditas enim cordis que ex gratia prouenit. et puritate conscientie est thaur⁹. magnus. Ecclesiasti.xxx. Jocunditas cordis hoc est vita hominis. et thaur⁹ sine defectione sanctitatis. ¶ Quint⁹ est virtus fidei in anima. ysa.xxxiij. Erit fides temporibus suis diuicie salutis sapientia et scientia et timor dñi tpe thesaur⁹ ei⁹. Job.iij. Quasi effodientes thesaurū gaudent q vehemēter cū inuenerit sepulchrū. Thaurū effodere est defect⁹ ad se humiliandū considerare. Sepulchrum inuenit quiusq ad perfectam considerationem sui inuenit. vt sibi feteat vt sepulchrum. Ezech.xx. Displicebitis vobis in conspectu vestro super omnibus que fecistis. ¶ Sextus est misericordia ad proximum. Ecclesiastici.xxx. Pone thesaurum tuum in preceptis altissimi. i. in operib⁹ misericordie secundū q p̄cepit altissimus. Luc.xij. Vendite que

(c) 2006 Ministerio de Cultura

possidetis. et date elemosinam. facite nobis loculos q̄ non veterascunt. thesauruz indeficiente i celis. Sequitur Et ꝓderit tibi magis q̄ aurū. s. absco ditum. Ecclesia. xxx. ¶Perde pecuniaz pp fratrem ꝛ amicū tuū. Sicut ꝓditur semen in terra ꝓiectū. ꝛ ne absc̄odas sub lapide i perditōez. s. tuā. Sicut ille qui dixit. Luc. xvi. Ania mea mlta hēs repoīta ꝛc. vel i perditōez pecunie. Sicut ille qui scripsit in pariete. hic sunt ꝛ alius qui accepit scripsit. hic nō sunt Ideo ỽr. M. vi. Thesaurisate vobis thesaurū i celo ꝛc. Sicut ille qui dixit se nichil habere nisi trescētos aureos quos pauperib⁹ dederat. ¶ Septim⁹ ē thesaur⁹ caritatis ꝛ amicitie. Eccle. vij. Amic⁹ fidel⁹ protectō fortis. q̄ inue nit illuz. inuenit thesaurum quo vtaē tempore necessitatis. Eccle. xxx. Ami= o fideli nulla est comparatio. ꝛ nō est igna ponderatio cōtra bonitatē fidei illi⁹. qz amicus sp iuuat. ēt post mortē ¶ Octauus est vita eterna. Deut. xxx vij. Aperiet dñs thesaurū suum. op= timum. celū. s. qñ dicet. Uenite benedi cti patris mei ꝓcipite regnum. ꝛc. hūc qui inuenit vendit omnia que habet et emit thesaurum illum. M. xiij. Uē dc ergo omnia que habes et da pau= peribus. et habebis thesauruz in celo quē oculus nō vidit nec au. an. ꝛc.

De tribulatione. ca. cxl.

Tribulatō pacienter suscepta Hominē a pctō separat.
Aniam languidam sanat
A peccato retrahit.
Ad viam rectam adducit.

¶ Prima tribulatio retrahit hominē a peccato et ab amore mundi. Est eni tribulatio velud absinthium. quo hij qui sunt spirituales a temporali con= solatōe separātur. Sic pueri aliq̄ ama ritudie a lacte mris separā. electis su is de⁹ iter aspera facit. ne dū delectēt in via. obliuiscantur cor q̄ que sunt in patria. Sz sicut pulmentum adheret olle i qua decoquitur. nisi sepe moue= atur. Sic cor hominis huic mundo. ni si tribulationibus agitet. Aug⁹. Ecce turbat mundus et amat. quasi si tran quill⁹ esset: Quomō ihesus et formo so. qui sic amplectitur fetidum. Secū do sanat animā egrotantaz. Gaudere debet infirmus cum videt celestē me dicum intromittere se de infirmitate sua et ex hoc sperare veniam. Illi q̄ i hoc mundo in omnibus prosperātur sunt illud infirmus desperantur a me dico relictus voluntati sue cui nichil q̄ petit denegatur. gg. Desperatis e= gris quicq̄t dari poscunt medici dari precipiunt. Qui autez ad salutem re= duci possunt. multa dari contradicunt Matus autem beneficium cōfert de⁹ homini quando ip̄m affligit. q̄ quan do ipsuz prosperari permittit. plus ei cōfert q̄ prauo ip̄z corrigit q̄ q̄ libitū suum facit. Et freneticovel in sano q̄ ipsum ligat q̄ qui eius insanum non refrenat. Tunc enim exponitur peri culo. Sicut nauis sine nauca ventis ꝛ procellis exponit. p̄s. lxxx. Dimisi eos scōm desideria cordis eorum. ibunt in alio ignē. s. gg. Mactand⁹ vitul⁹ liber ad pascua dimittitur. seruandus iugo primitur. qz iustus ad debitam mortē cernans effrenatis voluptatibus vtit Just⁹ vo a delectōe trāsitorie iocūdita tis restrigit. ¶ Tertio a peccato retra hit. et ardorem concupiscentie restrin git. Est enim succursus homini mis⁹ adeo. Si domus alicuius igne eēt suc censa. qui ei aquam ad extinguenduz ignem offerret. obsequium ꝛ subsidiū reputaret. non nocumentuz. Tribula tio est aqua que domum conscientie igne cupiditatis succensam extinguit Exemplum de beato benedicto qui p pter temptationem carnis vitandam

BIBLIOTECA PUBLICA DE TARRAGONA

© 2006 Ministerio de Cultura

proiecit se inter spinas ꝛ vrticas nudꝰ et vulnere carnis sanauit vulnus mẽtis. Et heremita qui combussit digitos suos vt vitaret peccatum fornicationis. Ecclesiastici. xi. Malicia vnius hore obliuionem facit luxurie maxime. greg. Quis nesciat ꝙ melius est ardere igne febrium q̃ igne viciorũ et tamen cum febre corripimur murmuramus. et estuum viciorum qui occupare nos poterat considerare negligimus. Item si quis ab hostibus suis duceretur super equum velocem. nisi esset ab hostibus occidendus. gratum haberet si quis equum illum occideret vt sic ab hostibus liberaretur. q̃tum ergo gratum debet eẽ ei q̃ corpus suum lasciuiũ quo ad mortez ducitur in tribulatione vel infirmitate aliqua debilitat. vt sic a demonibus ꝛ a pena eterna liberemur gre. Duruz non extimes qõ patris. duz ab eternis ciuitatibus in eterna passione liberaris Item si duellum committens cuz aliquo gratum haberes si quis hostez illum debilitaret in tm̃ vt tibi nocere non posset. Duellum est inter carnem ꝛ spũz. Gal. v. Caro concupiscit aduersus sp̃m. Unde magnas gratias dz hõ agere deo si carnem suam aliqua infirmitate vel tribulatione debilitet vt a spũ superetur. Cor. ix. Castigo corpus meũ ꝛc. Ecclesiastici. x. Tribulatõ cessare facit peccata maxia. ¶ Quarto ad viam rectam errantes reducit dominus sicut bonus pastor. ouem errantẽ advia reducit p̃s. cxviij. Erraui sicut ouis. ꝛc. Quere seruũ. t. domine Quando aliquis porcum suum vel ouem ducit ad paschua vel ad forum ꝛ non vult eum. sequi. ligat fune. vel virga percutit. ꝛ sic inuitum ducit. Sic dominus ligat nos in infirmitatibus ꝛ alijs defectibus. quia aliter nolum⁹ cũ sequi. xi. Osee. In funiculis ade trabam eos. i. invinculis cartratis

Item pastores pecora sua in sequentibus hostibus ad loca munita fugere compellunt. Sic nos deus in infirmitatibus et tribulationibus ad celestez primam intrare compellit. Lu. xv. Cõpelle ītrare. glo. Qui aduersitatibus fracti ad amorez vel redeunt compelluntur intrare. Item Sicut homo p cutit equum vel asinum suum vt ad viam redeat. vel vt citius vadat Sic deus vrget nos tribulationibus. De primo. ysa. xxvij. Domine in angustia requisierũt te. et p̃s. lxxxij. Imple facies eoꝝ ignominia ꝛc. De scõo idem. Multiplicate sunt infirmitates eoruz postea acceleraverũt. Mira fatuitas hoĩm bruta aĩalia quare percutiunt agnoscunt. Si sunt eẍ viã ad viã redeunt. Si in via accelerant. Et miser hõ q̃re percutit nõ auertit. p̃s. lxxxi. Uir insipiens non cognoscet ꝛc. glo. Qui nescit se cedivt sit habere: dimisso exheredato cui paratur a flagello. Iterum in tribulatione homo.

¶ Probatur
¶ Purgatur.
Consolatõez merent.
Calice potatur.
Illuminatur.
In regnũ ītroducit.

¶ Primo i tribulatione qualis sit homo p batur sicut aurum in fornace. Job. xxiij. Probauit me. q. aurũ qõ p ignez transit aurũ tunsionibꝰ dilatat. Sic scti tribulationibꝰ. Ferruz calidũ dz malliari nõ frigidũ. Sic scti amore dei succendi debent in tribulationibus probari ferrum calidũ dũ tũditur dilatat. Sed frigidum frangit bonus puer qñ verberat a pre mĩam pet. et emendationem promittit. Sic peruersus blaphemat et irascitur. et peiorem se futuruz ostendit Eccle. xx. Custodit correctionem vestigium est peccatoris. potus luteus vacuus ad ignem crepat. ꝛ magnũ sonitum. reddit. Sed plenus nõ ita homo vacuus a gratia crepat ī tribone p ī paciam.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

a gratia crepat in tribulatõe ꝙ ipaciaz Eccle.xxvij.Vasa figuli probat fornax ⁊ hoies iustos temptatio tribulatõnis Et nota ꝙ dñs non liberat semper suos ab infirmitatibus ⁊ tribulationib⁹ Sed bene vult probare eos. Patri ei non liberat filium suum de manu cirurgici vel magistri.licet videat euz affligere sub manu ei⁹.qz scit sibi ꝓdesse in futurum.Sic deus suos a tormẽtis.Non enim liberauit petrum a cruce.paulum ab ense.alioscz apostolos ⁊ prophetas atcz matres a penaruz crudelium cruciatibus.Hebr.xi. Alij distenti sunt non suscipiẽtes redemptionem.vt meliorez inuenirent resuretionem.Alij vero ludibria ⁊ verbera experti.insuper ⁊ vincula ⁊ carceres.lapidati sunt secti sunt temptati sunt . in occisionem gladij mortui sunt itez qui peccat est debitor pene. et tenetur penam soluere.ideo non dz hõ graue ferre si deus eum affligat in presenti. quia vult eum acquitare et emendan de paccato suo accipere in cẽtuplũ minorez ꝙ postea solueret sicut dr.Qui se acqte ne se encõbre.Itẽ pueri ꝙto plus verberant tãto magis adiscũt et melius faciunt ꝓmodum suũ.ꝙ si dimittẽnt volũtati eoz ysa.xxvi.miserea mur impio.et nõ discet facere iustitiã itẽvirt⁹ medicĩe nõ statĩ sanat.sz amaritudo primo.postea vtilitas ꝓbat. sic est de vtilitate flagelloz. Jõo dixit dñs petro. Jo.xiij.Qd ego facio tu nescis modo.scies aũt postea.itẽ pater filiũ in torneamẽto ab ictib⁹ nõ liberat sz videat ipm graues ict⁹ sustinere.vt laudẽ pactendo acquirat.sed si viderit eũ i periculo nõ posset sustinerre quĩ ipm adiuuaret.Sic de⁹ amicos suos sustinet affligi in presenti.vt laudez et glriaz celestis patrie acqrãt.se si picko aie eos videret liberaret.Jdeo dominus exposuit iob picko corporis ⁊ rex. ⁊ dixit dyabolo Aerumptamẽ aiaz ei⁹ serua.ps.ix.Adiutor in oportu.in tri. Tunc enim oportunũ ẽ cuz de perickо aie agitur.¶ Scõo in tribulatione aia purgatur.Mulier bonos pannos sepe lauat.Sed viles et veteres putrescere permittit.Sic deus iustos flagellat in presenti.sed peccatores in penis putrescere permittit.heb.xij. Flagellat oẽz filiũ quẽ recipit.Sustinenda ẽ ꝑ tribꝛo ꝙ quaz a pena eterna liberat ꝙ sustinet.Exẽplum de infirmo ꝙ patitur abscidi sibi pedem. ne totuz corp⁹ amittat.Et fur auriculã vt euadat suspẽdi penã.¶ Tertõ in tribulatõne cõsolationẽ meret.Deut.viij. Afflixi te penuria ⁊ dedi tibi manna.quarto sũt amariores herbe medicine.tãto plus oportet ponere de zuccaro vel melle. vt infirmus facilius potionem absorbeat.Sic de consolatione. in tribꝛone ps.l.Scõm multi.dok.m.in cor.meo. conso.t.tc.Aqua amara transiens per aquam dulcem:dulcis efficitur.Et vinum dulce transiens per gariofolum q.gariofilatum est. Sic tribulationes ⁊ temptationes que prius per christũ ⁊ scõs suos transierunt. Exẽplo ergo illorũ.debent nobis esse dultiores.B. Magna ꝓsolatõ mẽbrj ex capite.hebr. xij.Recogitate eũ tc.greg. Fcã precedentiuz recolamus.⁊ nõ erunt grauia que toleramus.Sz quidã sũt similes symie que inueniens amaritudinem in cortice nucis eã prohicit.et ideo nõ gustat de dulcedine nuclei.Sic aliqui infelices amaritudinez tribulationis ⁊ penitentie sentientes exterius eã prohiciunt et ideo consolatõem interius non sentiunt.Sap.tij.Sapientiam et disciplinam qui abicit infelix est.⁊ vacua est spes eoz.⁊ labores sine fructu Dicitur ꝙ in palatio iouiniano erant duo dolia vini.Unum de amaro vino aliud de optimo.Et quicunqz volebat bibere de optimo.oportebat eum prius bibere de amaro Sic secũdũ greg.

© 2006 Ministerio de Cultura

Si mens appetit ꝙ demulcet. prius bibite ꝙ dolet. ¶ Quarto ī tribulatõe calice dñī portat hõ. ⁊ cibo pascit. Añ tribulatio ẽ calix ⁊ cibus vnde dñs potat ⁊ cibat suos amicos. vñ sicut non irascerẽt hõ si rex facerꝫ eũ sedere ad mensã suã de cibo suo ꝯmedere ⁊ calicẽ suũ potare. Sic nõ dꝫ irasci de tribulatiõe. Sed quidã sũt qui nõ multũ videntur diligere deũ qr ī mensa eius nolunt ꝯmedere. nec de cipho suo potare. i. nolunt aliqd pati pro xp̃o. volũt eẽ socij ī lucro. ⁊ nõ ī dãpno. vel labore. cuꝫ tñ dicat apls. i. ad cor. ij. si fuerim⁹ socij passionũ. erim⁹. ⁊ ꝯsolonum. Exemplũ de malo socio. Isti mutuo accipiunt. ⁊ nichil soluere volunt p̃s. xxxvi. Mutuabit pctõr ⁊c. Non soluꝫ hic. sed in futuro. Item tandiu est moneta vtilis ad lucrandum. ꝙdiu est in cursu. meo moneta tribulationis ⁊ penitẽtie ẽ in cursu. Mõvna denariata ī hoc scło. valet. c. in alio. Eze. iij. dabo ꝑ anno dedi tibi. Itẽ ribaldus q̃ nõ vult vel non potest finare de scoto suo in taberna. spoliatur vel verberatur ad valorem. Sic peccator qui non vult modo facere peñiaꝫ. ⁊ soluere qđ debꝫ in presenti. verberatur infirmitate. vł alia tribulatione. vel solum in centuplum in inferno. vel purgatorio. ysidorus. Aequaꝫ deus delinquenti pcit quoniam peccatores flagello tẽporalt ad purgationem ferit. aut iudicio eterno puniendum relinquid. aut ipse homo in seipso punit. ꝙ male admisit Mota boni modo franguntur per tribulationes. ⁊ infirmitates. Sed sicut vas argenteum reparabuntur meliores et puriores. prouer. xxv. Aufer. rubiginem de argento. ⁊ egredietur vas purissimum. Sed malt non reperiantur sicut vas de terra. p̃s. ij. Tanꝙ vas figuli. con. e. Item sicut faber limat argentum vt clarius sit. Sic deꝰ suos affligit vt puriores sint. Augustinus quod lima ferro. quod fornax auro. ꝙ flagellum grano. hic facit tribulatio viro iusto. gg. in dyal. Sicut sepe imperiti homines necduꝫ sculpta sigilla vel ymagines aspiciunt. et iam. q. perfecte laudant. et tamẽ artifex considerat. et si mox laudari iam gaudet ⁊ tñ tundere meliorando non desinit. Sic plerumqꝫ illi quos iam perfectos homines extimant ad hec in oculis summi opificis aliquid imperfectõnis habent. et cotidie limat eos infirmitatibus et tribulationibus. Item videm⁹ quosdaꝫ torneatores ad sonitum tympanoruꝫ et clamorem bedelloꝝ in gladios ruere. pondera armorũ et duros ictus cum pacientia sufferre pro morsello naue laudis. q̃ pro gloria eterna modicam penitentiaꝫ ferre nolunt aduaquod admirans. Aug⁹. ait. Heu ꝙ doꝛ lendum. ꝙ pudendum delectat vt cul pa impleatur et non delectat vt deꝰ acquiratur. ¶ Quinto in tribulatõe hõ illuminatur. Tre. ij. Ego vir videns paupertatem meam. ī virga īdignatõnis tue. gg. Oculos quos culpa claudit. pena aperit. ysa. xxvij. Sola vexatio dabit intellectuꝫ auditui. ¶ Sexto per tribulationem ī regnũ introducit̃ .M.v. Bti q̃ psecutõeꝫ paciunt̃ pp iusticiã qm̃ ip̃oꝝ ẽ regnum celoꝝ. Sicut hõ tamdiu tenet ligatam bestiaꝫ quã emit in domo sua. donec fuerit domestica ⁊ dimittit eã libere ire per domũ suaꝫ. Sic deus ligat nos modo tribulationibus ⁊ infirmitatibus in presenti. Sed post dimittit nos liberos in domo sua celesti. tunc creatura liberabitur a seruitute corrumptõnis in libertatem ꝯ glorie filioꝝ dei. Itez in quibusdam partibus est consuetudo ꝙ profesto nuptiarum conuiuie ⁊ amici spõsi ⁊ spõse consueuerũt se in vicem verberare dicentes. Tene de nuptijs.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Eodem modo o aīa sancta sponsa xp̄i si te oportz in p̄senti anteq̄ cū gaudio introducaris in thalamū spōsi tui tribulonū seu tēptationū grauamia sustinere.tene totū ad ludū festū nuptiaꝝ nec ludū quertas ad intq̄tatē īpaciēter vel cū murmure sustinēdo. quia dicit. Señ.Air bonꝰ q̄cq̄d sibi acciderit:eq̄ aio sustinebit.sciens hec lege diuina accidisse.Ecclesiasti.ij. Alsqz in tempꝰ sustinebit paciens.ꝛ post ea redditio iocunditatis.

De timore domini. capitulo. C.xxi.

Timor domini facit mlta bona.Sed primo de duobꝰ tractemus.Timor domini.

Peccatum expellit a corde.
Custodit a malo culpe.

¶ Primo ergo peccatuz expellit a corde.Quando aliquis manus vult hospitari in aliqua domo premittit nuntiū q̄ domū mūdet ꝛ p̄paret. Sic facit deus immitendo timorem.Ecclesia.i. Timor dñi expellit peccatum.nam q̄ sine timore est:non poterit iustificari. Idez.ij. Qui timēt dñm preparabūt corda sua.s.ad recipiendum eum.ꝛ in p̄spectu illius sanctificabunt animas suas.¶ Secundo custodit a malo future culpe.prouer.viij.Timor domini odit maluz.ꝛ ideo non permittit illud intrare in domum cordis. ponit enim infirmū vel diem iudicij. q. q̄dam expauentaculum in corde terrenduz vicia et demones. sicut homines solent ponere in ortis suis ad terrendū aues Ecclesiastici.xxxiij. Timenti deū non occurrent mala sed in tempore deus illum conseruabit.ꝛ custodiet a malis Timor enim ē cordis tanitor ꝛ ligatura ab ingressu eius vicia deterrens claua terribili timor inferni et iudicij Ecclesiastici.i.Timor scię religiositas custodiet ꝛ iustificabit cor. iocunditatem atz gaudium dabit. Timor fures spirituales in terra cordis habitantes crucifigit.p̄s.cxviij. Confige timore tuo carnes.me. a iudi.ei.t.que feciſti de adam timui.ꝛ de angelis malis.de sodomitis.et de diluuio qualem vindictam sumpsisti. Timet domini semper futurum iudicium ante oculos mentis gerit.Jō. Siue commedam siue bibam.siue aliquid aliud faciam semper videtur auribus meis intonare illa tuba. Surgite mortui. venite ad iudicium. Si enim tantum timet aliquis cur facit se reum alicuius criminis in curia iudicis secularis.q̄tū timere debz qui tot ꝛ tantorum criminum scit se reum ante iudicem districtissimum. Jo.si tanta cura pertimescitur iudicium puluueris. qua formidine preuidendum est iudicium maiestatis.Sed attende q̄ timor seruilis vel mundanus est sicut hostarius pictus in portis diutum .qui eleuata claua videt̄ percutere velle ingredientes.ꝛ ingressum prohibere.qō tñ non facit.sic timor qui sine caritate est videtur timorem expellere.sed omnino nō expellit. Quia dicit aug⁹.qō manet in timore seruili peccandi voluntas. Et sequeretur opus si speraretur impunitas. Iterum timor dei est.

Gratie dei collatio ꝛ p̄seruatio.
Bonorum operuz multiplicatio.
Misericordie repromissio.
Mentis illuminatio.

¶ Primo igit̄ timor dñi ē gratie collatio ꝛ cōseruatio.B. In veritate didici nichil esse ita efficax ad gratiā promerendam:ꝛ recuperandam.ꝛ retinendā q̄ si omni tempore inuenialis nihil altum sapere sed timere. Time ergo cum arriserit gratia time cuz amiseritie cū ō nudo reuertit̄.tie cū adest gratia.ne indigne operis ex ea.time subtracta gratia.q.mox casurus. time qꝛ dereliquid te custodia tua. sed si redie

© Ministerio de Cultura

rit gratia multo magis ⁊ multo ãpli⁹ time. Timendꝫ ne forte contingat pcti reſidiuum. Recidere enim ꝙ incidere deterius eſt. Juxt illud. Jo. v. Ecce ſa⁹ tuus es: iam ampliuſ noli peccare. ne deterius tibi ꝓtingat. Jtem timor dñi hominem meliorat· vt vnus timẽs deũ mille alios ꝓferatur. Eccleſiaſti. xv. Melior eſt vnus timẽs deus ꝙ mille filij ipꝝ. Et nota ꝙ qui nimis tumꝫ pe nam corporalẽ habebit maiorẽ. q̃ timꝫ pruinaꝫ irruet ſuper eum nix. Mat. x. Nolite timere eos qui occidunt corp⁹ ⁊c. Aug. Si creature ſeruiũt time de⁹ um. non illas qꝛ omnia ſub ipo ſunt. Cupiditatẽ nocendi habent. poteſtatẽ autẽ ſi ille non dat non habent. vnde magna ſapientia eſt dñm timere ſẽp Eccleſiaſti. xviij. homo ſapiens i omi⁹ bus metuit. ¶ Quartum eſt bonoruꝫ operum multiplicatio. Eccleſiaſti. xv. Qui timet deum faciet bona. gg. De um timere eſt. nulla que facienda ſũt prekire. Eccleſiaſti. vij. Qui timet deũ nichil negligit. ¶ Quintum eſt bonorũ promiſſio. tho. iiij. Multa bona habe⁹ bimus ſi timuerim⁹ deum. ⁊ receſſeri mus ab omi peccato. ⁊ fecerim⁹ bene Promittitur timentibus deum.

Paterna miſericordia.
Temporalium ſufficientia
Dulcedo eterna.
Longa vita eterna gloria.

Primo ꝓmittit paterna mia. ps. cij. Quomodo miſeretur pater filiorum miſertus eſt domin⁹ timẽtibus ſe. Ec⁹ cleſiaſti. i. Timenti deum bene erit in extremis. ⁊c. ps. xxxiij. Oculi dñi ſuper timentes eum. et in eis qui ſperãt ſu per miſericordia eius. ¶ Scdo ꝓmitti tur tẽporalium ſuffia. ps. xxxiij. Time te dñm omes ſancti eius, qm̃ non eſt i opia timentibus eum. glo· Tẽporaliũ Aug. Paſcit cõtempnẽtes ſe. et deſe⁹ rit timẽtes ſe. Jniuſtus videretur ¶ Tertio ꝓmittit dulcedo inſna. Ec⁹ cleſiaſti. i. Timor dñi delectabit cor. et dabit gaudium et leticiã in longitudi ne dierum. ps. xxx. Quã magna mul. dulce. t. dñe. quã abſcõ. ti. te. glo. Quã⁹ tñ ipius non ſentit. qꝛ de febre liquitꝫ tis palatum cordis amiſit. ¶ Quarto ꝓmittitur prolõgatio vite. puer. x. Timor dñi apponit dies. ⁊ anni ipiorũ breuiabũt. timor dñi fons vite ideficiꝫ ens. vt declinet aruina mortis. ¶ Qui⁹ to ꝓmittitur beatitudo et eterna glia Eccleſiaſti. i. Timor dñi glatõ et gla. puer. xxvij. Beatus homo qui ſemp eſt pauidus qui vero mentis eſt dure corruet in malum. Eccleſiaſti. xxv. Be atus eſt cui donatum eſt habere timo rem domini. Jtem. xxxiij. Timenti de um. beata eſt anima eiuſ. i. habebit be atitudinem eternam. Sꝫ ſcienꝺ qꝺ de bemus timere deum propter tria.

Propter potẽtiam qꝛ ivincibils.
Propt̃ ſapiãꝫ qꝛ in falibilis
Propt̃ iuſtiãꝫ. qꝛ inflexibilis.

¶ Primo propter potentiã. qꝛ fortiſſi mus. Si fortitudo queritur robuſtiſſi mus eſt. plus enim timetur princeps poteſt plus noſcere. ⁊ balliui eius et ꝑ cepta melius obſeruantur. Et iꝺo cũ princeps ẽre non habeant poteſtatem niſi ſuper diuicias et corpora. de⁹ aũt ſuper hoc. et ſuper animã pluſ omib⁹ principibus et regibus timendus eſt. Ma. x. Nolite timere eos qui occidũt corpus. animã autem non poſſunt oc⁹ cidere. Sꝫ pocius eum timete qui cor pus et animã poteſt mittere in gehã⁹ nã. balliui et mandata principum ſũt ſub pena amittendi temporalia et cor poralia. balliui vero ⁊ mãdata dei ſub pena horum et animarum. ⁊ ideo pre⁹ cepta dei diligentius obſeruanda ſũt ps. cxviij. Tu mãdaſti man. t. odi⁹ ri nimis. ¶ Scdo timendus eſt deus propter ſapienciam. plus enim timeꝫ paꝛfamiꝫ offendi. qm̃ ſciꝫ ꝙ nichil põt eũ latere. Taꝫ ẽ x⁹. Heb. iiij. oia nuda

(c) 2006 Ministerio de Cultura

¶ apta sunt oculis eiꝰ.ij.R.iij.Timue
runt regem salomonē vidētes. sapiaz
dei esse in illo. ¶ Tertio propter iusti=
tiam. plus enim timent homines iter
rā iudicijs ꝙ sciunt a iusticia nec pre=
ce nec pretio flecti posse. Talis erit
xps in iudicio. puer. vi. zelus et furor
viri non parcet in die vindicte nec ac
quiescet cuiusꝙ precibus. nec suscipi
et pro redemdtione dona plurima.
glo. Expone de celesti sponso.

De verbo dei. ca. cxxii.

Verbum dei audiendum est
Velociter et libenter.
Reuerenter
Memoriter. ¶ Efficaciter
Primo debemus audire verbum dei
velociter et libenter. sicut enim pauper
res festinant ad portas diuitum vt ha
beant. reffectiones corporales vniꝰ di
ei. ꝛ multum infirmus vel debilis est
qui illuc non properat. Sic ad reffecti
onē anime multomagis debemꝰ cur=
rere. Jac. i.ᵒ Sit autē ois homo velox
ad audiendū. Jtem natura dedit vni=
cuiq; vnum os. ꝛ duas aures. vt velo=
tiores simꝰ ad audiendū ꝙ ad loqꝙdū
Jtem homo habet aures erectas. i. tē
dentes ad ꝛ celestia dei verba non pen
dentes ad terrena vt asalia. Sz multi
cōtra naturam plus habent aures ad
terrena pēdētes ꝙ ad celestia erectas
thi. iiij. erit tēpus cum sanaz doctrinā
non sustinebunt. Sz ad sua desideria
coacerbabūt sibi magistros pruriētes
auribus. ꝛ auertitate quidē auditū aū=
tent. ad fabulas autem conuertūtur.
Scōo debemus audire verbū dei re=
uerenter. Stultꝰ est ille qui vult eme
re frumentum vel vinum. et plus at=
tendit saccum vel dolium a q[illegible]riti
ꝙ ad frumentum vel vinum. Sic est
ille qui attendit in sermone nō qō dr̄
sz aquo dicitur. cum tñ dominus dixe
rit. Jo. xiiij. Sermonez ꝙ audistis nō
e meus. ꝛc. nō se moueat dicēti auctori
tas. nec ꝙs dicat. Sz ꝙt itēdit. Luc. x.
Qui vos audit me audit. ꝛ ꝙvos sper
nit me spernit. ꝛ qui me spernit. sper=
nit eum qui me misit. Jtem. eadem in
ꝙ magni. sed non eundem effectū. cuz
fortiter vel debiliter tractetur. Sic. et
verbum dei. Jtem sunt quidam qui
audiunt verbū dei solo [illegible]moa udiēdi
vt inde possint loqui. qui simles sunt
lecatoribus qui gustant plura vina nō
vt emant. sed vt possint dicere alijs il
lud bonum. illud meliꝰ. Sic isti audi=
unt non vt impleant. sed vt loquātur
vel detrahant. Jtem vt simiels mili=
tibus ꝛ clericis qui vadūt ad nūdinas
nōvt emant vel vēdant. sed inde loquā
tur. p̄s. lxiij. Firmauerūt sibi sermonē
neꝙ. vt referant. Sz bonū vt reliquāt
Eze. xxiij. audiunt sermones meos.
et non faciunt eos. Sed in canticum
oris sui vertunt illos. ¶ Tertio debe=
mus audire memoriter. Cribruz si po
natur in aqua statim impletur. Sed
cuz extrahitur. nihil remanet. Sic mꝭ
ti sunt in sermone audiūt et pleni sūt
aqua deuotionis. Sed cum recesserit
vacui remanent et auditorū memoriā
non habēt. Eccle. xxi. Cor. fatui. q. vas
confractum omnem sapientiam non
retinebit. Jtez sicut corpus ex cibo nu
tritur. Sic aīa ex verbo dei. M. iiij.
Non in solo pane viuit. sz in oī verbo
ꝛc. Quid prodest sumere cibuz qui sta
tim emitur procul conceptio quaz sta
tim mors sequitur. Ponere aliquid ī
saccum pertusuz. Exprimere figuras
in aqua. cum eas non retineat. Cape=
re auem que statim amittitur. Sic au
dire verbum dei et probicere illud.
Jstud est congregare merces. et amit
tere eas in sacum pertusum. ¶ Quar
to debet audiri efficaciter. i. cum effe=
ctu. Multum deberet confundi cle=
ricus qui per vigīti annos frequen=
tauit scolas. et adhuc nescit pater no=
ster. vel credo in vnum. Sic multi
qui frequētauerunt sermones diu et

© Ministerio de Cultura

et ad huc ignorant quomo debeant vi uere. Deut. vij. Dicite ea. ⁊ opere ad implete. Jtē pluuia facit exire de ẽra vermes et bufones. et herbas germi nare. Sic verbuz dei peccata ab boie et bonum ꝓpositum germinare. ysa. lv. Quomodo descendit ymber ⁊ nix decelo. et illuc vltra non reuertit. Sz inebriat terram ⁊ infundit eã. et ger minare eam facit. et dat semẽ sereuti et panem cõmedenti. Sic erit verbuz meum qđ egreditur de ore meo. Nõ egredietur ad me vacuum sz faciet q̃ cunqz volui ⁊ ꝓsperabitur in hȳs ad que misi illud. Jtem fatuus reputare tur ille qui ex solo auditu medici cre deret se ab egritudine curari. et non faceret q̃ doceret. vel ex aspectu spe= culi crederet ase de formitatez remo= ueri. Talis est qui verbum dei audit et nõ facit. Jac. i. Estote factores verbi et non auditores tm̃. ⁊c. qr q̃quis audi tor est verbi et non factor. ⁊c. Jtem si dñs tuus mitteret ad te nunciũ suuz vt in hostio solo illum reciperes. ⁊ nõ in domo irasceretur tibi. Nuncius ad te a deo missus est verbum dei. ꝓuer. xxv. f. Sicut aqua frigida aĩe scicienti ita nuncius bonus de terra lõginqua Nuncius iste in hostio recipitur non in domo cũ verbum dei solum modo aure corporis non corde auditur. Jsti habent aures et non audiunt. contra. Job. xli. a. Auditu auris audiui te. id circo. ⁊c. Jtem stilus in sertus trahit ad se naturã trũci. Sic verbuz dei cor ad suam naturã trahere dicitur. Jac. ij. Suscipite insitum verbũ qđ potest saluare animas nr̃as. Scđo vistenduz ẽ propter qđ audiendum est verbum dei quia.

Aiam mũdat.
Mẽtem illuĩat.
Cõtractos sanat
Mortuos resuscitat.

¶ Primo aiam a sordib⁹ pec= catoꝝ. vt medi cina. corp⁹. et sq̃ vas imun dum. Vas enim cui frequãter aqua i funditur. licet aquaz non retineat. est mundius q̃ꝫ si non in funderetur Sic ille qui frequẽter audit verbuz dei. q̃ꝫ q̃ nõ audit Jo. xv. a. Vos mũdi estis ꝓpter sermonem q̃ locutus sum vo= bis. Nota duob⁹ modis valet verbuz dei ad mundiciam cordis. ¶ Primo qr ostẽdit maculas cordis. et ideo dicitur speculum. Scđo qr dat aq̃ gratie ad abluendum. ꝓuer. xij. Doctrina bona dabit gratiam. Secũdo. illuminat mẽ tem. Si aliquis venisset de longinqs partibus et apportasset tam preciosas reliquias q̃ certus esset in dubitanter q̃ tactu eoruz cecus illuminaret. clau dus erigeretur: mortuus suscitaretur in sano sensus redderetur. nullus eẽt qui non crederet ad tales reliquias. Nunquit nõ cecus est peccator qui ita cito ponit pedem suum in luto sicut i loco mũdo. Tre. iij. e. Errauerunt ce ci in plateis. polluti sunt sanguine. i. peccato. Talis permittat se tangi ver bo dei ⁊ illuminabit. sicut in p̃s. cviij. dicitur. Declaratio sermonum tuorũ il. ⁊c. Et lucerna pedibus meis verbũ tuum. Heu peregrinãtur homines vs q̃ꝫ ad sanctuz iacobum. et vltra mare pro lumine corporis recuperando. et forte non recuperans et nolunt vsq̃ꝫ ad sermonez laborare ꝓ lumine aĩe qđ ibi recuperant. ꝓuer. vi. e. Manda tuz lucerna et lex lux est. ¶ Tertio eri git contractos. Nunquit non contra= ctus est qui multis annis iacuit in le= cto peccati nec fuit nimia recta salu= tis per viam diem. Veniat ad sermo nem et recuperabit gressũ aculeo ver bi dei. Ecclesiastes. xi. f. Verba sapien tum. q. stimuli qui faciunt claudos in herba ambulare. Sz inuenitur ho die multi qui fugiunt sermones. sicut contractus. qui fugiebat sanctũ mar= tinum ne erigeretur. ¶ Quarto

(c) 2006 Ministerio de Cultura

mortuos vtilificat. Resuscitantur mortui i peccatis verbo dei. Jo. v. d. Amē dico vobis quia venit hora et nunc est quando mortui audient vocez filij dei ⁊c. Reliqute omnem langorem sanāt. vel expellunt. Sap̄. xvi. c. Neqꝫ herba neqꝫ malagina sanauit eos domine. sz sermo tuus qui sanat vniuersa.

Ecce apparet qꝫ maioris efficatie est verbuz dei. qꝫ alique medicine. vel reliquie sanctoruz. Uñ mirabile est quō aliquis infirmus remanet qui non ad sermonem vt curetur currat. Solent autem homines pro medicis et medicinis sole. ad reliquias sanctorum offerre. Sed ad istas medicinas non oz aliquid dare nec offerre ad reliquias istas nisi intentio et oratio. Jtem si aliquis haberet lapidem pretiosum. qui prevaleret omni auro ⁊ omi argento et oīnem infirmitatem curaret. non prohiceret illum. sed custoditet diligēter. Sic nec verbum dei debet aliquis prohicere. Sz studiosissime custodire. quia prevalet omni auro et argento. p̄s. cxviij. Bonum michi lex oris tui super mill. Jdez. Desiderabilia super auruz et la. p̄. mk. glo. Plus diligit caritas dei legem qꝫ cupiditas dei aurū et argentum.

De velocitate conuersionis. capitulo. c. xxiii.

Velocitas cōuersionis. ⁊ q̄ in tuuētute iugo p̄ñle se. sōdit mlta bona facit. In velocitate cōuersionis multiplex est vtilitas. scilicet.

In bono ope radicati. Ad bonū assuefactio. Uite directio. Uite melioratio. Uite assecuratio.

¶ Primū bonū qō facit velocitas cōuersionis ē in bono opere radicatō. Arbor q̄ iuuenis plantat nō de facili post ea eradicat. Jdeo dicit apls. ad. ephe. iij. In caritate radicati ⁊ fundati. vt fructificetis in bono opere. q: sicut oīs fruct⁹ a radice p̄cedit. Sic op⁹ bonū a caritate. gg. Non hēt aliq̄d viriditatis ramus boni operis. si non manet in radice caritatis. Et fundati. q: sine fundamēto non stat dom⁹. sz destructo fundamēto cadit. caritas ei oīa sustinet. i. C. xxiij. Jtem bonitas alicuius et p̄fundi⁹ infigitur qñ inuenit subiectuz magis tenerum et aptū ad recipienduz gr̄am. Quo semel ē imbuta recens seruabit odorē Testa diu. Sed qñ contrarium gratie dei occupauit hominem. s. peccatum difficilius gratia dei i eo recipitur. q: inuenit quid sibi repugnat. Sicut maria que habet aquam difficilius suscipit ignem. Sicut patet in candela madefacta vel ligno. Sicut lathomus et pictor non ita de facili sculpit vel impingit in lapide habente formam contrariam. sicut in lapide nudo et plano De facili recipit vestis formam rectā si nondum prauam suscepit. Sz si contrariam vix potest rectam formā suscipere. Tenera virga si curua fuerit ad rectitudinem deduci. trabem vero null⁹ p̄t reducere. Et cera dum molle est recipit impressionem sigilli. qꝫ non facit indurata. Ecclesiastici. xxx. Curua ceruicem filij in iuuentute. tunde latera eius dum infans est ne indurescat. et non credat tibi. puer. xxij. Adolescens iuxta viam suam et cum senuerit non recedet ab ea. ¶ Scōm est assuefactō ad bonū vt i tenera etate caro dometur. ⁊ redigat i sp̄s seruitute Sicut stult⁹ esset q̄ nō domaret equū suum vsqꝫ eēt senex Sic qui nō domat carnē suā in adolescentia. Sed nutrit eam delicate. ita qꝫ nō p̄t eā post ea tenere. imo ipsa p̄hicit eū in luxuz p̄cī. puer. xxix. Qui delicate nutrit a puericia seruum suū. i. corp⁹ post ea inuenit eū p̄tūacez. i. spūi repugnātez. Apponēdū ē sal cibijs āteqū putrescāt ⁊

mibus ſcaturire incipiant et in princi
pio egritudinis medicina querenda ē
Eccle.xviij. Ante langorē adhibe me
dicinam. ℞Peccatuz enim conſuetudi
nis eſt.q.langor inueteratus q̄ diffici-
liter curatur.Eccle.x. Lāgor prolixior
grauat medicum. breuem langorem
precidit me[illegible]s.lepra enim inueterata.et gutta inoſſata.non de facili curā
tur. Job.xx. Oſſa illius implebuntur
vicijs adoleſcentie eius. Beda ſuper
Luc. Dyabolus tāto difficilius dimit
tit hominem. q̄to poſſedit diutius. ſz
vult.q.hereditario iure tenē ſicut ru-
ſticus terram quam diu tenuit.Solet
dici q̄ non poteſt fieri de peccatore in
ueterato et quaſi ruſticato deuot⁹ mi
les chriſti.nec de ligno putrido bonuz
hedificium. nec vetus pannus poteſt
tenere ſuturam.nec vetus canis in vī
culo.p̄s.xxxvij.℞Putruerūt ꝛ corrupte
ſunt cica.ꝛc. Item ignis concupiſcen
tie extinguendus eſt dum paruus eſt.
quia tunc de facili poteſt extingui. fa
tuus reputaretur qui expectaret ignē
amouere de domo ſua donec eſſet ma
gnus. et fere tota domus combuſta.
Sic qui in adoleſcentia nō reſtringūt
carnes ſuas.B.abſcondi ignem in ſi-
nu meo iam ſanie defluente.exuſto iā
latere.ad hec conſulendum eſt an ex-
cutiam illum. ℞Unquid poteſt hō ab
ſcondere ignez in ſinu ſuo q̄ veſtimē
ta illius non ardeant. ¶Tertium eſt
vite directio. qz ex tunc hō incipit re-
gere vitam ſuam et dirigere ad por-
tuz ſalutis. in mari huius mundi vbi
ſunt pericula multa. Sicut eī fatuus
reputaretur nauta qui expectaret na
uem dirigere quouſq̄ incideret in pe
riculum.Sic qui vitam ſuam non di-
rigit ad portū ſalutis anteq̄ ī cidat in
periculū mortis.puer.xv.℞Air prudēs
dirigit greſſus ſuos. ℞Añ ſic nauta qñ
vult bene gubernare nauem.ponit ſe
et ſtat ī fine nauis. vt videat pericula
propinqua et remota.ꝛ caueat.Sic dz
facere iuuenis.ponat ſe in fine nauis
.i.vite ſue. et conſideret principium ꝛ
medium vite ſue.et dirigat viam.i. vi-
tam ſuam ad bonum exitum per gu-
bernaculum penitentie. quia illic na
ues pertranſibunt.ſ.per artuz foramē
mortis.℞ q̄ longe anteꝛ q̄ ſollicite p
uident ſibi naute qñ hñt tranſire peri
culoſum paſſum.Je.dz.Eccle.iiij. In
omnibus operib⁹ tuis memorare no-
uiſſima tua.ꝛ in eter.non pec.Memo
rare q̄ breuis ſit vita.et mors incerta
puer.x. Timor domini apponit dies.
Sicut theſaurus augmentat ei q̄ lu-
cruz reportat. Exēpluz ī eu°. de illo q̄
hūit.quinq̄ talenta et aufertur ab eo
qui non operatur. Unde ſequitur.Et
anni impiorum breuiabuntur. Sicut
pars alicui⁹ membri abſciditur ne to
tum corrumpatur non enim debēt da
ri precioſus theſaurus temporis et q̄
totum diſſipat. B.nichil precioſius tē
pore.Sed heu nihil vilius homine re
putatur.Ideo dicit.Eccle.v. Me tar-
des conuerti ad dominuz ꝛc.qz qui an
te horam vult manducare.ante horaz
debet parare.Air faciet bonam dyetā
qui mane non incipit.Irridendus eſt
qui tunc ſurgit ad operandum. qñ eſt
ab opere recedit.et tunc vadit ſemina
re.qñ eſt tempus metendi.Eccleſi.iij.
Tp̄s ſeminādi ꝛ tp̄s mettendi. qm̄ ſu
bito venit ira illius. Ita cito frangit
vas nouum ſicut vetus.et citius ſcin
ditur arbor iuuenis q̄ antiq̄. yſa.xxx.
Subito dum non ſperatur venit con
tritio illius. Item auis quando videt
archum tentum.non expectat ictuz ſa
gitte.ſed ante volat.Sed miſer homo
bene expectat ictum mortis ante con-
uerſionem.p̄s.vij. Niſi conuerſi fue-
ritis ꝛc. Item ſi homo haberet ſagit-
tam in corpore nō differret extrahere
vſq̄ ad menſez ꝛ ſagittas pctō⁹ retinz
vſq̄ ad ānū. p̄s.xxxvij.qm̄ ſagitte tue

(c) 2006 Ministerio de Cultura

infixe sunt michi.s.iniquitates mee.
Item cito surgeret de igne si cecidis set.ꝛ ī peccato diu iacet.qđ ē ignis vsz ad consumptionez deuorans.¶ Quar tum est vite melioratio.quia si vita lō ga tota bona melior.est.Aug. Si vita longa erit.vticz tota bona.Si multuz haberes de frumento vel vino.velles ꝙ totum esset bonum ꝛ multum dole res si pars aliqua esset corrupta.q̄to magis debes velle de vita tua ꝙ to= ta sit bona.Multi tamen laborant ꝙ habeant res pulcras et bonas.plusq̄ seipsos.Au. Quid te offendit vita.tua quam solam vis malam.vt inter om nia bona tua solus sis malus. Nun= quid diligis res tuas plusq̄ te. Aix potest ditari qui matrimoniuz dissipa uit.Oq̄ gratia que preualet oī auro. Ecclesiastici.Super aurum et argētū gretta bona.quam si seruaret facilius diuicūs spiritualib⁹ dicari possūt.p̄s. xxxvi.Custodi innocentiam ꝛ vide eq̄ tatez.De flore iuuentutis dz homo of ferre deo.non de residuo vel fece.qz non est ita gratum.Meliora sunt po= ma iuuenis arboris. ꝙ veteris.primi tēporis ꝙ posteriozis. Offerenda sunt domino pira ꝛ poma pulcherrima et nobilia que possunt inueniri. Osee.x. Quasivuas in deserto īueni israel.q. poma ficulnee. Meliorem pacem fa= cit pugil cum aduersario cum stat ad hec armatus supra pedes.q̄ si cecide= rit.et arma perdiderit Ecclesiastici.ij. Fili accedens ad seruitutez dei sta in iustitia ꝛ timore.ad prepara animam tuam ad temptationē Et ap⁹.i.ad cor. x. Qui se existimat stare videat ne ca dat.¶ Quintum bonum est vite asse= curatio.B. Secura est vitavbi pura ē con[illegible]entia.vbi mors expec[illegible] cum securitatez suscipitur cum dulcedine. Sen.q̄ pulchrum est ante mortē con= sumare vitam deinde secure expecta re aliquam temporis partem.

Secure potest peregrinari.q̄ nihil de bet.Sic secure mori qui nichil dz dya bolo qui non peccauit vel totaz peni= tentiaz fecit Sed heu mutabitur pec= cator.ꝛ non solum hic sed in futuro.ꝛ pro vno obolo.c.marchas.Exempluz de illo qui noluit soluere obolū p re= dēptione sua.Et de illo qui noluit solue re denariū p defectu corporis.ꝛ soluit post ea.quattuor.p̄s.cvtij. Scrutetur fenerator omnem sbaz etus ꝛc.Alient i.angeli eius.Ideo puer. Fili ne des alienis honorem tuum.et annos tuos crudeli.ꝛc.De hac materia· R ·supra. capitulo de tarde penitentibus.Ideo dicit apls.Festinemus ingredi in il= lam requiem.Sicut festinant paupe= res ad portam diuitis quando debent habere refectionem vnius diei.ꝛ mul tum est debilis qui illuc non properat Sed dominus parauit nobis mensaz non ad horam vel diem tantum sed ī perpetuum.Sicut·dr Mat.xi.Uenite ad me omnes qui laboratis et onera= ti estis ꝛc.Festinemus ergo ne claud= tur nobis ianua.vel leuetur pons mi= sericordie qui nunc est dimissus.et ne excludamur cum fatuis virginibus Mat.qui dicebant dñe aperi nobis. audierunt.Nescio vos.Uigilemus er go.quia nescimus diem neq̄ horam nostre vocationis.

De.vita p̄sēti. c.cxxiiii.

Itam presentez committat Breuitas. Sicut dicit. Tediositas. sap̄.xi.Exigu Deffect⁹ nccī⁹ .um et cum Irreuocabilitas. tedio est tem pus vite nostre.Idem in eodem.Um bre enim transitus est tempus nostrū. ꝛ non est reuersio finis nostri. Ecce ꝙ vitam nostram commitatur breuitas quia.dr. Exiguum est.Est enim vita nostra simul torrenti qui cum impe= tu transit.ꝛ cito desiccatur.vel sicut ar bor que multis annis crescit ꝛ subito

Ministerio de Cultura

prosternit.ideo dicit Job.xiiij.Homo natus de muliere breui viuens tempore.Sap.v.mox nati.cõtinuo desinim⁹ esse.¶ Breuitatem sequitur tediositas Unde sequitur. et cum tedio tediosum est enim bonis viuere.qui de labore suo magnam expectãt retributionem.Exẽplũ peregrini.q̃ tẽdit semp ad patriam suã.ꝛ operari fatigati cui tarde est q̃ finiatur dies.Cor.i.Supra modu3 grauati sumus ita vt tederet vosviuere.Tediosum ẽ bonis tot mala videre.quia florent mali et conculcantur boni.Ecclesiasti.iij.Teduit me vite mee.videntem mala vniuersa esse sub sole.Permittuntur enim mali crescere ad malum suum. Exempluz de porco qui dimittitur crescere ꝛ impinguarivt occidatur.ꝛ de fure qui semel vel bis dimissus. iterim in furto deprehensus suspenditur Job.x.

Dimite me.i.da michi spacium non vt gaudeam.Sed vt plangam paululum dolorem meum.ꝛ sequitur. Anteq̃ vadam ꝛ non reuertetur ad terrã tenebrosam est enim infernus sicut domus dedali cui⁹ facilis est ingressus Sed negatur egressus. Exempluz de nassa quam facile intrat piscis.sed egressus est impossibilis.Et ideo sequitur.Et non est reuersio finis nostri.

Ecce irreuocabilitas que sequitur tediositatem.Irreuocabilis est cursus vite nostre.sicut aque cursus qui ista bilis.ꝛ irreuocabilis.est.ij.Ro.xiiij.

Omnes moriuntur. ꝛ quasi aque dilabimur in terram que non reuertent.

Cõparatur etiã vita ista vmbre.q̃ subito sine transitu transit.ꝛ statiz apparens ꝛ disparens. Sap.ij.

Umbre enim transitus est tẽpus nr̃m et non est reuersio finis nostri.Exemplum scintille ignis que cito extingui tur.et funi qui cito dispergitur.Et de rosa que cito rub et.ꝛ station marcescit.i.these.quito.Cum enim dixerint pax et securitas .tunc repentinus eis superueniet interitus. Exẽplũ de fulgure q̃ in istanti dissoluit magnã turrim.Quia ergo nõ licet reuerti ad vitam bene debet expendi temp⁹ presens pugil cui diceretur q̃ aggrederetur bellum periculosũ.qꝛ non deberet mori nisi de vna morte.dixit. Si duas vitas haberem.vnã in periculo ponerẽ. Sz qꝛ non habeo nisi vnã.bñ si possum expendã eam. In quo patet fatuitas mundanorum qui totum tẽpus suum expendunt i vanitatibus.ꝛ ideo subtrahitur eis tanq̃ pretiosus thesaurus dissipatus.B. Nichil preciosus tempore. Sz hodie nichil vilius reputatur. ¶ Ite3 vitam istam sequit necessarius defectus cum dolore. ps. xxx.Defecit in dolore vita mea.vita ista est sicut mulier pregnans q̃ cuz delectatione concipit.ꝛ cum dolore parturit. Sic multi nũc delectantur in vita ista.sz in fine dolebunt.vnde vita p̃sens non est nisi aliqua mixtõ temporis vne chante pleure.Modo gaudẽt aliqui modo flent.videmus eĩ frequẽter in eadẽ ecclesia quosdam plorare propter amicoꝛ exequias alios cantare propter amicorum nuptias. puer. xiiij.Risus dolore miscebit. Si vita sanctorum cum dolore deficit q̃tomagis vita peccatorum. Quia si prescindit ortolanus arborem fructiferã. sterilis et nociua debet timere. Et si deleuit iudex in amicum. q̃tomagis in hostem suum.ps.ciij.Defficiant pctõres a terra.et iniqui et non sint. Videmus etiam q̃ de corijs animalium fiunt sotul[illegible]es et alia quedam humanis vsibus necessaria.et de scifis ꝛ scutellis fractis quedam alia vtẽsilia. sz cadauer hominis ita deficit q̃ in[illegible]chilo aliud valet:vsq̃ ad generalem remotionem.Tunc omẽs resurgemus et ante tribunal cristi apparebimus. et de nostris actibus rationez redde⁹

(c) 2006 Ministerio de Cultura

recepturi pro meritis sicut i hac vita i corpore gessim⁹. siue bonũ siue malũ.

De vnitate ſp̃s. c.lxxv.

Vitatem oportet nos habere ad illum qui
Intra nos est Qui sup̃ nos ẽ Qui iuxta nos est.
Oz ergo q̃ sp̃s nr̃ vn⁹ i seipo pmẽtis integritatem. q̃ sit vnitus deo per fidem ꝛ caritatez. ⁊ sit coniunctus proxio perverã fraternitatẽ. ¶ Primo oportz q̃ sp̃s nr̃ sit vnit⁹ in seipso per mentis integritatem. quia cordis diuisio est signum mortis Osee. xi. Diuisz ẽ cor eor̃. nunc interibũt. ꝓculdubio q̃diu est res. tãdiu ẽ vna i se idiuisa. Exẽplũ de partibus domus quarũ nulla p se dr dom⁹. Sed oẽs iſtmĺ victe ꝓstituũt domũ. Añ boe⁹. Anũ ẽ indiuisũ i se. ab alijs autem diuisim. igitur si aia per fluxũ affectõnũ fuerit di sa:tã. q. nõ ẽ. qr res non ẽ vna. sed duo frustra exempluz. De cutello cui⁹ manubrio diuiso a ferro. neutra pars est cutellus. Sic nec coclear diuisũ a cauda. Itẽ ita ẽ de aia q̃ diuidit affectões suas ad multa. sicut de candella q̃ tot parietibus adhesit q̃ amissa cera vix nisi liciniuz remansit in ea. Jo. Cant. vi. De aia. facta vna ẽ columba mea. vna ẽ perfecta mea. ¶ Scdo oportz q̃ hõ sit vnitus deo per fidem ꝛ caritatẽ. fides enizvnit intellectũ caritas autez affectum. i. Cor. vi. Qui adheret deo. vnus spiritus est cum eo. ꝛ o q̃t bona acquirit qua habenti bona. imo ei q̃ ẽ sũmũ bonũ se p amorẽ vnit. Exẽplũ d paupere qui multum appetit mrimonium diuitis propter bonoq̃ coionem Saꝑ. iij. Sciens qr cõunica[illegible] tchi de bonis suis. Venerũt mihi oia bõa ꝛc. Caritas ei ẽ tãq̃ glutinũ q̃ duo dissparia cõtungit. sicut ignis q̃ ferrũ ad ppriã naturã trahit. Ephe. v. Solliciti seruare vnitatẽ sp̃s i vinculo pac⁹. sine hac vnione nemo viuit. sicut nec corp⁹ siñ sui vnione ad aiam. Hugo. Scio aia q̃ dilectio ẽ vita tua. ꝛ quã diligis. ipsa in dilectõis i eandẽ similitudinẽ trãsformaris. ¶ Tertõ oz q̃ hẽat vnitatẽ cũ ꝓximo hoc etiã fit per fraternam dilectionez dignum est enĩ vt qui est vnum cũ deo vnũ sit cum omnibus q̃ sunt vnum cum ipso. quia quecunq̃ vni et eidem sunt eadem inter se sunt eadem. Caritas enim est vinculũ in quo mercator tanq̃ in fardello omnia bona sua defert ad hospiciũ suũ. qđ si ruptũ fuerit effundit̃ totũ. Exẽplũ de dolio. đ circulo. ꝛ de vinculo. Col. iij. Sup oia hẽte caritatẽ qđ ẽ viculũ pfectõis. ꝛ pax xp̃i exultet i cordib⁹ vr̃is. in qua et vocati estis ivno corpe. ps. cxxxij. ecce q̃ bonũ ꝛ q̃ io. ꝛc. Si tamen in vnum ꝛ non in scandalũ. Alioqn nec bonũ. nec iocundũ. sed pessimuz ꝛ molestissimum. Ue autẽ illi p quẽ iocundissimum viculuz vnitatis rũpr̃. Judiciũ portabit q̃cũq̃ sit ille. Igitur si laborem⁹. bonũ ẽ hĩtare fratres in vnũ. Exẽplum de debili boue qui cum alio portat q̃ per se nõ poterat portare. Si quiescamus bonum est hĩtare fratres in vnũ. Mulli⁹ enim boni sine socio iocunda est possessio vt dicit. señ. Exẽplũ de floribus q̃s in vnũ ꝛgregat apis vt mellificet. plura grana collecta faciũt aceruũ. et ex mltis minimis grãdis aceru⁹ erit Eccl. iiij. Si vnus ceciderit ab alio fulcietur. Ecce q̃ bonũ ẽ laborantib⁹. ꝛ si dormierint duo: fouebuntur mutuo. Vnus quõ caleficiet. Ecce q̃ bonũ est quiescentibus. melius ẽ ergo duos eẽ simĺ. q̃ vnum ps̃. Plura bona paucioribus sunt preeligenda. ligna enim pariter ꝛgregata. maiorẽ ignẽ faciũt. Melius est ergo duos. ꝛc. Nota q̃ collegium vnitatis est.

Cadentibus in remedium.
Pugnantibus in presidium.
Itinerantibus inducatum.
Patientibus insubsidium.

© 2006 Ministerio de Cultura

Petentibus in suffragium.
Expectantibus in cautelam.
Primo est cadentibus in remedium quia si vnus ceciderit ab alio sulciet se. Vide soli. q; si ceciḋit ñ habet subleuātē se. Nota de ppō qui liberauit ionathan a patre natum .i Ro. xiiii. Exē plū in dyabol de illo qui liberat⁹ est a drachone oīone fratrū. Scḋo resurgentib⁹ ē in auxiliū . Impossibile ē ei preces multorū non exaudiri. Exemplum abbatis qui facile audit cōuētū quando sil aliquid petūt. Sil quādo oīs ciues vni⁹ ciuitatis petūt aliq̄d a rege ñ ō facili negat eis ⁊ vn⁹ mal⁹ denari⁹ recipitur alñ cū mltis bonis q̄ solus refutaretur. Ideo meli⁹ ē esse duo sil. q; cōpagnie diu la fist. mes le dyable la deffist. ¶ Tertio est pugnātibus in p̄sidiuz. Nota quotiens filij israel congregati fuerunt: victores extiterūt. diſperſi vero victi. oīs ei pugna vnanimiter aggressa victoriam parit Exempluz de cauda equi. qui pilo ad vnum pot est rumpi. Sz sil nō potest. Ecclesiastici iiij. Si quis⁹ preualuerit vni duo resistent ei. Dicit q; sabaldinus cum moriretur vocauit filios suos et iussit q; singuli afferrent virgulas ⁊ frangerent. quas de facili fregerunt diuisas. Sed simul iunctas frangere non potuerunt. Et dixit eis sic. filij si sitis vnuz inter vos. ⁊ vnanimes non poteritis vinci nec frangi. sed diuisi et separati vincemini. ¶ Quarto est pacientibus in subsidium. leuis ei est sarcina vni q̄tumcunq; debili q̄ a pluribus adiuuatur. Exempluz ceruorum. ⁊ membrorum corporis. quor vnum subportat aliud. Ro. xij. Unum corpus sumus in christo singuli autē alter alterius membra. ¶ Quinto est itinerantibus inducatum. In solitudi nequidem oportet conductuz habere nō sep̄m cōducere. Sil in religione nullus se conducere dz. Sz cōtratem sequi. Nota de bobus alligatis iugo. quor vnus non pōt dimittere aliū ni si frangat iugum. aut rumpat vinculum. ⁊ si nō potest trahi a suo ꝯiugali. Nota de prauis adherētibus quadrigis. De mēbro paralitico q; fouetur ab altero. ¶ Sexto est petētibus in suffragium. quod vnus non obtinet per se. impetrat multitudo. ij. Mach. Congregati sunt filij israel. q. vir vnus in ecclesia. vt peterent auxilium a domino. Exemplum. de elemosinario diuitis qui multitudinem pauperum ad dandum elemosinaz expectat. Q̄ñ apli acceperunt spiritus sanctum. acc. ij. Erant omnes vnanimiter in orōne pseuerātes cum mulieribus ⁊ maria matere thesu et fratribus eius. Item membrum non nutritur alimento corporis: nisi quando vnitur in corpore ¶ Septimo expectantibus est in cautelam. Miles enim nō est securus ex̄ exercitum. nec obsessus extra castrum Sic nec fidelis ex̄ congregationez bonorum. Exemplum de illo qui descendebat ad iherusalem in iericho. ⁊ incidit in latrones. Et de dygna filia lye. Ge. xxxiij. Que egressa est vt videret mulieres illius regionis parentibus et fratribus dimissis quam cum vidisset sichem filius emor euei princeps terre illius adamauit eam et rapuit ⁊ dormiuit cum illa. vi opprimens virginem. ¶ Octauo est venientibus in gaudiuz. quid est iocundius q; illic e vbi vna vox letancium. et vnus ardor cordium. Amor perfectus. et vnus omnium sp̄ritus. vbi quod amatur in amissibile et in parabile. hanc vnitatez impetrauit dominus apostolis fideibus suis. Jo. xvij. Non pro his rogo tm. Sz ⁊ p eis qui credituri sunt p verbum eorū in me. vt omnes vnum sint. sicut tu pater in me et ego in te. vt et ipsi in nobis vnum sint.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

De vocatione. ca. cxxvi.

Vocatio solz fieri quadrupliciter. ℘er litteras. ℘er mutum. ℘er vocem. ℘er nuncios. Luz predicaꝫ tibi offerꝫ tibi lr̃a ex pte dn̄i tui. lr̃as dn̄i sui audit vel legit qui audit verbuz dei. Si seruus alicuius magni dn̄i cū lr̃is dn̄i sui veniret.ꝛ apportaret bonum nuncium cuz deuotione et honore suscipe retur.Sic et predicator debet recipi. Luc.x.Qui vos recipit me recipit.Sz multi sunt qui litteras dn̄i sui nō recipiunt nec etiā audire volunt nec ad citatões eius veniūt.lz oīa teneāt ab eo Sz ad citatões mundi ꝛ dyaboli ad q̄s non tenentur cito vadunt.ꝑuer.i.Vocaui.s.p lr̃as predicationis ꝛ renuistis Item si gallina vocat pullos suos pp miluum ad ipam currūt ꝛ abscondit eos sub alis.Sz miserrimus pullus aliq̄n cū intent⁹ ē circa spicā vnā nō venit et capit̄ a miluo. Sic miser hō intentus nimis tēporalibus.nō vult alī venire q̄n vocat̄. tūc rapit̄ a dyabolo Je.viij.Appr̄henderūt mendaciū.ꝛ noluerunt reuerti.Mirabile est canis vocatus a dn̄o statim currit ad eū.ꝛ creatura ad creatorē fili⁹ ad pr̄em seruus ad dn̄m venire ꝓtempnit.Jdeo conq̄ritur dn̄s.Job.xix.Seruū meū vocaui.ꝛ nō rn̄dit michi.ore predicatorum. Si rex vocasset seruū suū pluries.ꝛ cō tempneret venire mltuz in dignaret Et quomodo non iraſcitur rex celi q̄ tociens vocat hominez et non vult venire. Jdeo comminatur per ysayam. xxx.dicens. Omnes incede corruetis pro eo q̄ vocaui et non respondistis michi.Sic bo vocat.nutu manus.vt ignis creaturaruz.q̄ nobis innuunt vt ad deum veniamus.Malus est monachus qui non intelligit signa abbatis sui.Unde sequit.ꝑuer.i. Extendi manus meas. beneficia mea largiendo. innuendo ꝙ hoc vt ad me venireris.sicut vocatur ancipiter vel canis cibuz ostendendo.Sed nota ꝙ ancipiter saturatus non redit ad manuz. Sic nec diues ad deum.Sed famelicus.i.pauper venit.Jdeo sequit.ꝑ[illegible].i. Et nō fuit qui aspiceret. Sz bn̄ fuit qui acciperet. Stultus reputaretur ille qui signum quod ponitur ad vinuz.i.circulum vellet cum vino ꝑ vino portare. Sic q̄ ista visibilia q̄ sunt signa regni celestis vult cum regno.vel ꝓ regno Aug⁹.Ve illis qui diligunt nutus tuos pro te.Jsti volunt habere ova et obolum.vinum et nummum.Jo⁹.Jmpossibile est vt quis fruatur presentibus bonis et futuris vt hic ventrē. et ibi mentē ipleat.vt de diuicijs ad diuicias. de delicijs ad delicias trāseat. vt in celo et in terra glorioſus appareat ¶ Tertio vocat voce.id est in spiratione.ysa.xxx.Aures tue audient vocem post tergum monentis p̄s.lxxxiij.Audiam quid loquatur in me dn̄s deus. Qui stat ad hostium cordis et pulsat. Sed multi sunt qui ei non aperiunt. quod est magna rusticitas. non aperire domino suo hoc est ꝙ sequitur. ꝑuer.i.Desperisti omne consilium. m. audis consiliū amici tui de rebus seruandis et non audis consilium dei de salute anime tue. ¶ Quarto vocat p nuncium.id est flagella que defferunt nobis signa salutis.Sap̄.xvi. Ad correctionem in breui turbati sunt.signū habentes salutis. libenter recipit spō sa nuncios ab amico suo missos. Sic debemus amplecti tribulationes a fideli amico nobis transmissas. ꝑuer. iij.Quem diligit dn̄s corripit.ꝛ quasi pater in filio complaceat sibi.glo. Tā tominus de flagello quo castigamur murmurare debem⁹.q̄to in eo pane dilectōis pign⁹ accipim⁹.Jsti ꝙ nūcij

© 2006 Ministerio de Cultura

deferunt nobis arra salutis.Heb.xij.
Flagellat omẽz filiuz q̃ recipit. Istis
nuncijs debemus respondere per.
Contricionem. non turpit ei=
Confessionẽ cere.t sine ho
Satiffationẽ. nore remitte=
re sic dicitur.i.R.x. De nũcijs dauid
missis ad Hamon. Isti nuncij cõpellunt
nos intrarẽ ad nupcias eternas vt dr
Luc.xv.Compelle itrare.glo.Qui tri
bulationibus fracti ad a morẽ dei re=
deunt.cõpelluntur intrare.Nota quõ
dñs sollicitus est de nobis.quãdo ali=
quis in vitat aliuz ad prandendũ.vel=
let forte q̃ non veniret.Dz dñs nõ ita
immo vim infert.vt secum maneam?
et in vitat nos vsq̃ ad vestiũ lani acti
onẽ.et trahit per subtractionez tp̃aliũ
aut infirmitates q̃ est vestium lania=
tio.Osee.xi. Infuniculis ade traham
eos.in vinculis caritatis.qz multos se
ducit prosperitas.quos ad versitas re
ducit.hoc patet in paulo q̃ cecitas ad
fidem humiliauit.Et in filio ꝓdigo q̃
fames ad patrem reuocauit. Et ī ma
nasse q̃ captiuitas ad regnum redu=
xit.ij.perar.Manasses fecit malũ coraꝫ
dño iuxta abhominationẽ gencium.
Sequitur.in eodem. Seduxit iudam
et habitatores ihrlm.vt facerent ma=
lum super omẽs gentes quas subuer
terat do? a facie filioz israel. locutus=
q̃ est dominus ad eum.et ad populũ
eius.et attendere noluerunt.Idcirco
super induxẽ principes et exitus regꝭ
assyriorum. Ceperuntq̃ manassen.et
vinctum cathenis atq̃ compedibus
duxerunt eũ in babilonem. Qui post
q̃ coangustatus est orauit dñm deum
suuz.et egit penitentiazvalde coraꝫ deo
patrum suorum.deprecatus est eum t
obsecrauit in tente.t exaudiuit oratio
nem eius.Reduxitq̃ eum in ihrlm re
gnum eius.et cognouit manasses qꝺ
dñs ipe eẽt de?.Dz nota q̃ do? vocat.

Ad fidei illuminationem.
Ad pacientiam t tolleratione.
Ad quietem refocillationem.
Ad mundiciaz t scignificationez.
Ad pententiam t satiffaction-.
Ad sui exempluz t imitationem.

¶ Primo vocat nos ad fidei illumina
tionem.i.pe.ij.Vos estis genus electũ
regale sacerdotium gens fctã ppls ac
quisitõis vt virtutes annũcietis ei? q̃
de tenebris.s.infidelitatis vocauit nos
in admirabile lumen suum.i. ad fidez
que mentem illuminat.de hoc. R.su=
pra capitulo.de fide.¶ Scõo vocat ad
patiaz t toleratõez.i.pe.iij.Estote ꝑpa
tientes fraternitatis amatores.misi=
cordes. modesti.hũiles.nõ reddentes
malum pro malo.nec maledictũ ꝓ ma
ledicto.Sed econuerso bñdicentes qz
in hoc vocati estis vt bñdictionẽ here
ditate possideatis.i. Pe.v.Deus om=
nis gratie qui vos vocauit in eternaz
suam gloriam in christo iesu modi
cum passos.ipse perficiet et confirma=
bit solidabitq̃.pax ergo exultet in coz
dibus vestris in qua scõm apostolum
vocati estis.Col.iij.Tertio vocat nos
ad quietem t refocillationem.Math.
xi.Venite ad me omnes qui laboratis
t onerati estis.t ego reficiam vos pre
sumptuosus esset pauper quẽ rex vo=
caret ad prandium suum in camera
sua.t venire negligeret. Et certe qui
non audit quando potest. qñ voluerit
facere nõ poterit.Sicut pz de virgini
bus fatuis.Ma.xxix.Nouissimevero
venerunt reliquę.tc.¶ Quarto vocat
ad mundiciam sãctificationem.Epb
Non enim vocauit nos deus in im=
munditiam sed in sanctificationem.
¶ Quito vocat nos ad libertatẽ. Gal.
Vos ī libertate vocati estis fratres.
glo.vt non timore.sed amore seruiatis
tantum.ne libertatem in occasionem
detis carnis. glo. ne impune vobis
peccandum arbitremini.¶ Sexto vo=

(c) 2006 Ministerio de Cultura

cat nos ad penitentiam ꝛ satisfactionem. Luce.v. Non enim veni vocare iustos.sz pctōres ad pniam qꝛ nō egēt q̄ sani sunt medico.sz q̄ male hñt.exo. v. Deus hebreoꝝ vocaui nos vt eam⁹ viaz triū diez in solitudine ꝛ sacrificemus dño deo nostro. ¶ Septimo vocauit nos ad sui exemplū ꝛ imitationem ysa.xi. Quez suscitauit ab oriente iustuz vocauit eū vt seq̄reť se. Job.xxiij. Uestigia ei⁹ secut⁹ ē pes me⁹ viā ei⁹ custodiui ꝛ non declinaui ex ea. M.xx. Voca operarios ꝛ redde illis mercedē. oparios dič ñ ociosos si tu ñ vasocios sz illis tm̄ q̄ ivinea tua opāť. q̄re a deo expectas mercedē nisi ĩstāter operis ꝓ eo. Saꝑ. v. Reddet deus mercedē laboꝝ sctōꝝ suoꝝ. de q̄lz istoꝝ membrorum. R. expositionem suo titulo.

De voluntate bona. c.cxxvii.

Uolūtas bōa inter alia dona deivr̄ eē prim̄ ꝛ p̀ncipale donū qđ ad salutē hois datur. Primū ē qꝛ a bona volūtate oē bonū incoatur pr̄icipale est quoniā bona voluntate hoīb⁹ vtilius nihil datur. Sunt quedam mulieres steriles que nunq̄ concipiunt. nec pariūt. Sic sunt multi qui nunq̄ bonaz volūtatē concipiunt. vt peruersi homines. sed frequenter malam. Monstruosuz eēt si mulier buffonem vel serpentem cōciperet. que scd̄m naturam n̄ conci=pere hominem. sic de hoīe qui creat⁹ est ad hñdū deuz si sēp hēat venenum peccati in corde. Isti sunt inimici dei ꝛ libenter facerent malum si possent vl̄ auderent. Si scires q̄ aliquis vellet te occidere si posset. non multum diligeres illum. Sic nec deus illum qui est in voluntate peccandi. quia quātuz in ipso est si posset iterum xp̄m crucifige ret. sicut latro libenter furaretur si nō timeret iudicem. Aug⁹. Manet in timore seruili voluntas peccandi. et sequeretur opus. si speraretur impunitas. Itē si sciret aliquis homo q̄ vxor eius libenter relinqueret eum vel cū alio fornicaretur si posset vel auderet iam. q. adulteram reputaret. Sic deus animam maluolam. Mathei. vi. Qui viderit mulierem ad concupiscēdū eā iam enim mechatus est eā in corde suo. glo. qꝛ voluntas ꝓ facto reputabitur. Aug⁹. Non solum appetere Sed velle appeti. criminosum est. ¶ Quidam sunt qui bonaz voluntatē concipiunt. sz nunq̄ ad opus p̀ducunt Qui sikes sunt quibusdā mulieribus q̄ concipiūt sed nō pariūt. qꝛ partus in vtero suffocatur. Et q̄d prodest ꝓlē ꝯcipere. que statim emittitur vel moritur vel auem capere. ꝛ statim dimittere. Osee. ix. Effraym q. auis aduolauit. ys. xxxiij. Concipietis dolorem. ꝛ paritis stipulam. Stultus esset ille cui rex vellet dare ciuitatem vel castrum si differret per mensem vel ꝑ annum accipere posset enim rex voluntatem vl̄ consilium mutare. sed magis fatuus ē ille cui rex celi vult dare regnū eternū vel gratiā suā dare q̄n differt accipere ne forte accipiat alter. Et ipse vt indignus expellatur. Mathei. vi. Auferetur a vobis regnum dei. ꝛ dabitur genti facienti fructus eius. Item tales sunt similes cuidam rustico qui ꝓmisit q̄ faceret volare asinum suum ad talē diem cum ppl̄s multus ad spectaculū veniss̄ dixit q̄ asin⁹ eēt infirm⁹ ꝛ q̄ mō nō posset volare. sz alias. sic sl̄ quidā q̄ ꝓponūt q̄ asinū. i. corp⁹ suuz faciāt volare ad religionē vel peregrīationē. sz sp infirmatur vel ipeditur. sps eī prōptus. est caro autez infirma. Isti sunt simles sacerdoti qui proponebat ire romam. ꝛ dicebat q̄ non poterat i estate propter calorem. nec in hyemie propter frigus. ꝛ malas vias. nec īvere

© 2006 Ministerio de Cultura

propter cultum agrorum ⁊ vinearum nec inautumpno ꝑpter messes ⁊ vindemias. Aug⁹. Ligat⁹ erã nõ ferro alieno. sed inimicus inde fecerat mihi cathenã ⁊ cõstrixerat me. ¶ Quidã sũt q̃ bonũ opus inciptũt. sed nõ perficiunt ysa. Erunt. sicut herba tector q̃ exaruit anteq̃ mãturescat Jsti sũt sicut q̃dã mulieres q̃ concipiunt et pariunt sed nõ nutriunt. Quid prodest ignẽ accendere qui statiz extinguitur. nec lignis nec flatu nutritur. Debet eniz feruor bone voluntatis nutriri sicut ignis lignis. pũ. xxvi. Cũ defecerũt ligna extinguet ignis. Jtẽ mõstruosum ẽ purum ab vtero matris egressũ. crescere i carnez. ⁊ nõ in ossa. Sic crescere hoiez in carnalem affectũ. ⁊ nõ in ossa virtutuz ⁊ mẽbra bonorũ operũ. ¶ Quidã sunt sicut lux vespertia. que q̃to procedit. tanto lux ei⁹ ⁊ calor decrescit. ⁊ vmbra crescit. Sic multi q̃toplus viuunt tanto plus decrescit i eis lux gratie. ⁊ feruor bone voluntatis. ⁊ vmbra cupiditatis et carnalis amoris semper ĩ eis crescit. Jhe. vi. Ve nobis quia declinauit dies. ⁊ prolixiores facte sunt vmbre vesperi. Sed iusti sũt sicut lux matutina q̃ q̃tomagis procedit tãtoplus ⁊ calor ei⁹ ⁊ lux crescit vmbra decrescit ꝑuer. iiij. Justoꝝ seita. q. lux splendẽs procedit. ⁊ crescit vsq̃ ad perfectã diez Jsti bonum opus concipiunt cogitando. pariunt incipiendo. nutriunt perseuerando. ⁊ non deficiendo. ⁊ vsq̃ ad finem perducunt complendo. sed sunt quidam qui bonã voluntatẽ dñt se habere. Sed prauum opus pariunt cotidie. qȝ idem ẽ ac si mulier pareret bufonez que concipit hominẽ. pũ. x. Fructꝰ iusti ad vitã. fructus ipij ad pctm̃.

De voluntate propria. c.cxxviii.

Voluntas ꝑpria magnũ malu3 facit. Añ cauendum ẽ a propria voluntate. quia.

Dñm suum confundit
Meritum bonum euacuat.
Et eternam penam procurat.

¶ Primo dico q̃ ꝑpria voluntas ꝓfundit dñm suũ ⁊ vitupat. Osee. iiij. Cõfũdetur isrl̃ in volũtate sua. ꝓtrariũ ẽ fere sẽp ei q̃ q̃ vult accidit. ⁊ sic affligitur a seipso. Aug⁹. Jussisti dñe ⁊ sic ẽ. vt pena sit sibi omnis in ordinat⁹ animus. Debet igit̃ hõ ꝑpriã volũtatez. devere exẽplo dñi. q̃ dicit. M. xxvi. pater mi si possibile ẽ trãseat a me calix iste. Verũptamen nõ sicut ego volo sz sicut tu. B. Quis obstinatus nõ erubescit in. sensu suo. qñ ipa sapiẽtia suũ destruit. Mat. xvi. Qui vult venire post me abneget semetipm. ⁊ tolat crucẽ suam i. propriã voluntatẽ sed glo. ⁊ sequatur me. ⁊ in Job. Pellem pro pelle. ⁊ cuncta que habet homo dat pro anima sua. Ne dicatur de eo. in qua pelle natus est lupus in ea oportet eum mori Et nota q̃ pellis quanto subtilior est. tanto difficilior ad excoriãdum. Sic q̃ plus hñt de subtilitate ingenij vel religionis difficilius exuunt̃ a propria voluntate. Caput aialis difficilius excoriatur q̃ alia membra. Per caput in quo magis viget sensus corporis q̃ in ceteris membris signantur prelati et illi qui plus videntur habere scie ⁊ discretionis. Tales difficilius excoriantur. i. exuuntur a propria voluntate. q̃ simplices. eo q̃ in multa sapientia mlta sit indignatio. Jtez anguilla pellez habet lubricam. ⁊ vix teneri potest ad excoriandum. Sic multi ita lubrici ⁊ mobiles sunt quod pelle proprie volũtatis spoliari nõ possunt semper ratione q̃ recusandum vel contradicendum hãbentes. Hee sunt pelles terre madian. i. contradicentes. quibus comminatur dominus per Abac. iij. Turbabunt̃ pelles terre madian. i. in presenti ⁊ in futuro iudicio.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

¶Secundo qz meritum euacuat.ysa. xcvij.Quare ieiunauimus. et non aspexisti.Et sequitur.Ecce in die ieiunij nostri inuenitur voluntas nestra. qua fit vt bona tua bona non sint.virga ꝙtoplus habet de humore tanto citius flectitur. Sic qui plus habet de gratia citius obedit.Sic lignū ariduz cito frangitur dum flecti creditur.sic superbi qui sine humore gratie sunt flecti non possunt.Ecclesiastici.vi.Nō te extollas in cogitatione anime tue. vel vt thesaurus ne forte elidatur virtus tua per stultitiam t commedas folia tua.t fructus tuos perdas.t relinquaris vel vt lignum aridum in deserto.i.sine merito. Item arcus a pte ventris multum potest incuruari. Sed a parte dorsi non.sed frangitur. Sic multi in prosperis obediunt.t in hijs que corpus delectāt.sed in duris laboribus t aduersi refugiunt.t recalcitrant.sicut equus habens dorsum excoriatuz cōtra onus.non attendēs qꝙ dici..gre.qꝙ obedientia ꝙtoplus habz de suo tanto minoris meriti.¶Tertō quia morte eterna dignum efficit.B. Quid odit deus aut quid pugnit nisi propriam voluntatem. Cessет propria voluntas t infernus non erit. Talis raptor t fur probatur.quia dominiuz sue voluntatis qđ in deum t in prelatum transtulerat vult habere.t sic accipit alienum.Et ideo qz vult deo subtrahere qđ suum est iustuz est vt beneficijs eius priuetur.greg.Justum ēvt ab eiꝰ beneficijs a quilibet alienus. q̄ illius iussionibus non vult e[illegible] subiectus.sed qui seipsum vinceret magnū premium acquireret.quia fortius seipsum vincere ꝙ gentem m[illegible] qz qui contra se pugnat.ex dimidio se pugnat.Sed cum pugnat contra alium. ex toto se pugnat. Multi enim vrbes et regna sibi subiugauerunt.sed non se ipsos.Ideo dicit.Señ. Qui se vicit coetra omnta fortis est.

De virgitate.cxxix.

Virginitas commendatur ꝓpter multa digna laude.t extollentia.que sunt in virgine.

Quia christi sponsa.t socia.
Cordis t corporis mundicia.
Thesauri preciositas.
Angelorum conformitas.
Corporis t anime integritas.
Interior conformitas.
Remuneratōis in cōparabilitas.

¶Primo igitur in virgine ē.qz christi sponsa t socia.ij.Cor.xj. Desponsaui vosvni viro.virginem castam exhibere xp̄o.Leuit.xxi. Preceptum est summo sacerdoti virginem tm̄ ducere vxorem.sed viduam et repudiatam.sordidam t meretricem non accipiet.Per ista verba. quattuor genera mulierū q̄ a matrimonio sūmi sacerdotis repellūtur significat.quattuor.hoz.gña qui a matrimonio xp̄i excluduntur. Per viduam intelligitur aīa cui mortuus ē carnalis vsus.sed non affectus quam sola necessitas trahit a malo.nō caritas.qz talis potest dici vidua de viuo marito.que lābit vbi mortez nō p̄t i.delectationes preteritas quas habere non poterit cupit.Sicut canis līgit hastile t scutellā post cibū.de tali dicit Apꝰ.athe.v. Vidua in delicijs viuēs mortua est.Talis enī vidua qñ contingit ei aliud qꝙ non placet plangit t recogitat maritum suum mortuum ꝙuis fuerit pessimus.Talis ē anima que qñ contingit ei aliud aduersi.semper suspirat ad ea que dimisit.vt filij israel ad ollas carnium in egipto.
¶Secundo per repudiatam intelliguntur illi quos mundana negotia repudiant.t ad illa se ingerūt nō vocati a mūdo contemnuntur.t opprimūtur.t mundum non contempnunt.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Sicut meretrix a lecatore suo nõ recedit. licet ab eo frequenter verberetur et cum eo multas molestias sustineat Aug⁹. Ecce turbat mundus. et amat quasi si tranquilus esset. Quomodo i hereret formoso. q̃ sic amplectitur fetidum. Sicut enim vna anima nõ potest esse habitatrix duorum corporum ita amor dei et amor mundi non possunt simul in eadez anima dominari. Unde idem aug⁹. Totum exigit te q̃ totum fecit te. Itez tales vere possunt comparari lecatoribus qui in curijs principium bonis nutriti morsellis. licet fustigentur et licencientur. tam̃ expulsi per vnum hostium. redeunt per aliud. Sic quidam sunt illecti ita delectationibus mundi et illecebris. q̃ licet aduersitatibus et molestijs impugnentur. tamen ab eo non recedunt. contra quos. Ecclesiastici. xxix. Mini muz pro magno placeat tibi. et improprium peregrinationis tue non sustinebis. ¶ Per sordidaz intelr que anima mundis affectibus maculatur. Si vis ergo despõsari a christo. aufferas tibi vestimenta sordida iuxta verbum zach̃. Exemplum q̃ in veste alba turpior est macula et facilius apparet. sic in virgine. Sicut solent facere virgines maritande abicere. s. sordida vestimenta. Sic et tu sordida opera. vt oĩ tempore vestimenta tua sint candida. Unde apostolus. ad ro. xiij. Abiciam⁹ opera tenebrarum ⁊ induamur arma lucis. ¶ Quarto per meretricem que cuilibet parz libidini ĩtelligitur aĩa q̃ cuilibet cedit temptationi. Et nota q̃ non dicitur casta mulier que libenter audit verba corruptoris. licet ei cõsentire nolit. Sic nõ dicitur casta anima que libenter audit verba carnalia et temptationes dyaboli recipit et in eis delectatur. licet peccato consentire nolit. Ideo dicitur in ecclesiastico. Attende auditui tuo. quoniam in subuersione tua. ambulas. ¶ Secundum quod virginitatem commendat est cordis ⁊ corporis mũdicia. Apoc. xiiij. Hij sunt qui cum mulieribus nõ sunt coinquinati. virgines enim sunt. Jo⁹. Illa virginitas hostia christi est cuius nec mẽtem cogitatio. nec carnem libido maculat. Castitas enim corporis sine castitate mentis est quasi spica sine grano. bursa sine argẽto. nux sine nucleo dolium sine vino. Hee sunt virgines fatue que excluse sunt a nuptijs. M. xxix. Quia non habuerunt oleuz gratie in vasis suis. Virginitas eniz sine gratia ⁊ caritate est lampas sine oleo ⁊ igne. Bo. Subtrahe oleum. lampas non lucet. tolle caritatem. castitas non placet. Item virginitas corporis plena sordidis desideriis similis est latrine habenti orificium deauratum. et lampadi integre plene cenoet sterco re. et sepulcro exteri⁹ ornato. M. xxiij. Uevobis ypocrite qui similes estis sepulcris de albatis. Macula enim in veste alba turpius apparz. Sic macu. peccati ĩ virginc. Ideo bisso cõparat̃ puer. vltimo. Purpura et byssus indumentum eius. ¶ Tertium est thesauri preciositas. Ideo gemme cõparatur. Aug⁹. Virginitas est gemma p̃ciosa et thesaurus. Ma. xiij. Simile ẽ regnum celorum thesauro abscondito. ĩ agro. Job. xxxviij. Nunq̃d ingressus est thesauros niuis. id est virginitatis. aut thesauros grãdinis. id est castitatis et continue. Omnis ponderatio cuiuscunq̃ rei temporalis. cuiuscũq̃ ponderis sit et valoris nõ est digna contin̄tis anime. Non debet esse securus. qui inter latrones tam preciosum thesaurum portat in vase taz fragili. Cor̃. iiij. Habemus thesaurum istum in vasis fictilibus. B. Scient virgines que vere virgines sunt sp esse pauide. ⁊ nunq̃ secure. Exẽplũ de. B. Qui propter meretricez clamauit. latro. latro. ¶ Quartum ẽ angelorum cõformitas. Jo⁹. In carne preter ca[illegible]

viuere.non terrena vita est.sed angelica.Ma.i.In resurretione nō nubent neq; nubentur. Sed erunt sicut angeli dei.Ambr.Supergraditur virginitas conditionem humane nature per quam hoies angelis assimilantur.

Maior est tamen victoria virginum q̄ angelorum. angeli enī sine carneviuūt.virgīesvo cū carne corpibili triumphant. Et nota q̄ virgines debent esse sollitarie et silueſtres.non multum affabiles. Silueſtria autem animalia pulcriorem pellem habēt q̄ domestica.ꝛ catus silueſter q̄ domesticus.Añ solet dici q̄ chat prīue a la piau brulle.Sicvirgines silueſteres pulcriores interius solent esse q̄ affabiles.Familiaritas enim ꝛ affabilitasviam parant ad luxuriam.Ec.xviij.

Vestes in omni re.ꝛc.B. O virgo sācta sola esto.vt illi soli placeas. q̄si soluz in omnibus elegiſt.fuge publicū fuge ipsos domesticos an ignoras te verecundum habere sponsum qui nequaq̄ ceteris presentibus suam velit exhibere presentiam. ¶ Quintum est cordis et corporis integritas. Cypria-nus.Virginitas est opus integrum atq; incorruptum. Ideo virginitas dicitur lampas.quia sicut lampas confracta non reparatur. Sic virginitas amissa non recuperatur. Si autem aliquis amiserit virginitatem suam si totum mundum daret plenum auro non recuperaret eam.Amos.quinto. Virgo israel prolecta est in terram suam . non est qui suscitet eam.

¶ Sextum est interior fo[illegible]ositas quaz requirit deus in sponsa sua.Cat. ij.Ostende michi faciem tuam.s.interiorem.que mihi placet.pulcr[illegible] si interior est sicut pictura in pariete tolle picturā de pariete.ꝛ apparebit lutū q̄ erat interius. Velut pulcritudo floris.ys.ix.Omnis caro fenum.ꝛc. Ideo dr.puer.vlt.Fallax gratia ꝛ vana est pulcritudo pulcritudo:que i vestibus est pulcritudo acommodata ē vt pulcritudo ouicule.Multuz erubesceret nobilis si oporteret eum mendicare ab ignobilibus. Sic erubescere debet homo qñ a vermibus ꝛ ouibus mendicat pulchritudinem exteriorem cui pulcritudo naturalis sufficere deberet.sicut sufficit alijs creaturis.vt solis ꝛ rose.Vestes te ornant pulcritudo esset.si eas ornares.Ideo ornatum querendo.ostendis te esse turpem. Decor qui cum veste induitur. ꝛ cum veste deponitur ipsius vestis pulcritudo est non vestiti.B.Fulgeret monilibus ꝛ sordent moribus.¶ Septimum est remuneratōnis incomparabilitas illi enim debetur aureola ꝛ fructus cētesimus ys.xcviij. Hec dicit dñs eunuchis qui custodiūt verba mea ꝛ eloqa mea.ꝛ dabo eis locum in domo mea. ꝛ nomen melius a filijs ꝛ filiabus. Sap.iij. Felix sterilis incoinquinata que nesciuit thoruz in delicto habebit fructum in respectione animarum sanctarum.

De vsurario.capitulo. c.xxx.

Vsurarius laborat stultitia multiplici.¶ Pria ē quia cū lucrari desiderat:nō vult fenerari deo cum magno lucro.ꝛ sine peccato.sed ibi feneraturvbi paruū est lucrum.et magnum peccatum.Aug.Cur miser homo fenerariſ homini:fenerare deo ꝛ centuplum accipies ꝛvitam eternaz possidebitis. ¶ Secunda stultitia est. quia ipse accipit pignus super preciosiorem thesaurum q̄ habeat id est super animam suam.Et ad magnam vsuram pene largius expendit seipsum q̄ expenderet super deterius pignus qđ ipe habeat.Unde similis ē aialibus emptis a carnificibus que ad

(c) 2006 Ministerio de Cultura

occidendum impingãtur. pro quibus quicquid carnifex expenderit super ipsa expendit. De hoc dicitur Leuiter. xij. Congrega eos tanq̃ gregẽ ad victimaz.et sanctifica eos tanq̃ ea que solent immolari. ¶ Tertia est iniquitas magna. q̃ vendit quod commune est omnibus.s. tempus et ideo a iusto iudice punitur temporis indigẽtia. qz viri sanguinum z dolosi non dimidiabunt dies suos. Item qz vendit requiem noctis.z lucem diei.merito vtroq; in futuro carebit. Ideo fatuus est sacerdos qui pro eo cantat requiem. qz scriptum est. Ezech. vij. Qui vendiderit aliquid aliud q̃ vendit non reuertetur ad eum qui vendidit. ¶ Quarta est. quia vendit pauperi quod in lege nature scripture. et euangelica debet ei. In lege nature debet homo homini supplere defectus. quam legem creature inanimate videntur manifeste implere. fluuius enim inueniens vacuitatem fouee. nõ pertransibit donec repleuerit. Quecunq; vultis vt faciant vobis homines. et vos facite illis. Item lege mosayca summi scripture debet homo homini indigenti sine lucro pecuniaz mutuare. Leuiter. xxi. Pecuniã tuam non dabis ad vsuram fratri tuo. et frugum super habundantiam non exiges. Item in lege euangelica precipitur dare indigẽti. Luc. vi. Date mutuum nichil inde sperantes. ¶ Quinta est quia res que non viuunt vult parere. q̃ est contra naturaz. Vult enim nummos qui nõ viuunt singulis diebusvel mensibus alios nummos parere. et frumentum in archa vel iam consumptum vult sibi parere aliud fructum. Vult etiam pecuniam suaz operari dum ipse qui escit. In omni die. in omni hora operatur. Sicut ille qui colligebat ligna in sabato qui lapidatus est vt dicitur. Nũi. xv. Quid fiet de vsurario qui omni die et omni festo facit suos operarios operari. ¶ Sexta est quia non vult restituere aliena. vt a laqueo dyaboli et pena eterna liberetur. cuz tamen aues quando laqueum sentiunt potius dimittunt pedem vel alam q̃ non euadãt. Ecclesiastici. ix. Quomodo capiuntur pisces hamo ⁊c. Peior est iuda qui reddidit denarios pro quibus vendiderat christũ. ⁊ iferno q̃ reddidit qđ suũ nerat i passõe. xp̃i vñ ypak vasi paruo de terra quod dr tyrelire. i. carusellus. quod denarios sigillatiz recipit. Sed non potest inde trahi nisi frãgatur. Sic vsurarius denarios cõgregatos reddit in morte. qz si pmittit portare secuz. Sene. Auarus nihil rectum agit nisi cum moritur. ¶ Septima cum mandatum dederit deus homini qñ peccauit. Ge. iij. In sudore vultus tui vesceris pane tuo ipe plus et melius vult comedere q̃ alij et non laborare. Sz alij laborauerunt. et vsurarij in labores eoruz introierunt. ps. lxxij. In labore hominum non sunt. et cum hominibus non flagellabuntur. in purgatorio. Sed cum demonibus i iferno. p̃s. xlviij. Laborabit i eternũ et viuet adhuc in finem.

De veritate. ca. cxxxi.

Veritas solet tripliciter distingui. Oris in locutiõe et confessione. Cordis in contritõne et dilectione. Operis in satisfactione et remissiõe. ¶ Primo debet esse veritas in ore per rectam locutionem. zach. viij. Veritatem loquimini vnusquisq; cum proximo suo. An? vnus verus valet centum falsos Sic vnus homo verax centum mẽdaces. ⁊ pl? diligit eũ de? q̃. c. mẽdaces. p̃s. l. Ecce enĩ veritatẽ dilexisti. Item debet eẽ oris veritas p purã ꝓfessionẽ

(c) 2006 Ministerio de Cultura

q; confidens adducitur tanq̃ testis in causa dñi cõtra ip̃m. aquo exigitur veritas. q; testis falsus non erit ip̃unit⁹. ꝓuer. xij. Et qui mentitur in confessione testis est fraudulentus. Ecclesastici. iiij. ꝓro aĩma tua non ꝓfundaris dicere verum. Nota q̃ in veritate confessionis.

Ania sanctificat
A dya° liberat
Ab ictibus ꝓtegit
Ad regnũ ĩ troducit

Anima in veritate confessionis sanctificatur. Jo. xvij ꝑater sanctifica eos in veritate. s. cõfessionis quia facta est iudea. i. confessio sanctificatõ eius. aĩe a pctõ ⁊ a dyablo liberat. Jo. xv. cognoscet⁹ veritatẽ ⁊ veritas liberabit vos. Jtẽ per hãc ab ictibus ĩimici. sicut pugil clipeo protegitur. p̃s. xc. Scuto circunda. t. ũi. eius. Jtem per hanc in regnum eternum introducit. ysa. xxvj. Aperite portas et ingredietur gens iusta custodiens veritatem. Scõo est veritas cordis in contrictõe vel dilectione. Jac. x. Non diligamus verbo neq; lingua. sz ope et veritate. B. Ille neq; deum amat. qui nũduz q̃ amat querit. nec q̃ illius fretuz aut meritum sui amoris ꝓter deum querit pro certo deum nõ diligit. sz sua. vt meretrix lecatorẽ q̃diu inuenit q̃ rodat. p̃s. xlvtij. Confitebitur tibi cum benefeceris ei. Jtem est veritas opis Eph̃. iiij. Aeritatem facientes in caritate crescamus in illo per oĩa. Nota q̃ sunt quidem falsi nũcij qui portant arma regis picta in pixide. Sz int⁹nõ habens litteras neq; sigillũ eius. Tales sunt ypocrite qui non operantur intentione placendi deo. sz mundo et ideo opera eorũ vt falsi testes in iudicio condempnabuntur: quando libri conscientiarũ aperti erunt et dicetur eis. Nescio vos. Jtem volenti ditari non sufficit ei. nisi annuatim crescat in aliquo cẽsus suus Similiter desiderans ditari in spiritualibus bonis debet annuatim et cotidie bona sua ampliare vt dicitur the. iiij. Ambulate vt habundetis magis.

De vidẽdo deũ c. cxxxii.

Videre debemus deum. p̃s. lxxxiij. Respice i faciez christi tui. Jo. i. Domine volumus ihesuz videre. In quo debemus tria videre. scilicz.

Christi verba.
Et eius opera.

¶ Primo debemus videre eius verba. Je. ij. Videte verbum domini. id est intelligite. agarvidit in deserto puteum aque vidientis et viuentis. i. sacram scripturam que facit videre. ꝓuer. vi. Mandatum lucerna. et lex lux et viuere. Jo. vi. Aerba q̃ ego loquor vobis spiritus et vita sunt.

¶ Secundo debem⁹ videre eius opera. p̃s. xlv. Aenite et videte opera dñi.

Primo opus incarnationis.
Scõo opus nostre redemptionis.

¶ De primo exo. iij. Apparuit domin⁹ moysi in flamma ignis de medio rubi. ⁊ videbat q̃ rubus ardebat. ⁊ non comburebat. Dixit ergo moyses. Vadam et videbo visionem hanc magnã quare non comburatur rubus.

Ignis in rubo deitas in carne.

Deuter. iiij. Deus cõsumẽs est. rubus propter asperitatem humilitatem significat. Multa enim dura et aspera pro nobis in cruce sustinuit. ys. xliij. vere langores nr̃os ip̃e tulit. ⁊ cetera.

¶ Secundo opus nostre redemptionis. Cant. ij. Egredimini filie syon et videte regez salomone salis. in dyade ⁊c. Trñ. i. O vos oẽs q̃ transitis per viam attendite. ⁊c. Hebr. xij. Recogitate eum ⁊c. Jdeo filij israel aspicientes serpentem eneum. sanabãtur a morsibus serpentum glo. Videntes angustias christi facilius vestras portabiti. Exemplum de iuuene cui dominus ostẽdit vulnus lateris in mensa.

© 2006 Ministerio de Cultura

scō debem⁹ vidē nosmetipōs.M.xx tij.Videte nosmetipsos ne perdatis q̄ operati estis. Et nota q̄ circa nos debemus videre.
Vocationem nostram ad fidem.
Defectus ⁊ pctā nostra ad humiliādū
Justos hōes ad mittandum.
Insidias demonum ad precauēdum.
¶ Primo debemus videre circa nos vocationem nostram ad fidem.i.Cor. i.Videte vocationē vestrā frēs.q̄ non multi sapiētes sed carnez.nō multi potentes non mlti nobiles.Sed que stulta sunt.i. quos mundus stultos reputat elegit deus. vt confundat sapientes.et infirma mundi.i.pauperes qui nullius erant potentie elegit deus vt cōfundat forcia. et ignobilia et contemptibilia mundi.i. que omnino nichil videntur valere elegit deus.⁊ ea que non sunt. vt ea que sunt destrueret.vt non glorietur omnis caro in cō spectu eius. ¶ Secundo debemus videre defectus nostros ⁊ peccata ad humiliandum nos Je.ij. Videvias tuas in conualle scito quid feceris Aug⁹. hō si te videres tibi displiceres.nunc autem q̄ te nō vides.tibi places. ⁊ mi chi displices.¶ Tertio debemus videre circa nos iustos homines ad imitandum.Habebitur.xiij. Mementote prepositorux vestrox qui vobis locuti sunt verbum dei quorux intuentes exitum conuersationis imitamini fidex M.xi. Quid existis in desertum videre.arundinem vento agitatam. Sed quid existis videre:hominem mollib⁹ vestitutum.q.d.non.Sed quid existis videre. prophām.q̄ vera dicit.et dico vobis ⁊ plus q̄ pphām. q̄ bona facit. Job.xxviij. Respiciet dñs ⁊ dicet peccaui ⁊c.R.de hoc.c.de exēplo.¶ Quarto debem⁹ videre insidias dyaboli ad precauēdux.Eph.v.Videre quō caute ambuletis q̄ dyabol⁹ insidiat vbiq̄ sicut latro mercatoribus q̄n nouit eos altquid portare ps.cxli. In via hac q̄ am.abs.la.mihi.Sicut absconditur rethe auibus vel piscibus ham⁹ vt caute ambuletis ne cadatis quia via lubricosa.i. Cor.ix. Qui se existimat stare videat ne cadat. ¶ Tertio debem⁹ videre ea que futura sunt.iuxta illud. vtinā saperēt q̄ dulcis ē de⁹.ps.xxxij. Gustate etvidete quoniam ⁊c.⁊ intelligerent.i.seipsos viderent.B.Vide vñ venis ⁊ erubesce. vbi es et ingemisce quo vadis et contremisce. ac nouissima prouiderent. Nota de sapientia supra Debemus ergo videre.
Diem iudicij vt timeamus.
Penas inferni vt caueamus.
Gaudia eterna vt appetamus.
¶ Primo debemus videre diem iudicij vt timeamus .Dañ.ix.Aspiciebaz donec troni positi sunt.et antiquus dierum sedit.et sequitur in eodem. Judicium sedit et libri aperti sunt. Luc. xxi. Videbunt filium hominis venientem cum potestate magna et maiestate.gg. Illuz diem fratres ante oculos cordis posite. et quicquid graue cernitur eius cōparatione leuigatur.¶ Secundo debemusvidere penas inferni vt caueamus.ysa.xij. Vadam ad portas inferi.s.cogitatione.B.Vadam et videam et timeam et euadam. Je.ij. Scito et vide q̄ malum et amarum ē reliquisse te dominum deum tuum. ⁊ non esse timorem domini apud te.
Maluz est pp penax acerbitatem.
Amarum propter perpetuitatez. ysa. xxxiij. Quis habitabit ex vobis cū ardoribus sempiternis. ¶ Tertio debemus videre gaudia eterna vt appetamus dicentes cuz stepho Ecce video celos apertos.⁊c.ysa. Oculi tui videbunt hierusalem ciuitatem opulentā Ap⁹.i.cor.xiij. Videm⁹ nunc per speculum in enigmate. tunc autem facie ad faciem.

De vita eterna ca.lxxxiii.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Vita eterna vita beata sicut dicit. Aug⁹. Beata vita est cum illud q̄ hominibus optimum est habetur et amat Si alicui nunciaretur q̄ esset heres alicui⁹ possessionis vel hereditatis v̄ magn⁹ honor sibi vel suis posset euenire m̄ltū gauderet et magnas expensas faceret. ⁊ trāsīret maria ⁊ montes vt ad hoc posset puenire. Et si dimitteret se exhereditari. accideret ex prauitate magna et defectu cordis. deus aūt nunciat amicis suis q̄ sunt heredes vite et regni eterni. Job. xxvi. Annunciat amico q̄ possessio ei⁹ sit. s. q̄ habeat ibi ius et q̄ ad eam possit ascēdere. nisi ex prauitate ⁊ defectu cordis perdat. Super hoc expauit cor meum pons esse sui remotum est de loco suo parum fuit q̄ non saltaret de ventre ob cordis desiderium. ¶ Vita eterna debetur nobis iure hereditario. Turpe ē cum terra vendit̄ aliqua. si ab eis qui sunt de cognatione non ematur. Sic est q̄ nos omnes sumus frēs xp̄i An̄ hereditatē regni celoꝝ quā vendi tōi exponit emere debem⁹. Je. xxxij. Eme agrū meū q̄ est i anathot enī interpretatur gratificatō designanstis ⁊ significat regnum celoꝝ q̄ ē regnum gratum. ⁊ q̄ gratificati possidebunt tibi eī ꝯpetit iure ꝓpīq̄tatis. Item libēter ꝺr res emi ī qua quis nec falli pōt nec damnificari. Tale ē regnū celoꝝ q̄tuncunq; constet. puer. vl̄t Consiederauit agrum et emit eum et sequitur gustauit et vidit q̄ bona ē negociatio eius ⁊c. Item deus ostendit vitam eternam multum valē et magnam esse q̄ tam care vēdit eam amicis suis quos nullo modo deciperet. Petrus dant eam martirio crucis. Paulus [illegible] tatōe capitis. Bartholome⁹ dilaceratōe corp⁹. Stephan⁹ lapidatōe. Laurēti⁹ vstiōe. Anto. corp⁹ flagellatōe ⁊ afflictione et sic de l̄js. Ipse etiā fili⁹ dei emit eam pro suis sequentibus et amicis sanguinis effusione. Magna ergo in sania videtur illius qui credit ad melius forum habere vinum q̄ filius vel cerui vel etiā ip̄e paterfamil̄ Sicqui paradisū credit ad mel⁹ for̄ habere q̄ sancti vel etiā ip̄e xp̄s. Luc vl̄t. Nōne oportuit xp̄m [illegible] ⁊c. gg. q̄l sanctoꝝ sine tribulatione coronat⁹ est facta precedenciū recolam⁹. ⁊ grauia non erunt que sustinem⁹. Item si hō tantum laborat pro vita ista q̄ fluida et misera est. quātum deberet laborare pro vita eterna. Aug⁹. O amatores mundi non ē requies vbi queritis eā beatā vitam queritis in regione mortis. non est hic. quō ibi beata vita. vbi nec vita. Dō si amatis istaz miseram fluidāq; vitam. vbi cum tanto labore viuitis q̄tomagis amare debetis illā beatam vitam vbi nullum dolorez sustinebitis. Si homo tantum cauet sibi anociuis cibis pro vita temporali. q̄to magis cauere debet apr̄auis opibus quibus eterna vita perditur. Item hō indigens omī bono libenter quereret patriam vbi in bonis omībus habundaret sine fine. hec est vita eterna. Jud. xvij. Tradet vobis dn̄s locum in quo nullius rei erit penuria. Deut. viij Oīm rerum habundācia perfrueris. Aug⁹. Quid per multa vagaris o homūcio querendo anime tue ⁊ corporis tui bonum ama vinum bonū in quo sunt omīa bona et sufficit. Quid enī amas caro mea: Quid desideras aīa mea vbi est q̄cquid amas. quicq̄d desideratis. Nota ꝝ q̄ ibi inuenitur.

Pulcritudo venustatis.
Limpitudo claritatis
Longitudo diuturnitatis
Plenitudo sacietatis
Perfecta caritas.
Vera libertas.
Eterna securitas.
Corpoꝝ velocitas.
Dicioꝝ copiositas

¶ Primo ibi inuenitur pulcritudo venustatis q̄ fulgebit

2006 Ministerio de Cultura

Delicia⁊ voluptas.
Cõcordia et pax.
Et bono⁊ dignitas.
formosítas ibi esset de formitas. ⁊ tñ i toto regno israel nõ erat pulcrio⁊ illo ita q̄ a planta pedis vsq̄ ad verticem non erat in eo vlla macula. Cur ergo q̄ris pulcritudinẽ hic que statim sicut flos marcescit ⁊ cadit. et despicis illã que semper durabit. hic enĩ pulcritudo dabitur humilibus et despectis
phi.iij. Saluatorem expectamus dñm ihm xp̃m. ⁊c. Si ergo te pulcritudo delectat. ad hanc ciuitatem festina
Scõo ibi inuenitur fortitudo potestatis oipotens erit quilibet voluntatis sue sicut deus sue. nam sicut potest deus q̄ vult per seipsum. ita poterũt illi q̄ volũt per ipsũ. q⁊ sicut illi nõ aliud volent q̄ qõ ipe. ita ipse volet quicq̄t illi volent et q̄ ipse volet non poterit non esse. ergo si potenciã desideras illic ꝓpera. ¶ Tertio ibi est limpitudo claritatis et cognitio veritatis. q⁊ ibi se manifestabit ipsa veritas. ⁊ sapia i creata. Tunc cõnoscetur a mĩmo vsq̄ ad maximũ. B. Cognoscemus patris potenciã filij sapiaz. Spiritussancti begninissimã clementiã. ⁊ ita habebim⁹ illius sũme trinitatis congnitionem. Criso⁹. Quid est q̄ non sciat. qui sciẽter nõ videt. Jo. hic est vita eterna vt cognoscant solum te verum deum. et q̄ misisti ihm xp̃m. ¶ Quarto erit ibi longitudo diuturnitatis. Si longa vita et salubris desideratur. ibi ẽ eterna sanitas. et vite eternitas. ibi null⁹ moritur. q⁊ nullus oritur. sz iusti ippetuũ viuent. et salus iustorum a domino. vbi nullus intrinsecus morbus. neq̄ extrinsecus. Sz sũma in carne sanitas et in anima tota tranquillitas. q⁊ xp̃s erit vita tua ne te senectus ꝯsumat.
Quito ibi hẽtur pleitudo satietatis. vñ. p̃s. xvi. saciabor cũ apparuerit gloria tua. x⁹ ei erit cib⁹ tu⁹ ne esurias. iusti sicut sol i regno patris eo⁊ ab solais

potus tus ne sicias. Apoc. iij. Nõ esurient neq̄ sicient amplius. Saciati desiderabunt. ne sacietas generet fastidium. desiderantes saciabunt. ne cum anxietate fiat desiderium. In presenti autem nõ saciatur oculus visu. nec auris ipletur auditu. sz tũc iplebitur in bonis desiderium tuum. Sexto ibi inuenitur pfecta caritas plus diligeret deum q̄ seipsos. et se in vicem tanq̄ seipsos et tanta vis caritatis omẽs sibi sociat. vt q̄ in se nõ accipiat. in alio se accepisse gaudeat. Jta vt petrus in iohanne habebit gloriam virginitatis Johanes in petro gloriam passionis. et ita gloria vniuscui⁹q̄ erit oiz. i hoc facit ꝯiunctio caritatis. ¶ Nota q̄ septem sunt glorie spirituales q̄ habent corpora et septem anime. Jncopore q̄dem habent.

Pulcritudinem.
Velocitatem.
Fortitudinem.
Libertatem
Voluptatem
Sanitatem.
In mortalitatem.
¶ In aĩa aũt hñt.
Sapiam.
Amicitiam.
Concordiam.
Potestatem.
Honorem.
Securitatem.
Gaudium.

Septio ibi erit vera libertas. q⁊ liberabitur creatura a seruitute corruptionis. in libertate glorie filiorum dei. Illa que sursum ẽ iherusalem libera est que ẽ mater nostra. Si care alĩ hõ emit libertatẽ tẽporalem q̄re nõ eterna. ¶ Octauo eternã securitas ibi habetur. viuent enĩ in omĩ tranqllitate. ⁊ iustorum anime in manu dei sunt. B. O ciuitas celestis. mansio secura. patria totum cõtinens q̄ delectat populus sine murmure. in cole q̄ [illegible]am in digentiam hab[illegible]tes
O quã gloriosa dicta sũt de te ciuitas dei. Si ergo vis esse securus ibi habitare stude. ¶ Nono ibi erit corporum velocitas. Unde si te delectat veloci-

(c) 2006 Ministerio de Cultura

erit ꝛ corpus. Sicut sol statim cuz nascitur in oriente apparet in occidente. ita cito sancti ab oriente in occidentez venire possunt. tunc saliet sicut ceruꝰ claudus vt ỏr ī ysa. i. ¶ Decimo ibi erit diuitiarum copiositas. p̄s. cxi. Gloria ꝛ diuitie in domo eius. deus enim fidelis seruos suos supra multa constituet greg. Si vere fratres diuites esse cu. ꝛc. ys. Oculi tui videbunt iherusalem ciuitatem opulentaz. ¶ Undecimo ibi erit delictarum voluptas. Omnes delitie que sunt in mundo ꝛ erunt vsq; in diem iudicij minores sunt respectu illius suauitatis. q̄ sit vna gutta. aque respectu totius maris. B. Tanta est suauitas ꝛ iocunditas illius celestis patrie q̄ si non liceret ibi esse nisi per vnius hore moraz. omnes dies huius vite pleni delicijs merito contẽpnerẽtur. Cui cõparata omnis aliunde suauitas dolor est. omnis iocunditas meror. omne dulce amaruz. omnis decor phedus Omne q̄cunq; aliud delectari possit molestum. cuz dei bonitas in infinitum exedat omnem bonitatem. B. Si tanta inuenitur delectatio importiuncula creature q̄ nõ potest homo ab ea separãdta erit ī ipo creatore si gutta inebriat multomagis fõs totꝰ Guido carl. Si diuine bonitatis vestigia tantum habent suauitatis q̄d habet ipse fons pietatis deus. Item solus odor qui datur sanctis in presenti plus valet et delectat q̄ totum gaudium huius mundi. Quid erit de veritate dulcedinis. Augꝰ. Quicq̄d voles erit. ꝛ quicquid noles non erit. Gnichil exterius qz appetatur. ꝛ nichil interius q̄ fastidiatur. Cor humanum. Cor indigens. Cor expertum eru[illegible] nis. q̄tum gauderes si hijs omnibus habundares. Ibi vilescunt omnia q̄ habentur in terris. ¶ Xij. ibi erit concordia ꝛ pax. quia nichil adursum nec a seipo nec ab alio quis pattetur. quia erit illis oibus vna voluntas. Ideo in illa eterna patria vbi immortales erimꝰ nec prelia erunt vlla nec debita. sed vera pax ꝛ gaudiuz. Ibi enim in dei laudibus vacabimus qui erit omnia in omnibus. ¶ Altio ibi erit honor ꝛ dignitas. Uerus honor qui nulli digno negabitur. nulli indigno conceditur. immo filij dei ꝛ dij vocabuntur. p̄s. lxxxi. Ego dixi dij estis. ꝛ filij ꝛc. quia ibi erit deus. ꝛ ipsi sancti. Jo xvij. Uolo pater vt vbi ego sum illic sit et minister meus. dedignetur ergo fratres vnusquisq; nostrum vltra seruire peccato cui tanta promittuntur in celo et multa alia. que oculus non vidit. nec auris audiuit. nec in cor hominis ascẽdit que preparauit deus electis suis. Ad que nos perducat qui viuit ꝛ regnat in secula seculorum. Amen.

o

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Incipiunt adaptationes oim sermonum in hoc libro ptēptoꝝ ꝑut ꝓpetūr sabbatis. Dñicis.ꝛ feriis totius anni. in sabbatis ad vesperas. Bñs dñs deꝰ in.c. Quare bñdicēdꝰ ē deꝰ. Respexit humilitatem ancille sue.c. de aspectu dei. Luc. Deposuit potentes de sede et exaltauit hu.c.de exaltatione.

Dñica prima in aduentu. Abiciamus opera te.i.peccata.c.de peccato. Et induamur arma lucis.c.de lumine. Sicut in die ho. ambu.c.de ambulatōne Ro.xiij. Benedictus qui venit in noīe domini.c. Quare benedicēdus est deus. Ostende nobis do.mi.t.c.de mia. Misit verbum suum ꝛ sanauit eos.c. de infirmitatibus.

Dñica.ij. Quecunqꝫ scripta sunt ad nostram doc.sc̄.sunt.c.de verbo dei. Deus aūt spei repleat vos omni.Ro. xv. Gaudio.c.de gaudio. Tūc videbūt filiuꝫ ho.ve.cum.po.ma .ꝛc.c.de iudi. Luc.xxi.

Dñica.iij. Sic vos existimet hō vt mi christi.c.de seruitio dei.i. Cor.iiij. Moli.ante.t.m.iudi.ca.de iudicio temerario ibidem.

Dñica.iiij. Gaudete in domino semp c.de gaudio. Phe.iiij. Et pax dei que exsuperat omnem sensum. custo.c.de pace ibidem.

In vigilia natalis dñi. Sanctificami omnes inter vos eī faciet dñs mirabilia.c.de sanctificatōe. ꝛ ō mirabilibus In die natiuitatis dñi.]Iosue.iij. Apparuit gr̄a dei omī.c.de gr̄a.thi.ij. Euangelizo vobis gaudiuꝫ magnuꝫ c.de gaudio. Luc.ij. Habitantibus in regione vmbre mortis lux orta ē eis. c.de lumine .ysa.ix.

Dñica in oct. Tuā ipsius aiaꝫ ꝑtransiuit gla.c.de gladio. Lu.ij. Gr̄a dei erat in illo.c.de gr̄a ibidem.

In circunciſiōe domini. Ut iustificati gr̄a ipsius.c.de gratia.thi.tij. Non ex operibus iusticie que fe. nos. sꝫ scōm ꝛc.de mia et iusticia ibidem.

In epiphia. Surge illu.iherusalez ꝛc. c.de lumie.ysa.lx. Ambulabunt gen. in lu.tº.c.de ambulatōne.ibidem. Ubi est qui natus est rex iudeorum.c.de q̄rendo domino.M.ij.

Dñica.i.in oct.epiphe. Nolite conformari huic seculo.c. de mundo fugiendo. Ro.xij. Non plus sapere q̄ oportꝫ sapere.c.de sapīa.ibidem. Ego et pater tuus dolen.quere te.c. de querendo domino Luc.ij.

Dñica.i.pº .oct.epiphā. Dilecto simꝰno.c.de amore. Ro.xij. Dño seruiētes c.de seruitio dei. Dis terra adoret te. c.de adoratione.ibidem.

Dñica.ij. Si fieri potest q̄ ex vobis ē cuꝫ omnibus pa.ha.c.de pace. Ro.xij. Noli vinci a malo sꝫ vince in bono malum.c.de temptatōne ibidem. Dñe si vis potes mundare.c.de immundicia M.viij.

Dñica.iij. Dilige ꝓximū.t.sicut teip̄ꝫ .c.de amore xp̄i. Ro.xij. Ascendente ie su in naui.secu.sunt.e.di eius.c. de sequendo domino.M.viij.

Dñica in lxx. Sic pugno non quasi aerem verberās.capitulo de tēptatōe .i.Cor.ix. Voca operarios ꝛc.c.de vocatione.et de bono opere.M.xx.

Dñica in lx. Libenter gloriabor in infirmitatibus meis.c.de gloria.ij.Cor. xi. Ad tp̄s credūt.et in tp̄e tēp.re.c.de fide et temptatiōe.et recediuo lu.viij.

Dominica in.l. Maior horum est caritas.ꝓapi.de caritate.i. Cor.xiij. Cum essem paruulus loquebar vt paruulus c.de locutione. Sapiebam vt puulus c.de sapīa. Cogitabam vt paruulus.c. de cogitatione. fides tua te sal.fe.c.de fide ibidem.

In capite ieiunij. Cōuertimini ad me me c.de velocitate ꝙuersiōis Joel.ii. Cuꝫ ieiunatis noli fieri sicut ypo.ēs.c. de abstinentia.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Feria.v. Audiui orationem tuam ꝛ vi.la.t.ca.de oratione ꝛ.lacrimis.ysa xviij. Dic tantumverbor sa.pu.m. c.de infirmitate.Mathei.xviij.
Feria.vi. Quare ieiunamus et nō aspexisti.c.de abstinentia.M.v.Attendite ne iustitiam.u.fa.co.ho. capitulo de iustitia.Mathei.v.
Sabbato. Quotquot tāgebāt eum sanabantur.c.de infirmitate.Mat.vi.
¶ Dominica.in.xl. Oramus vos. ne in via.gra.dei re.capi.de gratia.ij. Cor.vi. Ductus est ihesus in deser= tum vt temptaretur a dyabolo.ca.de temptatione.Mathei.iiij.
Feria.ij.Ego pascam oues meas.ca. de corpore christi.eze.xxxiij. Ibunt hij in supplitciuz.iusti in vitam eternā.capitulo de inferno ꝛ vita eterna.M.xxv.
Feria.iij. Querite dñm dum inueniri potest.capi.de querendo domino ysa.lv..Domus mea domus ora.vo.c. de domo.Mathe.xxi. Viri niniuite ꝛc.quia penitentiaz egerunt imp̄dicatione.c.de penitentia.M.xij.
Feria.iiij. Surge commede ꝛ bibe. c.de corpore.christi.iij.R.ix.
Feria.v.Anima que peccauerit ipsa morietur.c.de morte.Eze.xviij. Opera que ego facio tes.perhi.de me.c.de opere.Jo.v.
Feria.vi. Justitia iusti super eum erit .c.de iustīa.Eze.xviij.Ecce sanus factus es iam noli peccare.ꝛc.c.de infirmitate.Jo.v.
¶ Sabbato.Ipse autem deus sanctificet vos.per omnia.e.de sanctificatione.i.thes.Alt. Surgite nolite timere c.de timore.M.xvij.
Dominica.ij. Hec est voluntas dei sanctificatio vestra.c.de sanctificatione.i. thes.iiij miserē mei fili dauid de misericordia.nōvocauit nos devocatione.M.xv.
Feria.ij.Exaudi domine deus meus orationem serui tui.c.de oratōe.Dañ. In peccato vestro moriemini.c.de peccato.ꝛ de morte.Jo.viij.
Feria.iij.Affer michi obsecro bucellam panis.c.de corpore.christi.iij.Ro. xvij. Qui se exaltat humiliabitur.et qui se hu.exalta.capi. de exaltatione. Mothei.xxiij.
Feria.iiij.Conuertetur luc[illegible]z vestruz in gaudium.ca.de gaudio. Hest.xij. vel.vij.Tradetur gentibus ad illudē dum et flegellandum.capitulo.de passione Mathei.xx.
Feria.v. Ego dominus scrutans cor.et probans renes.c.de probatione Je.xvij. Homo quidam erat diues qui indu.pur. ꝛc.capitulo de diuitijs Luce.xvi.
Feria.vi.Auferetur.a vobis regnum dei.c.Quō acq̄rit regnū dei.Ma.xxi.
Sabbato. Pater peccaui in celo et coram te.c.de confessione.et conuersione Luce.xv.
Dominica iij. Estote mutatores dei. c.de consequendo domino.Eph̄.v.
Cum for.ar.cus.atrium.in pace ca.de pace.Luce.xi.
Feria ij.Exaudi deus orationem meam ꝛc.ca.de oratione. Vade ꝛ laua te septies iniordane ꝛ munda.ca.de mūditia.iij.R.v.
Feria.iij.Seruus tuusvir meus mortuus est capitulo de morte iij.R.iiij.
Respiciens ihesus in disci.s.c.de aspectu dei.Mathei xviij.
Feria.iiij. Ut probaret nos venit deus.c.de probatōne.Exo.x.De corde exeunt cogitationes male.ca.de cogitationibus.Mathei.xv.
Feria.v.Salus populi ego sum.ꝛc.c. de oratione.Omēs qui habebant infirmos.ꝛc.ca.de infirmitate.Luc.iiij.
Feria.vi.Aperi eis dñe thesauruz tuum.c.de thesauro. Nūt.xx. Viri adoratores ad ora patrem spū et veritate c.de oratione Jo.iiij.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Sabato reuertimi ad iudiciuz qm̃ ꝛc. c.de iudicio.Dañ.xtij.
Dñica.iiij.Illa que sursum est iherusalem libera est.c.de vita eterna. Sequebatur eum multitudo magna.ca. de seq̃ndo dño.In domũ dñi letantes ibimus.c.de domo.
Feria ij. Nolite facere domuz patris mei domum negociatia.c.de domo.
Feria.iij.Misertus est popl̃o dñs deꝰ nr.c.de mia. Nolite iudicare scom̃ faciem.c.de iudicio temerario.
Feria.iiij. Duz sanctificatus fuero in vo.c.de sanctificatione. Me oz operari opera eius qui misit me.capi.de bono opere.
Feria.v. Letetur cor querentium dominum.c.de querendo domino.Ecce puer mortuus iacebat in lectulo.c. de morte.
Feria vi. Diligebat ihesus martham et lazarum.ca.de amore Lazarus amicus noster mortuus est.capitulo de amicitia.
In sabato. Tempore placito exaudiui te.c.de oratione.Ego sum lux mundi qui sequitur me.non am.in tene.c. de lumine.
Dñica in passione. Per propriuz sanguinez introiuit.c.de passione.Si ego glorifico me gloria mea nichil est. ca. de gloria.
Feria.ij.Crediderunt viri niniuite.c. de fide.Queritis me.et non inuenietis.c.de querendo dño.
Feria.iij. Paueant habitãtes in vniuersa terra deum.c.de timore. Tempus meum nondum aduenit.capi. de tempore.
Feria.iiij. Diliges proximum tuuz sicut teipsum.c. de amore.primi. Opa que ego facio.tes. perhibent de me.c. de bono opere.
Feria.v. Hunc seqmur te in toto cor de nr̃o.c.de seq̃ndo dño. Hãc lacrimis rigauit pedes meos.c.de lacrimis.

Feria.vi. Sana me domine.et.sa.ca. de infirmitate.
Sabato. Morte turpissima ꝺdempne mus cuz.c.de passiõe.Qui facit pctm̃ seruus est pcti.c.de pctõ.
Dñica in ramis palmaꝝ.Humiliauit semetip̃m.c.de huilitate.Factꝰ obediens ꝛc.c. de obia.pp qꝺ ꝛ deus exalta uit illũ.c.de exal. Tempus meuz ppe est.c.de tempore.
Feria ij. Qui ambulat in te ꝛc. Spet in noie dñi.c.de spe. Qui odit aiaz suam in hoc mũdo.c.de odio vite.
Feria.iij. Tu aũt sabaoth.q̃ iudicas iuste ꝛc.c.de iudicio.
Feria.iiij.Liuore eiꝰ sanati sumꝰ.c.ꝺ passione. Conuersus dñs respexit petruz.c.de aspectu dei.
Feria.v.pbet aũt se hõ ꝛc.c.ꝺ corpore xp̃i.Exemplũ dedi vbi.c.de exẽplo.
Feria.vi. Xp̃s factꝰ ẽ p nobis ꝛc.c.de passione. O vos oñs q̃ transitis per viã.c.de dolore. Nolꝺ relinquẽs exẽplũ c.de exẽplo.Ut seq̃mi.c.ꝺ seq̃ndo dño.
Sabato. Nolite timere.icio eniz.c.de timore.
In die pasce.Expurgatevetus fermẽtum.c.de mundicia. Hec dies quã fecit dñs exul.et lete.in ea.c.de gaudio.
Surrexit non ẽ hic.c.de resurrectione
Feria ij. Nõne oportuit xp̃z pati ꝛc.c. Quõ acquiritur regnum dei.
Feria.iij.Stetit ꝛc.et dixit eis pax vobis c.de pace.
Feria.iiij.Penitemi.c.de pñia.ꝛ conũsione. Venite benedicti.pa.me.c.de ambulatione.
Feria v. Mulier q̃d ploras.c.de lacrimis.Quem q̃ris.c.de q̃rendo dño.
Feria.vi.Xp̃s p pctis nr̃is semel mortuus est.c.de pas. Videntes eũ adora[illegible]c.de oñone.
Saba[illegible].Omnis qui credit in eum nõ cõfundetur.c.de fide. Super hedificamini domos spirituales.c.de. domo

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Dominica post pascha. Omne qđ natum est ex deo vincit mundum.ꝛc. c.de mundo. Hoc est victoria q̄ vi. mū.fides.ca.de fide Pax vobis.c.de pace. Quia vidisti me credidisti.capitulo.de videndo.

Dominica.íj.xp̄s passus est pro nobis ca.de passiõe.de.xp̄o .c.de seq̄ndo dño Mia domi plea est terra capi.de mia.

Dominica.iij. Obsecro vos.ꝛc.abstinere a carna.ꝛc.capitulo de fide.et abstinentia. Plorabitis ꝛ flebitis vos capitulo.de lacrimis. Mundus autem gaudebit ca.de gaudio.

Dominica.iiij. Cantate domino can.no.qr mira.fe.ca.de mirabilibus Cum venerit ille arguet mundum. de peccato.de iusticia ꝛ de iudicio.Re. de istis tribus capitulis in capitulis. de peccato. De iustitia.de iudicio.

Dominica.v. Petite et accipietis.ca. de oratiõe.vt gau.capitule de gaudio. Indie ascentionis. Relinquo mundum et vadõ ad patrem.ca.de mũdo. Exaltate dñe in virtute tua.ca.de exaltatione. Quis ascen.in mon.domini.ī no.ma.et mũ.cor.capi.de innocentia et munditia.

Dominica.i.oct. Unusquisq; pro ut accepit gratiam.ca.de gratia.Cum venerit paraclitus. qui interpretatur consonsolator c.de consolatione.

In die pentħ. Repleti sunt omnes spiritu sancto.capitulo de repletione. Si quis dili.me.sermo.m.ser.capi.de amore dei.

Feria.íj.Et in nationes gratia spirit9 sancti effusa est.c.de gratia. Ite venit in mundum.ꝛ dile.ho.ma.te q̄ lu.capitulo de lumine.

Feria.iij. In simplicitate cordis ẽrite.ca.de querendo domini Ego sum panis viuus qui de celo descendit.ca. de corpore christi.

Feria.iiij.Agens deo ꝛ patri.capitulo de vocatione.Oues illum sequuntur quia sciunt voluntatem eius. ca.de sequendo domino.

Feria quīta.factū est gaudiū magnū in illa ci.c.de gaudio. Misit illos predicare regnuz dei. et sanare infirmos ca.de infirmitate.

Feria.vi. Tolle lectū tuū ꝛ vade in domum tuam.c.de domo.

Sabato caritas dei diffusa est. c.de caritatẽ. Ille singulis manus imponẽs tu.eos.c.de infirmitate.

Dñica in trinitate. Hẽa dñi nr̄i ihesu xp̄i.c.de gratia et caritate.Bñdicam9 p̄rem ꝛ filiū cū sctõ spiritu.c.quare benedicendus est deus.

Dñica.i.post oct. Si deus dilexit nos debemus inuicem diligere.c.de amore proximi. Hõ quidam erat diues.c. de diuicijs.Domine in tua mia spera ui.c.de misericordia.

Dñica.íj. Nos scimus quoniam translati sumus.c.de amore ꝓximi.Hõ quidaz fecit cenã magnã.c.de vocatione.

Dñica iij. Respice in me ꝛ miserere mei.c.de aspectu dei. Humiliamī sub potenti manu dei vt vos exal.c. de exal.Gaudiuz est angelis dei super vno peccato penitentiam agente. capitulo de penitentia.

Dñica iiij. Dominus illuiatio mea. c.de lumine.Estote misericordes.c.de misericordia. Nolite iudicare.c.de iudicio temerario.

Dñica.v. Omnes vnanimes in orationẽ estote.capi.de vnitate. Relictis omnibus secuti sunt eum. capi.de sequendo domino.

Dñica.vi. Nisi habundauerit iusticia vestra ꝛc.ca.de iusticia.nõ intra.in regnū celoꝝ.c.quõ intrat vel acquiritur regnum celorum.

Dñica.vij. Sicut exhibuistis membra vr̄a.c.de seruitio.Accepit ihs. vij. panes ꝛc.ca.de corpore xp̄i.

Dñica.octaua. Suscepimus eius misericordiam tuaz.c.de mia. Non ois q̄

(c) 2006 Ministerio de Cultura

dicit michi dñs ītra.in regnū celoꝝ. quō intratur in renum celorum.
Dñica ix. Temptatiovos non appꝰ .c. de temptatione.filij hꝰ seculi prudenciores sunt.c. de sapientia.
Dñica.x. Diuisiones grārum sunt. Idez aūt [illegible].c.de gratia.Domꝰ mea domus orōnis est.c.de domo.
Dñica.xi. Hra dei sum id qđ suꝫ.c. de gratia. Omis qui se exal.hu.ꝛ qui se hui.exaltabitur.c.de exultatione
Dñica.xij. Non sumus sufficiētes cogitare aliqđ a nobis. q. ex nobis.c. de cogitatiōe.aperte sunt aures eius. et solutum est.ꝛc.c.de apertione.
Dñica.xiij. Beati oculi q̄ vident q̄ vos vi.c.de videre. Diliges dominuꝫ deum tuum ex toto cor. t. capitulo de amore dei.
Dñica.xiiij. Protector noster aspice.c.de aspectu de. dum irent mūdati sunt.c.de mundicia
Dñica.xv. Bonum facientes nō deficiamus.c.de bono opere.Nemo pōt duobus dñis seruire.c.de seruitio dei
Dñica.xvi. In caritate radicati.ca. de caritate.Ibat thesus in ciuitatem que vocatur naym.et ecce defunctus capitulo.de morte
Dñica.xvij. Obsecro vos vt digne ambuletis.ca.de ambulatione.Omis qui se huiliat exal.ca.de exultatione
Dñica.xviij. Da pacem dñe sustinentibus te.ca.de pace. Dilige dñm deuꝫ tuū ex toto cor. t.c.de amore dei.
Dñica.xix. Salus populi ego sum ꝛc.ca.de orōne.Surge tolle lectū tuuꝫ ꝛ vade indomū tuā.ca.de domo.
Dñica.xx. Videte quō caute ambuletis.c.de ambulatione. Mlti sunt vocati paucivero electi.ca.de vocatione
Dñica.xxi. Induite vos armaturā dei capitulo detemptatione.Erat quidā regulꝰ cuiꝰ filiꝰ ifir.c.de ifirmitate
Dñica.xxij. Confidimus in domiō qm̄ qui cepit.ca.de opere bono.Mistus dominus serui illius dimisit euꝫ capitulo de misericordia
Dñica.xxiij. Ego cogito cogitationes pacis capitulo de cogitatione. Jnuocabitis me.et ego exaudiā vos. capitulo de oratione.
Dñica.xxiiij Ambuletis digne deo capitulo de ambulatione.Jn omī opere bono fructificantes.capitulo de opere bono
Dñica.xxv. Jndiebus illis sanabit confitens capitulo de confessione.Est puer hic qui habet panes.ordea. capitulo de corpore cristi
Dedicatione. Domum tuaꝫ decet sanctitudo capitulo de domo.Sanctificauit tabernaculum suum altissimꝰ capitulo de sanctificatione.

De sanctis Canentibus per totum annum.

Jn festo sancti andree Continuo relic.re.secuti sunt dominum capitulo de sequendo domino.
Nicholay. Bonum est.viro cum portugū.ca.decon[illegible]e, sue nūdie Lucie. Despondi vos ni.capitulo de virginitate.
Thome apostoli. Quia vidisti thomā capitulo de videre.ꝛ de fide.
Stephani. Stephs plenus gratia. et for.c.de gratia.et fortitudine.Ecce vido c[illegible]os apertos capitulo devidere
Johannis. Jn medio ecclesie aputit os eius.c.de aptione.et de replectōne Jn[illegible]cencium. Hij sunt q̄ cū mulie[illegible] nō sūt coinq̄nati.c.de virginita[illegible] et [illegible]uendo dño.
Thome martyris. Qui sequit iusticiam diligitur a domino.c. de amore dei. Defecit in dolore vita mea.ca.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

de dolore.
Agnetis. Qui gloriatur in domo capitulo de gloria
Vincencij. Certamen forte dedit illi capitulo de temptationibus.
In conuersione pauli. Cū autē placuerit ei ꝛc.c.de deuotione
In purificatione. Suscepimus deus misericordiaz tuā.c.de mia postꝙ impleti sunt dies purificationis capitulo de mundicia.
Agathe. Simile est regnū ce.thes. abs.c.de thesauro.
In cathedra sancti petri. Exaltaui electum de ple.mea.c. de exultatione
Mathie. Venite ad me omēs qui laboratis.c. de ambulatione
Gregorij et benedicti. Quis putas fidelis seruus.c. de fidelitate.
In annumciatione dñica. Aue gratia plena.c.de replectione ꝛ probatōe.
Inuenisti grām apud deuz.c.i.de grā
Gregorij et petri martyris. Beatꝰ vir qui suffert temptationem capitulo de temptatione.
Marchi euangeliste. Cibauit illuz pane vite.c.de corpore cristi
Philippi et iacobi. Philippe qui videt me.ca.de videre.
In inuentione. Job. Quasi effodientes thesauruz.c.de thesauro.
Johannis ante portam latinā. sicut in aliquo festo.
Barnabe.apli. Hoc est preceptum meum vt diligatis.c.de amore primi.
Gerualsi et prothasij.
Tanꝙ aurum in fornace probauit ꝛc. ca.de probatione.
Johannis ꝛ pauli. Eccequꝙ bonum et quꝙ iocundum.ca.de vnitate.
Johannis Baptiste. Ambula coraz me.c. ambulatione. Vedi t[illegible]ē ca.de lumine.
Petri ꝛ pauli. Fecit dominus duo luminaria magna.ca.de lumine.

Sancti pauli. Bonū certamen certamini ca.de temptatione. ꝛ fidelitate Marie magdal. Mulier timēs deum ipsa lauda.ca.de timore.
Dimissa sunt ei peccata multa ꝛc.ca. de amore.
Jacobi apli. Occidit autez iacobū fra.io.gla.ca.de gladio.
Beati dñici. Lex veritas fuit i ore eius.ca.de veritate. Et iniquitas.non est inuenta labijs eius.ca. de ẽlone.et ambulatione. Vos estis lux mundi.c. de lumine.
Laurētij. Dispersit dedit pauperibus.ca.de elemosina. probas.cor.im. ca.de probatione.
In assumptione beate. M. Quasi cedrus exal.c.de exaltatiōe. Mulier gratiosa inueniet gloriam.ca.de gratia et gloria.
Bernardi Os iusti meditabitur sapientiam.c.de cogitatione.et sapīa.
Bartholomei. Hoc est preceptū meum ꝛc.c.de amore proximi.
Augustini. Quasi stella matutīa.ꝛ.q. sol.refulc.de lumine.
In decol. Johannis. Justus de angustia. libera.c.de iusticia.
In natiuitate beate virginis. Ego mater pulchre dilectionis.c.de amore.
In me omnis gratia vite ꝛ veritatis. c. de gratia.ꝛ de spe.
In exal.sancte crucis. Ego dñs exaltaui lignum hūile.c.de exaltatione.
Mathei Non veni vocare iustos.sz peccatores.c.de vocatione.
Mauricij. Sancti per fidē vi.c.de fide
Cosme et damiani.
Sapiam scōz narrēt ppli.c.de sapia.
De angelis. Angeli eorum semper vident faciem patris.c.de videre.
Jeronimi. Nemo accendit lucet.c.de lumine.
Francisci. Michi autē gloriari vbi in cruce.c.de gloria
Luce. Honora medicum propter

(c) 2006 Ministerio de Cultura

necessitatem.c. de infirmitate.
Dyonisij. Tanquam aurum i forna.
pbauit electos.c. de pbatione.
Simonis et iude. Quis nos separat
a caritate cristi.c.de caritate.
De oibus sctis.Mirabilis deus i scis
suis.c.de gloria.ꝛ de vita eterna.
De mortuis.Beati mortui qui in do=
mino moriuntur capitulo de morte.
Martini. Milicia vel temptatio ẽ vi
ta hois.super terram.c. de tẽptatione

Sequũtur capitula p ordinem

De abstinẽtia. ca.i. ꝛ folio.i.
De adulatione. ca.ij. fo.ij.
De ambitione. ca.iij. eoꝺ.fo.
De amicitia dei ca.iiij.eoꝺ.fo.
De amore ꝓprio. ca.v.fo.iiij.
De amore dei. ca.vi. fo.iiij.
De amore ꝓximi. ca.vij. fo.v.
De amore inimicoꝝ. ca.viij.fo.vi
De aspectu dei. ca.ix.fo.vi.
Quõ acquirit regnũ celoꝝ.ca.x.f.viij
De apertione auriũ. ca.xi. fo.ix.
De ambulare. ca.xij.fo.x.
¶ De bñdicendo deo. ca.xiij.fo.xi
¶ De caritate. ca.xiiij.fo.xi.
De cogitatione. ca.xv.fo.xij.
De custodia cordis xvi. fo.xij.
De contritione. xvij.fo.xiij.
De confessione. xviij. fo.xiiij.
De coreatricibus. xix.fo.xv.
De cogitatione hois. xx.fo.xv.
De consolatione. xxi. fo.xvi.
De cõpassione. xxij. fo.xvij
De consuetudine. xxiij.fo.xviij.
De correctione. xxiiij.fo.xviij.
De corpore xp̃i. xxv. fo.xix.
¶ De derisoribus. xxvi.fo.xxi.
¶ De domo. xxvij.fo.xxi.
de detractione. xxviij.fo.xxij
De duricia cordis. xxix. fo.xxiij.
De diuicijs. ca.xxx. fo.xxiij
De dolore. c.xi.fo.24

De elemosina. ca.xx. fo.xxv.
De ebrietate. ca.xx. fo.xi.
De erubescencia. ca.x4.fo.xx.
De exemplo. ca.xh.fo.xx.
De excoicatione. c.xxxvi.fo.xx.
De exaltatione. xxxvij.fo.xx.
De fide. ca.xxxviij.fo.x4
¶ Hystoria de fide. c.xx. fo.xh.
¶ Item de eodem. ca.xl.fo.xh.
De fidelitate. ca.xli. fo.xh.
De fortitudine. xlij. fo.xxvi.
¶ De gaudio. xliij. fo.xxxviij.
De gloria. c..xliiij. fo.xxxviij.
De gratia. ca.xlv.fo.xx.
De gladio. xlvi.fo.xxxv
De gula. xlvij.fo.xxxvi.
¶ De humilitate. xlviij. fo xxxvi.
De iactancia. xlix fo.xxxvij.
De innocencia. ca.l.fo.xxxvij.
de ĩstabilitate. ca.li.fo.xxxviij.
De ira. ca.lij.fo.xxxviij.
de infirmitate. liij. fo.xxxviij.
de inuidia: ca.liiij.fo.xx.
De inferno. ca.lv. fo.xl.
du iudicio generali. ca.lvi.fo.xli
de iudicio temerario. lvij.fo.xlij.
De iudicibus. ca.lviij. fo.4x.
de iustitia. ca.lix.fo.xliij.
de iuramento. ca.lx.fo.xlv.
De ypocritis. ca.lxi.fo.xlv.
¶ de purgatorio. ca.lxij.fo.xlvi
¶ De luce lxiij. fo.xlvij
de locutione. ca.lxiiij.fo.xlvij.
de luxuria. lxv. fo.xlviij.
de lacrimis. ca.lxvi. fo.xlix.
¶ de mansuetudine. lxviij. fo.xlix
De morte. ca.lxviij. fo.l.
de memoria cordis. c.lxix. fo.lij.
de mortificatõe.carnis lxx. fo.liij.
De mendatio. ca.lxxi. fo.liij.
de murmuratione. c.lxxij.fo.liiij.
De mundo fugiendo. lxxiij.fo.liiij
de miraculis. lxxij fo.lv
De misericordia. c.lxx . fo.lv
¶ De negligencia. c.lxxvi fo lvij
¶ De obedientia. c.lxxvij.fo.lvij

(c) 2006 Ministerio de Cultura

De odio. lxxvij. fo.lvij.
de oratione. c.lxxix.fo.lix.
de odio. ca.lxxx. fo.lx.
de odio proximi. c.lxxxi.fo.lxi
De opere bono. lxxxij. fo.lxij.
de ornatu. lxxxiij. fo.lxiij.
De pace. lxxxiiij. fo.lxiiij.
de pacientia. lxxxv.fo.lxv.
de impacientia. lxxxvi fo.lxvi.
De paupertate. lxxxvij.fo.lxvi.
de passione cristi lxxxviij.fo.lxvij.
de peccato. lxxxix.fo.lxviij.
de penitentia. ca.xc. fo.lxix
de predicatoribus. ca.xci. fo.lxxij.
De perseuerancia. c.xcij.fo.lxxij.
de presumptione xciij.fo.lxxiij
de pdigalitate. xciiij.fo.lxxiij.
de pigricia. c.xcv.fo.lxxiij
de prudencia. c.xcvi.fo.lxxiiij.
de preparatione. c.xcvij.fo.lxxiiij.
de probatione. xcviij. fo.lxxv.
Querendus est deus. xcix.fo.lxxvi
¶De religiosis. c. fo.xxlviij.
De repletione. ca. ci. fo.lxxix.
De resurrectione corpoꝝ.cij.fo.lxxviij
de recidiuo. ca.ciij. fo.lxxix
¶de sapientia. ca.ciiij.fo.lxxix
de seruicio dei. cv.fo.lxxx
de seruicio dyaboli. cvi. fo.lxxxi.
De sequela. cvij.fo.lxxxi.
de silentio. cviij. fo.lxxxiij
De symonia. cix.fo.lxxxiij
de societate mala. cx. fo.lxxxiij.
de sanctificatione hoīs. cxi.fo.lxxxiiij
de solitudine. cxij.fo.lxxxiiij.
De spe. cxiij·fo.lxxxiiij
de superbia. ciiij.fo.lxxxv.
¶de tactu cxv. [illegible]xxxvi.
de tepiditate. cxvi. [illegible]xxxvi.
de tempore. cxvij.fo.lxxxvi
de temptatione. cxviij.f o.l[illegible]xxvij.
de thesauro. cxix. f[illegible]xxxix.
de tri[illegible]latione. [illegible]: fo.xc.
de timore. cx[illegible] fo.xcij
¶de verbo dei. cxxj.fo.xciiij
de velocitate. cxxij.fo.xcv.
De vita presenti cxxiiij.fo xcvi
de vnitate. cxxv. fo.xcvij.
de vocatione. c.cxxvi.fo.xcvij.
De voluntate bona cxxvij.fo.xcviij
de voluntate ppria. cxxviij.f.xcviij
de virginitate. cxxix.fo.xcix
de vsurarijs. cxxx.fo.c.
de veritate. cxxxi.fo·c.
de videre deum. cxxxij.fo.ci.
De vita eterna. xxxiij.fo.cij.

Explicit. Sūmula omībus verbi diuini seminatorib⁹ perneces̄aria q̄ est extracta amagno dictionario. ⁊ potest dici dictionarius pauperum licet de abstinentia intituletur. in qua diligens indagator materias scōm varietatem temporum aplicabiles: moduꝫ q̄ acommode adaptandi facile comperiet. si tabulam adaptationesq̄ sequentes diligenter considerauerit.

Impressum parisius per felicem baligault. Impensis durandi gerlier Emmoꝝ in vico Maturinorum. Alestrille faulx veau.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Ad habendam contẽptoꝝ in hac
ſumma elucidationem tria ventũt cõ
ſideranda. Primũ eſt pro Noticia ca=
pitulorum que in numero ſunt centũ
et xxxtiȷ̃.per ordinem alphabeti diſtin
cta ĩ quibꝫ de diuerſis materiȷ̃ſ tracta
tur ratione quoꝝ ponitur tabula ordi
nem illuꝛ exprimens.Scõm ẽ. adap
tationes ſermonum prout dominicis
feſtis ſolemnibus ꝛ feſtis totius anni
competũt.In quibus adaptationibus
debemus notare. Materiam conſide
rando capitulũ vel capitula ad quod
vel que nos remittit. Illicꝫ reperie=
mus quid pro illo feſto ſcimus ſermo
cinaturi.verbi cauſa. In domica pria
aduentus ẽ epla:abiciamus opa tene
braruꝫ.i.pctã. debemus remittere ad
capituluꝫ de pctõ.Et induamur arma
lucis remittendum eſt ad capitula de
lumine. Sicut in die honeſte ambule
mus.ad capitulum de ambulatione.
et ſic de alȷ̃s. prout Notatur in ſerie
adaptationẽ ĩ tabula poſitaꝫ.Tertiuꝫ
conſiderandum eſt vt cognoſcamus
in qua parte capituli contineantur
ſacra pagina auctoꝛitates in hac ſum
ma adducte videlicꝫ an in prima: aut
medio:aut fine ipſius.Euadere.dicte
allegationes. Notanꝫ aliqua harum
ſex litterarum.A.B.C.D.E.F.G.
Ita ꝙ a.i.principiuꝫ capituli deſignat
b partẽ prĩcipio ꝓpĩquã.c accendentez
ad medium.d mediũ.e prem ꝓpĩquã
f.recedentẽ medio.Et ġ finem capitu
li denotat.Hȷ̃s omĩbus bene conſide
ratis ꝛ ſane digeſtis quãte ſit hec ſum
ma vtilitatis q̃teꝫ predicatoꝛibꝰ com
moditatis.Cunctis qui eam perlegẽt
facile cognitu erit.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

(c) 2006 Ministerio de Cultura

OPUSCULA VARIA

Inc. 227